MARDARIE POPINCIUC

"PENTRU SFÂNTA CRUCE, PENTRU ȚARĂ" VOL. 2

DOUĂ VORBE DE PREZENTARE

de *Prof. D. GĂZDARU*

Admirabil este şi acest al doilea volum de *Amintiri* pe care le-a terminat de înfăţişat, în scris, D-rul Mardarie Popinciuc.

O parte din Amintiri fusese şi mai înainte editată în *Pământul Strămoşesc.* Apariţia lor întregită va fi prilej de atentă meditaţie pentru tot exilul, nu numai pentru legionărimea căreia i se adresează în primul rând. Am avut privilegiul să fiu primul lor cititor şi să se trezească astfel în mintea mea, mai de timpuriu, necesitatea afectivă de a formula o imediată mărturie despre deosebita lor valoare in ce priveşte istoria veridică şi intimă a Mişcării Legionare.

În adevăr, textul lor nu-i operă de imaginaţie, ci un real document istoric, învârstat cu ecourile amare ale unui dublu dramatism: pe deoparte reflexele ultradurabile ale crimei carliste; pe de alta consecinţele şi mai amare, ale abominabilei trădări perpretate in două etape de H. Sima. Zic mai mare, pentrucă nelegiuirile nemernicului lombrozian au fost proporţional mai monstruoase decât însăşi crima lui Carol. Voi da în curând la iveală concluziile documentate la care am ajuns in ce priveşte şi a treia etapă a trădării lui H. Sima. Se va vedea că mandrilul uzurpator n'a ajuns să împlinească t o t a l a distrugere a elitei legionare numai graţie unui întâmplător joc al soartei. S'ar putea spune, utilizând o dură expresie a lui Virgil Ionescu din *Memoriile* sale (în *Pământul Strămoşesc* 5), că H. Sima a fost structurat dela natură din acelaşi „aluat împuţit" al lui Stelescu. Aş adăoga totuşi că acesta din urmă numai a urzit trădarea, neajungând să o şi împlinească, pentrucă a fost hăcuit la vreme de către Decemviri, în timp ce Sima a şi urzit şi a şi împlinit ! Şi astăzi acest

vierme coleopter, albicios și cu „privirea peste veacuri", continuă să roadă la Madrid din trunchiul Legiunii.

Detaliile ce vor fi consemnate in *episodul italian al exilului legionar*, destinat să fie expus in vol. 6 din *Păm Strămoșesc*, le văd presimțite parțial de M. Popinciuc în unele paragrafe ca *Arestarea și transportarea în lagăr, Lagărul Buchenwald, Crăciunul anului 1942,* și *Anul 1943.*

Asprele represalii aplicate de Nemți (față de călcarea cuvântului de onoare comisă de H.S.) nu le-a fost ușor Legionarilor nici să le îndure și nici să le treacă cu vederea, ori să le uite. Ținând însă seama de starea de războiu de atunci, reproșul, pe care și azi il mai vedem formulat, nu-i de fel justificat, după cum nu-i justificată nici adversitatea legionară față de Mareșalul Antonescu. Întreaga responsabilitate a acelor suferințe o are pacostea cocoțată în fruntea Mișcării.

Prin opera lui Popinciuc, memorialistica din exil atinge a doua culme importantă. Prima in ordine cronologică a fost cea urcată de *Memoriile* lui Virgil Ionescu. Socotesc nimerit să exaltez splendidele figuri legionare pe care Bucovina le-a dat Neamului nostru. Senioria bucovineană m'a atras încă din momentul in care am deschis ochii minții asupra culturii și istoriei românești, iar mai apoi, ca legionar, nu voi uita cât de strânse mi-au fost relațiile cu un V. Iasinschi, încă din timpul studenției la Iași, cu Const. Zoppa in cursul studiilor la Roma, cu Traian Brăileanu in 1940 la București și, aici în exil, cu D-rul Mardarie Popinciuc.

Motto

„ ...tinerimea noastră sbuciumată, ...ce doriţi să facă, ...să ne luăm într'o bună zi traista'n băţ şi să plecăm în altă ţară, pe alte meleaguri, ca să ne câştigăm pânea şi să găsim un refugiu de viaţă naţională lliberă ? " (din „Discursul la Mesaj" al lui C. Z. Codreanu rostit în 1931).

REFUGIUL

Ce trist e, Doamne, când eşti nevoit să părăseşti ţara căreia i-ai dat tot ce eşti şi tot ce ai învăţat ! Numai speranţa că despărţirea nu va fi lungă, te mai ajută să suporţi situaţia aceasta aşa de neagră. Bucuria că viaţa nu-ţi mai este în pericol este tare umbrită de dorul ţării rămasă departe.

După cum spuneam în primul volum, pe data de 12 Martie 1941 am ajuns la Viena cu aşa numitul „tren de Führeri", şi am fost găzduiţi într'o clădire a GESTAPO-ului. A doua zi, instalaţi în două vagoane de clasa întâia -poate pentrucă fusesem declaraţi „ oaspeţi de onoare" ai lui Hitler, aşa cum ne spusese un căpitan, la sosire, - am plecat spre Berlin. Poate din ...grija ca niciunul dintre „oaspeţi" ...să nu se rătăcească, la uşile vagoanelor stăteau câte un poliţist în civil care ne oprea, foarte politicos, să părăsim vagoanele. Aşa am călătorit până la Frankfurt am Oder, de unde, urcaţi în două autobuze am pornit mai departe pe o autostradă până ce am ajuns la Berkenbrük am Spree. Dar nici nu ne-am oprit; am urmat drumul printr'o pădure cam vreo doi km., până am ajuns la o clădire numită „Căminul Paul Norman" destinată odihnei ofiţerilor germani. Aici am fost încartiruiţi toţi cei ce venisem cu trenul din ţară.

BERKENBRÜCK AM SPREE

Clădirea unde se găsea instalat căminul, prevăzută pentru 15-20 persoane, era cam mică pentru noi care eram în număr de 42. De aceea, garajul a fost acomodat ca dormitor, în care ne-am cuibărit majoritatea dintre noi.

Viaţa noastră aici se desfăşura într'o formă foarte simplă. Dimineaţa ne duceam în pădurea de peste drum şi făceam ceva gimnastică. După aceea luam dejunul, destul de bun şi îndestulător. Apoi ascultam câte o expunere făcută de cei mai iniţiaţi în chestiile legionare, printre cari excela Viorel Trifa. Acesta, cu experienţa lui de refugiat din anii 1938-1940, ne arăta cum trebuia să ne purtăm şi cum trebuia să procedăm cu Nemţii ca să fim înţeleşi bine. După aceea venia prânzul şi după masă, fiecare era liber să se dedice la ceeace îi plăcea.

Cei mai mulţi se sforţau să înveţe nemţeşte, alţii jucau şah, ori se distrau cu multe alte jocuri de care eram bine aprovizionaţi, sau făceau plimbări prin pădure şi câte o vizită la un restaurant din apropiere, „Waldhaus", unde beau câte un „Fliegerbier" (berea sburătorului), care aproape nu conţinea alcool, dar era destul de gustoasă. Eu găsisem printre lucrurile din geamantan un caiet, pus de fosta mea logodnică Constanţa Coandă (Tanţa) şi pe lângă celelalte ocupaţii generale, mai însemnam din când în când şi cele ce se petreceau cu noi şi printre noi.

Cum era de aşteptat, între noi începuseră discuţiile asupra greşelilor făcute în timpul guvernării care, cum era normal, se prelungeau la cele întâmplate în timpul prigoanei din 1938-40. Discuţiile nu erau publice, ci se duceau între doi, trei, după afinităţi. Desigur că erau câte unii care îl acuzau pe Horia Sima de câte unele şi altele. Ceeace nimeni nu discuta încă, era calitatea lui de Şef al Mişcării. Mai precis, discuţiile erau dirijate asupra anumitor persoane şi a posturilor ce ocupaseră, sau încă mai deţineau în Mişcare; adică, chestii de şefie.

La fel ne neliniştea veştile venite din ţară asupra celor închişi, cât şi condamnarea la moarte a Colonelului Zăvoianu, Creţu şi Marcu, şi executarea lor, fără ca să se ia din partea conducerii Mişcării o atitudine drastică faţă de „prietenii"

Nemţi. La un moment dat mi-am exprimat părerea că ar fi bine să fugim din nou în ţară şi să murim la un loc cu camarazii de acolo; motiv pentru care am fost pedepsit cu două zile de legea tăcerii de către şeful nostru Pătraşcu.

În general, eu care am fost crescut în disciplină şi în respectul total al ordinelor pe care le dădea Căpitanul, şi cu încrederea ce aveam în înţelepciunea Bădiei Iasinschi, mi-am zis că dacă Comandanţii Bunei Vestiri şi ceilalţi Comandanţi Legionari, printre cari era şi el, l-au ales pe Horia Sima Comandant al Mişcării Legionare, eu nu aveam niciun drept să pun la îndoială hotărîrea lor. Cine eram eu ca să discut problemele Mişcării Legionare ?! M'am retras deci laoparte şi am început să studiez şi eu limba germană pe care, ca bucovinean, o mânuiam deja destul de bine. Pentru exerciţii practice, mă ajuta fetiţa Doamnei ce se ocupa cu economatul căminului, Ingrid. *(Vezi foto la sfârşitul cărţii.)*

Înainte de plecarea din ţară, Nemţii cu cari eram în contact ne dădeau a înţelege că în Germania ni se va da posibilitatea de a studia şi a ne specializa în diverse materii. Se pare însă că conducerea Mişcării Legionare nu era de aceeaşi părere. Într'o zi, Viorel Trifa mi-a spus că bursa pe care mi-o dăduse Universitatea din Bucureşti, o puteam primi oricând. Când i-am cerut voie lui Pătraşcu de a merge la Berlin să văd ce e cu bursa mea, mi-a răspuns scurt că eu nu pot părăsi grupul de acolo. Ne doreau pe toţi la un loc, şi la locul cel mai greu, pentru a dovedi că noi legionarii „înfrângem codri şi supunem munţi ". Se mai spunea că Nemţii aveau un proiect de a ne plasa în diverse regiuni ale Germaniei, pentru specializare, dar că şi la aceasta se opunea Conducerea noastră.

ROSTOCK

Pe data de 10 Aprilie 1941 au sosit la Berkenbrück, însoţiţi de un funcţionar dela GESTAPO, (Legath), Horia Sima, Vasile Iasinschi, Ilie Gârneaţă, Constantin Papanace, C. Stoicănescu şi Ilie Smultea. Legath ne-a cetit lista celor ce peste câteva zile plecam la lucru la Rostock.

Prin 25, ori 26 Aprilie am plecat spre Rostock toţi cei ce nu făceam parte din grupul de comandă al Mişcării, care se compunea din: Horia Sima, Ilie Gârneaţă, Corneliu Geor-

gescu, Vasile Iasinschi, Constantin Papanace, Ghiţă Dragomir-Jilava, Nicolae Horodniceanu, Viorel Trifa, Dumitru Groza, Virgil Mihăilescu, C. Stoicănescu şi Ilie Smultea.

Ajunşi la locul destinat nouă, Kritzmow, am fost încartiruiţi într'un restaurant la vreo doi km. de oraş. Pe data de 28 Aprilie am intrat cu toţii la lucru. Majoritatea am fost plasaţi în fabrica de avioane Heinkel; câţiva, în fabrica de submarine din Rostock, şi alţi câţiva, printre cari şi eu, în fabrica de avioane Focke Wolf din Warnemünde care se găsea direct pe malul Mării de Nord. Cei ce aveau vreo specialitate -inginer, contabil, mecanic, farmacist, medic, etc., -au urmat să lucreze fiecare în meseria lui. Cei ce ştiau ceva nemţeşte, la birouri, iar ceilalţi la lucru manual.

Eu am fost repartizat la biroul de materiale, împreună cu Şeitan, unde, mai târziu, au venit Diaconescu şi Verca. Mai lucrau aici, la Biroul de salarii, Balaneţchi şi Frunză; Mocanu, la Biroul Central, Buzilă şi Hanu Traian, la Depozitul de materiale, Apostolescu la Infermerie, etc.

În prima zi, când inginerul ce conducea Biroul de materiale, mi-a explicat ce se cerea dela mine, am transpirat tot, datorită atenţiei ce puneam, dar am rămas tare mulţumit că înţelesesem tot. Lucrul nu era greu. În birou, -în mare majoritate ocupat de femei, - fiecare avea în grija lui o parte din materialul din care se fabricau avioanele de vânătoare. Şefii dela echipele de construcţii veneau zilnic cu un fel de ţidule, (Schein) cerând să li se trimită cantitatea de material de care avea nevoie. Aceste ţidule trebuiau să fie înregistrate în fişa materialului respectiv, identificat cu numere şi litere, şi substrase din cantitatea totală. Când cantitatea restantă se împuţina, trebuia să fac un calcul de necesităţi în raport cu numărul de avioane ce trebuiau fabricate şi să anunţ pe şeful meu ca să ceară înlocuirea materialului necesar.

Şefii noştri ne-au primit destul de bine, având în vedere că nu le era străin discursul lui Hitler de după rebeliune, în care ne cataloga de capete necoapte şi de naivi. Am fost primiţi mai bine de către personalul german din fabrici. Masa o luam cu Nemţii la cantina fabricei, dar era tare puţină şi cu un conţinut proteic destul de mic. Baza o formau, -cum era normal la Nemţii din Meklemburg, -cartofii, preparaţi în toate formele, dar cu foarte puţină grăsime.

Lucrul ce-mi fusese încredinţat mie era în întârziere cu vreo trei luni. Dela început am observat că fişele de material nu erau acomodate în ordine în sertarul din birou. Probabil că cel ce lucrase înaintea mea le cunoştea pe de rost. Am observat însă că Neamţul din faţa mea, Buhl, lucra cu acelaşi sistem; adică, lua o ţidulă de material , căuta fişa respectivă, o înregistra, punea fişa la locul ei şi căuta ţidulele următoare. Era şi el în întârziere cu câteva luni. Eu am aranjat fişele în ordinea identificării materialelor -table de fier de diferite calităţi care formau materialul principal pentru fabricarea avioanelor- după literele şi numerele respective. Tot aşa aranjam şi ţidulele, astfel că în momentul de scoatere a unei fişe, înregistram toate ţidulele de acelaşi material; cu această metodă lucrul era mai cu spor. N'a trecut nici o lună şi am pus lucrul la zi. Şeful biroului observând că mie îmi rămâne timp liber, a scos pe doi cari lucrau cu fişele de tuburi, material ce se utiliza în cantităţi aproape egale cu fierul, şi mi-a încredinţat şi secţia aceea mie; aşa că acum înlocuiam pe trei Nemţi. Abia mai târziu am înţeles că Nemţii nu lucrau mai organizat; nu pentrucă n'ar fi ştiut cum s'o facă, ci pentrucă vroiau să aibă mult de lucru, ca să nu fie trimişi pe front. Ce e drept, leafa mea de 150 de mărci pe lună a fost ridicată la 250 de mărci. Din aceştia, jumătate o dădeam grupului, pentru dejun, cină, susţinerea celor bolnavi, celor ce administrau nevoile grupului, celor cu misiuni speciale, celor ce lucrau la bucătărie, etc. De altfel în acea vreme banii nu prea interesau, pentrucă toate lucrurile, în special cele alimentare, erau raţionalizate; nu prea aveai ce să cumperi. Singurul aliment ce găseam fără cartelă era ceva peşte, în portul din Warnemünde, pe care îl vizitam de câte ori puteam.

Dela casa unde locuiam şi până la fabrică ne duceau şi aduceau nişte autobuze; dar cum acest fapt le da mult de lucru Nemţilor, după vreo două săptămâni am fost mutaţi în cealaltă parte a Rostock-ului, lângă o pădurice de brazi. De aici aveam autobuze, tramvaie şi trenul pentru a merge fiecare la lucru. Localul se numea „Schweizerhaus" şi era, la început, destul de încăpător pentru noi. Aici ni s'a făcut propunerea să încorporăm Mişcarea Legionară SS-ului german, ca o unitate specială. În schimb Nemţii ne promiteau să ne ajute a ajunge la guvern în ţară. Bine înţeles că am refuzat, deoare-

ce noi nu ne puteam sprijini pe baionetele germane pentru a ajunge la guvern în România.

Reprezentantul Guvernului german pe lângă noi, în Rostock,era un subofiţer din SS, Wilms. Iată câtă importanţă ne dădeau ! Cererile noastre repetate de a ne permite să luăm parte ca soldaţi la lupta contra Ruşilor, au fost respinse una după alta. Se argumenta că eram mai preţioşi vii, decât morţi. Desigur! Cu noi vii, Antonescu trebuia să fie foarte precaut cu Nemţii; pe când morţi, nu le serveam la nimic, mai ales având în vedere numărul nostru de abia câteva sute. Şi totuşi, acest număr mic, care creştea mereu cu venirea de noi camarazi, a reprezentat Neamul românesc cu multă dârzenie.

Înmulţirea numărului nostru i-a obligat pe Nemţi să ne caute o altă clădire de locuit. Aşa s'a făcut că am fost mutaţi în casele ce poseda fabrica Heinkel în Marienehe, în afara Rostock-ului. Mai bine zis, între Rostock şi Warnemünde.

MARIENEHE

În Marienehe am ocupat vreo patru edificii şi o baracă de lemn, destul de încăpătoare, care ne servea de bucătărie, sală de mese şi loc de adunare. Aici s'a format GARNIZOANA LEGIONARĂ ROSTOCK. Şeful ei permanent a fost Cdt-ul Leg. Pătraşcu, deşi, între timp sosise Cdt-ul Bunei Vestiri Mile Lefter.Am norocul să posed două dintre cele trei numere ale „Axei", scoase la Rostock, şi deci în stare să redau fidel cum am fost organizaţi acolo, conform cu cele publicate de către Cdt.-ul Ajutor Eugen Teodorescu în numărul 3, pag. 350-376, în articolul „Un an de viaţă legionară în Rostock".

Garnizoana a fost împărţită în 8 grupuri, de acord cu regiunile ce existaseră în Ţară :

Gr. 1	sub	conducerea	Cdt. Ajt.	Octavian Roşu.
Gr. 2	„	„	„ „	Anton Goränescu
Gr. 3	„	„	„ „	Laurian Ţâlnariu
Gr. 4	„	„	„ „	Eugen Teodorescu
Gr. 5	„	„	„ „	Vasile Posteucă
Gr. 6	„	„	Instr.	Gavril Ionescu
Gr. 7	„	„	Cdt. Ajt.	Victor Apostolescu
Gr. 8	„	„	„ „	Niculae Mazilescu

Numărul de cuiburi din fiecare grup era de acord cu numărul legionarilor refugiaţi ce conţinea grupul respectiv. Aşa, grupul 1 avea cinci cuiburi; grupul 2, 4; grupul 3, 7; grupul 4, 3; grupul 5, 2; grupul 6, 2; grupul 7, 5; şi grupul 8, un cuib. În total 29 de cuiburi cu un număr total de 309 legionari refugiaţi.

Grupul nostru de bucovineni condus de Prof. Gavril Ionescu, se compunea din două cuiburi: cei mai tineri, Nicu Antonovici, Dragoş Hoinic, Dumitru Leontieş, Rahmistriuc, Vlăgea, Niculai Zelea, Constantin Zus, Ştefan Strătescu, Iser -din câţi îmi mai amintesc- sub conducerea Instr. Leg.Ovidiu Găină. Cei mai în vârstă: Oreste Balaneţchi, Oreste şi Eustafie Constantiniuc, Coşeriu, Octavian Frunză, Bujorel Hoinic, Mălinaş, Mircea Orendovici, Ghiţă şi Ion Penteleciuc, Anchidim Uşeriu, Buzilă şi Gheorghe (Gula) Papanace, -din ordinul fratelui său Constantin-, sub conducerea mea. Cdt.-ul Ajt. Vasile Posteucă era şeful grupului din Moldova.

Din punct de vedere al instrucţiei legionare de corp ostăşesc, garnizoana a fost împărţită în 6 plutoane:

Plut. 1	sub	conducerea	Cdt. Ajt.	Laurian Ţâlnariu.
Plut. 2	„	„	„ „	Romulus Opriş
Plut. 3	„	„	„ „	Niculae Mazilescu
Plut. 4	„	„	„ „	Toader Ioraş
Plut. 5	„	„	„ „	Vasile Posteucă
Plut. 6	„	„	„ „	Octavian Roşu

Au fost create şi o serie de servicii legionare indispensabile pentru bunul mers al vieţii noastre de refugiaţi.

1.- Serviciul casieriei, condus la început de leg. Ghiţea Gheorghe, şi după aceea de Cdt.-ul Ajt. Gheorghe Costea.

2.- Serviciul Economatului, care se ocupa cu aprovizionarea alimentară şi administraţia bucătăriei şi a cantinei legionare, condus la început de Cdt.-ul Ajt. Romulus Opriş, apoi de Cdt.-ul Ajt. Vasile Coman, Cdt.-ul Ajt. Gheorghe Costea, Cdt.-ul Ajt. Toader Ioraş, Leg. Gheorghe Acrivu şi Leg. Niculai Popa.

3.- Serviciul interior al propagandei legionare, care avea 4 secţii:

a) Secţia Presei, condusă de leg. Pavel Costin Deleanu, care a scos Caetele „Axa", trei numere. Înainte de acestea apăruse, în Noembrie 1941, „Evul Nou" o revistă scoasă de

Leg. Horia Stamatu cu următorul cuprins: „Legiunea în spaţiul românesc", de Nicolae Pătraşcu; „Mişcarea Legionară expresia Neamului Românesc şi Noua Europă", de Crişu Axente; Românii Transnistrieni, de Leg. Alexandru Randa; „Fără Titlu", de Traian Puiu; „Lupta Legionară pentru apărarea porţilor de răsărit ale Europei", de Horia Stamatu; „Mişcarea Legionară şi noua ordine europeană, de Mihail Tase; „România şi noua ordine economică europeană, de Ion Cengher; „Momentul crucial. Cruciada împotriva comunismului", de Alexandru Randa şi „Frontul român al campaniei antibolşevice, de Horia Stamatu.

În Decembrie 1941 apăruse revista „Mioriţa", scoasă de Cdt.-ul Ajt. Ion Potecaşu, cu următorul cuprins: „Mioriţa", de Ion Potecaşu: „Suntem Daci", de Alexandru Randa; „Decebal", versuri de I.G.Dimitriu; „Eri şi mâne", de Ion Ionică; „Spre amintire", versuri de Horia Stamatu; „Mignon", versuri traduse din Göthe, de I.G.Dimitriu; „Misticism şi spiritualitate", de Crişu Axente; „Cântec", versuri de Ion Ţolescu-Văleni; „Muzica", de Ion Cubicec; „Gânduri pentru Mioriţa", versuri, de Ion Potecaşu; „ Culegeri din poezia populară", de Ion Cubicec şi Dumitru Popa-Aldeni; „La procesele noastre", de Alexandru Georgescu, gravurile de Aurel Chira, şi sculptura în lemn de T. Iatan.

Cuibul „Ion Pihu" a scos „Memoriile Căpitanului dela Jilava din 1938" şi Toader Liviu, o broşură de „Cântece Legionare" cu un Cuvânt înainte despre „Cântecul Legionar, de Nicolae Pătraşcu. Au mai apărut patru numere din o revistă umoristică „Răgnetul", scoasă de către „Camera 12".

Numărul 1 din Caetul „Axa" a avut următorul cuprins; „Cuvânt inainte", de Pavel Costin Deleanu; „Printre greutăţi şi primejdii", de Nicolae Pătraşcu; „Nocturnă la Marienehe", de I.G.Dimitriu; „Ce a trebuit şi n'am făcut", de Traian Puiu; „Hölderlin", Cântecul ursitei lui Hyperion", de Ion Ţolescu-Văleni. „În sat. Steagul batalionului", de Toader Ioraş"; „Talazurile trace", de Ar.; „Primul contact cu poezia naţional-socialistă, Baldur von Schirach, Eberhard Wolfgang Möller: traduceri", de Vasile Posteucă; „Drumul până la gradul de legionar şi viaţa Cuibului", de Eugen Teodorescu; „Schiţă pentru organizarea economică a României legionare, de dr. Ion Cengher; „În codrul dela Schweizerhaus", de I.G.Dimi-

triu; „Lucrările publice în Statul Legionar", de Ing. D. Mihăescu; Karl Schmitt, Stat-Mişcare-Popor", de Grigore Bărbosu; „Orientare spre Est, sau politică de Est ?" de Prof. Gavril Ionescu; „Cronica externă. Politică şi răsboiu", de Ar., şi „Gravurile în lemn", de Prof. Aurel Chira.

Numărul 2 din „Axa" a fost dedicat în întregime Führerului Adolf Hitler cu ocazia serbării zilei onomastice a acestuia.

Numărul 3 a avut următorul cuprins: „La a cincisprezecea aniversare a întemeierii Legiunei",de B. V. Cogu", „Introducere la o concepţie legionară", de Pavel Costin Deleanu; „Căpitanul", de Ion Ţolescu; „Ion Moţa, ctitor legionar", de Nicolae Pârvu; „Mişcarea Legionară şi Comandantul ei", de S. Costea; „Imnul credinţei", de Horia Stamatu; „Misiunea europeană a Căpitanului", de Nicolae Pătraşcu; „Nicadorii", de Toader Ioraş; „Comandantul Bunei Vestiri, ing. Clime", de Petre Vălimăreanu; „Sub comanda lui Ion Banea", de Nicolae Mândreanu; „Nicoară", de I. G. Dimitriu; „Căpitanul Emil Şiancu, Tribunul Moţilor, Comandant Legionar", de Vasile Hanu; „Familia legionară", de Ion I. Ionică; „Unitatea şi forţa Legiunii in prigoană", de Mihai Tase; „Două lumi", de Vasile Posteucă; „În comunitatea de destin a Mişcărilor naţionalist-totalitare europene", de Al. Radu; „Un an de viaţă legionară în Rostock", de Eugen Teodorescu; „Perspectiva economică românească în Noua Ordine", de Traian Puiu; „Noui concepţii economice", de Gheorghe Sârbu; „Producţia în cadrul organizării economice a României Legionare", de Dr. Ion Cengher; „Căile ferate române în perspectiva Mişcării Legionare", de Ing. Dumitru Mihăescu; „ Muzica populară isvor de inspiraţie pentru compoziţia modernă", de Ion Cubicec; „Scurte îndrumări bibliotecăreşti", de I.G.Dimitriu; „Redresarea sistemului de educaţie germană", de Hans Schemm (traducere de Prof. Gavril Ionescu); Conceptul politicului", de Carl Schmitt (recenzie de Grigore Bărbosu) şi „Cronica externă şi a răsboiului, de Ar.; Gravurile de A. Chira şi Gh. Petrea.

b) Secţia fotografică, condusă de Cdt.-ul Ajt. Stelian Stănicel, care a reprodus şi multiplicat fotografii de ale Căpitanului, Comandantului, Moţa, Marin, fotografii din Ţară,din viaţa grupului, etc.

c) Secţia sărbătorilor şi şezătorilor legionare, condusă

de Prof. Ion Dimitriu, a organizat şezătorile din 4 Oct. 1941, 25 Dec. 1941, 27 Dec. 1941, 28 Mar. 1942, 30 Mai 1942 şi 13 Iun. 1942. În toate aceste ocazii s'au cântat cântece populare, s'au recitat poezii, s'au jucat piese de teatru, corul a cântat diferite cântece populare, legionare, germane, etc.

Pentru a da un exemplu de atmosfera ce se crea cu aceste şezători, dau mai jos textul programului pregătit pentru spectacolul teatral „Moş Chira face pe nebunul", piesă compusă de Prof. I.G.Dimitriu:

Veniţi cu mic cu mare la a noastră sărbătoare.
Vrem să v'astupăm guriţa cu poemul „Mioriţa",
Toată după tragedia celui care-i cu regia.
Tot el e şi cu'nscenarea, pentrucă-l mâncă spinarea.
În rolurile principale, artişti de prin mahalale:
Pană, Cristea şi Costel, Popa, oaia şi-un căţel.

Autorul,..................Dimitriu Profesorul.
Cu pictura,..............tot Moş Chira.
Vasilescu, ...sforăria, precum şi luminăţia.
Cubicec...................cu melodia.
Costea ....cu casieria.
Ioraş ....cu bucătăria.

Veniţi deci sâmbătă seară, ca să vă primim la gară,
Fără pâne................doar cu sare.

Alt program e cel din 30 Mai 1942, al cărui text a fost următorul:

Trupa noastră mult vestită, astăzi iarăşi vă invită.
Reprezentaţia-i de gală, să nu lăsaţi sala goală.
Vă veţi simţi ca şi-acasă, văzând „O noapte furtunoasă".
Dar e noapte românească, nu e noapte englezească
Cu bombe şi cu şrapnele, feri-mă Doamne, de ele !

Roth ....face pe Ipingescu
Pe nebunul, ...Vasilescu;
Stănicel ....Venturianu,
Titirică, ...Ghimbăşanu.
Veta, ...Doamna Veronica,

Ziţa...........................Ardelea Costică.
Pop............................rolul lui Spiridon.
Chiriac.......................Cristea Ion.

Piesa noastră are loc,
La baracă, în Rostock,
În seara zilei de .....stai !
Sâmbătă la 30 Mai.
Orar - vă interesează ? -
Aşa....până nu'nserează.
Că dacă noaptea să lasă,
E aevea, furtunoasă.
Intrarea e şi pe uşă
Pentru cei ce se'năbuşă.
Cei ce umblă la neveste,
Pot intra tot pe ferestre.

d) Secţia Educaţiei şi a Muzicei, de sub conducerea Prof. Ion Cubicec, în cadrul căreia a luat formă corul şi s'au pregătit diverse marşuri legionare, nemţeşti, cântece populare, colinde, etc.

4.- Serviciul Cercului Legionar de Studii, condus de Prof. Ion Ionică, care era compus din următoarele secţii:

A) Secţiunea culturală condusă de Prof. Ion Ionică, se ocupa de :

a) problemele privitoare la Mişcare, şi

b) problemele privitoare la viaţa culturală a societăţii româneşti.

B) Secţiunea juridică condusă de Instr. Leg. Dr. Ion Fleşeriu, se ocupa de problemele privitoare:

a) la organizarea administrativă a Statului Legionar şi

b) la sistemul şi structura juridică a Statului Legionar.

C) Secţiunea tehnică, condusă de Ing. Dumitru Mihăescu, se ocupa de problemele marilor lucrări de inzestrare publică.

D) Secţiunea economică, condusă de Cdt.-ul Leg. Traian Puiu, se ocupa de problemele economice ale Statului Legionar.

E) Secţiunea socială, condusă de Gheorghe Ghiţea, s'a ocupat de problemele privitoare la muncă, starea socială, etc.

Activitatea acestor secţii s'a desfăşurat în şedinţe restrânse, cu persoanele interesate în aceste probleme, cât şi în publicarea de articole asupra acestora.

5.. Serviciul Educaţiei fizice şi a sportului, condus de Prof. Ştefan Strătescu se ocupa de scrimă, tenis, fotbal, oină, volley-ball, etc.

6.- Serviciul Protocolului, condus de Prof. Gavril Ionescu, care s'a ocupat de organizarea tuturor şedinţelor festive şi a serbărilor legionare ale Garnizoanei Rostock.

Organizate de acest Serviciu s'au ţinut următoarele şedinţe: 24 Iunie 1941, întemeerea Legiunii, cu o cuvântare a Cdt-ului Leg. Pătraşcu; Iulie 1941 ne-a vizitat o delegaţie a muncitorilor italieni din Germania, dăruindu-ne un tablou al Ducelui; August 1941, comemorarea amintirii Colonelului Ştefan Zăvoianu şi a echipii lui, omorîţi în curtea închisorii Jilava; 3 Septembrie 1941, ziua Biruinţii Legionare; 13 Septembrie 1941, ziua naşterii Căpitanului; 21 Septembrie 1941, ziua martirilor legionari omorîţi la Ciuc, Vaslui, Râmnicul Sărat, etc.; 8 Noembrie 1941, ziua Arhanghelului Mihail; 13 Noembrie 1941, serbarea oferită de Dr. Heinkel legionarilor cari lucrau în fabrica lui de avioane din Rostock; 23 Noembrie 1941, şedinţă închinată memoriei tatălui Căpitanului; 29 Noembrie 1941, comemorarea morţii Căpitanului, Nicadorilor şi Decemvirilor; 10 Decembrie 1941, comemorarea zilii studenţimii; 23 Decembrie 1941, serbarea pomului de Crăciun împreună cu oaspeţii germani; 1 Ianuarie 1942, serbarea Anului Nou; 13 Ianuarie 1942, comemorarea morţii lui Moţa şi Marin; 5 Aprilie 1942, Paştile; 20 Aprilie 1942, onomastica lui Hitler; etc.

VIAŢA NOASTRĂ ÎN ROSTOCK

Viaţa noastră se reducea la lucrul din fabrică, din când în când, serviciu de pompier noaptea prin halele fabricei, (Brandwache), plimbări prin oraş în zilele libere, plajă la mare în timpul verii, şi suspine şi oftaturi zilnice după Ţară şi cei dragi rămaşi acolo. Aveam încă şi de aceia cari se ocupau cu „ascuţitul ovăzului", adică: vorbe pe la spate, svonuri de lucruri şi evenimente ce nu cunoşteau bine, acuzaţii anonime contra unuia şi altuia, precizii asupra evenimentelor viitoare

pe baza aşa ziselor sugerări a unui sau altui mare om politic cu care zice-se că aveau legături, etc.

Pe de altă parte se evidenţia promovarea unor elemente ca mari legionari, prin invitarea lor la Berlin, - se spune -, la întruniri cu Horia Sima. Această promovare, cum era de aşteptat, a început să creeze fricţiuni între gradele vechi ale Căpitanului, nu bine agreate de Horia Sima, şi cele aservite 100 % acestuia şi noii promovaţi. Totuşi, înfruntările erau pe tăcute, marginale şi nu în formă publică.

Eu stăteam mai laoparte şi observam; din când în când mai notam câte un gând sau o observaţie într'un caiet. Iată unele din ele:

14-I-1942. Ieri s'au împlinit cinci ani dela moartea lui Moţa şi Marin. De îmbrăcat aveam, unde dormi, la fel aveam; griji sufleteşti nu mă munceau, pentrucă pe vremea aceea trăia Căpitanul, care gândea pentru noi toţi. Şi a venit vestea sguduitor de tristă a morţii celor doi eroi. Au mers la moarte pentru ca noi, cei ce rămâneam, să putem face o ţară „ ca soarele sfânt de pe cer". Şi cum am ajuns noi ?! Prin ce meleaguri străine ne purtăm credinţele şi doinele şi toată truda şi sudoarea celor morţi...! Noi i-am comemorat printr'o şedinţă... De faţă au fost, pe lângă cei 280 de legionari, şi câte un reprezentant al Ministerului de Interne şi al celui Exterior german.

15-I-1942. E ora 5 şi 12 minute după masă. Am lucrat până acum ca un disperat. Mă doare puţin capul şi ochii mi se sbat şi mă dor. Cred că ceva cu nervii nu e în regulă. Roţile trupului nu mai merg normal. Scârţâie. Cred că vreo câteva zile de odihnă mi-ar face bine, dar de unde să le iau ?! E atâta lipsă de muncitori aici. Dacă aş avea ceva mai bun de mâncat, nu mi-ar fi chiar aşa de greu. Lucrul însă nu-l pot lăsa, chiar cu riscul istovirii complete. Ne-am angajat în luptă pentru Neam şi mulţi au căzut. Noi nu mai putem da înapoi.

Afară a început să se'ntunece. Zăpada scânteiază ca funigeii, în mii de nuanţe argintii şi gândurile mi se duc departe la cei de acasă şi la ochii dulci ai unei fete...

Diaconescu scrie alături de mine la nişte comenzi de material. Şeitan stă în celălalt capăt de birou şi se uită la un vapor ce naviga rupând ghiaţa de pe gura Warnow-ului. D-na

Becker, micuţă şi foarte simpatică, se uită la ce scriu, dar nu înţelege nimic. Îi satisfac curiozitatea spunându-i că scriu un roman şi că şi ea va fi amintită în el. S'a făcut toată roşie.

Deşi sunt apreciat şi iubit de toţi aici, totuşi mă simt singur. Nu am o mână gingaşe care să mă alinte. Toată viaţa am fost numai lovit şi fugărit, şi simt nevoia unei alinări. Singurătatea aceasta mă apasă.

Îmi arde toată partea dreaptă a pieptului din cauza reumatismului, dar cred că nu e grav. Afară e frig şi noapte, lucrul e mult şi greu, şi mâncarea puţină. Dacă măcar în dormitor ar fi mai cald, să pot dormi bine; dar şi acolo e frig, de o ducem într'un fel de somnolenţă continuă. Ochii mi se zbat ca nebuni, de aproape nu mai văd. Dar peste toate acestea, stau Neamul şi biruinţa legionară !

27-I-1942. Am terminat lucrul şi încerc să-mi adun puţin gândurile, să pătrund niţel întunericul viitorului. Dar nici o rază de lumină apropiată nu se vede. S'au stins, pe rând, toate. Singură speranţa e încă bună şi tare, şi cu ea ne ţinem zilele şi nopţile. Mai ales nopţile, când frigul e —15 grade şi nu ne lasă să dormim. E vorba că mă vor trimite la munte, căci am slăbit tare, dar nu se vede niciun semn.

Cum certurile între diferitele bisericuţe care se formaseră la Rostock erau aproape zilnice, şi cum măsurile ce lua Pătraşcu nu prea dădeau rezultate, pe la sfârşitul lunei Ianuarie au venit D-nii Iasinschi şi Georgescu, însoţiţi de comisarul Legath şi reprezentantul Ministerului de Externe, Rademacher, cu ordin de a transmite comanda grupului D-lui Cdt. al B.V. Georgescu.

Pătraşcu i-a primit foarte bine. Mâncare puţină, dar băutura, - pe care o fabrica farmacistul Voinea din cartofii ce primeam, cu un alambic casnic - îmbelşugată. Aşa s'a făcut că la adunarea Garnizoanei, când D-l Georgescu trebuia să explice pentru ce se făcea schimbul conducerii, i s'a făcut rău şi a trebuit să părăsească şedinţa. Cum motivul acestei indispoziţii nu putea fi spus în formă directă, schimbarea conducerii nu s'a mai făcut. Revin acum la însemnările mele.

3-II-1942.- Majoritatea lucrătorilor sunt plecaţi la Rostock, unde azi vine Dr. Robert Ley ca să viziteze uzinele Heinkel. E mai multă linişte acum în birou şi am cam terminat cu lucrul. Orice fac o fac acum fără de nicio plăcere. Singurul

lucru care mă mai ţine pe picioare e doar voinţa. Locul unde mă simt bine e în şedinţă. Acolo sunt cu totul altul. Mă simt mai bun şi mai aproape de cei ce au murit pentru credinţa legionară...Aseară am ţinut o şedinţă afară în pădure. Era frumos. Puţin frig, dar atâta alb şi atâta curăţenie ca niciodată. Când spuneam „să ne gândim la Căpitanul nostru", parcă-l vedeam mai mare decât brazii şi tot aşa de supt la faţă şi îngândurat, cum era la Cernăuţi când aştepta sicriile lui Moţa şi Marin. Câte sicrie ai mai primit de atunci Căpitane, şi câte vei mai primi !?

Am vorbit cu Bădia Nicu şi el tot de lucruri de ale noastre îmi povesteşte. Ne-am gândit la viitor, dar nicio zare nu se vede. Eu cred că până la urmă tot noi va trebui să rupem valul de întunerec ce ne înconjoară. Nea Nicu, care a stat cu Comandantul la un loc în prigoana trecută, îmi povesteşte multe lucruri despre el. Lasă impresia că ar avea destulă încredere că el va prinde momentul oportun pentru ieşirea noastră din ostracism.

Sunt slab. Tare slab. Abia mă mai duc puterile. Dar nu mai sunt al meu şi nu am dreptul să mă las bătut. De multe ori nu mai am puterea nici să ţin capul în sus şi îmi trebue puteri fantastice ca să mă menţin; dar reuşesc.

BRAUNLAGE

Luni, 10 Februarie 1942, la ora 10, am primit un telefon la fabrică, anunţându-mă că plecarea mea în munţii Hartz fusese aprobată. Şefului meu nu i-a plăcut deloc, dar n'a avut încotro. După masă am fost la serviciul sanitar din Rostock şi marţi dimineaţa m'am urcat în tren cu direcţia Berlin, unde am ajuns cam pe la ora două după masă. Ningea, şi mi s'a părut tare mohorit Berlinul. Eram singur, cu două geamantane mari şi fără să ştiu în ce direcţie trebuia să merg. Cu chiu şi vai l-am prins la telefon pe Şocariciu care imediat a venit şi m'a scos din încurcătură. După ce am lăsat geamantanele în gara Potsdam, am plecat cu Irimuş prin Berlin. M'am întâlnit cu mulţi dintre Românii ce locuiau acolo şi ne-am bucurat de revedere. Seara am dormit la preotul Bodogae, împreună cu Tucan, la un Institut catolic. A doua zi am vizitat Berlinul, iar joi dimineaţa, în compania lui Tucan, am luat tre-

nul şi nu ne-am oprit până în Braunlage. Aici am închiriat o sanie şi am pornit prin oraş să căutăm locuinţă. Era cam pe la două după masă şi noi încă nu mâncasem. Am intrat în câteva restaurante, dar nu era nimic de găsit. În sfârşit i-am găsit pe Niculai Bujin şi Mihai Teodorescu şi, odată cu ei, am găsit casă şi masă.

Am dat peste o familie minunată, de trăiam ca la mama acasă. Ne-am aranjat frumos cu pat moale, cu lampă micuţă la cap, cu covoare, cu plapumi, cu perne, în fine, cu tot confortul. Aproape nu ne venea a crede. Mâncarea era bună şi îndestulătoare. Oraşul, mic, dar drăguţ. Şi în jur numai brazi.

La inceput am dormit vreo săptămână aproape fără întrerupere. După aceea am început plimbările; întâiu pe jos, iar mai târziu cu schiurile. Brazii erau de sus şi până jos îmbrăcaţi cu zăpadă parcă ar fi fost mirese gata de mers la cununie. E multă linişte şi pace în pădure şi aerul e medicament curat. Aveam toate motivele să fiu ceva mai vesel. Şi nu eram.

Iată ce am scris în caetul meu pe data de 22-II-1942:

Am început să mă plictisesc şi să nu mai ştiu cum să omor vremea. De pe măsuţă Căpitanul se uită trist la mine,de parcă ar vrea să mă mângâe de neajunsurile ce mi se sbat în suflet. Mă uit la el ceasuri intregi şi simt, cum nu cred că este minte omenească ce şi-ar putea inchipui, că drumul pe care el a mers e singurul drum adevărat, drumul care duce la înviere.

****

De multe ori mă gândesc la ce rost mai are viaţa aceasta, despărţit de tot ce ţi-e drag şi scump. De plaiurile noastre, de feţele trudite, dar pline de înţelegere, ale mocanilor noştri, de fraţi şi de surori de care nu mai ştiu nici de trăiesc sau sunt morţi, de logodnică, care işi târâe zilele prin cine ştie ce închisori ale Mareşalului Antonescu ?! Ce rost mai are această viaţă de sbucium şi chin ? Ce pot eu, un băiat necăjit, faţă de adversităţile acestei lumi ? Dar apoi mă gândesc că viaţa aceasta nu mai e a mea, e a neamului. Aparţine atâtor mii de legionari cari suferă de foame şi frig prin închisori şi lagăre şi cari, în noi, in cei de aici din Germania, şi-au pus nădejdea că-i vom mântui. Trebue deci să mă fac sănătos şi voinic şi să duc lupta mai departe.

Pe data de 22-III-1942 am notat următoarele: E Sfânta duminecă, dar aici e o zi la fel cu celelalte. De dimineaţă am luat-o hai-hui toţi patru. Drumul e asfaltat şi curat. Zăpada de pe el e dusă toată. Numai pe margini e încă mare, ca un ornament ingenios. Codrul, e codru de când lumea şi e, după cum spune Eminescu, „frate cu românul". Şi ne-am tot dus, vreun ceas aşa prin pădure, şi ne-am povestit o mulţime de lucruri, despre oameni care nu mai sunt şi despre locuri dragi nouă, mai ales de munţii noştri româneşti. Şi-am cântat. Am cântat doine şi cântece de dor, şi am cântat marşuri de ale noastre, şi ne-am simţit un moment bine şi uşuraţi sufleteşte.

Ori pe unde ne-a dus soarta, „ŢARA", „MIŞCAREA" şi „SPERANŢA" că vom învinge, în o oarecare formă, erau mereu prezente in mintea şi sufletele noastre.

Iată ce mi-au scris în caiet cei trei camarazi de suferinţă în noaptea Sfintei Învieri a Domnului din 5-IV-1942:

„Christos a înviat ! Departe de ţara noastră am sărbătorit Sf. Înviere a Domnului, lipsiţi de cei dragi; am trimis un gând în şedinţa de azi ţării noastre; i-am închinat sufletul nostru, viaţa noastră. Fie ca aceasta să fie ultima sărbătorită pe pământ străin, iar ţie, camarade Mardarie, toată dragostea noastră. Christos a înviat ! Trăiască Legiunea şi Căpitanul. Instructor Leg. Mihai Teodorescu".

„Toate gândurile mele atât de destrămate în această seară a Învierii Domnului, mi-au fost adunate de marea credinţă a Căpitanului că vom birui şi că neamul nostru va învia. Căpitanul a crezut cu ultima lui fibră că vom birui cum Isus a biruit lumea cu marea Lui dragoste. Cred că vom birui; şi această noapte de bucurie, de nădejdi pentru toţi cei ce cred puţin sau mult în mântuirea prin Hristos, îmi dă noi nădejdi că nu suntem părăsiţi nici de Dumnezeu şi nici de Căpitan. Toate gândurile mele îmi sunt la ţara noastră atât de departe şi totuşi cu mine; la camarazii noştri cari în închisori sau pe front nădăjduesc în marea noastră „Înviere". Doamne, ajută-ne ca şi Neamul Românesc să-şi întoarcă faţa la Tine şi prin Tine să birue, să învieze ! E rugăciunea noastră fierbinte care ne arde sufletele ceas cu ceas. Doamne ajută-ne ! Această noapte de Înviere arde în noi toate luminiţele de nădejde din casele goale şi triste ale biatei noastre Românii. Fă Doamne lumină în noaptea sufletului românesc !

Braunlage, 1942 - noaptea Învierii Domnului. Ion Tucan".

„Frate Mardarie,

Nimic nu ne împiedică să fim fraţi. E Paştele Domnului. Suntem în pribegie. Doar peregrinările de visuri nu cunosc hotare. Dumnezeu-om, Isus Hristos, a trăit, a pătimit şi a înviat, deschizând drumul spre mântuire şi înviere a omenirii. Căpitanul, cu întreaga lui generaţie, asemenea lui Hristos, a arătat neamului nostru care este drumul şi ţelul final spre mântuire. Fi-vom noi oare acei cari îi vom aduce neamului învierea ? Da ! Trupurile noastre plăpânde să fie temelia de fer pentru neam şi atunci învierea va veni. Şi după înviere, e nevoie de trupuri chinuite pentru a putea duce peste veacuri făclia învierii Neamului.

Braunlage-Hartz - Nicu Bujin".

DIN NOU LA ROSTOCK

Pe la sfârşitul lunii Iunie am mers din nou la Rostock. De data asta însă, n'am mai mers la lucru la Warnemünde, ci la fabrica de submarine din Rostock. La început am lucrat cu inginerul Şef al fabricei, colindând-o dela un capăt la celălalt şi însemnând tot ce se lucra în fiecare unitate; date ce la urmă le treceam într'un croquis cu linii de culori. După aceea am fost transferat la biroul de salarii.

Viaţa noastră din Rostock se făcea din ce în ce mai mohorită. Niciun semn de rupere a situaţiei în care ne aflam. Asta ne făcea mai certăreţi ca de obiceiu; mai dispuşi la orice fel de năzbâtii. Pe la începutul lunei Decembrie am fost chemat de către Opriş să iau parte la nişte cercetări a câtorva, aşa zişi camarazi cari, se spunea, aveau legături cu poliţia din ţară, fuseseră chiar de câteva ori pe acasă, şi care pregăteau, se zicea, moartea Comandantului şi a altor grade legionare. Cum nu mi-a plăcut felul cum erau anchetaţi -bătae- am declinat „onoarea" ce mi se făcea, deşi Cdt-ul Ajt. Vasile Coman mi-a atras atenţia că şi eu aş putea fi anchetat. După cum era de aşteptat, Nemţii au fost înştiinţaţi de cele ce se petreceau în clădirea noastră şi au reacţionat foarte dur.

ARESTAREA ŞI TRANSPORTAREA ÎN LAGĂR

Pe data de 13 Decembrie 1942, când am venit dela lucru acasă în Marienehe, clădirile unde locuiam noi erau toate înconjurate de către soldaţi din SS, cari mi-au indicat că trebuia să mă prezint în sala de mese a noastră. În numita sală se găsea adunată toată garnizoana. Un ofiţer neamţ i-a ordonat d-lui Mile Lefter să ia conducerea garnizoanei; lucru ce acesta a refuzat, pentrucă ordinul venea din afara Mişcării Legionare. Văzând acest lucru, Neamţul a scos din buzunar o listă şi a citit numele a vreo 80 dintre noi, printre cari eram şi eu, şi ne-a ordonat să ne facem bagajele pentrucă plecam în altă parte a Germaniei in calitate de arestaţi. De ce ? Pentru ce ? Nimic.

Între cei arestaţi, după cât îmi mai aduc aminte, erau: Mile Lefter, Pătraşcu, Prof. Gavril Ionescu, Posteucă, fraţii Constantiniuc, Balaneţchi, Orendovici, Găină, Zus, Rachmistriuc, Antonovici, Andrei Vasile, Tărăoiu, Victor Apostolescu, Bădulescu, Bârsan, Boborodea, Ciuntu Chirilă, Coman Vasile, Cojocaru Ştefan, Comănescu, Mazilu, Cuţumina, Conteş, Chioreanu, Capsâz, Constantinescu Nichi, Crişan Axente, Cengher, Culică, Stănicel, Călin Aurel, Fleşeriu, Grimalschi, Leontieş, Negulescu Vică, Predescu, Puiu Traian, Boeru, Hanu Vasile şi Traian, Stoia Ghiţă, Şeitan, etc.

Dela Marienehe am fost încărcaţi în nişte camioane şi duşi, sub paza unui pluton de soldaţi din SS, la „Sportpalast"; un restaurant situat în mijlocul pădurei din apropierea Rostock-ului, fără nicio altă locuinţă în apropiere. Aici neam instalat care pe unde am putut, în sala mare a restaurantului. Toţi ne întrebam de ce am fost arestaţi şi de ce numai o parte şi nu tot grupul ?! Dacă era destul motiv cercetările celor zece, zişi „mexicani"(nume ce le dăduse Opriş), de ce nu erau cu noi Emil Popa şi Romulus Opriş ?!

Pe încetul am început să ne desluşim: fusesem arestaţi pentrucă Horia Sima, împreună cu Tiana Silion, cu paşapoartele familiei Klein, fugise în Italia. Emil Popa şi cu Romulus Opriş fuseseră arestaţi împreună cu cei zece mexicani, dintre cari îmi amintesc pe Şerbu, Fănică Popescu-Portofel, Georgescu, Grosariu, Basarabescu, Vasilescu, Câmpeanu şi Gheorghiu, şi predaţi GESTAPO-ului pentru cercetări. La fel am aflat că grupul de comandă dela Berkenbrück fusese arestat, ca şi camarazii din Berlin.

Aici, sub privirea aspră şi mohorîtă a soldaţilor din SS,

am stat vreo câteva zile. Cred că era cam a treia zi când l-am auzit pe un soldat zicându-i altuia: „ Gott sei gedankt, dass es alles Schluss ist ! Ich hätte keine Lust gehabt diese Kerle zu erschissen ". (Slavă Domnului că totul s'a terminat. Eu n'aş fi avut nicio plăcere să împuşc aceşti băieţi). Va să zică, soarta noastră era moartea, şi numai datorită întâmplării —arestarea lui Horia Sima în Italia şi predarea lui Nemţilor— ne-a salvat. De aici am fost încărcaţi în două vagoane, împreună cu plutonul de soldaţi şi am plecat fără să ni se spună încotro mergem.

LAGĂRUL BUCHENWALD

După o călătorie de o noapte, pe data de 19-XII-1942, cam pe la orele două după masă, ne-am pomenit în Weimar, oraşul natal al lui Göthe. Aici am fost debarcaţi din tren şi încărcaţi în nişte camioane. Acum ştiam că ne duc în Lagărul Buchenwald. Lagărul amintit era instalat pe vârful unui deal împădurit. În mijloc se aflau clădirile pentru deţinuţi şi bărăcile de lemn destinate aceluiaşi scop. Alături de ele erau instalate clădirile fabricelor în care lucrau deţinuţii, pe care nu le-am putut vedea niciodată pe dinăuntru. Se zice că acolo se fabricau diferite piese pentru arme de răsboiu. Atât clădirile fabricelor, ca şi celelalte clădiri şi bărăci erau despărţite unele de altele şi de exterior prin garduri de sârme ghimpate şi chiar electrificate. În jurul întregului lagăr de deţinuţi era un al doilea gard de sârmă ghimpată electrificat, cu turnuri de pază din suta în suta de metri, prevăzute cu reflectoare şi mitraliere. La poarta de intrare a lagărului, pe un paneu destul de mare, era pusă, in italiană şi germană, faimoasa frază a lui Dante la intrarea în Iad: „Lasciate ogni speranza, voi ch'entrate". (Lăsaţi orice speranţă, voi care intraţi).

Când am plecat din gara din Weimar către lagăr, eu am fost introdus in ultimul camion, împreună cu mulţi alţii. La sosirea în lagăr am găsit pe ceilalţi camarazi puşi pe două rânduri in faţa unei clădiri, cu faţa la perete şi cu pălăriile în mână, păziţi ne nişte soldaţi din SS înarmaţi cu pistoale mitralieră. Când ne-am scoborit din camion, Roşu Octavian, care era lângă mine, a întrebat pe unul din ai noştri: „Ce se întâmplă aici ? " În loc de răspunsul celui întrebat, a vorbit

un deţinut îmbrăcat în haine vărgate, cu saboţi de lemn în picioare şi cu o dungă de păr la mijlocul capului, mai mic decât cel de pe alături, zicându-i: „Taci gura, soldat bate rău, pune obraz perete şi scoate pălăria cap". Roşu l-a băgat în aia mă-sii, i-a strigat să tacă din gură şi s'a întors spre soldatul din spatele nostru. Acesta a îndreptat arma spre el şi i-a ordonat: „ Gesicht am Wand! Mütze ab " ! Mie mi s'a făcut negru înaintea ochilor. Am început să-mi deschid haina de pe mine şi să merg către soldatul Neamţ cu pieptul descoperit, zicându-i: „ Trage, futu-ţi mama mă-tii de Neamţ, trage, că m'am săturat de prietenia voastră "!

Ceilalţi camarazi s'au întors cu toţii cu faţa spre soldaţi, încât aceştia nu mai ştiau ce să facă. Tocmai în acel moment a apărut dintr'o maşină Şeful Lagărului, Colonelul Pfister, împreună cu Pătraşcu. A dat imediat ordin soldaţilor să se retragă puţin şi ne-a ars un discurs zicând că noi suntem „ Ehrenhäflinge" (deţinuţi de onoare), că regimul nostru e cu totul altul decât al celor de drept comun, etc. Rezultatul a fost că şi de data asta scăpasem dela moarte.

Cu toată „onoarea" Nemţii ne-au băgat într'o baracă din lagărul de deţinuţi comuni, în care paturile erau puse unele peste altele până la al patrulea etaj, unde dădeai cu capul de căpriori. Acolo am stat numai câteva zile. După aceea am fost mutaţi tot in incinta lagărului de drept comun, într'o clădire cu etaj şi instalaţi în formă ceva mai omenească.

Noua clădire, despărţită de celelalte printr'un gard de sârmă ghimpată, avea intrarea la mijloc. Imediat la intrare se aflau lavabourile şi toaletele. Pe stânga şi dreapta intrării se găseau câte o cameră de luat masa şi câte un dormitor. Dormitoarele erau camere mari, cu paturi de fer, cu saltele de paie şi câte o pătură pentru fiecare pat. Într'un dormitor încăpeau cam 75 - 100 de persoane, paturile fiind, unele câte două, altele câte trei unul peste altul. În fiecare sală de mese se afla câte o sobă şi un „haut-parleur" conectat cu administraţia lagărului.

Cum apărea un deţinut de drept comun în lagăr, era tuns astfel ca o dungă din mijlocul capului să aibă părul mai mare, sau mai mic, decât restul. Era îmbăiat, îmbrăcat cu haine vărgate şi încălţat cu saboţi de lemn. Ceea ce rupea în el toată demnitatea de om, era tratamentul ce primea. Deţinutul tre-

buia să stea în poziţie de drepţi în faţa oricărui soldat din lagăr şi să-şi descopere capul. Când trecea pe lângă un soldat, la fel trebuia să se descopere şi să plece capul în jos. Nu avea voie să-l privească pe soldat. Soldaţii făceau numai paza lagărului. Administraţia şi conducerea deţinuţilor era făcută de aceştia, aleşi dintre cei de drept comun de către Şeful Lagărului. În fiecare dimineaţă şi seară se făcea apelul. Toţi trebuiau să vină încolonaţi pe locul de adunare. Dacă noaptea murea vreunul, trebuiau să aducă cu ei cadavrul la apel; abia după aceea era dus la crematoriu şi ars. Pe locul de adunare era mereu prezentă o bandă de muzicanţi formată tot din deţinuţi. După apel trebuiau să defileze prin faţa soldaţilor cu capul descoperit. Cine făcea un an de lagăr în asemenea condiţii, nu mai era om, ci slugă.

Cam acesta era aşezământul unde ne-au „găzduit" prietenii nemţi; cu deosebirea că pe noi nu ne-au tuns, nici îmbrăcat în haine vărgate, şi apelul îl făceam în faţa clădirii noastre şi nu pe locul de adunare cu ceilalţi deţinuţi. Aveam garda noastră personală: soldaţi din SS însoţiţi fiecare de câte un câine lup. Ei nu vorbeau cu noi şi noi nu aveam voie să vorbim cu nimeni.

În această situaţie s'au adunat gradele legionare şi după discuţii destul de neplăcute asupra Conducerii Mişcării Legionare, l-au convins pe Pătraşcu să predea comanda grupului D-lui Comandant al Bunei Vestiri Mile Lefter. După aceea Pătraşcu a fost scos dintre noi şi dus în altă parte a lagărului.

CRĂCIUNUL ANULUI 1942

Crăciunul anului 1942 nu ne-a adus nicio bucurie şi darurile au lipsit complet. Doar Vasile Posteucă ne-a descreţit puţin frunţile şi umezit ochii cu următoarea poezie:

Cad în seara asta mare
Fulgi bogaţi ca nişte stele,
Parcă rupţi din dulcea zare
A copilăriei mele...

Bat tăcerilor mătănii
Şi spre ceruri se închină,

Când, trei magi în albe sănii
Trec spre staul de lumină

Ninge larg ca'n ierni de basme
Peste veacuri de colindă;
Lumea veche de fantasme
Cearcă forme noui să prindă.

Sub o geană de pădure,
După veacuri, mult departe,
Vrea Irod viclean să fure
Vitleemul dintr'o carte...

Colindaşii nu-s acasă,
Ci s'au dus să poarte veste,
Cântec moale de mătasă,
Îngeri albi pe sub ferestre.

Bunătăţi samaritane,
Lan de aur semănând,
Duc în spate mari troiene,
Iar în sânge, cântec blând...

Ninge molcom peste toate,
Peste vremi şi peste mine.
De sub zări îndepărtate
Numai steaua mea nu vine...

Unde sunteţi pârtii grele
Ce duceaţi spre veşnicii ?
Ning pe voi aceleaşi stele,
Râd aceleaşi bucurii ?

Ninge şi s'aud colinde
Lângă inimă, aproape,
Cine ne mai poate vinde,
Cine visul să ne'ngroape ?

Ninge blând ca'ntr'o minune,
Cu legende şi cu stele !

Unde eşti tu rugăciune,
Drag Crăciun al vieţii mele ?

Când îmi vei cânta şi mie,
Lângă geam, o veste mare,
Un colind de bucurie
Într'o „ţară ca un soare" ?

ANUL 1943

10-I-1943.- Ieri au venit o serie de vreo 15 camarazi din Berlin: Atanasiu, Prundeanu, Arnăutu, Smărăndescu, etc. De la ei am aflat că Tiana Silion era la închisoarea din Charllotenburg, iar Lucia Trandafir închisă în sediul Poliţiei din Berlin. Cei rămaşi la Rostock sub conducerea lui Ghiţă Costea şi Petre Vălimăreanu, erau liberi şi lucrau la fabrici ca şi mai înainte. Comanda Mişcării o avea Bădiţa Iasinschi. Se părea că nu-i prea mergea bine Comandantului. Soarta apăsa greu de tot pe noi şi semnul întrebării sub care trăiam se mărea fără nicio urmă de deslegare.

Mă gândeam la logodnica mea Tanţa. Dar nu-mi mai apăreau în gând aşa ca altădată scene de revedere duioasă. S'au dus toate pe calea de neintors a trecutului. Mi-a rămas doar ca un ideal de femeie, un gând alb şi frumos care acum nu mai durea, ci mă ajuta să-mi urmez drumul spre Golgota Legionară.

14-I-1943.- De vreo trei zile au mai sosit vreo şase camarazi cari fuseseră trimişi la Viena din motive de sănătate.Printre ei Frunză şi Buzilă. Acesta din urmă adusese cu el câteva mere şi câteva gâturi de ţuică cu care m'am încălzit bine de tot.

Ieri am comemorat moartea lui Moţa şi Marin. Câteva cântece religioase şi câteva legionare, ca şi un crâmpeiu de gând fugar, a fost tot ce am putut să le închin. S'au citit apoi câteva crâmpeie din scrierile lor. Şi spune Moţa: „Nu se ştie câţi dintre noi vom vedea biruinţa legionară. În orice caz nouă nu ne rămâne decât drumul spre moarte, sau spre biruinţă".

Mă gândeam atunci la o circulară a Comandantului unde spunea să ne purtăm aşa, ca din faptele noastre Neamul să

ia exemplu şi putere de viaţă şi de svâcnire spre înălţimi şi lumină. Şi mă întrebam: oare nu cumva prevedea el şi situaţia aceea ce trăiam când ne scrisese acele lucruri şi ne îndemnase să învăţăm a merge pe picioare proprii ? Şi mă întreb acum: cum e posibil ca un om ce poate să dea sfaturi aşa de frumoase, să se poarte aşa de urît cum s'a dovedit mai târziu ?!

Pe data de 17-I-1943 a venit să mă viziteze în lagăr fostul şef al GESTAPO-ului din Bucureşti. Ne-am simţit destul de stingheriţi, amândoi.

Pe data de 27-I-1943 a fost adus din nou între noi Pătraşcu.

Pe data de 7-II-1943 ne-a vizitat Generalul din SS Müller, care ne-a zis că nu era vina guvernului german că ne aflam în lagăr, ci a unora dintre camarazii noştri cari nu respectaseră cuvântul de onoare dat; recte Comandantul. Că primul ţel ce trebuia să-l respectăm cu toţii era distrugerea comunismului; că între timp nici să nu ne gândim la vreun act politic, pentrucă totul era în zadar; că vom fi trimişi undeva să lucrăm, ca prin muncă să dovedim ataşamentul faţă de Germania; că ne era interzis orice contact cu ţara şi că cine va fi prins că nu respectă această interzicere, va fi extrădat.

Şi mă gândeam: dar Nemţii şi-au ţinut cuvântul faţă de noi, în sensul că ne ajutau să scăpăm de închisorile româneşti, numai din prietenie; că în Germania vom fi liberi; că ne vor ajuta să ne afirmăm ca legionari odată terminat răsboiul, etc. ? Nu ! N'au făcut-o ! De noi aveau nevoie ca elemente de presiune contra lui Antonescu, pe o parte, şi pe cealaltă, încercau în toate felurile să ne înhame în vreo organizaţie naţional-socialistă de ale lor, ca după aceea, prin noi, să stăpânească ţara românească. Am fost amăgiţi, înşelaţi, luaţi ostateci. Numai aşa se explică de ce îl presau pe Horia Sima să renunţe la şefia Mişcării, aşteptând ca altul oarecare să fie mai supus lor. Nu pot pretinde că nu ştiau de „batalioanele de pedeapsă", mai bine zis de „exterminare", făcute din legionari de către Antonescu, şi care erau trimese la punctele critice de pe front, ca să fie distruse în întregime. Noi n'am mers cu Nemţii pentrucă i-am iubit, ori pentrucă ne-ar fi fost dragă doctrina lor naţional-socialistă, ci pentrucă nu aveam alt drum. Dar la fel, nu puteam accepta ca ei să ne indice cine trebuia să fie şeful nostru, ori că noi trebuia să-l schimbăm pe

cel ce-l aveam pentrucă lor nu le plăcea. Nu era momentul potrivit pentru a discuta greşelile lui Horia Sima, când eram în mâna Nemţilor. De aceea, majoritatea dintre noi l-am apărat, cu toate că ne dădeam seama de pericolul ce însemna asta pentru vieţile noastre. Horia Sima fusese numit Şef al Mişcării Legionare de către Fondatorii acesteia împreună cu Forul Legionar; fapt ce mi-a fost confirmat personal de către D-l Comandant al Bunei Vestiri Radu Mironovici pe vremea când lucram cu el la Prefectura Poliţiei din Bucureşti, şi tot atunci şi acolo, de către Colonelul Zăvoianu. Acelaşi lucru mi-a afirmat şi D-l Cdt. Iasinschi la Viena. În acea vreme niciunul dintre Fondatori, -şi aveam doi cu noi, Gârneaţă şi Georgescu- n'au dat vreo circulară ori comunicat explicând că nu-l mai vor ca şef. Cei ce i se opuneau ziceau că era nevoie să ne câştigăm încrederea Nemţilor, şi că deci trebuia să facem orice efort în acest sens. Şi noi, cel ce-l susţineam pe Horia Sima ziceam că drumul nostru era alăturea de Nemţi, dar nu cu orice preţ. Adevărul era că mulţi vroiau să ajungă la şefie şi cum asta nu vroiau s'o spună, nu spuneau nimic. Dar să revin la cele ce se întâmplau, pe acea vreme, în lagărul unde stăteam închişi.

La 13-II-1943 am însemnat următoarele în caietul meu: „Azi se împlinesc şase ani dela înmormântarea lui Moţa şi Marin. Cu ce credinţă nestrămutată într'o „ţară ca soarele sfânt de pe cer" au murit cei doi, şi unde am ajuns noi ?!

Măcar de am putea crede cum au crezut ei ! Dar pe noi ne bat vânturile din toate părţile şi nu avem nici măcar un gard în dosul căruia să ne adăpostim sufletele chinuite şi tremurânde. Mă prinde descurajarea din ceas în ceas. Caut prin cărţi şi în cuvintele Căpitanului deslegare şi putere. Dar mintea asta găseşte atâtea ipoteze grele şi nenorocite şi de nicăieri niciun sprijin. Nu mai crede niciunul că va ajunge să-şi mai vadă ţara dragă. De sigur există o mică speranţă şi în această privinţă, dar vagă de tot. Ne pregătim, fiecare în el, pentru ultimul discurs al unei vieţi de luptă, suferinţă şi sacrificiu sublim. Acum Legiunea este în noi, şi cu noi nimeni. Orbecăim prin mlaştină şi întunerec, singuri şi fără a vedea nici malul de unde am plecat şi nici pe cel la care vom ajunge. Ne-a mai rămas un singur gând: să facem din trupurile noastre punte peste mlaştină, ca să crească mai mândră Legiunea.

Cu fiecare zi vine şi o nouă interdicţie în viaţa noastră. Trebue să păzim geamurile ca ochii din cap, că de se sparg, ni le închid cu scânduri bătute în cuie. De călcat rufe şi haine, nu mai e voie. Cine ştie câte nu vor mai fi permise până la urmă.

Afară viscoleşte şi în sobă cântă vântul melodii sinistre. Ninge în două cu ploaie, drept ca la înmormântarea lui Moţa şi Marin la Bucureşti."

****

Pe data de 27-II-1943 au sosit dela Rostock un grup de camarazi, dintre cei rămaşi acolo. Cu ei au venit şi Opriş cu Emil Popa. Aici a început o campanie în contra Comandantului, pornită de către oameni cari mai înainte îl apărau, când nimeni nu-l ataca. Mile Lefter ne-a ordonat să scoatem fotografiile Comandantului de pe pereţi şi să nu mai cântăm marşurile şi cântecele legionare. Nu l-am ascultat. Am lăsat fotografiile pe pereţi şi am cântat de s'au sguduit pereţii. La început ne-au ameninţat că se despart de noi, dar când au văzut că sunt prea puţini, au lăsat-o mai moale.

****

Pe data de 1-III-1943 s'au adunat toate gradele legionare şi după o şedinţă furtunoasă, i-au luat comanda grupului D-lui Cdt. al B. V. Mile Lefter şi au pus în locul lui pe Cdt-ul Leg. Traian Puiu. Tot atunci, ca un fel de apreciere faţă de D-l Lefter şi de întărire a disciplinei legionare, au fost excluşi din Mişcare pe timp de două luni, pentru neîndeplinirea unui ordin dat de D-l Lefter: Cdţii Ajt. Coman Vasile, Boieru Traian şi Roşu Octavian; Instr. Legionari Ghimbăşanu, Roth Ion, Stănescu Bucur şi Hanu Traian şi Legionarii Simeria, Monu, Bodoc şi Popinciuc. Mă cuprinsese o mare amărăciune. Era prima dată când eram exclus din Mişcare. Dar în lumea asta toate trec - mi-am zis - şi mi-am văzut de treabă.

****

De aproape o lună de zile camarazii Caranica, Cuţumina şi Predescu, la cari mai târziu s'au adăugat Căiman, Tanase şi Sârbu, locuesc, despărţiţi de noi, într'o clădire alăturată,

pentrucă nu mai vreau să-l recunoască ca Şef pe Horia Sima.

****

Pe data de 22-III-1943 camaradul Toader Liviu şi-a băgat un briceag în burtă, disperat de situaţia de suferinţe şi umilinţe în care ne găseam. Imediat a apărut Colonelul Pfister şi ne-a zis că el recunoaşte curajul camaradului nostru, dar că în situaţia asta, a te sinucide, e o laşitate. Acum fiecare trebue să lupte - a continuat - pentru patria lui. A mai adăugat că el crede că laşii n'au ce căuta între noi şi de aceea, după vindecarea lui Liviu, îl va separa complet de noi. Se vede că nu le convenea deloc ca unul, sau mai mulţi de ai noştri să moară din cauza lor.

****

Pe data de 25-III-1943 au fost izolaţi de noi toţi cei bolnavi de piept: Andrei, Ghiţea, Tărăoiu, Bujin, Bădulescu, Basarabescu, Dacu, Bulumete, Mihai Teodorescu, Preda, etc.

****

Pe data de 4-IV-1943 s'au schimbat din nou „domniile". D-l Lefter a fost numit de către Colonelul Pfister, din nou Şef al nostru.

FICHTENHEIN

În Sâmbăta Paştelor - 25-IV-1943 - am fost mutaţi din lagărul de deţinuţi de drept comun, într'un lagăr nou construit special pentru noi, FICHTENHEIN, aşezat în partea administrativă a lagărului ocupată de către soldaţii de pază şi deţinuţii politici speciali.

Noul lagăr era compus din corpul de gardă dela intrare, - o baracă micuţă de lemn -, infermeria, aşezată imediat lângă corpul de gardă, două bărăci, tot de lemn, egale în formă cu clădirile din lagărul propriu zis, numai că erau mai încăpătoare, şi o altă clădire mai spre fundul terenului destinată atelierului de reparat binocluri, unde trebuia să începem noi lucrul.

Mai târziu, după atelier, dar despărţit cu un gard de sârmă ghimpată, s'a construit o baracă pentru cei însuraţi, a căror femei se aflau prin Germania, arestate, şi care au fost, după aceea, aduse acolo.

Tot lagărul era înconjurat cu sârme ghimpate electrificate şi cu patru turnuri de pază prevăzute cu reflectoare şi mitraliere. Paza noastră, de data aceasta, nu o mai făceau soldaţii nemţi, ci voluntari ucrainieni. Acolo ne-au adunat pe toţi cei ce ne găseam în lagărul Buchenwald.

Pe data de 1-V-1943, Boieru şi Logigan se plimbau prin curtea lagărului, şi cum erau cufundaţi într'o discuţie, s'au apropiat la vreo doi metri de sârma ghimpată, şi santinela,fără niciun aviz, a tras un foc de armă asupra lor, fără a nimeri pe niciunul. Bine înţeles că am protestat, deşi ştiam că rezultatul era acelaşi, cu sau fără protestul nostru.

Pe la începutul lunei Mai am intrat şi eu la lucru. Lucrul se făcea în două turnuri de câte şase ore fiecare. Reparam binoacle de toate mărcile. Treaba era uşoară, dar migălitoare şi deci, enervantă. Restul timpului citeam şi scriam, aşa cum mă îndemnase Băditţa Gavril Ionescu. Seara ne adormea Posteucă povestindu-ne câte şi mai câte şi cântându-ne din fluier. Din când în când, el cu vioara şi eu cu chitara le ajutam celorlalţi să se mai mişte în câte o horă mare.

Pe la mijlocul lunei Iunie au venit soţiile câtorva dintre camarazi: Uşeriu, Klein, Mihăiţă, şi Tiana Silon care s'a căsătorit în lagăr cu Emil Popa, naş fiind Prof. Gavril Ionescu. Povesteau, săracele, lucruri de necrezut despre felul cum au fost tratate de Nemţi. Spuneau că în Ţară era mare jale şi sărăcie şi că aproape nu exista casă fără doliu după unul mort pe front.

Odată cu soţiile camarazilor venise şi Ahrens, reprezentant al Ministerului de Exterior German, care ne-a lămurit asupra situaţiei în care ne găseam: Antonescu nu vroia colaborare cu Mişcarea Legionară. Va să zică, se cam terminase cu politica şi deci,ar fi fost cazul să mai facem şi ceva legionarism.

La 24 Iunie, de ziua Legiunii, la şedinţă, Lefter n'a vrut să pomenească nicio vorbă despre Comandant; numai Tibi Teodorescu a strigat „ Trăiască Legiunea şi Comandantul".

DESPĂRŢIREA GRUPULUI LEGIONAR ÎN DOUĂ.

1-VII-1943.- „Mi-a fost dat azi să trăesc cea mai neagră

zi din viață. După masă D-l Lefter a fost la Colonel. Probabil, chemat. Seara a venit Colonelul și ne-a spus: „Camarazi, să nu uitați că sunteți aici numai și numai din motiv că Horia Sima a fugit din Germania. În sufletele voastre puteți să-l cinstiți pe Horia Sima cum vă place, eu nu am nimic împotrivă, dar nu aveți voie să-l sărbătoriți aici, oficial, pentrucă sunteți în Germania; și pentrucă sunt o mulțime de soldați voluntari din România, e interzis a mai cânta cântece naționaliste românești. Acești soldați nu au avut până acum voie de a pleca în concediu, până ce guvernul român n'a fost înștiințat că aici nu se face instrucție cu legionarii. Garda de Fer nu mai există. Veți primi banii pentru lucru (0,20 DM pe oră). Vă rog să-i ajutați și pe cei ce nu lucră, ca astfel să se cimenteze o comunitate sufletească sută în sută. Heil Hitler, camarazi".

Iată tot ce poate fi mai greu de admis; în Germania Național-Socialistă nu încape Garda de Fer. Dar ce doare mai mult e că unul dintre Cdț-ii B. V. caută ajutor la străini pentru a impune ideile lui în mijlocul nostru.

Când s'a ordonat culcarea, mulți dintre camarazii cari dormeau în aceeași cameră cu Lefter și-au luat bagajele și au părăsit dormitorul, instalându-se, majoritatea, în dormitoarele „C" și „D". A doua zi s'a început redactarea unui memoriu, care a fost semnat de 184 dintre noi și înaintat autorităților germane pe data de 5 Iulie, ziua Comandantului. În acel memoriu se spunea că nu înțelegem de ce eram închiși; se făcea un istoric asupra activității Comandantului, atrăgându-se atenția asupra însemnătății actului dela 3 Septembrie; la sfârșit se punea întrebarea, cum legionarii lui Codreanu pot fi închiși într'un lagăr în Germania lui Adolf Hitler ?!

Consecința acelui memoriu a fost că lui Lefter i s'a luat comanda grupului, fără a fi numit altul în locul lui. Socotelile interne le aranja Ponta, iar legătura cu administrația o ținea Randa. Grupul nostru a fost despărțit în două: cei ce erau contra lui Horia Sima, împreună cu „mexicanii", au fost instalați în dormitorul „A", iar ceilalți în celelalte trei dormitoare. Grupa mare era formată din vreo sută și nouăzeci, iar cea mică din vreo patruzeci. Macedonenii, aproape toți trecuseră la „mexicani", conform cu ordinul primit dela Cdt-ul Leg. Constantin Papanace.

Pe data de 21 Aprilie fusese scos din lagăr Pătrașcu și pe data de 12 Iulie 1943, Lefter și Arnăutu. Pătrașcu și Lefter n'au mai revenit; Arnăutu a fost adus înapoi pe la sfârșitul lunei Decembrie.

Pe data de 18-VII-1943, Gligor, Constantinescu Cornel și Secu, i-au dat câțiva pumni lui Pepici, un Român din Iugoslavia, pentrucă declarase maeștrilor nemți care ne învățau cum să reparăm binoclurile că noi suntem agenți ai Angliei. Imediat a venit un pluton de soldați armați până în dinți, chiar și cu două mitraliere, au închis pe mexicani în baraca lor, iar pe noi ne-au înghesuit afară, între baraca noastră și atelierul de reparat binoclurile, cu strigăte și mitralierele puse în poziție de tragere. Făcea impresia că vroiau să ne lichideze. În situația aceea nu ne mai rămânea altceva de făcut decât să murim frumos. Ne-am adunat cu toții la un loc, ne-am așezat jos și am început să cântăm, deși ni se ordona să tăcem; se încărcau armele. În ultimul moment a apărut Colonelul Pfister, ne-a ars o cuvântare cu amenințări, etc., l-a numit pe Cdt. Iosif Dumitru șeful simiștilor, ne-a ordonat să nu mai luăm contact cu mexicanii și ne-a trimis în bărăci. Ajuns aici, iată ce-am însemnat în caietul meu: „Iată roadele politicii lui Lefter. Mi se rupe inima când mă gândesc că s'ar fi putut și altfel, dar acum e prea târziu. „Unde sunteți numai trei, înțelegeți-vă și trăiți ca frații, căci nimic nu vă aduce mai mult rău ca desunirea"! Și cum o ducem noi ?"

Pe data de 24-VII-943 a venit din Berlin Maiorul dela SS Wolf și ne-a anunțat că Lefter va fi adus înapoi. I-am spus deschis că noi nu mai stăm de vorbă cu el.

Pe data de 26-VII-943 aflăm de căderea dela putere a lui Mussolini. Imediat am făcut un nou memoriu adresat Reichsführer-ului SS Himler prin care îi ceream să fim puși la dispoziția Comandantului, liberi, ca să putem apăra Țara noastră, din ce în ce mai amenințată, și pe aliații noștri. Răspuns n'am primit nici până azi.

Pe data de 26-VIII-1943 Ghiță Stoia și Eugen Bârsan au trecut la mexicani, cu cari, zic ei, că nu sunt de acord, dar o fac pentrucă noi am fi în contra Nemților. În același timp, administrația lagărului ne pune în vedere că dacă se va ajunge la o nouă ciocnire între noi, cei implicați vor fi duși în lagărul de deținuți comuni și tratați ca atare. S'a dat ordin să nu

se mai răspundă la niciun fel de provocare.

Pe data de 8-IX-1943 s'a anunţat capitularea Italiei fără condiţii. Noi aşteptam ca măcar în ultimul ceas să fim înţeleşi şi utilizaţi, măcar atunci când poate - zic poate - nu era încă totul pierdut. Aşteptare zadarnică.

Pe data de 12-IX-1943 radio Belgrad anunţă „slobozenia Ducia": eliberarea lui Mussolini de către o trupă de paraşutişti din SS şi HD.

Pe data de 13-IX-1943 am sărbătorit cu rugăciuni şi în tăcere ziua de naştere a Căpitanului şi i-am trimis o telegramă de felicitări lui Himmler pentru liberarea Ducelui.

22-IX-1943. Transcriu din caiet: „Dimineaţa la cinci şi jumătate sacularea. Repede spălaţi şi îmbrăcaţi, o mică slujbă religioasă pentru cei căzuţi în această dată pentru dragostea lor pentru Neamul Românesc şi mărirea Legiunii, apoi lucru şi program obişnuit fără cântece şi jocuri. Seara o mică şezătoare legionară. Sala geme de legionari. Peretele din spre răsăritul sălii tapetat cu chipurile celor dispăruţi, câte s'au mai aflat pe aici pe la noi.

Începe şedinţa cu o rugăciune. Vorbeşte apoi Cdt-ul Ajt. Hojbotă evocând figurile celor dispăruţi, dela Vaslui. Se cântă un „Taţăl nostru carele eşti în cer". Urmează la cuvânt Popa Aurel, povestind moartea celor dela Ciuc. Îi tremură glasul şi lacrimi calde îi umezesc ochii când vorbeşte despre Bădiţa Nicoară şi Strugariu. Din rândul legionarilor se aude ca un murmur de izvor plânsul câtorva camarazi. Corul începe domol „şi era la ora şasea şi s'a făcut întunerec peste tot pământul". Lacrimi calde, grele şi mari se preling încet pe obrajii legionarilor dintre sârmele din Fichtenhein. E singurul prinos ce-l putem aduce celor ce cu fapta lor şi cu propriul lor sânge au îmbogăţit patrimoniul cu care astăzi ne putem mândri.

Vorbeşte apoi Ţâlnariu despre uciderea celor dela Râmnic. În 21 Septembrie 1939 venise mama lui Tell să-şi viziteze feciorul şi era mare bucuria tuturor că vor mai afla ceva veşti. Tell era în cancelarie iar ceilalţi jucau volley în curte. Pe la trei după masă vine un plutonier în cancelarie, şi, foarte obraznic o dă pe Doamna Tell afară. Vine apoi un alt plutonier şi, tot aşa de obraznic, lucru ce nu se mai întâmplase după semnarea acordului cu Germania, îi vâră pe toţi înăuntru şi le interzice să vorbească între ei, aşezând sentinele şi pe coridor.

Oamenii aceştia, după ce a fost omorît Căpitanul, se aşteptau demult să le vină rândul şi lor. Nu ştiau încă ce se întâmplă. Deodată Polihroniade observă că Totu a fost luat din celula lui. Bate tare în perete şi strigă la D-l. Clime, spunându-i cele văzute. Trece ora patru, cinci, şase şi nu se întâmplă nimic. Pe la douăsprezece noaptea vine Comandantul închisorii cu vreo câţiva plutonieri, îl iau pe D-l Clime sub pretext că trebue să dea o declaraţie. D-l Clime îl întreabă de ce tocmai acum s'a găsit să ceară declaraţii, că doar e destulă vreme a doua zi. I se răspunde că aşa e ordinul. E condus apoi, nu spre cancelarie, ci spre celula unde stătuse închis Căpitanul. Un moment după închiderea uşii coridorului, se aude tare de tot: asta nu ! Nu ! Nu !..." Apoi un strigăt înfiorător şi o izbitură. Ce se întâmplase ? Imediat după închiderea uşii dela coridor i se ceruse să iscălească o declaraţie bătută la maşină, în care se spunea că el, de acolo, dela Râmnic, organizase şi dăduse ordin de ucidere a lui Armand Călinescu. La refuzul lui categoric, i-au înfipt o baionetă în partea stângă a pieptului şi a căzut jos.

La auzul strigătului, Bănică Dobre a bătut tare cu pumnul în uşă şi a strigat: „Fraţilor, faceţi-vă ultima rugăciune, căci ne-a sosit şi nouă ceasul".

Au venit apoi din nou să-l ia pe Cantacuzino. De pe coridor se auzeau vaietele slabe ale D-lui Clime şi „nu-ul" pe care îl repeta mereu. Alecu Cantacuzino, tip de luptător, s'a opus, dar a fost forţat să meargă spre cancelarie. A venit apoi rândul lui Bănică Dobre, care a izbit şi trântit vreo doi pe jos, dar a fost dus şi el. Rând pe rând au ajuns cu toţii la cancelarie. Au fost legaţi cu o frânghie de mâini, şi cu alta i-au legat pe toţi la un loc, cum legi o sarcină cu snopi de grâu. Au fost conduşi apoi în curtea Căpitanului, aşezaţi în rând cu spatele la zid şi cu faţa spre celula Căpitanului. S'au aşezat cu toţii în genunchi. Un plutonier le-a secerat mijlocul cu o puşcă mitralieră şi au căzut cu toţii cu faţa în jos, închinându-se parcă, pentru cea din urmă oară, spre celula Căpitanului. Au mers apoi la D-l Clime, care încă mai trăia. I-au înfipt o altă baionetă în inimă, s'a auzit un alt răcnet înfiorător şi liniştea morţii a cuprins trupul aşa de chinuit al Comandantului Legionar. Cadavrul lui a fost scos afară şi aşezat lângă

celelalte, iar după aceea, li s'a tras la toţi câte un glonte în ceafă, pentru a fi siguri că nu se vor mai scula.

Şi totuşi, a doua zi, când un soldat le deslega mâinile, Apostolescu încă nu murise. A mişcat din mâini, şi l-a întrebat: „ce se întâmplă cu mine, camarade ?" Soldatul, speriat, s'a dus de a anunţat că unul încă mai trăeşte. A fost imediat împuşcat şi el.

Şi se întreabă acum Ţâlnariu: ce fel de principiu al răului va fi dominând peste lumea aceasta ? Eram acuzaţi că ne vindem ţara Nemţilor, şi-am fost împuşcaţi pe toate drumurile şi lăsaţi pradă câinilor şi batjocurii ţiganilor, cu tablă de trădători la gât. Acum, aceiaşi oameni ne acuză că vrem să vindem ţara Englejilor şi Ruşilor, şi nici cei pentru care eram acuzaţi în trecut, nu mai cred. Când oare au avut dreptate, ieri când strigau că le-o vindem Nemţilor, sau azi când strigă că le-o vindem Englejilor şi Ruşilor ?! Niciodată ! Am dovedit-o cu sângele nostru !

Termină făcând un apel, că chiar dacă va veni moartea, să nu cedăm nimic din drumul legionar şi să strigăm şi noi, cu strigătul Comandantului Bunei Vestiri Gheorghe Clime: „ Asta nu, niciodată, nu !"

Imnul Legionarilor Căzuţi se înalţă ca o mângâiere dulce de mamă iubitoare şi ne adună sufletele la un loc, formând un singur tot, sufletul legionar. Lacrimi mari şi uşurătoare brăzdează obrajii ofiliţi ai legionarilor, iar spiritul celor duşi colindă printre rândurile noastre cernite."

8-X-1943.- Frontul merge din ce în ce mai greu. Îngrijorarea noastră creşte necontenit pentru viitorul Neamului. Ieri seară radio Donau anunţa că în Bucureşti jidanii au devenit obraznici, nu-şi mai plătesc dările, nu ascultă de ordinele poliţiei, ascultă posturi de radio moscovite şi engleze, etc.

Oare unde vor duce toate acestea ? Când ne vom vedea şi noi puşi în slujba idealului pentru care sângerăm de atâta vreme ? În Danemarca au fost ridicate măsurile excepţionale impuse de către Nemţi. Să însemne asta că se porneşte la o întărire spirituală a Europei ? Cine ştie !

Pe la noi, pe aici, nimic nou.Nimeni nu ne întreabă de sănătate şi nici măcar de vrem ori nu să trăim. Totuşi în sufletele noastre speranţa unui viitor mai bun pentru neamul nostru nu s'a stins.

19-X-1943.- „Viaţa îşi urmează drumul ei fără a se sinchisi de noi. Nici până astăzi nu a venit nimeni să ne întrebe nimic, nici să ne spună nimic. Numai frigul din dormitor ne cam dă de lucru. Foarte mulţi din băieţi sunt răciţi. Infirmeria e plină. Un mic guturai nici nu e luat în seamă; e ceva natural. Ba şi răcelile mai serioase sunt ceva comun. Zilele acestea a venit Obrad din Rostock şi ne-a adus vestea că Wilms, poliţistul ce era însărcinat cu supravegherea nostră, a înnebunit. Nu mai recunoaşte pe nimeni, se crede legionar şi mai ales că are de făcut un lucru mare. Dumnezeu nu bate niciodată cu bâta !"

3.XI-1943.- „Zi ca oricare alta. Dormisem cam prost noaptea şi m'am dus pe la vreo 10 de m'am culcat, deoarece săptămâna aceasta lucru după masă. Deodată simt că mă sgâlţâie cineva. Mă întorc înfuriat, gata să-l trimit la toţi dracii pe cel ce îndrăzneşte să-mi tulbure somnul şi dau cu ochii de Buzilă care, nu ştiu nici azi în ce măsură, îmi era rudă.

- Ce ai mă Ioane ? Nu ţi-e bine ?

- Ba mie mi-e bine, dar scoală, că şi-a anunţat vizita Colonelul Pfister pentru ora 12, şi acum sunt 11.

- Da şi ăla nu mai are ce face acum decât vizite ?!

Mormăind şi cu ochii umflaţi de somn, mă dau jos din pat şi ies în sala de mese. Aici mare fierbere. Toţi se curăţă, îşi fac ghetele, îşi pun cravata.

- Camarade Popinciuc, n'ai vrea să te bărbiereşti puţin ?; îl aud dintr'un colţ de sală, unde îşi are dulapul, pe Dl. Cdt. Dumitru.

- Ba cum nu, Domnule Comandant. Imediat. Şi pe dată am fost şi eu bărbierit, cu cravată, cu ghetele făcute, exact ca la cazarmă.

Ora 12. Frontul. Pe poartă intră Colonelul cu un Maior, aghiotantul lui. În urmă, un deţinut în haine vărgate, însoţit de un subofiţer.

- Heil Hitler, camarazi, ne salută Colonelul, cu o mutră foarte gânditoare.

- Heil Hitler, răspundem noi intr'un cor puternic de se sperie şi ciorile care se uitau curioase din vârful unui copac la adunarea noastră.

Colonelul ne roagă apoi să facem un careu în jurul lui, îl roagă pe Bărbosu să traducă ceea ce ne va spune el şi, or-

donă deţinutului ce stătea în spatele lui să treacă în mijlocul careului, alăturea de el. Mă uit la deţinut şi mi se pare cunoscut. De unde oare ? Ah ! ... e Şerbu ! Şerbu, agentul Siguranţei româneşti care a vrut să-l omoare pe Comandant şi să ne arunce în aer pe noi ceilalţi; cu triunghi roşu de comunist pe piept, cu un număr mare de deţinut comun -31340- , tuns chilug, cu saboţi în picioare şi cu haine vărgate.

- Camarazi, -începe Colonelul vorba- Şerbu a încercat să evadeze, când era aici cu dumneavoastră, lucru pentru care a fost trecut în lagărul comun. De acolo a încercat din nou să facă legătura cu o femee de afară, o curvă, şi a fost prins. Văzând toate acestea, eu am făcut o cerere Reichsführerului SS, ca Şerbu să nu mai posedeze situaţia de legionar, ci aceea de deţinut comun. Cererea s'a admis, Reichsführerul socotind că Şerbu nu e demn de a face parte din Garda de Fer. Tot odată am fost rugat să vă comunic şi d-vstră acest lucru. Heil Hitler, camarazi ! A plecat.

A vrut să ne arate ce ne aşteaptă pe toţi în cazul când nu le satisfacem toate cererile, sau a vrut să ne dea o satisfacţie pentru cele întâmplate la Rostock ? Părerile sunt împărţite."

8-XI-1943.- "Ziua Legiunii am sărbătorit-o prin câteva cântece, un discurs al lui Posteucă şi câteva rânduri din Moţa citite de Prof. Ionică."

16-XI-1943.- „Trăim ceasuri de răscruce şi poate de aceea sunt nervos. Nervoşi sunt şi ceilalţi. Aştept mereu să se întâmple ceva. Ceva care să ne sguduie, să trezească pe toţi din amorţeală.

Cred că am greşit-o de când cu politica lui Lefter. Trebuia să nu o facem şi să fi pus de atunci piciorul în prag. Dar ne-a cuprins pe toţi mania de a face politică. Politică şi iar politică. Când se face un act, nu se întreabă de e legionar sau nu, ci de e politic.

Cred că a sosit momentul să întrebăm cam ce au de gând cu noi. Să ni se precizeze odată: albă ori neagră. De trei ani de zile stăm fără să spunem o vorbă; răbdăm cum cred că nu a mai răbdat nimeni, tot felul de umiliri: închideri în lagăr, transpoarte cu duba pe la toate închisorile germane, ameninţări cu moartea, bătăi, etc. ; nu avem nicio legătură cu Comandantul şi nici nu ştim unde este. Şi acestea toate, la

ce ? Cui servesc ? Intereselor naţionaliste ? Mă îndoiesc ! Nu văd cum Antonescu şi toţi democraţii ar servi intereselor naţionaliste ale Europei. Şi nici nu cred că ar fi aşa de proşti ca să se lase duşi şi să facă jocul naţionaliştilor.

De aceea, acum când Ruşii mai au vreo 200 de km. până la graniţa românească, cred că a venit momentul să cerem şi noi să fim puşi în legătură cu Comandantul, ca să ştim ce avem de făcut şi incotro ne ducem. Uităm de foarte multe ori că suntem din „Garda de Fer" şi că această „Gardă de Fer" şi-a spus cuvântul, clar şi răspicat, în toate ocaziile, fie cât de grele, şi oricât de grave." (Câtă credinţă şi cum şi-a bătut joc de ea Horia Sima !)

30-XI-1943.- „Se împlinesc cinci ani dela omorirea Căpitanului de către Carol II, Lupeasca şi Armand Călinescu. Acum cinci ani eram la închisoare la Deva. Ca azi după masă a venit Puica şi cu colega ei şi ne-au spus, la geamul ce da spre curtea Tribunalului, că ziarele scriu că l-ar fi împuşcat pe Căpitan, Nicadori şi Decemviri. N'am crezut şi nici nu-mi venea să cred că poate sta scris aşa ceva prin ziare. Seara însă, pe la orele 11, când gardianul nostru ne-a svârlit un ziar prin vizetă şi am citit cu ochii noştri, ne-au trecut fiorii.

Şi totuşi era aşa de greu să crezi că ar fi mort Căpitanul. Noi ne obişnuisem să-l vedem trecând peste toate şi învingându-le pe toate, păzit de puterea lui Dumnezeu şi sabia Arhanghelului. Niciodată nu ne-am gândit că ar putea Dumnezeu să-l cheme la El înainte de a-şi împlini misiunea de a readuce Neamul pe făgaşul lui istoric şi religios.Scria în ziar că au fost împuşcaţi pentrucă au încercat să evadeze. Şi ne făceam noi următoarea socoteală: dacă încerca el să evadeze, atunci nu o făcea singur, ci ajutat de cei din afară. Şi atunci desigur cădeau şi din cei de afară, nu numai din cei închişi. Dar câte socoteli nu ne mai făceam noi ! Şi totuşi, în fundul sufletului nostru tremura un bob de neincredere, dar şi un dram de desnădejde că poate ar putea fi adevărat cele ce scria ziarul. Cele mai fanteziste ştiri au circulat apoi prin ţară: că e fugit, că e în Germania, etc., etc....

Au urmat apoi vremuri de cumplită desnădejde, de rupere de suflete şi conştiinţe, de frământare zadarnică, până ce pe firmamentul legionar a apărut figura Cdt.-ului Horia Sima. Mai speram şi că s'ar putea întâmpla o minune: că nu es-

te mort Căpitanul și într'o zi îl vom revedea. Și am sperat în miracol până în momentul când Maiorii români Dinulescu și Macoveanu au fost constrânși să povestească cum l-au omorît.

L-au luat dela închisoarea Râmnicul-Sărat împreună cu Nicadorii și Decemvirii, i-au legat pe toți cu lanțuri de mâni și de picioare, i-au suit într'o mașină breck, i-au legat cu coatele de spetezele băncilor pe care i-au așezat, iar în spatele fiecăruia s'a așezat câte un plutonier *român, din armata românească,* și au pornit spre București. În apropiere de Jilava, la un semn făcut cu o lanternă de către Dinulescu din prima mașină care mergea înaintea breck-ului, plutonierii au scos niște frânghii, pe care le-au făcut lațuri și le-au aruncat peste capul legionarilor din fața lor. Simțind lațul, Căpitanul a strigat: ,Trăiască Legiunea, băieți." I-au răspuns strigăte sugrumate: „Să trăiești, Căpitane", căci plutonierii strângeau de zor cu gândul la suma mare de bani pe care aveau s'o primească că drept răsplată pentru bestialitatea demonstrată omorînd legionarii legați de nu puteau mișca un deget.

Au oprit apoi mașinile, ca să termine mai ușor cu ei. După ce au terminat de-ai sugruma, i-au aruncat unul peste altul in breck; câțiva plutonieri s'au suit cu picioarele pe trupurile lor chinuite, care cel puțin nu mai simțeau greutatea lor, au mers la Jilava, unde o groapă aștepta să-i odihnească pe cei atât de fără de odihnă. Au fost svârliți în groapă cu fața în jos și după aceea au fost împușcați în spate fiecare cu mai multe gloanțe. Dar nu le părea destul. Călăilor le era frică acum și de trupurile lor. De aceea, au luat acid sulfuric dela evreul Karmitz, i-au desgropat din nou și au turnat acidul peste ei, ca să-i prefacă în cenușă. Dar n'au reușit, acidul, înbibându-se în hainele groase de pușcăriași cu care erau îmbrăcați, i-au conservat mai bine. Peste mormânt au turnat o placă de beton, ca să nu-i poată nimeni fura.

Strigătul sugrumat al Nicadorilor și Decemvirilor s'a auzit ! Căpitanul n'a murit ! Și nu va muri atâta vreme cât în sufletele noastre mai trăiește o fărâmă din credința uriașă a lui. El domină, de acolo de Sus, întregul Neam și conduce destinul nostru. Toată istoria țării noastre se îndreaptă pe făgașul săpat de el. În loc să moară, s'a ridicat și mai mare pe firmamentul Neamului românesc, iar nouă legionarilor ne-a a-

rătat drumul ce avem de urmat pentru a ajunge la țelul fi... viața veșnică.

Astăzi, după cinci ani, în lagărul din Fichtenhein-Weimar, cu aceeași credință în adevărurile lăsate de Căpitan, neam adunat la ora cinci dimineața într'o rugăciune de pioasă aducere aminte. Pe peretele din mijloc stă fotografia Căpitanului, cu sumanul lui bucovinean și cu figura crispată de necazuri.

"Și le iartă lor păcatele, iar întru fericita lor amintire, fă-le Doamne veșnica pomenire..."

Lacrimi grele curg încet în poala hainelor vechi și ponosite de atâta închisoare și din toate sufletele se răspunde: „Dumnezeu să-i ierte". Post negru și legea tăcerii până la patru după masă".

1-XII-1943.- „Ninge și bate vânt puternic, care spulberă fulgii de zăpadă, ca vrăbiile spulberate de o pocnitură. În atelier toată lumea face câte ceva; unii cântă, alții fluieră, câte unii mai discută, iar restul visează, cu ochii duși în depărtări, ori poate gândesc la câte ceva, pe lângă lucrul pe care îl fac toți.

Seara la opt și jumătate, serbăm unirea Ardealului cu Patria Românească. Vorbește Bădia Hanu Vasile, ne citește Boborodea poezia lui Aron Cotruș, „Horia", și cu toții cântăm : „Treceți batalioane române Carpații", „Să sune iarăși goarna" și „Ardealul tânăr legionar". La noi, și prin noi, s'a făcut din nou legătura cu eroii căzuți pentru întregirea neamului. Nu credeam că așa de repede va trebui să luptăm din nou și noi, pentru reintregirea lui.

Ieri a implinit Oreste Constantiniuc 31 de ani. M'am uitat prin toate cuferile, am scotocit prin toate buzunarele, dar nu găseam nimic, să-i dau ca amintire. La urmă am găsit un ou de lemn venit dela Tanți, semnul de carte dela Dely și câteva țigări dela Ciuntu, ca să nu treacă ziua așa, fără nimic. Bucuria a fost mare și dragostea noastră a crescut mai mult".

7-XII-1943.- „Azi ne-au luat toate aparatele de radio. Erau singura noastră legătură cu țara românească".

10-XII-1943.-Serbare de ziua studențimii. Pentrucă Andrei e bolnav, vorbește Culică. Strâns, și cu multă competență, arată cum studențimea, dela 22 și până azi, merge pe drumul de calvar al neamului românesc, sângerând și murind,

dar mergând mereu înainte. Se cântă imnul studenţimii, se citeşte din Moţa, cartea Căpitanului şi Nae Ionescu. Urmează apoi cântece legionare şi se încheie cu Imnul legionarilor căzuţi".

12-XII-1943.- „Ghiţă Stoia şi Eugen Bârsan cer revenirea la grupul legionar simist. Cererea este admisă, cu condiţia să nu ia parte la şedinţe şi să nu discute cu ceilalţi problemele drumului nostru; toate acestea cu dreptul de a fi revocate, dacă atitudinea lor ar merita-o. Au plecat dela mexicani, pentrucă Smărăndescu ar fi ţinut o cuvântare în contra Comandantului Sima.

PREGĂTIREA SERBĂRII CRĂCIUNULUI 1943

17-XII-1943.- „Aseară am făcut repetiţie de cor pentru colindele de Crăciun.

Moş Crăciun cu plete dalbe
Moş Crăciun, Moş Crăciun !

Câte amintiri nu aduc cu ele aceste cuvinte !

A venit din nou Crăciunul,
Să ne mângâie surghiunul.
Moş Crăciun, Moş Crăciun !

Ochii înnoată în lacrimi, vocile sunt dulci şi dureroase, pieptul se umflă de năduf uri şi gândul rătăceşte pe plaiuri româneşti, peste dealuri şi păduri acoperite de mantia argintată a iernii, la o fereastră mică, unde fiinţe dragi stau îngândurate, că iar vor petrece singure Crăciunul.

Boris Strejeniuc (actualul preot Dumitriu, din Paris), scapă o lacrimă pe obraz, la vale şi fuge afară să se uşureze nestingherit. Eu plâng la fel. Avem câte treizeci de ani fiecare şi plângem ca nişte copii. Ni-e prea drag colţul de ţară părăsit, pe care cine ştie de-l vom mai vedea ! Afară e frig, şi cu toată frumuseţea zăpezii, sufletele noastre sunt triste, dar cântăm mai departe:

Moş Crăciun cu plete dalbe
Ce-ai venit de prin nămeţi,
Ca să aduci daruri multe
Pe la fete şi băieţi.
Moş Crăciun, Moş Crăciun.

Îmi vine in gând tot satul nostru drag, cu casa noastră

destul de mare, cu fraţi şi surori, cu zăpada care părea mai albă ca cea de aici, cu promoroaca prinsă de pomi care parcă era mai uşoară, căci nu rupea crengile, şi toate bucuriile de copil la venirea Crăciunului...

Din bătrâni se povesteşte
Că'n toţi anii, negreşit,
Moş Crăciun pribeag soseşte,
Nici odată n'a lipsit.

Mă uit în jur şi văd numai ochi jucând în lacrimi şi duşi departe, departe, în vremuri şi pe locuri părăsite.....

Moş Crăciun cu plete dalbe,
Încotro vrei s'o apuci ?
Ţi-aş cânta florile dalbe,
Dac'aş şti că nu te duci.
Moş Crăciun, Moş Crăciun.

Sărmane Moş Crăciun, ce jale mi-e de picioarele tale, că trebue să baţi atâta drum ca să ajungi şi pe la noi ! Şi parcă văd că o să vii cu sacul gol... Nu-i nimic. Noi ne mulţumim şi cu o vorbă bună".

21.XII.1943.- Iarăşi repetiţie de cor. De data asta cu colindele lui Radu Gyr.

O brad frumos, ce sfânt păreai
În altă sărbătoare !
Mă văd copil cu păr bălai
Şi ochii de cicoare.
Revăd un scump şi alb cămin
Şi chipul mamei sfinte,
Imagini de Crăciun senin
Răsar şi azi în minte.

Cu câtă nerăbdare aşteptam seara colindul, când eram mai mic ! Numai ameninţarea că mă bat, mă ţinea ca să nu merg cu colindul de pe la amiază. Afară mă aştepta Tavucă, (Octavian Dârja), şi la cea dintâiu lumânare aprinsă ne şi furişam la geam la mătuşa Păulina Buculei, sau la Anghelina Hriţuc, care tocmai scotea plăcinte rumene din cuptor şi colăcei pentru băieţi ca noi. Colindam şi ne luau în casă, dar noi nu puteam sta mult, căci mai aveam de colindat şi pe la alte case. Şi cum suna tot satul de colinde ! La fiecare poartă întrebam pe cei ce ieşeau: „Ce v'au dat, măi ? „Nuci". „Atunci hai şi noi, căci nucile-s bune". Pe la ora zece noaptea,

înghețat de frig, dar cu trăistuța plină, veneam acasă. Și ce mai scandal ieșea de-l punea naiba pe vreunul să se atingă de vreo nucă sau vreun colăcel din traista mea !

Un pom cu daruri și lumini
În amintiri s'arată,
În vis zâmbește ca un crin
Copilul de-altă dată.
Întregul cer era deschis
Deasupra frunții mele,
Acum strâng pulbere din vis,
Și numai scrum, din stele.

Trăiesc toți pomii de Crăciun în amintire, căci atât mi-a mai rămas.

Copil bălai, Crăciun și brad,
S'au stins în alte zile.
Acuma numai lacrimi cad
Pe'ngălbenite file.
Azi nu mai vine Moș Crăciun
Ca'n seara de cenușă,
Ci doar tristețile se-adun
Să-mi plângă lângă ușă.

Unde au rămas satul și colindul, țara și Tavucă, dragul de el ? Unde sunt azi, și ce gânduri și nevoi îi bat ? Unde sunt surorile, care nu simțeau că vine Crăciunul, dacă nu venea Mardarie al lor cu Tavucă a Artemizei ca să le colinde ! Simt cum o lacrimă își face drum pe obraz la vale și simt că și pe voi vă doare că nu mai e cum a fost odată.

În frigul temniței mă frâng
Sub grele lespezi mute,
Încovoiat de doruri plâng
Pe amintiri pierdute.
Omătul spulberat de vânt
Se cerne prin zăbrele,
Și-mi pare temnița mormânt
Al tinereței mele.

Am dat tot ce-am avut. Am dat, și dau mereu, de bună voie, căci dau pentru neam, și totuși nu-mi pot opri sufletul să nu doară după atâtea lucruri frumoase pe care mereu trebue să le sacrificăm în lupta pe care o ducem.În 1937 am petrecut Crăciunul la Cernăuți, flămând și fără niciun ban în

buzunar, căci tata, săracul, nu mă suferea pe lângă el, din cauză că făceam parte din Garda de Fer. În 1938, la închisoare; 1939 și 1940, la fel; 1941 eram în București la Bădița Radu Mironovici. Cum nu mai credeam că vor veni din nou vremuri grele, ce bine și frumos era ! 1942, în lagărul din Buchenwald și 1943 ne găsește tot aici.

S'au dus toate Crăciunurile tinereții mele. Le-am dat pe toate, și nu că-mi pare rău că le-am dat, ci că am fost forțat să le dau. Sărbătorile mari aduc cu ele și multe doruri și gânduri grele, pe lângă bucuria că au venit. Dar, cum vin, așa se duc, și noi rămânem mai departe cu nevoile și dorurile noastre".

SĂRBĂTORIREA CRĂCIUNULUI 1943

24-XII-1943.- „E ajunul Crăciunului. Toți se aranjează. Scot haine de prin cufere, cămăși, calcă cravate și mai fac câte ceva pentru serbarea de diseară. E un forfot ca de sărbători. Se strâng cadourile și se aranjează pomul. Și iată că a sosit și după amiaza. Lipsesc însă multe lucruri din cele ce odinioară anunțau venirea lui Moș Crăciun. Prin aer nu colindă miros de plăcinte și colăcei și niciun strigăt strident de porc tăiat nu strică liniștea.

La ora cinci pornim către baraca familiilor noastre, cu colindul. Afară se îngână ziua cu noaptea și cerul ne trimite în dar diamantele lui albe. Ninge domol de parcă ar ninge pe suflete. Începe colindul cu „Bună dimineața la Moș ajun", care sgudue toată liniștea și învălurându-se spre înălțimi, se așează prinos la picioarele Celui ce din veacuri s'a născut.

Din jur apar soldați, ca să asculte și ei marea veste. Sunt Ruși și Ucraineni, ale căror colinde seamănă cu ale noastre. Apar familiile și corul începe „O ce veste minunată". Un nod mi se urcă și se așează tocmai la furca pieptului. Glasul refuză să mai urmeze tactul dat de mânile nervoase ale lui Cuibicec și ochii se împăienjenesc cu lacrimi, printre care apare satul cu toate luminile aprinse, cu copiii ce colindă dela casă la casă și în urechi îmi răsună glasul lor de îngerași:

Sus în slava Cerului,
Asta-i sara lui Crăciun,
La poalele Raiului.....

Două lacrimi fierbiţi îmi brăzdează obrajii. De cealaltă parte a sârmelor Anchidim Uşeriu plânge de-a-binelea. Boris, de lângă mine, se îneacă, iar Capsâz mă trage disperat de mânecă, să cânt, că el nu poate duce singur basul. Când începem „Steaua sus răsare", apare din spate o stea mare, colorată şi înaintează încet spre noi, de parcă s'ar scobori din cer. Un clopoţel mic, cu sunet argintiu, dă fiori dulci la fiecare pas al purtătorului. În jur s'au adunat aproape toţi feciorii. Toţi tac şi lasă loc dorurilor să-i ducă pe la casele lor. În sufletul fiecăruia stărue chipuri dragi şi buzele se mişcă într'o rugăciune mută, pentru cei de care nici nu ştim dacă mai trăesc.

A murit ultima silabă a colindului şi nu se aude decât suflarea grea a celor din jur. Mâni se întind şi se strâng mut, nimeni nu are curajul să strice, prin urări ce nu pot spune mai mult decât strângerea mânii, liniştea cerească ce s'a aşternut. Ne întoarcem înapoi în bărăcile noastre.

În sala „C" e aranjat totul ca să se ia masa în comun. Camarazii ce nu sunt la cor, se aşază la mese. Corul aşteaptă în sala „D" până ce toţi vor fi la masă, ca să-i colinde. Neagu, în mijlocul camerei goale, se necăjeşte cu vreo câteva butoaie de bere, tot strigând: „Beeere, bere bunăăă...!

În sala „C" toţi stau la mese şi aşteaptă începerea serbării. Ne adunăm în coridor, cei dela cor şi îi trântim un „ Bună dimineaţa la Moş Ajun". Cântecul se înalţă vijelios şi tânăr. Ochii lucesc şi frunţile încep a se descreţi. Apoi, Capsâz întreabă dacă ne primesc cu colindul. Suntem imediat invitaţi să intrăm în sală. Sala e aproape neîncăpătoare pentru mulţimea legionarilor. În fund licăresc luminile pomului tradiţional. Dar e sărac tare. Nici dulciuri şi nici copiii micuţi cari să creadă în minunea lui Moş Crăciun nu se găsesc pe aici.

Ne aşezăm în jurul pomului şi cântecul începe să deschidă porţile sufletelor şi să poarte pe aripile lui tot felul de doruri, gânduri şi dureri.

O ce veste minunată
În Vifleem ni s'arată.
Astăzi s'a născut
Cel făr'de'nceput
Cum au zis Prorocii.

În ochii tuturor licăresc lacrimile şi un gând hoinar co-

lindă prin jurul vreunei case unde o mamă dragă stă la geam şi-şi şterge pe furiş o lacrimă când vede marea de bunătăţi din care dragul ei, drag, nu se va înfrupta; sau o soţie grijulie îşi face de treabă la cămăşile bărbatului aranjându-le, ca să fie în ordine când el va veni de prin străini; sau un cap bălaiu, cu ochi de diamant, întreabă: „Mămico, dar tata, nu vine cu colindul ?

Că la Vifleem Maria
Săvârşind călătoria,
Într'un mic sălaş,
Lâng'acel oraş,
Naşte pe Mesia.

Fiecare din noi are fraţi, surori, nepoţi, şi gândurile noastre îi caută pe toţi în amintiri de altă dată, iar pieptul se înalţă într'un suspin amar. Oare câţi din ei mai trăesc şi mai serbează acest Crăciun ?

A venit şi-aici Crăciunul
Să ne mângâie surghiunul.
Cade alba nea, peste viaţa mea,
Peste suflet ninge.

Privirile se rotesc în jur peste sărăcia ce ne înconjoară şi din pervazul din perete ne priveşte blând Comandantul. Din cealaltă parte a sălii se uită crunt şi neiertător Căpitanul. Şi corul îşi urmează mai departe cântecul, ducând cu el gândurile noastre.

Tremură albastre stele,
Ca şi lacrimile mele.
Dumnezeu de sus,
În inimi ne-a pus,
Numai lacrimi grele,
Pâlpâiri de stele.

Cât de greu apasă pe suflete dorurile celor dragi şi atâtea amintiri !

Maica Domnului Curată,
Ad'o veste minunată
Înfloreşte'n prag,
Zâmbetul tău drag,
Ca o zi cu soare..
Zâmbetul tău drag,
Îl aşteaptă'n prag,

Cei din închisoare.

Şi iarăşi gândurile hoinare se adună pe la gratii de celule, în căutarea celor ce, ca şi noi, suferă pentru credinţa legionară.

Peste fericiri apuse
Pune-ţi mila Ta Isuse.
Cei din închisori,
Te aşteaptă'n zori,
Pieptul lor suspină.
Cei din închisori,
Te aşteaptă'n zori,
Să le-aduci lumină.

Numai la Tine, Doamne, ne-a mai rămas singura nădejde şi scăpare. Dela Tine aşteptăm totul, căci Tu le poţi pe toate. Dar hoinăreala prin meleaguri depărtate nu mai durează mult, căci Moş Crăciun, cu sacul în spate şi cu barba fuior, ne aduce la realitate.

Se împart daruri. Fiecare primeşte câte ceva: unii mai dulci, alţii mai pipărate, care după cum merită. Klein primeşte o mică carte din care, se spune, va reuşi să înveţe cum să stea sub papucul nevestei, sau, mi se pare, cum nevasta trebue să ţie pe bărbat sub papuc. Acest Moş Crăciun, Preda în persoană, dă şi sfaturi foarte bune, şi multe. În special, are ce are cu conferenţiarii şi scriitorii, cari aproape fiecare capătă câte un îndreptar de autori celebri, ca spre ex. Sbârcea, Firşteoacă, etc., etc., care să-i ajute în munca culturală ce depun.

Eu am primit o cruciuliţă, un caiet, un creion, pişcoturi, bomboane şi o bucăţică de sticlă pe care este gravată data de 25-XII-1943., doi ochi de fată şi sub ei scris: „Doi ochi negri". Ştiu ei, camarazii, cam ce doruri mă bat. Pentru darurile ce am primit, Moşul ne cere să mai cântăm ceva şi noi îl satisfacem:

Moş Crăciun cu plete albe,
Dac'aş şti că nu te duci,
Ţi-aş cânta florile dalbe...

Moşul nu vrea să ne asculte ruga. Pleacă, pentrucă mai are mulţi de cercetat. Nu uită însă, înainte de a pleca, să ne aducă câteva cuvinte bune din partea Dr.-ului Andrei Vasile, care stă bolnav în pat. Urmează apoi altă serie de colinde, şi masa: carne şi unt, biscuiţi, bomboane şi bere. Lumea s'a înveselit. Râde, se interpelează prin fraze cântate în versuri, etc. Cdt-ul Dumitru toastează în sănătatea Cdt-ului Horia Sima şi Cdt-ul Puiu, în sănătatea celor dragi din Ţară. Se cântă câteva cântece legionare şi unul german.

Peste toate şi toţi domină însă Stoia, cu vioara şi Boris Strejeniuc cu vocea. D-na Uşeriu nu s'a lăsat mai jos şi ne-a cântat şi ea puţin. Capsâz farmecă, cântând: „E Riţa ţiganca". Bucovina, toată la un loc, în frunte cu Posteucă, Hojbotă şi Prof. Ionescu, ridică urale nesfârşite tuturor prietenilor. Buzilă chiue, Hoinic Bujorel râde că lui i-a spus Moş Crăciun că e frumos şi lui Coman că e borţos. Mathias, plutonierul ce ne numără de două ori pe zi, e în formă; ne cântă două cântece şi este aplaudat sgomotos. Prof. Dimitriu nu vrea nici în ruptul capului să primească cadoul făcut preşedintelui echipei de „durac". Mălinaş, în urma turneului de şah e declarat campion al categoriei „A"; i se dă un premiu şi el ţine de datoria lui să le mulţumească adversarilor bătuţi de el, totuşi, Capsâz îl forţează să recunoască, în mod public, că el l-a bătut. Oreste Constantiniuc primeşte un premiu pentru cea mai frumoasă partidă jucată cu Eugen Teodorescu.

Terminată serbarea în „C", se mută la „D". Aici e loc mult şi feciorii sunt dornici de oleacă de horă. Dudue podelele sub călcâile lor. În special Oreste e în formă. Natural că nici eu n'am rămas în urmă. Împreună cu Niculai Zelea, făceam de domnişoare; aşa, am dansat un vals cu Oreste şi o horă cu fratele lui, Eustafie. Obosiţi şi cu gândurile frânte, parcă bucuroşi că a trecut ajunul, ne ducem la culcat. În dormitor e frig destul, dar ne-am obişnuit cu el. De o bucată de vreme ne este prieten statornic.

Gândurile încep din nou să se depene şi se opresc la D-na Ponta, care a fost arestată chiar în săptămâna aceasta, prinsă că lua cu ea corespondenţă când venea să-şi vadă bărbatul. Săraca Doamnă ! Ce Crăciun mai are şi ea, acum ! Ilie Olteanu, dela mexicani, a făcut o cerere de liberare sau de extrădare, cu termen, spunând că va trece prin buncăr, lagăr comun şi chiar glonţ, de e nevoie, dar nu mai acceptă situaţia de umilinţă în care suntem puşi".

26-XII-1943.- „Mai puţin obosiţi ca ieri, ne pregătim cu zel de serbare. Se face scena şi la patru şi jumătate începem. Sunt şi familiile prezente. Se reprezintă o mică petrecere fa-

miliară. Se bea bere, se fumează şi se cântă. Cântecele populare aduc cu ele nostalgia ţării depărtate şi romanţele exprimă doruri ale tuturor. Capsâz, Strejeniuc, Biega, Iorga, ne distrează cu cântece româneşti. Mathias ne cântă nemţeşte, iar Vlâgea, unul spaniol. Eu acompaniam la ghitară. Gogu Munteanu a compus două cântece ocazionale:

În Fichtenhein venit-am prima oară,
În preajma zilelor de Moş Ajun.
Cântam atunci, cântăm şi-acuma iară,
Şi vom cânta la fiece Crăciun.

Refren:

Căci cum am fost, vom fi întotdeauna.
În bucurii, cântăm ca şi'n nevoi,
Şi pentru toate noi ştim numai una,
O ştiţi cu toţi. Cântaţi cu noi.

Cu cântecele noastre,
Pe toţi vă vom purta
Prin cerurile albastre
Şi lumi noui veţi vedea.
Vă va aduce cântul
Pe-al nostru vechiu pământ,
Şi ţara veţi vedea.....(bis)
Pe aripa unui vânt.

În Fichtenhein venit-am într'o doară
Să vă cântăm în ziua de Crăciun,
Să vă purtăm din lagăr până'n ţară,
Să vă vedeţi ce-aveţi voi drag şi bun.

Refren:

Căci cum am fost,.......

Cât timp veţi fi în ţară,
Masovschi speriat,
Va căuta pe-afară,

Crezând c'aţi evadat.
Dar cântul, năzdrăvanul,
Se va'ngriji chiar el,
Să fiţi cu toţi prezenţi.......(bis)
Din vreme, la apel.

Din Fichtenhein plecăm în lumea mare,
Pe-aripa cântecului fermecat,
Ce trece peste sârme şi hotare,
Peste pământ în lung şi'n lat.;

S'a râs mult. La al doilea cântec lumea a fost şi mai plăcut surprinsă.

Ce veseli suntem, ne'ncetat,
Noi pribegii, noi hoinarii !
Avem, sau n'avem de fumat,
Ce veseli suntem, ne'ncetat !

Cântăm astăzi un nou şlagăr,
A trecut un an de lagăr.
De v'aţi speriat,
Cu asta aţi probat,
N'aveţi spirit ....diplomat.
Nu suntem arestaţi,
Ci oaspeţi ....invitaţi.

Ce veseli suntem, ne'ncetat
Noi pribegii, noi hoinarii !
Un an de lagăr dac'am stat,
Tot veseli suntem ne'ncetat.

Au fost vremuri şi mai grele,
Am trecut noi peste ele.
Dac'or mai veni,
Orişicum ar fi,
Noi pe toate le-om primi
Cântând neapărat,
Şi veseli ne'ncetat.

Ce veseli suntem ne'ncetat .....

Imediat după serbare l-am aruncat cu forţa pe scenă pe Popa Virgil, şeful garnizoanei, care azi împlineşte 32 de ani, şi petrecerea a continuat până seara târziu. Familiile au luat şi cina împreună cu noi; Nemţii, fiind foarte curtenitori de o bucată de vreme".

28-XII-1943.- „Mare nervozitate în lagăr. Monu şi cu Gligor Cantemir s'au hotărît să intre în greva foamei, cu toate consecinţele ei, cerând Nemţilor liberarea Comandantului. Ei susţin că vreau să încerce ce se poate face pe acest drum. Natural că în cazul când chestia iese rău, ei să tragă toate consecinţele. Nu reuşesc să facă nimic. Auzind de hotărîrea lor, Ogrin, Arsin, Magheţiu şi Obrad, fac şi ei un memoriu, pe care îl înaintează Cdt-ului Iosif Dumitru, cerând acelaşi lucru.

După discuţii interminabile cu Monu şi Gligor, aceştia recunosc că acţiunea pornită de ei poate da loc la complicaţii nefaste pentru grupul nostru, printre care ruperea în mai multe părţi, şi renunţă, cerându-şi pedeapsa pentru actul de indisciplină, comis. Renunţând ei, au renunţat şi ceilalţi. Singurul rău rămas, e că băieţii se ceartă între ei, unii socotindu-i eroi, şi alţii agenţi provocatori. Nimeni nu vrea să-i vadă cum sunt".

29-XII-1943.- „Şedinţă pe garnizoană. Dumitru ne face cunoscut pedepsele date celor ce au încercat să nu execute anumite ordine. Monu, Gligor, Obrad şi Arsin, trei zile post negru şi două săptămâni legea tăcerii. Magheţiu şi Ogrin, câte o lună legea tăcerii.

Ne demonstrează apoi că nu noi vom putea să-l scoatem pe Comandant de unde este, ci el ne va scoate pe noi. Că noi nu avem altceva de făcut, decât să stăm tari în credinţa noastră în Comandant şi toate vor ieşi bine. Ne aduce apoi la cunoştinţă faptul atât de îmbucurător şi în acelaşi timp destul de semnificativ, că ni s'a permis să-l felicităm şi că poate vom primi şi răspuns. Ca urmare, spiritele s'au mai calmat".

SĂRBĂTORIREA ANULUI NOU

31-XII-1943.- „Am răcit şi mă doare capul. Totuşi, la lucru trebue să mă duc. Dar nu zăbovesc mult; maestrul neamţ mă trimite imediat acasă. M'am culcat. Pe la trei mă trezesc pocniturile din harapnice şi mugetul buhaiului celor

ce se pregătesc să meargă cu uratul. M'am sculat şi m'am pregătit şi eu să-i acompaniez.

La ora 5 şi jumătate am mers la baraca familiilor şi urătura începe; biciurile trăsnesc ca tunurile la marile ceremonii şi feciorii strigă hăi-hăi-ul strămoşesc, de se cutremură baraca. Hojbotă urează rar şi apăsat, aşa cum e obiceiul:

Bună seara boieri mari,
Şi voi cinstiţi legionari,
Foşti şi viitori mari demnitari.
....
Viorei şi clopoţei, conjunctura măi flăcăi.

Biciurile trăsnesc din nou şi hăi-hăi-ul se aude şi mai tare. La ora zece începe pluguşorul în bărăcile noastre. Urătorii sunt aceiaşi. Hojbotă ne poartă cu urătura pe la Bădica Traian, Voevozi şi toată istoria legionară. Ajungând la Comandant, îl numeşte:

Brâu de foc în jur de ţară,
Lan de flori peste hotară;
La urechi cu clopoţei,
Greva foamei, măi flăcăi.

Ne povesteşte apoi despre „ fine şi vecine care ştiu rândul la pâne " despre „gospodina de casă, tinerică şi frumoasă" şi iar:

La urechi cu clopoţei,
Peste sârme, măi flăcăi.

Ultimele versuri îmi sunt dedicate pentrucă, la un moment dat eu susţineam că n'ar fi rău dacă vreo câţiva ne-am înşfăca cu mânile de gardul de sârme electrificat, să vedem ce fac Nemţii după moartea noastră.

A urmat apoi un mic aperitiv cu ceva cârnaţi şi câte o bere, plus împărţirea poştei de anul nou. Fiecare a căpătat câte ceva, ceva care să rămână ca amintire că şi pe aici a fost Anul Nou. Cărţi poştale, ilustrate şi plicuri în care sunt puse diferite decupări din ziare. Deodată se stinge lumina. În întunerec, masa legionară pare un singur om şi din mijlocul ei se

ridică vijelios cântecul:

Cu Horia prin foc şi uragan,
Suim din grele răsvrătiri.

S'a aprins din nou lumina. Avem un an nou în faţă. Primul nostru gând îl închină Cdt-ul Dumitru lui Horia Sima. Urmează apoi felicitări, strângeri de mâni, etc., şi serbarea s'a terminat.

ANUL 1944

12-I-1944.- „La radio se anunţă executarea lui Cianu şi a celorlalţi mari trădători ai Ducelui". Aparatele de radio, care ne fuseseră confiscate pe data de 7-XII-1943, ne-au fost date înapoi după vreo două săptămâni".

13-I-1944.- „Ziua celei mai mari jertfe legionare: ziua morţii lui Moţa şi Marin. Ziua cimentării legăturii legionare cu eternitatea. „Mai mare dragoste decât cea pentru neam, este numai cea pentru Hristos", spune Moţa, şi a dovedit că o avea.

Pe sub ochii amintirilor îmi colindă toate imaginele sosirii trupurilor lor în ţară şi marea sguduire ce cuprinsese întregul neam românesc. Amuţiseră toate patimele şi toate urile. Neamul românesc făcea zid, strâns de credinţa celor doi, şi-i preamărea ca mucenici-eroi. N'a fost inimă de Român care să fi rămas nepăsătoare în faţa jertfei dela Majadahonda.

A venit apoi înmormântarea dela Casa Verde, cu cele atâtea şi atâtea mii de legionari, cu ordinea aceea atât de impresionantă, cu înălţarea sufletească atât de mare. Şi acum iată-ne unde am ajuns; între sârme ghimpate şi trataţi ca deţinuţi ! Şi Ruşii se apropie de Ţară tot mai mult. Acum au intrat în Polonia.

Ziua de astăzi o serbăm cu o slujbă religioasă la ora patru după masă şi o şedinţă seara. La şedinţă s'au citit pasagii din scrisorile lăsate de Moţa, din descrierile lui Marin din Spania şi din cele scrise mai înainte de amândoi. Apoi a vorbit Ioraş. Nu s'a apucat să explice gestul lor, „e prea mare" ! a zis, ci doar s'a trudit să-l înţeleagă. Comandantul zicea odată -spunea el- că nouă, pentru viaţa noastră legionară, nu ne

trebuesc dogme sau principii din alte părţi; noi le avem pe toate în viaţa Căpitanului, în jertfa lui Moţa şi Marin, în gestul Nicadorilor, al Decemvirilor şi al echipei lui Miti Dumitrescu. Cine îl înţelege pe Moţa şi are puterea să-l urmeze, acela nu mai are frică pe lume decât de Dumnezeu din cer. Ioraş spunea că noi legionarii nu mai putem da înapoi din drumul pe care am apucat şi nici schimba doctrina pe care ne-a lăsat-o Căpitanul, pentrucă atunci am fi ca un prost care ar renunţa la rugăciuni şi post, deci la toată credinţa lui. (Ce bine cunoştea Horia Sima legile legionare şi ce rău le-a aplicat ! De ce ?)

Şedinţa s'a încheiat cu „Imnul legionarilor căzuţi" şi în suflete a rămas ecoul permanent al refrenului: „Noi mereu te plângem frate, iar tu dormi mereu...".

21-I-1944.- „Se împlinesc trei ani dela rebeliunea din Ianuarie 1941. Trei ani de nădejdii sfărâmate şi de sbucium neîntrerupt. Azi stăm între sârme şi aşteptăm să ni se deschidă porţile, să ieşim. Câte unii însă, pierd răbdarea. Vlâgea a apărut azi dimineaţă cu o scrisoare către Cdt-ul Dumitru, în care îi cerea să-l scutească de disciplina legionară, el intrând în greva foamei până la rezolvarea chestiei noastre. Dumitru îi cere scrisoarea ce el a pregătit-o pentru Comandantul lagărului. Vlâgea refuză să i-o dea. Dumitru, înfuriat, îi trage două palme, iar el a plecat şi i-a dat scrisoarea lui Masovschi, ca s'o dea Colonelului Pfister. În scrisoare cerea să fie trimis pe front, pus în libertate, s'au extrădat. Dacă niciuna din acestea nu-i vor fi satisfăcute, atunci să i se facă legătura cu Horia Sima, altfel nu se mai întoarce viu în lagăr.

De azi dimineaţă se discută mereu în jurul acestui caz. Nimeni nu crede că acest lucru l-a făcut numai din capul lui. Toţi caută autorul moral. Într'un fel, au dreptate, dacă te gândeşti că Vlâgea, la vârsta lui de aproape 20 de ani abia, n'ar fi făcut acest gest dacă atmosfera de revoltă nu s'ar fi creat printre noi. Toţi cei mai bătrâni, -cazul Monu şi Gligor- discută şi pun problema sub toate formele; la urmă se supără când Vlâgea face tocmai ceea ce i-a auzit pe ei discutând ! Nu vreau să-l apăr. E vinovat, pentrucă e cel din urmă care ar avea ceva de spus în acest grup. Ce e mai nostim, e că, de o parte mare din camarazi, eu sunt socotit autorul moral. Eu m'am purtat cu el drăguţ, aşa cum te porţi cu un copil, pen-

truc… aici nu are prieteni şi suferă din cauza aceasta. Când l-am întrebat de ce nu mi-a spus nimic, mi-a răspuns că nu avea rost, ştiind sigur că voi fi contra. Sunt curios cum se vor sfârşi toate acestea, pentrucă nu e numai el care stă ca pe foc.

****

Posteucă a compus un cântec, iar Boris Strejeniuc i-a dat o melodie, cântec care cuprinde toate dorurile, desnădejdiile, lacrimile şi dragostea noastră a tuturora pentru o fată depărtată, pe care nu ştim de o vom mai vedea vreodată:

Din visul nostru de altădată,
Cenuşe s'a ales şi scrum,
Dar ca o vrajă blestemată
Îmi tulburi sângele şi-acum.
Te văd mereu surâzătoare
La geamul serilor târzii,
Dar anii trec şi mintea doare,
Degeaba mai aştept să vii.

Uitarea ne-a'ngropat aleea
Plimbărilor cu crini de dor,
Dar chipul tău ca'n vremea-aceea
Îl port în suflet mărţişor.
Trec anii şi nădejdea minte,
Îmbătrânim şi tu şi eu,
Doar visul dragostei fierbinte
Te-aduce aevea'n gândul meu.

Departe azi, pribeag, departe,
Tu, paradisul meu pierdut,
Mă ia durerea să mă poarte
Spre tinereţe şi trecut.
Şi văd ades cum plânge-o fată
În amintirea grea de scrum,
Şi plâng cu mintea sfărâmată,
Cum n'a plâns nimeni pân'acum.

23-I-1944.- „După multe târgueli şi condiţii care n'au

fost acceptate de ai noştri, Vlâgea a trebuit să renunţe la greva foamei. A făcut şi el două zile de cură stomacală.

Boncotă, dela mexicani, a declarat greva lucrului. Drept pedeapsă, i s'a interzis intrarea în atelier şi de a vedea filmele care se proiectau din două în două săptămâni.

Mateiu Metzenrath a făcut o cerere, pe care a înaintat-o cu aprobarea lui Dumitru, ca să fie primit în SS în calitatea lui de „Volksdeutsche". Cererea s'a întors cu menţiunea că în zadar încercăm să ieşim din lagăr. Menţiunea era iscălită de „SS Oberscharführer Otto", plutonierul major ce conduce biroul de deţinuţi politici ai lagărului. Acum ne-am lămurit. Şi aici, tot un plutonier e mai mare peste noi, ca şi la Rostock.

Alaltăieri am avut oleacă de alarmă pe aici. Au căzut ceva bombe în apropiere, care ne-au legănat, cu baracă cu tot şi ne-au cam sgâlţâit paturile, deschizându-ne ferestrele".

24-I-1944.- „Dimineaţa, la apel, se anunţă pedeapsa lui Vlâgea: zece zile legea tăcerii, interzicerea de a dormi în timpul liber şi obligaţia de a citi în acest timp, cartea Căpitanului şi Cărticica Şefului de Cuib. Găină e de părere să-l pedepsim şi noi, exilându-l pe un timp din comunitatea noastră bucovineană. Eu nu cred că e bine. E prea distrus sufleteşte, şi ar însemna să-l distrugem complet. Până la urmă am convenit să-l facem să simtă prostia ce a făcut, fără alte măsuri.

Oreste Constantiniuc nu mai are cu ce se'ncălţa. Ne-am adresat Nemţilor, rugându-i să ne permită cumpărarea de ghete. Imediat ne-au adus pe gratis, dar nu ghete, ci saboţi de lemn. După cum se vede, mergem din ce în ce mai bine ! Dacă ni se rup hainele, căpătăm pe cele vărgate.„

26-I-1944.- „Azi au sosit şi restul de camarazi cari se mai găseau la Rostock, în număr de vreo 97. Din aceştia, cinci s'au dus la „mexicani": Rozu, Gheorghe Papanace (Gula), Tudose, Radu şi Voinea. De ce i-au adus, nimeni nu ştie. Li s'a spus că, la dorinţa lor, exprimată acum un an, li s'a permis să plece la Weimar.

În lagărul din Buchenwald, după cât eu împreună cu Petre Mişa ne-am putut aminti, au stat închişi următorii:

ANTISIMIŞTI, (MEXICANI).

1.-Achim Mircea

2.-Adamicu

3.- Arnăutu Niculai
4.- Arţăreanu Dumitru
5.- Bărbulescu Victor
6.- Brătianu Adrian
7.- Basarabescu Vasile
8.- Bebi Toma
9.- Boncotă
10.- Bitaracu Zisu
11.- Bujin Niculai
12.- Ceacâru
13.- Călin Aurel
14.- Câmpeanu Ion
15.- Caranica Niculai
16.- Chirani Cola
17.- Constantinescu Nichi
18.- Cunia Anastase
19.- Cuţumina Stavre
20.- Dabura
21.- Dimitriu I. G.
22.- Dodu
23.- Dragomir-Jilava Ghiţă
24.- Frujină
25.- Georgescu Marin
26.- Gheorghiu
27.- Ghiţea Gheorghe
28.- Globariu Iuliu
29.- Grosariu
30.- Lefter Mile
31.- Marcu Pascal
32.- Mişa Petre
33.- Olteanu Ilie
34.- Papanace Gheorghe (Gula)
35.- Petre Ion
36.- Petrovicescu
37.- Popescu Fănică (Portofel)
38.- Predescu Mitică
39.- Radu Constantin
40.- Rozu
41.- Sârbu
42.- Şeitan Niculai
43.- Şerbu Ion
44.- Smărăndescu Nae
45.- Ştefănescu (moşul)
46.- Tănase Niculai
47.- Tărăoiu Dumitru
48.- Teodorescu Dumitru
49.- Tudose Niculai
50.- Varduli
51.- Voinea Ion
52.- Zotu Vasile

SIMIŞTI (CUBANI)

1.- Acrivu Gheorghe
2.- Andrei Vasile
3.- Antonovici Nicu
4.- Apostolescu Victor
5.- Ardelea Constantin
6.- Arsin
7.- Atanasiu Nicu
8.- Bădulescu Gheorghe
9.- Balaneţchi Oreste
10.- Bărbosu
11.- Bârsan Eugen
12.- Biega
13.- Blaga Alexandru
14.- Blaj
15.- Boborodea Viorel
16.- Bodoc Ion
17.- Bogdan Ion
18.- Boian Ion (cârtiţă)
19.- Boieru Traian
20.- Boldeanu Vasile
21.- Borca (moşul)
22.- Brăilă Stoian
23.- Bratoşin Gheorghe
24.- Bucur Constantin

25.- Buzilă Ion
26.- Căiman
27.- Calciu
28.- Capsâz
29.- Caraivan
30.- Cârdu Aurel
31.- Cengher Ion
32.- Cerbu Ion
33.- Chioreanu Nistor
34.- Chira Aurel
35.- Chircu Atanasie
36.- Ciocea Aurel
37.- Ciuntu Chirilă
38.- Codreanu Mihai
39.- Cojocariu Leonte
40.- Cojocariu Ştefan
41.- Coman Vasile
42.- Comănescu Vasile
43.- Coniac
44.- Constantin Ion
45.- Constantinescu Cornel
46.- Constantiniuc Eustafie
47.- Constantiniuc Oreste
48.- Conteş Constantin
49.- Coşeriu
50.- Costea Ghiţă
51.- Costin Deleanu Pavel
52.- Cristea Ion
53.- Crişu Axente
54.- Cubicec Ion
55.- Culică François
56.- Dacu Tudor
57.- Danilache
58.- Diaconescu Paul
59.- Dimitriu Mircea
60.- Dimitriu Silvestre
61.- Dinache
62.- Dobrin Dumitru
63.- Doşlea Andrei
64.- Dragomir (locotenentul)
65.- Dumitru Ion (lăptarul)
66.- Dumitru Ion
67.- Dumitru Iosif
68.- Eftimie Ifraim
69.- Enăchescu Victor
70.- Fleşeriu Ion
71.- Forcan
72.- Frunză Octavian
73.- Găină Ovidiu
74.- Găvăgină Iosif
75.- Gavrilescu Malaga
76.- Gheorgheoni Petre
77.- Ghimbăşanu Niţă
78.- Giosan Niculai
79.- Gligor Cantemir
80.- Gorănescu Anton
81.- Gornea Ion
82.- Graur Ion
83.- Grimalschi Pavel
84.- Graţiani Radu (călugărul)
85.- Gudi Gheorghe
86.- Hanu Traian
87.- Hanu Vasile
88.- Hojbotă Mateiu
89.- Hoinic Bujorel
90.- Hoinic Dragoş
91.- Huleva Atanasie
92.- Humiţă Tiberiu
93.- Iacobuţă
94.- Ianovici
95.- Ighişan Niculai
96.- Ignătescu
97.- Ionică Ion (profesorul)
98.- Ionescu Gavril
99.- Ionescu Aurel
100.- Ionescu (mafia)
101.- Ionescu Sandu
102.- Iorga Traian
103.- Ioraş Toader
104.- Iosifescu Dumitru

105.- ...er
106.- Klein Waldemar
107.- Klein (soţia)
108.- Leontieş Dumitru
109.- Lepădatu Aurelian
110.- Lipovan Petre
111.- Logigan
112.- Luca
113.- Macarie Avram
114.- Magheţiu
115.- Mailat Vasile
116.- Malcasian
117.- Mălinaş Niculai
118.- Mândreanu Niculai
119.- Marinescu Gheorghe
120.- Marinescu Niculai
121.- Mareş
122.- Maruşca
123.- Mâţu
124.- Mazilescu Niculai
125.- Metzenrath Anton
126.- Metzenrath Mateiu
127.- Mica Iacob
128.- Mihăiescu Dumitru
129.- Mihăiţă
130.- Mihăiţă (soţia)
131.- Mircea Alexandru
132.- Mircea Traian
133.- Mocanu Sebastian
134.- Monu Vasile
135.- Munteanu Gogu
136.- Muşătescu Mircea
137.- Muşătescu Petre
138.- Nagacevschi Constantin
139.- Neaga Dumitru
140.- Neagu Ion
141.- Neaţă Spiridon
142.- Negoiescu Alexandru
143.- Negulescu Vică
144.- Obrad Gheorghe
145.- Ogrin
146.- Olteanu Vasile (mecanic)
147.- Olteanu Vasile (învăţător)
148.- Omăt Cristian
149.- Orendovici Mircea
150.- Oprescu Zoe
151.- Opriş Romulus
152.- Oprişan Constantin
153.- Paul Nini
154.- Pană Călinescu
155.- Parpalac Gheorghe
156.- Pârvu Niculai
157.- Pârvulescu F. (Agamiţă)
158.- Paşca Vasile
159.- Pătraşcu Niculai
160.- Pavel Sorin
161.- Penteleiciuc Gheorghe
162.- Penteleiciuc Ion
163.- Pepici
164.- Petre Gheorghe
165.- Petruţ
166.- Pliţcu Traian
167.- Ponta Petre
168.- Pop Ion
169.- Pop Traian
170.- Popa Aurel
171.- Popa Dumitru
172.- Popa Emil
173.- Popa Ion
174.- Popa Niculai
175.- Popa Virgil
176.- Popescu Florian
177.- Popescu Ovidiu
178.- Popinciuc Mardarie
179.- Popovici Lică
180.- Popovici Mihai
181.- Posteucă Vasile
182.- Potecaşu Ion
183.- Pozdârcă Vasile
184.- Preda

185.- Predescu Niculai
186.- Preoţescu Marcel
187.- Prundeanu
188.- Puiu Traian
189.- Puşcariu
190.- Rachmistriuc Alex.
191.- Radu Ion
192.- Rădulescu M. (izmană)
193.- Randa Alexandru
194.- Raţiu
195.- Roşu Ion
196.- Roşu Octavian
197.- Roth Ion
198.- Sala Aurel
199.- Şchiopu Moise
200.- Schweninger Theo
201.- Secu Şerban
202.- Sfinţescu Duiliu
203.- Silion Tiana (Popa)
204.- Simeria Niculai
205.- Şoimu Romulus
206.- Şorici Petre
207.- Spanachi Caranfil
208.- Stamatu Horia
209.- Stănescu Bucur
210.- Stănicel Stelian
211.- Şteflea Ion
212.- Sterie Ion Ramigani
213.- Stoia Eugen
214.- Stoia Ghiţă
215.- Stoica Aurel
216.- Stoica Constantin
217.- Strătescu Ştefan
218.- Străjeniuc Boris (Domitriu)
219.- Şuga Alexandru
220.- Şuţu Radu
221.- Ţâlnariu Laurian
222.- Ţârlea Ovidiu
223.- Târziu
224.- Tase Gheorghe
225.- Tase Mihai
226.- Teban Niculai
227.- Teodorescu Eugen
228.- Teodorescu Mihai
229.- Teodorescu Tibi
230.- Tiutiu Dionisie
231.- Toader Liviu
232.- Tocoianu
233.- Ţolescu Ion
234.- Tucan Ion
235.- Untaru Constantin
236.- Uşeriu Anchidim
237.- Vacaru Ion
238.- Vălimăreanu Petre
239.- Vasile Niculai Bascu
240.- Velescu Constantin
241.- Verca Filon
242.- Vişoianu E. (D-na Uşeriu)
243.- Vişoianu Fifi
244.- Vladovici
245.- Vlâgea Mariu
246.- Zaharia Constantin (duhu)
247.- Zelea Niculai
248.- Zus Constantin

DIN NOU VIAŢA DIN LAGĂR

28-I-1944.- „Dobrin, dela mexicani, face o cerere pentru a reveni la grupul nostru, recunoscând că a greşit când s'a plasat pe o linie politică, părăsind pe cea legionară. I s'a admis.

Bujorel Hoinic, în special, şi mulţi dintre ceilalţi bucovineni cu cari Anchidim Uşeriu şi-a petrecut viaţa de student,

suntem tare trişti pentrucă el e rău bolnav. Nişte puroiu dela un dinte i-a pătruns în sânge şi i-a făcut o rană la inimă. Apostolescu ne spune că nu crede că s'ar putea vindeca, dar că el va face tot ce îi va fi posibil. (Până la urmă, l-a salvat).

Moş Teban mă bate mereu la cap să-l învăţ cântecul compus de Posteucă. Stelică e cam slab şi abătut. Il apasă sârmele. E explicabil; e primul lui lagăr, şi la început, totdeauna e greu. De Lucia Trandafir nu mai ştie nimic."

POSTUL NEGRU

5-II-1944.- „La şase dimineaţa deşteptarea şi adunarea în sala „B". Ni se anunţă că Dr.-ul Andrei Vasile, bolnav de piept, pentru care s'au făcut tot felul de intervenţii ca să fie trimis la un sanatoriu, -intervenţii făcute chiar de Dr.-ul neamţ al lagărului- a pierdut la ultima hemoptizie ce a avut-o, vreo trei litri de sânge. Având în vedere faptul că a contractat boala în închisori, în care fusese băgat fiind acuzat de agent al Nemţilor. Dl. Cdt. Dumitru ne cheamă să suferim alături de el şi să declarăm post negru, începând cu data de 6-II-1944, pe timp de cinci zile. În acest sens s'a compus un memoriu adresat lui Himmler, cu rugămintea ca să privească acest „post negru" al nostru, ca un strigăt de ajutor, şi nu ca semn de provocare.

Imediat ne-am alipit cu toţii la propunerea lui Dumitru, afară de cei bolnavi, pe cari Dr-ul Apostolescu i-a exclus din oficiu, şi de Cengher, care a spus că el nu poate. La ora şapte memoriul a fost înaintat, apoi ne-am dus la lucru.

Pe la ora trei după amiază a venit Colonelul şi ne-a anunţat că răspunsul lui Himmler e că „mâncarea ce nu o primim noi, va ajuta mult Nemţilor cari duc nevoie de alimente". Că cei ce au scris scrisori prin D-na Ponta, care de vreo câteva zile se află aici în lagăr, au fost pedepsiţi cu trei săptămâni de închisoare celulară, şi că Dl. Cdt. Dumitru trebue să plece imediat la închisoare.

Suntem apoi adunaţi în bărăcile în care locuim şi încuiaţi. În jurul lagărului au fost puse santinele cu puşti mitraliere. Ni s'a anunţat că cine îndrăzneşte să iasă trei paşi din baracă, va fi împuşcat imediat, şi că începând cu data de mâne, nu ni se va mai aduce niciun fel de mâncare. Despre Andrei, nicio vorbă.

Acum stăm şi ne pregătim de ce-o veni. Mii de gânduri ne trec prin cap; gânduri călătoare, care aleargă prin zăpada de afară, să ducă cuvinte de mângâiere şi poate de rămas bun, celor dragi de acasă.

La ora patru gradele au fost adunate în şedinţă. Vine şi Colonelul, cu o telegramă din partea lui Himmler, în care actul nostru e socotit drept sabotaj, şi ne anunţă că de nu renunţăm, vor lua măsuri draconice. Discuţia cu el a fost dramatică. Posteucă i-a făcut istoricul Mişcării dela 1922 şi până azi, cu toate mormintele şi toate mizeriile ce am îndurat şi încă mai suportăm. Până la urmă, Colonelul n'a mai avut ce spune, şi a promis că va interveni la locul în drept pentru satisfacerea cerinţelor noastre.

Imediat după plecarea Colonelului, au fost retrase santinelele şi puştile mitraliere din jurul lagărului. Andrei ne-a trimes o scrisoare prin care ne cerea să renunţăm la intervenţia făcută în favoarea lui, dar n'am ţinut cont de ea. Uşile au fost deschise şi plimbarea prin curte permisă în mod normal."

6-II-1944.- „Azi am intrat, de dimineaţă, în post negru. Vremea trece uşor şi stomacul încă nu zice nimic. Majoritatea joacă şah şi rumi. O parte discută mereu problema, sucind-o pe toate părţile. Din toate un lucru e sigur: dacă nu vrem să ne facem de râs, postul negru trebue ţinut până la capăt, aşa cum am anunţat.

După masă a fost pe aici Otto, ca să vorbească cu Apostolescu despre bolnavi. Amărăciunile şi necazurile au întărit atât de mult pe toţi, încât putem întinde coarda cât vrem, fără frică că va plesni. E prima dată că fac acest lucru -greva foamei- şi mă mir că trece aşa de uşor. Pentru a fi însă mai sigur că puterile mă vor ajuta până la capăt, mă duc să mă culc, pentru a nu consuma energie".

7-II-1944.- E luni. A doua zi de post negru. Vremea trece uşor. După cele discutate cu Colonelul, ni se permite să mergem la lucru. Mai intră şi 30 din camarazii veniţi dela Rostock. Stomacul nu zice nimic. Simt totuşi cum se scoboară peste mine un fel de moleşeală. Eu lucru după masă. În atelier e cald tare. Pe la trei şi jumătate am simţit un fel de slăbiciune generală, dar a trecut imediat ce am ieşit la aer. Băieţii se ţin cu toţii bine.

Seara, după apel, am făcut cu toţii muzică şi am cântat cântecele noastre. Apoi, la culcare. Dar somnul vine tare greu. În locul lui, gândurile încep să se învârtă în jurul mâncării. Corpul îşi cere dreptul la viaţă. Cred că niciodată nu mi-am adus aminte de atâtea mâncări, ca astă seară. Mai ales mă persecută vedenia unui scrob cu jumări mari şi rumene, mămăliguţă caldă, iar alăturea o strachină cu brânză cu smântână şi una cu brânză de oi. A trebuit să mă sforţez, ca să nu mă înnec cu salivă, care ameninţa să curgă şi pe pernă. Stomacul a durut puţin, dar nu aşa cum mă aşteptam".

8-II-1944.- „E a treia zi de nemâncare. De dormit nu mai merge. Nimeni nu a căzut încă. Mă doare puţin capul. Stomacul cere ceva, dar îi poruncesc să tacă. Producţia de binocluri e mai mare decât în mod obişnuit. Nemţii au început o inspecţie sanitară generală. În acelaşi timp ne-au anunţat, din partea Colonelului, că de vreme ce ei au luat măsurile necesare sanitare cerute de noi, ar trebui să terminăm cu greva foamei. Li s'a răspuns că „postul negru" al nostru a fost hotărit pe cinci zile, şi că va dura exact atâta. Au fost chemaţi la o inspecţie cu raze vreo 12 dintre noi. Niciunul nu e sănătos complet. Majoritatea suferă de plămâni sau de stomac.

După masă au început să mă doară picioarele dela genunchi în jos. Parcă sunt de plumb, aşa sunt de grele. Dar cu toată greutatea lor, îmi fac conştiincios treaba. Spre seară m'au lăsat picioarele, dar au început să mă doară şalele. Le-am legat cu un brâu, ca să nu răcesc. Mai beau, din când în când, apă caldă, pentru ca să nu scadă cavitatea stomacală şi intestinală. Singura greutate e că îmi vin în minte tot felul de mâncări, posibile şi imposibile.

Mexicanii se uită la noi foarte curioşi, făcând probabil prognosticuri, de care vom cădea mai repede. Prea multe nu au de văzut. Afară de vânătăile de sub ochi, nu prea se observă că am fi nemâncaţi de trei zile. Ceeace îi ţine pe toţi, cred eu, e faptul că postul s'a declarat cu termin precis. Toţi ştiu că e vorba de cinci zile şi că acestea trebuesc respectate cu orice preţ.

Aseară îmi spunea Virgil Popa că se minunează de felul cum se menţin toţi, căci la Iaşi, când au declarat odată greva foamei, a treia zi erau toţi în pat. Atunci însă nu puseseră termen. Se poate însă că şi băieţii de aici să fie mai fortificati sufleteşte ca cei din Iaşi".

9-II-1944.- „A patra zi de foame. De dimineaţă, bine de tot. Dar după masă se învârte chestiunea. Încep crampele la stomac, de să mă dea gata, şi alta nu. Pe la cinci tragem, în atelier, vreo două cântece care ne întăresc sufletele. Băieţii au început să se tragă vădit la faţă. Pe seară au încetat crampele; doar somnul vine greu".

10-II-1944.- „A cincea zi de foame, şi ultima. Nu mă mai doare nimic. În schimb mânile au început să-mi miroasă a mort. După masă se lucră normal, ca şi cum nimic excepţional nu s'ar fi întâmplat.

Singur Masovschi nu e mulţumit că nu ne-am ţinut de prognosticul lui şi n'am cerut de mâncare chiar de a doua zi. De aceea ne face mizerie pe unde poate. Azi s'a descoperit că lipsesc cărbuni dela caloriferul care încălzeşte atelierul şi birourile lui. Masovschi a vrut să arunce totul în spatele nostru şi a venit de a căutat peste tot, dar n'a găsit nimic. Opriş însă, l-a dus în faţa căpitanului Şef al atelierului şi l-a obligat să recunoască că el în fiecare seară trimete câte un soldat să ia cărbuni, pe care îi întrebuinţa în Corpul de Gardă. Petruţ l-a săpunit pe Masovschi de l-a făcut de două parale. Când Masovschi l-a întrebat de ce nu-l denunţă, i-a răspuns că noi nu suntem delatori; noi punem la punct.

Seara, la apel, şeful garnizoanei ne mulţumeşte pentrucă ne-am ţinut cu toţii bine şi dă ordin ca mâne la orele şase dimineaţa să înceteze postul negru. Urmează apoi o serie de sfaturi medicale date de Apostolescu, pentru a evita vreo îmbolnăvire de stomac. Toată slăbiciunea s'a topit în bucuria ce o aveam fiecare de a fi luat parte la cea mai frumoasă bătălie legionară. 240 am pornit, şi tot 240 am ieşit, fără ca niciunul să cadă.

Nemţii au răspândit vorba prin lagăr că acesta era un obiceiu oriental al nostru, dar ne privesc acum cu mai multă simpatie. Din toate acestea un lucru este sigur: poziţia noastră morală s'a întărit mult. Vizita medicală, –de care profită şi mexicanii, deşi unii dintre ei chiar şi astăzi nu recunosc că postul a servit la ceva, – continuă. Suntem destui bolnavi. (vezi cartea lui Arnăutu, „Amintiri", pag. 77-78)."

11-II-1944.- „Pe la ora cinci dimineaţa m'au trezit sgomotele făcute de cei ce-şi pregăteau câte ceva de mâncare.

Unii avem pâne albă, de pe la cei dela regim, alţii grisă, iar cei ce nu se învredniciseră de asemenea bunătăţi, au pus câte un codru de pâne în apă, l-au fiert bine, şi iată mâncarea gata. Eu am primit puţină grisă dela Buzilă.

E mare plăcerea primei înghiţituri după cinci zile de nemâncare. O simţi cum se strecoară până la stomac. Foamea scade dintr'odată şi un fel de căldură îţi cuprinde tot corpul. La amiază nu s'au mâncat decât cartofi, iar seara s'a început regimul normal. Singur Prof. Costin Deleanu s'a simţit prost; probabil o constipaţie. Ca să scap şi de aşa ceva, am înghiţit câteva guri de sare amară".

16-II-1944.- „Ieri a venit un pachet dela familia Renowicz pentru Orendovici, Găină, şi pentru mine. Ady îmi trimite din nou pastă de dinţi, cremă de ghete, câteva coale de scris, dulciuri şi un cârnat. Cu un ou ce mi-a dat Leontieş, care e la regim, mi-am făcut un scrob şi mi-am liniştit pofta din timpul postului negru".

19-V-1944.- „Soseşte în lagăr Cdt-ul Ghiţă Dragomir - Jilava. El ne-a confirmat că conducerea Mişcării i-a fost încredinţată, de către grupul de conducere dela Berkenbrück, acum închis la Dachau, D-lui Iasinschi. La întrebarea mea dacă transmiterea conducerii era temporală sau definitivă, n'a vrut să-mi răspundă. A intrat la mexicani".

6-VI-1944.- „Azi am aflat că aliaţii anglo-americani au debarcat în Franţa".

21-VI-1944.- „A sosit în lagăr Cdt-ul Legionar Preotul Vasile Boldeanu. A vorbit cu toată lumea, dar a rămas în mijlocul nostru".

MOARTEA LUI GHEORGHE BĂDULESCU

20-VIII-1944.- „Azi, la ora trei dimineaţa a murit Gigi Bădulescu. Avea numai 26 de ani. E primul dintre noi care moare în exilul din Germania, între sârme ghimpate şi electrificate. Acum vreo două săptămâni a venit şi mi-a cerut caietul de amintiri ce eu scrisesem. Când mi l-a dat înapoi mi-a zis:

- Frate Mardarie, scrii bine şi frumos. Ştii, când am citit cele ce ai scris despre moartea lui Frâncu, am plâns. Ca mâne mă duc şi eu. Şi-mi pare rău că tot efortul ce-am dedicat luptei legionare se duce la naiba. Nu vezi cum am ajuns !? Certaţi, împărţiţi, discutând autorităţile legionare ! Ce jale, frate Mardarie, ce jale !

- Nu te amărî, Gigi -i-am răspuns eu- că toate se vor aranja. O să-ţi aduc aminte de toate ce-ai spus azi, când toate vor fi trecute. Tu fă-te bine şi nu te preocupa.

- Eu n'am scăpare, Mardarie. Mă duc sigur. Atâta medicină am învăţat ! Promite-mi că într'o zi, dacă scapi de aici cu zile şi vei publica câte ceva din luptele noastre, năcazurile şi năzuinţele ce avem, mă vei pomeni şi pe mine.

- Nu fi pesimist, Gigi. Toate lucrurile se aranjază cu timpul. Desigur că dacă ajung să public ceva, nu te voi uita nici pe tine. Tu faci parte din trecutul şi viitorul meu; cum să te uit când voi scrie despre cele ce am petrecut împreună ?!

A plecat încet, cu paşi nesiguri, ca o umbră. Mie mi se umpluseră ochii de lacrimi. Nu murise încă niciunul dintre noi în străinătate. Şi totuşi moartea a venit să-l caute. Nimeni nu-şi poate închipui amărăciunea şi revolta sufletească ce-am simţit cu toţii când am aflat că viaţa lui Gigi se stinsese ca o lumânare ce nu mai avea ceară de consumat. Închişi între sârme ghimpate încărcate de electricitate, cu soldaţi înarmaţi postaţi în jurul lagărului nostru, întovărăşiţi de câini dresaţi, era greu, foarte greu să nu simţi durerea de a nu fi putut ajuta unui frate să se vindece şi să nu te revolţi în contra nedreptăţilor ce ne urmăreau şi ne loveau din toate părţile. Toate feţele camarazilor din lagăr, mexicani sau cubani, erau cătrănite şi aspre ca tăişul unui topor. Mulţi ochi erau plini de lacrimi şi mult mai multe umpleau piepturile noastre.

Pe la orele zece a fost adus în lagăr sicriul în care de acum înainte avea să se odihnească trupul chinuit al lui Gigi. Impresia a fost enormă. Toţi am plâns ca şi copiii când îşi pierd părinţii. Şi plânsul a continuat în timpul slujbei de înmormântare, săvârşită de către preoţii Boldeanu şi Potecaşu, ajutaţi de corul condus de camaradul Cubicec. După înmormântarea lui Moţa şi Marin, când trei zile şi trei nopţi am cântat cântece de înmormântare pe tot întinsul ţării, pe unde au fost purtate sicriile lor, credeam că nu voi mai fi silit să cânt la moartea unui camarad. M'am înşelat. Acum îi cântam lui Gigi.

Şi iată aşa, preoţii cadelniţând, noi cântând veşnica pomenire şi cu toţii plângând, cânii soldaţilor de pază lă-

trând, şi fumul de tămâie urcându-se prinos spre cer, l-am petrecut pe Gigi până la poarta lagărului nostru. Câţiva camarazi, printre cari şi Ion Roth, s'au urcat în camionul aşezat la poartă şi au acompaniat sicriul până la cimitirul din Weimar, unde a fost înmormântat".

AVIAŢIA AMERICANĂ NE ATACĂ

„Ziua de 24-VIII-1944 era o zi frumoasă, cu soare, care ne îndemna să stăm pe afară, întinşi pe iarbă, printre bărăci. Cam pe la amiază au început să apară avioane americane de bombardament şi de vânătoare. Nu ne-am prea mirat, pentru că zilnic treceau pe aici şi bombardau localităţile din jurul lagărului. Deodată, unul dintre avioane lansează pe cer o dâră de fum alb. Altul o termină constituind un cerc exact deasupra noastră. Complectat cercul, alte avioane care veneau în valuri, aruncă peste noi bombe explozive şi incendiare, care strălucesc în lumina soarelui. Fiecare am început să ne căutăm un loc unde să ne ascundem. Eu m'am trântit la tulpina unui pom care se afla între baraca noastră şi atelier. Cad primele bombe. Un sgomot infernal a cuprins toată aria. Pomul lângă care m'am tupilat, se mişcă de parcă dintr'un moment în altul se va prăbuşi. Alături de mine o schijă i-a retezat pielea din partea de dinapoi a capului lui Capsâz, de formă că pielea de pe cap s'a strâns toată ghem, cu partea dinăuntru în afară. Geme ca un căţel speriat; împreună cu nu mai ştiu cine, l-am transportat în pivniţa unde era instalat caloriferul. Vine un alt val de bombe, care ne sgâlţâe parcă mai rău ca primele. În pivniţă e plin de lume, suiţi şi pe muntele de cărbuni de alături. Mulţi spun rugăciuni şi-şi fac cruce necontenit; alţii tremură de parcă ar muri de frig. Atmosfera e înăduşitoare. Când s'a terminat al doilea val, am sbughit-o afară şi m'am băgat sub două bănci, peste care era pusă o saltea, lângă Balaneţchi. Din jur se auzeau vaiete, înjurături, strigăte disperate de ajutor, etc. A venit al treilea val şi o bombă a distrus baraca unde se aflau dormitoarele „A" şi „B". De sub scânduri Obrad striga: „aici moare Obrad, camarazi, Trăiască Legiunea şi Căpitanul".

O altă bombă a căzut alăturea de Corpul de Gardă, distrugându-l, împreună cu infermeria, şi scoţând din pământ

copacul dela poartă, care avea vreo 8 metri înălţime, mutându-l la vreo doi metri de distanţă, lăsându-l tot în picioare. În acelaşi timp, acea bombă a rupt gardul de sârmă ce înconjura lagărul. Prin spărtura făcută de bombă o parte din camarazi a şterpelit-o de cealaltă parte, unde erau nişte şanţuri săpate; printre ei şi Buzilă, care, desculţ, a călcat într'un loc unde explodase o bombă incediară şi şi-a fript talpa dela un picior, destul de tare. O altă bombă a distrus baraca ce se afla alături de lagărul nostru, în care stătea închisă Mafalda de Savoia, fiica Regelui Italiei. Împreună cu încă nişte camarazi, am scos-o din şanţul unde se găsea aproape total îngropată, săpând cu mânile goale până ce au sângerat, dar toată munca noastră a fost zadarnică; rănile interioare produse de pietrele ce sburau ca proiectile, nu i-au permis să trăiască.

Rezultatul final a fost: morţi, Avocatul Constantin Călin, Inginerul Graur Ion, Studentul Gheorghe (Gula) Papanace, Farmacistul Ion Voinea şi Teologul Zaharia Constantin zis Duhu. Răniţi greu: Anton Gorănescu, Vică Negulescu, Nicolai Şeitan, Rozu, Bogdan Ion, Ghiţă Costea, Capsâz, (din câţi îmi mai amintesc). Alţi mulţi au fost răniţi mai uşor. Numărul total de răniţi se ridica aproape la vreo 50.

Prima noastră grije a fost îngrijirea celor răniţi şi înmormântarea celor morţi. După primele ajutoare date de infermeria lagărului, cei răniţi au fost trimişi la spitalul din Weimar. Pe cei morţi i-am vegheat acolo pe loc, — cămaşa mea verde a acoperit trupul destul de distrus al camaradului Graur — şi înmormântat în cimitirul din Weimar.

Cum bărăcile noastre au fost distruse, noaptea dormim la aer liber, de cealaltă parte a fostului lagăr al nostru, în pădure. Pe Anchidim Uşeriu l-am scos, cu pat cu tot, şi l-am adus cu noi în pădure. Acum nu ne mai păzeşte nimeni. Pe la ora zece noaptea se dă alarma; alte avioane veneau spre noi. Am şterpelit-o cu toţii prin pădure; noi bucovinenii cu Anchidim cu pat cu tot. După terminarea pericolului, anunţat de sirene, ne-am întors din nou la locul nostru. Au fost unii însă, ca Lepădatu, care au fugit şi nu i-am văzut decât abia la Viena. Acum aflăm că România a capitulat, s'a aliat cu Ruşii, şi că Mareşalul Antonescu a fost arestat. Vestea nu ne-a surprins prea mult, pentrucă noi, cu vreo câteva săptămâni înainte, le-o spusesem Nemţilor în scris; dar ne durea".

LIBERAREA

Pe data de 28-VIII-1944, după un an şi nouă luni de lagăr, am fost suiţi într'un tren toţi, incluşi mexicanii, în gara din Buchenwald, şi am plecat cu direcţia Viena, unde am ajuns pe data de 29, pe la patru după masă. Aici am fost distribuiţi la diferite hoteluri; eu cu încă vreo cincisprezece la Marienhilfshotel din apropierea Gării de Nord. A doua zi am fost toţi la GESTAPO, unde ni s'a dat fiecăruia câte un paşaport pentru străini. Pe data de 31 August am luat parte la o adunare unde a apărut Horia Sima şi ne-a spus care e noua situaţie. Ne-a anunţat că se va forma un guvern naţional, o armată naţională, şi grupe care vor fi trimise în ţară. Dela adunare a lipsit grupul mexicanilor şi câţiva dintre ai noştri, cărora nu le plăcea ideea unei armate naţionale".

RUPEREA MIŞCĂRII LEGIONARE ÎN DOUĂ

Aşa cum ne învaţă istoria, când făuritorul unui imperiu, sau al unei mişcări sociale puternice, ca a noastră, moare; opera lui o distrug urmaşii, luptând pentru şefie. Noi cari credeam că scăpasem de această lege naturală datorită „omului nou", ce ne dăduse Căpitanul, ne-am înşelat amar de tot.

În noua situaţie cadrul era următorul: Cdt-ul Bunei Vestiri Corneliu Georgescu, Cdt-ul Legionar Vasile Iasinschi, Cdt-ul Leg. Puiu Traian, Cdt-ul Leg. Niculai Pătraşcu şi Cdt-ul Leg. Iosif Dumitru, ca să numesc numai pe gradele mari din timpul Căpitanului, erau, hotărît, de partea lui Horia Sima.

Cdt-ul Bunei Vestiri Ilie Gârneaţă, Cdt-ul Bunei Vestiri Mile Lefter, Cdt-ul Leg. Constantin Papanace, Cdt-ul Leg. Niculai Şeitan şi Cdt-ul Leg Ghiţă Dragomir - Jilava, în contra lui Horia Sima; decizie ce niciodată n'au motivat prin vreo circulară sau ceva asemănător. Aceştia doreau şi ei formarea unui Guvern Naţional, dar nu sub conducerea lui Horia Sima, ci a Episcopului Visarion Puiu. Cereau la fel, ca diverse ministere să le fie încredinţate lor, uitând că acel guvern nu se putea forma decât cu aprobarea Nemţilor şi că aceştia, pentru sprijinirea cărora ei se rupseseră de noi în Buchenwald, îl preferau pe Horia Sima, pentru simplul motiv că majoritatea legionarilor era cu el".

GRADĂRILE

Pe lângă gradele instituite de Căpitan, Horia Sima a mai adăugat pe cel de Instructor Legionar Ajutor şi pe cel de Comandant General. În zilele ce au urmat, Horia Sima a trecut din hotel în hotel şi a stat de vorbă cu fiecare dintre noi în parte, împărţind grade. Când mi-a venit rândul, m'a anunţat că am fost înaintat la gradul de Instructor Legionar. După ce în 1937 fusesem propus la gradul de Comandant Ajutor, şi în 1940 la cel de Comandant Legionar, eram făcut acum Instructor Legionar; suna oleacă a ironie. Dar nu m'a afectat mult. Nu venisem doar în Mişcare ca să capăt grade, ci să lupt pentru neamul românesc. Dar nu toţi cei nedreptăţiţi gândeau şi simţeau ca mine; au fost destui cari s'au simţit daţi laoparte şi au tras consecinţa logică, îndepărtându-se pe încetul.

ÎN GARDA PERSONALĂ A LUI HORIA SIMA

La vreo câteva zile după gradare, am fost ales să fac parte din Garda Personală a Comandantului, împreună cu Leontieş Dumitru, Nicolae Zelea şi Bucur Stănescu. Leontieş şi cu mine, făceam câte o zi de gardă, însoţindu-l pe Horia Sima ori pe unde mergea, iar a doua zi o făceau Zelea şi Stănescu. Când stătea acasă, ne postam în săliţa dela intrare. În prima zi de stat în săliţă, am fost destul de şocat că foştii funcţionari ai Legaţiei Germane din Bucureşti, cari acum se stabiliseră în Viena, intrau şi ieşeau din departamentul ocupat de Comandant, ca la ei acasă. De aceea i-am zis lui Leontieş:

- Mă Dumitre, noi suntem aici ca şi cânii cari păzesc casa stăpânului. După câte ştiu eu, cânii nu lasă să între în casă decât pe cei ce îi cunosc bine. Cunoaştem noi pe cei ce întră şi ies din locuinţa Comandantului ?

- Nu, mi-a răspuns el.

- Atunci cum îi lăsăm să între ?

- Ce crezi că ar trebui să facem ?

- Eu cred că ar trebui să procedăm în următoarea formă: eu îi opresc, îi întreb politicos cine sunt, iar tu te duci înăuntru şi-l întrebi pe Comandant, ori pe Borobaru, dacă vreau ori nu să-l primească pe cel ce se prezintă.

- De acord.

După câteva minute apare un Neamţ, funcţionar al Legaţiei Germane din Bucureşti şi vrea să intre direct în locuinţa Comandantului. M'am pus înaintea lui şi cât am putut de politicos, l-am întrebat :

- Ce doriţi, vă rog ?

- Să vorbesc cu Horia Sima, mi-a răspuns el, tot pe româneşte.

- Vreţi să spuneţi cu Excelenţa Sa D-l. Horia Sima !

- Da, exact asta.

- Pe cine anunţ ? Mi-a spus numele, dar nu-mi mai aduc aminte de el.

Leontieş a intrat în locuinţa Comandantului, de unde a ieşit surâzând, la vreo trei minute, informându-l pe vizitator că Comandantul îl roagă să vină peste vreo zece minute, pentrucă era foarte ocupat în acel moment. Neamţul a plecat cam contrariat. Rămaşi singuri, l-am întrebat pe Leontieş:

- Ce-a zis Comandantul ?

- A rămas plăcut surprins de măsura ce am luat. A zâmbit mefistofelic şi mi-a spus cele ce ai auzit, pentru vizitator.

De atunci şi tot timpul cât am stat de gardă acolo, nimeni n'a intrat în locuinţa Comandantului fără să fie anunţat.

În hotelul Imperial, unde locuia Comandantul, mai locuiau D-l Iasinschi, D-l Georgescu, D-l Sturdza, Episcopul Visarion Puiu şi Manoilescu, până la plecarea lui la Berlin.

Dintre lucrurile ce-mi aduc aminte c'am făcut cât am fost în Garda Cdt-ului, sunt următoarele: i-am însoţit, când au sosit la Viena, împreună cu Leontieş, pe Generalul Chirnoagă şi pe Coloneii Alexandrescu şi Ciobanu. Când i-am primit în Gara de Nord, Generalul Chirnoagă ne-a întrebat dacă noi eram noii lor gardieni ?! Leontieş i-a răspuns, foarte surprins, că noi am fost trimişi ca să-i însoţim până la hotelul unde li se rezervaseră camere pentru fiecare, şi că dacă nu aveau nevoie de noi, puteau merge singuri oriunde vroiau. Generalul s'a scuzat şi ne-a rugat să uităm ce-a zis.

****

Pe la jumătatea lui Septembrie au sosit la Viena Doamnele Sima şi Iasinschi, împreună cu Dan, băiatul Băditei Vasile. Tot cu acelaşi tren în care veniseră D-nele Sima şi Iasinschi, sosise şi Doctoriţa Dârja, născută Wesckerna, dragostea mea de pe vremea studenţiei. Bucuria revederii a fost tare mare, umbrită doar de faptul că Tavucă, bărbatul D-nei, şi prietenul meu din faşă, nu venise cu ea.

****

Când a sosit Badea Vasile din Ardeal, unde îl trimesese Horia Sima ca să vadă dacă se putea organiza o rezistenţă serioasă care să oprească înaintarea Ruşilor, am avut cu el următoarea conversaţie:

- Ce grad ai primit, frate Mardarie ?

- Instructor Legionar, Bădie.

- Ce ? Aşteaptă oleacă.

- Unde vrei să mergi, Bădie ?

- Să vorbesc cu Comandantul.

- Pentru gradul ce mi-a dat ?

- Da.

- Bădie, de faci acest lucru, nu mai viu în viaţa mea să vă vizitez. N'am intrat în Mişcare pentru ca să capăt grade, ci ca să lupt pentru neamul românesc.

- Ştiu, dar voi nu vă daţi seama că a avea un grad e foarte important pentru lupta pe care o ducem, pentrucă sunt gradele care, în cazuri grave, trebue să decidă ceea ce trebue făcut. E nevoie deci, să avem gradaţi cunoscuţi ca oameni cu cap.

- Bădie, vă mulţumesc pentru conceptul ce-l aveţi despre mine, dar, vă rog mult de tot, nu interveniţi, ca să nu provocaţi noi discuţii între camarazi. S'au făcut multe nedreptăţi în darea gradelor de data aceasta. Mai bine lăsaţi lucrurile aşa cum sunt.

A rămas gânditor, trist, ca până la urmă să-mi spună că aveam dreptate.

****

Între timp, alăturea de Dölersheim, o localitate la vreo 20 de km. de oraşul Krems, s'a constituit Armata Naţională Română, unde au mers aproape toţi cei ce-şi petrecuseră va-

canţele, ca „oaspeţi" ai Nemţilor, în Buchenwald, plus o mulţime de prizonieri prin diferite lagăre germane, pe cari îi vizita Ioraş şi alţii. O altă serie de camarazi au fost instruiţi să lupte ca partizani în dosul frontului, şi mai târziu svârliţi cu paraşutele în ţară. Maiorul Tobă, a format o unitate specială care era răspunzătoare de siguranţa zonei din jurul Vienei, în care se găseau mulţi din camarazii noştri; printre ei, Orendovici, Tucan, Cojocariu Leonte, etc.

****

Despre logodnica mea, Constanţa Coandă, aflasem dela cei ce fuseseră în ţară împreună cu Bădiţa Iasinschi şi Pătraşcu, că nu a vrut să vie cu ei la Viena, dar refuzau să-mi spue de ce. Într'o conversaţie cu Lucia Trandafir, aceasta mi-a dat de înţeles că Tanţa s'ar fi măritat. Vestea nu m'a surprins prea mult; o consideram normală. Eu nu puteam pretinde ca ea să-şi lase mama singură in România şi să vină după mine în străinătate, unde viitorul nostru trebuia câştigat, nimeni neştiind cum. Dar m'a durut. O nouă jertfă personală pe drumul Golgotei Legionare.

****

Pe la mijlocul lunei Septembrie au venit la Viena Dussy Renowicz, logodnica lui Orendovici, cu sora ei Adelheid, în casa cărora stătusem ascuns imediat după rebeliunea din 1941, în Bucureşti. Am stat mult de vorbă cu ele. Când au plecat din nou către Säckingen, unde locuiau acum, i-am dat lui Ady (Adelheid), caietele cu însemnările din Buchenwald şi două volume din Axa, care apăruse la Rostock, cu promisiunea că, de scap cu viaţă şi de data aceasta, voi merge pe la ele să-mi caut lucrurile. Era un fel de declaraţie indirectă de dragoste.

BUDAPESTA

Cam pe la mijlocul lunei Octombrie am plecat, împreună cu Leontieş şi Zelea, la Budapesta, unde se afla Andreas Schmidt, şeful Saşilor din Ardeal, cu intenţia de a fi paraşutaţi împreună cu el în ţară. După vreo două săptămâni de plimbări în sus şi'n jos prin Budapesta, admirând castelele de pe coasta Budei şi podurile peste Dunăre, Andreas Schmidt ne-a spus că el nu era încă pregătit să se întoarcă în ţară şi că noi eram liberi să facem ce credem. I-am cerut o foaie de drum şi ne-am întors la Viena.

DIN NOU DE GARDĂ

Chiar a doua zi după sosirea la Viena, ne-am luat în primire locurile de lucru în slujba Cdt-ului. Dar mie nu prea-mi plăcea ceea ce vedeam. Lui Horia Sima nu-i plăcea când cineva îi spunea adevărul asupra diverselor aspecte ale politicei făcută de el, ori că rezultatele acesteia erau minore. La fel nu-mi plăcea cum erau trataţi vechii oameni de încredere ai Căpitanului. Spre exemplu, într'o zi am fost împreună cu el şi cu D-nii Georgescu şi Iasinschi la un spital din Viena, să vizităm pe nişte Români internaţi acolo. Când am ieşit, Horia Sima, mult mai tânăr decât cei doi, a luat-o repede după un tramvai în mers şi s'a suit în el. M'a durut mult, când i-am văzut pe D-nii Georgescu şi Iasinschi cum fugeau gâfâind după tramvai, ca să nu rămână în urmă. M'am aşezat pe ultima treaptă a intrării în tramvai şi i-am ajutat să se urce din fugă. Cred însă că privirea mea a fost destul de grăitoare, pentru Sima.

În altă zi, Borobaru m'a trimis jos, în hotelul Imperial, să-l ajut pe Manoilescu, acum Ministru de Interne, să-şi ducă bagajele cu ascensorul, în locuinţa lui. M'am dus imediat. Ajungând jos, l-am salutat şi l-am întrebat unde sunt bagajele. Mi-a arătat un cufăraş mic, de vreo 50 de cm. pătraţi. Nu-mi venea să cred că ceruse ajutor pentru acel cufăraş, aşa că l-am întrebat :

- Acesta e singurul bagaj, D-le Manoilescu ?

- Da, e singurul, mi-a răspuns. Mi s'a făcut roşu înaintea ochilor şi i-am zis:

- Bine mă, nenorocitule, ţi s'a suit ministerul la cap ? Păi tu nu vezi că eşti ministru pentrucă noi am suferit închisori şi bătăi ? Şi ai neobrăzarea să ne tratezi ca pe servitori ? Ia-ţi cufăraşul şi fugi repede de aici, până nu-mi pierd nervii de tot !

A şterpelit-o în ascensor cu cufăraşul în mână. Ajuns înapoi la uşa Comandantului, Borobaru m'a întrebat dacă totul era în ordine. I-am răspuns că da, fără să-i dau niciun fel de lămurire. Dar nu acelaşi lucru a făcut şi Manoilescu. El s'a plâns lui Horia Sima. Asta am aflat-o mai târziu dela D-l Iasinschi.

Încă nu învăţasem, şi nici azi încă nu am învăţat să nu dau sfaturi celor ce nu mi le cer, căci, indirect, îi critic. Într'o zi am aflat că Sima trimisese pe Cdt-ul Leg. Puiu Traian şi pe Cdt-ul Ajutor Teodorescu la Armata Naţională ca să le vorbească soldaţilor, spre a-i înflăcăra. Vestea m'a mirat mult, pentrucă cei doi, legionari încercaţi, nu erau dotaţi de darul oratoriei, pe când în Viena stăteau degeaba Posteucă şi Ţâlnariu, cari erau în stare să facă şi pietrele să plângă. I-am spus-o fără niciun fel de înconjur.

În ziua când a venit Ion Sângiorgiu la sediul din Viena şi Horia Sima l-a primit ca pe un erou,eu m'am depărtat de ei, ca nu cumva să mi-l prezinte şi să trebuiască să-i refuz salutul în prezenţa Şefului, pentrucă ştiam că Căpitanul dăduse ordin ca acest om să nu fie niciodată acceptat de către legionari. Sima observase bine, gestul meu de dispreţ.

Şi aşa, azi una, mâne alta, până ce omul s'a săturat de apropierea mea şi m'a trimis la sediul legionar din Palatul Lopkowitz, dragă Doamne, ca să-l pun în ordine, că cei ce erau acolo nu erau în stare s'o facă; motiv pentru care D-l Iasinschi a vrut din nou să sară în sus şi din nou a trebuit să discut cu el. Mi-a propus să trec în serviciul lui, ca Secretar, căci nu avea pe nimeni. I-am arătat că el era tot timpul în contact cu Cdt-ul, că ocupa un departament alăturea de al Cdt-ului, etc., şi că eu aş fi fost un motiv de zâzanie continuu. I-am cerut să mă trimită la Armata Naţională, şi aşa, la începutul anului 1945 am plecat la Döllersheim.

ARMATA NAŢIONALĂ

Aici existau deja două regimente formate şi în instrucţie intensivă, şi al treilea, sub comanda Maiorului Bumbăcescu, în formaţie. Comanda Diviziei o avea un General neamţ, Pilfusek; cea a Regimentului 1, Maiorul neamţ Wegener; şi cea a Regimentului 2, Colonelul Ludwig, un Neamţ din România.

Mare a fost bucuria mea când m'am întâlnit aproape cu toţi camarazii cu cari fusesem prin Rostock şi Buchenwald. Cum Generalul ce comanda Armata Naţională mă cunoştea din vizitele ce îi făcea regulat lui Sima prin Viena, cred că m'a crezut un fel de spion al acestuia şi de aceea m'a utilizat pentru misiuni speciale ca, spre exemplu, anchete, sumarii, având în vedere calitatea mea de advocat.

La început m'am îmbrăcat cu haine de soldat şi cu gradul de Sublocotenent ce aveam din ţară. Dar când, la vreo două săptămâni, am fost chemat de către Sima la Viena, Generalul mi-a dat un ordin asupra unei croitorii din Viena ca să-mi vândă haine de ofiţer, şi m'a rugat ca, înainte de a mă prezenta la Sima, să-mi cumpăr hainele şi să mă prezint îmbrăcat cu hainele noi. Aşa am făcut, lucru ce lui Sima i-a plăcut. Dar nu i-a plăcut de loc ceea ce i-am spus despre situaţia în care se găseau soldaţii noştri de acolo: lipsă de alimente, medicamente, încălţăminte, armament, etc. La un moment dat s'a pus aşa de furios, că m'a înşfăcat cu mânile de solapa hainei şi m'a întrebat răstit să-i spun numele celui ce m'a pus să-l mint. I-am desprins liniştit mânile de pe haină şi i-am zis că dacă nu are încredere în mine, n'are decât să vină până la Döllersheim şi să vadă personal ce este acolo. S'a scuzat de ieşirea ce-a avut şi eu am plecat destul de întristat, fără măcar să întreb pentru ce mă chemase.

La vreo câteva zile numai, a venit Sima, însoţit de Generalul Chirnoagă, să viziteze soldaţii. Atunci am avut o discuţie destul de aspră cu Generalul Chirnoagă, pentrucă l-am salutat pe Sima cu salutul legionar:

- Vino aici, Sublocotenent ! mi-a ordonat Generalul.

- Trăiască România ! —l-am salutat eu cu salutul oficial al Armatei Naţionale— să trăiţi D-le General, Sublocotenentul Mardarie Popinciuc la ordinele Dvs.

- D-ta nu ştii că atâta vreme cât eşti îmbrăcat în uniformă militară, nu poţi să saluţi cu altă formulă decât cea oficială pentru soldaţi ?

- D-le General, eu sunt aici pentrucă sunt legionar. Şi sunt aici din ordinul Şefului nostru, care este Şeful Guvernului. Pe el deci, îl salut aşa cum cred eu că corespunde.

- Am să-i cer D-lui Sima să te elimine din Armata Naţională.

- Puteţi să-i cereţi; dar nu uitaţi că de sunt eliminat din Armata Naţională, întru în cea nemţească şi tot aici rămân, pentrucă Nemţi sunt destui aici. S'a uitat crunt la mine, mi-a întors spatele şi-a plecat.

După o plimbare prin Döllersheim, privind soldaţii, şi o convorbire de vreo câteva ore cu ofiţerii, Horia Sima s'a convins că aveam dreptate. M'a chemat şi mi-a zis că din acea zi eu eram şeful legionarilor dela Armata Naţională. I-am adus aminte că acolo era Smultea, cu aceeaşi misiune. Mi-a zis că Smultea se va ocupa de toţi ceilalţi Români din armată. I-am mai spus că acolo erau mulţi Cdţi Ajt. Mi-a răspuns că pentru fiecare acţiune trebue oameni adecvaţi şi că el e sigur că eu eram cel mai bun pentru acea misiune.

Pe la sfârşitul lunei Ianuarie a anului 1945, Regimentul 1 a fost trimis pe frontul de pe Oder, ca parte a unei Divizii comandată de Colonelul Scortzeni, care fusese şeful echipei care l-a eliberat pe Mussolini din închisoarea în care îl băgase Regele Italiei, cu misiunea de a opri înaintarea Ruşilor.

FRONTUL DE PE ODER

Pe la începutul lunei Aprilie am fost trimis, însoţit de Huleva şi Sterie, la regimentul de pe Oder, ca să duc câteva ordine şi să-l aduc de acolo pe Căpitanul Luca Popescu, Judecător din prima linie, acuzat de spionaj.

Drumul a fost greu şi plin de peripeţii. Răsboiul era pe sfârşite. Soldaţii Nemţi demoralizaţi în aşa hal că aproape nu mai ştiau de disciplină. Bombele aliaţilor cădeau peste tot, pentrucă aviaţia germană aproape nu mai exista. Berlinul era atacat ziua şi noaptea. Trecerea prin el fusese rezervată numai pentru soldaţii cu misiuni urgente şi cu o hârtie în care să constate urgenţa. Altfel erai trimis cu nişte trenuri ce circulau în jurul oraşului, pierzând vreo 24 de ore, pe când prin Berlin, treceai în vreo două ore. Ajunşi şi noi la Berlin, au vrut să ne trimită să-l înconjurăm, pentrucă nu aveam patalamaua cu urgenţa. Dar, cum cei ce dispuneau de cele ce trebuiau făcute erau dela Wehrmacht, (armata regulară) şi noi eram îmbrăcaţi în uniformă dela SS i-am spus lui Huleva şi Sterie să-şi pună pistoalele mitralieră după gât şi mâna dreaptă pe trăgător, şi ne-am suit în trenul ce trecea prin mijlocul

Berlinului. Când a venit un căpitan Neamţ dela Wehrmacht şi mi-a cerut patalamaua, i-am spus că uniforma mea era document suficient, iar Huleva a îndreptat, ca din întâmplare, pistolul spre el. A salutat şi a plecat.

După vreo două zile şi două nopţi pline de peripeţii, am asistat, din tren, dela o distanţă de vreo doi km., la distrugerea oraşului Dresden de către aviaţia aliată, a cărei descriere mi-ar lua un volum întreg; după o vânătoare a noastră în jurul unei case din apropierea gării din Brno, cred, alături de graniţa Cehoslovaciei, când pilotul ce conducea avionul american de vânătoare ne-a cruţat viaţa, am ajuns pe Oder, la regimentul nostru de acolo.

Ajunşi acolo, am stat de vorbă cu Comandantul Neamţ al regimentului -Maiorul Wegener- căruia i-am transmis ordinele ce-mi fuseseră încredinţate, şi i-am spus motivul pentru care fusesem trimis. Şeful Regimentului mi-a ordonat să-l iau cu mine, arestat, şi pe Locotenentul de Jandarmi Nicu Leon, pentrucă el credea că acela este spion al Ruşilor. Seara am fost cu Maiorul Neamţ pe frontul de pe Oder, unde l-am cunoscut pe Căpitanul Dreve, şeful unei companii, al cărui ofiţer de ordonanţă era camaradul Şuga. Dreve m'a invitat să iau cina cu el. Atunci l-am cunoscut pe Colonelul Scortzeni, liberatorul dela închisoare al lui Mussolini; era un om înalt cât un brad, voinic cât un stejar, deschis la suflet şi foarte optimist. El mai credea încă într'o victorie germană.

În noaptea aceea Ruşii au făcut a doua încercare de trecere a Oderului, dar au fost respinşi de Divizia lui Scortzeni, compusă toată din soldaţi străini: Români, Lituani, Letoni, Estoni, Ucraineni, francezi, etc.

A doua zi, însoţit de Slt. Negoiescu, şeful plutonului de călăraşi, am plecat de l-am vizitat pe Dan Iasinschi la infermeria de sub comanda Dr-ului Apostolescu, unde se refăcea de o gripă. În aceeaşi zi, seara, am cerut să mi-l trimită de pe front pe Sergentul Ică Tănase, şeful grupei din care făcea parte Dan Iasinschi. Mai în glumă, mai în serios, i-am spus că dacă îl pierde pe Dan, mai bine să nu se mai prezinte la apel.

CĂLĂTORIA LA PRAGA

Numai la vreo săptămână dela întoarcerea de pe Oder,

dat că grupul de ofiţeri şi soldaţi, aşa zis „complotişti", nu li se putuse proba nimic, şi cum totuşi exista îndoiala că ar fi amestecaţi în asemenea treburi, am fost numit Şeful grupului de pază care trebuia să-i însoţească până la Praga şi să-i predea acolo la închisoarea administrată de trupele SS. Împreună cu mine, au fost trimişi să mă ajute, Slt. Ion Crivăţ şi soldaţii Pană, Naum, Malcasian, Strejeniuc (Domitriu) şi Huleva. Deşi mi se spusese că în caz de atac aerian sau terestru, ori imposibilitate de a ajunge la destinaţie, trebuia să-i execut, şi mi se dăduse a înţelege că dacă îi executam pe socoteala mea nu era nicio pagubă, eu am plecat decis să-i predau la închisoarea din Praga.

Nu-mi mai aduc bine aminte câţi formau grupul de complotişti. De care ştiu sigur că făceau parte din el, sunt: Căpitanul Luca Popescu, Locotenentul de Jandarmi Niculai Leon şi Căpitanul Andrei Deşiu. Deşi pe drum am fost bombardaţi, chiar şi la sosirea la Praga, i-am predat pe toţi sănătoşi şi întregi. Mai târziu am aflat că Luca Popescu, de meserie judecător militar, după liberarea lor de către trupele ruseşti, a plecat spre ţară şi a fost numit de Guvernul comunist Român, judecător al Tribunalului din Ilfov, împărţind, în noua lui calitate, sute de ani de puşcărie legionarilor ce aveau nenorocul să fie aduşi în faţa lui. Cred că şi ceilalţi, ce fuseseră cu el, au ajuns în ţară şi s'au aranjat cu comuniştii.

La Armata Naţională, Părinte Palaghiţă, ţine minte, acolo sus unde te găseşti acum, n'a fost împuşcat nimeni. Un grup, cum am povestit mai sus, a fost dus la închisoarea din Praga, de unde au fost liberaţi şi au ajuns în ţară, poate ca eroi. Altul, format din câţiva ţigani şi derbedei, a fost luat chiar dela Döllersheim, de către poliţia germană şi dus la Viena. Iar al treilea, format din vreo zece ofiţeri cari au încercat să fugă dela Armata Naţională, de frică că ne înconjurau Ruşii, — cum voi povesti la vremea ei — eu personal i-am pus în libertate, înainte de a-i judeca. Emil Popa şi Roşu Octavian n'au avut niciodată niciun amestec în treburile Armatei Naţionale, nici n'au făcut parte din ea. Cine te-a informat, Părinte, ori nu ştia ce spune, ori te-a minţit; şi matale, ca „preot", ar fi trebuit să fii mai circumspect, când acuzi, cu nume, persoane bine definite, cum ai făcut-o în cartea matale „ Garda de Fer", la pagina 303, unde dai lista celor „arestaţi" şi

„dispăruţi" sau „executaţi" la Armata Naţională, dintre care mulţi se mai bucură de bună sănătate. Minciuna are picioare scurte, Părinte; ori nu ştiai acest lucru ?! Şi că prins odată cu fofârlica, nu se mai crede nici celelalte lucruri ce spui, şi care, ar putea fi adevărate ?

ŞCOALA DE PARTIZANI ŞI ARMAMENT INFANTERISTIC GREU

După venirea dela Praga, am fost trimis la o şcoală de partizani şi armament infanteristic greu — tunuri, mortere, mitraliere, bazucas, etc —, la Grafenwähr, lângă Beyreut, unde se află „Opera Wagneriană". Acolo am fost împreună cu Căpitanul Panţurescu, Locotenentul Teodorescu, Balaneţchi şi Miron, din câţi îmi mai amintesc. Din cauza atacurilor zilnice ale aviaţiei aliate, şi în certitudinea că sfârşitul războiului este aproape, cursul l-am dat drept terminat la numai trei săptămâni.

DIN NOU LA DÖLLERSHEIM

Ajuns din nou la Döllersheim, am fost numit, pentru vreo câteva săptămâni, Şeful plutonului 1, din compania 1, regimentul 2 dela Armata Naţională.

Se credea deja, chiar şi pentru cel mai nepriceput, că războiul era pierdut. Soldaţii Nemţi se retrăgeau fără niciun fel de ordine, nu ascultau de ofiţerii lor şi mai puţin de cei străini. În timpul retragerii, îşi vindeau efectele militare sau alte bunuri ale armatei, pe mâncare şi băutură. Aşa s'a făcut că dela un grup de soldaţi în retragere, am cumpărat şi noi vreo câteva vaci pe care le-am tăiat şi mâncat fripte în grăsimea lor. Era pentru prima dată când mâncam carne fără pâne.

Noi ascultam toată vremea tot felul de ştiri dela posturile de emisiune aliate. Cunoşteam deci situaţia în care ne aflam, aproape înconjuraţi de Ruşi. În situaţia asta, vreo zece ofiţeri de ai noştri, nelegionari, au încercat să fugă şi au fost prinşi. Generalul Şef al Diviziei m'a numit Judecător militar în locul Sasului din Ardeal care fugise; dragă Doamne, era în concediu, scoţându-mă dela conducerea soldaţilor. M'a prins disperarea. Eu îi înţelegeam pe cei ce vroiseră să fugă. Erau

oameni cari luptaseră pe frontul rusesc dela începutul răsboiului, şi ar fi urmat să lupte mai departe, dacă ar mai fi văzut măcar o umbră de posibilitate de-a învinge. Dar cărările erau tăiate. Hitler se împuşcase şi comanda statului o luase Amiralul Dönitz, care spunea clar că răsboiul trebuia să înceteze. Se dăduse ordin ca toţi soldaţii străini, cari erau singurii cari mai luptau, să fie dezarmaţi.

Eram hotărît să nu accept ordinul de numire ca judecător şi să împărtăşesc soarta celor cari trebuiau judecaţi; adică, foarte posibil, moartea. Când m'am dus la Comandantul Diviziei să-i spun hotărîrea mea, am trebuit să aştept în sala de intrare, căci era ocupat. Aici lucra o nemţoaică din Ardeal ca secretară a Comandantului. Aflând cine sunt, m'a întrebat dacă noi, ortodocşii, aveam obiceiul să nu judecăm pe nimeni în Săptămâna Mare a Paştelor. I-am răspuns că era adevărat. Atunci mi-a zis:

- Ştiu pentru ce vii.

- Nu mai spune, dudue ! Ia să văd dacă ghiceşti ?!

- Vii să ceri amânarea judecăţii până după Paşte ? Mi s'a umplut inima de bucurie şi mi s'a luminat faţa. Aici era poate scăparea mea şi a celor pe cari trebuia să-i judec.

- Ai ghicit, dudue ! Cere-mi orice, din cele ce-ţi pot da, şi fii sigură că nu te voi desamăgi ! A zâmbit şi mi-a zis:

- Se poate că o să-ţi cer, dar nu acum.

Comandantul Diviziei mi-a admis cererea de a amâna procesul până după Paşti. În Vinerea Mare a venit ordin să ne retragem către linia de demarcaţie stabilită între Ruşi şi Americani. Ofiţerii acuzaţi, sub pază aparte şi sub directa conducere a mea, au plecat împreună cu noi. Pe drum, când toţi au început să plece din front, i-am slobozit şi pe ei.

Între timp vorbisem cu toţi legionarii din Armată şi ne-am pus de acord ca fiecare să aibă cu el în raniţă haine civile, hărţi cât mai detaliate, ale teritoriului german, şi busole, pentru ca atunci când va veni ora, să se schimbe şi să se strecoare printre liniile aliate, în grupe nu mai mari de trei, spre zonele ocupate de engleji, francezi şi americani.

CINCI MAIU 1945

Data de 5 Maiu 1945, când Germania s'a predat aliaţilor în formă necondiţionată, ne-a găsit în drum spre linia de demarcaţie dintre zona americană şi cea rusă. Dela orele patru dimineaţa şi până la orele trei după masă, am parcurs aproape 92 de km. pe jos, fără întrerupere, mâncând în mers câte un codru de pâne. Cele câteva căruţe ce ne mai rămăseseră după plecarea ofiţerilor germani dintre noi, le-am utilizat pentru transportul celor bolnavi şi a celor ce erau gata să rămână în urmă. Singurul ofiţer mai în vârstă ce a rămas tot timpul cu noi, a fost Colonelul Alexandrescu. Pe tot acest parcurs am fost urmăriţi de o companie de tancuri ruseşti, cărora, în repetate rânduri a trebuit să le facem faţă cu câteva focuri de bazuca, ca să le ţinem la distanţă. Situaţia noastră era aşa de neagră, încât câţiva ofiţeri s'au sinucis.

Când am ajuns la linia de demarcaţie americană-rusă, care începea la marginea unei păduri, unde erau prezenţi Americanii, dar nu Ruşii, ni s'a spus că trebuia să ne întoarcem înapoi vreo doi km., în zona rusească, unde se afla un lagăr de concentrare a prizonierilor, sub protecţie americană. Am avut atunci o convorbire lungă cu Colonelul Alexandrescu, care era de părere că trebuia să ne supunem celor zise de Americani. Eu i-am atras atenţia că acest lucru îl putea face el, dar nu noi legionarii, căci, odată în mâna Ruşilor ori Americanilor, pe noi desigur ne închideau. De aceea i-am sfătuit pe-ai noştri, câţi mai rămăseseră, să se îmbrace în civil şi să treacă, câte unul, doi, prin locurile încă neocupate de Americani şi să pătrundă cât mai adânc în zona americană, utilizând hărţile şi busolele. Zis şi făcut. Linia de demarcaţie am trecut-o cu toţii uşor. Problema era acum, unde mergem ?!

DRUM ÎN NECUNOSCUT

Ascunşi de copacii din pădurea în care ajunsesem după trecerea liniei de demarcaţie, printre împuşcături ce se auzeau foarte aproape, ca muzică de fond, vreo zece dintre ai noştri, aşezaţi pe jos, cu hărţile şi cu busolele, am început să ne orientăm, ca să ne depărtăm de Ruşi. Şoimu Romulus, care locuise cu mine în aceeaşi cameră, în baraca ofiţerilor din Döllersheim şi ne împrietenisem tare bine, mă întreabă:

- Încotro mergem, Mardarie ?

- Bună întrebare, frate Romi. Unde mergem ? Eu ştiu că

există o fată în Säckingen, lângă granița Germaniei cu Elveția, care a zis că mă așteaptă și căreia eu i-am promis că o voi vizita, dacă scap cu bine până la urmă. Eu am de gând să mă duc să văd dacă și ea a scăpat cu bine din bombardamente și dacă ar vrea să mă mai vadă. Dacă n'o găsesc, merg mai departe până în Franța și intru voluntar în Legiunea Străină.

- Apoi eu n'am pe nimeni care să mă aștepte, așa că, dacă n'ai nimic în contra, merg cu tine.

- Bine, frate Romi. Drumul o să fie lung, căci de aici până la Säckingen sunt mai bine de vreo 600 de km.

Ion Penteleciuc, care asculta în tăcere, ne zice:

- Luați-mă și pe mine cu voi. Eu am în Säckingen o soră care a plecat în Germania în 1940, direct din Cernăuți.

- Cum nu, Bade Ioane ! Vino și tu. Dar ce ne facem cu uniforma ta de soldat ? Unde găsim pe cineva care să ne-o schimbe pe haine civile ?

- Apoi eu cred -zice Romi- că va trebui să ne apropiem la vreo casă din marginea vreunui sat și să încercăm schimbul, sau cumpărarea de haine și ceva alimente.

- Bine ! Atunci, cu Dumnezeu înainte.

Iacă așa am pornit toți trei prin pădure, cu direcția spre Vest. După vreo două ore de mers, am dat peste o casă chiar la marginea pădurii. După o convorbire destul de lungă, nemțoaica a fost de acord să ne schimbe hainele militare ale lui Ion și cismele de ofițer ale lui Romi, pe niște haine civile vechi, o pereche de ciorapi, niște pâne, brânză, și o bucată de cârnat. Toată după masa și noaptea, ghidați de busolă, am mers mereu înainte. A doua zi dimineața ne-am cocoloșit la tulpina unui brad și am dormit ceva. După aceea, din nou la drum, mereu prin pădure.

A doua noapte, tocmai când treceam printr'o luncă fără copaci, a apărut un tanc american, care cu farurile lui puternice, grebla tot spațiul, după fugitivi. Ne-am așezat toți trei jos, strânși grămadă, de păream niște movilițe de gunoiu. Când lumina farurilor a trecut peste noi, am transpirat cu toții, așteptând să auzim împușcăturile. Dar ne-a salvat Dumnezeu și de data aceea. Abia dispăruse tancul, ne-am repezit în fugă spre pădurea din față, unde am dat peste soldați nemți, cari ca și noi, încercau să se strecoare spre casele lor, fără a fi luați prizonieri. A treia zi de marș prin păduri, cre-

zând că parcursesem un drum destul de lung, am început să ne apropiem de drumul pe unde circulau soldații americani și o mulțime de lume civilă.

La vreo doi km. de drum printre ceilalți civili, ne-a oprit o patrulă americană condusă de un subofițer care, deși nu era rănit, purta în mână un baston, și ne-a zis:

- Sie SS, oder Spion ? (Dv. sunteți dela SS, sau spioni ?).

- Nicht SS und nicht Spion. Wir sind Rumänen. (Nu suntem nici dela SS și nici spioni. Noi suntem Români).

- Rumänen...? Papiere...! I-am arătat pașapoartele noastre de străini cu care ne prevăzuseră GESTAPO-ul în Viena, ne-au desbrăcat și ne-au cercetat sub brațul stâng dacă aveam ori nu tatuată grupa de sânge, cum aveau toți cei din SS; ne-au scotocit prin ranițe, fără să găsească nimic compromițător și apoi ne-au întrebat:

- Ce căutați în Germania și unde mergeți acum ?

- Noi eram aici la studii și cum acestea nu se mai pot face acum, mergem acasă, în România.

De unde să știe Americanii, în Europa, că direcția spre România era direct cea inversă a celei în care noi mergeam ? Ne-au făcut semn că putem pleca. Vizite asemănătoare am avut destule, până ce-am ajuns la Säckingen.

Situația Germaniei de atunci era dintre cele mai grele. Se găsea ocupată în formă totală de către Ruși, Americani, Englezi și Francezi; fiecare au câte o parte din ea. Trenurile nu mergeau, poșta nu funcționa, bunurile de consum puse sub un control dintre cele mai riguroase, banii erau cei vechi, - Reichsmark -, la cari aliații adăugaseră o altă monetă, -Marcă de ocupație -, cu care se făcea schimbul. În prăvălii puteai cumpăra numai atât cât îți era permis de cartelele pe care lunar le împărțeau autoritățile puse de către aliați, sau făcând schimb cu alte bunuri. Noi nu aveam bunuri de schimb. Pentru a primi cartele, era nevoie să te stabilești într'un loc, să te înscrii la Primăria respectivă și abia atunci le puteai obține. Trebuia deci să ne grăbim să ajungem la destinație. Badea Ion, săracul, suferea de picioare încă de când era mic, așa că îi era cam greu să țină pasul cu mine și cu Romi. Într'o seară ne-a spus că el vrea să meargă singur, așa că, dacă a doua zi nu-l mai vedem, să n'avem grijă de el. A doua zi, când ne-am trezit din căpița de fân de pe câmp, unde petrecusem

noaptea, nu l-am mai găsit. Ne-a părut rău, dar nu mai era nimic de făcut. Am plecat mai departe numai eu cu Romi. Ocoleam orașele, pentrucă, fără cartele, în ele nu puteam găsi nimic. Intram însă în sate, unde oamenii erau mai primitori.

Viața satelor, imediat după răsboiu, a fost destul de amară. Prin casele germane se găseau atunci o mulțime de străini: Polonezi, Ruși, Cehi, Sârbi, Unguri, Ucraineni, etc., pe cari îi aduseseră Nemții în timpul răsboiului, cu forța, la lucru. După cum cred că e dela sine înțeles, acești oameni fuseseră, cel puțin moralmente, destul de prost tratați, așa că, imediat după răsboiu și-au luat revanșa furând, violând, bătând și chiar ucigând. Fiecare dintre ei, după câte am putut noi constata, avea prins la rever o panglicuță cu colorile țării fiecăruia. Deci situația noastră era de două ori mai rea; pe de-o parte trebuia să ne păzim de Aliați, ca foști colaboratori ai Nemților, -mai ales ca voluntari până la ultima oră- și pe de altă parte, să suportăm frica, ori ura, ce Nemții o simțeau pentru noi ca străini.

Au fost puțini Nemții care judecându-ne după obraz neau primit în casa lor, ne-au ospătat și ne-au dat paturi bune de dormit. Dar au fost, și le suntem foarte mulțumitori. În general eram primiți prin casele celor ce aveau copii de-ai lor în armată și nu știau nimic de soarta lor. Locul nostru obișnuit de dormit erau șurile de fân, sau grajdurile. Aveam însă noroc că era vară, cald și deci puteam dormi oriunde. Într'o noapte, când am avut norocul că ploua, am dormit într'un coteț de porci; noi într'o parte și porcii în cealaltă. La un moment dat, când unul dintre animale a guițat, Romi mi-a dat un pumn în spate și mi-a zis să-mi țin gura, că îi stinghereșc somnul. Această glumă ne-a făcut să uităm amarul și am dormit ca la mama acasă.

Mergeam regulat cam vreo 25 de km. pe zi. Așa, pe la finele lunei Maiu, ajunsesem într'un sat care era un fel de suburbie al orașului Memingen; în acel sat se găsea faimoasa fabrică de avioane de propulsie ce nu putuseră fi utilizate contra Aliaților, din cauza spionului englez din Marele Stat Major German, despre care s'a scris destul de mult. În această fabrică, în timpul răsboiului, lucraseră o mulțime de Polonezi, care acum locuiau în acel sat.

Cu chiu, cu vai, utilizând tot felul de argumente, am reușit să-l conving pe proprietarul hanului din localitate să-mi închirieze o cameră pentru câteva zile; Romi se îmbolnăvise de o sciatică de aproape nu se mai putea mișca. În acel han locuia o familie de baroni refugiată din zona Rusă. După ce iam cunoscut mai bine, ei au vorbit hangiului destul de bine despre noi; aveam nevoie de cameră până la vindecarea lui Romi. Hangiul nu prea era convins și deci dispus să ne închirieze camera pentru mai multă vreme. Pentru aceasta ne-au ajutat Polonezii din localitate, și iată cum:

Era Duminecă. Polonezii au venit la birt și după ce au terminat de băut alcolul adus de ei, amestecat cu ,,Fliegerbier'' cumpărat dela hangiu, au vrut să se urce la etaj, unde erau locuințele, ca să fure. Eu cu Romi ne-am pus câte o panglicuță cu tricolorul nostru în piept și cu niște hangere în mână, leam oprit drumul la etaj, sub pretextul că acolo locuiam numai Români și prieteni de-ai noștri. Hangiul, care nu era prost, a înțeles imediat că și lui îi convenea să ne aibă de oaspeți. Nu mai vroia nici măcar să mai primească chiria camerei. Am mers apoi amândoi la Primărie și am căpătat cartele de alimente.

Alăturea de han era gospodăria unui țăran bogat, care avea vreo 20 de vaci și numai o fată, tânără, frumușică, ce se uita mereu după mine. Eu însă, eram cu gândul în altă parte, așa că am preferat vorbăria cu măcelarul satului și nevasta lui, care ne subvenționau destul de regulat cu carne, fără cartele.

Soluționată problema casei și a mâncării, am trebuit să mă ocup de cea a medicului și a doctoriilor pentru Romi. A fost prima dată când m'am simțit fudul că eram avocat. Numai cu vorba, am reușit să o conving pe o doctoriță și pe o infirmieră ca să-l îngrijească pe Romi și să mă ajute să găsesc medicamentele necesare.

Hangiul nostru avea două vaci și-un cal, și ceva pământ. Cum nu aveam ce face și ca recunoștință pentru ajutorul ce primeam, am început să mă ocup de animalele lui, și să-l ajut la lucrul câmpului. Așa au trecut lunile Iunie și Iulie. Romi s'a făcut bine și am început să ne pregătim de călătorie. Între timp, eu îmi cumpărasem dela un vecin din acel sat o bicicletă care fusese a unui băiat de-al lui căzut în răsboiu. Aveam nevoie încă de una pentru Romi. Am găsit-o și pe aceea. După ce Americanii ne-au dat permisul necesar pentru a mer-

ge în zona franceză, şi după despărţirea de hangiu, familia lui şi familia baronului neamţ, într'o dimineaţă brunărie am plecat însoţiţi de un Neamţ care era din zona franceză şi mergea şi el cu bicicleta.

Cam pe la orele trei după masă a trebuit să ne supunem unui interogatoriu al unui ofiţer francez, să declarăm de unde venim, pentru ce mergem în zona lor, etc., după care ne-a dat permisul necesar. Seara am dormit în casa Neamţului care venise cu noi, iar a doua zi am plecat mai departe. Pe drum ne tot întrebam ce vom găsi la sosirea noastră la Säckingen ?

- Ce să găsim ? i-am zis eu lui Romi: pe Ady în gară, aşteptându-ne !

- Ce gară, mă ? Nu vezi că trenurile nu merg ?

- Cine a zis că nu merg ? Au trecut aproape trei luni dela sfârşitul răsboiului. Trebue să meargă, dar aici nu ne-am interesat de acest lucru. Cred că ar fi bine să ne apropiem de calea ferată şi să vedem cum e treaba.

Zis şi făcut ! În prima localitate ce ne-a ieşit în cale am întrebat şi despre acest lucru; ne-au lămurit că trenurile începuseră a circula, dar rar de tot, că pentru a ajunge la linia ce ducea la Säckingen, aveam de mers vreo sută şi ceva de km, dar nu ştiau când va trece un tren spre acel oraş. În situaţia aceea, ne-am decis să ne continuăm drumul cu bicicletele. După vreo două zile de pedalat fără pauză aproape, şi de dormit prin hanurile de prin satele pe unde treceam, am ajuns într'un oraşel al cărui nume nu mi-l mai amintesc. Aici am aflat că a doua zi dimineaţa pleca un tren spre Säckingen.

Dimineaţa ne-a găsit în gară aşteptând trenul. Ne-am îmbarcat şi noi, cu bicicletele noastre şi raniţele în spate, şi-am pornit spre deslegarea soartei mele. Pe drum făceam mereu haz de necaz, că Ady mă aştepta pe peronul gării, dar în sinea mea nu eram de loc liniştit.

SOSIREA LA SÄCKINGEN

Cam pe la orele zece şi jumătate am ajuns la Säckingen. Ne-am scoborit din tren cu raniţele în spate şi cu bicicletele în mână. Eu mă pregăteam să merg la şeful gării să întreb de locuinţa familiei Renowicz, pentrucă ştiam că tatăl lui Ady lucra la căile ferate. I-am zis lui Romi să rămână acolo cu bicicletele, că eu vin imediat. Când m'am întors cu faţa spre peronul gării, ce să vezi ?! Ady se uita în toate părţile să vadă dacă nu dă cu ochii de mine. Ea ştia dela Ion Penteleciuc, care sosise de vreo lună de zile, că eu eram în drum spre Säckingen. Când m'a văzut, s'a făcut roşie toată şi a rămas ca paralizată. Nici nu putea vorbi. Abia după ce am ajuns lângă ea şi am îmbrăţişat-o, i-a venit vorba la loc. Romi se apropiase de noi şi râdea.

- Ai avut dreptate, Mardarie, te-a aşteptat pe peronul gării ! După ce i-am prezentat, Ady a vrut să ştie ce era cu peronul gării !?

- Apoi ăsta - i-a zis Romi - tot drumul m'a bătut la cap că matale îl aştepţi pe peronul gării până el soseşte, chiar dacă ar fi întârziat ani întregi.

- Nu-i chiar aşa, - i-a răspuns ea - dar cum ştiam dela Ion Penteleciuc, care a sosit de acum vreo lună de zile, că veniţi, azi, nu ştiu de ce, eram aproape sigură că sosiţi cu trenul.

Între timp ni s'a alăturat Lydia, a treia fată a soţilor Renowicz, şi am pornit spre casa lor, care se găsea la vreo 300 de metri dela gară. În uşa casei ne-au întâmpinat tata şi mama. Pe faţa lor se vedea bine că răsboiul lăsase urme. Tata cântărea vreo sută de kg. când eu îl cunoscusem la Bucureşti. Acum, numai cu vreo 70, dacă n'ar fi avut trăgătorii puşi, n'ar fi putut ţine pantalonii sus. Nu după multă vreme a venit şi Ion Penteleciuc, şi taifasul s'a'ntins până târziu. De Mircea Orendovici, de care întreba Dussy, nu ştiam nimic. El făcea parte din grupul de siguranţă interioară a Maiorului Tobă, cum am mai spus, şi rămăsese prin Austria. (vezi fotografiile familiei Renowicz la sfârşitul cărţii.)

Säckingen-ul se afla, pe vremea aceea, în zona de frontieră fixată imediat după răsboiu de către aliaţi, despărţită de restul teritoriului printr'un gard de sârmă ghimpată ca cel ce cunoşteam din Buchenwald. În zona aceea nu se admiteau decât numai localnicii; toţi ceilalţi, nemţi ori străini, trebuiau să fie autorizaţi în mod special de către forţele aliate de ocupaţie. De aceea, a doua zi dimineaţă, eu cu Romi am trebuit să plecăm mai departe. Ady a venit cu noi şi ne-a instalat într'un hotel din Maulburg, o localitate cam la vreo zece km. de Säckingen.

Maulburg-ul era un sat mic, la marginea unei păduri. Lo-

calnicii se ocupau de agricultură. Ady mă vizita de două ori pe săptămână. Între timp luase legătura cu o funcţionară de la Primăria din Säckingen, Lotty Eagle, cu ajutorul căreia am reuşit să mi se dea autorizaţia de a locui în Säckingen.

Romi se angajase ca lucrător la o familie din Maulburg, şi cu carul cu două vaci, lucra la câmp, aşa cum învăţase de acasă.

CĂSĂTORIA

Pe la inceputul lunei Septembrie a anului 1945, în camera din podul casei in care locuia familia Renowicz, am pus la cale, impreună cu Ady, căsătoria noastră. Eu aveam un pantalon, o scurteică de vară, o pereche de ghete, două izmene şi două cămăşi, o manta militară prefăcută, plus vreo câteva sute de mărci. Ea avea ceva mai mulţi bani, destule haine şi câte ceva din cele necesare pentru gospodărie. Aveam însă amândoi o incredere nesfârşită că lucrând, vom putea să ne aranjăm viaţa.

Ne-am prezentat deci la autorităţile franceze din zonă şi le-am făcut cunoscut dorinţa noastră de a ne căsători. Ne-au trimis la autorităţile germane cu o hârtie în care scria că ei sunt de acord cu căsătoria noastră. Aici s'a luat notă de dorinţa noastră şi s'a făcut anunţul de practică în asemenea cazii. Data căsătoriei a fost fixată pentru 22 Septembrie 1945.

Între timp Ady, care nu vroia nici în ruptul capului să locuim cu familia ei, a găsit o bucătărie şi o cămăruţă într'un edificiu ce inainte fusese o fabrică , iar acum era destinată pentru locuinţe, la familia Hess. Şi-a pregătit rochia de nuntă cu tot luxul, cum reiese din fotografia dela sfârşitul cărţii. Eu am găsit un rând de haine dela o vecină al cărei bărbat era prizonier, ce-mi veneau ca de măsură. Mănuşile din mână ni le-a imprumutat un gardian. Primarul oraşului Säckingen aflând că eram avocat ca şi el, a aranjat nunta în sala de festivităţi a Municipiului. Naşi au fost Romulus Şoimu şi Lotty Eagle.

Imediat după căsătorie Ady a rămas însărcinată. Ea cosea la maşină rochii pentru multă lume. Mai mergea şi pe la ţăranii din sat, de unde aducea câte ceva de mâncare.

Viaţa era destul de grea. Toate alimentele erau controlate. Primeam în general câte 900 gr. de carne pe lună, de persoană, 450 gr. de zahăr, 350 gr. de grăsime, ceva făină şi cartofi. Zarzavaturile şi fructele, când le găseai, erau libere. Locuiam pe malul Rinului la numai 200 de metri de podul ce ducea spre Elveţia. De acolo mai veneau din când în când, ca plată pentru lucrul ce-l făcea Ady, câte ceva ciocolată, unt, etc. Chiar din primele zile eu am suprimat zahărul, strângându-l într'un săculeţ pentru momentul când se va naşte copilul.

Mergeam regulat la tata acasă şi-l ajutam a face coşerci din nuiele. Aşa mă mai întreţineam oleacă. Stăteam multă vreme alături de Ady citind, ori ajutându-i, cum puteam, la lucrul ei. Cum aveam pădurea la numai un pas de casă, mă plimbam des prin ea, singur cu gândurile mele. Încercasem să intru la lucru la cele vreo câteva intreprinderi textile care funcţionau în Säckingen, dar totul a fost zadarnic. Mereu mi se răspundea că nu aveau destule locuri de lucru pentru ai lor.

Într'o zi când mă plimbam prin pădure culegând nişte mure, am dat într'o poiană plină de ciuperci (hulubiţe). Erau atâtea, că nu-mi venea a crede ochilor. Eu n'aveam nimic cu mine, în ce să le adun şi-mi era frică să merg până acasă să caut vreo coşarcă, că putea să vină altul şi să le ia. Atunci, am scos cămaşa de pe mine, i-am legat gura şi mânicele şi-am umplut-o de ciuperci. În drum spre casă, Nemţii cu cari mă întâlneam, mă întrebau ce vroiam să fac cu ciupercile. Le răspundeam că „Medizin für den Magen", (medicament pentru stomac). Ajuns acasă, o vecină a venit să-i spue lui Ady că ciupercile mele nu erau bune, erau veninoase. Atunci Ady mi-a zis:

- Ciupercile aduse de tine sunt veninoase !

- De unde ştii ?

- Mi-a spus o vecină.

- Vezi-ţi de treabă şi nu te lua după vorbele vecinilor. Tu ştii că eu sunt dela ţară şi că lângă satul nostru era o pădure unde adunam bureţi cu duiumul. Eu ştiu cari sunt buni şi cari nu, aşa că lasă grija la o parte şi pregăteşte o tocăniţă, că îmi lasă gura apă, de când i-am văzut.

- Nu-ţi fac nimic.

- Bine. Dacă nu vrei s'o faci, o fac eu. Şi m'am apucat de curăţitul şi spălatul ciupercilor. Ady s'a uitat o bucată de

vreme la mine, apoi a început și ea să mă ajute și după aceea a pregătit tocănița. Când a văzut că eu am început să mănânc fără nicio grije și cu mare poftă, a luat și ea o lingură și plângând, a început să mănânce și ea.

- Ce faci femee ? am întrebat eu.

- Ce să fac ? mănânc ciuperci, mi-a răspuns ea jumătate plângând și jumătate râzând. Dacă tu mori, eu nu mai vreau să trăesc.

Cred că niciodată până atunci n'am simțit-o mai a mea, mai soție.

Pe lângă strânsul ciupercilor, mai ajutam Doamnei Eagle la lucrul câmpului, căci săraca era aproape singură. Fata mai mare, Lotty, cum am spus, lucra la Primărie; fata mai mică avea abia 14 ani; bărbatul căzuse pe front, iar ginerele, soțul lui Lotty, era prizonier la Ruși. În schimbul lucrului primeam din când în când câte o bucată de șuncă afumată și aproape zilnic, lapte.

****

Pe data de 29 Maiu 1946 s'a născut fata lui tata, Doina Cornelia, și-a venit cu pânea sub braț, cum se știe din bătrâni. Tocmai în acea vreme Organizația Internațională pentru Refugiați, (IRO), își întinsese rețelele și pe acele meleaguri. Pachetele ce primeam dela acea organizație, ne-au scăpat de multe necazuri.

UNIVERSITATEA DIN FREIBURG

În toamna anului 1946, când s'au deschis cursurile la Universitatea din Freiburg, m'am dus și eu pe acolo să văd dacă aș putea să mă înscriu la doctorat. Diploma de avocat din Țară n'o aveam cu mine. O avea însă cumnatul Orendovici, care deja sosise din Lintz (Austria) și se căsătorise cu Dussy. La Secretariatul Facultății de Drept am dat peste Prof. Paulus, care fusese atașat cultural la Legația Germană din București. Cu ajutorul lui, care știa că în România nu puteai fi ofițer, dacă nu erai bacalaureat, și cu carnetul de ofițer român ce aveam cu mine, am fost înscris imediat. Total, îmi zicea el, dacă nu știi, nu treci examenul. Iată-mă deci din nou student.

Am lăsat-o pe Ady cu Doina la Säckingen și eu m'am mutat la Freiburg. Am găsit o cameră frumoasă la D-na Eisele, văduva unui Arhitect, care mă îngrijea ca pe un copil al ei. Necazul erau cărțile, care lipseau aproape complet. Universitatea fusese bombardată și încă nu fusese aranjată, așa că nu odată clasele le-am suportat cu zăpadă și viscol. Am avut mult noroc cu Profesorul Dr. Boehmer, care locuia numai la vreo sută de metri de mine și care mi-a pus la dispoziție biblioteca lui particulară, ca recompensă, pentrucă în timpul iernii 1946, când îl prinsese o gripă excepțională, m'am dat peste cap și am reușit să-i procur câteva kilograme de carne, care i-au ajutat să se întremeze. (Vezi fotografia familiei Boehmer la sfârșitul cărții).

Ziua eram toată vremea la Biblioteca Universității, reîmprospătându-mi cunoștințele juridice uitate și învățând altele noi. Eram grăbit. Dela o zi la alta situația economică a Germaniei putea să se schimbe și deci să fiu nevoit a lăsa studiul și intra la lucru.

Prof. Dr. Adolf Sckönche a primit să fie nașul meu pentru doctorat. Am discutat destul cu el asupra tezei ce trebuia să prepar. Eu aveam poftă să scriu despre ilegitimitatea Tribunalului aliat din Nürenberg, dar Profesorul nu era de acord. Îmi zicea că dacă eu n'aveam frică să atac asemenea problemă, el o avea, pentrucă era german, fuseseră învinși și în acel moment erau administrați de către Aliați. Mi-a arătat în schimb o carte de procedură penală română a lui I. Ionescu-Dolj, - „Curs de Procedură Penală", București 1937 - și mi-a zis:

- Am aici această carte de mai mulți ani și nu știu ce se zice în ea. D-ta ai putea să prepari o teză comparativă între procedura penală germană și cea română.

- Aș putea să încerc, i-am răspuns.

- Sunt sigur că ai să poți. Ieri, mi se pare, te-am văzut vorbind la rectorat cu ofițerul francez ce ne veghează, în franceză. E drept ?

- Da D-le Profesor. Ieri am vorbit cu el asupra posibilităților ce aș avea de a primi un ajutor dela IRO atâta vreme cât va dura studiul la Universitate.

- Scuză-mă. Nu vroiam să crezi că m'am supărat pentrucă vorbeai cu francezul și nici să crezi că mă interesează cele

ce aţi vorbit. Vroiam numai să ştiu dacă înţelegi bine limba franceză.

- Da, o înţeleg destul de bine.

- Asta îmi place. Teza prepar'o atunci asupra procedurilor penale germană, română şi franceză.

- De acord, D-le Profesor.

M'am apucat imediat de studiu. Din luna Octombrie a anului 1946 şi până în luna Septembrie a anului 1947, am dat cele două examene globale necesare pentru doctoranţi şi am preparat teza: „Die Grundprinzipien der deutschen, rumänischen und französischen Strafprozessordnung", pe care am înaintat-o la Decanatul Facultăţii de Drept. Aprobată teza de către Comisia de trei Profesori formată de Facultatea de Drept, s'a fixat ziua de 29 Ianuarie a anului 1948, pentru examenul de doctorat. Deşi era iarnă, zăpadă şi frig, în ziua aceea am transpirat abundent în faţa a cinci Profesori. L-am absolvit cu menţiunea „cum laude".

La ieşirea din sala de examen mă aştepta fata Prof. Boehmer, care m'a invitat, din partea părinţilor ei, să vin seara la cină. Am rămas destul de impresionat când Profesorul, îmbrăcat în frac, cu toate decoraţiile primite în viaţa lui, - şi nu erau puţine - pe piept, m'a îmbrăţişat la intrarea în casă, m'a numit „coleg" şi a toastat în onoarea mea. A doua zi am fost chemat la Rectorat, unde Sua Magnificentia Rectorul, Prof. Dr. Dietze, un bun prieten al Părintelui Vasiloschi, m'a felicitat în formă foarte caldă, spunându-mi că eram unul dintre puţinii cari îşi luau doctoratul într'un timp aşa de scurt.

****

Pe data de 3 Februarie 1948 s'a născut băiatul tatei, Codruţ Vasile, aşa că acum trebuia să caút ceva de lucru.

MUNCĂ PE TEREN ROMÂNESC

Când am venit la Freiburg, i-am găsit pe Vasile Posteucă, Horia Stamatu şi Prof. Universitar Ing. Dr. Mihai Prodan. Împreună cu ei şi cu grupul de Români din Rasttat, compus, între alţii, de Prof. Virgil Mihăilescu, Prof. Ravaru, Novac N., Maior Bumbăcescu, etc., am înfiinţat Comitetul Românilor

din zona franceză a Germaniei, al cărui Preşedinţi au fost, atâta vreme cât eu am stat în Germania, Posteucă, Mihăilescu şi Bumbăcescu. Mai târziu s'au alăturat la grupul nostru Orendovici, Pârvulescu, Slt. Ovidiu Ivanovici, Dr. Neagu Arcade, etc.

Primii paşi ai Comitetului au fost prezentarea la autorităţile de ocupaţie franceze şi la autorităţile locale germane, apoi la personalităţile mari din exil şi la asociaţiile şi comitetele româneşti din întreaga lume. În acest sens, D-nii Prof. Posteucă şi Mihăilescu, cu stilul lor de vechi cărturari, au reuşit să ne câştige simpatiile tuturor.

Cum între timp Prof. Mihăilescu s'a mutat dela Rasttat la Freiburg şi deci toată activitatea românească se concentrase în acest ultim oraş, şi pentrucă Secretarul ales, Nicu Iancu, a rămas la Rasttat, eu am fost ales Secretar General al Comitetului. În această calitate i-am însoţit în activitatea lor pe Preşedinţii Posteucă şi Mihăilescu, iar pe Maiorul Bumbăcescu l-am însoţit ca Vice-Preşedinte.

Comitetul, din primele lui zile de existenţă, a scris M.S. Regelui Mihai, Reginei Mame Elena, Prinţului Nicolae şi Generalului Rădescu, asigurându-i că eram gata pentru orice jertfă pe care ei ar crede că e necesară pentru binele Neamului românesc. Regele şi Prinţul Niculae ne-au răspuns, mulţumindu-ne pentru încrederea ce le arătam; Generalul Rădescu, nu ! Prinţul Niculae ne-a invitat, în luna Ianuarie a anului 1949, pe toţi Românii din Zona franceză, să vizităm Castelul Sigmaringen, unde am fost cu toţii bine primiţi, interesându-se personal de soarta fiecăruia dintre noi, promiţându-ne ajutorul lui.

Cea mai numeroasă corespondenţă am avut-o însă cu organizaţiile de asistenţă, cărora le-am arătat situaţia şi nevoile în care ne aflam, pentru ca acele organizaţii să ne poată ajuta efectiv. Astfel s'a luat legătura cu „Misiunea Vaticanului" condusă de Prea Sfinţia Sa Părintele Bârlea; cu Caromanul, prin E. S. D-l fost Ministru Possie, reprezentantul Caromanului la Crucea Roşă din Geneva; cu D-na Mirabaud, Preşedinta Femeilor Române din Geneva; cu Prea Sfinţia Sa Părintele Lucaciu, Arhimandritul Bisericii Ortodoxe din Paris, şi cu un grup destul de important de organizaţii româneşti din USA Prin aceste organizaţii am primit bani, alimente, haine şi medicamente, pe care le-am distribuit Românilor din zona

unde ne aflam. Tot aici este important să remarc faptul că la o scrisoare pe care am trimis-o Papei Pius XII, am primit răspuns, prin Secretariatul de Stat al Vaticanului, semnat de către Monseniorul Montini, - mai târziu Papa Paul VI - prin care ne trimite binecuvântarea Sf. Sale. (Mai jos, transcrierea scrisorii).

Cu ajutorul legionarilor cari se aflau în Argentina am primit „libre desembarco", (certificat de intrare liberă) în acea ţară, pentru toţi Românii din zona noastră cari vroiau să emigreze acolo.

****

Dal Vaticano, li 30 Dezember 1948

SEGRETERIA DI STATO
di SUA SANTITÁ

Nr. 190095/S

Sehr geehrter Herr !

Das geschätzte Schreiben vom 14.ds.Mts., mit dem Sie Seiner Heiligkeit für materielle und moralische Hilfe danken, die den von Ihnen betreuten und in Deutschland weilenden Rumänen seitens der dortigen Vatican - Mission zuteil wurde, ist hier eingetroffen und seiner hohen Bestimmung zugeführt worden.

Ich darf Euer Hochwohlgeboren versichern, dass der Heilige Vater, der wohl wie kaum jemand die Schwierigkeiten Ihrer Landsleute kennt und an ihrem harten Los, fern der Heimat leben zu müssen, teilnimmt, auch in der Zukunft für ihre Belange eintreten und ihnen, wo immer nur möglich, Seine Unterstützung angedeihen lassen wird. Ihnen wie allen Mitgliedern des rumänischen Comités der franz. Besatzungszone in Deutschland entbieten Seine Heiligkeit mit dem innigen Wunsche für eine bessere Zukunft unter Gottes väterlichem Beistand von Herzen Seinen Segensgruss.

Indem ich mich beehre, dies mitzuteilen, bin ich Euer

Hoch wohlgeboren in ausgezeichneter Wertschätzung.

sehr ergebener
ss. G. B. Montini

Hochwohlgeboren
Herrn Prof. V. Posteuca
Lorettostrasse 31
Freiburg i. Br.

****

EXPOZIŢIA DIN FREIBURG

Noi, Românii din zona franceză, în comparaţie cu celelalte neamuri, eram aşa de puţini, că aproape nici nu ne vedeau autorităţile de pe acolo. Prof. Mihăilescu, după ce l-a înhămat la car şi pe Posteucă, şi-au pus de gând să ne facă cunoscuţi de toată lumea. Pentru aceasta au pus la cale realizarea unei expoziţii româneşti de pictură, sculptură, covoare, costume, publicaţii, monede, timbre poştale, etc. Pictorul Victor Corlăţeanu a adus toate tablourile ce avea şi a muncit, ziua şi noaptea, la aranjarea artistică a lucrurilor expuse, adunate de prin toate locurile unde aflasem că existau. Prinţul, Şef. al Casei Regale de Hohenzollern Sigmaringen ne-a trimis costumele, covoarele şi tablourile româneşti ce avea, şi nu erau puţine; D-l Căpitan Greceanu, fiu de boier român născut în Franţa şi pe vremea aceea ofiţer de ordonanţă al Generalului König, şeful trupelor de ocupaţie franceze, apoi ataşat militar pe lângă Guvernatorul francez al Zonei de ocupaţie din Germania, mare prieten cu Cdt-ul Legionar Flondor, ne-a netezit calea pentru obţinerea autorizaţiei dela autorităţi, ne-a câştigat bunăvoinţa D-nei Guvernatorului Pène, ca să prezideze expoziţia, cât şi localul pentru aceasta, gratis; amin de tablourile, covoarele şi icoanele ce avea cu el ! D-na Paulus, de origine română, ne-a ajutat la fel, cu tot ce-a putut, ca şi toţi ceilalţi Români.

Expoziţia a avut un succes aşa de mare, încât ne simţeam cu toţii mândri de a fi „Români". La deschiderea expoziţiei au fost prezenţi aproape toţi Românii din zonă, delegaţi a celorlalte grupe de refugiaţi, Doamna Pène, sub patronajul

căreia se găsea expoziţia, Generalul francez Berchoux, Prinţul Şef al Casei Regale Hohenzollern Sigmaringen, Prim-Ministrul ţării în care trăiam - Baden-Baden - , E. S. Wohleb, etc. Presa şi radio din localitate au scris şi vorbit foarte elogios despre acel eveniment.

AJUTORAREA REFUGIAŢILOR

Imediat după încetarea răsboiului au început să sosească din ţară românaşi cari fugeau de acolo prin Ungaria şi Austria şi a căror ţintă era Parisul. Veneau aproape cu nimic. De dormit prin hoteluri era tare greu, din cauză că majoritatea fuseseră dărâmate în timpul răsboiului, iar cele ce mai rămăseseră erau pline, la refuz. Mâncarea era raţionată şi deci, cum ei nu aveau domiciliu fix, nu aveau cartele cu care să se poată aproviziona. Unii din ei mai aveau câte ceva prin traistă, dar majoritatea nu aveau nimic.

Francezii aveau în acea vreme în Freiburg o Comisie care angaja lucrători de orice origină, pentru muncă în Franţa. În acea Comisie lucra, ca Şef al Biroului de „Foi de drum", Sublocotenentul Ovidiu Ivanovici. Drumul cu trenul, din Freiburg spre Franţa, trecea prin Saarbrücken, teritoriu ocupat de Francezi şi disputat de Nemţi. Tot acelaşi tren ducea şi pe călătorii cari mergeau spre nordul Germaniei. Graniţa între Saar şi Franţa era aproape inexistentă. Era deci uşor să te dai jos în Saarbrücken, să treci graniţa prin cimitirul din localitate, care se afla direct pe frontieră, şi să iei drumul spre Paris din gara următoare, care era foarte aproape.

La o şedinţă de cuib a noastră, am primit delegaţia să iau legătura cu Ivanovici şi să văd dacă el ar fi dispus să ne furnizeze foi de drum pentru românaşii noştri cari vroiau să ajungă la Paris fără contract de lucru, - de cele mai multe ori la munca câmpului - sau prin fabrici, ca simpli muncitori. După o conversaţie destul de lungă, în care am analizat toate probalităţile, chiar şi aceea de a fi judecaţi şi închişi, şi după ce am promis că în un asemenea caz mergem cu el la închisoare, Ovidiu s'a decis să ne dea foile respective.

Rezolvată problema foilor de drum, rămânea aceea a dormitului şi a mâncării pentru timpul cât trebuiau să aştepte acele foi, căci nici Ovidiu nu le putea da oricând; trebuia şi

el să le ascundă printre cele adevărate. Casele şi paturile noastre (Orendovici, Pârvulescu, Posteucă şi eu) au fost aproape mereu pline. Cu mâncarea era ceva mai greu, dar problema am rezolvat-o cu fasolea, care Nemţilor nu le plăcea, şi deci o puteam cumpăra fără cartele. Mâncam fasolea în toate formele, dar mai ales ca salată cu ceapă - când aveam - dar aproape regulat cu oţet şi sare; untdelemn nu prea se găsea prin casa mea săracă.

Au fost ajutaţi, numai cu foi de drum, următorii:

Antonescu (Sublocotenent)	Mocanu Gheorghe
Arţăreanu Dumitru	Motoc
Atanasiu Constantin	Nistoreanu Costea
Bărbulescu, cu încă doi	Orza Eugenia, cu încă una
Bolintineanu George	Pădureleanu Mircea, cu încă patru
Bulzan Gabriel, cu încă unu	Petre Gheorghe
Catina Ilie	Papazian Christofor
Ciacâru Pimen	Petruţ Christofor
Ciupenik Dumitru	Petrescu Gheorghe
Culică, (doctor)	Pop (fiul Generalului)
Diaconescu Mircea	Popescu Elena
Dololoi Mihai	Popescu Gabriel cu încă doi
Dragomir Streinu	Popescu Oreste cu soţia
Fulea Petre	Purcaru Marin
Georgescu Constantin	Preda (preotul)
Gheorghiu Virgil (poetul) cu soţia	Secăreanu Ion
Ghiţă Petre	Secui Nicolae
Iacobuţă Fănică, cu soţia şi doi copii	Stamatu Horia plus alţi patru
Ioanid Alecu	Stancu Vasile
Ieremia Victor	Stroia Simion cu încă doi
Iordache Rodica	Strătinescu cu soţia şi un copil
Jovian Alexandru	
Lucaci Ştefan	Tacu Constantin
Mihalcea	Trăilescu Ionel
Mihălcuţ	Vârgolici Ion şi Maria
Marinescu Mihail	Zamani Gheorghe cu soţia.

În afară de foi de drum, au mai fost ajutaţi cu mâncare,

dormit şi câteodată chiar cu bani, după cum urmează:

Andreescu Alexandru	2 zile masă	2 zile dormit 50 DM
Aron Iuliu	4 „	
Benga (Colonel)	1 „	
Cârjă Mircea	1 „	
Ciaclan Maria	7 „	7 zile dormit
Codreanu Mihail	1 „	
Costea Ghiţă	1 „	
Cristescu	2 „	2 zile dormit 50 DM
Deleanu Constantin	8 „	8 zile dormit
Dima (Căpitan)	3 „	3 „
Dimitriu (aviator)	1 „	
Faur Niculai	1 „	
Forgaci Pavel	1 „	
Hoinic Bujorel	7 „	7 „
Huleva Atanasie	1 „	
Ionescu	1 „	
Lepa Marieta	1 „	
Mavrichi Dumitru (Colonel)	3 „	3 „
Mazilu, (cântăreţ)	4 „	4 „
Micşoiu Ion	2 „	1 „
Miron (Sublocotenent)	3 „	3 „
Mironescu Puiu (artist)	3 „	3 „
Moldovan Lascarov, cu încă trei	3 „	3 „
Naum	2 „	2 „
Nicolau (artist)	3 „	3 „
Nicolau (artistă)	3 „	3 „
Opriş (Căpitan)	2 „	2 „
Pihuleac	4 „	4 „
Ponta (Doamna)	2 „	2 „
Pop Petre	4 „	4 „
Roxin	1 „	1 zile dormit 1000 franci
Sălăgeanu Gheorghe	2 „	2 zile dormit
Ştefan Ion Gheorghe, cu încă 1	6 „	6 „
Ţăranu	1 „	1 zile dormit 1000 franci

Vacaru Valerian	8 zile masă	8 zile dormit
Zotu (Avocat)	7 „	7 „
Zotu (soţia)	7 „	7 „

În realitate, numărul celor ajutaţi a fost mult mai mare, însă numele celorlalţi cari n'au trecut pe la mine, nu-l cunosc.

Un capitol aparte în ceea ce priveşte ajutorul Românilor în Freiburg îl formează familia von Bank, la care locuia Posteucă, şi în special fata lor, Gerda, (vezi fotografia la sfârşitul cărţii), care n'a precupeţit nici timp, nici bani, nici casă şi nici intervenţii pe la autorităţi, când era nevoie, motive pentru care noi o numisem „Prinţesa Românilor" şi Posteucă, cu nedesminţitul lui simţ poetic, i-a dedicat poezia ce adaug în continuare:

ES WAR AN DER DREISAM.....

(Meiner Prinzessin zu eigen)

Es war an der Dreisam, inmitten der Stadt...
Es dämmerte leise, es herbstete spät.
Wir schauten verloren das weinende Blatt
Vom Winde getrieben, im Staube verweht...

Es war an der Dreisam, ich seh es wie heut
Du ginst wie im Traume. Der Abend war kalt
Und weit eine Glocke (wie Totengeläut)
Verfolgte uns traurig bis tief in die Nacht...

Es war an der Dreisam, die Stadt war wie tot.
Wir waren so bange. Du weintest, ich schwieg,.
Uns riefen die Toten. Die Stunde war Not...
Um uns war es finster.
Es war nach dem KRIEG.

Freiburg, den 11. September 1947
verfasst auf der Terasse von Mardarie Popinciuc, Lorettostr. 49
Verfasser : Vasile Posteuca

(Es wurde nur drei Exemplare angefertigt, wovon eines Herrn Mardarie Popinciuc als „Leidensgenosse" gewidmet

worden ist.

(Die Prinzessin heisst: Gerda Maria von Bank, Freiburg, Faulerstr. 4).

ss. Gerda-Maria von Bank

BIBLIOTECA DIN FREIBURG

Odată făcut doctoratul, am intrat ca funcţionar la o firmă franceză condusă de un lituan care importa trunchiuri de copaci din Germania. De două, trei ori pe săptămână, mergeam cu maşina firmei în pădure şi măsuram copacii în lungime şi grosime, iar la birou calculam numărul de metri cubi de lemn ce erau în pregătire pentru a fi trimişi cu trenul spre Franţa. Leafa era însă mică; abia îmi ajungea ca să plătesc camera unde locuiam, şi masa.

Nu după mult timp am fost angajat ca Secretar la Tribunalul Francez al trupelor de ocupaţie din Freiburg. Aici eram plătit bine, aşa că am putut să închiriez un apartament şi s'o aduc pe Ady cu copiii la Freiburg.

Prof. Mihăilescu, ca vechi bibliotecar la Academia Română, avea mereu grija cărţilor. Într'o bună zi ne-am pus de acord, şi am început să batem la maşină cartea lui Vasile Pârvan, „Memoriale" ; eu o parte, şi el cealaltă, în cinci exemplare. De aici s'a născut ideea formării unei biblioteci româneşti la Freiburg. Am început să strângem de pe la cunoscuţi tot felul de cărţi scrise în româneşte, sau în alte limbi, despre România, inclusiv ziare şi reviste. Prima carte ce am publicat noi, a fost o parte din poeziile lui Eminescu. Parcă şi acum mă văd trăgând la un cărucior, împreună cu Pârvulescu, plin cu volume de poezii. Am fost primul colaborator al Prof. Mihăilescu şi primul dintre Românii de acolo care a zis „da" la înfiinţarea acelei instituţii de care mă simt mereu legat.

PREPARAREA DE EMIGRARE

Pe la inceputul anului 1949, Francezii au început să-şi facă pregătirile de retragere din Germania. Au început să reducă numărul funcţionarilor. Aşa s'a făcut că eu şi cu vreo câţiva Nemţi ce lucram la Tribunalul francez, am fost licenţiaţi. Eu am găsit imediat de lucru la IRO, ca reprezentant al

Românilor şi a vreo alte zece naţionalităţi, printre ele Turc Evrei, Armeni, Greci, etc., cari erau în număr foarte mic. N norocirea era că nu se găsea de lucru, în nicio formă. Trebui deci să emigrăm. A fost anul când am emigrat cei mai mul refugiaţi.

Între timp, conform cu ordinele date de Horia Sima, l gionarii cari se găseau în Argentina ne-au trimis, pentru apro pe toţi cei ce ne găseam în Europa, permise pentru a emigr în acea ţară. Un asemenea permis primisem şi dela Uncheşu Ariton Popinciuc, care se găsea de mulţi ani în Argentina.

Cum că Argentinienii nu vroiau să primească Doctori i Drept, m'am dus la o şcoală de electricişti condusă de un in giner leton şi am învăţat ceva din arta de a monta cabluri e lectrice. Gândul meu era însă de a mă duce la munca câmpu lui, unde credeam că se găsea Uncheşul Ariton şi cei doi ve ai mei, Gheorghe şi Ion Ignătescu, copiii Maftei, vara lui tata

Prin luna Octombrie a anului 1949 am fost chemaţi l Rasttat toţi cei ce primiserăm permise de plecare în Argenti na, împreună cu familiile. Aici ne-au examinat tot felul d medici, ne-au făcut tot felul de analize, ne-au vaccinat, etc. şi ne-au dat o lună de zile timp pentru a ne pregăti de plecar

În luna Noembrie, cu trei lăzi în care am băgat tot ce a veam, am plecat spre Argentina. Parcă şi acum îi văd pe tata mama, surorile lui Ady, şi cumnatul Mircea Orendovici cu co piii, plângând pe peronul gării din Freiburg, în timp ce şi noi la geamul vagonului, plângeam, luându-ne rămas bun pentr totdeauna.

Dela Rasttat ne-au trimis la Augsburg. Aici ne-am întâl nit cu Bodoc şi familia lui, Iosifescu, Radu, etc. Tot aici ne au vizitat Colonelul Alexandrescu şi Ică Tănase. Acesta mi- zis:

- Frate Mardarie, tu mi-ai încredinţat odată viaţa băiatu lui D-lui Iasinschi şi eu l-am adus înapoi teafăr. Acum eu îţ încredinţez un băiat, Niculai Ţeru, care merge în Argentin ca şi tine. Ai grijă de el. Lui i-am vorbit eu de tine.

- Bine, Ică. O să fac tot ce voiu putea pentru Ţeru, îr măsura în care el îmi va permite. Tu, ce ai de gând să faci Încotro îţi îndrepţi paşii ?

- Aşa cum ţi-am spus când te-am vizitat la Freiburg, eu plec în ţară.

Îţi repet din nou ceeace ţi-am spus la Freiburg; plecarea în ţară este nebunie curată. Pe lângă faptul că azi nu se poate face nimic pentru a ajuta pe cei de acasă, sosirea de noi legionari din străinătate are un singur rezultat: înăsprirea situaţiei celor ce n'au avut norocul să scape de acolo.

- Cred că eşti greşit. Cei de acasă au nevoie de exemple care să le întărească spiritul de luptă contra comuniştilor.

- Frate Ică, când o să înţelegi că cei de acasă sunt destul de bine pregătiţi sufleteşte pentru a lupta contra comuniştilor ? De altfel, nu luptă numai legionarii, după câte veşti avem, ci tot neamul românesc. Ş'apoi, ce pregătitor de suflete pentru luptă mai bun găseşti, decât Ivanul rus care este acolo ? Nu vezi că veţi fi sacrificaţi inutil ?

- Lasă Mardarie discuţia supra acestui punct. Ştiu că nu ne vom pune de acord. Fiecare cu soarta lui. Sper că voi, cei ce rămâneţi pe aici, veţi face tot ce veţi putea pentru neamul românesc. Dumnezeu să vă ajute, şi să ne ajute şi pe noi în ceea ce avem de gând să înfăptuim. Mi-ar fi plăcut tare, dacă tu ai fi venit cu mine. Înţeleg însă că jertfa ar fi fost prea mare, având o nevastă şi doi copii de care trebue să te îngrijeşti.

Cu o îmbrăţişare caldă, ne-am despărţit, pentrucă maşinile care ne transportau la gara din Augsburg erau gata de plecare.

PLECAREA SPRE ITALIA

Am fost instalat într'un vagon de clasa doua, împreună cu nevasta şi copiii, destinându-se pentru noi patru locuri; trei pe o parte şi unul pe cealaltă. Cam pe la două după masă trenul s'a pus în mişcare. Colonelul Alexandrescu şi cu Ică ne-au salutat de pe peron până ce o curbă de teren nu ne-a permis să-i mai vedem.

Priveliştea era foarte frumoasă. Oraşele, ascunse în văi adânci, înconjurate de păduri de brazi, păreau tablouri pictate; turle de biserici, înalte, care te îndemnau să priveşti cerul, etc. Când am ajuns la graniţa italiană, sus, în munţii Alpi, totul era alb. Zăpada proaspătă, moale, acoperea tot. Acum, pe aici era multă pace, dar noi eram trişti. Cu fiecare ceas ce trecea, cu fiecare km. ce trenul înainta, distanţa între noi şi

ţara pentru care atâta îndurasem, se făcea tot mai mare. Noaptea am petrecut-o pe coridor, în faţa compartimentului, moţăind câte puţin, ca să poată dormi mai comozi copiii şi nevasta. A doua zi după masă am ajuns la Roma. Faptul că ajunsesem în cetatea Cezarilor mă umpluse de emoţie; dar eram tare obosit. Cum trenul trebuia să plece mai departe după o oră, am preferat s'o văd din el, fără a mai coborî. A doua zi dimineaţă am ajuns la destinaţie: Câmpul din Bagnoli, un fel de suburbie a oraşului Napoli.

ÎN BAGNOLI

Din gara Bagnoli am fost suiţi în nişte camioane şi transportaţi la fosta cazarmă a marinarilor italieni. Aici erau adunaţi vreo 12.000 de refugiaţi de prin toate ţările din Europa, în special din acele ocupate recent de comunişti. O treime o formau cei ce dela început s'au refugiat în Italia, restul erau în trecere spre ţările de imigraţie: Australia, America Latină, Canada, U.S.A., etc. Grupurile mai numeroase de refugiaţi erau formate de Ucrainieni, Polonezi, Sârbi şi cei din ţările baltice (Estoni, Lituani, Letoni). Grupul Românilor era destul de mic. Aici l-am găsit pe Neculai Ţeru, - care s'a bucurat mult când m'a cunoscut - cu Tănase Armand, cu nevasta şi o fetiţă, şi Marin Preduţ. Tot aici am cunoscut pe D-na Stamidis, o grecoaică din Bucureşti, care lucra la birourile IRO din Napoli, şi pe Căpitanul de aviaţie Crăciun, care era şeful depozitului de alimente al Câmpului. Tot aici l-am reîntâlnit pe Preoţescu, care pleca spre Brazilia.

Nevasta şi copiii au fost instalaţi într'un dormitor mare unde erau numai femei şi copii, iar eu în altul unde erau numai bărbaţi. Masa o luam într'un salon mare împreună cu Doina; nevasta, cu Codruţ, mergeau în alt salon. Pentru Doina trebuia să merg la o bucătărie şi pentru mine la alta. Doina mânca tot ce i se punea dinainte, dar eu nu puteam mânca aproape nimic, pentrucă bucatele n'aveau gust. Mă menţineam aproape numai cu cartofi şi pâne. Într'o zi, amărît cum eram, abia de am băgat lingura în farfurie. Doina, care mereu mă observa, a luat farfuria mea şi a început să mănânce din ea, zicându-mi: „mănâncă, tată, nu fi prost, că mâncarea ta e bună". În câteva minute farfuria a rămas goală. Pe

mine m'au podidit lacrimile, şi ca să le ascund, am luat-o în braţe şi am plecat dela masă.

În cadrul Câmpului din Bagnoli era şi un spital, şi din nou am fost examinaţi de sus şi până jos. După aceea ne-a venit rândul să ne prezentăm în faţa Comisiei de Inmigrare, care ocupa o vilă mică la marginea oraşului Napoli. Aici altă vizită medicală, cu tot felul de analize. Eu şi copiii am trecut examenul medical fără niciun inconvenient, dar nevasta, nu. Am fost chemat, după vreo câteva zile dela revizie, de o doctoriţă estoniană, care ne acompaniase din Germania şi cu care am avut următoarea conversaţie:

- D-le Popinciuc, îmi pare rău că trebue să-ţi dau o veste destul de dureroasă: d-ta şi cu copiii aţi trecut examenul medical făcut de Comisia Argentiniană, dar nevasta d-tale, nu. Comisia zice că soţia d-tale are sifilis.

- Nu se poate, D-nă Doctor; dacă nevasta are sifilis, de ce nu-l am eu, care trăesc cu ea ?

- Poate să fie ereditar.

- Dacă-i ereditar, de ce nu-l au copiii ?

- Ce studii ai, d-le Popinciuc, că văd că electricist, cum stă scris in acte, nu eşti ?

- Ba sunt, D-nă Doctor. Numai că pe lângă meseria de electricist, mai sunt şi Doctor în Drept.

- Îmi inchipuiam eu că aşa ceva trebue să fii. Acum ce facem ?

D-nă Doctor, nevasta mea a fost examinată de medicii ce aparţin la IRO, în Germania, şi a fost găsită perfect sănătoasă. De atunci şi până acum n'a trecut atâta timp ca, chiar dacă ar fi făcut vreo trăsnaie - ceea ce în niciun caz nu cred - să i se poată detecta un sifilis. Totuşi, pentru a vă convinge Dv., pentrucă eu sunt total convins că e perfect sănătoasă, v'aş ruga s'o trimeteţi la Spitalul Internaţional din Napoli pentru o nouă analiză.

- Bună idee ! Imediat îţi dau o autorizaţie; trimite-o acolo pentru a face o nouă analiză.

Analiza a fost imediat făcută şi nevasta declarată sănătoasă tun, dar Comisia argentiniană n'a vrut să ia în seamă noul rezultat. Nici măcar nu s'a interesat să vadă ce s'a întâmplat cu sângele nevestei mele. Doctoriţa estoniană, cu multă părere de rău, mi-a spus că va trebui să mă întorc în

Germania.

Nu-i doresc nimănui să se simtă cum m'am simţit eu în acea situaţie. În Germania lichidasem tot ce aveam. Ceva bani ce-mi mai rămăseseră pentru drum, îi cheltuisem în Bagnoli. Unde puteam să mă duc ? Pe capul părinţilor nevestei ? Eram total demoralizat.

Crăciunul şi Anul Nou au trecut peste mine de nici numi aduc aminte de ele. Mă tot întrebam cu ce-am greşit, ale cui păcate trebuia să plătesc, ce diavol îşi tot băga coada în roţile căruţii vieţii mele ?!, dar nu găseam răspuns. Într'o zi am cerut audienţă la Şeful Câmpului, un Căpitan de rezervă Englez, să văd dacă el nu ar putea să intervină pe lângă Comisia argentiniană. Când am intrat în biroul lui, m'a întrebat:

- Do you speak English ?

- Nu ! i-am răspuns. A făcut un gest cu mâna, dându-mi a înţelege că dacă nu vorbesc engleza, nu are ce face cu mine. Atunci, l-am întrebat eu:

- Parlez - vous français ?

- No !

- Parla Lei italiano ?

- No !

- Sprechen Sie deutsch ?

- No !

- Vorbeşti, mă, româneşte ? Spre marea mea surpriză mi-a răspuns : da !

- Da, Domnule, vorbesc româneşte. Am fost vreo câţiva ani ataşat cultural la Ambasada engleză din Bucureşti.

- D-le Căpitan, eu am venit aici din Germania ca să emigrez în Argentina. Comisia argentiniană zice că nevasta mea e bolnavă de sifilis. Am fost la Spitalul internaţional din Napoli şi acesta spune că e sănătoasă, dar Argentinienii nu vor să ia în seamă ceea ce zice Spitalul internaţional. Dv. n'aţi putea interveni ?

- Nu ! Argentinienii sunt foarte orgolioşi şi nu vreau să-l fac pe prostul, când ştiu bine că n'am niciun drept să interviu. Îţi ofer însă o altă soluţie: eu am în Australia o fermă şi am nevoie de un om de încredere acolo. Dacă vrei, eu aranjez tot ca să pleci acolo.

- Vă mulţumesc mult, D-le Căpitan, pentru oferta ce-mi faceţi. Daţi-mi vreme să mă gândesc puţin.

Am plecat tot aşa de desamăgit cum intrasem. Nu-i puteam spune Englezului că mai bine mă duceam în Iad, decât să mai primesc ceva din partea celor ce ne vânduseră Ruşilor aşa de ieftin.

Nevasta era numai o umbră. Se ascundea prin toate colţurile ca să poată plânge liniştită. Îmi oferise să plec eu cu copiii şi odată ajuns în Argentina, să trimit după ea; soluţie ce am refuzat imediat. Nu puteam s'o pedepsesc şi eu, pentrucă asta ar fi însemnat despărţirea ei de copii, când eram convins că era nevinovată.

Pe la mijlocul lunei Decembrie au plecat spre Argentina toţi ceilalţi Români cari veniseră cu noi. Despărţirea a fost tare tristă. Numai Căpitanul Crăciun şi D-na Stamidis ne mai făceau companie. Crăciun, care era şeful Depozitului de alimente al Câmpului, ne aducea mereu fructe pentru copii. Mai schimbam, din când în când, cu Italienii vecini ai Câmpului, pâne pentru fructe şi în special conopidă, pe care nevasta o pregătea cu un fel de salată de usturoiu, care ne plăcea mult Căpitanului şi mie.

Între timp am fost mutaţi într'un pavilion nou şi instalată toată familia la un loc. Dar bucuria de a sta la un loc n'a fost de durată lungă. La una din vizitele medicale săptămânale, pe Codruţ l-au internat în spitalul din Câmp, pentrucă era răcit, răceală ce a doua zi n'o mai avea. Dar cu toate aceasta, Directoarea spitalului nu vroia, cu niciun preţ, să-l lase să plece din spital. Băiatul, săracul, plângea toată ziua,chemând-o pe mama şi noi umblam de dimineaţa până seara pe lângă spital, căutând orice ocazie ca să-l putem vedea. Cum nu vroia să mănânce nimic, i-au permis nevestei să meargă la amiază şi seara ca să-i dea de mâncare. Mă tot întrebam de ce nu vroiau să-l lase să plece din spital, până ce un doctor ucrainian m'a lămurit: spitalul încasa 5 dolari pe zi pentru fiecare copil internat şi deci aveau tot interesul ca toate paturile să fie ocupate. După vreo săptămână şi câteva zile văzând că nu puteam rezolva situaţia pe cale normală, i-am zis nevestei-mi să pregătească hăinuţele băiatului, şi când a venit ora de vizită, l-am îmbrăcat, nevasta l-a luat în braţe şi ascunsă în spatele meu, am ieşit din spital. La poartă, eu m'am dus la gardianul ce păzea uşa şi i-am cerut foc ca să-mi aprind ţigara, iar ea a trecut cu băiatul prin spatele meu şi aşa l-am scos

din spital. Aveam însă nevoie de o dovadă că el fusese liberat de acolo. I-am zis nevestei să nu se ducă în camera noastră, ci să stea prin curte, amestecată cu ceilalţi refugiaţi, de care curtea era plină toată ziua, şi m'am dus la direcţia spitalului.

- Bună ziua, D-nă Doctor, - m'am prezentat eu zâmbind -, am venit să vă rog să-mi daţi dovada de ieşire din spital a fiului meu Codruţ Vasile Popinciuc, pentrucă nu are nicio boală care să justifice rămânerea lui în spital.

- Ziua când băiatul d-tale va putea ieşi din spital o decid eu, şi acea zi încă n'a venit. Pleacă deci, te rog, pentrucă am mult de lucru.

- Vă înşelaţi, D-nă Doctor, băiatul a plecat din spital şi eu vin să cer numai dovada acestui fapt.

- Cum a plecat ?

- L'am scos eu acum vreo jumătate de oră.

- Îl aduci înapoi imediat, dacă nu, chem poliţia să te aresteze.

- Eu nu v'aş sfătui să faceţi aşa ceva, pentrucă lucrurile ar putea ieşi foarte prost. Am anunţat pe toţi compatrioţii mei, de cele ce s'ar putea întâmpla, şi sunt destui, ca să putem provoca un scandal de mari proporţii, care nu vă convine de loc, având în vedere chestia cu copilul pe care l-aţi dat drept mort şi pe care tatăl lui l-a găsit plângând pe masa din morgă.

- Nu-i adevărat !

- Poate să nu fie, dar lumea din Câmp crede că-i adevărat. De altfel, nu veţi putea justifica motivul pentru care vreţi să-mi ţineţi băiatul internat, când nu are niciun fel de boală. Aş mai dori să luaţi în seamă că dacă băiatului meu i se întâmplă ceva, nu vă scăpaţi de mine nici în gaură de şarpe, chiar dacă m'ar costa şi viaţa.

- Hei, Domnule ! Trăim într'o lume civilizată, unde avem legi. Trebue deci să ne conducem după ele, şi nu ca fiarele.

- De acord cu Dv., D-nă Doctor. Începeţi D-voastră a da exemplu şi eu îl urmez.

- Bine, D-le, iţi dau dovada, dar să ştii că răspunderea e toată a D-tale.

- N'aveţi nicio grije, eu răspunderea am avut-o şi o am de când băiatul a fost conceput.

Din spital l-am scos, dar băiatul, fizic şi psihic, retrogradase cu vreo jumătate de an. Nu mai mergea singur, nu mai spunea decât câteva vorbe, îşi făcea nevoile pe el, iar mult mai târziu am observat că i-a rămas un tic la vorbă, de parcă la un moment dat îşi pierdea vocea.

În situaţia în care mă aflam nu-mi mai rămăsese altceva de făcut, decât să mă rog bunului Dumnezeu şi să mă pregătesc de întoarcere în Germania, care fusese deja fixată pentru jumătatea lunei Ianuarie a anului 1950.

Într'o sâmbătă noaptea am visat că ieşisem din Câmp şi mă plimbam prin Napoli. Deodată m'am pomenit în faţa Catedralei din acel oraş, cu un turn mai mic la intrare şi două mari spre fund. M'am decis să intru în biserică şi să spun un „Tatăl nostru", aşa cum mă învăţase mama când eram mic. Când să intru, ridic ochii în sus şi văd pe turnul mai mic din faţă, pe Domnul Isus îmbrăcat în odăjdii de Arhiereu. Nu ştiu cum am îndrăsnit, dar L-am întrebat: „Tu ce faci aici Doamne ?"

Nu mi-a răspuns nimic. S'a limitat numai să mă binecuvânteze făcând semnul crucii asupra mea. M'am trezit, şi ca niciodată mă întrebam dacă am visat ori în adevăr ieşisem din Câmp, pentrucă visurile, în mod obişnuit se uită, şi eu Îl vedeam pe Domnul Isus de parcă stătea alături de mine; şi azi, când închid ochii, Îl văd tot aşa de bine. Mă tot întrebam ce poate să însemneze acel vis ? Deodată mi s'a luminat mintea: plecam în Argentina ! Diavolul ce îşi băga coada în treburile mele, fusese învins. Eram aşa de emoţionat, că am sculat-o pe Ady din somn şi i-am povestit visul. Ea nu prea credea că va pleca.

A doua zi, Duminecă, cam pe la orele zece dimineaţa a venit să mă viziteze Prof. Onciulescu, care era Lector la Universitatea din Napoli, căruia îi scrisese cumnatul Orendovici, indicându-i unde mă aflam. Pe Onciulescu îl cunoşteam din vremea studenţiei; fusesem prieteni de luptă şi de ideal. Când i-am povestit situaţia în care mă aflam, şi că miercurea care urma, plecam din nou în Germania, a zâmbit, şi mi-a zis:

- Nu ştiu dacă o să pleci în Germania. Eu sunt prieten foarte bun cu Consulul argentinian din Napoli. Dacă nu-i plecat de aici, cred că ai multe şanse să pleci în Argentina, aşa cum doreşti.

- Bădie Onciulescu, cred că Dumnezeu te-a trimis la mine. (Dar lui nu i-am spus ce visasem).

A doua zi am fost imediat chemat din nou la Comisia argentină, împreună cu nevasta. Şeful medicilor argentinieni, din Comisie, în formă personală, i-a luat o siringă mare de sânge nevestei, şi după vreo jumătate de oră, care mi s'a părut un secol, a venit şi ne-a zis:

- Nevasta d-tale n'are nimic; este sănătoasă complet. Am făcut patru analize şi toate dau acelaşi rezultat. Puteţi pleca în Argentina când vroiţi. Vă rog să ne scuzaţi şi să iertaţi eroarea făcută de colegul meu care a făcut analizele anterioare.

Eram aşa de emoţionat, că n'am putut să zic decât „mulţumesc". În acelaşi timp m'a încunoştiinţat că informase autorităţile din Câmp că puteam pleca în Argentina.

După câteva zile după primirea autorizaţiei de plecare am reuşit să ies din Câmp şi să merg la Napoli. M'am dus acasă la Bădiţa Onciulescu şi i-am mulţumit pentru intervenţia aşa de binefăcătoare, pe lângă Consulul argentinian, iar după aceea m'am dus să văd Catedrala. Era exact aşa cum o văzusem în vis.

PLECAREA SPRE ARGENTINA

A trecut aproape o lună de zile dela primirea autorizaţiei de plecare şi până aceasta a fost pusă în practică. Tot acest timp l-am întrebuinţat încercând să învăţ ceva spaniolă; dar n'am prea reuşit să ştiu multe. Eram slăbit rău şi moralul destul de căzut. Nu ştiam ce voi face când voi ajunge acolo, unde voi găsi loc de dormit pentru ai mei, unde şi ce voi putea lucra, dacă voi putea câştiga ca să ne ajungă pentru cele necesare vieţii, etc. Erau atâtea şi atâtea probleme care mă necăjeau, şi pe lângă toate, de ce mie mi se puneau mereu pietre în cale ? Erau mulţi legionari ajutaţi de IRO şi nimeni nu îi întrebaseră nimic; de ce pe mine mă întrebau toţi ?! Mi-am adus aminte că din cei 75 de studenţi condamnaţi în procesul din 1938 în ţară, zece erau sublocotenenţi de rezervă din Reg. 3 Grăniceri, dar singurul reformat am fost numai eu. Din toate nevestele, numai la a mea i-au analizat sângele, ca să-i tae calea spre Argentina ! De ce ? Întrebare încă fără răspuns.

Cam pe la începutul ultimei săptămâni din luna Februarie a anului 1950, am fost urcaţi într'un tren şi trimişi la Genova. Aici am stat într'un hotel vreo trei zile, timp în care am vizitat oraşul de sus în jos. La sfârşitul lunei am fost îmbarcaţi pe vaporul „Florida", de naţionalitate franceză. La îmbarcare, o altă revizie medicală pe seama unui medic italian care insoţea un grup mare de emigraţi de această naţionalitate. Cum ochii mei erau încă roşii de atâtea lacrimi câte vărsasem, medicul mi-a zis că nu puteam fi îmbarcat, pentrucă aveam conjunctivită. Nu ştiu cum m'am uitat la el când i-am spus că de nu mă îmbarcă fac o trăsnae de care o să-şi aducă aminte cât va trăi, că până la urmă a acceptat să mă îmbarc, cu condiţia să fiu tratat pe vapor. Diavolul încercase din nou să-şi vâre coada.

La împărţirea locurilor pe vapor, nevasta cu copiii au fost instalaţi într'o cabină de clasa III-a, în două paturi suprapuse, pe care o împărţea cu două familii de Unguri, iar eu am fost trimis, impreună cu un Ucrainian şi un Ceh, la nişte paturi din fundul vaporului, tocmai dedesubtul maşinilor care mişcau vasul. Chestia i s'a părut aşa de rară Căpitanului, că a doua zi, după ce plecasem din Genova, m'a chemat în cabina lui, mi-a servit un vermut, şi a trebuit să-i explic de unde venea această distincţie pentru mine: Garda de Fer. Am terminat în termeni foarte buni şi mi-a oferit ajutorul lui în cazul când aş fi avut nevoie de ceva.

Pe vapor dimineaţa o petreceam cu Doina în copertă, uitându-ne la jocul delfinilor din jurul vaporului, mai dormind câte puţin în cabina nevestei, pentrucă noaptea, din cauza căldurii, nu mă puteam băga în patul vaporului, aşa că o petreceam plimbându-mă pe punte, sau jucând bridge cu chelnerii francezi, cari mă serveau cu tot felul de bunătăţi: pui fripţi, şuncă, conserve de tot felul şi băuturi. Masa o luam în sala de mese a clasei a treia cu un grup mare de Ucrainieni, la fel şi cina. Francezii ne serveau foarte des mâncări cu carne şi măsline negre, care nu le plăceau Ucrainienilor. La sfârşitul mesei luam cu noi câte o farfurie plină de măsline, de aveam ce mânca berechet.

Copiilor, pe lângă cele trei mese obişnuite - dejun, prânz şi cină - li se dădea, la orele zece şi la patru, câte o ceaşcă de supă foarte gustoasă. Codruţ se făcuse prieten cu ajutorul

bucătarului şi acesta îi dădea regulat, pe lângă supă, şi câte o banană. Se împrietenise şi cu vreo cinci marinari negri de pe vapor, pentrucă nu îi era frică de culoarea lor, şi aceştia nu mai puteau de bucurie când se suia în braţele lor. Zilnic îl încărcau cu tot felul de dulciuri. Într'o zi i-au pus în braţe atâtea pachete de bomboane şi ciocolată, până ce a căzut jos.

Doina se împrietenise cu un neamţ din Saarbrücken care mergea în Brazilia şi care a luat-o să vadă clasa doua a vaporului, în care călătorea el. Acolo a făcut cunoştinţă cu cofetarul, dela care primea regulat prăjituri. Am râs mult cu Neamţul când ne-a povestit că după ce cofetarul îi dăduse o bucată de tortă, a intins imediat mâna cealaltă şi i-a zis în nemţeşte: „und für mein Bruder„ ? (şi pentru fratele meu ?); aşa că porţia era regulat dublă.

Situaţia noastră se îmbunătăţise foarte mult. Acum aveam toate cele necesare, dar viitorul era încă înnegurat, pentrucă nu ştiam ce ne aştepta în Argentina. Şi dorul de ţară mă mânca rău de tot pe dinăuntru. Fredonam mereu cântecul emigranţilor ardeleni pe care îl învăţasem la închisoarea din Deva, şi care zicea aşa:

Pe vârful vaporului
Şăde mama dorului,
Încălţată cu opinci,
Rupe inimi de voinici.

După plecarea din Montevideo (Uruguay), spre Buenos Aires, (Argentina), reprezentantul lui IRO care ne însoţea, ne-a dat la toate familiile de refugiaţi ceva bani argentinieni, ca să-i avem pentru primele nevoi; Eu am căpătat 150 de pezoşi. Cu aceşti bani, cu nevastă şi doi copii mici - unul de doi şi alta de patru ani - am sosit pe ziua de 21 Martie a anului 1950, în Buenos Aires.

ARGENTINA

Vaporul nostru s'a oprit în portul Retiro, unde se găsea şi hotelul imigranţilor, în care am fost instalaţi toţi cei pe cari nu-i aştepta nimeni în port. Imediat am început formalităţile de înregistrare a noastră ca locuitori argentinieni.

La vreo două zile am aflat că Românii aveau în Buenos Aires un cămin pentru imigranţi, pe strada Canning. Cum am

putut, vorbind jumătate românește și jumătate spaniola, m'am suit într'un omnibus și am plecat în căutarea Căminului. Când șoferul mi-a făcut semn că sosisem în strada Canning, mare mi-a fost bucuria când, abia coborît din omnibus, am dat cu ochii de Iosifescu. El m'a dus la Cămin și tot el a venit a doua zi cu o mașină, în care am încărcat bagajele și ne-am instalat și noi în Cămin, într'o cameră la parter, iar mai apoi în una din primul etaj.

Căminul fusese instalat de Domnița Ileana, împreună cu: Colonelul Zainea, Ghenea, Manzatti, Manoilescu, Popa Emil, Cuțarida, Țoculescu, etc. Locuiau în acea vreme in Cămin: Mișa Petre, cu soția și o fetiță; Petre Ion, cu soția și o fetiță; Bodoc Ion, cu nevasta și doi copii; Radu Constantin, cu soția și doi copii; Penteleiciuc Gheorghe, cu nevasta și trei copii; Iosifescu, cu nevasta și un copil, Prof Safta, cu nevasta și o fetiță; Mazilu, cu soția; Țeru Niculai, Preduț Marin, Paisie, Simeria, Armand Tanase, cu nevasta și o fetiță, și încă vreo câțiva holtei al căror nume nu mi-l mai amintesc.

Românii din Argentina aveau la acea vreme două parohii: una ortodoxă, întemeiată de Preotul Palaghiță, la care mergeau antisimiștii și o parte din Românii vechi, și alta unită, unde mergeam noi, simiștii, foștii diplomați și mulți din Românii noi veniți, condusă de Preoții Dan și Rusu.

Când am sosit eu se găseau în Argentina următorii Români:

IMIGRANȚI VECHI

Arsenie, funcționar.
Beul, muncitor.
Bochiș, negustor.
Boulanger, violinist.
Căileanu, muncitor.
Câmpeanu, comerciant.
Ciolac, muncitor
Comșa, comerciant din Mendoza.
Crâșmariu Alexandru, muncitor.
Diamandi, farmacist
Dogariu, muncitor
Ignătescu Gheorghe, agric. Balcarce.
Ignătescu Ion, agr. Necochea.
Lența, muncitor.
Luca, muncitor.
Marchiș, negustor.
Ogneanu, comerciant.
Plutz, muncitor
Popinciuc Ariton, muncitor.
Popinciuc Gheorghe, munc.
Război, bucătar
Sava Florică, muzicant
Tălășescu, arhitect
Ungureanu, medic
Vlădescu, țimbalist,
Voin, muncitor

IMIGRANȚI NOI

Alexandrescu, avocat
Andreescu Alex., student
Antoniu, inginer
Apostol, comerciant
Apostolescu Mia, actriță
Carabulea, funcționar
Cartojan, funcționară
Chirilă, inginer
Constantinescu, dirijor de cor
Constantinescu Virgil, consul
Cornelly Dumitru, industriaș
Cuțarida, ex ministru
Crețu, funcționar
Dan Ion, preot
Di Napoli, muncitor
Dimitriu, funcționar Legație
Dumbrăveanu, comerciant
Dumitrescu, funcționar Legație
Dumitriu, funcționar Legație
Enea, consul
Filip, pictor
Ghițea, medic
Grigorescu Horia, ex ministru
Ionescu Stan, avocat
Iser Petre, funcționar Legație
Malaiu, arhitect
Mărculescu, contabil
Manukian, industriaș
Marinescu, inginer
Mihăilescu, ex ministru
Mironescu Puiu, actor (Jear Cartier)
Nicolau Marcel, inginer
Paisie, violinist
Palade, inginer
Patachiță, comerciant
Pocol, aviatoare
Popescu Aurel, marinar
Popescu Oreste, Prof. Univ.
Protopopescu, inginer
Roth, comerciant Mendoza
Sălăgeanu, inginer
Săveanu, Prof. Univ.
Seferian, industriaș
Simian, industriaș
Stamatiade, Prof. liceu
Stăncescu, Prof. liceu
Țăranu. medic
Tătărăscu, funcționar
Țețu, Prof. Univ.
Țoculescu Ștefan, industria
Țucmeanu, marinar
Vălimăreanu, ex ministru
Vințan, inginer,
Vițu, inginer
Voicu, consul
Vuoatolo, casnică
Zahariade Leonida, funcț.
Zahariade Marcu, funcționa
Zainea, Colonel
Zamani Demetrio, blănar
Zamani Gheorghe, negustor

LEGIONARI SIMIŞTI

Aretianu Ion, contabil
Armand Tanase, mecanic
Biega, student
Bodoc Ion, chelner
Bologa Ion, chelner
Butoiu, ofiţer
Caba, inginer
Cârdu Aurel, student
Cicală, medic veterinar
Ciuntu Chirilă, cântăreţ bisericã.
Coatu, arhitect
Coman, student
Conţu, student
Costin, aviator
Dobjanschi, inginer
Fleşeriu Ion, învăţător
Fleşeriu Viorel, mecanic
Fleşeriu Gigi, student
Găină Ovidiu, student
Ghenea Radu, avocat
Ghenea Zizi, funcţionară
Gorănescu Anton, învăţător
Haşiu Mihai, negustor
Hoidas Anton, avocat
Ioraş Toader, teolog
Iorgulescu Alex., mecanic
Iosifescu Dumitru, ing. agric.
Isverniceanu, ofiţer
Jimon, muncitor
Lipovan Petre, student
Malchinschi Severin, student
Manoilescu Grig., ex ministru
Manzatti Nello, muzician
Mateescu Frâncu Alexandru, ziarist
Mărie, mecanic
Metzenrath Matei, student
Muşătescu Petre, medic
Muşătescu Ion, medic
Niculescu, inginer
Olteanu Vasile, mecanic
Penteleciuc Gheorghe, avocat
Popa Emil, avocat
Popa Ion, mecanic
Popa Niculai, contabil
Popinciuc Mardarie, avocat
Pozdârcă, mecanic
Preduţ Marin, mecanic
Roşu Ion, comerciant
Safta Cornel, Prof. liceu
Simeria Niculai, Prof. liceu
Şoimu Romulus, student
Ştefănescu Ion, inginer
Ştefănescu, moşul, pensionar
Teban Niculai, mecanic
Ţeru Niculai, mecanic
Tucan Ion, contabil
Tudose Niculai, mecanic
Vintilă Horia, scriitor
Vizitiu Gheorghe, muncitor
Vlăgea Mario, student
Voinea, student
Zus Constantin, student

LEGIONARI ANTISIMIŞTI

Arnăutu Niculai, avocat
Arţăreanu Dumitru, comerciant
Dragnea Zamfir, muncitor
Dragomir Jilava Ghiţă, funcţ.
Gârneaţă Ilie, avocat
Horodniceanu Niculai, ing.

Ionescu Virgil, inginer
Lefter Mile, avocat
Mişa Petre, contabil
Palaghiţă Ştefan, preot
Petre Ion, student
Radu Constantin, contabil
Şeitan Niculai, avocat
Tărăoiu Dumitru, student

LEGIONARI NEÎNREGIMENTAŢI

Găzdaru Dumitru, Profesor Universitar
Ghişoiu, inginer
Nolla Demostene, scriitor
Pria, inginer
Zuvia, inginer

În lista de Români de mai sus figurează numai aceia cari se ocupau de treburile româneşti şi erau deci cunoscuţi; şi nici aceştia nu cred că sunt toţi, ci numai acei de cari mi-am mai adus aminte. Desigur că numărul de Români din Argentina era mult mai mare, dar, cum nu se ocupau de necazurile româneşti, prezenţa lor era ca şi inexistentă.

DOMNIŢA ILEANA

La vreo câteva zile după instalarea mea la Cămin, care era administrat de Ghiţă Penteleciuc, a venit Domniţa Ileana să ne viziteze, aşa cum avea obiceiul cu toţi cei ce veneau la Cămin, după cum mi s'a spus. Am avut atunci cu dânsa următoarea conversaţie:

- Domniţă, Vă prezint pe Dr-ul Popinciuc cu soţia şi copiii lor, zise Penteleciuc, care o însoţea.

- Sărut mânile, Alteţă ! am răspuns eu, şi i-am sărutat mâna. Nevasta şi copiii i-au dat câte un sărut aşa cum le-a indicat ea.

- De unde eşti, D-le Dr. ?

- Din Comuna Mihoveni, Judeţul Suceava, Bucovina, Alteţă.

- Cum ai scăpat din ţară ?

- Eu eram în Germania, când s'a terminat răsboiul şi de acolo vin.

- Ce politică ai făcut ?

- Eu sunt legionar, Alteţă.

- Aşa că avem şi un legionar la Cămin !

- Mă bucur că sunt primul care Vă face cunoscut acest

lucru, Alteţă. Aş mai dori să ştiu, dacă este cu putinţă, dacă fiind legionar, pot locui în Căminul ce Alteţa Voastră aţi înfiinţat ?

- Nici nu te gândi la aşa ceva. Văzând că D-ta Doctore, eşti un om curajos, ai putea să-mi spui, cinstit, care este părerea matale despre fratele meu Carol ?

- Mi-aţi pus o întrebare tare grea, Alteţă. Îmi e foarte greu să Vă spun cinstit părerea mea, pientrucă mi-e teamă să nu Vă ofensez. Aş dori să ţineţi în seamă faptul că în 1939, când a fost omorît Călinescu, eu eram de vreun an la închisoare şi totuşi am fost pus pe lista celor ce trebuiau să dispară din viaţă. Părerea mea nu poate fi deci, decât dintre cele mai proaste, ca să nu zic altceva !

- Îmi închipuiam că o să-mi răspunzi aşa ceva, dar vroiam s'o aud dela D-ta. Dă-mi voie să te felicit pentru copiii frumoşi ce ai.

Vă mulţumesc din suflet, Alteţă, pentru felicitări, dar vina că sunt frumoşi e a nevestei, nu a mea.

- A amândourora. Duminecă mergeţi la biserică ?

- Da, Alteţă.

- Pot să viu să-l iau cu mine pe băiat ?

- Mă simt onorat, Alteţă şi sunt la dispoziţia Alteţei Voastre.

Duminica următoare a venit de l-a luat pe Codruţ cu dânsa şi tot timpul slujbei l-a ţinut în braţe. Domniţa avea un trenci cu epoleţi, şi Codruţ se juca cu aceştia. Când dânsa încerca să vadă ce face, el îi împingra obrazul cu mâna, parcă s'ar fi jucat cu mâna lui; mie mi se umplea inima de bucurie văzând că un membru al Familiei Regale Româneşti se amesteca cu poporul.

Aproape imediat după sosirea mea, a venit să mă vadă unchieşul Ariston Popinciuc, oferindu-mi o cameră în casa lui din Dock-Sud. Cum era departe de centru şi forma în care am fost primit de băiatul lui, m'au determinat să nu accept generoasa lui propunere.

Apoi m'a vizitat uncheşul Gheorghe Popinciuc, fratele lui Ariton, care plecase de acasă cu doi ani înainte de a mă fi născut eu. S'a supărat însă pe mine pentru că am refuzat să merg la slujba religioasă a pocăiţilor, din rândurile cărora făcea parte şi el.

INTRAREA LA LUCRU

Banii pe cari îi primeam dela IRO, erau foarte preţioşi, dar se duceau repede; reprezentau numai aproximativ 35% din leafa lunară a unui muncitor. Trebuia să caut ceva de lucru.

Imediat ce am primit „cedula de identitate", documentul care mă acredita ca locuitor argentinian, am cumpărat „Deutsche Zeitung", un ziar ce apărea aici în limba germană şi cu ajutorul anunţurilor din ziar am găsit de lucru la o firmă a unui Elveţian care se ocupa cu instalaţii electrice industriale. Iacă aşa, la o săptămână dela sosire am intrat la lucru. Primeam pe lună 320 de pezoşi. Dar buna mea soartă nu a durat mult. În trei luni de zile numai, Elveţianul şi-a schimbat meseria în cea de fabricant de mobile şi pe cei trei electricişti cari lucram cu el, ne-a licenţiat.

O bună bucată de vreme după aceea am trăit lucrând pe unde puteam. Împreună cu Ghiţă Penteleciuc am săpat pământul pentru o piscină a unui avocat din San Isidro, unde ni se plătea pe oră; am făcut instalaţia electrică într'un depozit dela fabrica de dubit piei a lui Simian din Lanus, etc., până ce Iosifescu, care avea cu el brevetul de fabricare a unei bombe de scos şi transportat la distanţă lichiduri, a instalat un atelier în Lanus.

Atelierul era sub conducerea lui Ţeru, ajutat de Vasile Olteanu; m'a luat şi pe mine, ca simplu lucrător. Nu câştigam mult, dar aveam o intrare sigură, şi-mi ajungea deocamdată pentru traiul zilnic. Nevasta, începuse şi ea să coasă pentru nişte familii de Nemţi pe care-i cunoscuse când mergea la piaţă să facă cumpărături.

În atelier eu mă îngrijeam de curăţenie, măturând aproape toată ziua, făceam cumpărăturile de alimente pentru prânz, fierbeam apă pentru ceai şi mai făceam şi câte ceva din lucrurile mecanice, după indicaţiile lui Ţeru. Îmi dădeam seama că nu fusesem luat la lucru pentrucă aveau nevoie de mine şi că Ţeru ar fi avut multe de spus în această privinţă, dar niciodată n'a scos o vorbă. Aveam, ca să zic cu alte cuvinte, o bursă pentru vremuri grele. Trebuia să ţiu seamă că statul în Cămin era în trecere şi nu de lungă durată. Venise deci vremea să fac ceva ca să mă descurc singur.

CĂRĂMIDĂRIA DIN MARIANO ACOSTA

Către sfârşitul lunei August a anului 1950 a sosit la Că-min, venind din San Luis, camaradul Severin Malcinschi, suce-vean de-al meu. Împreună cu el şi cu Prof. Safta am închi-riat vreo două hectare de pământ la vreo doi km. de Mariano Acosta, un orăşel la vreo 120 km. de Buenos Aires, cu gândul de a face cărămizi pe scară industrială. Şi iată aşa, prin luna Octombrie am plecat împreună cu toată familia şi tot ce a-veam, şi m'am instalat pe pământul închiriat.

Acolo exista un „rancho", o căsuţă de chirpici acoperi-tă cu table de zinc, cu două camere, şi o bucătărie cu o sobă din cărămizi, pentru ars lemne. Camera cea mare, căreia îi lipsea o parte din peretele din fund, am ocupat-o eu cu ai mei. Camera mai mică a ocupat-o Malcinschi cu nevasta şi copi-lul lor încă în faşă. Safta s'a aranjat în bucătărie, pentrucă venise singur, şi de sâmbătă până luni nu apărea pe acolo.

Imediat m'am pus cu Ady la frământat pământ cu paie, am pus nişte bote de lemn în partea unde lipsea peretele, şi cu pământul cu paie am umplut golul din perete; acum era ca nou.

După aceea ne-am pus pe lucru. Limpezirea terenului cu coasa mi-a adus aminte de când eram pe la şcoala secundară, numai că acum bătăturile dureau mai rău şi ciolanele scârţâ-iau, ceea ce pe vremea aceea nu se întâmpla. Curăţat terenul, am săpat o groapă de vreo 60 de cm. în adâncime, cu o cir-conferinţă de aproape 50 de metri, am pardosit-o cu cără-mizi şi am început să o umplem cu pământul scos di ea, pâ-nă la o adâncime de 40 cm. Între timp am nivelat o bună par-te de teren pentru punerea cărămizilor, abia scoase din mol-dură, la uscat.

Ce ne-a dat mai mult de lucru, a fost instalarea unei bombe de scos apă din puţul ce stătea la vreo zece metri, pe care o cumpărasem dela Iosifescu la preţ de cost. Apoi, au fost angajaţi nişte lucrători specializaţi în facerea cărămizi-lor, s'a cumpărat bălegar de cal şi rumeguş de lemn şi s'a tur-nat peste pământul din groapă, s'a udat pământul din groapă până ce s'a făcut ca o mocirlă, s'a angajat un om ce avea o duzină de cai, ca să calce pământul până ce se transforma în-tr'o pastă, apoi s'au „tăiat" cărămizile, s'au pus la uscat; s'a

clădit apoi hornul, utilizând cărbuni şi lemne, şi i s'a dat foc; operaţii de care s'a ocupat Malcinschi, care mai făcuse cără-mizi prin San Luis.

Aşa, cu chiu cu vai, muncind ziua şi noaptea, am reuşit să punem pe picioare primul horn de 120.000 de cărămizi. Au ieşit foarte bune. Cumpărătorii ni le luau fierbinţi din horn, încărcându-le ei singuri. Pe noi ne costa, fiecare o sută de cărămizi, 80 de pesoşi, şi se vindeau cu 120. Ca să trăim modest, numai cu nevoile ce le aveam atunci, ne ajungea, dar ca să progresăm, nu. Pentru acest ultim scop aveam nevoie de încă două gropi de muiat pământul, cu ariile necesare pentru întins cărămizile crude, în aşa fel încât în timp ce o groapă se umplea cu pământ, a doua se muia, şi din a treia se tăiau că-rămizile. Banii noştri, ca şi cei ce am scos dela vinderea pri-melor cărămizi, abia de ajungeau pentru viaţa de toate zilele şi pentru cheltuelile de menţinere a lucrului început. Aveam nevoie de vre 10.000 de pesoşi pentru a pune în funcţie în-treprinderea, în bună formă. Am început să cerem credit de pe la camarazii noştri cari ştiam că ne-ar fi putut ajuta. Ofe-ream plata sumei cerute în cărămizi, la preţul de cost, în ter-men de şase luni, adică un câştig de 50 %. Totul a fost în za-dar. Toţi erau prinşi în diverse proiecte de cumpărare de ca-se, departamente, etc. La ce să mai spun pe cine am între-bat ? Nici Colonelul Zainea, care avea un negoţ de vânzare de materiale de construit case, căruia i-am oferit să ne cumpere hornul, eu obligându-mă să-l administrez cu un salariu mic şi cu un 10 % din producţia globală, n'a vrut să ştie nimic. Nu s'a mai putut face nimic, pentrucă intrase zâzania între noi, cei ce pusesem pe roate căruţa. Când începusem această afa-cere, uitasem de fabula cu ştiuca, broasca şi racul; atunci mi-am adus aminte de ea. Până la urmă, în luna Martie a anului 1951, ne-am hotărît şi am vândut contractul, cu învoirea pro-prietarului pământului, unei cooperative de muncitori, cu ce-va câştig.

Malcinschi s'a dus din nou la San Luis; Safta n'avea nicio problemă, pentrucă nu părăsise căminul; eu însă, unde a-veam să mă duc, cu familia după mine ? Mihai Haşiu, care lucra ca şofer la un moşier din Olavaria, îmi promisese că vi-ne cu un camion şi că mă duce cu el la moşie ca să instalez a-colo un horn de cărămizi. Am aşteptat până în ultimul mo-

ment venirea lui, dar degeaba. În situaţia aceea, ne-am încărcat lucrurile pe un camion şi ne-am dus la casa lui Haşiu din Paso del Rey, în care locuia Costache Zus şi m'am instalat acolo. Aşteptându-l pe Haşiu, lucram după ocazii, cum puteam.

FUNCŢIONAR LA DIVERSE ÎNTREPRINDERI PARTICULARE

Într'o zi m'am întâlnit cu Ion Aretianu, care lăsase postul de secretar şi şofer al Domniţei Ileana, când aceasta plecase în USA, şi lucra la ALGODONERA ARGENTINA, o fabrică de textile, ca şef al secţiei „destajo": plata, de acord cu cantitatea lucrată, constatată de către un funcţionar (apuntador). Cu ajutorul lui am intrat la lucru în acea fabrică, ce se găsea în fază de organizare, pentrucă fusese incendiată.

Directorul tehnic al fabricei, un inginer neamţ, m'a luat cu el şi m'a pus să-l ajut la organizarea secţiilor fabricei în ceea ce privea lucrul la „destajo". În acelaşi timp trebuia să ţiu un fel de statistică cu tot ce se lucra în fabrică; un fel de birou de producţie. Mi s'a promis că nu peste mult timp mi se va da conducerea biroului de pensii a lucrătorilor fabricei, mărire de salariu, etc. Promisiunile, promisiuni au rămas ! Inginerul neamţ a plecat la altă fabrică şi biroul de pensii a fost încredinţat unei rude a unuia dintre directorii fabricei. Eu am rămas să lucru în secţia condusă de Aretianu. Personal stăteam foarte bine, dar banii ce câştigam, nu ajungeau.

Prin luna lui Septembrie, după ce Haşiu venise acasă, pentrucă relaţiile cu moşierul se rupseseră, ajutat de Ţeru, ne-am mutat într'o casă închiriată de acesta, în Villa Ballester. A mai venit să locuiască cu noi Petre Lipovan. Nevasta, afară de copii, se ocupa de noi trei spălând rufele, călcând, făcând mâncarea, curăţind casa şi, pe deasupra, cosând pentru o firmă din Buenos Aires diverse haine la maşină. Cu toate acestea, cu preţul destul de bun ce-l plăteau Ţeru şi Lipovan pentru grija ce le purtam, banii abia ajungeau pentru acoperirea nevoilor zilnice.

Când ne mutasem în Villa Ballester, Ţeru deja lucra la un atelier mecanic al unui fost Colonel neamţ din SS, numai la câteva sute de metri de casa unde locuiam, pentrucă Iosifescu vânduse brevetul cu care venise în Argentina şi plecase

din nou în Germania. Cu ajutorul lui, pe la jumătatea anului 1953 am intrat şi eu în acel atelier ca şef al depozitului de materiale, renunţând la serviciul din Algodonera Argentina.

Dar nici acolo n'am stat mult timp, pentrucă am dat de Tucan, care lucra la o fabrică textilă cu funcţia de contabil, unde am fost numit şef al contului curent de clienţi ai fabricei, pe la jumătatea anului 1954. Aici l-am cunoscut pe Alegre, fost funcţionar al Primăriei din Buenos Aires, pe care peroniştii îl suspendaseră din funcţia de Director General al Secretariatului Guvernului Municipiului. Cu el mergeam în fiecare zi la un birt de alăturea de fabrică, unde mâncam câte ceva. Cum era normal, a aflat că eram Doctor în Drept şi regulat aducea vorba despre administraţia Municipiului Buenos Aires. Eu, fecior al Vornicului din Mihoveni, îi spuneam părerile mele şi îl mai îndreptam când el începea să bată câmpii cu câte o teorie proprie. Când peroniştii au fost scoşi dela guvern de către militarii argentinieni, în Septembrie 1955, Alegre a fost imediat pus în postul ce avusese mai înainte. Pe la mijlocul lunei Noembrie a acelui an m'am pomenit cu el în biroul dela fabrică.. Mi-a pus pe masă numirea mea ca funcţionar al Primăriei din Buenos Aires, şi mi-a zis:

- Acceptă, dacă vrei. Dacă nu, fă socoteală că nu ţi-am spus nimic.

Eu câştigam la fabrica lui Alvarez Sanz 1800 de pesoşi pe lună, cari nu prea ajungeau şi la cererile mele de ceva mai mult, mi se răspundea mereu că se ştia că meritam mai mult, dar că nu puteau să-mi dea, pentrucă ar fi avut de furcă cu ceilalţi funcţionari, etc. Deci, singurul lucru ce l-am întrebat pe Alegre a fost următorul:

- Cât o să câştig lunar ?

- La început, 2.200 de pesoşi. După şase luni, capeţi o categorie mai mare şi deci şi un salariu mai mare.

- Contează pe mine! Merg bucuros, a fost răspunsul meu.

- Bine. Atunci vino într'o zi ca să registrezi numirea în Direcţia Personalului, şi prepară-te, că pe data de 2 Decembrie începi lucrul.

- La ordin ! D-le Alegre, şi mari mulţumiri pentru tot ce faci pentru mine.

Când i-am spus proprietarului fabricei că plec, nu vroia să creadă. După aceea mi-a propus să rămân, cu un salariu

mai mare decât cel municipal. I-am răspuns că eu nu aveam decât un singur cuvânt şi că acesta fusese dat, aşa că nu mai era nimic de făcut. Cum eu introdusesem multe îmbunătăţiri în mânuirea fişelor şi registrelor fabricei, m'a rugat să vin trei ore pe zi, după terminarea lucrului la Primărie, ca să învăţ personalul ce trebuia să mă înlocuiască, secretele organizării fabricei, cu o leafă de 4.000 pesoşi lunar. Sigur că am primit imediat, lucrând sub această formă, trei luni de zile.

FUNCŢIONAR LA PRIMĂRIA DIN BUENOS AIRES

Bucuria pentru noul post a fost mare. Ajunsesem din nou să lucrez în chestii legale, meseria mea. Cine n'a trecut prin situaţii ca ale mele, nu poate înţelege cu câtă bucurie am citit legea organică a Municipiului, Constituţia Statului Argentinian, etc. Îmi făcea impresia că visez, şi-mi era frică să nu mă trezesc.

Cum funcţionarii Municipiului, aproape 80 %, nu aveau alte studii decât şcoala primară şi îşi făceau meseria numai din experienţa făcută la Primărie, Alegre mi-a cerut să prepar un fişier cu toate dispoziţiile legale municipale, pentru ca funcţionarii să indice, în fiecare caz, în virtutea cărei dispoziţii se rezolva cazul. Mi-a pus la dispoziţie două secretare, maşină de scris, fişe, etc. şi toată Biblioteca Municipală cu colecţia de legi şi tratate legale.

Lucrul, deşi rudimentar pentru un Doctor în Drept, mi-a plăcut mult. În vreo şase luni, până l-am terminat, am învăţat dispoziţiile legale după care trebuia să se conducă activitatea municipală, cum cred că nu mai exista alt funcţionar care să le cunoască. Începusem să fiu organul informativ a întregei Primării.

Nu după mult timp Alegre a fost numit Director General al Institutului de Pensii Municipale şi nu m'a putut lua cu el. Înlocuitorul lui, D-l Ortelli, a fost numit Director General al Secretariatului de Cultură, şi m'a luat cu el, ca să fac şi în acel Secretariat un fişier de dispoziţii legale. Terminat fişierul, aveam timp de nu ştiam ce să fac cu el. Am început să mă pregătesc pentru revalidarea titlului de avocat, dar îmi făcea impresia că nu eram leal cu Primăria, care mă plătea, să întrebuinţez aproape tot timpul pentru mine. Am cerut atunci

şefului biroului în care se studiau dosarele, să-mi dea şi mie câteva ca să le studiez. Mi-a răspuns că dacă eu mă pun să studiez dosarele, el, cu cei vreo opt funcţionari ai lui, puteau să plece dela Primărie. Explicându-i situaţia D-lui Ortelli, acesta m'a sfătuit să cer mutarea la Contenciosul Primăriei.

Zis şi făcut. După o serie întreagă de întrevederi cu şefii Contenciosului, Dr-ii Alberto Elguera şi Amadeo Borrajo, şi după ce promisesem că dacă nu pot face faţă situaţiei din acea Direcţiune, voi cere sigur mutarea la alta, pe data de 1 Octombrie 1957 am fost mutat la Contencios.

Chiar din prima zi mi-am pus înainte Codul de Construcţii Municipal, pe care nimeni dintre avocaţii din Contencios nu-l prea iubeau, pentrucă nu-l prea înţelegeau. Mi-au dat vreo două săptămâni vreme ca să-l studiez. Apoi au început să-mi trimită dosare în care eu trebuia să spun care soluţie trebuia dată în fiecare caz, conform cu legile aplicabile în fiecare caz. Aici lucram ca avocat, mă tratau ca atare, dar mă plăteau ca funcţionar comun. Pentru studiu aveam la dispoziţie biblioteca Contenciosului, bine prevăzută cu toate textele legale şi de doctrină naţională şi străină (americană, franceză, italiană, germană, etc.). Ca îndreptar general erau părerile expuse în alte cazuri similare, arhivate în volume lunare, după materie. Deci, după ce eu îmi făceam o părere într'un anumit caz, căutam în bibliotecă ceea ce se spusese în alte cazuri anterioare şi dacă părerea mea era similară înaintaşilor, totul era gata. Din nenorocire, aproape în 80 % din cazuri nu eram de acord cu înaintaşii, şi printre părerile ce nu împărtăşeam, erau destul de multe expuse de către şefii mei direcţi. Trebuia deci să prepar nişte expuneri aşa de bine fundate, încât şi cel mai greu de convins, să-mi dea dreptate. Trebuia să aleg şi cuvintele, ca să nu ofensez pe cei ce aveau altă părere. Cu ajutorul Domnului, am reuşit să fiu înţeles şi apreciat. Am început deci în formă pregătirea revalidării titlului de avocat.

REVALIDAREA TITLULUI DE AVOCAT

Pentru revalidarea titlului, primul lucru era legalizarea diplomei. Eu aveam cu mine numai pe aceea de Doctor în Drept din Germania. I-am trimis-o cumătrului Prodan care, fiind Profesor la Universitatea din Freiburg, unde studiasem, n'a

avut niciun fel de greutăţi ca să-mi îndeplinească rugămintea.

Al doilea punct de rezolvat era încetăţenirea mea ca Argentinian. A durat aproape un an până am fost recunoscut ca atare.

A venit apoi revalidarea bacalaureatului în materiile specifice argentiniene: spaniola, literatura argentină şi spaniolă, istoria şi geografia argentină şi educaţia civică (Constituţia argentină). Într'un an şi jumătate le-am făcut şi pe acestea.

Mai greu a fost cu revalidarea titlului la universitate. În Buenos Aires mi se cerea, pur şi simplu, să fac din nou toate examenele din toate materiile juridice. Eram sătul de a studia şi de a da examene. Totuşi, nu-mi rămânea altă alternativă. M'am pus deci pe studiat. În tren, când mergeam şi veneam dela lucru, sâmbetele şi duminecile acasă, mereu eram cu cărţile în mână. Tot pe atunci am aflat că la Universitatea din La Plata, capitala Provinciei Buenos Aires, revalidarea se făcea prin un examen în jurul unei mese rotunde unde candidatul propunea un subiect şi profesorii examinatori aveau dreptul de a pune întrebări din toate materiile juridice.

M'am prezentat la acea Universitate, propunând ca subiect de examen Procedura Penală. S'a constituit o Comisie de Examen prezidată de Dr.-ul Mercader, Decanul Facultăţii de Drept şi ca integranţi ai acesteia, profesorii Molina, Linares Quintana, Tobal şi Spotta.

În ziua examenului însă, în locul Dr-ului Linares Quintana s'a prezentat Dr-ul Goldschmied. Motivul l-am aflat abia după vreo două luni dela Secretarul Facultăţii de Drept: un bun prieten mă denunţase că sunt „nazi". Acum îmi explicam de ce Goldschmied insista în a mă examina mai departe, deşi trecuse o oră şi patruzeci şi cinci de minute de când tot răspundeam la tot felul de întrebări din materia cea mai discutată din ştiinţa dreptului: restricţiile asupra proprietăţii private.

Cu toate acestea, pe data de 24 Iulie a anului 1961 miam revalidat titlul de avocat şi dela acea dată am putut să lucrez ca atare.

La inceputul anului 1962 am fost numit avocat în Contenciosul Primăriei Buenos Aires, post în care am rămas până la 1 Iulie 1979, când m'am pensionat.

CONSTRUIREA VETREI PROPRII

Din leafa ce eu câştigam lunar, mai bine de jumătate se ducea pentru plata chiriei casei în care locuiam. Ady mă bătea mereu la cap să cumpărăm, cum vom putea, un teren în vreo parte a Gran - Buenos Aires-ului (împrejurimile oraşului), şi pe încetul să ne facem o casă a noastră, ca să scăpăm de plata chiriei şi să avem şi noi vatra noastră, ca toate familiile. Ideia nu era rea, dar noi nu aveam bani nici pentru a cumpăra o cărămidă, nici de gândit la o casă. Şi totuşi ea visa mereu să aibă casa ei.

Cum umbla mereu cu această idee în cap, i-a pomenit de acest lucru şi unei vecine, Berta Cadahia Saa, soţia unui medic anestezist. Aceia i-au spus că Banca Ipotecară Argentină dădea credite pentru construcţie de case de 100 %, atât pentru plata terenului, cât şi a construcţiei în sine. Singurele lucruri ce se cereau erau: un depozit de 2.000 de pesoşi în un cont al Administraţiei Centrale a Poştelor, pentru a putea plăti cheltuielile proiectului ce da respectiva bancă; să fii membru al unei Case de pensii de cel puţin trei ani şi să ai arvunit un teren pentru construcţia casei. Creditul se dădea tuturor locuitorilor, fără nicio deosebire de naţionalitatea ce o aveau. Nu numai atât; Berta s'a dus la bancă şi a adus formularele de cerere a creditului.

Problema terenului mi-a rezolvat-o Emil Popa, care avea unul în Haedo, în strada Marinos del Fournier 2458, pe care mi l-a vândut cu acelaşi preţ pe care-l plătise el când l-a cumpărat şi pe deasupra s'a obligat să aştepte plata până ce banca îmi acorda creditul.

Ultima problemă, cea a depozitului de 2.000 de pesoşi a rezolvat-o Ţeru, care i-a dat banii lui Ady, obligându-se şi el să aştepte până ce banca ne va da creditul.

Dar partea mai grea abia acum începuse. Cozile la bancă, de pe la patru dimineaţa şi până la vreo zece, pentru orice act administrativ sau bucăţică din el, erau nesfârşite. Săraca Ady se scula cu noaptea'n cap, lăsa dejunul pregătit pentru noi toţi, şi o lua din loc ca să ajungă pe la vreo patru ca să ocupe locul în coadă, unde trebuia să aştepte până la deschiderea băncii. Eu nu mă puteam duce, pentrucă nicio firmă particulară nu mi-ar fi admis să lipsesc atâta vreme dela lucru.

Cei ce sufereau mai mult erau copiii, dar, cum că de când ve-
niseră pe lume au tot suferit, erau învăţaţi cu greul. Numai
încăpăţânarea lui Ady şi dărnicia Statului Argentinian cu
planul „Eva Peron", au făcut posibil ca într'un an şi câteva
luni să avem casa noastră cu trei dormitoare, bucătărie, baie
şi sală de mese, cu un teren destul de mare, în care am sădit
tot felul de arbori; şi asta, tot cu un credit plătibil în 50 de
ani, cu interes de 4 %, cu o cotă lunară fixă de 330 de pesoşi.

Parcă acum văd, cu câtă bucurie ne-am mutat în casa
noastră, în luna Iulie a anului 1954. E drept că parchetul din
cele trei dormitoare lipsea, că nu aveam puse ferestrele la dor-
mitoare, ci numai obloanele, că în locul uşei din faţă erau
nişte scânduri bătute în cuie, dar pe cine îl interesa acest lu-
cru ? Aveam acum casa noastră şi stând în ea, puteam să-l o-
bligăm pe constructor s'o termine mai repede.

Când s'a căsătorit Codruţ, am cumpărat un apartament
mic în Buenos Aires, unde m'am mutat cu nevasta, şi i-am lă-
sat casa mare lui ca s'o umple de copii. Până acum, după cum
se vede şi din fotografiile dela sfârşitul cărţii, n'a putut să ne
dăruiască decât o nepoată. Acum, când scriu aceste rânduri,
al doilea nepot, sau nepoată, e pe drum. În schimb, Doina ne-
a dat un nepot şi o nepoată.

RUDELE DIN ARGENTINA

Despre uncheşul Ariton, un văr al tatei, am mai spus de
mult că era prin Argentina de acum vreo 25 de ani, când ve-
nisem eu în anul 1950. Cu el am fost, şi sunt, toată vremea în
contact. Ne vizităm regulat. De mătuşa Achilina, nevasta lui,
nu am scăpat nicio vorbă până acum. Era o femeie tare bună
şi cânta frumos cântecele noastre populare. Pe amândoi îi cu-
noşteam încă de acasă.

Pe fata lor Elvira, căsătorită cu Jose Mirabella, am cu-
noscut-o abia aici. N'aveau nici un an, când au plecat din Ro-
mânia spre Argentina. Tot aici l-am cunoscut şi pe băiatul lor
Angel, născut aici în Argentina. Cu Elvira m'am împăcat şi
mă împac foarte bine; mă consultă mereu când are de rezol-
vat probleme grele, mai ales acum, de când e văduvă. Angel
însă s'a supărat pe mine; mă consideră vinovat pentrucă un-
cheşul, când şi-a împărţit averea, deşi e încă voinic şi bine de

nici nu se vede că a trecut de 90 de ani, i-a lăsat aproape tot
Elvirei, datorită faptului că Angel, după părerea lui, s'a pur-
tat urît cu el după ce s'a căsătorit. Chestia nu m'a bucurat de
loc, deşi n'am avut niciun amestec în treburile uncheşului şi
nici nimic de câştigat din ele, dar nici nu mi-a produs multă
supărare. Am trăit o viaţă'ntreagă fără să ştiu de existenţa
lui, la ce-mi serveau acum prietenia, ori supărarea lui !?

Pe lângă familia uncheşului Ariton - uncheşul Gheorghe
fratele lui, murise îndată după venirea mea în Argentina, fără
urmaşi - mai trăiesc aici fraţii Ion şi Gheorghe Ignătescu, co-
piii Maftei, sora uncheşului Ariton şi vara tatii. Ion îmi fuse-
se tovarăş la păscutul vacilor în pădure, vreo trei veri la rând.
Aş putea zice că am crescut împreună dela şcoala primară şi
până ce-a plecat de-acasă. Acum era om, căsătorit cu o argen-
tiniancă de origine italiană, cu doi copii, şi deci cu nevoile lui.
Când am putut, pe primul care l-am vizitat, a fost el. Mi-am
dat imediat seama că el nu prea agrea vizitele mele şi nici
nu simţea plăcerea de a mi le înapoia.

Gheorghe, în schimb, când a văzut că acasă nu se mai
putea întoarce, şi-a cumpărat 21 de hectare de pământ la
vreo 40 de km. de oraşul Balcarce şi-a construit o casă cu
două dormitoare, baie, bucătărie, cămară, şi şi-a instalat o
pompă pentru scos apă, a conectat-o cu casa - aşa că avea
în permanenţă apă proaspătă în casă - a instalat o maşină
micuţă care îi dădea lumină electrică de 8 kw., şi la nevoie,
de 220 kw., ca să poată mişca şi pompa de scos apă, şi-a in-
stalat un televizor, etc. Ce să mai spun !? S'a instalat cu tot
confortul.

Pe el, ca şi pe nevasta lui, Ligheria, născută Popescu, îi
cunoşteam de când eram băiet mic. Cam pe la vârsta de 20
de ani Gheorghe plecase de acasă, în Argentina, „ca să strân-
gă bani", cum zicea el. Înainte însă de a pleca îşi dăduse sea-
ma că se îndrăgostise de Ligheria şi că fără ea nu mai putea
trăi. Când a ajuns în Argentina, l-a apucat frica că Ligheria
s'ar putea mărita cu altul, aşa că i-a scris să se ducă acasă la
părinţii lui şi să stea acolo până se va întoarce el ca să se că-
sătorească imediat. Atunci s'a văzut că nu numai Gheorghe
era nebun după Ligheria, ci că şi ea simţea aceeaşi dragoste
pentru el. S'a dus la casa părinţilor lui, l-a aşteptat, şi când
Gheorghe a crezut că a strâns destui bani, s'a dus acasă şi

s'au căsătorit. Eu n'am fost la nunta lor pentrucă „îl făcusem pe nebunul" - cum ziceau sătenii mei - „şi eram la puşcărie".

Într'o zi, când mă găseam în vizită la ei, - unde merg aproape în fiecare an pentru o săptămână, două - ne-am aşezat la umbra casei ca să bem „mate", un fel de ceai cu gust bun ce conţine cafeină şi care se bea aici de dimineaţa şi până seara. După o vreme îl aud pe Gheorghe zicând:

- E mult de-atunci, şi parcă ieri a fost. Trece vremea de nici nu ştii cum, şi noi îmbătrânim !

- Doar n'oi fi vrând să'ntinereşti ! îl întrerupe Ligheria.

- Hm ! Dacă s'ar putea, n'aş zice nu. Dar m'aş păzi să fac prostii.

- Da ce prostii ai făcut, mă, omule ?

- Am făcut eu multe, dar cea mai mare a fost însurătoarea cu tine.

- Bătu-te-ar norocul să te bată, mă omule; apoi dacă nu te luam eu, cine naiba te mai lua, mă ?

- Găseam eu o proastă, ceva.....şi râd amândoi fericiţi.

După o bucată de vreme Gheorghe se întoarce spre Ligheria, care servea mate, unul după altul, şi privind-o cu ochii umezi de dragoste, o întreabă:

- Tu, Lighere, ia spune, îţi mai aduci aminte cum era când erai fată şi eu veneam seara la voi ?

- Hei ! mă bărbate, e vreme lungă de atunci, şi drumu-i greu până pe atunci, dar eu îl fac des de tot !

Ceea ce se petrece în minţile şi sufletele lor ar putea fi descris cam aşa:

Gheorghe era băiat tânăr. Abia număra vreo 20 de ani când şi-a dat seama că fără Ligheria nu putea trăi. E drept că în sat erau fete multe şi frumoase, dar pentru el nu era alta ca Ligheria. Nici prea mare, nici prea mică, uşurică, subţirică, numai bună s'o iei în braţe şi s'o săruţi „pân'te calcă", cum zice cântecul. Gheorghe, săracul, simţea cum i se curmă picioarele când Ligheria îl privea drept în ochi. Simţea că putea să se bată cu toată lumea pentru Ligheria lui. Uşor n'a fost. Gheorghe nu era singurul care a căzut străpuns de graţiile Ligheriei. Aproape toţi flăcăii din sat întorceau capul după ea şi fiecare s'ar fi simţit fericit dacă ar fi fost premiat cu un zâmbet. Dar Ligheria îşi dăduse inima lui Gheorghe, şi chestia era rezolvată definitiv pentru dânsa.

Ce-o fi văzut ea la Gheorghe, nu se ştie. E drept că Gheorghe era băiat bine legat, cu pumn vârtos, şi juca frumos. Când se punea la câte o bătută şi dădea drumul unei chiuituri de se auzea până în fundul Buninţului, inima Ligherii făcea salturi nebune şi cu mare greutate se stăpânea să nu alerge lângă el şi să-l îmbrăţişeze. Nu mai spun când Gheorghe o lua uşor de mijloc la câte un joc şi o purta ca pe o comoară scumpă în braţe, când la stânga, când la dreapta. Şi erau doar şi alţi flăcăi cari o jucau bine, dar ca să o ţină cu aşa băgare de seamă, şi totuşi strâns, numai Gheorghe ştia să o facă.

Nu mai vorbesc de ochii lui Gheorghe cari o mâncau, de dragă ce-i era ! Câteodată Ligheria îl ruga să chiuie:

- Mă Gheorghe, chiuie odată !

- Nu pot.

- De ce mă ?

Nu ştiu. De câte ori joc cu tine, mi se pune un nod în gât şi oricât mă necăjesc să chiui, nu merge.

Un colibri, care venise după nectarul din florile de lavandă, m'a adus la realitatea în care mă găseam şi i-am cerut Ligheriei un mate. Ea îşi dăduse seama că eu umblasem pe alte meleaguri, şi surâzând şmechereşte mă întreabă:

- Pe unde umblai, că pe aici nu erai ?

- E drept că nu eram pe aici, dar nici pe unde crezi tu n'am fost.

- Lasă că ne cunoaştem noi ! Cum o chiamă ?

Apoi ca să spun adevărul, pe ea Ligheria, şi pe el Gheorghe. Eram în faţa casei noastre din Mihoveni, şi voi amândoi eraţi prinşi într'o horă pe care eu vroiam s'o prind în cuvinte şi s'o pun pe hârtie pentru cei ce vor veni după noi, dar e treabă grea. Mai bine mă duc prin livadă să culeg ceva prune bine coapte.

Frumos e să visezi treaz, dar realitatea se impune întotdeauna. A venit deci vremea să mă ocup şi de activitatea mea principală, cea de pe teren legionar.

GARNIZOANA LEGIONARĂ DIN ARGENTINA

După cum rezultă din lista dela pagina 122, numărul legionarilor simişti din Argentina, în anul 1950, depăşea cifra

de 60 persoane. Era un număr destul de bun pentru o activitate legionară de importanţă; mai ales că, după ce trecuse un timp prudenţial, fiecare începusem să ne facem un rost de viaţă. Şeful legionarilor de aici în acea vreme era Radu Ghenea şi al Garnizoanei Buenos Aires, Toader Ioraş. Însă cei ce în adevăr mânuiau treburile, erau Ovidiu Găină (alias Stan Popescu), Emil Popa şi Grigore Manoilescu.

Cam pe la sfârşitul anului 1951 s'a ţinut o şedinţă de garnizoană în casa camaradul Ion Ştefănescu, din Castelar. Au fost prezenţi la şedinţă aproape toate gradele legionare din Argentina, cât şi legionarii cari locuiau în Buenos Aires şi prin împrejurimi (Gran Buenos Aires). Şedinţa a fost deschisă cu ritualul obişnuit de către Şeful Garnizoanei Cdt. Ajt. Toader Ioraş. După anunţarea câtorva noutăţi locale care ne priveau pe noi legionarii, a cerut cuvântul camaradul Teban care, curioasă treabă, era însoţit de camaradul Cârdu. Scurt şi direct, numiţii camarazi i-au cerut lui Ioareş să spuie de ce a utilizat bani legionari în beneficiu propriu.

- De ce bani vorbiţi ? i-a întrebat acesta.

- De cei ce ai primit din Europa.

- Eu am primit bani din Europa ?

- Da ! D-ta ai primit bani din Europa.

- Dela cine ?

- Apoi D-ta ştii mai bine decât noi, se amestecă Cârdu în vorbă.

- Ce frumoşi camarazi mai am ! zice Ioraş; Dv. ştiţi că eu am primit bani; se pare că ştiţi şi penru ce erau acei bani; dar nu ştiţi dela cine i-am primit. Eu v'aş sfătui să vă informaţi mai întâi bine de tot, despre ceea ce vreţi să denunţaţi aici, şi după aceea, cu probele în mână, să faceţi denunţia. Cum aţi procedat acum, nu vă pot considera decât agenţi provocători, şi voi cere Comandantului să vă pedepsească în mod exemplar.

- Mai încet, D-le Cdt. Ioraş - zice Teban - că şi din banii Garnizoanei de aici ai întrebuinţat destui în folosul D-tale, fără ştirea Şefului. Spune D-le Mânzattu dacă el nu s'a lăudat către D-ta că el face ce vrea cu banii Garnizoanei de aici ?

- N'a spus tocmai aşa cum zici matale, camarade Teban. Ioraş a zis că dacă ar vrea, ar putea să capete autorizaţie dela Comandant de a dispune de banii Garnizoanei de aici după

bunul lui plac; dar nu mi-a spus că el a utilizat bani de ai Garnizoanei pentru nevoile lui personale.

O tăcere grea s'a aşezat peste capetele legionarilor prezenţi, cari se uitau toţi în jos ca să nu vadă feţele crispate a lui Ghenea, Popa Emil şi Manoilescu; Ovidiu Găină se retrăsese în fundul sălii, în penumbră. Ca în atâtea alte cazuri asemănătoare, eu care eram nou venit şi nu înţelegeam că se pusese la cale decapitarea lui Ioraş, am intervenit întrebând:

- D-le Ghenea, ce se întâmplă aici ? D-ta în calitatea ce ai, de Şef al legionarilor din Argentina, n'ai nimic de spus la tot ce se întâmplă aici ?

Cum el n'a răspuns imediat la cele ce întrebam, m'am adresat lui Emil Popa şi Găină:

- D-le Cdt. Popa, nici D-ta n'ai nimc de spus ? Şi D-ta, D-le Găină, ai putea să spui de ce te ascunzi în fundul sălii ?

Ovidiu a reacţionat imediat. A zis că nu se poate admite ca un legionar să fie acuzat aşa, fără probe, şi că ar fi bine ca şedinţa să fie închisă, rămânând ca chestia în discuţie să fie rezolvată la şedinţa următoare; lucru ce s'a făcut cu aprobarea lui Ioraş, pe care nu-l mai înţelegeam. Când am ajuns la gara din Castelar, l-am întrebat pe Ioraş care era adevărul cu banii ? Drept răspuns a scuipat următoarea înjurătură: „ Mama lor de măgari, eu acopăr porcăria, şi ei încearcă să-mi tae capul".

- De ce porcărie e vorba, Toadere ?

- Lasă că ştiu eu ! Nu mai e nevoie să te amărăşti şi tu.

N'am putut scoate mai mult dela el. La şedinţa următoare, cred, Ioraş a renunţat la şefia Garnizoanei şi în locul lui a fost numit Popa Niculai, iar eu am fost numit ajutorul lui Popa. Pe câţi am întrebat care era adevărul în cearta cu Ioraş, toţi ocoleau răspunsul; în special Emil Popa şi Găină ziceau că n'au habar despre ce era vorba, că Ioraş întotdeauna a fost ciudat, n'a vroit niciodată să muncească, etc. Întâmplarea mi-a lăsat un gust amar în gură pentrucă fusese lăsată baltă; nici Teban, cu Cârdu, sancţionaţi şi nici chestiunea cu banii explicată.

Pe lângă funcţia de ajutor al Şefului de Garnizoană, am fost numit şef al unui Cuib, însărcinat cu strângerea de fonduri pentru scoaterea unei reviste, şi executarea treburilor de bucătărie a acesteia, (corectatul matriţelor, cusutul, ambala-

jul, expedierea, etc.). În luna Octombrie a anului 1951 a apărut primul număr al „Însemnări"-lor, revistă lunară de doctrină și politică legionară. Redacția era în mâna unui grup compus din Radu Ghenea, director, iar redactori: Alexandru Mateescu - Francu, (ce semna articolele cu pseudonimul Lucian Furdui), Toader Ioraș, Grigore Manoilescu și Popa Emil. Pe lângă ei, au mai publicat articole ocazionale: Anton Gorănescu, J. N. Manzatti, Ovidiu Găină, Zizi Ghenea și Mardarie Popinciuc. Au mai publicat articole ocazionale diverse personalități din străinătate, prieteni ai Neamului nostru, ca: „ O intrevedere cu Generalul P. R. del Valle " (nr. 2, Dec. 1951); Conde de Casa Rojas, „Tengo Fe en Rumania" (nr. 3, Ian. 1952); Juan Carlos Goyeneche, Profesor Universitar de istorie, „Esta Nación Sacrificada y Envidiable", (nr. 4, Febr. 1952); Rodolfo P. Fernandez, ex Agregat Cultural la Ambasada Argentină din București, „El Rumano es Idioma Latin", (nr. 6, April 1952); Baronul Carlos von Merck, ziarist german cu faimă internațională, „Los Ismos y la Realidad", (nr. 7, Maiu 1952); o intrevedere cu Dr-ul Carlos Montenegro, Ambasadorul Boliviei în Chile (nr. 12 și 13 din Oct. și Dec. 1952); ca să citez numai pe cele ce mi s'au părut mai interesante.

Între timp Manoilescu se mutase la Valle Hermoso, o localitate de vilegiatură din Provincia Cordoba, unde montase un aparat de multiplicat scrieri de orice fel, fundând editura „Cartea Pribegiei", in care au apărut, în anul 1952, „Psaltirea", tradusă de el din latină; „Îți mai aduci aminte Doamnă", de J. N. Manzatti; „Cerul era putred" de Gheorghe V. Bumbești; „Sfințitorii de Icoane", de Toader Ioraș; „A murit un sfânt", de Vintilă Horia; dintre câte îmi mai amintesc.

De acord cu Popa Niculai și cu invoirea Comandantului, am incadrat in garnizoană pe Ion Tucan, legionar care luase parte la lupta numită „Digul dela Vicșani", care stătea deoparte pentrucă erau aici legionari cari credeau că nu e bine să mai facă parte din Mișcarea Legionară pentrucă făcuse parte din echipa care il omorise pe Iorga. Dar încadrarea n'a durat mult; numai la vreo câteva săptămâni a venit ordin dela Comandant să-l dăm afară. La fel mi s'a întâmplat cu încadrarea lui Ion Aretianu, fost Șef de Grupă la Răsleți în anul 1940 sub comanda D-lui Iasinschi. S'a zis că nu poate face parte

din Garnizoana Legionară pentrucă fusese Secretarul și șoferul Domniței Ileana.

Pe zi ce trecea mă cruceam tot mai mult de cele ce se întâmplau și gura mi se făcea tot mai amară. Nu m'a indulcit nici faptul că fusesem avansat la gradul de Comandant Ajutor. În revista „Însemnări" începuseră să se publice lucruri cari erau direct împotriva Mișcării, se ponegreau foști camarazi cu epitete de mahala. Când Țoculescu a fost descoperit că scufundase un vapor cu intenția de a încasa suma cu care fusese asigurat, Șefii noștri ne sfătuiau să subscriem cât mai multe acțiuni ale Societății Anonime ce înființase aici acela, pentrucă sub forma aceasta am fi putut salva mulți bani din averea lui Țoculescu și ca urmare ar fi picat câte ceva și pentru Mișcarea Legionară. Când am început să le aduc aminte de „legea onoarei", m'au izolat.

Toate aceste lucruri i-au fost comunicate Comandantului și la toate am primit ca răspuns: „voi limitați-vă să plătiți revista; ceea ce se va publica în ea e treaba lui Ghenea și a grupului ce-l ajută"; rezultatul, revista după nr. 15 din Martie 1953 n'a mai apărut, pentrucă noi n'am vrut s'o mai plătim. Am început din nou să mă întreb și să întreb și pe ceilalți camarazi de ce Horia Sima dădea ordine lipsite de orice logică și etică legionară, pentrucă eu il cunoșteam destul de bine și știam că nu e prost. Nimeni nu-mi răspundea.

Ne mai rămăsese totuși un drum de a activa, fără a ne simți stingheriți de către șefii noștri: conferințele dela Biserica Unită a Sirienilor din strada Canning, unde aveam și biserica noastră. Subiectele erau din toate domeniile. La ele luau parte, pe lângă legionari, aproape toți cei ce fuseseră în serviciul exterior al României, cât și alți refugiați, vechi și noi. Aici l-am cunoscut pe Prof. Dr. Dumitru Găzdaru, care excela în explicarea problemelor linguistice, politice și culturale ale țării noastre de origină. Chiar din vremea aceea m'am alăturat de dânsul așa de mult, că aproape tot ce-am făcut mai târziu, erau probleme pe care le discutam cu dânsul în prealabil. Azi e fratele mai mare ce am aici. Cu asta am zis, cred, tot ce se poate zice. Tot dânsul a contribuit să fim respectați de către foștii politicieni, cari continuau să ne urască cu aceeași intensitate din totdeauna. Erau așa de orbi în ura lor, încât la începutul refugiului sărbătoreau ziua de 23 Au-

gust a anului 1944 ca o „serbare naţională", considerand-o o mare victorie a lor; desigur că niciodată nu le-am tăgăduit paternitatea acelei zile.

Încă din acele vremuri şi până când am mai putut aduna vreo câţiva Români, sau simpatizanţi de-ai noştri, am luat parte, împreună cu Prof. Găzdaru, cum o probează fotografiile ce urmează, la toate serbările şi manifestaţiile care aveau loc aici, in favoarea Patriei noastre.

MLAŞTINA DESNĂDEJDII

Într'o sâmbătă după amiază din luna Aprilie a anului 1953, a venit la mine acasă în Villa Ballester, Popa Niculai, şi m'a invitat să merg cu el la un birt din apropiere să bem o bere şi să mai vorbim câte ceva despre Mişcarea Legionară. I-am spus că o bere putem bea şi în casă, şi vorbi şi despre cele ce ne interesează. Mi-a replicat că are să-mi comunice lucruri foarte grave pentru Mişcare şi că doreşte să avem vreme de a vorbi nestânheriţi. Am plecat. Ajunşi la birt, am cerut berea şi Popa Niculai a început povestea:

Dragă Mardarie,in ultima vreme văd că te frământi ca să afli de ce Horia Sima dă ordine aşa de anapoda. De ce dă el crezare unor oameni fără niciun fel de trecut legionar şi nu ia în seamă părerea altora cari prin luptele la care au luat parte, merită o incredere oarbă. Chestia e simplă: il au în mâna lor.

- Cum il au în mâna lor ? Ce-a făcut ca să nu poată şti toată lumea ? căci numai in forma aceasta ar putea să-l aibă în mâna lor.

- Aşa e. A făcut o năsbâtie tare mare şi nu ştie cum s'o acopere.

- Ce năsbâtie, frate Niculai ?

- I-a făcut un copil D-nei Costin.

- Fugi de-aici, Niculai ! nu cred aşa ceva. Cum să se dea „Şeful Mişcării Legionare" la soţia unui camarad ?!

- Aşa că nu crezi ?

- Nu cred. Asta nu-i posibil. Cum să cred aşa ceva, când la Rostock a admis să fie bătut la spate Iorga pentrucă se culcase cu o nemţoaică şi fusese descoperit de Nemţi ? Nu poate să fie drept aşa ceva. Şeful Mişcării Legionare nu poate spune una şi face alta. Horia Sima nu este un setembrist, nou

intrat în Mişcare care nu cunoaşte legile ei, car... ştie că Mişcarea Legionară, înainte de toate, este o şcoală a cărei ţel este învierea Neamului prin credinţa în Dumnezeu. Horia Sima este un „Comandant Legionar făcut de Căpitan. Nu, frate Niculai, pe mine nu mă duci cu muia.

- N'am de gând să te duc în nicio parte. Mă gândeam eu că o să fie greu să crezi lucruri pe care eu personal, la început, nu mi le puteam băga în cap. Tocmai de aceea am adus cu mine o serie întreagă de scrisori pe care le-am schimbat, eu şi alţii, cu Comandantul, din care iese clar că cele ce eu îţi spun sunt adevăruri mari cât soarele de pe cer. Uite aici, citeşte scrisoarea ce i-a trimis D-na Costin sub presiunea bărbatului; după aceea o să-ţi dau alte şi alte scrisori, şi la sfârşit o să vedem dacă te-ai convins ori ba.

Scrisoarea Doamnei Costin, trimisă la începutul anului 1949, este următoarea:

"În ziua de 6 Noembrie 1948 am dat naştere unui copil al cărui aspect mi-a desvăluit imediat cruda realitate: *încarnarea* în trup şi suflet a *păcatului nostru.* Iluziile deşarte, lipsa de conştiinţă şi nădejdea mea de fiinţă slabă şi păcătoasă, care conta pe naşterea unui copil dela bărbatul său legitim, pentru a înmormânta definitiv, fără mărturisire şi fără ispăşire păcatul *adulterului* săvârşit, au fos spulberate implacabil de această replică a naturii pe care nu o prevăzusem *în nebunia noastră.* B. a primit cumplita lovitură din prima ve dere aruncată asupra copilului la căpătâiul meu, în diminea ţa naşterii, lovitură căzută ca un trăsnet într'un moment cul minant de fericire şi de emoţie omenească. De abia la câtev zile, lăsându-mi un timp de linişte trupească, mi-a pus ches tia de încredere. Cu toată intenţia mea necinstită *de a-ţi as culta până la capăt dorinţa şi dispoziţiile de a nu divulga a devărul,* bine înţeles că n'am mai putut nega".

„În ce mă priveşte pe mine, acum totul s'a prăbuşit.Sl bele mele circumstanţe atenuante,care ar fi existat în momer tul faptei, s'au anulat şi ele prin tăinuirea îndelungată a ad vărului. Prinsă ruşinos de acest om, care faţă de mine a fo perfect în cinste şi dragoste şi pe care azi l-am desfiinţat, n mai văd nicio ieşire. Nu am curajul, nici mintea, nici sufletu şi nu ştiu încotro s'o apuc; doar de mi-ai indica tu calea".

„Dar înaintea problemelei mele trebue să ne întrebăm

facem cu acest om, trădat, în care am dărâmat cei doi stâlpi sprijinitori ai vieţii lui întregi: Familia şi Mişcarea ? Ce facem cu fiinţa născută din păcat şi în care azi sau mâne vei fi recunoscut, nevinovată şi totuşi obligată să ducă povara blestemată a acestei triste origini ? *Şi ce faci tu cu o lume întreagă care crede în tine şi căreia nu-i vei putea ascunde la infinit o faptă care te coboară pe cea mai joasă treaptă omenească ?"*

„Reacţia şi desaprobarea lui B. faţă de mine şi de copil a fost mereu stăpânită şi umană, dovadă dând de o *adevărată dragoste, pe care noi n'am avut-o decât în vorbe.* Dar pe cât de mare-i este desinteresarea, tot pe atât de adâncă îi este şi hotărîrea de a face să rodească învăţămintele acestui crud adevăr în folosul ideei de care este legat peste el şi peste oameni. De aceea primul lucru a fost să asigure păstrarea secretului şi evitarea scandalului catastrofal, continuând şi complectând în faţa lumii *comedia începută de noi în faţa lui,* cu simularea sinistră a tatălui şi soţului fericit. *Aceasta până va putea să dea ochii cu tine, ca să-ţi dea şansa, dacă după greutatea faptei, agravată de premeditare şi perseveranţă în ea, mai ai în tine posibilitatea de a găsi şi a păşi la soluţia salvatoare şi demnă atât pentru Mişcare cât şi pentru tine şi copil,* înainte de a fi prea târziu, când s'ar afla de către toţi. Pentru aceasta nu ţi s'a scris până acum o scrisoare, putând întotdeauna fi interceptată".

„Primim acum telegrama cu venirea lui V. (Borobaru). Nu ştiu dacă vine şi pentru aranjarea acestei chestiuni, bănuind că n'ai fi avut curajul să i-o încredinţezi. În tot cazul, *nu se poate rezolva aşa ceva prin delegaţie...* "

„Astfel eşti pus acum în faţa complectei cunoştinţe de cauză şi fiind încă *liber şi neforţat de penibila constrângere a unor eventuali terţi, încearcă să te ridici la înălţimea răspunderii,* şi te rog în numele viitorului şi al onoarei măcar, dacă nu se mai poate al fericirii celor loviţi de marea greşeală, să găseşti şi să hotărăşti respectivele soluţii indicate".

ss Gina

Am citit scrisoarea de nu mai ştiu câte ori, şi tot nu-mi venea a crede că citeam ceea ce citeam. După un timp îl întreb pe Niculai:

- Frate Niculai, tu de unde ai aflat toată chestia asta ?
- D-na Costin i-a spus-o lui Ion Popa şi el mi-a spus-o mie.

- Copia de pe scrisoarea D-nei Costin cine ţi-a dat-o ?
- Andrei Costin, bărbatul ei.
- El este de acord ca această chestie, într'un eventual moment, să fie cunoscută în mod public ?
- Sigur că da. Având în vedere că ceea ce s'a întâmplat nu mai e reparabil, Andrei şi-a făcut un caz de conştiinţă să apere cel puţin Mişcarea Legionară de lovituri similare.
- Tu şi cu Ion nu i-aţi scris Comandantului, şi nu i-aţi cerut nicio explicaţie ? Nu-i posibil ca totuşi Costin să se înşele şi copilul să nu fie al lui Horia Sima ?
- I-am scris, frate Mardarie, şi din cele ce ne-a răspuns rezultă, indirect, că copilul este al lui. De altfel ajunge numai să-l vezi; e Horia Sima în picioare. Uite aici fotocopia scrisorii trimisă nouă de Horia Sima; cred că tu îi cunoşti scrisul, şi una a lui Borobaru către Costin. Citeşte-le întâi, şi după aceea ţi-oi mai da ceva amănunte destul de lămuritoare".

Iată ce zic fotocopiile amintite:

„Dragă Popa Nicolae,

Am primit scrisoarea ta şi îţi mulţumesc. E pur şi simplu uluitor ceea ce se petrece acolo. Oare toată lumea şi-a pierdut capul ? Oare nu-şi dă seama nimeni că se produce o catastrofă, că se distruge o coloană vertebrală a neamului ? E posibil să se ia razna aşa, fără nicio minută de meditaţie ? Blocaţi imediat toate svonurile. Vă fac răspunzător pe fiecare, dacă mai discutaţi această chestiune măcar între voi. In curând veţi primi toate lămuririle şi până atunci reluaţi-vă activitatea în condiţii normale. Vă îmbrăţişez pe toţi,

ss Tiberiu"

„Dragă Andrei,

„Abia acum venind din Austria şi luând act de neînţelegerile ce s'au ivit în familia ta, mă grăbesc să-ţi răspund. Îţi înţeleg durerea, dar nu-ţi proiecta nemulţumirile într'o formă nebuloasă şi abruptă, căci pot fi alţii mai nefericiţi decât tine; în cazuri de acestea există soluţii pustiitoare, care pretind să repare răul, multiplicându-l cu o mie şi există soluţii răscumpărătoare, care realizează un nou echilibru. Rămâi devotat marilor cauze. Trebue să rămâi mare, distins şi nobil, chiar atunci când noi putem fi mici. Convingerea mea este că copilul este al tău. Dacă persişti în această idee, eu sunt gata să îmi asum întreaga răspundere şi să trag toate consecinţele,

eliberându-te de orice obligaţie. Vom face un gentleman's acord, ale cărui mijloace şi modalităţi le vom discuta în amănunt, când voi veni în Argentina. Aşteaptă te rog venirea mea. Cum vizele obişnuite sunt blocate, mă voi face forte să obţin o viză de turism.".

„Te rog reia-ţi activitatea obişnuită. Cu consulul Constantinescu greşala este mai mult de partea noastră, căci a fost puţin bruscat şi îndepărtat, ceea ce l-a determinat să reacţioneze cam tare; desigur asta nu-l justifică, dar noi am provocat răceala. Ţi-aş fi îndatorat dacă ai lua bunele relaţii cu el".

„Salutări dragi Ginei,
Cu drag, Valer"

După cetirea celor două scrisori am rămas buimăcit de cap. Cum D-le să înţelegi că Şeful Mişcării Legionare, a şcolii morale de redresare a Neamului Românesc, a acelei organizaţii care avea ca ţel suprem crearea „omului nou", poate săşi dea păcatele, pe care nu le neagă, pe spatele Secretarului particular al său ? Săracu Traian Borobaru !

- E grozav de mârşav ceea ce vrea să facă Horia Sima cu ajutorul lui Borobaru ! îi spun eu lui Niculai.

- Aşa e - îmi răspunde el - dar matrapazlâcul n'a prins. Costin nici n'a vrut să audă de aşa ceva.

- Au venit lămuririle promise ?

- Nici vorbă ! De aceea pe data de 9-IX-1949, i-am trimis următoarea scrisoare:

„La inceputul lui Ianuarie, prin două scrisori consecutive, V'am semnalat un fapt uluitor de grav. Am aşteptat zi de zi rezolvarea lui în sensul satisfacţiei ce trebue dată atât unei mari probleme pe linia Mişcării, cât şi celor lezaţi direct sau interesaţi. Printr'o telegramă şi două scrisori ne-aţi promis şi anunţat sosirea lui Valer (Borobaru), ceea ce până în prezent nu s'a intâmplat. Ne-aţi atras atenţia că se „produce o catastrofă", că „se distruge coloana vertebrală a neamului", că „s'a luat razna", că „ne faceţi răspunzători pe fiecare dacă mai discutăm această chestie măcar între noi". Aţi dat apoi, prin declaraţia scrisă a lui Valer, o soluţie care nu satisface nimic din cele cerute. Şi ne-aţi acoperit cu o izolare şi o ignorare totală".

„După atâtea luni de nervoase aşteptări şi continui frământări interioare, constatăm că, prin toate eforturile noastre de stăpânire şi de convingere la aceiaşi şi a celor în cauză, cunoaşterea faptului nu s'a putut mărgini numai la persoanele de până acum. Cel direct lezat, şi mai indignat de această tratare de „fapt divers" şi în special aruncarea lui asupra altuia, s'a destăinuit şi la doi tineri buni şi valoroşi ingineri foşti şefi de grup FDC. Unul din ei şi-a anunţat şefilor respectivi retragerea definitivă din rândurile noastre pentru „mostruozităţi" săvârşite de Dvs. N'ar fi dat alte explicaţii. Cei cu grijă şi cei curioşi din micul grup restrâns se interesează însă în deaproape. Celălalt inginer stă complect izolat. În plus, fiziomia urmelor lăsate, cu toată grija de a le ţine cât mai departe, a determinat două cunoscute doamne din rândurile noastre să facă indirecte şi răutăcioase aluzii. Şi apoi cine ştie dacă nu s'a mai „destăinuit" şi la alţii".

„Aşa stând lucrurile orice amânare o socotim şi mai gravă. Pericolul difuzării , foarte aproape de urechile duşmanilor, prietenilor şi a lor noştri, poate produce speculaţii grozave pe seama principiilor noastre, pe seama morţilor noştri, pe seama noastră, şi puternice şi ireparabile prăbuşiri printre noi".

„De aceea, in aceste zile de aniversare a unei jumătăţi de veac dela naşterea celui ce ne-a dat o învăţătură şi nouă ani dela acea puternică afirmare dintre 3 şi 6 Septembrie, Vă rugăm să daţi soluţia cuvenită, dictată de conştiinţa omului ce se află pe vârful piramidei valorilor morale, cerută de preceptele creştine - izvor al credinţei noastre -, de imperativul păstrării nealterate a ei, de prestigiul de care încă se bucură Mişcarea noastră".

„Până la dureroasa pomenire de zece ani - 22 Septembrie - a marilor şi multelor noastre jertfe, încercăm să ne mai stăpânim durerea şi grija, să mai localizăm cât putem, aşteptând însă din partea Dvs. o soluţie".

„Nu va sosi, ne socotim îndreptăţiţi şi datori, în faţa „catastrofei" ce ne aşteaptă, să ne adresăm, pe scara ierarhiei stabilită de Dvs. însuşi, la locţiitor, pe care îl socotim în drept să hotărască".

„Până atunci, cu toate cele cuvenite nădăjduim într'un cât mai urgent răspuns".

ss Popa Niculai - ss. Popa Ion

- Care a fost răspunsul ? l-am întrebat eu pe Niculai imediat ce am terminat de citit scrisoarea reprodusă mai sus.

- N'a fost numai unul, ci două scrisori trimise mie şi lui Ion, ultima prin intermediul lui Ovidiu Găină, şi alta lui Costin în care îi propune să lase elucidarea chestiei în mâna unchiului său Sturdza, care între timp fusese numit Secretar General al Mişcării. Sturdza îi trimite lui Costin două scrisori, în care îi cere instrucţiuni asupra felului cum crede el că trebue să se rezolve chestia, la care Costin îi răspunde că ar fi bine să ia contact cu D-l Iasinschi şi, în cazul când ar avea nevoie de antecedente, să mi se adreseze mie (Popa Niculai).

Reproduc acum numitele scrisori, afară de cea a lui Costin către Sturza, care afară de cele indicate mai sus, nu are alte elemente care ar putea fi de folos înţelegerii cazului Horia Sima:

"Dragii mei,

„În scrisoarea ce mi-aţi trimis-o nu-mi mai recunosc pe vechii, bunii şi devotaţii mei prieteni. Probabil că rasa marilor devotamente s'a stins. Probabil că v'am cerut prea mult, căci a te menţine treaz în faţa unor astfel de furtuni îţi trebue un suflet de titan. V'aţi coborît la o altitudine prea joasă şi nu mai simţiţi fâlfâiala de aripi a destinului. O, dacă aţi avea spiritul dela 3 - 13 Septembrie, în numele căruia vorbiţi aţi fi transfiguraţi de responsabilitate. Aduceţi-vă aminte de câte ori n'am regrupat forţele obosite ale mişcării, câte neputinţe n'am cules de pe drumuri, câte erori n'am reparat şi câte mlaştini ale desnădejdii n'am trecut ? Dumnezeu îmi va ajuta şi de data aceasta. Iar dacă vroiţi să primiţi un sfat dela mine, fiţi vâslaşi pricepuţi. Nu vă lăsaţi atraşi pe panta răului care coboară în avalanşă. Căci rău nu este numai când cineva îl săvârşeşte, ci şi atunci când nu împlineşte binele care îi stă la îndemână".

„Valer n'a putut veni pentrucă atunci când era pregătit pentru această călătorie s'au stopat imigrările. Dacă voi aveţi posibilitatea să-i scoateţi viza, pe un nume ce-l vom indica de aici, el pleacă imediat".

„Scrieţi pe adresa Michel R. Sturdza, 2 rue Palsbourg, Et. II, Paris VIIIe".

"Vă strâng mâna tuturor cu drag,

13 Sept. 1949 ss Tiberiu"

„Dragi prieteni,

„Recitind scrisoarea voastră, îmi dau seama de un lucru. Voi nu m'aţi înţeles. Eu nu v'am cerut să ascundeţi ceva, de care mi-ar fi teamă, ci să opriţi răspândirea svonurilor până ce există posibilitatea unei explicaţii. În cazuri de acestea, indiferent ce bază de adevăr există şi ce turnură iau lucrurile, răul este produs. Recitiţi scrisoarea cea dintâi a mea, dacă o mai aveţi şi vedeţi sensul ei exact".

„În al doilea rând, eu n'am dat niciun răspuns nimănui. Probabil e o iniţiativă a lui Valer (el nu e aici în acest moment) pe care l-am pus în curent cu lucrurile, fiind pregătit să plece"

„Este adevărat că eu am primit o scrisoare, dar ce răspuns să dau când făcea impresia că e scrisă într'un moment de slăbire a nervilor, uitând şi cui e scrisă şi ce obiect are. Prietenul vostru, pe lângă mari şi frumoase calităţi, repede se decide într'o parte fără să mai aştepte suficiente elemente de judecată. Iar voi, în loc să simţiţi aceste lucruri, dacă nu le puteţi intui cu toată claritatea, vă faceţi ecoul acestei gândiri tulburi".

„E cineva dela voi care are contact cu Popa Emil ? Vedeţi că omul acesta a mai montat pe vremuri o afacere de asta contra lui Banea, încât Căpitanul, scârbit, a pedepsit pe denunţător".

„După cum probabil aţi aflat, i-am scris prietenului vostru, să ia o deciziune: sau se adresează publicului sau rămâne sub scutul mişcării. Dar sistemul de a lansa azi un svon mâine altul nu-i face cinste, când avea la dispoziţie o persoană de mare talie şi rudă apropiată a lui căruia putea să se adreseze".

„Acelaşi apel vă fac vouă: sau sunteţi tovarăşi credincioşi de drum şi atunci vă puneţi ordine în gândire, ieşiţi din pasivitate şi vă apucaţi inimos de lucru în organizaţie, sau vă luaţi libertatea să loviţi în acela care nu şi-a încheiat nici misiunea şi nu l-au părăsit puterile".

"Cu bine,

ss Tiberiu

"Scrisoarea e exclusiv pentru voi. Am ales această cale de transmisiune, neştiind dacă mai sunteţi acolo sau plecaţi la San Juan. Persoanei care o aduce nu e niciun răspuns de dat".

„Domnule Costin,

„Dumneata ai făcut o greşală capitală care oricâte motive ar avea la bază este greu de scuzat: în loc să te adresezi persoanei care îţi putea fi de mai mare folos în chestiunea ce te frământă, adică unchiului d-tale, care are netegăduite calităţi şi prestigiu, ponderaţie, bun simţ şi onoare, ai preferat să-ţi desvălui necazul în cercuri din ce în ce mai largi, expunând oprobiului public mişcarea, familia şi însuşi pe D-ta. Sunt anumite fenomene de desgregare acolo, sunt anumite suflete decepţionate de pe urma acţiunii D-tale. Or acesta nu e un domeniu care să ne aparţină în mod particular, ci un domeniu sacru care nu poate fi avariat sau tulburat de nefericirile personale. Există o eleganţă, o ţinută care se reclamă în cele mai tragice împrejurări, cu atât mai mult din partea D-tale care porţi un nume ilustru. Eu îmi dau seama că peste câţiva ani, atunci când câştigi perspectivă şi distanţă faţă de evenimente, vei regreta atitudinea adoptată acum. Acum se apropie un moment de răscruce. Sau d-ta laşi acţiunea să fie elucidată de unchiul d-tale care singur şi-a luat această însărcinare, sau scoţi problema din cadrul mişcării şi înţelegi să-i dai curs liber. În cazul dintâi nu-ţi rămâne decât să clarifici singur atmosfera, să redai încrederea acolo unde ea a oscilat, să revii asupra propriilor d-tale declaraţii, având toată încrederea in Dl. Sturdza, care astăzi se găseşte în vârful piramidei, ocupând locul al treilea in mişcare. Te rog să comunici atitudinea adoptată unchiului d-tale".

„Cu bine,

ss Tiberiu

****

La scrisoarea lui Horia Sima din 13 Septembrie, Popa Niculai i-a răspuns următoarele: „Citesc şi recitesc, încercând să tălmăcesc şi să înţeleg scrisoarea Dvs. din 13 Sept. Cuvinte tari - săbii ascuţite - ce implântaţi fără cruţare în sufletele „vechilor, bunilor şi devotaţilor Dv. prieteni". „Nu-i mai recunoaşteţi", „s'au coborit la altitudini joase". „S'a stins rasa marilor devotamente". „Ne-aţi cerut prea mult,,, şi câte altele".

„Recitesc şi rândurile noastre, nu ştiu pentru a câta oară, ca să-mi dau seama dacă nu cumva am săvârşit faptul care merită asemenea răsplată. Pe două pagini, un dureros strigăt de alarmă, şi ajutor cerut celor în drept şi'n cauză, pentru a „opri răul ce coboară în avalanşă" şi pentru care forţele noastre nu ştim dacă sunt suficiente. Pe două pagini, în loc de tipicile fraze a celor ce şi-au amăgit, înşelat sau chiar trădat şefii că „totul merge bine", ne-am aşternut sufletul nostru sincer şi dezinteresat. În prima, cu accente cutremurătoare redau faptele; în a doua, invocând aniversări şi jertfe de care am fost totdeauna legaţi, imploram soluţii. Şi la urmă, - sub teama aceleeaşi de zece luni de la apariţie, opt de la semnalare, şi 20 de la săvârşire, se tot prelungea - Vă mărturisesc şi intenţiile tot dezinteresat, cavalereşte. Şi tot cu gândul de a preveni răul şi mai mare, şi pe cei pe cari singur i-aţi stabilit".

„Cred că nu meritam aceste cuvinte... Deocamdată îmi permit să nu accept afirmaţia că „ne-aţi cerut prea mult". Dimpotrivă, ne-aţi refuzat şi puţinul oferit şi ne-aţi făcut „răspunzători pe fiecare dacă mai discutăm măcar între noi,,. Ne-aţi spus că „am luat-o razna"...Mai departe ne reamintiţi: „De câte ori n'am regrupat forţele obosite ale Mişcării, câte neputinţe n'am cules de pe drumuri, câte erori n'am reparat", etc. Câte n'ar fi de spus la aceste capitole ! Mă opresc numai asupra „neputinţelor", să le individualizez. Mă întorc cu 17 ani în urmă şi privesc mult la timpul din Mai 1938 până în ziua de azi. Într'adevăr, câte devotamente uriaşe nu s'au stins ! Din cei ce erau suflet cu Dv. Şi apoi, câte comori de virtuţi n'au îngropat sub ele Râmnicul, Ciucul, Vasluiul, Braşovul şi multe colţuri româneşti ! Nu cred că vreunul din ei să facă parte din aceste „neputinţi". Nici dintre cei care au ţinut şi ţin fâlfâind, în ţară şi în exil, drapelul sus. Nu reuşesc să-i aflu, şi pe bănuieli nu mi-am întemeiat niciodată credinţa mea".

„Şi la urmă ne daţi un sfat: „să fim vâslaşi pricepuţi şi să nu ne lăsăm atraşi pe panta răului". Dar... vasele noastre erau sufletele. Sunt frânte de faptele în sine şi ciuruite de plumbii grei ai rândurilor Dv. Şi nu pot avea rezistenţa de odinioară. Pe panta răului n'am să mă las atras, pentrucă prea am prezente în mine atâtea jertfe şi atâtea speranţe sincere, curate şi nobile idealuri".

ss Popa Niculai

La scrisoarea trimisă prin Găină i-a răspuns următoarele:

„Am primit scrisoarea trimisă prin Ovidiu Găină. Am citit-o de cât mai multe ori ca s'o înţeleg...În a Vă răspunde, nu ştiu ce cuvinte să mai aleg, pentru ca ele să reprezinte pura realitate a gândurilor, a hotărîrilor şi a faptelor mele şi ca să nu fie interpretate în alte sensuri decât cele adevărate. De aceea îmi permit a-mi expune răspicat, categoric, fără ocolişuri şi fără subînţelesuri aceste gânduri, cu rugămintea ca ele să fie luate ca atare şi nu pornite din prostie, răutate, ambiţie sau interes".

„Este nedreaptă orice acuză adusă celor ce au cunoscut faptul, cum că n'au fost la înălţimea unei uriaşe înţelegeri (poate până la urmă de condamnat). Datorită acestei înţelegeri s'a localizat cât s'a putut. Nu ştiu însă până când şi până unde, căci cazuri de acestea nu sunt aşa de uşor de ocultat... în ceea ce mă priveşte - dat fiind faptul în sine şi urmările lui, împrejurările în care s'a petrecut, persoana care l-a săvârşit şi cea care moralmente l-a suportat, dat fiind principiile noastre încălcate, şi de cine -, mă obligă să răspund astfel la alternativa: „sau sunteţi tovarăşi credincioşi de drum şi atunci vă puneţi ordine în gândire, ieşiţi din pasivitate şi vă apucaţi inimos de lucru în organizaţie, sau vă luaţi libertatea să loviţi în acela care nu şi-a încheiat încă misiunea şi nu l-au părăsit încă puterile": Până când nu cunosc soluţia dată, nu pot alege niciuna dintre aceste două alternative, oferite şi simplificate la „a fi sau a nu fi". Deci nu pot fi nici tovarăş credincios de drum şi nici nu pot lovi. Mi-am pus de atâta timp „ordine în gândire" şi cu mare durere constat că s'a rupt ceva între Dv. ca şef şi mine ca soldat, mai ales în desfăşurările ulterioare. Nu s'a rupt însă între mine şi Mişcare. Nu lovesc, pentrucă nu este în firea mea de a lovi decât în duşmani, şi numai atunci când sunt lovit. Pentru a salva însă aparenţele organizaţiei de azi faţă de lumea noastră şi de cealaltă lume, înţeleg să rămân încadrat de formă şi numai până la o cât mai apropiată rezolvare, când îmi rezerv dreptul de a lua o hotărîre definitivă. Am luat această atitudine mânat de credinţa şi de asigurarea că se va soluţiona totul în cadrul Mişcării, cu înţelegerea şi depăşirea de sine a celor în cauză... Socot ca o datorie a mea de conştiinţă să mai adaug: Fenomenele de „desagregare", pierderile de elemente pe care le suferim în fiecare zi fără să câştigăm altele în loc, nu sunt numai locale şi nu sunt datorite exclusiv acestei chestiuni. Ele au origini mai vechi şi sunt generale. Există apoi o pasivitate o expectativă, o izolare a multor elemente de valoare şi putere de muncă, şi printre ele unele care au format suflete în credinţa noastră, aducând Mişcării mărirea şi gloria. Îndepărtaţi de noi, prietenii ne întorc spatele. Făţiş sau în umbră duşmanul stă la pândă, gata de atac... Socot deci că şi acestea cât şi multe altele lăsate în suspensie nedefinită sau neaduse la zi trebuesc avute în vedere cu această ocazie. Iar ca încheiere, Vă dau o solemnă asigurare: înţeleg să merg numai pe căile indicate de onoare, de bună credinţă şi intenţie. Vă rog însă fierbinte, invocând tot ceea ce pot cuprinde cu mintea şi sufletul, aşa cum ar face-o atâtea uriaşe devotamente, dacă ar fi în cunoştinţă de cauză: peste oameni; salvaţi principiile, căci acestea sunt eterne. Cu toate cele cuvenite...".

ss Popa Niculai

Consecinţa hotărîrii lui Costin de a lăsa chestia pe seama D-lor Iasinschi şi Sturdza, i-au obligat pe Popa Niculai şi Ion a scrie acestora următoarele scrisori:

„Castelar, 8 Noembrie 1949.- D-lui Lct. Cdt. Iasinschi. Am primit scrisoarea D-Vstră din 28 Octombrie. Am luat act de asigurările pe care separat mi le daţi, şi iertaţi-ne această impoliteţă. Am fost obligaţi de împrejurări a o face. Vă trimitem alăturat rezumatul povestirilor noastre şi aşteptăm cu nerăbdare părerea D-Vstră competentă asupra lor. Cu toate cele cuvenite.

ss Popa Niculai - ss Popa Ion

„Un mare prieten al nostru, în spinoasele pribegii din ultimii ani este adăpostit de un alt bun prieten al nostru în familia lui. Acesta din urmă, ca mulţi alţii, trimis de primul, părăseşte Europa pentru a se stabili în alte ţări. După câteva luni de la sosire, soţia îi naşte un copil. De la prima vedere soţul îşi dă seama că nu este al lui, şi vede în fizionomia noului născut pe adevăratul tată. Îşi face toate analizele, inclusiv a sângelui copilului. Rezultatele îi dau dreptate şi în plus dovada că este steril. Se destăinueşte şi unui bun prieten, Hoidas. Încep întrebările, frământările. Soţia recunoaşte şi dă toate amănuntele. Mai târziu îşi povesteşte durerea lui la unul dintre noi (Ion) care la rândul lui spune şi celuilalt. Înmărmuriţi

amândoi, în 5-6 Ianuarie scriem celui în cauză povestind numai realitatea faptelor fără niciun comentariu. Transmitem și dorința celui lezat de a pleca și de a sta de vorbă numai între patru ochi cu cel în cauză, pentru rezolvarea acestei chestiuni, salvând tot ceea ce trebue salvat. După cinci zile, fără să fi știut ceva de intervenția noastră, lezatul primește o telegramă ca să nu facă prostia de a pleca, căci omul de încredere al celui în cauză va sosi la el. Scriem din nou comunicând că cel lezat înțelege să facă din cazul lui o problemă esențială care, dacă cel în cauză refuză, trebue rezolvată de D-Vstră, de unchiul său și de alții, competenți. Răspuns la aceste două scrisori primim la 22 Ianuarie câteva rânduri în care ne spune, printre altele, că am luat-o razna, și ne face responsabili dacă mai discutăm chiar între noi. Pe la sfârșitul lui Ianuarie, cel lezat își pune soția să scrie. Compune el scrisoarea, soția o transcrie, o semnează și o trimite. În ea își spune toată drama familiară a ei, a soțului, a copilului, și face și câteva considerații de ordin moral. Pe la începutul lui Martie, drept răspuns, primește din partea lui Valer, omul de încredere, o scrisoare in care declară că, dacă el persistă în ideea că nu-i al lui copilul, atunci el își ia toată responsabilitatea și-l liberează de orice obligații. Îl roagă să-l aștepte, că va veni. Între timp stăm de vorbă și cu soția, care ne confirmă totul. Ne străduim cu toții să localizăm și să așteptăm. Dar așteptarea se lungește; copilul ia tot mai mult înfățișarea adevăratului tată; nervozitatea și frământările cresc. Cel lovit se mai destăinuiește și la alți doi buni prieteni ai noștri (el spune că numai la unul). Unul din ei se retrage din cercul nostru pentru monstruozități săvârșite de cel din cauză. Celălalt stă complet izolat. În cercul nostru restrâns, de 5-6 persoane se produc discuții, presupuneri asupra acestor supărări. Totuși nimeni nu bănuește. Două doamne ar fi făcut altădată aluzii indirecte fără să vizeze persoane. Pentru a preveni răspândirea curiozităților și cercetărilor, in special din partea lui Ovidiu, i-am spus și lui. El are acum toată răspunderea. Stăm cu toții de vorbă (trei) să vedem ce avem de făcut. Cădem de acord ca în locul unei scrisori pe care unul din noi (Niculai) o făcuse pe ziua de 24 Iunie, luând poziție, - dar n'o trimisese, tot mai așteptând încă - noi doi să intervenim mai energic, cerând soluții. Stabilim și puncte și tonul categoric. Cu data 3-13 Septembrie

scriem. Copia i-o arătăm și lui Ovidiu. Prin puternice înclinări de cap aprobă totul".

„În scrisoarea noastră povesteam faptele succesive primelor noastre intervenții și imploram, cu ocazia zilelor noastre mari din Septembrie, o soluție. La urmă spunem că, în cazul când nu primim nimic până la 22 Septembrie ne vom adresa Dv, socotindu-vă în drept să hotărîți".

„La primirea acesteia cel din cauză se duce la unchiul celui lezat și-i spune - socotim - totul. Acesta scrie nepotului că e foarte mâhnit și indignat, și că i se oferă să-i rezolve cazul, căutând să obțină tot ce el va cere. Pe 13 Septembrie cel în cauză ne scrie și nouă, făcându-ne o nemeritată morală. Scrie mai târziu și celui lezat, acuzându-l de o greșală capitală, pentru a-și fi destăinuit necazul în cercuri din ce în ce mai largi, și îi cere să aleagă dacă înțelege să se adreseze publicului, sau să rămână sub scutul Mișcării, in care caz unchiul său, care se află în vârful piramidei, ocupând locul al treilea în Mișcare, îi va rezolva problema. Atunci însă trebue să revie asupra declarațiilor făcute. Apoi ne trimite și nouă altă scrisoare, în care ne cere să alegem între a fi tovarăși credincioși de drum, sau a lovi. Unul din noi, (Niculai) răspunde că nu poate face nici una, nici alta, până când nu cunoaștem modul în care a fost rezolvat cazul, și care, dacă se face de către alte figuri reprezentative, trebue să aibă consultarea Dv. Cam în același sens avea intenția să comunice unchiului său cel lezat".

„Ovidiu a înțeles să ia altă atitudine. Deși condamnă faptul, merge mai departe ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic. Pentru noi această problemă depășește puterile și competența noastră, și de aceea, după ce am întreprins totul ca soluția să vină dela cel în cauză, în urma întorsăturilor luate, Vă transmitem Dv. această sarcină. Întreprindeți tot ce veți crede de cuviință, asigurându-Vă, din partea noastră, de tot concursul. Socotim faptele destul de grave, în special în desfășurarea ulterioară a lor, cât și a consecințelor dezastroase la care pot da loc".

„Este greu, dela distanță, să spunem tot ce avem pe suflete. Mai ales atunci când avem destule și când multe piedici ne stau în cale. Cam aceasta ar fi, în linii mari, durerea noastră, care acum a cuprins - sperăm - numai persoanele sem-

nalate de noi".

„Întrucât înțelegem să procedăm pe căi pline de toată sinceritatea, vom comunica și celui în cauză că V'am pus la curent. De altfel i-am spus și în scrisorile trecute. Socotim că ar fi trebuit să știți și D-voastră, până acum, din momentul în care cel din locul al treilea este chemat să se pronunțe.

ss Popa Ion ss Popa Niculai

A doua scrisoare are următorul conținut:

„D-le Lct. Cdt. Iasinschi, Am primit scrisoarea Dv. din 5 Ianuarie. Am respirat ușurat aflând că ceea ce V'am trimis a ajuns în mânile și la cunoștința D-voastră, dar m'am întristat și mai mult de noua preocupare și frământare ce V'a fost cauzată și în special de faptul că cel cu vina n'a găsit până acum, după un an împlinit dela primele noastre semnalări, nici o soluție: „o uriașă înțelegere și depășire de sine și un cuvânt omenesc". Repetatele noastre scrisori n'au avut niciun răsunet în sufletul celui ce ar trebui să reprezinte culmea virtuților legionare. O totală lipsă de cavalerism, o încălcare a celor mai elementare principii ale noastre: onoare, camaraderie, dragoste, o terfelire a tot ceeace înseamnă demnitatea noastră legionară. Și peste toate, pentru a încerca o acoperire, împarte celor ce cunosc, sau sunt aproape, funcțiuni și misiuni de tot felul, pentru a-i transforma astfel în niște complici tăinuitori, de condamnat astăzi și mâine. Las la o parte faptul inicial, care s'ar mai putea întâmpla, să zicem, și altora. Îmi amintesc - și știe mai bine decât mine - că în Iulie sau August 1938, între două întâlniri pe calea Călărașilor, aflăm că un alt David, egal, pare-mi-se, în grad și poate cu aceleași pretenții de conducere de atunci, plătește scump un fapt asemănător. Trec la cazul nostru. După ce persistă în aceeași greșală, ca să se scape de ei, trimite pe cei doi cu misiuni speciale de îndrumare și control peste noi toți, transmițându-ne prin ei, pe lângă instrucțiuni scrise, și recomandări verbale. Aceasta ne aduce o serie întreagă de complicații, semănând printre noi neînțelegeri, care nici până astăzi nu s'au potolit. (Pe mine, deși în Italia aveam o excelentă și permanentă situație, mă trimite aici, punându-mă la dispoziția celui lezat. Și câți alții la fel, poate)".

„Sezizându-i apariția faptului, ne ia la rost. Insistând, ne face morală, ne dă avertismente și ultimate. Aruncă faptul

asupra altuia, revine asupra acesteia, acuză tot pe bietul păgubaș de greșala capitală, ș.a.m.d. Pentru ca să obțină o desmințire, trece toată problema pe plan legionar, numind o foarte apropiată rudă să o rezolve. Pe noi trei, și numai aici (eu, Ion și Ovidiu), ne numește într'o instituție nou creată - Consiliul Comandanților - cu misiunea categorică de a păzi și păstra spiritualitatea noastră; de a propune avansări, etc. și aceasta în ședințe absolut secrete, de patru ori pe an: 24 Iunie, 3 Septembrie, 30 Noembrie și 13 Ianuarie. Eu și Ion, neparticipând, desființează acest corp. Pe Ovidiu îl face Șef al Corpului Moța-Marin. D-lui Manoilescu, foarte nemulțumit și supărat pe atunci, îi dă libertate deplină în Comitetul Internațional și îl califică cel mai bun prieten personal. Și cine mai știe câte alte misiuni, funcții sau grade a dat fiecăruia în parte și numai pentru el, căci totul este absolut secret. Apoi cu total regret, și nicio preocupare asupra a tot ceea ce constitue „o catastrofă" pentru prestigiul nostru al tuturor, difuzarea"

„Personal nu mai răspund nici de mine, necum de alții: Fiecare dintre noi avem și carne, și nervi, și minte, și suflet și demnitate în noi, dar și momente de slăbiciune, sau nu știu cum s'o numesc. Deci măsuri de prevenire adecvate și omenești, și acoperiri în cazul când răul apare, n'a luat de loc"

„Din Maiu 1938 i-am fost mereu alături, urmându-l fără cea mai mică șovăire, - chiar atunci când n'am fost de acord (dar i-am spus), din spirit de unitate. Cunosc și am luat parte la toate acțiunile, de atunci și până acum, fiind unul din marile devotamente. Greșelile săvârșite le-am acceptat, și deci sunt copărtaș. Am trecut peste tot ceea ce omenește este posibil, peste aceasta însă nu mai pot. Realizările ultimilor ani sunt opera nu numai a unui singur om, ci a colaborării mai multora, pe când greșelile sunt opera a elemente izolate, pe care însă le suportăm cu toții: cei morți, cei vii, și cei ce vor veni după noi. Așa că după cele petrecute în ultimul timp - multe de tot - nu-l mai pot urma".

„Și pentrucă nu cred în păstrarea la infinit a acestui secret rușinos, și în amânarea lui la judecata cea din urmă, și pentrucă mai cred iarăși că acest fapt a apărut pentru a rezolva odată situația tristă în care se află astăzi Mișcarea, socot că este de datoria mea și a celorlalți să provocăm această rezolvare. Căci apariția acestui fapt, oricând, nu va face altce-

va decât să omoare sufleteşte cele mai curate, mai cinstite şi mai bune elemente, să degradeze pe cele care trecând peste el merg mai departe, să animeze puternic pe inamicii noştri de tot soiul, să desamăgească un neam întreg".

„Astfel că înţeleg să sezizez devotamentele cele mai mari, figurile cele mai reprezentative şi responsabile, dar pătrunse de necesitatea păstrării acestui secret, şi în urma a îndelungate discuţii de lămurire, să vedem ce avem de făcut. Îmi dau seama că D-voastră nu puteţi interveni şi soluţiona cazul, pentrucă fiind singur, Vă puteţi lovi de cramponarea pe o poziţie pe care nu vrea s'o părăsească în ruptul capului, socotindu-se unicul capabil şi în drept, să conducă destinele unui neam ca ale unei puşcării".

„Pentru a lua cunoştinţă despre tot ceea ce noi am făcut până acum, Vă vom trimite copii după toată corespondenţa schimbată. Răspunzând unei dorinţi a celui lezat, Vă rog, în măsura în care credeţi necesar, să le arătaţi şi D-lui Sturdza, unchiul lui. Daţi-ne însă o adresă unde Vă putem găsi sigur. Dacă se poate, aşteptăm părerile şi sfaturile Dv. eventuale, asigurându-Vă de toată discreţia şi seriozitatea cerută".

„Participând la toate durerile D-voastră, fizice, şi la toate frământările D-voastră sufleteşti, primiţi sincerele urări de bine, pentru D-voastră personal, pentru familia D-voastră şi pentru viitorul încă necunoscut al Mişcării şi al neamului nostru".

Cu toate cele cuvenite,

ss Popa Niculai".

„P.S. Toţi cei responsabili de pe aici sunt preocupaţi de lipsa unor veşti în legătură cu noua formă ce trebue să îmbrace Mişcarea, şi care ar fi apărut în anumite cercuri (ziarul Ţara - Roma), şi despre care ei nu ştiu nimic".

„Ovidiu a fost nesincer când V'a scris că nu este convins. La timp, i-am arătat aceleaşi scrisori, rugându-l să stea de vorbă cu cei loviţi; ne-a spus că n'are niciun fel de îndoială. Mai mult: prima scrisoare a noastră din 13 Septembrie a fost făcută cu asentimentul şi aprobarea totală a lui".

ss Popa Niculai

„Bădie dragă, sunt complect de acord cu ceea ce scrie Niculai mai sus. Atitudinea mea de şapte luni a fost rezervată,

n'am mai luat parte la nicio consfătuire a camarazilor noştri, şi voi continua până voi primi hotărîrile D-voastră. Mulţumindu-Vă pentru urările trimise, aştept răspunsul Dvs.".

ss Popa Ion".

Scrisoarea trimisă D-lui Sturdza avea următorul conţinut:

„Castelar, 15 Ianuarie 1950.- Stimate Domnule Sturdza, în ziua de 15 Octombrie trecut, V'am trimis însoţită de o scrisoare, atitudinea lui Andrei privind cazul în discuţie. Cu toţii am aşteptat o soluţie într'un fel oarecare, şi o veste asupra acesteia. Până acum n'am primit nimic cu toate repetatele noastre intervenţii, majoritatea din ele trimise la adresa Dv.".

„În scrisoarea lui, Andrei lăsa toată problema pe plan legionar, socotindu-se încă şi el ca atare şi neînţelegând să dea el o soluţie, sau să ceară ceva personal, fiind direct interesat şi deci nu cel în drept. După ce se adresase pentru prima oară la „cei mai buni camarazi ai lui", a înţeles, de acord cu noi toţi, s'o predea D-lui Iasinschi şi D-voastră, rugându-Vă insistent să luaţi legătura cu D-sa".

„În ultimele zile a primit scrisoarea D-voastră din 1 Ianuarie, pe care ne-a trimis-o nouă, rugându-ne, în acelaşi timp să Vă punem la dispoziţie corespondenţa precedentă. În măsura în care va fi posibil, nefiind acest lucru aşa de uşor, o vom face".

„Până atunci ne permitem a Vă ruga să luaţi legătura cu D-l Iasinschi, care a fost pus în cunoştinţă despre toată chestiunea".

„Vă dorim numai bine în tot ceea ce întreprindeţi, un an mai bun, sănătate şi bucurie, şi Vă salutăm cu toate cele cuvenite,

ss Popa Niculai"

- Asta-i tot, Niculai ? i-am zis eu după ce am terminat de citit şi ultima scrisoare.

- Deocamdată asta-i tot. Mai sunt încă multe alte scrisori, care spun însă acelaşi lucru.

- Slavă Domnului că nu ai mai multe cu tine pentrucă nu mai pot. Mă doare capul şi sunt buimăcit. Pot să iau cu mine copiile de pe scrisori, ca după ce mă voi mai desmetici ceva, să le pot citi liniştit ?

- Sigur că le poţi lua. Le-am făcut special pentru tine. Ce ţi se pare chestia ?

- Încă nu-ţi pot spune nimic. Lasă-mă să mă desmetecesc, cum ţi-am mai spus, şi după aceea îţi voi spune ce cred. E prea mult, ca să-l poţi înghiţi dintr'o dată, fără să te înveninezi. Poate vreo săptămână, două; te chem eu şi ne întâlnim ca să vorbim din nou".

RĂTĂCIND PRIN MLAŞTINĂ

Au urmat vreo două săptămâni şi ceva de sbucium şi de frământări pe care nu i le doresc nici celui mai rău duşman. Partea mai proastă era că nu puteam să mă sfătuesc cu nimeni. La început mă gândeam să-l caut pe Ovidiu Găină, dar având deja dovada din cele citite că el se decisese să meargă mai departe cu Horia Sima, nu vedeam ce mi-ar putea ajuta. Mă ispitea din ce în ce mai mult ideea de a lăsa totul baltă şi a nu mă mai amesteca în nimic. Un singur lucru nu intra bine la socoteală: ce le spun atâtor şi atâtor camarazi cărora nu le puteam răspunde aşa simplu că m'am dat de o parte pentrucă nu mai văd posibilităţi de biruinţă, deoarece ei ştiau tot aşa de bine ca şi mine, că noi nu intrasem în Mişcare ca să vedem biruinţa, ci ca să luptăm pentru aceasta şi, la nevoie, chiar să murim. Dacă le-aş fi spus că m'am dat de o parte din cauza mişeliilor lui Horia Sima, nu-mi rămânea alt remediu decât să le spun şi de ce mişelii era vorba. Pe de altă parte aceasta nu era forma, cum jurasem de atâtea ori, că voi apăra Legiunea.

De ce căzuse pacostea tocmai peste capul meu, eu care în refugiu, dar în special în lagărul din Buchenwald, şi un timp după aceea, am fost cel mai mare apărător al lui Horia Sima ? Mă durea inima când mă gândeam la D-na Sima, care mă tratase aşa de bine. Pacheţelul cu alimente ce-mi dăduse când am plecat la Armata Naţională, aşa cum fac mamele cu copiii lor, îl aveam mereu în faţa ochilor. Mă durea enorm că eram pus să aleg între persoane bune, dragi, şi linia Mişcării Legionare.

Noaptea, jumătate treaz şi jumătate dormind, visam că mă urmăreau haite de câni, unii mai mari decât alţii, mânaţi de soldaţi ruşi, de cari abia mă puteam salva ascunzându-mă prin mlaştină, ori suit în nişte copaci mari de tot, şi mă trezeam asudat şi tremurând de parcă m'ar fi apucat frigurile.

Nevasta mă întreba ce mi se întâmplă şi eu o liniştearn spunându-i că n'aveam nimic; visuri ciudate, atâta tot; până într'o noapte am visat din nou ceea ce visasem odată când eram închis la Buchenwald: mă găseam într'o mlaştină cu noroiul până la gură, cu un miros de putregai în nas de credeam că năduşesc, şi nu vedeam nicio ieşire. Încotro priveam, numai apă, bălării şi noroi. Când încercam să mă mişc, mlaştina stătea gata să mă înghită. În situaţia aceea aud din spate un glas ce mi se părea cunoscut. După puţină aducere aminte l-am recunoscut: era glasul Căpitanului. L-am văzut când am întors capul: stătea aşezat pe o cărare plină de iarbă de un verde închis care despărţea mlaştina în două şi care se afla numai la un pas de unde eram eu. Mi-a întins mâna şi m'a ajutat să ies din mlaştină. Ajuns pe cărare, m'am aşezat jos, pentrucă eram enorm de obosit. Căpitanul m'a mângâiat cu mâna pe cap, mi-a zâmbit, şi arătându-mi cărarea cu mâna întinsă, a plecat dispărând într'un val de ceaţă. M'am trezit cu conştiinţa plină că în adevăr, Căpitanul venise să mă vadă. Ce vroia, nu mi-a trebuit mult ca să-mi dau seama. Pigmeul care-i ocupa locul, trebuia să plece cât mai curând, pentrucă jertfele, fizice şi morale, ce în nebunia lui de mărire producea, trebuiau oprite. Mijloacele de a termina cu el, mi le oferise, în formă directă, tot el.

În adevăr, după ce deja săvârşise păcatul, batjocorind casa camaradului Costin, bătându-şi joc de nevasta acestuia, uşuratecă ori nu, asta nu importă, a avut curajul să tipărească, în 1949, cărticica „Omul Nou", cu citări din cele scrise de Căpitan şi Moţa, despre spiritualitatea legionară ca bază de susţinere a doctrinei şi crezului legionar. Iată câteva dintre citările făcute de el, şi alte câteva aprecieri personale:

„Strigaţi în toate părţile - răsună cuvântul îngrijorat al lui Corneliu Codreanu - că răul, mizeria, ruina, ne vin dela suflet. Sufletul este punctul cardinal asupra căruia trebue să se lucreze în momentul de faţă. Sufletul individului şi sufletul mulţimii (C.Z.C. „C.Ş.C.", p. III, HS. „Omul Nou p. 9)".

„Ţara aceasta piere din lipsă de oameni, nu din lipsă de programe. Aceasta este părerea noastră. Că deci, nu programe trebue să creem, ci oameni, oameni noui... De aceea piatra unghiulară dela care porneşte Legiunea este OMUL, nu programul politic. Reforma omului, nu reforma programelor

politice". (C.Z.C. „Pentru Legionari" p. 285-286; H.S. „O. N.", p. 9).

„Şcoala „omului nou" funcţionează oriunde există activitate legionară. Toate manifestările Legiunii şi toate împrejurările în care se găseşte cineva prins în decursul luptei legionare devin tot atâtea probe selective pentru puterile sufletului său". (H.S. „O.N.", p. 10).

„Omul nou mărturisit de Legiune este „omul creştin" actualizat în cadrul istoriei româneşti". (Idem, p. 10).

„La Icoană": „Întunericul patimilor nu va putea niciodată cristaliza un focar de lumină salvatoare. Iar ceea ce căutăm şi dorim noi din toată fiinţa noastră, e lumina, e stăpânirea din noi a vieţii aşa cum a voit-o Dumnezeu: viaţa de adevăr, dreptate, virtute... Eu sunt calea, adevărul şi viaţa, e sentinţa neclintită a lui Isus. Deci la El, la Dumnezeu, la harul său am alergat, pentru a primi scânteia vieţii pe care s'o redăm Neamului nostru..." (Ion Moţa. „Cranii de lemn" p. 20; H.S., „O.N.", p. 11 - 12).

„Omul nou postulat de Căpitan ca *„piatră unghiulară a Legiunii"* nu se poate naşte, aşadar, decât acolo unde spiritul creştin a rodit în forma lui cea mai pură". (H.S., „O.N", p. 13).

„Nu orice individ ce-şi face apariţia în rândurile mişcării devine în mod automat şi purtătorul spiritualităţii ei". (H. S., „O.N.", p. 14).

„Priviţi în ochi pe cel ce vine şi dacă în ochii lui veţi simţi că scânteiază *vreun mic interes personal* (fie material, fie ambiţie, fie patimă, trufie), să ştiţi că acela nu poate deveni legionar". (C.Z.C. „P.L.", p. 299; H.S. „O.N.", p. 21-22).

„Nu se poate concepe că învăţătura creştină să fi fost revelată de Dumnezeu numai pentru a servi ca podoabă de sărbătoare oamenilor, iar în viaţa lor obişnuită să nu-şi găsească decât o aplicare meschină. Mărturisirea lui Christos în comunitatea omenească presupune implicita recunoaştere a valorii universale a principiilor statornicite de El, a virtuţii cu care sunt inzestrate ele şi numai ele, *de a limpezi şi cele mai complicate şi aparent indisolubile probleme individuale şi selective.* (Sublinierea este a mea). Dubla trăire a omului, în două planuri de existenţă, unul pentru grijile sufletului şi al-

tul pentru nevoile vieţii, *nu e de esenţă creştină şi nu poate satisface pe niciun creştin.* (Sublinierea e a mea. H.S. „O.N." p. 23).

D-l Sima se întreabă deci „Care sunt urmările acestei false trăiri. *Desfigurarea spirituală la care ne supunem cu îndărătnicie* are măcar efecte salutare în faţa individului şi a colectivităţii ? Culegem după urma ei cel puţin avantajul unei bune intocmiri sociale ? *Ne-am corupt sufletul, dar am reuşit să salvăm istoria ? Răspunsul il citim pe feţele îndurerate ale oamenilor, din experienţa amară a vieţii lor.* Ispăşirea răului care decurge din compromisurile conştiinţei noastre nu se amână într'o ordine transcendentală, ci începe chiar din clipa efectuării lui aici pe pământ". (Sublinierile sunt ale mele. H. S., „O.N.", p. 24-25).

Ca să se vadă cât de conştient a fost Sima asupra faptului săvârşit şi urmările lui, mai citez următorul pasagiu: „Iată ce urmări are felul de existenţă pe care il duce omul. Anomalia în care s'a fixat nu prejudică numai viaţa lui personală, *ci subminează însăşi temeliile de viaţă ale neamului, şi ale întregii omeniri.* Împletitura de destin între individ şi colectivitate este aşa de perfectă, că orice turburare a armoniei originare contribue la destrămarea întregei structuri sociale. *Fericirea unui individ care prin acţiunile lui slăbeşte solidaritatea naţională este problematică, dar răul pe care-l produce colectivităţii este sigur.* Acest fel de om, puţin sensibil la diferenţele de nivel ale conductei sale - ca să nu mai vorbim de celălalt tip, subjugat în întregime de demonia interesului - este vehiculul principal de descompunere al popoarelor. El nu este o apariţie a timpurilor moderne, ci o veche cunoştinţă a istoriei. *„Sub domnia lui au murit naţiuni şi s'au prăbuşit state"*, afirmă Corneliu Codreanu. Dacă acest tip de om va continua să mai conducă această ţară, neamul românesc va închide ochii pentru totdeauna şi România se va prăbuşi, cu toate strălucitele programe..." (Sublinierile sunt ale mele. H. S., „O.N.", p. 27).

Am citit din nou, de data aceasta cu multă atenţie, cartea preotului Palaghiţă, „Garda de Fer", apărută în anul 1951 aici în Buenos Aires, în care acesta il acuză pe Horia Sima, nici mai mult nici mai puţin, de a fi fost agentul Siguranţei Statului Român, a fi lucrat după ordinele acesteia, şi a fi

furnizat Regelui Carol II motivările necesare care au dus la asasinarea Căpitanului, Nicadorilor şi Decenvirilor, ca şi cele de mai târziu pentru distrugerea aproape completă a elitei legionare.

Când apăruse cartea lui Palaghiţă în 1951, nu-i prea dădusem multă atenţie, pentru simplul motiv că erau fapte petrecute înainte de 1945, cunoscute de către C-dţii B. V. cari rămăseseră în viaţă şi de ceilalţi gradaţi legionari, şi cu toate acestea, aceştia, contrariu a ceea ce susţine Palaghiţă, (op. cit. p. 131), îl recunoscuseră ca „Şef al Mişcării Legionare" în mod formal, pe Horia Sima, cât şi de fapt, prin primire de posturi în administraţia Statului şi în Mişcare (a se vedea Horia Sima, „Sfârşitul unei Domnii Sângeroase", p. 488-489; personal mi-au confirmat faptul Colonelul Zăvoianu, D-l Iasinschi, Cdt-ul B. V. Radu Mironovici şi Cdt-ul Aj. Toader Ioraş). Acum însă începuseră să mă neliniştească îndoielile, să-mi ia şi ultima fărâmă de încredere ce-mi mai rămăsese în cuminţenia gradelor legionare, în sensul că avalaseră, din comoditate sau alte motive, acte contrarii spiritului şi doctrinei legionare. Acuzaţiile aduse lui Sima, de agent al lui Moruzov şi de om al duşmanilor Mişcării Legionare, începeau să se adeverească.

Am recitit; nu ştiu de câte ori, corespondenţa dintre Horia Sima şi Popa Niculai, Popa Ion, Costin şi Borobaru; cea a lui Găină, dacă ar fi existat - lucru de care mă îndoiesc, pentrucă întotdeauna i-a plăcut să arunce piatra şi să ascundă mâna - n'a fost divulgată; şi m'am minunat cum un om care ştie să înveţe pe alţii în mod atât de documentat că: cel păcătos nu are loc în Mişcarea Legionară, pentrucă nu este legionar şi nici nu poate fi vreodată, că păcatul trebue plătit aici pe pământ, nu-şi dă seama, când se tratează de el, că acest adevăr i se aplică şi lui, nu numai celorlalţi muritori de rând.

În niciuna din scrisorile asupra acestui fapt şi nici măcar în circulara prin care ne dă afară din Mişcarea Legionară pe mine şi Popa Niculai, Horia Sima n'a negat, în formă directă, paternitatea copilului D-nei Costin. Gradele şi onorurile conferite celor ce îi cereau socoteală asupra purtării sale, vorbesc dela sine. Şi dacă ar mai fi rămas vreun motiv de îndoială, apoi acela îl spulberă scrisoarea lui Borobaru, care poate ar fi

putut justifica intervenţia acestuia, dacă ar fi susţinut că el personal a avut legături amoroase cu D-na Costin. Se vede însă că vechea zicală că nimeni nu e avocat în propria lui cauză este foarte adevărată, ca şi aceea că adevărul, oricum ai încerca să-l ascunzi, iese la suprafaţă. Era deci nevoie ca situaţia să fie lămurită, „pentru a salva principii", cum bine a spus Popa Niculai.

Aş mai adăuga încă, pentru o mai bună înţelegere, că Manoilescu, la plecarea lui în Europa, a dus cu el Şefului fotografii de toate felurile de ale sărmanului băiat. Se vede că „mititelul" era fudul că, în sfârşit, reuşise să dovedească că era „bărbat" în toată puterea cuvântului. De altfel şi partizanii lui, de aici şi din alte părţi, n'au negat că el ar fi avut legături amoroase cu nevasta lui Costin; susţineau că şi Ştefan cel Mare a avut copii din flori, că n'a fost numai el cel ce a avut legături amoroase cu menţionata femeie, că nu s'ar şti exact dacă copilul este al lui ori nu, etc.; singurul lucru ce nu puteau explica era asemănarea prea mare a copilului cu şeful. Mai târziu ceva, după statornicirea sa în Europa, Şeitan, într' o vizită aici în Argentina, mi-a povestit că Dr. Vasile Andrei l-a luat la socoteală pe Sima în formă directă şi personală, şi că acesta, nici atunci n'a negat că el ar fi tatăl copilului în chestie.

Cu multă durere în suflet şi cu un oftat greu de tot, pentrucă eram conştient de toate greutăţile şi durerile de cap ce mă aşteptau, m'am decis să-l sprijin pe Popa Niculai în lupta pe care o începuse pentru apărarea Mişcării Legionare.

DIN NOU ÎN PRIMA LINIE

După vreo două săptămâni şi ceva dela prima întâlnire a lui Popa Niculai cu mine, l-am chemat prin telefon la negoţul lui Zainea, unde lucra, şi i-am spus că sunt de acord să-l sprijin în lupta lui pentru apărarea Mişcării şi că pentru acest lucru aveam nevoie să stau de vorbă cu el mai pe'ndelete. Am fixat un punct de întâlnire, şi într'o sâmbătă seara ne-am pus la taifas.

- Frate Niculai, - am început eu vorba - sunt conştient că voi avea multe de suferit punându-mă alături de tine în apărarea Mişcării, dar n'am altă cale onorabilă care să-mi ajute

să mă desprind de problema ce fără voia mea m'a învăluit total.

- Nu mă acuza că ți-am spus despre ce era vorba - îmi reproșează Niculai - pentrucă eu n'am făcut altceva decât să-ți satisfac o dorință fierbinte a ta. Ori vrei să negi că dela ședința din Castelar când Teban și Cârdu il acuzau pe Ioraș că mânca banii garnizoanei, întrebai mereu pe toată lumea despre motivul pentru care Horia Sima nu lua nicio măsură contra unor camarazi care făceau tot ce vroiau, fără să dea socoteală nimănui ?

- Nu neg nimic, Niculai dragă, și nici nu-ți reproșez nimic. Nu știu pentru ce, dar mereu am avut impresia că venirea mea in Argentina fusese provocată de undeva de Sus, cu un scop determinat, pe care cred că acum incep să-l înțeleg.

- La ce te referi ?

- Lasă asta, că eu mă înțeleg singur.Mai bine spune-mi ce au făcut Sturdza și Iasinschi pentru rezolvarea chestiei Costin ?

- Ce vrei să fi făcut ? Horia Sima nici nu vrea să stea de vorbă cu ei asupra acestei probleme. Între timp Sturdza și-a lăsat femeia, inhăitându-se cu alta. A procedat insă ca un adevărat cavaler: a demisionat din postul de Secretar General și chiar din Mișcare. D-l Iasinschi îmi zice mereu că așteaptă o ocazie potrivită pentru a-i pune din nou problema lui Horia Sima, etc. Popa Ion, după cum știi, după chestia denunțată de către Mateiu Metzenrath că avea legături amoroase cu femeia lui, s'a dat la fund, ca și Ovidiu. Ceilalți, cari mai știu de chestie, și sunt aproape toți prietenii lui Ghenea, Ovidiu și Popa Emil, incearcă să tragă foloase personale de pe urma ei; exemplu Ioraș, care acum stă în vilegiatură la Valle Hermoso-Cordoba, unde merg toți banii dela colportaj, cum știi tu mai bine ca mine, pentrucă tu-l conduci.

- Și ce crezi că putem face noi acum ? Să facem publică chestia ?

- Nu, Mardarie. Publică nu, pentrucă ne facem de râs cu toții.

- Atunci ce facem ?

- Eu aș zice că ar trebui să mai insistăm pe lângă D-l Iasinschi, și dacă el nu se decide, să dăm de rezolvat cazul șefilor de garnizoană din toată lumea legionară, numiți de însuși Horia Sima.

- Sunt de acord. Planul de bătae mi se pare cel mai bun. Lasă-mă acum pe mine să iau legătura cu D-l Iasinschi, să văd ce pot face. Dacă nici la intervenția mea nu ia o poziție dură, dăm cazul pe mâna șefilor garnizoanelor, cum propui tu.

Zis și făcut. Chiar de a doua zi am început o corespondență cu D-l Iasinschi așa de tare, cum n'am crezut niciodată că aș fi în stare să o fac, pentrucă eu l-am respectat și îndrăgit ca pe un tată. O făcusem cu ideea de a-l determina să reacționeze până nu era prea târziu. M'ar fi durut tare ca amintirea lui, așa de frumoasă în Mișcare, să fie umbrită de scârnăviile unui tip care nu merita nici măcar să-i ție paltonul la îmbrăcat. Și totuși se pare că ajunsesem prea târziu; Vălimăreanu, în numărul 38 al „Vetrei", din Februarie 1954, în care a publicat „Dosarul Rușinii", nu-l iartă, și se întreabă cum a putut să-l mai ajute pe „șeful adulterin" a cărui porcărie o cunoștea deja" (p.12). Un exemplu de care erau relațiile mele și ale lui Niculai Popa cu D-l Iasinschi în acea vreme, sunt următoarele scrisori schimbate între noi:

„6-6-953.- Dragă bădiță Vasile, - V'am scris această scrisoare nu mai țiu minte de câte ori, și mereu am rupt-o. Am crezut că va interveni ceva, că lucrurile se vor lămuri. Am postit, m'am rugat lui Dumnezeu, ...ce n'am făcut ? Dar lucrurile se înrăiseră din ce în ce mai mult. Și ceea ce mă doare mai mult ca toate, e când unii și alții mă întreabă: „Iasinschi ce zice la asta ? " „Iasinschi ce face ?" Am tăcut și am răbdat cu încrederea oarbă că D-voastră știți unde mergeți și că nu veți permite ca să vă fie legat numele, nici măcar pe departe, de chestii care nu merită".

„Pentru toate aceste lucruri, vin să Vă supun judecății D-voastră o chestie care pe mine m'a sguduit completamente. După cum știți, aici în Buenos Aires locuește Aretianu, pe care il cunoașteți și D-voastră. Am lucrat cu el un an de zile în același birou. E un camarad bun, muncitor și înțelept, legionar de prin 1936. Și iată că vine ordin din partea Comandantului să nu-l mai incadrăm. Emil și Niculai Popa au ripostat, și răspunsul a fost o bătaie de joc, (fie-mi, vă rog, iertată expresia). Zice Comandantul că e doar o greșală de procedură încadrarea lor...".

„D-le Lct. Cdt., dacă pentru o greşală de procedură un legionar nu mai poate face parte din Mişcare, atunci eu nu mai înţeleg Mişcarea. Nu mai e ce a fost odată. Dar să zicem că aceasta ar fi voinţa Comandantului şi eu, ca ostaş disciplinat, ar trebui să o primesc ca atare. Însă din o scrisoare pe care Manoilescu i-a scris-o lui Popa Emil, se vede că nu asta a fost voinţa Comandantului, ci asta e voinţa lui Manoilescu. Şi dacă aşa stau lucrurile, atunci ce încredere să mai am în ordinele Comandantului ? Căci eu în Manoilescu, atât ca om, cât şi ca legionar, nu am incredere. Zice Manoilescu că Aretianu e o canalie, dar nu spune de ce. Eu însă vă pot spune: pentrucă Aretianu ştie că Manoilescu a primit bani dela Domniţa Ileana, şi că nu a primit cât a cerut; pentru aceasta il face peste tot răspunzător pe Aretianu".

„Şi lui Tucan, pe care D-voastră il cunoaşteţi din lagărele din România, care dela digul dela Vişani şi până astăzi nu a lipsit din nicio luptă legionară, i s'a făcut acelaşi lucru. Nu mai e bun pentru Mişcare pentrucă a omorit pe Iorga şi Magearu. Şi atunci mă gândesc eu: acest lucru s'a petrecut acum 12 ani; oare unde a fost Manoilescu in acest timp de nu şi-a putut da cu părerea că Tucan nu mai e legionar ? Dar să admit că nu e bun, că noi n'am văzut acest lucru, că a fost neapărat nevoie de diplomaţia lui Manoilescu pentru a descoperi acest lucru: atunci mă întreb ce facem cu Nicadorii, Decenvirii, Miti Dumitrescu, şi chiar însuşi Căpitanul ? Îi dăm afară din Mişcare ? Şi cum mă sfătuiţi D-voastră să interpretez atitudinea Comandantului, care acum vreo câteva luni îi scria lui Popa Emil „pentru a fi citită lui Tucan" o scrisoare în care spune că Tucan nu a refuzat niciodată răspunderea pentru fapta lui, că a fost intotdeauna alături de noi, etc...Se poate oare permite sdrobirea unui legionar din motive politice ? Să zicem că da. Îl sdrobim pe Tucan ca să ne inţelegem cu ţărăniştii. Dar ce facem cu Miti Dumitrescu şi ai lui ? Şi dacă ţărăniştii nu vor ? Încercăm cu liberalii ? Acolo sigur ne vor cere să îi terminăm pe Nicadori. O facem ?"

„Iată dragă Bădiţă faptele şi problemele care mă chinuesc. Şi mă doare sufletul îngrozitor, însă lucrul care mă doare cel mai mult e că şi pe Dv. vă face răspunzător de aceste lucruri, pe drept ori pe nedrept. Lumea se intreabă ce faceţi. Sunteţi Locotenent Comandant al Mişcării, unul dintre

cei mai vechi şi care se bucură de cea mai mare încredere din partea legionarilor.

„Sper că după vreo 20 de ani de când Mişcarea Legionară mi-a fost ocupaţia principală, nu-mi veţi lua în nume de rău aceste rânduri. Le scriu cu dorinţa de a vă determina să interveniţi pentru lămurirea situaţiei, şi mai ales din dragostea pe care V-o port. Am pus piatra jos şi aştept. Dacă de atâtea ori până acum V'am rugat să nu-mi răspundeţi, de data asta Vă rog fierbinte să-mi spuneţi ce să fac. Cu asemenea metode nu sunt învăţat să lupt".

„Vă rog să transmiteţi D-nei multe sărutări de mâini şi să credeţi că voi rămâne cu acelaşi respect şi aceeaşi dragoste pe care V-o port, chiar şi atunci când nu veţi mai vroi să ştiţi de mine. Al D-voastră cu tot dragul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc

Răspunsul D-lui Iasinschi a fost următorul:

„Dragă prietene Mardarie, - M'ai rugat să-ţi răspund; iată c'o fac; la o scrisoare ca aceea din 6-VI. a.c., din care rezultă numai grijă şi nedumerire, mă simt obligat să-ţi dau câteva explicaţii; aceasta cu atât mai mult cu cât în ea sunt făcut responsabil despre ce se petrece în Argentina cu unul sau altul, sau în imediata apropiere a multora."

„Încep prin a-ţi mulţumi pentru încrederea ce mi-o arăţi şi nevoia sufletească ce-o simţi de a-mi mărturisi o nedumerire; prietenia cu care mă onorezi şi'n cazul „când n'aş mai vrea să ştiu de mata", ţi-o apreciez într'o mare măsură; numai că supoziţia asta rămâne nefundată, căci eu nu sunt capabil să mă port în felul acesta cu prieteni şi luptători, cu cari am împărtăşit o viaţă de sbucium şi de suferinţă, fie ei aruncaţi de soartă oriunde. De aceştia - ca mata - bucovineni, ardeleni, bănăţeni, olteni, moldoveni, basarabeni, dobrogeni sau munteni, mă simt legat, câtă vreme se încadrează în spaţiul luminat de strălucirea Mişcării, câtă vreme sunt oameni de caracter, de inimă şi de jertfă sau măcar corecţi în sensul normal al cuvântului".

„Şi-acum, după această introducere necesară, din care poţi trage concluzia sentimentelor şi dragostei mele în genere şi pentru mata în special, să mă opresc la durerea ce te chinue, la frământarea ce te agită şi greul ce-ţi apasă sufletul".

„Îţi sunt dator cu acest răspuns, dar e numai pentru ma-

ta, şi pentru nimeni altul. Această explicaţie ce ţi-o dau, n-o mai foloseşti faţă de un altul, oricât de interesat ar fi, nici măcar indirect, precum ar fi cazul să-i dai a înţelege că ştii ceva. Las'să acuze mai departe".

„Eu, dacă aş găsi că e bine, sau că ar fi momentul unei desvinovăţiri din acest plan al poziţiei mele, n'aş face-o ocazional răspunzând unui prieten, ca acesta, la rândul lui, să se simtă obligat, ca să mă ajute mai departe, ci aş da lămuririle necesare la toţi cari trebue să ştie; de peste tot locul. Răspunderea mea nu constă în a da satisfacţie la doi, trei, zece sau douăzeci de legionari, cari îmi cer să iau atitudine, neştiind de câte ori am luat-o până acuma fără niciun rezultat, ci grija mea are să se îndrepte în menţinerea, cât se va putea, a unităţii, a spiritualităţii şi-a credinţei legionare. Pentru aceasta mă lupt de ani de zile cu mine însumi şi cu întreg arbitrarul de sus".

„Uneori am fost ajutat, fără să cer, în silinţele mele de a păstra o rânduială şi-o stare normală a lucrurilor, de câţiva ce cunoşteau realitatea; rezultatul a fost ostracizarea lor. Ei au înţeles bine de ce şi de cine. Poate cuvântul nu-i chiar propriu întotdeauna, dar uneori e prea puţin".

„Dragă prietene Mardarie, de ani de zile eu nu mai am niciun amestec în Mişcare, nici de fapt, nici de drept, ci numai rare ori de formă".

„Dacă numele meu mai apare ici şi colo, într'o circulară sau într'un buletin, este o simplă formulă fără conţinut, este un gest de oportunitate, este o glumă proastă ce se face cu mine şi mascarea unor realităţi crude faţă cu legionarii împrăştiaţi peste tot".

„Chiar aici la Madrid n'am niciun rol, afară de fondul M-M, pe care-l administrez şi Libertatea, la care îmi fac datoria muncind, ajutat de-un singur tânăr basarabean, care-mi face anumite servicii. Sunt un figurant cu rol marginal şi cu misiune decorativă, la nevoie. Astfel merg înainte, ca şi cum nu s'ar petrece cu mine o tragedie prin această şireată şi abilă eliminare dela tot ce interesează Legiunea şi pe legionari, şi toate legile prin care vom trăi în veac. Mă prefac că nu înţeleg, având totuşi uneori ieşiri cu scopul de-a nu fi crezut prost. Despre ce se petrece în Argentina, în Germania, Franţa, etc., sau chiar Madrid, aflu doar întâmplător, ce nu trebue

să aflu".

„N'am discutat între noi, câţi dintre cei „chemaţi" ne putem găsi împreună cu Comandantul, la un moment dat sau în mai multe rânduri, niciodată problema legionară, aşa cum este, cum trebue să fie azi sau mâne".

„Asta nu înseamnă că totuşi nu mi s'a spus nimic, sau nu mi s'a istorisit ce mai este prin lume, sau că n'am aflat şi direct anumite necazuri. Nu înseamnă iarăşi că eu am tăcut; că n'am reacţionat, şi încă destul de violent, în scris şi verbal".

„Toate încercările mele, toată atitudinea demnă şi onorabilă ce-am avut-o - respectându-mi şeful, nu tot aşa cum şi-a respectat şeful subalternul său - n'au dat niciun rezultat. Ba poate dimpotrivă: am fost tot mai mult ţinut la distanţă, mi s'a spus tot mai puţin din ce le cunoşteau toţi, am fost, din ce în ce, mai suspicionat prin ordinele date cu grijă şi îndemânare. Cu alte cuvinte s'a produs o tăcere semnificativă şi vizibilă, o izolare şi din partea altor elemente cari mai păstrau relaţii cu mine în baza titlului şi vechimei mele".

„Am rămas în parte c'un respect comandat din partea unora şi cu jigniri grave din partea câtorva".

„Aici la Madrid mi-a fost dat să sufăr mai mult ca oriunde şi oricând; să fiu, din pricina durerii sufleteşti şi-a nedreptăţii îndurate - fără nicio vinovăţie - fiziceşte atât de bolnav că nu mai speram într'o refacere. Mulţumesc lui Dumnezeu acum sunt mai bine; am trecut peste criza cea mare; M'am refăcut puţin... şi chiar dacă starea de durere mă mai învălue ca înainte, fac eforturi şi merg înainte să salvez unitatea, dacă voi putea".

„Continuu să am raporturi cu Comandantul; stăm de vorbă, ca şi cum nimic nu mi se întâmplă. Aflu şi văd, în acelaşi timp, câte-o mică catastrofă ce se petrece în Mişcare sau pe socoteala ei. Dar de spus, nu spun aproape nimic, în raport cu dreptul ce-l am de-a spune, şi la care n'am renunţat, în interesul Mişcării, a unităţii ei şi-a viitorului ce trebue să-l făurească legionarii. Fac câte-o remarcă fără însemnătate, când vine vorba".

„De sfat nu sunt întrebat decât în lucruri mărunte şi răspund, după împrejurări. Deci răspunderea pentru câte se petrec în Mişcare de ani de zile, nu mi-o iau. Mă bucur des-

pre tot ce se face bine, de progresul fiecăruia în parte şi-a tu-
turor la un loc, de orice pas ce-l face Legiunea pe porţiunea
de drum, cea mai obositoare. Mă doare orice lovitură ce-o
primeşte, din lăuntru ori din afară. Sunt şi voi fi acuzat că
las să treacă toate fără să reacţionez, din Argentina şi Ger-
mania, din Canada şi Franţa, din Spania şi Austria. Nimeni
nu-mi cunoaşte volbura de furtuni ce-mi mistue sufletul. Nu-i
unul pe lângă mine, căruia să-i pot povesti tragedia sufletului
meu".

„Nici grad, nici vârstă, nici trecut, nici credinţă, nici
prietenie n'au valoare. Nu răspund, pentrucă n'am participat
şi nu particip la conducerea Mişcării. Fac ce pot. L'am cunos-
cut şi pe Manoilescu, îndată ce-a luat contact cu Cdt-ul, cu
toate că nu-mi făceam iluzii nici înainte, aveam câteva semne
încă de pe vremea când era acolo. A ajuns repede în capul tai-
nelor şi-a bucatelor".

„Cazurile in speţă, ce mi le povesteşti, fac parte dintr'un
complex desordonat, în care trăim actualmente toţi. Îl cu-
nosc prima dată din scrisoarea matale. Şi-aşa cum nu mă a-
mestec în altele, unde nu sunt întrebat, tot aşa şi-aici,,.

„Doamnei sărutări de mâni, şi gânduri bune dela soţia
mea, copiilor sănătate şi matale dela noi toată dragostea".

ss Iasinschi

20-VI-1953

„P.S. Aceste rânduri rămân între noi. Nu-ţi permit să
le faci cunoscute. Eu cu răbdarea mea şi bunăvoinţa ce-o am,
sper să trec peste marele hop. Dacă nu, atunci sigur îmi voi
desvălui rănile ce le port de ani de zile".

La rândurile de mai sus i-am răspuns următoarele:

„8-7-1953.- Dragă Bădiţă, - Scrisoarea D-voastră am
primit-o şi mă simt onorat de încrederea ce mi-o arătaţi. La
sinceritatea cu care îmi scrieţi, Vă răspund şi eu cu aceeaşi
sinceritate. Şi dacă, pe ici sau colo, părerile mele nu sunt de
acord cu hotărîrile D-voastră, Vă rog să fiu scuzat. Eu vă ex-
pun părerile mele, care sunt şi a celorlalţi, fără gând de criti-
că sau rechizitoriu. Vă scriu aşa cum gândesc şi repet, fără
niciun gând pieziş".

„Atunci când V'am scris prima scrisoare ştiam că D-
voastră aţi ajuns a 1000-a roată dela căruţă, în loc de a 2-a.
Şi mă veţi întreba de ce am scris-o atunci ? Am scris-o pen-
trucă de drept sunteţi *Locotenent Comandant al Mişcării Le-*

gionare, şi multă lume care nu ştie mişelia cu care sunteţi tra-
tat, stă în Mişcarea Legionară numai şi numai pe bază că D-
voastră mai sunteţi aici, şi că pentru ei e lucru cert, că dacă
D-voastră sunteţi în miezul lucrurilor, atunci toate se vor în-
drepta. Faţă de această lume, aş fi camarad neonest şi prie-
ten rău, dacă nu V'aş spune, că aveţi o răspundere morală.
Oricât ar fi de adevărat că aţi fost dat la o parte, atâta vre-
me cât aveţi o funcţie, cu anumite prerogative, oficial sunteţi
răspunzător de tot ce se întâmplă. Vă rog să mă iertaţi că
sunt aşa de nemilos, dar eu trăesc în mijlocul lumei noastre,
nu sunt izolat de ea, şi Vă spun numai ce gândeşte ea, şi ce
gândesc şi eu".

„Aflasem cu câteva săptămâni mai înainte şi de acest
sărman copil născut din păcatul D-nei Costin cu Comandan-
tul, atunci când V'am scris, după cum aflasem şi de faptul că
aţi fost pus la curent cu aceste lucruri".

„Eu, dragă Bădiţă, am mers cu moartea alături de atâ-
tea ori pentru Mişcarea Legionară, pentrucă V'am avut în fa-
ţă - de ce să nu o spun cinstit - pe D-voastră şi pe Căpitan.
Credeţi că mai mergeam dacă aş fi văzut măcar o umbră asu-
pra D-Voastră sau a Căpitanului ? Şi cum am mers, ştiţi. Când
în 1934 am intrat în Mişcarea Legionară, a trebuit să mă bat
cu toţi proştii a la Manoilescu, ca să mă văd azi condus tot
de ei; a trebuit să-mi părăsesc familia care nu mă înţelegea, şi
a trebuit să-l ştiu pe tata murind acasă când eu stăteam pe
banca acuzării la Craiova; iar din 1937 şi până în 1940 am
colindat toate închisorile din România. A venit apoi refugiul
în Germania şi acum sunt aici. Şi D-voastră ştiţi cât de desin-
teresat şi de disciplinat am fost; nu V'am cerut niciodată ni-
mic; nu vreau nici grad şi nici decoraţii ori citaţii. Am fost şi
sunt mulţumit că cel ce m'a pus pe acest drum, Căpitanul, a
mers aşa cum l-am vrut şi l-am cunoscut cu toţii".

„Acum eu, cel mai mic dintre cei pe care El i-a apreciat şi
cărora le-a dat mâna, şi pe care El l-a bătut părinteşte pe u-
măr în trenul cu Moţa şi Marin, şi i-a zis: „nu plânge camara-
de, ci luptă ca ceea ce a vrut Moţa să devie realitate", eu, cel
mai mic, mă simt obligat să apăr memoria şi lupta lor, chiar
de m'ar costa nu numai viaţa, ci şi onoarea, care e ceva mai
scumpă decât viaţa. În baza şi în numele acestor lucruri îmi
iau îndrăsneala de a supăra cu rândurile mele şi a Vă expune

cinstit tot ce gândesc, sperând că voi fi înţeles şi iertat".

„D-voastră Vă căsniţi să salvaţi unitatea legionară deja ruptă, şi care zi de zi, prin ordinele Comandantului, se fărâmiţează tot mai mult. După mine nu se tratează numai de unitate, ci de însuşi principiile legionare care stau la baza Mişcării. Căci atunci când moralitatea Mişcării este atacată, când vestita şi mult invidiata justiţie legionară este luată în derideре, nu mai văd la ce ne-ar servi unitatea. Noi putem muri cu toţii, aşa cum a murit Căpitanul şi toţi ceilalţi, dar dacă ne vom face datoria cum trebue, atunci cu siguranţă că se vor găsi alţii cari să ducă steagul mai departe. Putem însă muri şi fără să ne fi făcut datoria, şi atunci cenuşa noastră, acea cenuşă de care Moţa spunea că e cea mai formidabilă dinamită, va acoperi mormântul Căpitanului şi a celorlalţi mii de martiri, şi cine ştie când se va găsi unul care să aibă curajul să-şi murdărească mănuşele dând cenuşa noastră la o parte, ca să-i găsească pe cei buni şi drepţi. Deci după a mea umilă părere, nu unitatea trebue să ne fie grija principală, ci principiile care stau la baza Mişcării, şi pe care Comandantul vrea să le restructureze".

„Şi fiindcă tot e vorba de unitate, Vă rog să-mi permiteţi a Vă întreba: pentru cine ? Pentru şmecherii, pungaşii, zurbagiii şi toţi nespălaţii cari vreau să parvină pe munca şi sudoarea altora ? Nu vedeţi că cei buni ca Ţâlnariu, Boeriu, Posteucă şi alţii cari încă n'au putut fi îmbrobodiţi, sunt daţi pe linia moartă ? Şi nu vedeţi că, rând pe rând şi unul câte unul, a la Tucan şi Aretianu, începând cu D-voastră, vom fi scoşi din circulaţie ? Şi asta nu ar fi nimic, dacă în Mişcare nu ar lua proporţii, din ce in ce mai mare, un curent *oficial* de şmechereală şi de pungăşie cultivată cu dinadinsul ! Comandantul nu vrea oameni cari să moară pentru Legiune, ci oameni cari să moară pentru el personal. Oameni cari chiar cunoscând porcăriile lui, totuşi să-l urmeze. Pentru aceştia vreţi să trudiţi ?"

„E drept că şi eu pot fi greşit, ca orice om, dar în viaţa mea, bună ori rea cum a fost, mi-am plătit totdeauna datoriile".

„După câte ştiu eu, D-voastră sunteţi foarte credincios lui Dumnezeu. Atunci veţi admite ca mine că adevărul este dela Dumnezeu şi minciuna dela Dracul. Deci adevărul nu

trebue, şi nu poate fi ascuns la infinit. Şi cum V'am spus că sunt cinstit cu D-voastră, ţin să Vă anunţ că împreună cu Popa Niculai, ne-am hotărît să scriem tuturor celor ce şi-au mâncat tinereţea în Garda de Fer, şi cari sunt încă pe drum bun, porcăriile Comandantului, şi apoi să judece fiecare dacă îl mai ajută, făcându-se părtaş la omorîrea morală a Mişcării Legionare. Nu vom scrie celor ce sunt contra Comandantului, ci numai celor ce încă îl mai sprijină. Vă rog mult să nu ne daţi ordin să tăcem. M'ar desamăgi şi m'ar durea tare de tot. Zilele acestea, în măsura în care îmi va permite lucrul, o să facem copii şi fotocopii de pe scrisorile schimbate cu Comandantul în chestia pomenită; copii şi fotocopii ce Vă vom trimite cu întâetate şi D-voastră".

„Şi acum permiteţi-mi să Vă pun la curent cu anumite lucruri de pe aici. Gorănescu a fost exclus din Mişcarea Legionară cu pierderea gradului, pentru amestecul în chestia Ţoculescu. Lui Mateescu-Francu, ce împreună cu Popa Ion şi Găină puseseră la cale justificarea banilor lui Ţoculescu ca aparţinând Mişcării Legionare, i s'au dat trei luni de concediu, iar de Popa Ion şi Găină nici nu se vorbeşte; ei cunosc doar marele secret, nu pot fi atinşi !"

„Manoilescu, înainte de a pleca de aici, a fost la San Juan de a fotografiat copilul Comandantului. E deci clar că trebuia răsplătit pentru truda ce şi-a dat. Şi răsplata a venit repede. Comandantul consideră datoriile făcute de Manoilescu aici, în valoare de vreo 30.000 pesoşi, ca datorii ale Mişcării Legionare. În acest sens a dat ordin ca toţi banii proveniţi din cotizaţii şi colportaj, egal de unde a venit materialul (deci şi cel din Spania), să fie vărsaţi pentru acoperirea acestor datorii, lucru ce s'a şi făcut. Eu nu mă puteam opune când Şeful de Garnizoană şi cel politic, mi-au dat ordin să predau banii. Deci banii pe cari vi-i datorăm noi, va trebui să-i cereţi dela Comandant; el a spus că va plăti de acolo. Nu vreau să mai discut măsura asta, Vă spun numai rezultatul: nimeni nu mai cotizează sau cumpără cărţi ori ziare. De aceea, dacă Vă e posibil, V'aş ruga să nu trimiteţi mai mult de 10 numere din Libertatea, şi astea pe adresa mea, iar eu mă voi îngriji să Vă trimit banii de pe ele".

„Însemnările nu mai apar. Şi nu mai apar datorită tot ordinelor Comandantului. Acum un an de zile, când a fost

numit Popa Niculai Comandant al Garnizoanei şi cu ajutorul lui, asta fără ştirea Comandantului, am înfiinţat un cuib din gradaţii legionari şi câţiva cari se pricepeau la gazetărie, sperând că în acest fel vom putea opri apariţia anumitor lucruri din revistă. Dar s'a supărat Ghenea. Cum să vin eu, cel care în 1938 cânta în Sala Consiliului de Judecată a Tribunalului Militar din Cernăuţi, sub ameninţarea puştilor mitraliere, iar D-l Ghenea tremura pe banca apărării, să-l cenzurez pe el ! Şi cum şi el e unul din cei cu marele secret, a căpătat dreptate. Ni s'a dat ordin că noi, nici chiar Şeful Garnizoanei, nu aveam dreptul să spunem dacă revista e bună sau rea, dar trebue să o plătim. Rezultatul: revista nu mai apare. Noi am venit în Mişcarea Legionară ca să luptăm şi Căpitanul ne-a învăţat că „legionarii nu sunt nici proşti, nici de vânzare". Deci nu permitem să fim crezuţi proşti şi trataţi ca atare".

„Ghenea şi cu Vlăgea, după cum am aflat nu de mult, au fost arestaţi. Se presupune că s'au amestecat prea mult în chestiuni politice de pe aici".

„Găină, ne mai putându-se împăca cu nimeni de pe aici, a cerut Comandantului, şi el i-a admis, să facă parte din altă garnizoană, dar să stea tot aici. Nu prea înţeleg cum vine chestia cu „legionar prin corespondenţă".

„Emil îmi spune că V'a scris zilele acestea. V'aş ruga să fiţi atent la ce valoare puneţi pe informaţiile primite dela el, fiind foarte maleabil şi greu de ţinut cu adevărul".

„M'am bucurat mult aflând că V'aţi refăcut şi mă bucur că Doamna e mai bine. Vă rog să transmiteţi Doamnei toate cele bune din partea mea şi a familiei, la fel şi lui Dănuţ, când îi mai scrieţi, şi Vă rog să mă credeţi că V'am expus gândurile de mai sus cu toată cinstea de care sunt capabil. Nu cred că dreptatea este cu mine sută în sută, dar eu aşa cred, şi bazat pe această credinţă, cred că Dumnezeu şi D-voastră mă veţi ierta pentru necazul ce produc".

ss Dr. Mardarie Popinciuc"

„Scrisoarea scrisă de Popa Niculai şi de mine este aceasta:

„Domnule Lct. Cdt. Iasinschi, - Am primit scrisoarea D-voastră din 9 Iulie, care îmi prilejueşte o serie intreagă de precizări şi de lămuriri utile, cred".

„Mi-am dat, şi ne-am dat seama, că insemnătatea persoanei D-voastră va aduce o izolare, poate totală, de problemele legionare. Dar aceasta există de fapt în toate problemele mari şi importante, iar accentuarea ei în mărunţişurile fără niciun sens, nu o socotim atât de dăunătoare, pentrucă a se se putea ajunge la epuizarea maximului de răbdare posibilă şi la necesitatea unei ieşiri sub o anumită formă, din această stare de lucruri, destul de haotică şi dezastroasă. Paharul s'a umplut şi trebue golit. Dar înainte de a intra în mai multe detalii, ţin să Vă fac o asigurare: NU SUNTEŢI ŞI NU VEŢI RĂMÂNE SINGUR în ceea ce cinstit şi desinteresat întreprindeţi spre binele Mişcării, şi în special în trezirea şi aducerea la un loc a tuturor legionarilor şi la întoarcerea la ceea ce a fost odată. Şi ca un început al acestei lămuriri, Vă trimet în copie, amintita corespondenţă în legătură cu cunoscuta ruşine, care s'a întins în cercuri cât mai largi, şi care poate isbucni în afară dela un moment la altul. În ultimul timp am fost şi pe la San Juan, unde am văzut pe Costin, Hoidas, Horodniceanu, Caba, etc. Primii doi erau foarte necăjiţi de nerezolvarea în timp de patru ani a unei chestiuni ce în altă lume avea altă ieşire. D-na a dat un termen de şase luni, în care dacă soţul D-sale nu va avea un răspuns, va face cazul public. În măsura în care am putut, am căutat a-i convinge de contrariul; supărarea era însă şi mai mare, şi pentru faptul că Manoilescu, la plecare, după ce i-a jignit reducând totul la câţiva dolari, le-a promis solemn o rezolvare, şi de mai bine de un an, nici două rânduri măcar, ca de altfel şi faţă de atâţia legionari şi prieteni".

„Cu Horodniceanu am discutat mai mult problema regăsirii noastre a tuturor şi a revenirii la origine. Se observă această dorinţă în foarte multe cercuri, şi toţi o doresc. În acest sens mi-a spus că D-l Gârneaţă lucrează intens, că a scris la multă lume, în toate părţile, şi că m'a căutat şi pe mine. Întors la Buenos Aires, am avut cu D-sa o intâlnire în ziua de 27 crt. Era mai mult o cunoaştere, căci nu discutasem niciodată nimic. În esenţă mi-a spus că este hotărît, cu orice preţ şi cu orice greutăţi, să încerce soluţia acestei regăsiri. I-a scris lui Papanace şi altora ce sunt de acord, apoi lui Nicu Iancu care nu i-a răspuns. Şeitan i-a scris lui Puiu Traian şi n'a primit răspuns. Soluţia D-sale este convocarea tuturor marilor grade şi funcţii de pe vremea Căpitanului, şi eventual alţii

cari să stabilească acel organ superior de conducere, cunoscutul „Forul", şi să numească un Şef executiv, emanaţia acestui For, la care D-sa nu năzueşte. Face aceasta în calitatea D-sale de Văcăreştean şi a drepturilor şi datoriile ce îi revin de cointemeetor al Mişcării Legionare. Eu i-am accentuat că vorbesc numai pentru mine, că nu reprezint pe nimeni, dar că nu văd succesul acestei acţiuni, întrucât porneşte dela D-sa, ca *parte*, şi că ar trebui o altă personalitate neutră. Mă întreba: cine ? Atunci eu îi răspund, după multe ezitări de a cădea pe panta unei afirmaţii de soiul acesta: D-l Iasinschi. A respins-o dela început categoric, invocând momentan câteva mici fleacuri, şi a accentuat apoi că totul ar fi o stratagemă a Comandantului, ale cărui ordine le-aţi executat întotdeauna, şi în slujba căruia sunteţi în mod permanent. Am căutat să-i spulber această impresie, fără să-i confirm, câtuşi de puţin, de atâtea cazuri existente, remarcând însă lupta D-voastră înlăuntrul Mişcării , pentru a evita unele alunecuşuri şi a ne păstra pe drumul Legiunii. Şi-a manifestat îndoiala dacă apelul D-voastră ar putea da rezultate, dar că, în faţa reuşitei, se va închina. Mai departe spunea că ar fi dispus să stea de vorbă cu Horia Sima săptămâni de zile, pe care speră să-l convingă, făcând apel la cele mai nobile sentimente legionare, de a părăsi momentan conducerea, până ce acea adunare va decide; în faţa cărei decizii trebue să se plece cu toţii. Ar vrea să-i scrie, dar nu-i ştie adresa, şi prin intermediari nu vrea să facă acest lucru. Ne-am despărţit cu dorinţa de a mai discuta".

„Cam acestea au fost, în linii mari, chestiunile discutate. Sper că nu mi se va face cine ştie ce proces, mai ales că, repet, sunt cu caracter puramente personal, şi mă socot matur şi liber de a discuta orice problemă de acest fel, fără a angaja pe nimeni, şi acesta a fost sensul, şi - sper - rezultatul".

„O realitate tragică există însă, pe care o văd şi o simt mulţi: o pasivitate, o indiferenţă, o rezervă; o desorientare, o nemulţumire generală. Şi fiecare caută o aşezare, ori dacă nu, o retragere definitivă şi dureroasă".

„Acestei stări de lucruri trebue să i se găsească o soluţie care trebue să pornească de sus în jos, pentru a se evita ca cei mai mici - ca altă dată - să ia iniţiativa şi să-şi impună punctul lor de vedere, de multe ori greşit".

„Aşa că mulţi din ai noştri aşteaptă cuvântul D-voastră

care trebue să vină, clar şi categoric, aşa cum este legionarul'

„Vă rog să-mi iertaţi tonul prea deschis a celor scris până acum. Am vrut să spun tot ceea ce simt. N'am ascun nimic, şi în măsura în care îmi va fi posibil, voi căuta să repa eventuale vorbe sau fapte socotite nepotrivite şi ne la locu lor".

„Ca încheiere îmi permit să Vă amintesc şi un lucru: fiţi cu foarte mare atenţie în păstrarea sănătăţii şi persoa- nei D-voastre, atât de necesară în vremurile de astăzi".

„Multă sănătate şi sărutări de mâni D-nei şi multă bucurie amândourora. Cu toate cele cuvenite,

Martin Coronado, 29 Iulie 1953. ss Popa Niculai"

Eu am adăugat următoarele:

„D-le Lct. Cdt., - Noi aşa vedem drumul legionar: Mişcarea Legionară este pusă sub ocrotirea Arhanghelului Mihail. Ca urmare, ca să poată să-şi îndeplinească misiunea, conducătorii ei trebue să fie în acord cu principiile creştine. Când oamenii greşesc şi se căiesc, după penitenţe, Dumnezeu îi iartă. Când conducătorii unei organizaţii greşesc, singura penitenţă posibilă e îndepărtarea lor, ori organizaţia moare".

„Cred că după cele ce se petrec acum, e ocazia, - şi ultima - să salvaţi Mişcarea, să Vă salvaţi numele şi tot trecutul uriaş de luptă al D-voastră personal. Noi aşteptăm un gest hotărît, ori - Vă rugăm să ne iertaţi - ne vom vedea fiecare de drum şi vom lupta fiecare cum ne va îndemna Dumnezeu şi capul. Alăturat Vă trimit copii de pe scrisorile schimbate în chestia pomenită în ele. Vă rugăm să ne spuneţi dacă cumva credeţi că trecem de normal, altfel, după un timp suficient, vom face cunoscută chestiunea şi lui Apostolescu, Posteucă, Nicu Iancu şi Dr. Vasile Andrei, căci ne-am săturat de a lupta singuri". Cu tot dragul, al D-voastră,

ss Mardarie"

Răspunsul D-lui Iasinschi a fost acesta:

„Iubite D-le Popa, - Am primit scrisoarea matale din 29 Iulie a.c., complectată cu rândurile lui Mardarie, precum şi anexele, nouă foi ce cuprind copii după scrisorile referitoare la cazul, care n'a încetat să mă tulbure, să mă doară, să mă ruşineze".

„După cum rezultă şi din ce ţi-am scris, eu mi-am dat seama dela început de gravitatea acestui păcat şi nu-mi fac

niciun reproş de a fi căutat şi dorit să-l discut, ca împreună să găsim o deslegare după mintea noastră trecătoare şi după legile eterne ale omeniei şi onoarei. Răspunsul a fost un refuz categoric. Încercările mele ulterioare, pornite din bunăvoinţa şi înţelegerea unei nenorociri, au avut acelaşi rezultat: muţenie şi rezistenţă".

„Între mata şi mine nu s'au mai schimbat păreri şi gânduri prin corespondenţă. Andrei Costin nu mi-a scris niciodată ceva, ca să am un motiv de intervenţie între părţi. Toată povestea intrase parcă într'o penumbră. Credeam că se rezolvă cazul între cei interesaţi".

„Într'un târziu am aflat dela Ilie Vl. Sturdza că Andrei continuă să fie tare amărît. După scrisoarea Comandantului la Madrid acum doi ani şi mai bine, am sperat să se producă o schimbare în raporturile noastre deficiente; am aşteptat că aici se vor rezolva toate neînţelegerile şi greşelile - chiar ale mele, dacă au fost - , am indicat norme de uşoară şi blândă sancţionare şi, în fine, am crezut că vom discuta problema Legiunii în funcţie de oameni şi evenimente şi-a oamenilor din timpul şi locul lor de faţă în Legiune. Nimic nu s'a produs din câte urmăream să se întâmple. Asta nu înseamnă că nu s'a făcut totuşi ceva. Comandantul, fiind încă în afară de Spania, mi-a încredinţat prin circulară ridicarea Căminului M-M, şi tot dela Paris a proiectat editarea gazetei Libertatea, iar aici la Madrid a instituit personal un comitet de redacţie, din care am rămas singur".

„Lăsând la o parte ce-am pătimit înainte ca legionar şi grad, capacitate şi dragoste, în Spania, cu voia sau cu aprobarea lui, am ajuns, în cele din urmă, ţinta tuturor loviturilor directe sau indirecte; şi le-am răbdat cu mai multă voinţă ca în anii anteriori; dar ele mi-au epuizat toate puterile, de am ajuns până la marginea gropii, fără să ştie nimeni, fără să spun nimănui, nici măcar soţiei, pricina declinului sănătăţii mele. Nicăieri nu mi s'a întâmplat aşa ceva".

„Ce puteam să fac ? Asta era situaţia, nenorocită. Nu vreau să dau duşmanului ocazia să bată din palme pentru o nouă „defecţiune" legionară, săvârşită de mine. Preferam să mă prăpădesc".

„Apoi m'a fulgerat un gând, m'am luminat; o hotărîre vajnică am luat dintr'odată: să mă smulg din rău. Cu voinţă

şi răbdare, cu timp şi tratament, m'am ridicat după câteva luni".

„A fi suferit pentru legea unităţii, care era dispreţuită, pentru dreapta ierarhie legionară călcată în picioare, pentru măsură şi bun simţ între camarazi, rămâne pentru mine o mândrie şi onoare".

„Iar dacă ar fi vorba de mine, numai de persoana mea ca individ , c'o oarecare traectorie în trecut, n'ar fi nimic. Nu mă interesează aceasta, nu sunt nici primul, nici ultimul nedreptăţit şi lovit".

„Dar când se dărâmă construcţia ce ne-am clădit-o din vis şi realitate, din muncă şi pătimire, din luptă şi jertfă uriaşă, atunci mă ridic şi din moarte pentru datoria ce-o am; şi de aceea am făcut sforţări neobişnuite să mă scutur de răul ce mă cuprinsese; şi'n parte numai, am reuşit".

„Chestia înpricinată n'am mai discutat-o; ea a rămas suspendată pe undeva şi doar gândurile, întâlnind-o, o loveau în clătinarea ei continuă, care-şi aşteaptă mai departe soluţia echilibrată, dreaptă şi onorabilă. Dar precum îmi cunosc eu oamenii, am mare indoială, şi pentru asta nu mă încumet să mă urnesc din loc".

„Cu toate aparenţele şi cu toate afirmaţiile (spre ex. ale domnului Gârneaţă ş.a.) eu stam aici sub semnul prigoanei, sau când este nevoie, al întrebuinţării - în acest caz eu fac ce cred că e bine pentru Mişcare - nu a duşmanilor din afară, ci a celor cari deţin în mâni astăzi conducerea şi destinul Mişcării; aşa că, acuma nu sunt nici şef de garnizoană, şi după cum am fost lăsat la o parte, nici că mai doresc să fiu ceva".

„Concluzia stării de fapt ce-am tras-o pentru mine, fără s'o fi comunicat încă, este că eu în viaţa mea nu voi mai face politică alături de Comandant. Legiunea nu este numai organizaţie politică. Îmi ajunge, dacă îmi împlinesc misiunea şi datoria cu Căminul şi Libertatea".

„Împotriva mea se lucrează sistematic, încetul cu încetul, cu sgomot cât mai puţin şi pe planuri diferite, ca să-mi fărâmiţeze autoritatea, ca să mă izoleze, ca să-mi torpileze acţiuni ce-ar putea fi chiar în folosul Mişcării".

„Acel care am fost luat în obiectivul „camarazilor" imediat ce-am scăpat cu viaţă din lagărul american, unde-am reprezentat şi apărat Legiunea şi politica ei, am fost eu, înce-

pând din Austria, și continuând în Germania, Paris, Madrid, nu acei cari s'au despărțit la Viena și mai târziu, și s'au adunat în frunte cu Gârneață și Papanace".

„Nu știu și nu mă interesează ce „fleacuri" ți-o fi spus despre mine; eu însă îți afirm cu toată conștiința c'a fost unicul caz al meu, rămas între amândouă părțile - eu fiind cu toată ardoarea de partea Comandantului, unde era și principiul de unitate și ierarhie - lovit, bănuit, discutat și ținut la distanță tot timpul, pentru atitudinea mea corectă, pentru felul meu de a gândi și-a lucra, pentru dorința permanentă de-a găsi calea cea mai bună, păstrându-ne autentici în aceste cumplite vremuri de frământare, respectând ierarhia Mișcării, oricât de diforme și absurde mi s'au părut unele lucruri în desacord cu principiul ierarhic".

„Afirmi că n'am să fiu niciodată singur. Îți mulțumesc pentru această bunăvoință și pentru toată dragostea matale, ca și a celorlalți câți ar mai fi. Dar mie nu de siguranță mi-e teamă. Chiar dacă aș rămâne singur, pentru credința mea, pentru câtă activitate am avut și câtă suferință am indurat, pentru corectitudinea și curățenia mea sufletească față de oricine, pentru spiritul de dreptate și pentru valoarea binelui cari mă stăpânesc, indur toate calificativele ce-ar fi să se arunce împotriva mea și din dreapta și din stânga".

„Spui că paharul s'a umplut; te cred, căci din paharul meu curge pe lături de ani de zile și totul s'a revărsat în inima mea; și valurile durerii mă împiedică de multe ori să respir. Fie totuși: bine-ai făcut de-ai potolit dorința de publicitate din San Juan. Poate Dumnezeu va deschide o cale prin întunecimea instaurată de diavol".

„Despre ce și cât a făcut Manoilescu, nu mă mir. Are toată încrederea Cdt-lui; - de fapt este locotenent comandantul Mișcării, eu păstrez numai forma, și e convins că asta-i forța lui, pe care își sprijină bravarea bunului simț - ; eu, capul meu încă nu-l pun pe nicovala făurarului Grigore".

„Sunt pentru unire; i-am spus-o deschis d-lui Cdt.; bine înțeles, nu chiar așa, cu lopata. Și tot lui multe adevăruri i le-am prezentat precum și multe sugestii sau propuneri le-am respins, ceea ce nu i-a plăcut; un motiv mai mult să mă ție într'o permanentă și mascată carantină". Între altele am fost contra disolvării Mișcării; ea s'a hotărît la Paris, eu eram la

Augsburg. În scrisoarea ce i-am scris-o, l-am implorat să renunțe la idee, și n'a vrut. Am fost contra memoriului către rege, așa cum a fost conceput; contra lansării de către mine a unei circulări împotriva taberei adverse din Mișcare. Așa că se înșală d-l Gârneață și câți alții, când cred că eu am executat întocmai ordinele Cdt-ului, sau că i-aș fi făcut jocul. Duc prea mult în spate, am destule desiluzii, sunt prea bătrân, port cu mine o experiență dureroasă și scrupule de conștiință fără număr stau la poarta de intrare, ca să fiu în slujba cuiva personal și nu în slujba Legiunii și a Neamului, de dragul cărora aștept să sfârșesc onorabil".

„E adevărat că nici în situația D-lui Gârneață nu voi fi, care-a tolerat - dacă nu a și informat și îndemnat - ca Palaghiță să publice cartea cunoscută. Din partea mea doresc să se întâlnească cu Cdt-ul, să stea de vorbă câte săptămâni vor, să ajungă la înțelegere și să lucreze împreună. Nu mă supără deloc această dorință a Domniei Sale, ci dimpotrivă mă voi bucura. Prin mine însă nu va ajunge nimeni să tragă sforile. Eu m'am pus în slujba unei credințe și pentru ea mă consum până la ultima suflare".

„Reiese din scrisoarea matale și-a lui Mardarie, c'aș trebui să fac un apel. Nu cred că e bine, că e potrivit, că e necesar și actual. Am credința în evoluția fericită a lucrurilor; de aceea eu nu resping din ce mi-ați trimis, ci mă cutremur mai mult la toată povestea asta, care Dumnezeu știe dacă ne va fi învățătură către îndreptare sau motiv către o și mai mare ruină".

„Rămân însă ferm convins că Legiunea este eternă și cavalerii jertfei nu și-au încheiat defilarea în slujba legilor ei".

„Acum mă găsesc - de altfel de multă vreme, nedefinită, pentrucă nici la Viena nu m'am bucurat de încrederea lui, cu tot atașamentul meu, niciodată desmințit - într'o stare de distanțare cu Cdt-ul, nu din vina mea și nicidecum provocată de mine. Așa că și din această pricină n'aș putea accepta sugestia unui apel. Ai constatat însuși mata ce crede d-l Gârneață, iar din ceea ce știu eu cum stau lucrurile, intervenția hotăritoare se face de cine trebue după o pregătire amănunțită a planului, din amândouă părțile. Apelul este încheierea unor sforțări, unor bunăvoințe și-a unui act de desinteresare unică. Eu nu vreau să creez un necaz mai mult în interiorul Legiunii

„Ceea ce vreţi să faceţi voi e altceva. N'am nicio dorinţă de mărire, n'am nicio veleitate de şefie, nu port în sufletul meu sentimente de răsbunare contra nimănui. Preamăresc ce e bun, drept şi frumos. Resping ce e rău, nedrept şi urit. Repet că nu persoana mea mă interesează; ea poate fi lovită mai departe. Pe mine mă doare starea infamantă în care ne găsim cu toţi, mişelia ce s'a furişat în casa noastră, pierderea echilibrului normal, dispariţia de pe ecranul ce-l privesc toţi, a ceea ce este autentic pentru viaţa noastră; diluarea esenţei care ar fi să dea generaţiilor viitoare sănătatea morală".

„Sunt observaţiile mele pe marginea scrisorii matale şi-a rândurilor lui Mardarie pentru cari vă mulţumesc. Acestea rămân între noi".

„Cu toată dragostea,

6-VIII-1953 ss V. Iasinschi"

„P.S. D-l Puiu Traian n'a răspuns, pentrucă este mentorul vrerilor superioare. Dânsul poartă o mare răspundere pentru ce s'a petrecut cu C. Georgescu. Acum pune în funcţie toate îndemnările, ca să obţină reabilitarea; iar eforturi pe linia asta nu lipsesc, de câte ori e ocazie".

ss Iasinschi"

ULTIMA ÎNCERCARE

Popa Niculai a crezut de bine să mai facă încă o ultimă încercare pe lângă Horia Sima pentru a obţine o soluţie demnă şi onorabilă, avertizându-l că, în caz de persistare în negativa de până acum, vom face cunoscută chestiunea Şefilor de Garnizoane legionare, numiţi de el, din toată lumea. Eu am fost de acord cu el. Scrisoarea ce i-am trimis avea următorul conţinut:

„Am primit cele câteva rânduri trimise în 30 Iulie şi care îmi anunţau că voiu avea un răspuns la multe din cele semnalate sau cerute. Motivele şi momentele mă obligă însă să mai repet încă odată mai înainte credinţa şi părerea mea care reflectează şi starea de spirit din multe din cercurile noastre. Îmi fac deci şi cea din urma urmelor datorie, şi personal şi în calitatea oficială de care n'am fost desbrăcat, şi mai fac şi ultima rugăminte şi cel mai stăruitor şi fierbinte apel, tot ultim, de a căuta ieşire din această haotică şi dezastroasă situaţie în care a ajuns Mişcarea noastră. Şi totuşi, având în vedere supremul interes românesc, şi nu al unei triste şi poate trecătoare situaţii personale".

„Vechia poveste - numai unul din atâtea necazuri - agravată de lipsa unei ieşiri onorabile care se cere şi ultimului dintre noi; de sinuozităţile parcurse în a o ascunde, de onorurile împărţite şi de funcţiile atribuite pentru a o acoperi; de impunerea unei rigide şi înfiorătoare discipline celui lovit în cea mai sensibilă parte a onoarei familiare; de uitarea sau desconsiderarea răului ce poate constitui publicitatea cazului, sau de utopica şi copilăreasca soluţie a d-lui Manoilescu: „câţiva dolari lunar", şi câte altele, a cuprins cercuri tot mai largi, a amărît şi indignat - şi compromis chiar - tot mai multă lume. (Iar toate bolnăvicioasele dar inutilele încercări ale câtorva corifei devoţionişti de a arunca totul în spinarea lui Popa Niculai, sau de mişeleştile uneltiri împotriva lui, vor deveni în timp, ridicole până la refuz). Asemenea fapte nu se pot stăpâni şi oculta până la infinit, - scriam şi altă dată -. Luna trecută am fost şi pe la San Juan, şi i-am găsit pe toţi mai îndârjiţi. D-na a dat chiar un termen de şase luni, după care va face cazul public. Am încercat şi de această dată să mai potolesc".

„Dar o serie întreagă de probleme ca:

- unirea şi unitatea, - nu desbinarea şi înlăturarea - a tuturor forţelor legionare împărţite şi învrăjbite;
- repromovarea onoarei, a cinstei, a demnităţii, a cavalerismului; nu a şmecheriei, a minciunei, a linguşelii, sau a parvenirii cu orice preţ, şi prin orice mijloace;
- omul nou cu toate calităţile lui, nu omul devotat personal, cu toate defectele lui;
- întărirea autorităţii funcţiei desemnate, consfinţite, sau alese - dacă este cazul - şi eliminarea definitivă şi radicală a informatorului ascuns, dar oficializat, peste capul acesteia;
- desfiinţarea tuturor corpurilor speciale denaturate în poliţiste;
- discutarea problemelor legionare şi naţionale pe faţă şi categoric, după natura lor, la lumina zilei, fără dedesubturi şi ocolişuri, şi deloc subaltern, mai ales când ne bucurăm de toate libertăţile ce nu le-am avut altădată;
- respectarea opiniilor cinstite şi desinteresate ale fiecă-

ruia în măsura în care nu atentează la principii bazice, nu ostracizarea, ponegrirea, stigmatizarea;

- împărțirea sferelor și atribuțiilor în Mișcare, începând de sus, pe baza valorii, a capacității, a personalității, a responsabilității recunoscute și dovedite, a fiecăruia, și nu a devoțiunii personale;

- sancțiuni disciplinare, ca de altfel în toată lumea, și de sus în jos, nu tolerări la infinit, încurajări, recompense;

- și câte altele trebuesc discutate cu toată gravitatea lor, îndelung și cât de mai mulți și mai responsabili".

„În acest sens și în această situație va prinde foarte mult teren soluția D-lui Gârneață, - care m'a căutat prin Horodniceanu, și pe care l-am văzut, - de a aduna pe toți cei cari poartă pe umeri anumite răspunderi legionare, și a găsi o soluție. Ar vrea să stați de vorbă săptămâni, dacă este nevoie; are să scrie direct, și nicidecum prin intermediari, și să facă un stăruitor apel la cea mai mare înțelegere legionară, de a ușura și susține, de a face posibilă această ieșire. Am să-i dau adresa (dela D-l Manoilescu) ".

„Ceea ce mai pot să fac eu - și cu mine și prin mine alții, și poate mulți din ceilalți dacă ar cunoaște realitatea în toată cruzimea ei - să reînnoiesc același fierbinte și strigător apel de altă dată: „peste oameni, salvați principii". Și de s'ar fi făcut atunci, n'ar fi fost pierduți în van atâția ani, nu s'ar fi irosit și pierdut atâtea forțe. Câte realizări în comun n'ar fi fost înfăptuite, și ce onorabilă și înțeleaptă figură !"

„Dar nici acum nu este prea târziu. Mă îngrozește ca soluție posibilitatea unei presiuni sau constrângeri, și sper mereu in „acea uriașă înțelegere și depășire de sine".

„Iar ca încheiere, pentrucă multe din aceste fapte și stări au ajuns la ochi și urechi, minți și suflete, chiar foarte periferice, și acestea se pronunță și judecă, ceea ce constitue o mare anomalie legionară - mă văd obligat să aduc la cunoștința tuturor șefilor de garnizoane toate aceste fapte și stări - cu latitudinea și cu implicita grijă și răspundere de a consulta și pe alții, pentru ca împreună să ne ajutăm la lămurirea și orientarea noastră, căci Mișcarea Legionară este un patrimoniu spiritual care ne aparține tuturor, și cu toții avem datoria, dacă nu de a-l înfrumuseța și mări, cel puțin de a-l păstra nepătat și intact. Și spre decepția generală a majorității legionarilor s'a dovedit, fără desmințire, că sceptrul Căpitanului este prea greu - deocamdată - pentru capul unuia singur".

„Cu toate cele cuvenite,

Martin Coronado, 13 August 1953 ss Popa Niculai

Eu am adăugat la rândurile lui următoarele:

„Domnule Comandant, - Am nevastă și copii, deci o răspundere morală enormă, cât și posibilitatea de a fi întrebat de ei, și de a trebui să răspund la anumite lucruri. Am douăzeci de ani de jertfă în Mișcare, deci dreptul și datoria de a vorbi în numele ei și de a o apăra".

„Din fericire, ori nenorocire, am ajuns și eu să înțeleg de ce sunt ordinele stâlcite și drumul spre prăpastie din ce în ce mai scurt. Ca om, ca tată, dar mai ales ca legionar, te rog D-le, fă și D-ta odată un gest demn de un mare Șef. Dovedește că jertfa pe care ai adus-o în Mișcare a fost sinceră și *predă comanda* celor ce pot să ne ducă la unire și la drumul legionar".

ss Mardarie Popinciuc"

Horia Sima ne-a răspuns cu următorul ordin:

„Către Garnizoana Argentina: în urma ultimilor întâmplări, și a terenului inospitalier din Argentina, consider ca inutilă și dăunătoare Mișcării orice activitate legionară în această țară. În consecință:

1) Declar disolvată garnizoana Argentina. Orice activitate legionară încetează.

2) Se desființează toate serviciile anexe (colportaj); ziare, reviste sau cărți se vor trimite exclusiv cu titlu privat.

3) Elementele apte și dornice de luptă se vor pregăti să vină în Europa.

Trăiască Legiunea și Căpitanul,

ss Horia Sima"

CHESTIUNEA ADUSĂ LA CUNOȘTINȚA ȘEFILOR DE GARNIZOANĂ

Disolvarea garnizoanei din Argentina ne-a dat dovada completă că Horia Sima nu era dispus să aranjeze situația cu copilul în nicio formă care ar fi implicat renunțarea lui la conducerea Mișcării Legionare. Nu ne rămânea deci altă cale decât să punem în practică ceea ce îi promisesem în

ultima scrisoare: aducerea la cunoştinţa tuturor Şefilor de Garnizoane a faptului săvârşit de Comandant şi consecinţele derivate din el. După ce am confecţionat copii din toate scrisorile schimbate cu Horia Sima de cei ce cunoscuseră cazul, Popa Niculai a scris o scrisoare prin care anunţa acestora „sfânta mare neruşinare", rugându-i ca faptul să fie tratat în sânul Mişcării, pentru a ne păzi de o nouă ruşine publică".

„Tot ce am făcut - zicea el - a fost cu credinţa că apăr şi eu un sector, pentru ca Mişcarea să n'ajungă pe căi de compromis sau compromitere. Nu ştiu dacă Dv. sunteţi mulţumiţi sau nu de starea actuală de lucruri din Mişcarea Legionară. Constatarea modestă a mea şi a tuturor celor cu cari am fost împreună în ultimii 5 ani de surghiun, este destul de tristă; elementele legionare de aici sunt complet desiluzionate, şi o bună parte aici nu mai activează. Horia Sima nu a mai rămas decât cu o mică parte din devotaţi, cari sunt capabili să facă totul cât sunt în graţii, şi ireparabilul când nu mai sunt".

Eu am adăugat la scrisoarea lui Niculai şi celelalte documente, un mic rezumat al faptelor, intitulat „Lămuriri necesare", conceput în următorii termeni:

„În ziua de 6 Noembrie 1948, soţia camaradului nostru Costin a dat naştere unui copil al cărui tată este Horia Sima. Dacă faptul în sine este omenesc şi vulgar, pentrucă se produce aşa de des, pentru noi este de o gravitate enormă. Camaraderia, una dintre cele mai mari legi legionare, a fost desfiinţată. Şi mai ales având în vedere faptul că, în timp ce Horia Sima se amuza cu nevasta camaradului Costin, el, săracul, căra saci de cărbuni în spate, ca să le procure cele necesare traiului".

„ ... având în vedere că Mişcarea Legionară este pusă sub protecţia Arhanghelului Mihail, e clar că nu poate învinge decât urmând regulele stabilite de morala creştină. E iarăşi clar şi drept că oamenii sunt supuşi greşelii şi că Dumnezeu îi iartă, dacă le pare rău de cele făptuite şi după penitenţe conforme cu mărimea păcatelor. Pentru o organizaţie socială ori politică, singura penitenţă posibilă este îndepărtarea păcătosului".

„ ... Costin, după ce soţia lui i s'a spovedit, a spus lui Ion Popa şi Niculai. Aceştia, la rândul lor, i-au spus lui Găină, care a ţinut de bine să comunice aceste lucruri lui Zus, Ioraş, Manoilescu şi Ghenea. Dintre toţi, singuri Popa Ion şi Niculai au cerut lui Horia Sima rezolvarea cazului, făcând în acelaşi timp cunoscut faptul d-lor Iasinschi şi Sturdza. Restul au tăcut, căutând să tragă foloasele corespunzătoare, din asemenea acte. Popa Ion a încetat şi el, de când a fost prins făcând aceeaşi chestie... Ca să cumpere tăcerea lui Popa Ion şi Niculai, Horia Sima a înfiinţat aici un „Consiliu de Comandanţi Legionari", sub conducerea lui Găină, cu drept de a supraveghea principiile legionare...; noroc că ei au refuzat. Tot din aceste motive a fost înfiinţat şi Corpul Moţa-Marin, sub conducerea lui Găină...".

„ ... când apăreau încă „Însemnări", scoasă cu banii garnizoanei, şi când noi ne certam cu Ghenea pentrucă se publicau prostii, şi raportam lui Horia Sima, tot lui Ghenea îi dădea dreptate. Ba a mai avut neobrăzarea să dea ordin că garnizoana nu are drept să se amestece la revistă, ci numai să plătească, şi atunci n'am mai plătit... Manoilescu, care a plecat de aici lăsând o datorie de 30.000 de pesoşi, dar cu fotografii de ale copilului, a ajuns adevăratul Locotenent Comandant al Mişcării Legionare şi datoriile lui au fost declarate datorii ale Mişcării Legionare. Dovada e că banii dela colportaj şi cei proveniţi din cotizaţii, au fost vărsaţi din ordin, în contul datoriilor lui Manoilescu".

„ ... acum vreo patru luni Popa Niculai m'a pus şi pe mine la curent cu toate aceste probleme şi împreună am scris D-lui Iasinschi, cerându-i lămuriri; am primit scrisori de zeci de pagini, de o tragedie rară. D-l Iasinschi este complet izolat, pentrucă a încercat să se opună drumului de prăbuşire morală luat de Horia Sima şi este tratat ca cel din urmă servitor. În mare parte este vina noastră că am lăsat ca lucrurile să ajungă aici".

„ ... aş vrea să se ştie precis că nu vreau să fiu socotit nici mucenic şi nici erou, că n'am absolut nimic contra lui Horia Sima, că dacă vă scriu o fac numai din dragoste pentru Mişcarea Legionară, şi gândind că dacă toţi vor judeca în deplină cunoştinţă de cauză, lăsând la o parte interesele personale, vom găsi un drum spre mai bine...".

Antecedentele cazului au fost trimise lui: Vasile Andrei în Franţa, Nicu Iancu în Brazilia, Victor Apostolescu în Ger-

mania și Vasile Posteucă în Statele Unite.Înainte de trimiterea lor, eu i-am adunat într'o seară în jurul mesei, pe nevasta mea, Niculai Țeru și Petre Lipovan, cari locuiau cu noi, și le-am povestit tot, pentrucă prevedeam că voi fi atacat și acuzat tocmai de fapte similare a celor făcute de Horia Sima. Nu m'am înșelat; de mine s'a zis, între altele, că aș fi avut legături sexuale cu una din cumnatele mele, că nevasta ar fi avut de furcă cu cei ce locuiau cu noi și cu alții, etc.

Datorită prevederii mele, singurul lucru ce au câștigat acuzatorii, a fost să se pună în evidență și să ne facă să râdem de invențiile lor.

REACȚIUNEA ȘEFILOR DE GARNIZOANE

Vasile Andrei, la primirea dosarului cu pricina, cum eu figuram ca cel ce-l trimisese, pentrucă lucrasem, oarecum, ca secretar al lui Popa Niculai, mi-a trimis scrisoarea următoare:

„Paris 16 Sept. 1953.- Dragă camarade Popinciuc. Mi-a sosit o recomandată purtând ca expeditor numele D-tale".

„Pentrucă primim adeseori pamflete, (interesând pe Cdt.), purtând atât adresa cât și iscălitura falsă, te rog să reconfirmi printr'o notă și mai personală (dacă se poate) decât iscălitura, autenticitatea materialului trimis".

„În eventualitatea autenticității, eu nu pun la îndoială cinstea D-voastră de camarazi. Mă tem să cred însă, în grozăvia unei concordanțe între cunoștințele voastre și realitatea unei asemenea tragice întâmplări".

„Oare nu se înșală toată lumea cea de acolo ? Nu sunteți voi înșelați în buna voastră credință ? Oare o nouă fatalitate va frământa sufletele și conștiințele noastre, atât de dese ori deja încercate ?!".

„În acest moment de nou sbucium sufletesc, vreau să-mi desbrac afirmațiile de atributele unei retorici disproporționate, umflate. Dar în acel caz - de o nouă crudă încercare - comportamentul meu va fi gravat de aceeași etică legionară de totdeauna".

„Acolo pe drumul onoarei legionare. Acolo unde se apără - cu o implacabilă îndârjire - ființa, geniul și pozițiile morale ale Gărzii de Fer, acolo mă va întâlni pe mine și de data aceasta acel nouă, trist, necruțător și vitreg destin".

Tr. Leg. și Căp. Cu toată dragostea camaraderească".

ss Andrei"

Răspunsul meu a fost următorul:

„30 Septembrie 1953.- Dragă camarade Andrei, - M'am bucurat mult de scrisoarea D-tale. M'am bucurat nu numai de conținutul ei - pe care nici nu-l visam altfel - ci și de faptul că e ultima care ne confirmă că toate scrisorile trimise au ajuns la destinație cu bine și nu pe mâni care ar fi putut să le întrebuințeze nu pentru binele Mișcării, ci pentru distrugerea ei".

„Pentru a te asigura că a venit într'adevăr dela noi, îți voi da câteva amănunte din viața noastră comună, atât de personale încât e imposibil ca să le mai știe și altcineva. Ți-am fi trimis și fotocopii (eu și cu Popa Niculai) dacă nu ne-am fi temut de o eventuală interceptare a lor".

„Iată deci amănuntele: îți aduci aminte când împreună cu D-l Radu Mironovici, Opriș și alți camarazi dela Prefectura de Poliție am plecat în mașini pe un câmp la marginea Bucureștiului și am făcut exerciții de tir ? De altfel cred că nici de vizita ce ți-am făcut-o împreună cu Mircea Orendovici, cumnatul meu, la Todtmoos, atunci când ți-am adus o tortă mică, nu ai uitat ? Și de nu-ți aduci aminte de aceste lucruri, atunci cu siguranță îți amintești de seara aceea din Freiburg când erai la masă la Orendovici și eu am venit cu o fată care, sărmana, te credea mort ?".

„Cred că acum ești convins că eu mi-am pus numele sub acele hârtii și nu altul. Mă doare mult că a trebuit să-ți amărăsc sufletul și cu aceste nenorociri venite asupra noastră, dar cum singur spui, acesta ne este destinul și trebue să-l ducem mai departe".

„Că nu ne înșelăm de cele scrise în acele hârtii suntem siguri. Niculai Popa a stat multe zile de vorbă cu D-l și D-na Costin, cari i-au povestit faptul cu detalii. Eu aș zice însă să privești alte fapte, a căror autenticitate o poți constata prin D-ta însuți și din judecarea cărora ajungi să vezi imediat adevărul celor afirmate de noi, și anume: crezi că era nevoie aici în Buenos Aires de înființarea unui Consiliu de Comandanți Legionari cu Găină, Popa Ion și Neculai (dovada, Popa Niculai care a refuzat) ?; de ce a fost izolat D-l Iasinschi ? ; nu crezi că ar fi bine să-l întrebi ?; el ar putea să-ți lămurească multe lucruri; de ce Popa Ion, care a stricat familia camaradu-

lui Metzenrath, bătându-şi joc de femeia lui, n'a fost pedepsit ?; de ce Manoilescu a ajuns aşa de mare în Mişcare încât datoriile lui sunt declarate „datorii legionare" ?; de ce nu sunt pedepsiţi cei cu chestia Ţoculescu, conform rapoartelor făcute de funcţiile de aici ? ş.a.m.d. Nu vezi că este un dedesubt ? Şi acest dedesubt este acel pe care ţi l-am scris noi".

„Noi am ţinut special să te punem pe D-ta în cunoştinţă de cauză, pentrucă de numele D-tale şi al lui Ghiţă Costea (te rugăm, pune-l şi pe el în cunoştinţă de cauză) s'a uzat enorm pentru a ţine în frâu şi a exploata - nu mă mai sperie nici acest termen - masa legionară ".

„Pe mine au şi început să mă atace, în mod infam, unii devoţionişti cari au aflat că v'am pus la curent cu cele întâmplate, imediat ce au aflat şi au constatat că nu au niciun alt drum. Dar nu-i nimic. Făcându-mă pe mine rău, nu văd cum pot scuza răutatea lui Horia Sima".

„Ca încheiere ţin să-ţi afirm că din partea mea cred că mi-am făcut datoria atunci când v'am pus la curent cu cele întâmplate. Îmi spăl deci mânile. Restul vi-l las vouă, celor ce aţi depus jurăminte speciale pentru a apăra Mişcarea Legionară. Adică vă las iniţiativa. Nu uitaţi că timpul şi cei ce vor veni după noi ne vor judeca aspru de tot".

„Vă stau la dispoziţie cu tot ce pot şi cu tot ce am.Sunt gata să apar în faţa oricărui tribunal, ca să-mi susţin acuzaţiile".

ss Dr. Mardarie Popinciuc
Tr. Leg. şi Cpt.,

Andrei n'a mai scris, dar a acţionat. Ghiţă Costea a rămas în serviciul lui Horia Sima. Nu putea face altceva, pentru că în viaţa lui n'a lucrat niciodată. Dacă îl lăsa pe Horia Sima murea de foame.

Nicu Iancu mi-a confirmat: „ ... primirea plicului, conform dorinţei exprimate în scrisoare. Mărturisesc că nu am avut timp - zice mai departe - până la ora de faţă, să citesc conţinutul plicului. Am frunzărit fugitiv, şi am văzut că trebue să fie lucruri grave. Abia Duminecă voiu citi în linişte. Apoi voiu putea vedea ce e de făcut".

„M'am mutat dela adresa vechie. Cea nouă: pe plicul prezent". (Pe plic n'a pus nicio adresă) S. P. 15-9-53 T.L.C.

ss Nic. Iancu"

Pe data de 24 Octombrie 1953, Nicu Iancu ne-a trimis o

a doua scrisoare, fără să ne indice noua lui adresă, cu urmtorul conţinut:

„Dragii mei camarazi, - Starea lucrurilor, după cum se desprinde din cuprinsul scriptelor ce mi-aţi trimis, este destul de serioasă; grija şi neliniştea care m'au cuprins, explicabile.

„Faptul că abia astăzi vă răspund, să nu-l treceţi pe seama unei nepăsări din parte-mi. De asemenea, să nu vă închipuiţi că eu trăiesc, cum s'ar zice, în nori, că nu aud şi că nu văd nimic din câte se întâmplă... Gândesc şi eu, mă frământ, mă sbucium. Îmi zic şi eu: multe ar putea fi altfel dacă ... şi nu e un singur dacă, după cum par a crede o seamă. Adevărul e că sunt mai mulţi „dacă", şi de existenţa acestora suntem în mare parte noi înşine vinovaţi".

„Lumea s'a înrăit groaznic. Privesc la o seamă de camarazi, - din fericire nu mulţi - sunt de nerecunoscut. Nu mai sunt cei care au fost, Aceia alături de cari am petrecut odinioară timpuri de prigoană grea, ca şi de biruinţă. Eram pe vremea aceea, mai mult ca nişte fraţi. Azi... ? Nici nu vreau să mă mai gândesc. Poate nu am fost niciodată altfel, doar eu am văzut, în trecut, printr'o prismă mai luminoasă. Nu ştiu. Poate sunt eu însumi acela care nu mai văd bine, văd toate strâmbe, pe dos. Poate nici eu nu sunt mai bun decât ei. Dumnezeu singur mai poate şti, căci eu unul, multe nu mai pot înţelege".

„Acela sau acei (doi sau cel mult trei) cari în împrejurările de faţă, după a mea părere, sunt cei chemaţi a face (sau a nu face) ceva, nu sunt nici eu, nici Dv. Şi chiar dacă eu aş fi cel chemat să iau la ora de faţă o iniţiativă, vă spun drept că nu ştiu ce anume aş face. M'am gândit şi m'am gândit până să-mi plesnească creerul ... Oricum ai întoarce-o, bine nu iese. Din contră, am complica lucrurile, am înrăutăţi şi mai mult situaţia".

„Suntem în străinătate, răspândiţi prin nenumărate ţări. Aceasta zice destul pentru acei cari cugetă în linişte şi judecă lucrurile în raport cu întreaga conjunctură".

„V'aţi adresat, cred, şi altuia, mai mare decât mine. Ce v'a spus, ce v'a sfătuit el ?".

„Poate rândurile mele o să vă desiluzioneze. Îmi dau seama de aceasta. Ar fi altfel, într'o singură ipoteză doar: dacă aş putea face minuni. Ori nu pot să fac minuni. Iar dacă

nici alţii din „promoţia" mea nu vor fi în stare să facă minuni, aceasta să nu ne descurajeze. Trebue să învăţăm a ne stăpâni şi a judeca lucrurile cu mult calm şi mai ales cu *multă înţelepciune*".

„Se pare că un greu blestem ne apasă. Şi să ştiţi, suntem cu toţii vinovaţi, direct sau indirect, de starea în care am ajuns. Suntem răi, nu mai credem; ni se pare numai că credem. „Micile" sacrilegii pe care le comitem faţă de un mare ideal, faţă de memoria acelor cari au murit cu miile pentru această credinţă căreia zicem că-i servim, zic, micile sacrilegii ce le comitem aproape zi de zi, nu ştiu dacă nu trag în cumpănă tot atât de greu, ca şi marile greşeli a aceluia, sau acelora, cari au răspunderea conducerii sus. Nu vreau să fac cuvinte mari, totuşi, atâta timp cât nu ne vom îndrepta noi, cu toţii, orice am face, nu vom avea sprijinul lui Dumnezeu şi nu cred că vom reuşi în acţiunile noastre de îndreptare a Legiunii".

„Personal, dacă îmi este permis a veni cu un sfat, aş zice: nu vă lăsaţi impinşi la paşi pripiţi, la paşi nejudecaţi îndeajuns. Apoi: să ne pătrundem, tocmai în aceste clipe, de marele adevăr conţinut în cuvintele Căpitanului şi să nu-l scăpăm, în nicio acţiune a noastră, din vedere: „Legionarii... vor merge uniţi chiar pe un drum rău (greşit). *Pentrucă drumul cel mai rău este desunirea*". Iar în momente de grea încercare, sau chiar de disperare, gândiţi-vă la Căpitanul. Căutaţi să vă adânciţi în sufletul lui, în felul lui de a fi gândit: ce ar face el dacă ar fi în locul vostru... ? în situaţia dată ... ? Şi faceţi şi voi asemenea".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul !

ss Nic. Iancu"

La rândurile lui eu i-am răspuns următoarele:

„15 Noembrie 1953.- Stimate D-le Comandant, - Mă văd forţat, din cauza lipsei nouăi adrese, să vă scriu pe cea veche, în speranţa că o veţi primi".

„Problema Mişcării e, în adevăr, enorm de grea, şi sunt în totul de acord cu D-voastră, că nici eu, nici D-voastră nu o putem rezolva atâta vreme cât vom lucra de unul singur; dar dacă vom pune toţi umărul, cred că se va rezolva".

„De o unitate legionară cred că nu mai poate fi vorba de când D-l Gârneaţă şi ceilalţi s'au despărţit de Horia Sima.

Ori poate D-voastră credeţi că totuşi există ? Eu, după a mea părere, cred că Mişcarea Legionară, ca toate celelalte, are principii de fond şi de formă. Printre cele de fond se află credinţa, curăţenia, moralitatea, etc. E drept că pentru a înainta în luptă e nevoie ca amândouă aceste forme de principii să fie respectate, totuşi cred că există şi aici, o scară de valori, de prioritate, care nu poate fi decât în favoarea fondului. Căci nu văd de loc la ce ne-ar servi respectarea unităţii, când esenţa, fondul, este distrus. Căpitanul, - cred eu - când a pus acest principiu, se gândea la drumuri neintenţionat greşite pe care am fi putut să mergem, şi atunci să mergem uniţi, dar nicidecum că noi din cauza unităţii să dăm mâna şi cu Dracul. (Mai bine să cazi pe drumul onoarei decât să învingi printr'o mişelie)".

„D-l Lct. Cdt. Iasinschi ne-a scris că v'a trimis o scrisoare şi sper că a atins problema la care ne referim, aşa că aveţi acum mai multe perspective de judecată. Adevărul însă trebue căutat în sufletul nostru a fiecăruia, căci numai bazaţi pe convingerea intimă putem să dăm tot, în lupta asta de purificare a Mişcării. Pentrucă Mişcarea nu e a nimănui, ci a noastră a tuturora, acelor cari ne-am pierdut tinereţea şi sănătatea, şi câte altele, pentru ea".

„Cinstit spus, m'am bucurat mult de răspunsul D-voastră, pentrucă văd că vedeţi lucrurile în adevărata lor lumină, deşi încă nu v'aţi hotărît la niciun drum".

„Cât despre noi acţiuni, vă rugăm să ne iertaţi, dar noi, după ce ne-am adresat D-lor Iasinschi şi chiar lui Horia Sima, - fără rezultat - apoi, după ce v'am pus pe D-voastră - paratrăsnetele Mişcării Legionare, cum spunea Căpitanul - în cunoştinţă de cauză, nu mai avem de gând să întreprindem nicio acţiune. Cred că ne-am făcut datoria. Rămâne acum ca D-voastră să acţionaţi aşa cum vă va ajuta Dumnezeu şi capul fiecăruia".

„Alăturat vă trimit şi o copie de pe scrisoarea adresată de Popa Niculai D-lor Iasinschi şi Horia Sima, ca să vedeţi mocirla în care am ajuns şi să puteţi judeca oamenii şi procedeele".

„Ţinem la fel să vă informăm că pe lângă noi, şi D-l Iasinschi e făcut trădător - pe de o parte -, iar pe de alta, se extrag pasagii din o scrisoare a lui adresată lui Horia Sima şi se

expun în formă de circulară pentru a se acoperi cu ele actele lui Horia Sima. Şi să vă spun cinstit că m'am săturat de aceste maşinaţii murdare".

„Vă stăm la dispoziţie cu orice lămurire suplimentară, dacă mai aveţi nevoie de ceva, vă rugăm însă să credeţi că suntem perfect conştienţi de răspunderea celor afirmate şi că ne menţinem afirmaţiile în totul".

"Al D-voastră cu tot respectul şi toată dragostea. Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

ss Dr. Mardarie Popinciuc"

Nicu Iancu n'a mai scris, deşi sunt sigur că scrisoarea transcrisă mai sus a primit-o, pentrucă i-a fost trimisă recomandat şi n'a venit înapoi. A mers pe „drumul rău (greşit)", aşa cum ne-a prevenit.

Dr-ul Victor Apostolescu l-a pus pe Laurian Ţâlnariu să ia contact cu noi asupra chestiunei Horia Sima - Costin. Prima lui scrisoare, din 14 Sept. 1953, este aceasta:

„Camarade Mardarie, - Reîntors din micul concediu, am aflat dela Victor Apostolescu unele chestiuni atât de capitale, pentru viaţa şi destinul nostru legionar. Consideraţi aceste rânduri drept o confirmare a celor trimise de camaradul Niculai Popa. Ce să spunem: ne stă mintea în loc şi nu putem pricepe *neasemuita ticăloşie !* Oare să fie aşa ?".

- Crezi tu că nu este o subtilă înscenare ?

- Nu cumva duşmanul camuflat în Legiune - pe care l-am semnalat adeseori -, ne-a tras această lovitură pe la spate în creştetul capului ?

- Este adevărat ? Aveţi dovezi şi mai palpabile ? În posesia cui se află scrisorile în original ?

- Deţineţi toate piesele justificative ?

- Cum a putut *Costin* să rămână cu şarpele veninos la piept atâţia ani, fără ca să ardă cu fierul roşu rana aproape incurabilă ?

- Ai vorbit tu cu el ? L-ai văzut ? S'a resemnat ? El a scris şi vorbit mai puţin decât alţi camarazi. De ce ?

„Scara întrebărilor ar putea să continue până la infinit, prea este de nepriceput monstruozitatea, dacă în adevăr a avut loc. Vrem mai întâiu să ne convingem de *existenţa păcatului strigător la cer;* este fără pereche !!!"

„N'am vrea să ne luaţi în nume de rău îndoiala. Măi

Mardarie, prea josnică de tot este fapta. Trebue să verificăm pe toate căile. Nu cumva să facem jocul adversarilor Legiunii Atâta aşteaptă".

„Dacă *păcatul de moarte* a avut cu adevărat loc, atunci Legiunea va reacţiona automat. Dacă este sănătoasă, bine înţeles. Orice celulă plină de vigoare va reacţiona imediat, promt şi categoric. Se va alege pleava şi secăturile mânate de vale de spiritul unui aventurier nebun, care n'a cruţat nimic pentru ambiţia şi orgoliul personal ! Nici chiar viaţa Căpitanului".

„Dacă păcatul strigător la cer a fost săvârşit cu adevărat, şi totuşi, *tembelismul* va domina legea conservării spirituale a Legiunii, în această tristă ipoteză, *praf şi pulbere să se aleagă de toate.* Nu merităm decât *dispreţ* şi *ocară;* am fost şi suntem nişte pigmei făţarnici, cari am înşelat şi pongrit numele celui mai mare om pe care l-a dat Neamul Românesc, numele lui Corneliu Zelea Codreanu, numele Căpitanului !!".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Laurian Ţâlnariu"

Drept răspuns la rândurile lui i-a scris Popa Niculai scrisoare şi eu alta.

„Frate Lauriene, - Am luat cunoştinţă dela Mardarie de scrisoarea adresată lui, prin care confirmi cele trimise de noi şi ne ceri verificarea celor afirmate în ele. Tot ceea ce eu am scris sau am primit şi ale căror copii le aveţi în parte, sunt sută la sută adevărate. Originalele sunt puse bine şi nu vă îndoiţi o clipă de autenticitatea lor. N'am vrut să fotocopiez nimic, nefiind în concepţia noastră aşa ceva. Şi temând ca ele să nu cadă în alte mâni. Personal am stat de atâtea ori de vorbă cu D-na Costin şi cu Andrei. Mi-au dat toate amănuntele. N'am reacţionat tare aşteptând mereu o rezolvare. Mai am o serie întreagă de alte scrisori schimbate în legătură cu aceeaşi chestie şi cu D-l Iasinschi şi Sturza. De asemeni şi altă corespondenţă destul de interesantă în legătură cu cele legionare din garnizoană. Acelaşi comportament în toate ocaziile".

„D-l Iasinschi cunoaşte toate problemele. A încercat pe toate căile soluţii, fără rezultate. Este destul de amărît, dar încrezător".

„Nu găsesc că e bine să spuneţi cazul D-lui Gârneaţă.

Eu am discutat mai mult cu D-sa unificarea Mişcării. Ar vrea s'o facă, dar e lipsit de acţiune. Personal cred că ar trebui să-l împingem înainte pe D-l Iasinschi, actualmente ostracizat şi izolat. Gândiţi-vă bine şi mai aşteptaţi. Mai scrie-mi şi-ţi voi da şi alte detalii. Cu toată dragostea,

ss Popa Niculai"

Rândurile mele au fost următoarele:

„Septembrie 22 - 1953.- Dragul meu Laurian, - Te cred că te îndoieşti. Şi eu m'am îndoit. E aşa de groaznic încât nici mie nu-mi venea a crede. Şi totuşi e adevărul adevărat. Originalele scrisorilor sunt toate în puterea lui Popa Niculai. De altfel cred că mă socotiţi atât de matur ca să-mi dau seama de cele ce fac şi de gravitatea faptelor ce le expun. Pentru acest motiv i-am scris întâiu lui Horia Sima şi numai după ce am văzut că el, în loc să-mi răspundă, desfiinţează garnizoana, m'am decis să vi le aduc la cunoştinţă şi vouă".

„Mulţi de aici, din cauză poate că chestia e aşa de veche, sau poate pentrucă nu au înţeles nimic din Mişcarea Legionară, o iau ca fapt divers. De aceea vei înţelege bucuria mea că voi nu faceţi parte din aceştia".

„Popa Niculai, după cum vezi din scrisoarea alăturată, a vorbit personal cu D-l şi D-na Costin, cari i-au povestit chestia cu detalii. Ultima dată când a vorbit cu ei, acum vreo două luni, Doamna ameninţa să facă chestia publică. Costin a răcnit la început, după cum vezi din scrisori, dar având în vedere că-şi iubeşte nevasta, şi acum, îndrăgind şi copilul, - care în definitiv nu are nicio vină -, având în vedere că şi cinstea lui personală şi familiară e în joc, vei înţelege de ce omul tace".

„D-l Gârneaţă nu ştie nimic. Ştie că eu cu Niculai Popa am făcut o chestie din cauza căreia Horia Sima a desfiinţat garnizoana, dar nu ştie ce. Acum mă caută prin Şeitan. I-am promis că voi merge să stau de vorbă cu el. Dar îţi spun sincer, mi-e frică să stau de vorbă cu el asupra acestei chestii, pentrucă sunt convins că el a ştiut de cartea lui Palaghiţă, şi totuşi a permis publicarea ei; ori eu nu vreau ca această chestie să iasă din rândurile Mişcării Legionare, pentrucă, până la urmă, tot în capul Mişcării se sparge. Poate până la urmă o să-i spui şi D-lui Gârneaţă, dar nu înainte de a-i lua cuvântul de onoare că această chestie nu va ieşi din rândurile legionare. Aş fi dorit însă să acţionaţi voi, fără el. Nu aş dori de

loc să-l văd Şeful Mişcării Legionare. E mult prea slab pentru acest lucru. Bine, - mă vei întreba - dar cine atunci ? Nu ştiu ! Cel ce are curajul să-şi ia asemenea răspundere pe cap, şi mai ales cel ce poate să ne facă unitatea şi să ne ducă înapoi la drumul Căpitanului".

„Am doar o singură părere de rău: că Horia Sima nu e pe aici. Eu aş găsi mijlocul să-l fac să plece, chiar de ar fi nevoie şi de forţă brută".

„Fiţi vă rog atenţi să nu afle lumea nelegionară".

„Ca încheiere îţi mai pot afirma încă odată, totul e adevărat, din păcate. Dacă nu s'ar trata de o chestie cu aspect familiar foarte pronunţat, aş fi cerut dela Costin o declaraţie scrisă, dar aşa trebue să ne mulţumim cu cele ce v'am trimis eu. Vă îmbrăţişez cu drag pe toţi şi Dumnezeu să vă ajute.

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc"

Pe data de 12-11-1953, Laurian ne-a trimis următoarea scrisoare:

„Dragi camarazi, Nicolae şi Mardarie, - Dela primirea dosarului, suntem intr'o permanentă acţiune de lămurire în lumea legionară, de încredere. Personal am fost în Austria şi Italia; acum voi pleca spre Franţa, ca să pot prezenta apoi D-lui Iasinschi adevărata stare de spirit".

„Afară de Puiu Traian, n'am întâlnit la nimeni rezistenţă. Acest „om" dovedeşte o elementară pregătire legionară. Este superficial şi suficient de teatral, ca să nu fie luat în seamă. N'a luat nimic din esenţa sufletului legionar; este redus şi interesat; sau, îngreunat de păcate similare. În ambele cazuri, nu i se admit scuze. Mai are tupeul să invoace păcatele marilor „figuri" din istorie, pentru a da o „falsă" interpretare a legilor legionare; vrea să le considere incompatibile cu realităţile vieţii. Lucru grav ! Atac împotriva Căpitanului".

„Ceva analog, ne aduc vânturile, din partea lui Posteucă. Neseriozitatea lui e tuturor cunoscută. Nu merită discuţie".

„Cât ne priveşte, nu vedem alungarea definitivă a răului, decât prin unificarea tuturor forţelor legionare. În acest „sens luptăm"; indiferent de momentanele consecinţe politice. Cu orice preţ, trebue să triumfe spiritul şcolii Căpitanului ! Altfel se va ajunge la o „infirmare a ei" ; pentru multă

vreme. Se va ajunge la o desfiinţare a capitolului moral".

„De aceea avem o rugăminte: *vorbiţi cu Bădia Gârneaţă;* spuneţi-i adevărul. El trebue să vină definitiv în Spania, lângă D-l Iasinschi. Numai aşa vor înfrânge criza; se vor pune capăt - prin unire - tuturor curentelor divergente şi a bisericuţelor infructuoase. Se vor lua destinele Legiunii din mânile figurilor negre infiltrate în Mişcare. Deci, convingeţi-l pe Bădia să vină în Europa. Este obligat să nu stea prea departe de sbuciumul nostru. Ori, să declare deschis: *nu poate !*".

„Sunt prea felurite problemele mari care angajază Legiunea în ora de faţă. *Un cap* nu le poate cuprinde pe toate; nici rezolva in intregime (cum credea nenorocitul cu teoria predestinării). Este suficient să pomenesc despre împuşcarea în Ţară a echipei lui Ică Tănase (13 camarazi), aruncată cu paraşuta in cuşca leilor. Gestul, jertfa camarazilor e mare şi sguduitoare; pierde Legiunea însă prematur toate elementele de valoare. Rămân lichelele ca să umfle cu măreţia jertfei lor (celor căzuţi), mitul creat pe nedrept, a celui cu teoria *predestinării.* Totul se conturează în jurul numelui său, deşi în fond, a dat dovadă de cea mai mare laşitate".

„Dragii mei, daţi-ne un răspuns asupra celor ce v'am rugat. Uriaşul cu picioare *de lut* trebue alungat, răsturnat. El se cramponează, *ca un nebun;* sunt convins, *nu e normal.* Vom trăi să vedem toată problema".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul !".

ss L. Ţâlnariu".

Înainte ca să-i fi răspuns ceva - nu cred că Niculai Popa o fi făcut-o pe socoteala lui, nu avea obiceiul, - am primit copie de pe o scrisoare adresată de Victor Apostolescu, Virgil Popa şi Laurian Ţâlnariu, pe data de 22 Noembrie 1953, direct lui Horia Sima, a cărei text este:

„Domnule Comandant,

După mult sbucium sufletesc şi cu inima îndurerată, subsemnaţii Comandanţi Ajutori ai Căpitanului, Vă facem cunoscut pe această cale gândurile noastre.

Sesizaţi de dosarul întocmit de camarazii Popa Niculai şi Mardarie Popinciuc în cazul Andrei Costin şi,

conştienţi de răspunderea morală ce apasă pe umerii fiecărui legionar, de a păstra intact patrimoniul spiritual al Mişcării Legionare pentru generaţiile viitoare,

nu putem fi nepăsători faţă de următoarele grave abateri dela principiile trasate de Căpitan:

a) Încălcarea legilor ospitalităţii, onoarei, şi camaraderiei de către acela care avea datoria sacră să vegheze la respectarea lor,

b) Nerezolvarea şi bagatelizarea acestei chestiuni de onoare din anul 1948 şi până astăzi,

c) Specularea spiritului de disciplină şi de dragoste faţă de Căpitan şi Legiune, a camarazilor, pentru a se trece sub tăcere fapta degradantă,

d) Procedeul incorect prin care se încearcă înnăbuşirea oricărui protest firesc legionar contra păcatului comis,

e) Acordarea de grade şi funcţiuni in cazuri similare de imoralitate,

f) Încercarea, lipsa de modestie, de a se identifica persoana Dvs. cu Legiunea şi Neamul Românesc,

g) Încercarea de a crea o nouă elită legionară, avându-se în vedere - în multe cazuri - gradul de servilism faţă de persoana Dv. şi nu devotamentul pentru Legiune,

h) Sfărâmarea unităţii legionare prin crearea unui sistem sectar, căruia singur i-aţi căzut prizonier,

i) Atmosfera bolnăvicioasă de suspiciune şi politrucism, cultivată de sus în jos, în rândurile legionare,

j) Renunţarea intenţionată la structura firească a Mişcării Legionare, care din lipsa unui organ consultativ şi de control, a cauzat diminuarea simţului de răspundere, domnia bunului plac în acţiunile întreprinse şi alunecarea pe panta periculoasă a infructuoaselor speculaţii politicianiste.

Toate acestea constatări ne determină pe noi (cari v'am urmat şi la bine şi la greu),

- din dragostea faţă de Căpitan şi de întregul şir de eroi şi martiri legionari,

- din dragoste faţă de Legiune, căreia, prin actul săvârşit îi răpiţi prestigiul şi însăşi raţiunea ei de existenţă,

Să Vă cerem:

I.- Să renunţaţi la comanda Mişcării Legionare,

II.- Să dovediţi credinţă în litera Căpitanului, respectându-i porunca: „Dacă eşti un om cu păcate şi te chiamă sufletul spre îndreptare, botează-te acum, îndreaptă-te. Ai însă buna cuviinţă şi păstrează-te pe linia 2-a". (Cărticica şefu-

lui de cuib, p. 103, punct 7, colecţia „Omul Nou" 1952).-

Aşteptăm din partea D-voastră un gest de mare hotărîre, demn de gradul şi funcţia ce deţineţi, care va reda linişte Căpitanului şi chinuitului suflet legionar.

Dacă nu veţi lua în considerare punctul nostru de vedere, ne socotim deslegaţi de orice legământ faţă de Dv. ca Şef al Mişcării Legionare, luându-ne libertatea de acţiune, după cum ne va ajuta sufletul şi mintea.

Iar acum, în aceste ceasuri de mari încercări pentru destinul legionar, îndreptăm o rugăminte fierbinte lui Dumnezeu şi Arhanghelului Mihail, pentru a ne călăuzi tuturora paşii inimii pe drumul cel bun.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul !

ss Cdt. Ajt. Victor Apostolescu
ss Cdt. Ajt. Virgil Popa
ss Cdt. Ajt. Laurian Ţâlnariu

Pe lângă copia scrisorii adresată lui Sima, Ţâlnariu ne-a trimis şi următoarele rânduri lămuritoare:

„München la 2 Decembrie 1953 - Camarazi Nicolae şi Mardarie, - De când am luat cunoştinţă de „păcatul" omului fără scrupule, noi n'am mai avut linişte. Zi şi noapte ne-am frământat mintea asupra acţiunii întreprinse. Până la urmă ne-am găsit într'un gând, folosind căile normale ce ne stau deschise".

„Alăturata scrisoare i-am trimis-o prin Velescu Răspuns nu a dat până în prezent".

„Dorim să ne daţi ceva amănunte despre vizita lui Mailat acolo; vor să-l facă pe Costin caraghios, smulgându-i o declaraţie că nu este adevărat. Nu ştiu cum stau lucrurile la voi, însă aici, *a făcut chiar el mărturisiri unui prieten intim. Omul este serios şi l-am auzit eu, de faţă fiind Victor şi Traian Boeriu.* (Sublinierea este a mea). Cu toate acestea să păziţi bine documentele".

„La început argumentele se difuzau în genul acesta: „este o isterică; o r... toţi; Hoidas este ultimul prieten; Costin, impotent".

„Toate aceste argumente pentru noi nu sunt valabile, din punct de vedere legionar. Pentru camuflarea nelegiuirii sale, a recurs la toate mijloacele josnice, neţinând seama de principiile fundamentale ale Legiunii. Indiferent cine este

Doamna „victima", el nu trebuia să uite funcţia ce deţine. După greşală, a dat dovadă de cea mai mare laşitate".

„Acum se află pe la socrii lui Mailat, de unde arde cu neruşinare fel şi fel de circulări. Ajung până la voi ? În culmea disperării, face prostie după prostie. Nu-l mai ia în seamă aproape nimeni. Dă semne de nebunie; alţii susţin că simptoamele au apărut de câţiva ani. Lângă el stau cei plătiţi cu bani; de crezut în „steaua" lui, nu cred nici aceşti oameni „prostituaţi", cum bine i-a numit un bun camarad din Franţa".

„Cu D-l Gârneaţă trebue să luaţi contact; el şi cu Bădia Iasinschi vor forma elementul central, în aceste clipe de criză. Nu putem lăsa destinele Mişcării în mânile „masonilor" infiltraţi în rândurile noastre. Legionarii cei mai buni gândesc în felul acesta. Trebue să punem capăt odată şi regionalismului introdus de Sima. Noi încercăm să regrupăm toate forţele risipite din cauza lui. Nu vă puteţi da seama ce elemente bune erau pe lângă rânduri; toţi se scârbiseră de atmosfera viciată intonată în Legiune. Ca un magnet i-a îndreptat atitudinea noastră tare, pe toţi din nou spre viaţa de altădată legionară".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul !

ss Laurian".

Cu Vasile Posteucă înţelegerea a fost ceva mai grea. Cred că motivul principal a fost că i-am stricat liniştea sufletească la care ajunsese şi pe care a încercat s'o apere foarte vehement, de acord cu temperamentul lui de poet şi gânditor mistic, după cum se va vedea din misivele ce am schimbat. Primele lui nedumeriri şi le-a manifestat prin intermediul lui Popa Emil, căruia i-a scris pe data de 14 Septembrie 1953 următoarele:

„Dragă frate Emil, - Scrisoarea matale ultimă mi-a luminat multe lucruri de acolo şi de pretutindeni, mai ales că ea mi-a sosit la o zi sau două după *masiva misivă* (arhivă) a lui Niculai Popa şi a lui Mardare Popinciuc. Ce dramă imensă !".

„Eu auzisem de un conflict Găină-Ioraş, dar credeam că Ioraş e de vină, cu trăsnăile lui verbale. Speram că Ovidiu s'a maturizat. Îmi pare nespus de rău să aud contrariul... ".

„Ce-mi poţi spune de cele trimise de Nicolae Popa ? Eu trăiesc ca'n lună, dragul meu. Sunt în lume, dar cu inima ce-o aveam în mansarda dela Rostock, şi'n altă mansardă (mai poe-

tică) la Paris, unde mi-a fost dat să văd în propria ființă, mai adânc și mai departe ca'n alte dăți. Nimeni nu mi-a spus nimic atâția ani. Nici D-l Iasinschi".

„Acum cred că cel în drept să se agite era Costin. Noi am fi luat cunoștință și am fi reacționat, cum ne dicta sufletul. Așa însă, dăm iarăși într'o nedreptate. Aceea de a exploda o bombă, târziu, în termeni minori, acoperindu-ne pe noi înșine de rușine. Dacă s'a ținut atâta o taină, de ce e dată azi în vileag; cui îi trebue " ?

„Problema Mișcării e mai adâncă decât atât. Răul e în noi toți și ne trebue câțiva ani de întoarcere la noi înșine și la legi. Eu am devenit bun, de când știu că Dumnezeu începe din noi și e o stare de conștiință. Eu merg numai pe nevoia formării omului. De aceea, amintirile legionare ce le scriu se chiamă: *Școala omului nou.* Pe dimensiunile acestea de veșnicie ale revoluției permanente, toată criza poate fi rezolvată. În politic, nu ne mai așteaptă decât înfrângeri cu oamenii ce-i avem. Eu lucrez cu ei, îi dădăcesc și-i știu. Precum îi știi și matale. Scrie-mi ce vreți să faceți. Eu sunt un izolat... Dacă-l vezi pe Mardare, spune-i că-l rog să-mi scrie..."

ss Vasile Posteucă".

Iată scrisoarea ce i-am trimis:

„27 Septembrie 1953.- Dragă Lică, - Am primit scrisoarea dela Emil și mă grăbesc să-ți scriu. Înainte de a începe, țin de datoria mea să-ți afirm încă odată că aceeași dragoste de camarad și frate mă leagă de tine, care m'a legat întotdeauna. Și dacă voi fi poate nelalocul meu în expresii, să nu te superi. O fac din dragoste pentru Mișcarea Legionară și pentru un pic de adevăr, așa cum l-am înțeles eu".

„Te miri că o taină ce s'a ținut ascunsă atâta vreme a apărut acum cu cuvinte rușinoase. Nu e vina mea. Eu am aflat abia acum vreo patru luni de această taină, asupra căreia - dacă vrei să te necăjești și să te uiți la corespondența ce ți-am trimis -, vei vedea că nu s'a tăcut. Când am aflat de cele petrecute, am făcut următorul raționament: 1) Adevărul este dela Dumnezeu și minciuna dela Dracul. Deci adevărul birue și nu trebue ascuns, căci e păcat. 2) Mișcarea Legionară este o organizație pe care întemeetorul ei a pus-o sub scutul Arhanghelului Mihail. Pentru ca să poată învinge e deci nevoie ca reprezentanții ei să se comporte conform cu regulele mo-

ralei creștine. E drept că în legile creștine există și iertarea pentru *oamenii* cari păcătuesc. Pentru organizații sociale ori politice, nu există, din păcate, decât o singură formă de penitență: îndepărtarea păcătosului. Greșesc ? ".

„Înțelegând deci eu aceste lucruri, am pus mâna pe creion și am scris celui mai în drept să judece în această chestie și care o cunoaște dela începutul ei: D-lui Iasinschi. Mi-a răspuns că e izolat, că a încercat să pună, pe lângă asta, și celelalte probleme, dar că a fost tratat de asemenea manieră, încât nu mai are curajul să se miște; mi-a dat să înțeleg că nu se mișcă, pentrucă noi toți l-am părăsit - și cred că are dreptate -. Suferă nu numai moral, ci și material. În ultima scrisoare declară (te rog s'o ții numai pentru tine) că „nu va mai face politică alături de Horia Sima, cât va trăi", și zicea să-l iert dacă scrie rar, pentrucă nu are parale nici de timbre. I-am scris necruțător, făcându-l răspunzător de tot ce se întâmplă, și mă doare; dar și azi tot îl cred răspunzător. I-am explicat situația și i-am spus că vă scriu vouă - paratrăsnetele Gărzii de Fer - și nu mi-a zis să n'o fac. Ba ceva mai mult; i-am scris direct lui Horia Sima, scrisoare pe care o ai în copie".

„Numai după ce m'am convins că pe toate aceste drumuri nu pot să ajung la nicio soluție pozitivă, v'am scris vouă. De ce ? Pentrucă voi ați jurat împreună cu Căpitanul, la mormântul lui Moța și Marin - „jurăm", nu „jur", a zis Căpitanul - să apărați Mișcarea Legionară. Eu puteam foarte bine să-mi văd de treabă și să tac. Dacă aș fi fost ambițios și doritor de mărire ori de funcții, te asigur că acum aveam grad mai mare ca tine. Și totuși m'am decis să risc tot pentru binele Mișcării Legionare. Și dacă eu am vorbit, tu nu mai poți tace. În primul rând pentrucă tu ești acela care mi-a deschis portița Mișcării Legionare și m'a invitat să intru. Deci nu poți tace când eu am avut curajul să vorbesc. Și în al doilea rând pentrucă se împlinesc 20 de ani, dintre cari 5 i-am petrecut prin închisori și 12 în refugiu; pentrucă sunt unul dintre aceia pe care tu îi numeai într'un articol „statui verzi"; pentrucă niciodată nu te-am desamăgit în încrederea ce tu ai pus-o în mine atunci când ai deschis portița și ai zis „poftim". Vei zice poate că sunt prea dur, prea personal. Sunt, Lică, pentrucă sunt legionar din tot sufletul, din toate fibrele și nu vreau să-mi fie rușine că sunt, așa cum îmi este acuma".

„Zici că chestiunea e personală a lui Costin ! Nu neg că are şi această latură. Nu am pretenţia că noi trebue să dispunem asupra apartenenţei acelui copil, sau dacă Costin să mai trăiască la un loc cu soţia lui ori să divorţieze. Asta e treaba lui. Dar cât priveşte latura morală a problemei, faptul că şeful Mişcării Legionare şi-a bătut joc de onoarea unui camarad al lui şi de cele mai indispensabile legi de etică morală şi creştină, desfiinţând una dintre cele mai mari legi legionare, nu mai este numai chestia lui Costin. E şi a Mişcării Legionare. Costin va suferi de pe urma reacţiei noastre, va suferi dublu. Odată şi-a bătut joc şeful de el şi acum noi venim să facem caz public. Că nu e drept ca el să sufere, te cred. De aceea v' am rugat şi vă rog mereu: păziţi ca chestiunea să nu depăşească familia noastră legionară. Nu văd însă un drum ca să-l scap pe Costin de această nedreptate. E legea cruntă a naturei că cui pe cui se scoate. De altfel şi fiind el legionar - după cum vezi şi din scrisoarea lui adresată D-lui Sturdza - nu e contra ca această chestie să o rezolve Mişcarea. Dacă tu vezi o soluţie mai bună, te rog comunică-mi-o şi mie".

„Curios e pentru mine doar faptul că deşi eu menţionam fapta cu Costin pentru a putea explica de ce cei cu cazul Ţoculescu nu au fost pedepsiţi, de ce D-l Iasinschi a fost înşelat, de ce Manoilescu a ajuns să fie adevăratul Locotenent Comandant al Mişcării, de ce se înfiinţează consilii şi corpuri speciale ce fac Mişcarea de râs, fapte care de care mai legionare, (vreau să zic care nu privesc decât Mişcarea) şi totuşi pe tine lucrul care te-a izbit mai mult, este exact chestia de care spui că e a lui Costin. De ce ? Oare nu cumva ne priveşte această chestie mai mult decât am vrea să recunoaştem ?".

„Mă întrebi cui îi serveşte această chestiune !? Ce să-ţi răspund !? Tu, care ai ajuns să stai de vorbă cu Dumnezeu, nu vezi cui îi serveşte ? Nu vezi că Horia Sima, - acest om care prin faptele lui s'a pus în afară de drumul legionar - cu orice gest al lui îngroapă tot mai mult Mişcarea Legionară ? Nu vezi că cu fiecare ordin pe care îl dă, sfărâmă tot mai mult Mişcarea, pe care tu, nu eu, ai jurat să o aperi ? ; (iartă-mă că mereu îţi amintesc de acest lucru, dar nu pot face altceva). Nu vezi că îl omorîm şi-l facem de râs pe Căpitan şi pe toate acele mii de mucenici şi martiri ce l-au înţeles şi l-au urmat ? Şi totuşi te mai întrebi cui serveşte ?".

„Întrebi: „ce vrei să fac" ? N'am crezut niciodată că va veni vremea să fiu întrebat eu, soldat simplu, de către un comandant, un ales al Căpitanului, ce să facă !? Voi încerca să-ţi răspund aşa cum m'oi pricepe mai bine".

„Tu, Posteucă Vasile, poet, profesor, comandant, om cu mare cinste şi vază, stai în slujba organizaţiei pe care o conduce Horia Sima; cu tine mai stau nu unul, ci poate mai multe sute de oameni răspândiţi prin toată lumea; pe aceşti oameni îi exploatează, şi cu ajutorul lor, îl îngroapă tot mai adânc pe Căpitan ! Crezi că nu eşti răspunzător de acest lucru ? Asta din puct de vedere moral. Practic, aş fi de părere să-i scrii D-lui Iasinschi şi să-i pui în cunoştinţă de cauză pe cei cu răspundere în Mişcarea Legionară de cele întâmplate. Eu aş zice că cinstit ar fi să-i scrii direct lui Horia Sima şi să-i spui că nu-l mai consideri Şef al Mişcării Legionare. Poate că scriindu-i voi, va pleca şi ne va lăsa în plata Domnului. Lucru greu de presupus. S'a învăţat să trăiască pe spatele nostru".

„Nu la fel au văzut lucrurile Ţâlnariu şi Apostolescu. „Praf şi pulbere să se aleagă din noi", zice Ţâlnariu, dacă nu vom şti să scoatem scursorile şi lepădăturile din Mişcarea Legionară. El vrea doar să se convingă că faptul este adevărat, chestie de care, se pare, că tu nu te-ai îndoit".

„Lică dragă, dacă am scris aşa cun am scris, şi dacă team supărat, tulburându-ţi apele liniştite ale sufletului şi pacea, iartă-mă. N'am avut de gând să te necăjesc, ci să te fac să înţelegi cât de urgent este să lăsăm liniştea noastră şi să apărăm Mişcarea Legionară. Iartă-mă că mi-am luat libertatea de a-ţi da sfaturi".

„Eu, odată cu faptul punerii voastre în cunoştinţă de cauză, cred că mi-am făcut, pentru moment, datoria faţă de Mişcare. Îmi spăl mânile ca Pilat. Timpul ne va judeca pe toţi şi judecata lui e aspră şi nemiloasă".

„Aştept să mă înţelegi şi să-mi răspunzi. De sunt greşit, lămureşte-mă; iar de am dreptate, atunci fă ceva ca să învingă. Cu acelaşi drag de totdeauna şi cu Tr. L. şi C.

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

Răspunsul lui Posteucă, din 6 Oct. 1953, din care reiese poziţia lui în această chestiune, este următorul:

„Dragă Mardarie, - Aş vrea să pun drept motto acestei scrisori, propriile tale cuvinte: „*Timpul ne va judeca pe toţi*

și judecata lui e aspră și nemiloasă".

„Și cu asta aș vrea să-ți mărturisesc că mi-i greu să cobor din condiția mea temporală, în mlaștina imenselor necazuri cu care tu de-o vreme te ocupi și care ți se par o problemă de viață și de moarte pentru mișcarea legionară. De ani de zile, cum știi, m'am desprins de preocupările mărunte și am intrat, drept umil pelegrin, pe-un drum interior, unde realitățile capătă cu vremea altă față, și de unde-mi trag toată puterea de a scrie, învăța, munci. Tot ce am înfăptuit în acești ani pe plan românesc, - nu sectar legionar -, se datorește acestei discipline căreia mă supun. Tot din acest isvor de inspirație creatoare îmi vine și numele de care crezi că mă bucur".

„Și starea asta interioară de care-ți vorbesc, care în fond ne-ar putea da tuturor legionarilor o cheie formidabilă spre biruința spirituală pe care au visat-o Căpitanul și Moța, îmi spune de alte dimensiuni ale sensului legionar. Sbaterile pe care mi le pui în față, sunt de ordin politic, mărunt, imediat. Linia eternă a Mișcării depășește însăși oamenii, cu greșelile, complexurilor lor de inferioritate și păcatele lor. Dacă nu veacuri, în tot cazul câteva decenii, nu va fi nici în lume, și nici în neamul românesc, deci, loc pentru o guvernare legionară. Nici pentru o activitate politică deschisă, legală, acceptată. Drumul nostru va fi prigoană, subterană, adunarea în catacombe. Vom guverna din opoziție. Și vom birui Isusian, murind în credință. Altă generație, va ridica în soarele biruinții steagurile noastre verzi, pline de chipuri sfinte, de lozinci mari. Rostul nostru, al celor cari l-am prins pe Căpitan, e să ducem mai departe flacăra, esențialul: *cultul omului nou.* Taina despre posibilitatea de mântuire a omului, de regăsire a propriului centru divin. De aceea accentul vieții noastre trebue să cadă pe suflet, pe valoarea reală. Pe *a fi*, nu pe a vrea să fii. Nu pe programul cu care scoți ochii lumei. Așa fiind, dacă între noi ar fi oameni de aceștia, măcar în preajma lor s'ar face pace. Și sufletele s'ar regăsi, și-ar crea rosturi majore în viață. L-ar împlini interior, spiritual, pe Căpitan".

„A ne bate, (din această perspectivă a mea) cu brigadirii, politrucii, cu șeful care a greșit (când nu poate fi înlăturat decât prin forță sau prin voia violentă a lui Dumnezeu), înseamnă a ne trăda esența și misiunea. Înseamnă a face tocmai ceeace vreau dușmanii, tocmai ce vreau ceilalți ca să facem: adică să fim ca ei, la nivelul lor de râme".

„Ca să înțelegi mai bine: eu cred că vei învinge dacă v(scrie poezii, romane, și ceia ce eu consider mai esențial: (carte legionară, care să vorbească veacurilor viitoare. Carte de amintiri la care lucrez acum e *Școala Omului Nou.* Da gândul cel mare al meu e o carte legionară în care să prezin legionarismul pe dimensiuni istorice și planetare, comparat c toate celelalte doctrine spirituale, și cu celelalte tehnici de el berare interioară, de inițiere, cum ar spune Mircea Eliade Pentru asta am nevoie de timp. Vezi că vreau să-mi iau Ph.D ul, că vreau să-mi fac un loc în literatură. Pentru atâtea lu cruri, viața mea nu mai ajunge. Deci nu am timp să pun pro bleme pe care nu le pot rezolva. Nici D-l Iasinschi nu le poate Șeful nu cedează. Problema lui va rezolva-o Dumnezeu. De-an ști să ne rugăm, mult mai mult am face pentru asta decât tri mițând dosare de acuzații, pe probleme minore, în condiți infamante (cum e cazul Costin). Căci șeful nu mai poate fi o prit decât prin violență. Și noi avem numai *ură*, sau *dragos te.* Iar eu, (pentrucă ura ucide pe cel ce-o întrebuințează) an numai dragoste. Vei înțelege poate acum de ce tac și-mi văc de gândurile mai înalte. Nu putem rezolva nimic. Numai com plicăm. Arătându-ne ne înrăim. Vom ajunge curând în tonu de mișelie al lui Palaghiță, în șătrăria lui Vălimăreanu. Asta dragul meu, nu se poate. Asta nu mi-i îngăduit. De când mă știi: n'am făcut exces de zel pentru comandant. Nu fac nic azi. Îl ajut, cum îl ajut pe oricine care îmi cere. Nu derog dela adevăr. Nu-l lingușesc. El se bazează pe lupta ce-o duce: pe teren, practic. El realizează. Și asta îl ține...".

„Conducerea mea în Canada nu e sectară. E legionară. Țin pace cu toți și îndemn spre mai sus, pentrucă cred în Legiune. Într'un tip de om mai vrednic, mai aproape de Dumnezeu. *Dar n'am nici de unde pleca, nici unde merge !* Sunt în Legiune. Dela Freiburg până aici, nu m'am schimbat. Stau, trăiesc, cred, mă rog. Iată deci realitatea. N'am ce întreprinde, n'am ce lepădături să dau afară. Ci mă rog lui Dumnezeu ca toți ai noștri să se întoarcă la legile legionare, ale desăvârșirii a sufletului omenesc. Ale îndumnezeirii omului. La omul nou, legionar. Vezi, că nu mă pregătesc pentru guvernarea de mâne. Puțin îmi pasă ce cred și cum se agită Borobaru, Leontieș, sau Găină. Mă pregătesc să trăiesc și după moarte. Va

veni o zi de răfuială pe dimensiunile mele, și acolo ei vor amuți. Acolo mi-oi spune eu cuvântul. Și el va fi „adevăr".

„Deci nu aștepta mult dela mine, dragă Mardarie. Nu mă supăr că-mi scrii dur. Acuză-mă cum vrei și dece vrei. În fenomenul generației noastre, eu am fost adesea *„înaintat"*, în sensul că am avut antene cu care am pătruns mai adânc în sensul viitorului. Nădăjduesc că și acum văd ceva venind, care puținora li-i vizibil. Dă-mi voie să-ți deschid portițele și acum (ca și'n altă dată) spre nivelul pe care trăiesc: *poftim*. Și nu ezita. De aici ii vom bate pe toți cei răi, și-i vom depăși pe dușmani. Celelalte drumuri duc în prăpastie: ură, ceartă, bătăi, țigănie. Pentru ele trebue teren potrivit, forță. Executiv. Și noi n'avem decât dragoste. Dragostea sfinților Petru și Pavel, care predicau, lucrau la stative, stăteau în închisori, vindecau bolnavi, scriau epistole, atât. Și cu asta trebue să biruim. În ziua când ne vom fi biruit interior, toate piedicile din cale ne vor dispare. Vinovații vor cădea. De aceea zic: să ne vedem *de-ale noastre păcate*. Să oprim răul lumii măcar în noi. Să ne găsim măcar noi scânteia divină, și s'o transformăm în izvor de creație, dragoste și lumină. Căci acolo unde unul il găsește pe Dumnezeu, lumea se vindecă".

„Răul a cuprins toată lumea. Aici unde trăiesc ne conduce masoneria. Tipul civilizației celei mai materialiste. Și tipul de om promovat, e omul robot: bestia. Bisericile sunt total anihilate. Sensul omului desființat. Peste tot domnește banul, beția, abuzul, crima, curvia, minciuna, mișelia, gangsterismul. Și toate pregătesc drumul spre comunism. Și în Rusia știi ce-i. Imaginează-ți acum lumea: o hărmălaie înebunită de pasiuni, de foame, de bani. Milioane de sclavi inconștienți în mânile unor exploatatori criminali, abuzivi, cu creerul obez și scurs de minte. Până și preoții sunt cei mai teribili farisei și negutători in temple. Și iată-ne acum pe noi. Neamul de-acasă de-o-parte. Noi aicea. Vom lovi și noi alăturea de Vălimăreanu (dela Cruciada românismului la Vatra, distanța a dispărut, saltul se cheamă Trădare) și ceilalți dela Bire, Patria ? Ne vom lua la bătae, dovedind că legionarul când n'are adversari, se mănâncă pe el insuși, cum își rupe hiena burta in fierbințelile puitului".

„Eu văd bine totul. Și vreau îndreptarea, dar calea e alta. Întoarcerea la legile omului nou: post, rugăciune. Lăsați

băutul și fumatul, înjuratul, ura, lenea. Treceți toți la sfințenia vieții și la muncă. Și veți înțelege de unde ne poate veni salvarea. Păcat că șeful n'o vede. Dar, acum nu ne putem bate cu el. Dacă avem dreptate, să-l lăsăm și pe el lui Dumnezeu. Îl va judeca El. Implacabil. Drept. Mă înțelegi, dragă Mardarie ?".

„Nu căuta scăpare, spunând: „Ah, Lică e religios. S'a spiritualizat. Trăiește în turnul lui de fildeș". Te rog privește problemele în față. Închide-te'n cameră și gândește mult. Tu ai suflet mare și o minte ascuțită. Vei înțelege. Dumnezeu te va lumina. Și oricât te-ar costa. Cu asta vom avea o mare biruință. Cuvintele sunt tare sărace. Îmi dau seama că n'am spus aproape nimic. De aceea aștept ca tu să-mi citești printre rânduri. Să-mi asculți tăcerea în care eu mă afund din ce în ce mai mult și să mă înțelegi ce e în inima mea. Pe D-l Iasinschi eu nu-l voi părăsi niciodată. Din câtă brumă câștig muncind ca o vită prin fabrici, îl ajut. Sigur, s'ar cădea mai mult, dar nu pot. Libertatea nu o voi lăsa să moară. Ea ne va fi un steag de gând curat. Și încet, încet, ne vom regăsi. Fără lovituri. Căci să nu uităm, șeful e cel de ieri. Am lucrat toți cu el. E parte din viața noastră. Și noi nu știm cine e femeia aceea, cu copilul. Dacă în toate e cel mai perfid joc al masoneriei ? Dece a plecat Sturdza din mișcare, cu o femeie oarecare ? Dece Costin, dacă știa, n'a procedat la timp bărbătește ? Văzând că nu te pot dobori cu violența, dușmanii încearcă acum așa. Să nu le facem jocul. Eu nu știu adevărul, dar presupun o ipoteză. Că prea e ridiculă scrisoarea femeii, prea teatrală și dramatică. În fond i-o fi plăcut de om, și să zicem s'o dat la el. Apoi, o femeie adevărată, își face din inimă mormânt. Dar ea și-a dat fusta peste cap. În tot cazul eu nu admit lupta contra șefului, cu istoria asta stupidă, chiar dacă ar fi să fie adevărată. Drama mișcării e mai serioasă, mai înaltă. E lipsa de spiritualitate. Aici, murim. Ne-am făcut de lut, după ce am umblat atâta prin cer. Și asta e jalnic. Dar pentru asta mijloacele de luptă sunt altele, și alta va fi și soluția. Să ne privim unii pe alții cu dragoste, dragă Mardarie. Orice-ai crede și-ai face, eu îți voi păstra dragostea de frate. Știu că te sbați și tu pentru adevăr, că iubești Legiunea și Neamul, și ești gata de jertfă. De-o fi nevoie, nici eu nu m'oi da înapoi.

Cu dragi îmbrăţişări de la mine şi mult drag familiei,

ss Vasile Posteucă".

Pe data de 20 Octombrie 1953 i-am trimis următorul răspuns:

„Dragul meu Lică,- Am citit de multe, multe ori scrisoarea ta, şi rândurile şi printre ele. Şi tu mă vei ierta dacă nu sunt de acord în totul cu tine. Eu te cred că-ţi vine greu să ieşi de pe drumul tău de post şi rugăciune, şi să te ocupi cu chestii legionare. Şi când zic legionare, nu zic politice aşa cum le-ai zis tu. Pentrucă moralitatea şi onoarea Mişcării, cât şi conducerea ei, nu sunt chestii politice. Sunt de acord cu tine că nu avem, şi nu vom avea multă vreme loc la guvern - ceeace vrea însă neapărat Horia Sima - şi în oarecare măsură mă bucură, pentrucă nu suntem pregătiţi pentru aşa ceva. Mă doare numai că tu crezi că eu aş avea veleităţi politice. După atâtea probe date, ar trebui să mă cunoşti mai bine".

„Că drumul legionar e drum de post şi rugăciune - lucruri pe care le practic cu sârguinţă -, că e mai încolo de ceea ce se întâmplă în Mişcare, e tocmai ceea ce îţi spuneam şi eu. Că aici va trebui să ajungem din nou, sunt sigur şi în totul de acord cu tine. Dar nu sunt de acord când spui „să ne vedem de păcatele noastre", deci să-i lăsăm pe ceilalţi în pace. Şi iată de ce: ca să ne vedem de păcatele noastre e bine şi trebue să o facem, dar ca să tolerăm păcatele celorlalţi făcând ca pocăiţii cari zic că trebue să întorci şi celălalt obraz, deşi e creştineşte, nu o putem face. Căpitanul spunea: „dacă îţi dă cineva o palmă pentrucă nu-i plac ochii tăi, iartă-l; dar nu ai dreptul să-l ierţi pe nimeni care te pălmueşte pentru lupta ta în slujba neamului". „Legionar, ai încins sabia neamului şi când cineva ţi se pune în calea luptei tale, nu ai dreptul să-l ierţi". (Citez din memorie şi poate că nu sunt chiar cuvintele Căpitanului, însă acesta e sensul)".

„Ca om nu am nimic contra lui Horia Sima. Nu urăsc, pentrucă nu pot. Dacă nu ar avea o bucată de pâne şi ar veni să mi-o ceară, i-aş da-o bucuros. Dar nu pot să confund datoria de un om faţă de un alt om, cu cea de legionar faţă de alt legionar. Deci ca legionar nu pot să mai stau sub conducerea lui, când ştiu că greşeşte şi persistă în greşală faţă de cele mai esenţiale legi legionare şi creştine. Eu cred că tu degeaba te rogi lui Dumnezeu, când ştii că omul e păcătos; tu îl ajuţi

să înmulţească păcatele. Chiar de vei zice - eu nu-l ajut - singură prezenţa ta acolo îl ajută, deci e păcat. Pentrucă nu e păcat numai când faci ceea ce nu trebue să faci, ci şi atunci când nu faci ceea ce eşti obligat să faci".

„Eu atunci când v'am trimis acele hârtii, pe care tu în marea ta bunătate le numeşti infame - deci şi eu tot un infam sunt - vi le-am trimis gândindu-mă în primul rând la Mişcarea Legionară, în al doilea rând la faptul că prin asta vă ajut pe voi, cei în drept a vorbi în Mişcare, la înţelegerea lucrurilor şi rezolvarea lor, şi în al treilea rând (te rog notează cât sunt de cinstit), pentrucă nu vroiam să duc în spate eu, şi singur, răspunderea ştiinţei acestor lucruri. Îmi adusesem aminte de o conferinţă a ta ţinută la Palatul Naţional din Cernăuţi în care spuneai că „nu există altă posibilitate de mântuire decât prin neam; scara mântuirii individuale trece prin poarta neamului. Ori te mântueşti cu neamul din care faci parte, ori mori cu el". Şi eu am crezut, şi mai cred încă în cuvintele acestea, deşi se pare că pentru tine au fost doar retorică".

„Am fost sigur dela început că Horia Sima nu va ceda, aşa cum eşti şi tu sigur. Mă ierţi că memoria încă îmi funcţionează bine, şi că sunt aşa de mic şi îţi aduc aminte de un alt discurs al tău, ţinut la Centrul Studenţesc din Cernăuţi cu ocazia zilei eroilor, pe vremea când Robu era Prefect, iar noi studenţimea eram invitaţi să luăm parte la serbare, alăturea de el. Şi unii ziceau atunci să mergem pentrucă nu ne rămâne altceva de făcut, căci Robu e doar Prefect. Alţii însă susţineau că nu putem merge, între noi şi Robu stând mormântul camaradului Ţurcan. Şi atunci te-ai ridicat tu şi ai zis: „Noi studenţii suntem binecuvântaţi de Dumnezeu să simţim mai mult ca ceilalţi nevoile şi durerile neamului şi prin tinereţea noastră să fim mai darnici. Deci nu ne interesează dacă pierdem sau câştigăm noi personal. Interesează ca neamul să câştige. Noi tragem o linie, stabilim un principiu din care generaţiile viitoare vor trăi". Deci pe mine nu mă interesează dacă Horia Sima va mai fi sau nu şef al Mişcării Legionare, ori dacă renunţă. Eu am făcut ceea ce tu spuneai atunci, fără gând de câştig şi cu riscul meu personal, pentru ca generaţiile viitoare să aibă din ce trăi. Cine va îndrăsni să ridice steagurile legionare, cu sfinţii, dacă noi, prin faptele noastre ştergem figurile sfinţilor de pe ele şi le murdărim ?".

„Îmi vorbeşti de Petru şi Pavel şi de ceea ce făceau ei, dar ai uitat să te gândeşti şi la bărbatul şi la femeia aceea cari îşi vânduseră ţarina şi au venit să depună banii la comunitate, şi pentrucă au minţit, au fost omorîţi amândoi prin voinţa Apostolului. Nu au murit, repet, ci au fost omorîţi pentrucă Apostolul (dacă vrei să te convingi citeşte faptele Apostolilor, care, in paranteză spus, eu le citesc foarte des) le-a zis: pentrucă minţiţi, veţi muri. Deci au şi pedepsit, şi încă groaznic".

„Spui că nu putem să ne batem cu Horia Sima - care recunoşti că a greşit - pentrucă nu avem forţa necesară. Dar Apostolii de unde şi-au scos forţa necesară să se bată cu o lume întreagă, ei, 12 bărbaţi simpli cari nu dispuneau nici de cultură şi nici de civilizaţia ce ne stă nouă la dispoziţie ? Mă ierţi că răspund tot eu: au crezut. Au crezut năpraznic şi nici o jertfă nu le-a fost prea mare".

„Şi fiindcă vorbim mereu de Apostoli, aş dori să te întreb de ce crezi că s'ar fi întâmplat cu credinţa creştină, dacă Apostolii ar fi fost slabi, fricoşi şi comozi ? Mi-ai putea spune că fiind lucrul lui Dumnezeu, credinţa creştină ar fi crescut şi atunci. Nu s'ar potrivi însă cu intelectualitatea ta acest răspuns. Cred că îmi vei zice că, omul fiind stăpân pe voinţa lui, Dumnezeu şi-ar fi întors faţa dela noi pentru totdeauna. Acuma bine, ce crezi că se va întâmpla cu Mişcarea Legionară, când ea este făcută de un om şi nu de Dumnezeu, om care prin post şi rugăciune a încercat să câştige îndurarea lui Dumnezeu pentru munca lui, şi când voi, cei pe cari el v'a pus în rolul de Apostoli, văzând că se greşeşte, vă mulţumiţi să tăceţi pentrucă şeful nu cedează ? Nu ajunge să fii tu bun şi mare; atunci eşti tu o fiinţă. Trebue să lupţi ca şi ceilalţi să devină buni; căci numai atunci eşti legionar".

„Nu sunt de acord cu tine că Horia Sima nu mai poate fi oprit pentrucă el nu cedează. Recunosc că moartea sau îndreptarea lui violentă ar soluţiona problema, dar nu sunt pentru asemenea procedeuri. Soluţia o avem în viaţa Căpitanului. Ce a făcut el când a văzut că LANC-ul merge rău, şi că el nu-l mai poate îndrepta ? Nu-mi spune că era Căpitanul, şi nu noi; ori că el era sigur că va face ceva mai bun. Nu era sigur de nimic, dar om de caracter cum era, şi văzând că s'a pornit pe drum greşit, a plecat pe drumul lui, cu încă cinci,

ca să facă ce va putea".

„Lică dragă, tu zici: eu cred că vei învinge dacă vei scrie poezii, romane şi o carte legionară. Te cred şi te asigur că ai învins; căci azi chiar, când eu citesc câte una din poeziile tale cuiva, plânge. Dar ai învins tu ca om. Tu, Posteucă Vasile. Aşa a învins şi Ionel Teodoreanu, Cezar Petrescu şi chiar Sadoveanu. Dar nu vei învinge ca Radu Gyr, care a învins ca poet, ca om, şi ceea ce tu nu vrei să înţelegi, *ca legionar*. După cum îţi spuneam mai sus, nu ajunge să fii numai tu bun - condiţie de altfel indispensabilă - ci trebue să creezi mediul şi pentru ridicarea celorlalţi. Căci numai atunci eşti legionar. Şi una din condiţiile primordiale este *epurarea terenului de păcătoşi*".

„Dragul meu, am ajuns să fiu socotit rău pentrucă încerc, atât cât pot eu, să mă ţin de legile legionare. Una din ele spune: mai bine să cazi pe drumul onoarei, decât să învingi printr'o mişelie. Spune tu că Horia Sima e cinstit, dacă ai curaj ! Şi dacă nu ... ? Căpitanul, când Ing. Ionică fusese pălmuit de Prefectul din Ploieşti, a spus că chiar cu riscul *distrugerii Mişcării*, această pată trebue spălată, pentrucă fără onoare noi nu putem trăi. Şi noi ce facem azi ? Fii cinstit şi spune, ţie de câte ori ţi-a fost ruşine de faptele aşa numiţilor legionari, cari însă au dreptul să vorbească chiar mai mult decât tine în Mişcare".

„Tu spui: „n'am de unde pleca, nici unde merge". „Sunt în Legiune". Complect de acord cu tine. Cei ce se ţin de principiile legionare sunt în Legiune, ori unde s'ar afla ei pe scoarţa pământului. Cel ce nu e în Legiune, e cel ce îşi bate joc de principiile ei. Şi acesta nu eşti tu, ci Horia Sima. După mine e absolut necesar ca, din om în om, toată lumea să ştie că tu eşti în Legiune şi nu în afara ei, cu Horia Sima".

„Tu, în rugăciunile tale, când îi pomeneşti pe toţi cei păcătoşi, şi ca bun creştin te rogi Lui şi pentru îndreptarea lor, ar trebui să nu-i uiţi nici pe Palaghiţă şi Vălimăreanu, şi să cauţi să nu le faci nedreptate prin judecata ce o ţii asupra lor, căci faci păcat. Nu poţi nici într'un caz asemui ceea ce a făcut Palaghiţă, şi ceea ce face Vălimăreanu, cu ceea ce a făcut Stelescu, şi numi trădare. Pentrucă unul s'a ridicat contra binelui, pe când ceilalţi s'au ridicat contra răului, pe care tu însuţi îl recunoşti că există. Poţi să spui că mijloacele între-

buinţate nu au fost cele apte, şi sunt de acord cu tine; dar nicidecum că au trădat. Căci dacă ei sunt trădători, atunci aş fi foarte curios să ştiu unde îi situezi pe D-l Gârneaţă cu „Pământul Strămoşesc", şi chiar însuşi Horia Sima ?".

„Cât priveşte pe Costin, contra căruia întrebuinţezi cuvinte foarte tari şi nedrepte, află că omul a făcut tot ce a putut. A pus în cunoştinţă de cauză pe D-l Iasinschi şi Sturdza, chiar dela început - după cum poţi vedea din cele ce ţi-am trimis -. Vroia să plece în Europa să se socotească, dar a fost oprit, spunându-i-se că vine Borobaru să aranjeze chestiunea. Ce vrei mai frumos din punct de vedere legionar decât să raporteze şi să aştepte decizia ? E vina lui că cei ce trebuiau să dea soluţia, sau să o constrângă, nu au fost la înălţimea momentului ? ".

„În ceea ce priveşte femeia, află că nu e chiar aşa cum o descrii tu. Şi dacă îmi permiţi un sfat, niciodată să nu te pronunţi aşa de categoric, şi cu cuvinte aşa de minore ca "şi-a dat poalele peste cap", până ce nu te documentezi bine. *Audiatur at altera pars* e un dicton foarte vechiu şi refuz să cred că tu nu il cunoşti. Dar spune tu, ce putea să facă biata femeie când a născut un copil care e chipul leit al lui Horia Sima ? Cum putea să nege ? Căci ea până atunci nu spusese nimic".

„Cât priveşte ipoteza cu masoneria, te rog s'o laşi moartă, căci nu merită discuţie. Ori crezi că masoneria aştepta cinci ani ca să dea drumul acestei chestii ?; căci, după cum se vede din cele ce ţi-am scris, Popa Niculai şi Ion de cinci ani se bat cu ea. Sau crezi poate că noi am devenit masoni, sau ne împinge masoneria dela spate ? Ar trebui să fii aici şi să vezi şiragul de comandanţi legionari făcuţi după disolvarea garnizoanei - Şoimu, Simeria, Teban, Ghenea - şi chiar oameni cari îşi îndeplinesc încă pedeapsa, cum e cazul lui Mateescu-Francu. Când instituţiile legionare sunt luate în derâdere, crezi că mai au haz ipotezele ?".

„Cât priveşte plecarea lui Sturdza cu o femee, am mai mult respect pentru el, căci, văzând că faptele lui nu se încadrează cu principiile legionare, a plecat. De ce nu face şi Horia Sima la fel ?".

„În concluzie, Lică dragă, eu constat, şi te rog să-mi ierţi şi să-mi înţelegi sinceritatea, că nu vrei să-ţi părăseşti nevoile tale personale şi să te înhami la ale Legiunii. Cu alte cuvine eşti comod. După cum ţi-am mai scris, motivele care m'au îndemnat pe mine să te pun în cunoştinţă de cauză au fost cu totul altele decât pofta de a-ţi strica felul de viaţă. Acum îmi pare rău că ţi-am spus şi ţie. Căci cine nu ştie, nu poate păcătui, dar cine ştie e în situaţia de a păcătui şi deci, de a fi pedepsit; şi eu n'am dorit acest lucru. După cum ţi-am scris şi data trecută, eu cred a-mi fi făcut datoria şi deci, mă spăl pe mâni. Treaba voastră a tuturora, de cum vedeţi chestiunea".

„Zilele trecute am aflat prin Emil că Horia Sima i-a scris o scrisoare lui Ghenea, în care, în loc de a nega cele spuse de noi, îl înjură pe D-l Gârneaţă, spunând că el m'a cultivat pe mine şi pe Niculai de multă vreme. Ameninţă că atunci când se va întoarce în ţară va constitui tribunale legionare... Tu ştii că numai fricoşii ameninţă. Eu, din partea mea, te pot asigura pe cuvânt de onoare, că nu am vorbit niciodată, nici măcar prin intermediari, cu Gârneaţă; şi Horia Sima ştie acest lucru. Şi atunci te întreb: e permis şefului Mişcării Legionare să umble cu minciuni şi să încerce a da vina pe oameni nevinovaţi ? ".

„Încheiu cu aceleaşi cuvinte cu care am încheiat şi prima scrisoare, şi pe care tu mi-ai făcut cinstea să le pui ca motto la a ta: „Timpul ne va judeca pe toţi şi judecata lui e aspră şi nemiloasă".

„Cu aceeaşi dragoste de frate şi cu multe îmbrăţişări din partea familiei mele, al tău,

ss Mardarie Popinciuc".

Ca istoria să fie complectă, ca cei ce vor veni după noi să ne poată judeca în deplină cunoştinţă de cauză, îi necesar să semnalez că, între timp, Posteucă îi scrisese lui Niculai Popa, în 13 Octombre 1953, următoarele :

„Dragă camarade Popa, - Am primit scrisoarea matale din 3 Oct. a. c. şi mă grăbesc să-ţi răspund, aşa cum pot, la cele ce te interesează. Nu ţi-am făcut şi nu-ţi voi face nici o umbră pentru cele ce întreprinzi, în măsura în care le poţi acoperi cu aurul propriei inimi. Pot fi lucruri reale. „Constitue drama în care ne sbatem". Personal însă, nu pot merge pe asemenea drum. I-am explicat şi lui Mardarie, mai pe larg, cum şi de ce. Eu nu mai cred în agitaţii şi rezolvări exterioare,

chiar de ordin moral fiind ele. Nouă ne trebue o mare întoarcere la adevăr şi la dragoste de creaţie. Şi asta nu se poate obţine aşa, chiar dacă am pedepsi şi repara, cu atitudini reductibile, toate greşelile. Răul e adânc, în noi toţi, în lume. M'ar fi bucurat enorm să aud vorbind pe cineva despre universul interior al omului, de problematica omului nou. Dar n'o mai face nimeni".

„Problema politică nu e de actualitate în Legiune. Vor mai urma multe decenii de prigoană, mulţi vom fi sortiţi să biruim Isusian, peste mormânt. Altă generaţie va ridica steagul în soarele biruinţii. Noi vom mai merge pe sub pământ: prigoană, batjocură, moarte".

„Pentru linia asta puţin interesează şefia, latura politică, agitaţiile de politruci. Şeful, cum vezi, crede în misiunea sa şi e hotărît să meargă până la moarte pe drumul ce a ales. Nu va ceda în faţa nimănui. El nu se crede vinovat. O soluţie, are deci nevoie de forţă, de violenţă. Or, asta ne-ar scoate total din uz. Şi noi n'avem la dispoziţie decât dragoste. Ne lipseşte executivul. De aceea văd că ne agităm inutil. Numai ne tulburăm. Eu spuneam şi spun că mult mai mult am rezolva, renunţând pentru un deceniu la orice activitate exterioară şi intrând în rugăciune, post, perfecţionare spirituală. Rugându-ne, ne-ar da Dumnezeu soluţia mult mai repede".

„E adevărat că e o criză în mişcare. Dar ea e numai suma crizelor individuale şi nimic altceva. Ca să refacem criza şi mişcarea deci, trebue ca fiecare din noi să-şi depăşească propria criză. Să ajungă în acel larg al sufletului care ştie înţelege, ierta, crea".

„Convingerea mea este că dată fiind structura sufletească a fiecăruia, şi momentul actual, un alt şef n'ar fi în stare să facă mai mult. Poate nici atâta, deoarece renunţând la politic, el ar intra în spiritual, şi acolo forţele sunt invizibile. Iar cei agitaţi vreau dovezi materiale. Dar oricum a pune problema cu copilul lui Andrei Costin şi altele de acestea, este a ne cobori într'un viciu de unde nu vom ieşi nici unul întreg. Nu aceasta îl poate umbri pe şef. Greşelile pot fi depăşite, prin fapte viitoare. Cineva ne-ar putea replica: Ştefan cel Mare, a avut şi el copii din flori. Ei, şi ? Dar eu refuz să discut problema. Pe afirmaţia unei femei, nu putem crea probleme în mişcare. A, sunt multe probleme ! Atunci matale, pune-le

clar, legionăreşte. Cere o soluţie. Şi dacă nu vine, fă ce poate face orice om liber. Ce-a făcut Căpitanul cu Cuza. A plecat. Mai sunt şi alţii cari cred aşa ? Atunci cu atât mai bine".

„Un activist nu poate fi depăşit decât prin activitate mai superioară decât a lui. Răul nu poate fi învins decât prin bine. Să pornim deci, toţi câţi ne agităm a face binele".

„Pentru aceste treburi: tăcere, termeni politicoşi, calm. Întoarcere la dragoste şi rugăciune. Muncă şi ridicarea la rang de personalitate. Iată, poate, un drum. În celălalt, al agitaţiei, violenţei, nu cred. Nu te supăra că am această părere. Oricând ne vom regăsi cu drag. Ştiu că eşti un suflet curat. Al matale, frăţeşte,

ss Vasile Posteucă"

Răspunsul lui Popa Niculai e acesta:

‚Camarade Posteucă, - Am primit răspunsul matale din 13 crt. şi pentrucă la mijloc este ori o mică neînţelegere, ori o lipsă de claritate în cele ce am scris eu în toată acea lungă corespondenţă, ori poate o interpretare greşită a D-tale, încerc să precizez pe scurt anumite puncte care au stat la baza judecăţii mele de atunci; şi de acum".

„Nu, „un c.r de femeie", cum îi place lui Emil să spue, a fost motivul esenţial, ci consecinţele de diferite ordine ce au derivat din acel fapt, ca:

a) Te găzduesc, fugar fiind şi neprimit de nimeni şi neîncrezător în nimeni, şi-ţi încredinţez comoara vieţii mele, de aur sau de tinichea, şi tu mi-o furi. Şi nu eşti nici om de rând, şi nici un legionar oarecare.

b) Te prind asupra faptului şi asemeni unui copil, din fire laş, fugi încoace şi încolo, şi minţi la tot pasul. Îl pui pe un subaltern să-şi ia asupra lui ruşinea (sau eroismul, după alţii).

c) Ca să-l faci pe cel vătămat să tacă, îi impui disciplina unor legi, pe care tu însuţi le calci la fiecare pas.

d) Cocoţezi în rangul de Secretar al Mişcării pe unchiul celui lezat, ca să-ţi ascundă porcăria, (sau virtutea, după unii).

e) Pe cei din cercul restrâns care ştiu de mizerie (eu, Ion şi Ovidiu) ne numeşti în Colegiul Comandanţilor cu misiunea de a păzi spiritualitatea şi de a face avansări. La fel cu Manoilescu şi alţii, care îşi fac de cap prin mişcare.

După cum vezi acestea toate derivă din acel c.r de fe-

mee, şi eu nu ţi-am enumărat decât câteva de aici dela noi, nu-ţi mai pomenesc de restul lumei (înşelarea lui Iasinschi, Protopopescu, Deleanu, Enescu, Stamatu), şi de toate frământările care există, văzute până şi de orbi.

f) Cu toată opoziţia mea, care rezultă din primele scrisori din 1949, m'a numit şef de garnizoană, şi am căutat să-mi fac datoria, aşa cum am invăţat dela Căpitan:

1) Am atras atenţia cu mult timp inainte, şi aveam acel drept, conducerii „Însemnări"-lor, asupra cazului Ţoculescu şi alte probleme. Am raportat, dar ca să fie satisfăcuţi anumiţi oameni, mi s'a interzis amestecul la revistă. Consecinţele le-aţi văzut cu toţii.

2) Am reincadrat legionari ca Tucan, care primise o foarte frumoasă scrisoare dela şef; sau Aretianu, fost şef de grup la răsleţi, dar aceste reincadrări au fost anulate prin ordine redactate de Manoilescu, pentrucă nu-i plăcea figurile lor".

„Să zic că cunoaşterea acestor realităţi şi a corespondenţei ce am dus-o cu D-ta nu interesează, sau nu ne mai interesează, deoarece nu o crezi. Aş dori însă să-ţi răspund la câteva puncte din scrisoarea D-tale, care pe mine m'au izbit mai mult. Spui undeva că „te-ar fi bucurat enorm să auzi pe cineva vorbind de universul interior al omului nou", etc. Eu am citit o broşură intitulată „Omul Nou", care apărea tocmai in vremurile când se intâmplau acele nimicuri (după unii) şi m'a disgustat enorm. Nu mai vreau să aud de Apostoli mincinoşi, de oameni cari scriu şi vorbesc frumos, propovăduesc adevăruri mari, şi făptuesc pe de-a'ndoaselea".

„Aş fi vrut să-ţi scriu mai multe, dar exact în acel moment a venit la mine in vizită neaşteptată Ionel Roşu, şi profitând de un moment când prof. Safta nu era in casă, mi-a zis: „Mă ! Tu nu te gândeşti că ar putea cineva să-ţi sboare creerii cu un glonţ ?". Întrebându-l cine, mi-a răspuns că el. Răspunzându-i că nu-l cred capabil pentrucă e laş, discuţia a devenit mai violentă, aşa că a fost nevoie de intervenţia lui Safta pentru a termina-o. Aşa că te las de data asta pentru a scrie D-lui Iasinschi, Şefului, şi altora în drept, cât şi pentru a lua măsurile ca atunci când se va intâmpla ceva, toate documentele ce le posed să cadă în mâna autorităţilor argentiniene, pentru ca o asemenea porcărie să nu fie un mister. Acelaşi lucru mi l-a spus Ion Popa cu câteva zile mai înainte.

Zicea că pentrucă eu i-am spus lui Mardarie de cazul Costin, chiar dacă ar şti că piere Legiunea, nu-mi mai spune nimic. Cerându-i explicaţii de cum înţelege el acest lucru, mi-a răspuns: „Dacă eu aş şti că cineva umblă să te cureţe, nu ţi-aş spune". Nu-ţi mai scriu nimic nici de dispariţia misterioasă a lui Ovid şi Zus. Te salut deci, şi pe altă dată. Cu drag,

ss N. Popa"

Totuşi, pentru a putea fi judecaţi „fără milă", cum am mai spus, mai reproduc încă o scrisoare a lui Posteucă din acele vremuri şi un răspuns al meu. Iată-le:

„7 Noembrie 1953.- Dragă Mardarie, - Îţi alăturez o copie a ultimei circulări a Cerbului, pentrucă bănuesc că nu mai eşti în legătură cu Centrul. Nu vreau să te incomodez cu ea, ci să-ţi arăt că o soluţie va veni. Noi putem face foarte puţin. Dumnezeu va face cel mai mult. Totul. Lupta are şi marele avantaj că dă putinţă de plătire a greşelilor, de reabilitare".

„E între noi, dragă Mardarie, neînţelegere mai mult formală, decât de fond. Vei înţelege foarte curând şi asta: că nu sunt comod. Dar, acum n'am timp să mă explic. Vreau numai să înlăturăm vorbe tari. Căci totdeauna e aşa: alţii greşesc şi noi ne spargem capetele. Eu iţi păstrez aceeaşi dragoste, orice-ai face. Pentrucă îţi ştiu sufletul curat, elanul incandescent pentru străduinţa legionară".

„Cât despre cei despărţiţi, nu-i putem categorisi de-odată, cu acelaşi termen. În inima mea şi capul meu însă, ceea ce a făcut Palaghiţă, şi ce face Vălimăreanu, *e trădare.* Nu la adresa lui Horia Sima, ci a noastră a tuturor, a mormintelor. În ochii străinătăţii, gesturile acestea de ură, neadevăr, mistificare, lovire oarbă, se chiamă trădare. Nu cer pedepsirea nimănui, dar nu-mi pot vinde sufletul. Dacă citeşti BIRE vei vedea că datele furnizate acestor duşmani, sunt cele date de Vălimăreanu în Vatra. Nouă, camarazilor, ne-a făcut mult rău. Ne-a dat în gât. Ne-a vândut. Plătească-i Dumnezeu".

„Matale nu merge, din necazul care-l ai, până acolo să îmbrăţişezi pe acei mişei numai pentrucă sunt şi ei contra lui Horia Sima; adevărul să rămâie adevăr. Nu-l vei pune niciodată pe D-l Gârneaţă alături de Vălimăreanu şi cei din spatele lui. Dar nu consider că D-l Gârneaţă e drept când aprobă articolul infam al Ing. Virgil Ionescu din Pământul Strămo-

șesc, cu atestarea (apocrifă) a voiei Căpitanului referitor la *urmaș*. Tot Virgil Ionescu a făcut(din lingușire) în 1940, declarație la radio București, că a auzit el, personal, pe Căpitan, când a lăsat urmaș pe Horia Sima. Cu asemenea arme nu vom birui. N'a știut D-l Gârneață asta ? Ba da. Dar încetul cu încetul, trăind cu mișeii alăturea, le-a împrumutat armele. Totuși, D-l Gârneață e mare. Asta e doar o mică pată pe mantia de soare a frumoasei lui figuri de legendă și jertfă legionară".

„Vreau să spun numai, că orice s'ar întâmpla trebue să ne păstrăm simțul măsurii. Cumpăna dreptății".

„Am primit și câteva rânduri dela Popa Niculai. Era tocmai în ceasul când Ionel Roșu l-a amenințat cu moartea. Spunea că vrea să meargă la poliție, etc. Nu faceți lucruri de astea. Nu cred că are nimeni curajul revolverului. E dezastros spectacolul".

„Până una alta, dragi salutări Doamnei și copiilor. Mă tot gândesc la un ciclu de cântece pentru ei și nu mai ajung. Dar odată le voi face".

„Cu frățești salutări, al matale,

ss V. Posteucă"

Răspunsul meu a fost următorul:

„3-12-53.- Dragă Lică, - De mai bine de trei săptămâni port scrisoarea ta în buzunar cu dorința de a-ți răspunde, dar cum vezi, abia acum ți-a venit rândul, căci, după cum cred că îți închipui, în ultima vreme am de răspuns tare la multe. Tu mă vei ierta pentru întârziere, convins fiind cred, că nu am făcut-o intenționat".

„Nu vreau să mai discut din nou chestiunea legionară, întru cât eu îmi dau seama că rezolvarea ei nu depinde de mine, ci de voi. Deci o las în seama voastră. Singurul lucru ce il mai fac, e doar să te pun în cunoștință de cauză cu ultimele întâmplări. Pe aici au apărut trei circulări de ale lui Horia Sima. În una, pe care am primit-o și dela Balanețchi din Australia, îi dă afară din Mișcare pe Gârneață și ceilalți, întrebuințând expresii de neadmis: netrebnici, etc.".

„În a doua comentează gestul echipei pe care a trimis-o la moarte".

„În a treia, fără a pune nume, se dă la mine și Niculai Popa, făcându-ne comuniști, lași, etc. Am să-i răspund direct lui și am să-l rog să fie nițel mai inteligent, și să nu-mi ceară

numai mie să iubesc Mișcarea, ci să facă și el ace[illegible] lucru. Să nu împingă lumea la disperare, căci după mine, el e vinovat în primul rând de gesturile lui Palaghiță și Vălimăreanu. Nu că îi apăr pe ei, dar am ajuns să-i înțeleg, deși nu le admit gesturile. Ar fi cred cazul să-i atrageți atenția în acest sens. Dar să lăsăm acestea... ".

„Cu acelaș drag,

ss M. Popinciuc"

,P.S. La poliție nu merge nimeni, dar am luat măsuri ca în cazul când cineva s'ar incumeta să ne incomodeze, ca toate actele să cadă în mâna poliției. Cred că tu, sau oricare altul, ar face același lucru.". Al tău,

ss M. Popinciuc"

Din toată corespondența transcrisă ar rezulta că Posteucă a rămas alături de Horia Sima. Și totuși n'a fost așa. Când D-l Iasinschi s'a despărțit de Horia Sima și a înființat împreună cu D-nii Gârneață și Papanace Consiliul Legionar ce administrează azi Mișcarea, Posteucă a recunoscut și el noua organizație. Iată ce mi-a scris pe data de 4 Ian. 1955:

„Dragă Mardarie, - Ultima matale scrisoare a ajuns greu la mine. A stat aproape o lună la gazda mea veche și acum, că am primit-o, am trebuit s'o neglijez și eu două săptămâni. Totuși mi-aduc aminte că ți-am trimis un cuvânt de Crăciun. Fie ca măcar aceasta să pună punte peste îndelungatele noastre tăceri, peste incomensurabilile distanțe. În fond, cum splendid spui, suntem mereu aproape. De aceea poate și tăcerea. Cine ne-ar putea despărți ? Inimile noastre vorbesc întreolaltă, ca ogoarele adunate la marginea haturilor cu flori".

„Pe la voi o fi mai bine. Aici însă s'au adunat atâtea lepre și defecțiuni, încât fața nouă pe care vrem s'o dăm lumii noastre, e tristă, întunecată. *Din această cauză am ezitat.* Acum mă sbat să apăr o definitivă cădere în noroi, în desgregare morală. Dar cine mă va auzi ? Crezi că e plăcut să știi că te desprinzi dureros de un drum care s'a defectat, pentru a te îngloda și mai adânc în altul ? Dacă nu ne mână și transfigurează „mai binele", totul e pierdut. De clici politice n'are nevoie neamul".

„Eu mai cred tare în D-l Iasinschi, că el va apăra și impune linia absolutului în toate sbaterile noastre viitoare și încerca să ardă cu fier roșu toate cangrenele. Azi, încă sunt

semne că nu se înţelege adevărata situaţie. În loc să-i dea lui conducerea, D-l Gârneaţă a preferat formula de trei, care e dezastroasă pentru suflete şi principiul legionar. El mai mult ar fi dat lângă D-l Iasinschi, care este curat şi inatacabil, decât în frunte, unde toţi stau gata să-i vadă scăderile, momentele de slăbiciune din trecut, conversiunile. Dar acum fie cum o fi. Vom vedea ce vor face ei. Şi ce ne va îndemna Dumnezeu să facem. *În tot cazul, eu înapoi nu mă voi duce.* Horia Sima ar fi putut rezolva problema, predând comanda în ordine. Atunci toţi s'ar fi supus. Dar spiritul lui diabolic a vrut să distrugă: „après moi, le déluge".

„A fost un examen întâlnirea dela Madrid, în Europa. Şi-am ieşit înfrânţi din el. Patimile şi ambiţiile personale, n'au cedat în faţa meritelor şi adevărului. Ceea ce înseamnă că gradul de perfecţiune la care ar fi trebuit să ajungem e mult departe de cel pe care în adevăr stăm".

„Îţi scriu aceste lucruri, ca spovedanie frăţească. Nu voi umbri pe nimeni. Acord Consiliului toată încrederea ce mi-o cere. Voi aştepta. Cred în Dumnezeu. Vor interveni, poate, morţii. Vom ieşi cumva la liman. Despărţirile noastre n'au fost întotdeauna îndreptăţite. Au fost defecţiuni. Acum lucrurile se văd mai clar".

„Trebue să încheiu şi n'am spus mai nimic. Să lăsăm să vorbească iar tăcerile între noi... Spune tot dragul meu soţiei şi copiilor... Transmite frăţeşti salutări lui Ioraş, Emil Popa şi D-lui Şeitan. Nu ridica nicio problemă. Fii calm. Scrie, dacă mai ai timp, amintiri legionare. În stil sobru, clar. Nu umbla după stil literar, acela vine când ai ceva de spus. Scrie, că anii trec şi ne ducem curând. Te îmbrăţişez, al matale,

ss Vasile Posteucă"

„Ar mai rămâne de elucidat încă o întrebare: s'a reintors Posteucă la Horia Sima, aşa cum s'a publicat prin diverse comunicate şi reviste la moartea lui, sau a rămas mai departe în noua ordine, cum rezultă din scrisoarea reprodusă mai sus, ori, pur şi simplu, a rămas în Legiune fără să ia partea niciunuia ?

Adevărul l-a ştiut numai el. Părerea mea este că a rămas în Legiune, scârbit de forma cum a fost tratat D-l Iasinschi de foştii „mexicani" şi obligat să se retragă din noua conducere. Rămas de unul singur, a ţinut legături de prietenie cu toată

lumea, indiferent dacă unii rămăseseră cu Sima, aşa cum leau ţinut aproape toţi ceilalţi. Fiind însă el cunoscut ca scriitor şi poet, Cdt. Ajt. din vremea Căpitanului, scriind la multe reviste şi ziare, şi scoţând unul propriu, era căutat de către ciracii lui Sima toată vremea. Dar el niciodată n'a zis că Horia Sima să fie mai departe recunoscut ca Şef al Mişcării, şi nici n'a cerut ca declaraţia dela Majadahonda, prin care acela era depus din această calitate, să fie declarată fără valoare.

În corespondenţa cu el, care n'am întrerupt-o până ce boala nemiloasă l-a mai lăsat să scrie, niciodată nu mi-a pomenit de Horia Sima ca Şef. Din cartea publicată după moartea lui, dar scrisă după ce chestia cu Horia Sima era deja cunoscută, „Desgroparea Căpitanului", partea II-a, „Căpitanul în închisoare", în care redă cu multă claritate şi frumuseţe toată doctrina şi în special spiritualitatea Mişcării, n'a pierdut, nici măcar ca o aluzie, ceea ce niciun simist n'ar fi uitat, numele lui Horia Sima. Sunt sigur că, dacă ar fi trăit, la numirea D-lui Iasinschi ca Preşedinte al Consiliului Legionar, ar fi scris un articol plin de bucurie că, în sfârşit se făcuse dreptate şi ar fi pus umărul la treabă alături de noi, dar nu contra cuiva. Nu admitea să faci treaba mânat de un sens negativ - în contra a ceva ori a cineva - ci pentru acest sau acel scop creştinesc bine gândit.

REACŢIUNEA LUI HORIA SIMA

După cum era de aşteptat, ţinând în seamă desfiinţarea garnizoanei legionare din Argentina, Horia Sima, ca un câne turbat, a început să muşte pe toţi cei ce credea el că nu-l înghit. Şi erau mulţi. Vorbe mari, sforăitoare: Ţara, Neamul, jertfele, culmile Carpaţilor, lupta, niciuna n'a fost uitată; numai faptul că el vorbea de cele ce făceau alţii, nu de el, deşi şi le atribue toate. Moartea Căpitanului, Nicadorilor, Decemvirilor, celor dela Râmnicu Sărat, Ciuc, Vaslui, şi prin aproape toate locurile din biata Ţară românească nu i-au fost deajuns. Nu i-au fost deajuns arestările şi moartea a mii de legionari descoperiţi ca atare după ce Pătraşcu, îndeplinind ordinele ce îi dăduse el, a făcut, zice-se, un pact de neagresiune cu comuniştii, şi camarazii noştri, crezând că aceştia au luat în serios acest pact, s'au descoperit. (Horia Sima mistifică a-

devărul în articolul „S'a stins şi Nicolae Petraşcu" publicat în „Ţara şi Exilul" no. 5-6, 1969, când pune în spatele lui Petraşcu încheierea acelui pact. Această circumstanţă mi-a fost confirmată de către Stoian Brăilă, care fusese trimis în ţară cu echipele de sabotaj din Viena, după ce a reuşit să fugă din ţară, după mulţi ani de viaţă în Franţa, când a venit la Buenos Aires la unchiul său Găzdaru, unde a şi murit. Mi-a mai spus că l-a întâlnit în ţară pe Instr. Leg. Grimalschi, care fusese pus de către Mişcare ca ataşat al Şefului Serviciului de Siguranţă rusesc din România, Nicolschi, pentrucă cunoştea limba rusă. Avea nevoie de alte jertfe, proaspete, cu care să se poată lăuda la nevoie şi pentru asta i-a venit la îndemână echipa lui Tănase pe care o trimisese la moarte fără nicio ezitare. Pe data de 6 Sept. 1953, îi arde următoarea Circulară:

Camarazi,

„De ani de zile suntem atacaţi în modul cel mai infam de o ceată de netrebnici, foşti cândva în rândurile noastre. Pentru aceşti inconştienţi nu mai există comunism, nu mai există ţară care sângerează din mii de răni şi îşi aşteaptă liberarea dela fiii ei şi nici politicieni cari uneltesc să înlănţue din nou viaţa şi libertatea poporului nostru. Ei sunt mânaţi doar de setea de distrugere a mişcării, pentru a face să triumfe pe ruinele ei prostia şi neputinţa lor".

„Pe buzele lor cuvintele mari nu lipsesc. Ei vorbesc de Căpitan, de linia mişcării, de principii legionare, dar, în fond, nu fac altceva cu toate aceste sfinte cuvinte decât să le calce în picioare şi să le batjocorească clipă de clipă. Mişelia le-a devenit arma lor zilnică, rugăciunea lor zilnică. Incapabili să se afirme în mod creator, cu atât mai mare înverşunare se năpustesc contra acelora cari continuă să creadă, să lupte şi să se jertfească, acoperindu-i de insulte şi calomnii. În vreme ce unii se străduesc să mobilizeze într'un efort suprem sufletul neamului, ceilalţi îşi ascut armele trădării, fiind gata să se înhaite cu toate lepădăturile pentru a lovi în fraţii lor".

„Ce i-a împedicat oare pe aceşti nevolnici de zece ani de zile să arate că ei sunt pe linia adevărată ? Le-am stat eu în cale ? Ei nu mai sunt sub comanda mea şi nu mai râvnesc să-i mai am. Un câmp imens de activitate li se deschidea: e această emigraţie, cu problemele ei complicate, e străinătatea care nu ne cunoaşte îndeajuns, e ţara care aşteaptă intervenţia lor salvatoare. Un prilej rarisim să-şi arate vrednicia. Cine nu s'ar bucura şi cine nu i-ar urma când ar vedea că steagul Legiunii purtat de mânile lor fâlfâie în bătălie, acolo unde se joacă destinele neamului ?".

„Uitaţi-vă în urma lor. Aceştia sunt eternii capitularzi ai Legiunii. Ei nu au dat bătălie nici în 1938, nici în 1940, nici în 1943 şi nici în 1944 şi nici nu vor da-o niciodată. Ori de câte ori o împrejurare cumplită ne-a stat în cale, ei s'au dat comod deoparte, lăsând pe alţii în primele rânduri. Ei vroiau numai gloria şi situaţiile în Legiune, fără riscurile şi sacrificiile corespunzătoare. Nici sfintele noastre jertfe nu le mai spun nimic. Ca hienele stau la pândă, bucurându-se când se răresc rândurile noastre, subliniind cu vădită satisfacţie greşelile noastre şi făcând cor cu toţi adversarii mişcării, pentru a ne împroşca cu noroi, pe noi, care, de bine de rău, ne găsim în tranşee cu faţa la duşman. Aceasta e preocuparea lor principală. Aceasta e inima lor de frate. Toată încordarea lor în cei zece ani de despărţire, s'a mistuit în înjurături, în acţiuni perfide, în atacurile cele mai murdare, în a mai rupe vreun nenorocit de suflet de mişcare. Luaţi cartea lui Palaghiţă, luaţi colecţia „Vetrei" şi vă veţi convinge de „stilul legionar"ce-l reprezintă aceste epave ale Legiunii".

„Toţi camarazii ştiu că am avut faţă de ei o răbdare cum nu se poate mai mare. N'am voit ca mişcarea să se dea în spectacol, n'am voit ca să se bucure străinii de cearta dintre camarazi. Am tot nădăjduit că tragedia din ţară să-i determine, dacă nu la o revizuire a poziţiei lor, cel puţin la o bunăvoinţă elementară. Şi de astă dată, dacă dau această circulară, cu preciziunile care urmează, nu o fac mânat de resentimente, ci de grija viitorului, pentru a trage un zid despărţitor între rătăcirile acestora şi mişcare".

1) Conflictul s'a deplasat din interiorul mişcării, devenind un conflict între mişcare şi elemente rupte din mijlocul ei şi trecute în tabăra inamicului".

2) În spatele acestora, prin agenţi infiltraţi, stă mafia comunistă, care urmăreşte destrămarea singurei forţe reale româneşti".

3) În consecinţă, ei nu mai pot fi trataţi nici ca foşti ca-

marazi, sau ca legionari disidenţi, ci exclusiv cu spiritul de vigilanţă care se impune faţă de adversar.

Începând cu această zi, niciunul dintre disidenţi nu mai poate fi reprimit în rândurile mişcării. Zece ani au avut vreme să mediteze asupra faptei lor.

5) Clauza aceasta nu poate fi revizuită decât peste şapte ani, de mine sau de succesorul meu. Excepţie fac elementele care vor participa pe frontul din ţară la lupta de eliberare a României şi acei a căror pùrtare n'a ultrajat cu nimic onoarea şi demnitatea Legiunii.

6) Legionarii trebue să-şi amintească de cuvintele Căpitanului: „legionarii nu sunt nici proşti şi nici de vânzare". Dar mai trebue să ştie că inconştienţa nu le poate servi de justificare. Ei vor plăti nu numai trădarea din vânzare, ci şi trădarea din prostie. Istoria ne-a pus în faţă probleme atât de grele încât cea mai mică abatere a unui legionar dela spiritul de vigilenţă intră în categoria marilor crime şi marilor trădări.

„Vouă tuturor, dragi camarazi, cari luptaţi cu neclintită încredere în toate părţile lumii, vă împărtăşesc salutul meu frăţesc şi certitudinea că zorii unui nou 6 Septembre nu mai sunt departe".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

ss Horia Sima".

TRIBUNAL LEGIONAR

„A doua zi după eliberarea României, mişcarea legionară va institui un Tribunal Legionar, care va judeca faptele şi atitudinile legionarilor din exil. În faţa aceluiaşi Tribunal se vor prezenta şi acei legionari din Ţară, invinuiţi de a fi fost uneltele asupritorului".

„Tribunalul va avea formaţia unui cuib - 13 membri - şi se va compune din legionari cari au pătimit în închisori şi legionari cari au dat lupta cu conspiratorii".

„Anunţ această măsură pentru ca roadele victoriei să nu mai cadă în mânile unor oameni nevrednici să poarte numele de legionar".

ss Horia Sima".

În circulara din 16 Oct. 1953 ridică în slavă pe cei din echipa Tănase, pe cari i-a trimis conştient la moarte pentru a demonstra la toată lumea că e activ şi că toată vitejia acelor legionari le-a fost inspirată de „el", deci este de neinlocuit în Mişcare oricâte nelegiuiri ar comite. Mai adaugă, pentru tămâierea lui şi nu pentrucă Ică ar fi avut nevoie de a fi ridicat în slavă, că acesta a fost decorat pe Oder cu Crucea de Fer, când, cel decorat, a fost Mitică Popa, actualul preot din Germania. Iată textul acestei circulări:

Pentru Neam şi Legiune

„Din ţară ne-a sosit cutremurătoarea veste că un grup de legionari, plecaţi de multă vreme din rândurile noastre, au căzut în mânile comuniştilor şi au fost condamnaţi la moarte de Tribunalul Militar al Capitalei, în ziua de 13 Octombre 1953".

„Cu umilinţă ne plecăm fruntea în faţa jertfei lor pentru Neam şi Legiune".

„TĂNASE ALEXANDRU, Comandant Legionar, format în Grupul Studenţesc Timişoara, a suferit în închisorile antonesciene, a făcut campania din Rusia în batalioanele speciale dela Sarata, iar, după capitularea României, intră ca voluntar în Armata Naţională şi se distinge în luptele de pe Oder, fiind decorat cu Crucea de Fer.

„După un lung prizonierat în Belgia, continuă lupta în mijlocul legionarilor din exil, îndeplinind funcţiuni de răspundere, până când pleacă în ultima lui misiune".

„SAMOILĂ ION, Comandant Ajutor, originar de pe Târnave, a făcut parte din organizaţia de Prahova, ajungând o figură legendară a prigoanelor. Arestat în timpul prigoanei carliste, reuşeşte să evadeze din penitenciarul Ploeşti. Intră apoi în legătură cu echipa lui Miti Dumitrescu. Condamnat sub regimul lui Antonescu, e trimis la închisoarea din Aiud, de unde evadează din nou după cinci ani de detenţiune. Se alipeşte mişcării de rezistenţă, înscriind la activul său o serie de acţiuni îndrăzneţe. Trece graniţa în Iugoslavia, în 1948, numai după ce primeşte ordin dela Centru, fiind prea urmărit de autorităţile comuniste".

„După doi ani de pribegie în Austria, în care timp se căsătoreşte şi îşi crează o bună situaţie materială prin propria

lui muncă, se desparte de soţie şi copil fără şovăire şi se întoarce în mijlocul luptei".

„GOLEA ION, Comandant Ajutor, originar de pe Târnave, şi-a făcut educaţia în Frăţia de Cruce, ajungând în anii 1941-1942 Şef de Grup FdC la Sighişoara. Continuă activitatea legionară în cadrul Grupului Studenţesc dela Iaşi, unde era student la medicină".

„După invazia sovietică, întră în legătură cu legionarii veniţi din Germania, ajutându-i în misiunea lor şi dovedind excepţionale calităţi de luptător şi camarad. Acest tânăr, de un curaj fără margini, de o temeritate care îngrozeşte pe urmăritori, căzând la Sibiu într'o capcană, cu revolverul în mână îşi face drum prin zidul de agenţi, doborînd pe unii, punând pe fugă pe alţii".

„După această întâmplare, se refugiază în Iugoslavia şi apoi în Austria, unde nu are altă dorinţă decât să se întoarcă în ţară".

„POPOVICI ALEXANDRU, legionar, originar din Oltenia, sublocotenent de rezervă, a făcut campania din Rusia, iar după capitularea României a intrat în Armata Naţională dela Viena. Un tânăr de mare puritate şi distincţie sufletească. Viteaz, fără să se arate, şi modest până la desăvârşire".

„TOLAN ION, legionar, născut în judeţul Arad, de profesiune mecanic, întră ca voluntar în Armata Naţională şi luptă pe Oder. După capitulare lucrează în cadrul organizaţiei legionare din Germania, până când se întoarce în ţară pe un drum plin de primejdii".

„Odată cu aceşti camarazi, rupţi din rândurile noastre, apar şi alte nume legionare în proces, necunoscute nouă celor din exil: DINCĂ GHEORGHE, VLAD MIHAI, VASILE şi BUDA ION, care arată cât de adânc trăieşte Legiunea în conştiinţa neamului".

„Aceştia sunt solii pe cari i-a trimis mişcarea din străinătate în ţară: viteji între viteji, credincioşi şi devotaţi până la moarte. Ei şi-au ales de bună voie locul cel mai greu în lupta de desrobire a neamului, acolo unde sângele trece peste capul luptătorului. Ei ştiau că mişcarea trăieşte atâta vreme cât spiritul de sacrificiu rămâne viu între noi. „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are ca viaţa lui să şi-o pună pentru prieteni"- zicea Isus. Ei au ascultat de îndemnul lăsat

de Căpitan: „să vă umpleţi inimele de foc şi de hotărîre în lupta dreaptă în care v'aţi încleştat şi din care avem cu toţii porunca de-a ieşi: biruitori sau morţi".

„Să nu uităm că tineretul român este expus astăzi primejdiei de-a fi deformat sufleteşte din cauza educaţiei comuniste care se prelungeşte de ani de zile. Jertfa acestor camarazi a restabilit continuitatea de gândire şi simţire între generaţii şi a dat întregii mişcări de rezistenţă din ţară un sens de afirmare legionară. Numele acestor eroi este rostit de toată suflarea românească. Legionarii din ţară ştiu acum că noi,cei din străinătate, nu ne-am pus pe aşezare şi odihnă şi nu ne-am împăcat cu soarta de pribegi, că suntem cu toţii gata să ne dăm viaţa pentru mântuirea neamului românesc".

„TĂNASE Alexandru, POPOVICI Alexandru, SAMOILĂ Ion, GOLEA Ion, TOLAN Ion, înfrăţiţi cu legionarii din ţară VLAD Mihai Vasile, DINCĂ Gheorghe, BUDA Ion şi cu alţi români căzuţi în împrejurări asemănătoare, formând o grupă de 13 condamnaţi la moarte, aşteaptă împăcaţi ziua când vor fi duşi în faţa plutoanelor de execuţie".

„Pe aceşti eroi să nu-i plângem, după măsura durerii omeneşti, ci să-i slăvim. Oricine nutreşte alte gânduri faţă de jertfele lor, îşi desvălue propria lui neputinţă şi sărăcie sufletească. Ei au depus mărturie pentru Neam dintr'un imbold interior, mai tare decât viaţa şi mai tare decât moartea".

„În lunga lor agonie, până când Dumnezeu îi va chema în faţa judecăţii Lui, dragostea noastră să nu-i părăsească nicio clipă. Să-i întovărăşim pe drumul Golgotei, să le cercetăm celulele în care zac şi să-i privim în ochii îngânduraţi de Marea întâmpinare. Să ne reţinem dela orice grije, privelişte sau gând care ar putea să ne abată dela drama lor".

„Dar să ştie asupritorii că răpunând viaţa acestor camarazi n'au răpus Legiunea. Din jertfa lor se vor ridica mii şi mii de suflete viteze şi oricâte morminte ni se vor deschide în cale, nu vom da un pas înapoi în lupta de desrobire a neamului. Trăiască Legiunea şi Căpitanul".

ss Horia Sima".

Ordin de zi

I. Pentru vitejie şi hotărîre în luptă până la moarte sunt

decoraţi cu „Crucea Albă" legionarii: TĂNASE Alexandru, GOLEA Ion, SAMOILĂ Ion, POPOVICI Alexandru, TOLAN Ion, VLAD Mihail Vasile, DINCĂ Gheorghe şi BUDA Ion.

II. Sunt decoraţi cu „Crucea Albă" cetăţeanul român de origine germană, Erich TATLER şi CORLAN Aurel din comuna Vlăduleni, pentrucă şi-au pus viaţa pentru camarazii noştri găzduindu-i şi ocrotindu-i.

III. Sunt inaintaţi în grad:

Comandantul Ajutor SAMOILĂ Ion la gradul de Comandant Legionar.

Comandantul Ajutor GOLEA Ion la gradul de Comandant Legionar.

Legionarul POPOVICI Alexandru la gradul de Comandant Legionar.

Legionarul TOLAN Ion la gradul de Comandant Ajutor.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Horia Sima

Am reprodus această circulară ca omagiu pentru prietenul şi camaradul Ică Tănase şi toţi ceilalţi din echipa lui, care merită toată stima şi respectul nostru al tuturora, dar, repet încă odată, d-ta, D-le Sima, n'ai dreptul să te aperi de toate mizeriile care faci cu vitejia altora. De ce n'ai mers cu ei să lupţi pe culmele însorite ale Carpaţilor, cum îţi place să tot perorezi, şi să demonstrezi cu propria d-tale persoană că moartea pe gratis în ţară e benefică pentru Mişcare, nu trimiţând pe alţii, iar d-ta ascunzându-te după Pirinei, şi utilizând jertfa lor pentru a-ţi acoperi păcatele personale.

Tot pentru a-şi putea ascunde mai bine manevrele murdare şi glorioasa lui poziţie din vârful piramidei, prin circulara din 28 Octombre 1953 schimbă structura Mişcării, care, din fericire, a rămas numai pe hârtie, şi nimic din cele promise n'a indeplinit. Iată promisiunile:

Camarzi,

În urma întâmplărilor din ţară, sunt nevoit să modific actuala structură a mişcării în străinătate după cum urmează:

I. Se înfiinţează un grup de acţiune, care se va chema „Grupul 13", format din elemente hotărîte să ia parte la lupta din ţară. Nimeni nu e exclus din această formaţie şi ni-

meni nu primeşte ordin să între. Adeziunile sunt volontare, Riscurile 90%.

II. Ceilalţi legionari din străinătate vor susţine acţiunea grupei ofensive, complectându-i eficacitatea în alte domenii. Cum cea mai mare parte a timpului şi a activităţii mele vor fi absorbite de aici înainte în direcţia de mai sus fixată, aceşti legionari se vor bucura de o largă autonomie de acţiune, fie că lucrează în grup sau individual. Esenţial e să nu piardă din vedere obiectivul actual al mişcării: lupta pentru desrobirea neamului din jugul comunismului. Contactele cu mine vor deveni mai rare, iar „Buletinul Interior" îşi incetează apariţia.

III. Pentru perioada care vine vom renunţa la o serie de activităţi externe. Recomand tuturor o manifestare prudentă, deoarece am intrat în bătaia reflectoarelor comuniste de pretutindenea. În această perioadă de calm şi aşezare, legionarii să fie cu mare băgare de seamă la posibilile infiltrări comuniste şi politicianiste din mijlocul lor.

Trebue să ştiţi că în spatele oricui vrea să spargă blocul solidarităţii noastre manevrează o forţă duşmană ! Nu uitaţi că cea mai mare greşală pe care o poate săvârşi un legionar, greşală ireparabilă, greşală prin excelenţă, este de a-şi desfiinţa propriul său mediu de existenţă. Legionarii care au trecut biruitori prin atâtea prigoane, lipsiţi de şefi şi îndrumători, lăsându-se călăuziţi de simţul adevărului, vor şti să se orienteze şi în actualele imprejurări, când înainte nu vor mai întâlni decât propria lor responsabilitate.

Urez tuturor muncă rodnică şi senină în grelele încercări care ne aşteaptă, iar în ziua eliberării să îmbrăţişăm cu conştiinţa împăcată pe camarazii din ţară.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Horia Sima

Cum era de aşteptat, pe măsură ce Horia Sima auzea că legionarii puşi în cunoştinţă de cauză despre purtarea lui în cazul Costin îl părăsea, s'a dat şi la Popa Niculai şi subsemnatul, făcându-ne comunişti, laşi, impostori, etc., fără să ne numească, ca să n'avem cum îl da în judecată pentru injurii şi să dovedim în faţa unui organ judecătoresc cât este de murdar. Se acopere din nou cu pelerina jertfei echipei lui Ică Tănase, etc. Iată capodopera ratatului Şef, dată la lumina zilei pe data de 8 Noembre 1953:

Camarazi,

„O mână criminală, în complicitate cu prostia şi răutatea unor legionari din Argentina, au întreprins o acţiune de mare mişelie împotriva mea, uzând de procedee care desonorează şi scot din rândul oamenilor pe cei ce le folosesc".

„E uluitor cu ce-şi petrec timpul aceşti camarazi şi în ce abisuri sufleteşti s'au prăvălit, în vreme ce atâţia viteji din mijlocul nostru işi dau viaţa în luptă cu duşmanul care ne-a cutropit ţara. O sete de devastare morbidă împinge pe aceşti nefericiţi să servească de unelte unor planuri şi scopuri care urmăresc nimicirea mişcării. E straniu să-i auzi cum cuvântă de „salvarea" Legiunii pe ei care şi-au pierdut ultimul grăunte de omenie şi echilibru sufletesc".

„A salva Legiunea dela 7.000 km. distanţă de front, e cel puţin ridicol. Cu asta nu vreau să ofensez pe nimeni. Toţi aceşti legionari, împrăştiaţi pe faţa globului, realizează o muncă infinit de preţioasă pentru destinele Legiunii. N'am decât cele mai calde cuvinte de dragoste şi recunoştinţă pentru acei legioanri care, răspândiţi în mijlocul unei lumi străine, nu şi-au uitat de misiunea lor. Frontul Legiunii are aspecte multiple şi acţiunile noastre din străinătate sunt binecuvântate de Dumnezeu şi aducătoare de rod, când sunt împlinite în duhul celor care se jertfesc pentru ţară. Dar cum poate fi calificată purtarea acelor care, departe de riscuri şi primejdii, nu-şi găsesc alt rost mai înalt decât să clatine credinţa legionarilor angajaţi în luptă ? Să întoarcă arma care să izbească în creştetul Legiunii?".

„Dacă sufletul lor vibrează de răspunderi pentru viitorul Legiunii - cum pretind cu atâta insistenţă - ar trebui să-i întâlnim tot atât de zeloşi şi când e vorba de răspunderea luptei. Până când nu-i vom vedea pe aceşti uneltitori hotărîţi să înfrunte primejdia din ţară, ei nu rămân pentru mine decât nişte laşi şi nişte impostori ai adevăraţilor legionari. Când se vor găsi într'o asemenea situaţie, şi nu complotând cu faţa desfigurată de ură, abia atunci, şi numai atunci, îşi vor da seama de greutatea păcatului săvârşit contra Neamului şi Legiunii".

Camarazi,

„Legiunea nu se rezumă la câteva sute de legionari refugiaţi în străinătate. Am sfârşi ca nişte jalnice sfărâmături ale mândrei Gărzi de Fer, dacă ne-am despărţi de viaţa cea mare a neamului, de durerile şi lacrimile celor căzuţi în Octombre. Tot ce nu tinde la menţinerea vie a contactului cu Ţara, e declamaţie legionară, e agitaţie fără nicio bază reală. Cine nu-i prezent în luptă, cade în uitarea anilor şi generaţiile tinere nu-şi mai amintesc de ei. Vreţi să-i pregătiţi şi mişcării aceeaşi soartă ?".

„Trebue să ştiţi că şeful Legiunii e gata să-şi dea viaţa pentru Legiune şi e bucuros de orice colaborare, într'un spirit care nu exclude nicio bunăvoinţă reală, dar nu umblă cu pălăria în mână după nimenea. Pentru cine nu depune mărturie pentru Neam şi Legiune în împrejurările tragice de astăzi, nu voi mărturisi nici eu şi niciunul dintre legionari, mâne, in faţa ţării. Nu cer nimănui un lucru peste puterile lui şi peste propriul consimţământ, dar o indicaţie elementară trebue să ne unească pe toţi: să nu facem rău Legiunii, primejduind lupta de desrobire a neamului şi viitorul său".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul",

ss Horia Sima

(Cicerone Ioniţoiu, în cartea sa „Morminte fără cruce", V. II, pag. 333, Ed. Coresi 1983, spune următoarele: „Era necesar să se vină în ajutorul celor din munţi..... Dar nu trebuiau trimişi oameni la moarte sigură..... Au fost recrutaţi oameni de sacrificiu contra a zece mii de dolari, din care cinci mii a primit martirul şi restul au intrat în buzunarul samsarului.... Grupele paraşutate aveau nume codificate:

- Una, denumită „Yaques", avea printre componenţi pe Golea Ion, Samoilă Ion, Tănase A. şi Tolan Ion".) (Capitolul respectiv a fost publicat şi în ziarul „Carpaţii", Anul XXVII, No. 43-44, Mai-Iunie 1984, cu un comentar al lui Verca Filon care se limitează a fundamenta necesitatea trimiterii echipei în ţară, fără a sufla nicio vorbuliţă despre dolari).

„La atâta făţărnicie, lipsă de bun simţ, convingerea că toţi suntem proştii pe cari el îi poate domina cum vrea, pe data de 10 Decembre i-am scris următoarele:

Stimate Domnule Sima,

„Au fost vremuri când am stat gata de moarte alături de D-ta, pentrucă te vedeam ca pe continuatorul operei Căpitanului; a acelei opere de educaţie a neamului românesc bazată pe dragoste de neam, corectitudine şi morală - ca izvor de în-

ţelegere şi recunoaştere a drumului de parcurs - în religia creştină. Sunt poate cel mai nenorocit dintre câţi legionari au mai rămas, datorită faptului că am ajuns să văd şi eu pe ale cui mâni a rămas Mişcarea Legionară".

„Nu vă cer să vă schimbaţi, pentrucă aţi mai promis şi altora şi nu aţi făcut-o, şi nici nu vă cer să vedeţi Mişcarea aşa cum o văd majoritatea celor ce l-au cunoscut pe Căpitan. Nu am obiceiul să fiu absurd. Vă cer numai să fiţi om inteligent şi de data aceasta şi să nu intindeţi funia prea tare, căci ar putea să se rupă. Nu vă bazaţi numai pe dragostea noastră pentru Legiune, şi deci pe teama ce o avem de a nu o da în spectacol. Prefer să râdă azi toată lumea de Mişcare, şi deci de mine, decât mâne să i se pună în spate - şi pe drept cuvânt - că a fost o adunătură de inconştienţi (mă limitez la această expresie, pentru a nu se zice că sunt neacademic)".

„În consecinţă deci, atunci când vă vine pofta de a da circulări cu privire la mine şi Popa Niculai, v'aş ruga să fiţi aşa de bun - ca să nu zic inteligent - şi să lăsaţi la o parte expresiile de necinstit, laş, criminal şi comunist. D-voastră ştiţi bine că am fost cum nu se poate mai cinstiţi, că v'am pus în cunoştinţă de cauză de ce aveam de gând să facem dacă nu îndepărtaţi relele din Mişcare şi că drept răspuns aţi desfiinţat garnizoana de aici. Iar ca să nu răspundeţi nici celor cărora le-am scris, aţi desfiinţat - de facto - şi Mişcarea".

„Pe de altă parte, aflaţi dela mine, - şi sunt cât se poate de cinstit - e în zadar să mai incercaţi cu cuvinte mari, în care nu credeţi, şi în numele idealurilor pe care le-aţi compromis, să legaţi la ochi pe proştii de legionari, căci nu vă mai crede nimeni. Da, stimate Domn; am fost proşti şi d-ta rău. Zice Căpitanul că legionarii nu sunt nici proşti şi nici de vânzare; dar noi am fost proşti şi d-ta ne-ai vândut. Nu-i nimic. Acum însă trebue să inţelegi şi d-ta că nu mai merge".

„Nu vă mai perdeţi vremea încercând să dovediţi lumii legionare că unii îşi pierd viaţa în ţară,pe când noi dela 7000 km. (care în realitate sunt 12000) - şi unde am venit din ordinul d-tale - încercăm distrugerea Mişcării. Nu e vina noastră că unii îşi pierd *prematur* viaţa; nu i-am trimis noi acolo. Nu vreau distrugerea Mişcării pentrucă nici d-ta şi niciunul dintre legionari nu se confundă cu Mişcarea, ci punerea ei pe drumul trasat de Căpitan şi sfinţit de jertfele legionare. Nu,

D-le Sima, noi nu distrugem Mişcarea, căci nu am făcut nimic de ce să ne fie ruşine. Noi suntem în conformitate cu ABC-ul legionar. Cel ce l-a uitat eşti d-ta, şi ne ierţi că nu putem să mai suportăm".

„De ce nu spui lumii legionare ce am făcut, ce facem şi cum încercăm să distrugem Mişcarea ? Spune-o D-le şi să vedem atunci ce va zice sărmana Mişcare Legionară !? Să vedem atunci, care e cel ce o distruge !".

„Vroiam cu ocazia aceasta, deşi sunt sigur că o fac pe gratis, să vă atrag atenţia asupra unei legi legionare care zice: Când un legionar este atacat de un altul, având el chiar cea mai înaltă funcţie, se convoacă un tribunal legionar; cel cu funcţia numeşte pe altul în locul lui - până la hotărîrea tribunalului - şi se judecă conflictul. De ce nu vreţi să faceţi uz de aceste legi ? Ori asta nu este chestie pentru căţei ?".

„Nu insist mai mult asupra acestei chestii, pentrucă cred că o vor face alţii. Şi de nu, înseamnă că am meritat-o. Eu vroiam să vă atrag atenţia numai asupra faptului „că în orice situaţie se cere o anumită ţinută" (vă amintiţi de cele ce i-aţi scris lui Costin ?) şi vă rog să daţi dovadă de acest lucru. Nu mă consider nici „coloană vertebrală a neamului românesc", nici nu cred că fără mine piere neamul, şi nici că lupta legionară nu mai are rost fără mine. Dar ştiu că sunt bărbat, că am făcut faţă bărbăteşte tuturor problemelor de viaţă şi legionare ce mi s'au pus în cale, *şi nu admit să fiu insultat"*.

„Nu vă convine o polemică deschisă cu mine, pentrucă de partea mea este adevărul şi îl pot dovedi. De aceea fac apel la inteligenţa D-voastră. Nu mă forţaţi deci să răspund la toate mizeriile ce le daţi sub formă de circulară, şi să trimit şi eu răspunsul meu celor cărora le trimiteţi D-voastră circulările".

„D-voastră dispuneţi de bani; vă invit aici să tratăm chestiunea dela bărbat la bărbat, între patru ochi; situaţie ce cred că cu timpul tot va veni".

„În speranţa că inteligenţa D-tale îţi va arăta calea care îţi convine cel mai mult a urma, am onoarea a vă saluta,

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

„Scrisoarea a primit-o, căci am trimis-o prin D-l Iasinschi. De atunci n'am mai auzit să fi scris ceva despre mine şi Popa Niculai.

REACŢIUNEA DOMNULUI VASILE IASINSCHI

Pe D-l Iasinschi nu l-am lăsat nici noi de aici, nici ceilalţi legionari de prin toate colţurile lumii pe unde ne aflam, în pace. Mereu ii ceream să ia atitudine în contra lui Horia Sima. Un exemplu este scrisoarea mea din 20 Noembre 1953 ce transcriu în continuare:

Stimate D-le Lct. Cdt.,

„ ... După cum vedeţi, alăturat vă trimit o copie de pe o circulară a lui Horia Sima pe care mi-a trimis-o Balaneţchi din Australia şi care pe mine m'a lăsat foarte uimit, şi de tonul în care e scrisă, cât şi de cele ce scrie. Nu ştiu cum o vedeţi D-voastră, dar cred că a mers prea departe. Ar fi necesar, cred eu, ca D-voastră să daţi o altă circulară în care să anunţaţi că nu aveţi nimic comun cu cele ce a hotărît el, căci lumea vă şi pune în spate această hotărîre. Vă rog să nu vă supăraţi că îndrăsnesc să vă scriu în felul în care o fac, căci o fac din dragoste pentru D-voastră şi pentru Mişcare".

„Cred că D-l Gârneaţă va fi foarte supărat, şi pe D-voastră, dacă nu arătaţi lumii că nu aveţi nimic comun cu aceste lucruri".

„Am trimis copii de pe scrisoarea cu ameninţările, şi celor ce au primit şi celelalte hârtii. Am primit o scrisoare dela Ţâlnariu în care îmi spune că a fost prin Italia şi Austria, iar acum vrea să meargă prin Franţa şi Spania, pentruca să poată a vă da o situaţie clară a lucrurilor atunci când va veni la D-voastră".

„Pe aici a apărut o circulară a lui Horia Sima în care preamăreşte gestul lui de a fi trimis echipa Tănase în Ţară, bazat pe o scrisoare a Dvs., în care să nu credeţi că vă zice ceva de rău, ci din contră, zice despre cel mai mare legionar. E clar că omul, aşa cum a făcut întotdeauna, vrea şi acum să se ascundă în spatele D-voastră. Dacă şi acum veţi tăcea, va reuşi şi acum".

„In speranţa că mă veţi ierta şi de data aceasta pentru impertinenţa cu care vă scriu şi de modul în care pun problemele, vă rog, Bădiţă dragă, să credeţi că peste toate, dragostea mea pentru D-voastră, nu a scăzut cu nimic şi că dacă fac ceea ce fac, e tocmai o dovadă că cele ce spun sunt realitate şi nu vorbe goale".

„Sărutări de mâini D-nei, iar D-voastră multă sănătate. Cu tot dragul, Al D-voastră,

ss M. Popinciuc".

Pe data de 8 Decembre 1953 D-l Gârneaţă i-a trimis D-lui Iasinschi următoarea scrisoare:

Dragă Domnule Iasinschi,

„Iţi scriu sub impresia nenorocitelor întâmplări din Mişcarea noastră, mai ales din ultimul timp. Sunt informat că ai fost şi D-ta, şi nu se putea să fie altfel, tot aşa de impresionat şi de îndurerat de ceea ce se petrece şi s'a petrecut. De aceea, şi ştiind că o durere împărtăşită unui camarad sau unui prieten este suportată mai uşor, mă adresez Dumitale. Mă preocupă de mulţi ani ideea refacerii unităţii Mişcării şi am avut chiar cândva iluzia că această unitate era pe cale să se realizeze, şi sunt astăzi mai preocupat ca oricând de această idee".

„Scria nu de mult un tânăr şi inimos camarad: „peste oameni şi vremuri, salvaţi principii". E un strigăt de alarmă, de care noi, cei mai bătrâni, trebue să ţinem seamă. Ştim prea bine, că dacă cineva se mai îndoia până acum, avem confirmarea acestui lucru, că între cei care trăiesc astăzi dintre legionari nu se găseşte nimeni cu atâtea calităţi şi cu atâtea puteri, să ducă singur în spate comoara Căpitanului. Numai o dragoste complectă, desinteresată, faţă de sfintele jertfe ale celor ce au căzut pentru Legiune, ne poate face să călcăm tot ce este personal în noi, şi dându-ne mâna ca în vremuri bune, să ne găsim iar laolaltă, şi înhămaţi la carul necazurilor, să reuşim să aducem şi noi obol jertfelor şi ajutor efectiv neamului, în vremurile grele prin care trece. Cred că este ultimul moment când mai putem face ceva ca să ne răscumpărăm greşelele cu toţii, de a nu fi acţionat cu un ceas mai devreme, aşa cum ne cereau împrejurările".

„Orişice ezitare din partea celor ce poartă răspunderea Mişcării Legionare, echivalează cu o trădare faţă de mormintele celor dragi şi cu o crimă împotriva neamului, pentrucă-l lipseşte de un organism pregătit care ar putea să fie eficace în lupta actuală".

„Numai dacă ştim să ne desprindem de tot ce este personal în noi, vom putea fi la înălţimea vremurilor. Inlăturând vălul care s'a pus peste bunele noastre relaţii de altădată, şi păşind cu inima deschisă unul faţă de altul, schimbând între

noi gândurile frățește, putem găsi soluția salvatoare".

„Ți-aș fi recunoscător, dacă ai avea gentileța să-mi răspunzi deschis la această scrisoare, și să-mi spui clar cum vezi Dumneata că putem începe ? Ce crezi Dumneata despre ultimele evenimente ?".

„De atâta timp de când nu mai știm unul de altul, încât cred necesar să te informez de cum o ducem noi pe plaiurile argentiniene. Sunt de aproape șase ani în Argentina. M'am salvat cum am putut și am luptat din greu cu necazurile, care de multe ori mi-au fost crescute de prieteni. Mi-am păstrat permanent însă seninătatea, și n'am răspuns nici la atacuri și mișelii, și nici n'am vrut să facem jocul dușmanilor dându-ne în spectacol public. Astăzi lucrez într'un minister, ocupat 8-9 ore pe zi, ca să-mi câștig existența și să putem face față, pe cât puterile ne ajută, obligațiilor de luptă națională. Știu că și D-ta ai avut multe necazuri și continui să le ai. Mă bucur că te-ai păstrat și D-ta senin și nu te-ai amestecat prea mult în lucruri care ar fi putut să te pună în lumină urîtă. Ce face Doamna, cum suportă calvarul pribegiei ? Dar flăcăul ?".

„Așteptând un răspuns dela Dumneata, te rog să transmiți Doamnei sărutări de mâini, iar pe Dumneata te îmbrățișază cu căldura de altădată, cu Trăiască Legiunea și Căpitanul,

ss Ilie Gârneață

Văzând ceea ce se întâmplă în Mișcare, cât și ceea ce gândeau legionarii din intreaga lume, din informațiile ce le primea din toate părțile, D-l Iasinschi i-a trimis lui Horia Sima, pe data de 18 Ianuarie 1954, următoarea scrisoare-document, a cărei copie mi-a trimis-o pe data de 25-I-1954, cu indicația că nu poate fi folosită decât „ca un document al vrednicilor din cadrul restrâns al legionarilor cari urmăresc o severă și serioasă redresare morală și o acțiune pentru restabilirea stării de conștiință, bazată pe legile și etica Căpitanului". Considerând că această rezervă a fost depășită de publicarea „Dosarului Rușinii" în Vatra, de publicarea chiar a acestui document în „Pământul Strămoșesc" (no. 3, p. 52), de trecerea timpului și de felul cum se găsește astăzi structurată Mișcarea, ca și pentru o bună înțelegere a situației de atunci, redau în continuare conținutul acelei scrisori:

Domnule Comandant,

„Deschis, așa cum mă cunoști, - de astă dată însă mai îndurerat ca oricând - vin să-ți spun ce-mi stă pe inimă".

„Mișcarea Legionară trece printr'o criză de vreme îndelungată. Ți-am mărturisit-o cu dragoste și bunăvoință desinteresată în mai multe rânduri, rugându-te să înclini către o schimbare de sistem și un început de acțiune nouă, clară și precisă, dreaptă și corectă. Sfatul meu n'a fost ascultat; și-atunci când am voit să te ajut, m'am văzut respins".

„Criza a continuat să se mărească prin câte s'au adăugat aceluiași procedeu abuziv, arbitrar și tiranic".

„Ultima rămășiță de speranță ce-am purtat-o în suflet pentru o îndreptare de pe calea rătăcirilor s'a spulberat când ai venit pentru prima dată în Spania. Atunci, și mai târziu, mi-am dat seama definitiv că nu se schimbă nimic, ci dimpotrivă răul curge mai departe cu o intensitate neobișnuită".

„Atitudinea mea o cunoști: dela afirmații tari, care te-au surprins neplăcut, la pasivitate și așteptare. Poate că în subconștient mai rămăsese vreo urmă din cât am dorit ca să te întorci din drumul pierzaniei. Ți-o spun cu toată durerea: continuai să greșești în calitate de Comandant al Mișcării Legionare, de șef politic și pe planul etic - deci al caracterului și onoarei - menite prin funcțiunea lor să împrăștie fericire și bună voie între toți, până la periferie".

„Acțiunea, pornirile și manifestările ce le-ai dovedit în cursul anilor, au redus tot mai mult din dragostea, camaraderia și elanul ce ne însuflețeau. Neîncrederea, suspiciunea și intriga puse în mișcare sub diferite forme, au nimicit căldura, prietenia și acea stare de spirit care ne-a legat laolaltă, orișiunde ne găseam. Am ajuns să trăim din întrecerea de-a ne trage pe sfoară, de-a ne amăgi, de-a ne politicianiza".

„Legionarii au început să nu-și mai simță cotul în fața marilor greutăți, așa ca'n vremuri de mărire. A dispărut criteriul moral, care peste impulsul pentru un ideal de viață, în baza căruia să ne modelăm existența; a dispărut corectitudinea sufletească și desinteresul. Astăzi traversăm toți această criză, în ultima ei fază, pentru anume suferință și întunecare".

„Nu mai există ordine, ierarhie, respect și înțelegere. Rândurile s'au desprins de mult. Ele continuă să se macine între desiluzie și dorința de îndreptare".

„Intre cei de sus s'a oploşit vrajba; cei în subordine, descoperind că via nu mai rodeşte, s'au răsculat împotriva nevrednicilor; mulţi au rămas deprimaţi, iar câţiva continuă să te apere".

„Conducerea nu este capabilă să frâneze, să îndrepte, să armonieze, să dirijeze. In realitate ea a încetat să existe de mult timp. Substituindu-te ei de unul singur, în baza funcţiunii de Comandant al Mişcării, ai dărâmat c'o implacabilă încăpăţânare ultimele resorturi ce ne mai ţineau împreună".

„O ieşire din acest haos se impune. Ne obligă legile care stau la temelia Legiunii. Aceasta vrea să se salveze şi noi trebue s'o ajutăm. E datoria care ţi se impune, înaintea oricui. Semne s'au arătat din toate părţile şi a le dispreţui, nu este permis. Prin acestea vorbesc tot trecutul şi toată jertfa de eroi, martiri şi mucenici".

„Mişcarea Legionară, falnică şi mândră, severă şi exigentă, trăieşte din respectul realităţilor, din iubirea adevărului, din cultivarea sentimentului de onoare, din promovarea elementului moral, din toată legiuirea ce-a fost concepută şi rânduită pentru rezistenţă în veac; altfel, nu mai este ea".

„Respectarea, şi de toţi, dela cel mai mare şi până la cel mai mic, este regulă de viaţă. Din moment ce-am devenit legionari ai acestei organizaţii sfinţită cu spiritualitatea românească şi suflată cu aurul sentimentului de omenie şi umanitate, avem obligaţia s'o pătrundem tot mai mult şi să creştem din puterea ei către perfecţiune".

„A refuza să ne punem faptele în armonie cu interesele societăţii, este o scădere pe care Legiunea n'o tolerează. A crede că putem fugi de răspundere indiferent cum şi de unde apasă aceasta, înseamnează să fii sclavul unor pasiuni inferioare, a unor principii destructive, a unor impulsuri egoiste".

„Legiunea urmăreşte tocmai contrariul: fiecare să evolueze pe linia sentimentului de nobleţă al desinteresului, al respectului, al dreptăţii, al corectitudinei. „Corect din toate punctele de vedere: în raport cu el, în raport cu lumea din afară, în raport cu organizaţia, în raport cu camarazii, în raport cu Ţara, în raport cu Dumnezeu". Noi trebue să purtăm pecetea de: „Om corect".

„Şi totuşi, ca oameni suntem supuşi greşelelor. S'au făcut multe; ni le-am iertat; ni s'au trecut cu vederea, în credinţa şi speranţa că vor fi avertismente, părere de rău şi experienţă. Sunt însă abateri grave, care săvârşite în momente de turburare a minţii - aşa cum ţi s'a întâmplat -, cer să fie ispăşite prin pedeapsă. Iar dacă aceasta nu vine în mod normal, ea se filează într'o formă mai urîtă, mai degradantă, mai pustiitoare pentru sufletele şi oamenii din jur, cari se trezesc ca dintr'un vis urît".

„Astfel şi-acum, Mişcarea Legionară îşi cere satisfacţie şi dreptul ei; prin ce mister, e greu de pătruns. Ea miruește pe credincioşi cu unt-de-lemnul credinţei, şi când aceasta este adâncă, nu poate fi biruită de valurile furtunilor care ii tălăzuesc puterea pe intinderea plină de nesiguranţă a oceanului nemărginit".

„Dovezile ce s'au produs, şi câte au putut să ajungă până la mine, sunt grăitoare".

„Judecata îmi aparţine şi te rog să-mi permiţi ca să ţi-o spun".

„Am înaintea mea, de atâta vreme, dosarul cu problema de onoare, cele câteva circulări din urmă şi scrisoarea din 10-XI-53, la care nu ţi-am răspuns îndată; şi poate e mai bine aşa, chiar dacă concluzia la care am fost ajuns nu s'a schimbat deloc".

„Judecând toate agitaţiile şi necazurile din Mişcare, ţi-am scris pe la începutul lui Oct. 53, că iniţiativa întru resolvarea lor îţi aparţine. Ea nu s'a produs, aşa cum mă aşteptam".

„Acum sunt nevoit să-mi spun cuvântul".

„Dosarul din Argentina a declanşat criza; aceasta trebue soluţionată după legile şi principiile legionare".

„Ştiu că circulările care vin dela Şeful Mişcării, sunt lumini biruitoare ale întunericului, îndrumări doctrinare, principii de viaţă eternă, sfaturi înţelepte, dispoziţii practice; în general îndreptarea sufletului legionarului".

„Circulările Căpitanului le vedem ca nişte torţe aprinse în permanenţă pe drumul necunoscut al viitorului. Acestea vor rămâne pentru toate timpurile călăuza cea mai sigură pentru cei ce s'au botezat în credinţa unui om nou. Ele ne supraveghează acţiunile, dacă le purtăm în sânul nostru cu adevărat şi ne consultăm la flacăra lor vie şi ocrotitoare în vreme de îndoială şi desnădejde".

„La ce concluzii să ajungă astăzi legionarii, citind circu-

lara din 6 Septembre 1953 ?".

„Ce să înţeleagă prin modificarea de structură a Mişcării din străinătate, conţinută în circulara din 28 Octombre 1953 ?".

„Cum să judecăm ultima - după cunoştinţa mea - cea dela 8 Noembre 1953 ?".

„În faţa lor am rămas înmărmurit şi revolta mea n'a fost mică. Eu nu le aprob".

„Ţi-am amintit într'o scrisoare de un răspuns ce ţi-l pregătisem după ce am luat cunoştinţă de circulara cu tribunalul, dar văzând urmarea, am înţeles că vorbesc vântului să o-prească furtuna".

„Fără să încerc o analiză mai amănunţită, ţi-o spun, Domnule Comandant, cu dureroasă sinceritate, că circulările din urmă sunt produsul unei inspiraţii nenorocite, în momente de întunecare. Căci ele sunt goale de adevăr şi vor numai să acopere cu o serie de cuvinte pătimaşe - unele şi drepte - o stare de mizerie, ce-a izbucnit la suprafaţă, după ce s'a pus în circulaţie - precum ştii - scrisorile cu chestia de onoare, pe care, în interesul Mişcării, trebuia s'o rezolvi de mult. Ai încercat să aplici violenţa faţă de nemulţumirile ce s'au întins peste tot, pentru ca acestea să fie justificate cu atât mai mult".

„Ori, eu am convingerea că Legiunea s'a născut ca o reacţie impotriva răului, pentru apărarea libertăţii şi adevărului; deci nu ne este îngăduit să le înăbuşim cu piatra arbitrariului; ci dimpotrivă avem obligaţia să continuăm a ne pune pieptul, ocrotindu-le. Aşa vom fi vrednici să vorbim de piepturile ciuruite de gloanţe ale elitei legionare".

„Laoparte deci calomniile ce-şi merită numele. Tot dispreţul faţă de ele şi faţă de minciună, aruncate cu răutate şi viclenie, cu perfidie şi ticăloşie împotriva Mişcării şi Şefului ei".

„Dar şi încercarea de a astupa izvoarele de viaţă ale aceleea n'o admit, din orice parte ar porni această intenţie; fie c'ar veni chiar din partea Şefului insuşi într'o formă ce contrazice o stare de spirit, după cum e cazul în timpul din urmă".

„Datoria elementară a legionarului este să spue adevărul, în toată libertatea, cu toată cuviinţa, consideraţia şi sinceritatea; resping obrăzniciile şi exagerările".

„Dela acest lucru, de-a spune adevărul, nu ne poţi împiedica. Fiecare avem o răspundere şi toţi laolaltă purtăm destinul Mişcării, căreia ne-am închinat viaţa. De ea nu ne despărţim, orice soartă ne-ar fi dată".

„După ani grei de activitate şi colaborare, câtă a fost - uneori şi negativă -, după greşeli ce se iartă şi păcate peste cari nu se poate trece, vreau să cunoşti atitudinea mea. Ea este a unui prieten, care te-a contrazis în multe rânduri, dar să ştii c'a fost mai corectă decât a celor ce ţi-au tolerat totul, îndoindu-şi spinarea în semn de supunere, un obiceiu străin pe care legionarul îl condamnă".

„În Mişcarea Legionară, ce-ai lăsat-o la voia întâmplării, interpretând cu bunăvoinţă textul circulării din 28 Octombrie 1953, există adânci frământări şi mari desamăgiri; unele ce durează de mai mulţi ani, altele de dată mai recentă, întemeiate pe argumente cari nu pot fi puse la îndoială. Există o stare de spirit dăunătoare, dezolantă, mustrătoare, cărei trebuie să i se pună capăt".

„În acest ceas de mare criză ai găsit cu cale să comunici că schimbi structura Mişcării, îţi alegi un sector de acţiune, părăsind toate celelalte domenii de lucru. Dar iată că nici asta nu se poate;n'ai dreptul să faci orice,dacă eşti Comandant al Mişcării; pentrucă ea, Mişcarea, nu suportă abuzuri. Eu vreau să fii corect şi prezent,şi s'o ajuţi în acest grav moment pentru care porţi mare vină".

„Sus, în jurul persoanei proprii ai organizat cu calcul, perseverenţă şi scop, o camarilă, ce lucrează într'un anumit spirit, şi-ai creat artificiul unui mit peste şi împotriva Mişcării Legionare, pentruca acest cuplu nenorocit şi anormal să acţioneze arbitrar şi dispreţuitor de legi, aspiraţii şi curate pretenţii legionare; iar jos ai lăsat o masă împrăştiată în toate ţările, abătută şi tolerantă, pe cât din credinţă şi disciplină, pe atât de răbdare şi ruşine, care se sbate desnădăjduită că nu cunoaşte adevărul şi rostul ei propriu".

„Nimeni nu ţi-a sărit în spate - precum imi scrii -, dimpotrivă, altceva s'ar putea spune; prin ce-ai provocat, ai adus Mişcării atâta rău, cât n'a putut să-l facă nimeni în anii din urmă. E o greşală să afirmi asemenea lucru. Gândeşte-te bine şi raţionează că reacţiunea ce s'a pornit de pretutindeni e un semn de sănătate morală ce ne avertizează pe toţi să reve-

nim la linia cea dreaptă şi creştină, linia Căpitanului. De ea trebue să ţii socoteală. E ceasul suprem".

„Judecă-te mai întâiu singur, mai ales din poziţia ce o ai; fii „omul judecător în propria sa cauză, drept şi sever cu sine însuşi".

„Situaţia este aşa de gravă, încât eu, după o lungă meditare a acesteia, m'am hotărît să-ţi atrag atenţia că e momentul când trebue salvată Mişcarea, dacă vrem ca să mai aibă eficacitate şi valabilitate".

„Mişcarea nu constă în voinţa unei singure persoane, şeful ei, care trebue să fie expresia stării de conştiinţă a comunităţii întregi, şi nici în forţa prietenilor, cari te ajută să rămâi încărcat cu greşeli şi păcat".

„Mişcarea este un mănunchi de valori spirituale, este o stare de spirit, care anticipează o lume nouă, ieşită dintr'o prefacere lăuntrică a sufletului omenesc".

„Există o manifestare politică a Mişcării Legionare, şi-o manifestare culturală; şi una socială şi alta morală", cum spune Puiu Gârcineanu. Toate acestea, şi câte mai sunt, rămân unite într'olaltă printr'o mare taină, care pune în acţiune puterile latente ale legionarilor la lumina zilei şi nu în subterană, aşa cum vrei să procedezi, judecând după atitudinea din urmă".

„Mişcarea nu este, şi n'a fost din capul locului, clandestină şi conspirativă. Aceste atribute i le-au dat duşmanii. A fost nevoie de sbucium, de suferinţă şi jertfă multă, ca să iasă de sub acuzaţia incompatibilă cu spiritul ce o animă. Deci nu înţeleg ca Mişcarea să-şi întrerupă activităţile prin suspendare sau renegare; ci acestea trebuesc complectate şi amplificate în conformitate cu cerinţa timpului, eliminând orice impediment sau anormalitate".

„De aceea îmi îngădui ca în faţa dezastrului ce-l privim cu durere să-ţi pun câteva întrebări:

„Ce măsuri ai luat pentru îndreptarea situaţiei ?".

„Când şi unde ai convocat pe cei cari răspund ca Mişcarea să nu alunece pe panta compromisurilor, a disperării şi revoltei fireşti ?".

„Cine face parte din acest Consiliu, pe care-l consulţi la vreme de nevoie sau la grea încercare ?".

„În ce fel răspund legionarii care greşesc faţă de Mişcare, începând cu Şeful ei ?".

„Ce sancţiuni s'au aplicat celor vinovaţi - după judecarea fiecăruia - care au contribuit la compromiterea şi degradarea ei; şi cum ai înţeles să-ţi rezolvi vinovăţia proprie ?".

„Există o circulară a Căpitanului din anul 1935, sub titlul „pedeapsa legionară", în care spune:

„..... Voesc prin aceasta să fac tuturor legionarilor educaţia în sensul de a şti, atunci când greşesc sau se abat dela linia legionară, să-şi recunoască greşala, să plătească prin pedeapsă....."

„Nu e nimeni pierdut, când primeşte o pedeapsă; suntem cu toţii pierduţi atunci când închidem ochii la greşelile legionarilor, pentrucă ne sfărâmăm linia de viaţă legionară, legile noastre în virtutea cărora trăim ca legionari în lume".

„Vom scoate însă noi legionarii un alt om, pe care-l vom opune omului laş, omului vechi, şi care zice: „răspund".

„Răspunde deci, Domnule Comandant, în acest moment al istoriei legionare , te rog eu şi aşteaptă o lume întreagă:

„pentru ca să se împlinească voia Căpitanului şi să se adeverească cuvântul lui;"

„pentru ca să se menţină şi să se desăvârşească unirea;"

„pentru ca să ne regăsim liniştea şi echilibrul înlăuntru, şi să câştigăm prestigiu în afară;"

„ca să dispară vrajba din mijlocul nostru şi să ne întindem mâna frăţeşte ca pe vremuri;"

„ca insinuarea şi intriga să nu fie arme de răsboire între noi şi dincolo de marginea noastră;"

„ca pizma, ambiţia deşartă şi viclenia politicianistă să nu mai diformeze sufletele;"

„pentru ca virtutea cu deprinderea voinţei către bine, adevăr şi frumos să ne încălzească din nou inima şi să ne lumineze mintea cuprinzătoare de gânduri mari şi dezinteresate;"

„pentru ca Legiunea să prospereze după normele etice de viaţă legionară, stabilite de Căpitan dintru început".

„Legiunea trebue să rămână farul luminos, văzut şi cunoscut de toţi şi după care să se orienteze Neamul întreg, în marile cumpeni care îl încearcă; dispariţia ei şi întunericul îl vor toţi piraţii de ieri, de azi şi de mâne".

„Legiunea este şi rămâne Şcoală fără întrerupere, iar scopul acesteia este să formeze, zi de zi, un om nou pentru o Românie nouă. Această Şcoală trebue să funcţioneze în spiritul şi după învăţătura fundatorului, şi'n curgerea vremii să urmărească toate manifestările binelui şi vrăşmăşiile răului, adaptându-se situaţiei, fără să-şi strice legea sau să-şi renege misiunea, cari sunt eterne".

„Această Şcoală, ce s'a născut din nevoile Neamului stă permanent în serviciul lui; şi acei care il servesc sunt preoţii, cari privesc invierea lui cu ochii, mintea, inima şi cunoştinţa învăţătorilor din trecut; căci ei ne-au arătat cu fapta şi cuvântul calea viitorului şi insemnătatea jertfei".

„Ca încheiere a acestor puţine consideraţii, pentru acest moment greu, cred că este nevoie să tragi consecinţele situaţiei generale din Mişcarea Legionară, lăsând ca cei indicaţi de opinia răspunzătoare să oprească actuala stare de descompunere, să structureze diformitaţea prezentă, să avizeze asupra conducerii şi să procedeze la refacerea unităţii, adică să restabilească ordinea morală".

„Personal iţi mărturisesc cu multă mâhnire că nu te mai pot urma in condiţiile ce le-ai creat".

„Mulţumesc pentru toată atenţia ce ai avut-o prin ani faţă de mine. N'am fost străin şi n'am rămas indiferent la nici un fel de atitudine, in raporturile dintre noi".

„Ţi-am dat tot respectul în calitatea de Comandant al Mişcării Legionare, ce ai deţinut-o".

„Te-am apărat de multe ori, şi când ai ştiut şi când n'ai ştiut, având conştiinţa că apăr Legiunea; dar acelaşi lucru l-am simţit şi atunci, când am refuzat s'o fac; cu atât mai mult astăzi, când pe calea ce-o urmezi de un sfert de veac şi chiar mai inainte, continui să-mi port crucea mai departe cu acelaşi scop, cu acelaşi obiectiv şi cu totul desinteresat".

„Eu nu-mi reproşez nimic şi n'am nicio părere de rău pentru atitudinea mea din trecut şi prezent".

„Am conştiinţa împăcată că dorinţa de bine nu m'a părăsit niciodată. Mă rog lui Dumnezeu, ca să nu mi-o încarce nici pe viitor cu mustrări chinuitoare, de-a nu fi prezent în serviciul Legiunii şi al Neamului".

„Aşa am socotit să-mi păstrez raportul de subordonat ce l-am avut până în acest ceas dureros, când ţi-am spus ce am pe inimă".

„Cred că ne-am înţeles, pentrucă legea după care mă conduc e să contribui până la sfârşitul zilelor mele la tăria şi înălţarea Mişcării Legionare, ceea ce consider că este însăşi raţiunea mea de a fi".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

ss Vasile Iasinschi

Odată cu trimiterea scrisorii reprodusă mai sus, D-l Iasinschi mi-a trimis şi o altă scrisoare pentru Popa Niculai, prin mine, în care, între altele zice: „..... Mulţumesc lui Dumnezeu c'am ajuns până în ceasul acesta, când pot să fac un bine. Vă mulţumesc vouă, cari aţi dat semnalul că în Mişcarea Legionară mai e sănătate morală".

El, şi cu Constantin Nagacevschi (scrisoarea din 2 ? 1956), au fost aproape singurii din Mişcare care au apreciat munca şi curajul pus în apărarea moralităţii Mişcării Legionare, în special de Nicolai Popa, a cărui tenacitate şi mare credinţă legionară n'a fost valorată la justa ei valoare de camarazii ce au stat cu Horia Sima până în ultimul moment, şi mai puţin de aşa zişii „mexicani" pe cari i-a scos din poziţia de „disidenţi", în care ar fi trecut în istorie, dacă el tăcea. Să sperăm că istoria va fi mai dreaptă cu el.

LUPTA PENTRU FORMAREA UNITĂŢII LEGIONAR

Ca urmare a acţiunii întreprinsă prin scrisoarea trimisă lui Horia Sima, D-l Iasinschi trimite, pe data de 20 Ianuarie 1954, o circulară legionarilor cari se separaseră de fostul comandant, în următorii termini:

„Camarazi,

„Legionarii ascultă comanda la mine:

JUR în faţa lui Dumnezeu
În faţa jertfei voastre sfinte,
pentru Hristos şi Legiune,
Să rup din mine bucuriile pământeşti,
Să mă smulg din dragostea omenească,
Şi pentru învierea Neamului meu,
În orice clipă,
Să stau gata de moarte.
JUR !

„Este un apel şi legământ, cu care odinioară m'a obligat şi m'a onorat Căpitanul".

„Era un mare şi solemn moment în istoria Mişcării Legionare. Suprema jertfă ne învăluia în pace, rugăciune şi nouri de tămâie. A fost atunci semn prevestitor pentru întreaga obşte românească".

„Aceleaşi cuvinte bat acum la poarta sufletului meu; e un alt moment grav, dureros şi hotăritor: Conducerea Mişcării Legionare a încetat să existe normalmente. Din această pricină îndrăsnesc să răspund impulsului venit din adâncuri".

„Legionarii să ia aminte, aşa cum se găsesc şi oriunde se află; toţi cari sunt cu mintea răvăşită de gânduri, cu trupurile frânte de oboseală, cu sufletul chinuit de durere. Vă adresez acest cuvânt din locul meu de răspundere şi la dorinţa voastră, ca împreună să găsim o deslegare stării îngrijorătoare ce toţi o trăim".

„Nu am niciun fel de ambiţie; nu mă atrage nicio mărire; nu vreau desbinare, ci doresc unire, şi refacerea unităţii, ca să nu ne ajungă blestemul celor drepţi şi curaţi, urmaşi după noi la postul de veghe al tainei româneşti; nu urmăresc conducerea cea greu apăsătoare pe umerii cui simte răspunderea. Ea trebue să se concretizeze, după o matură chibzuinţă, din consimţirea celor mai vrednici, virtuoşi şi corecţi dintre vechile grade legionare prin formula cea mai împăciuitoare şi mai eficace pentru perioada de acum".

„Steagul Legiunii a căzut pe undeva. E datoria noastră să-l ridicăm de acolo. El reprezintă spirit, luptă şi jertfă, gând şi acţiune, adevăr şi dreptate, onoare. Cu el ne acoperim în drumul vieţii, la strălucirea lui ne încălzim în timp de suferinţă".

„În jurul acestui steag ridicat să ne luăm locul, din proprie voinţă a fiecăruia, corecţi precum ne îndeamnă conştiinţa încercată de cremenea celor mai aspre scrupule".

„Din această poziţie - măsuraţi şi stăpâniţi, fără pornire şi patimă - să ascultăm glasul morţilor, să ne încadrăm legilor noastre eterne, să urmăm principiile puse la temelia Mişcării Legionare şi, apărând-o cu toată vigoarea, să pregătim calea învierii Neamului, după cum au prevestit eroii şi martirii noştri, cum a gândit şi simţit Căpitanul".

"Trăiască Legiunea şi Căpitanul,"

ss Vasile Iasinschi".

Pe data de 10 Februarie 1954 D-l Iasinschi ... următoarea circulară:

Camarazi,

„După luni grele de aşteptare şi de judecare a situaţiei din Mişcarea Legionară, am găsit de cuviinţă să-i adresez domnului Horia Sima o scrisoare".

„La 19 Ianuarie 1954 am predat-o recomandat pe adresa ce ştiam. În acea scrisoare am expus o serie de motive şi'n concluzie i-am cerut să tragă consecinţele vinovăţiei sale; am precizat că nu-l mai recunosc Şef al Mişcării Legionare şi de aici înainte, nu-l urmez".

„Acelaşi lucru i-am repetat şi verbal la întâlnirea ce mi-a cerut-o s'o avem în casă la mine, la 28 Ianuarie 1954".

„Din atitudinea domniei sale şi din actele ulterioare a rezultat un refuz categoric".

„Drept aceea, acţiunea mea, care s'a suprapus pe iniţiativa camarazilor din mai multe ţări, am pornit-o în numele Mişcării Legionare".

„Iar ca procesul de închegare a tuturor elementelor curate şi de bună credinţă lăsate la voia întâmplării prin circulara din 28 Octombre 1953, să nu sufere în această perioadă de tranziţie, şi pentru ca răuvoitorii să nu împiedice consolidarea interioară a Legiunii, mi-am asumat răspunderea conducerii, in mod provizor. V'am expediat un apel în care spuneam că trebue să ne adunăm în jurul steagului Legiunii şi să-l ferim de ruina falsificărilor interesate".

„Noi toţi, cari ne-am mobilizat credinţa şi conştiinţa ca să oprim o stare de fermentare şi să înlăturăm un dezechilibru moral, reprezentăm Mişcarea".

Lămuriri:

Începe restabilirea unui plan cu o ţintă precisă.

Suntem în epoca de elaborare.

Este nevoie să creem iarăşi forţă.

Mai întâiu o cât mai strânsă apropiere între toţi.

Atitudine tranşantă, ca orice acţiune reformatoare.

Judecarea situaţiei cu simţul răspunderii, cu înţelepciune şi cu deplin curaj.

Manifestarea unui spirit de pacificare, în toată lumea legionară.

Înclinarea spre unitate şi convergenţă dintr'o înaltă dis-

ciplină morală.

Toate străduinţele de consolidare merg până la îndeplinirea unităţii desăvârşite, cu vindecarea acelei crime sufleteşti ce ne-a consumat din energie şi eficacitate prin atâţia ani grei de suferinţă multă între noi.

Raporturi corecte cu ceilalţi Români; motivarea verbală a mişcărilor din sânul familiei legionare să fie scurtă şi fără tendinţă de jignire; noi apărăm un patrimoniu moral.

Organizarea

Păstrarea tradiţiei legionare este o axiomă elementară.

Recunoaşterea unui şef local, plecând dela cea mai bună înţelegere; eliminarea oricărui germen de discuţie, cu tot dinadinsul.

Constituirea pe unităţi, mai restrânse sau mai largi.

Toţi se adună după afinităţi sufleteşti, din proprie iniţiativă şi nu din ordin.

Baza de acţiune, de discuţie şi de colaborare este spirituală, în toate domeniile, - profesional, ştiinţific, cultural, economic, artistic, social, moral, politic, etc. - şi stă în relaţie directă cu aptitudinea şi dorinţa individuală.

Toate aceste mici organisme incadrate în comunitatea legionară, sub conducerea şefului local consimţit şi stimat, câtă vreme merită, pleacă dela interesele cele mai arzătoare ale României de mâne.

Ele sunt laboratoare de apărare a Românismului cotropit de barbaria comunistă şi atee.

Răzleţii, se încadrează şi ei în comunitatea cea mai apropiată de locul unde i-a izolat destinul. Ceasurile închinate Legiunii şi Neamului le tráesc singuri, sub privegherea lui Dumnezeu.

Noua orânduire constă intr'o ierarhie reprezentativă.

Funcţiunile întră în activitate, după norma şi necesitatea fiecărei ţări sau localităţi unde se găsesc legionarii.

Cotizaţiile se adună după putinţa, înţelegerea şi generozitatea fiecăruia.

Contribuţia la fondul de construcţie a Căminului Moţa - Marin continuă. În curând va urma o circulară, cu o dare de seamă.

Gazeta LIBERTATEA va apărea mai departe.

Instrucţiuni

Respingerea oricărei dialectici ce-ar căuta să justifice poziţie. Cu legile Legiunii formulate şi respectate de Căpitan, obligatorii şi imprescriptibile, nu se face niciun compromis. Numai aşa are rost noţiunea de om nou.

Păstrarea contactului între olaltă, prin corespondenţă, susţinând idealul eliberării pământului strămoşesc, sfânt nouă, şi linia Mişcării Legionare.

Nimeni nu renunţă la luptă.

Schimb de idei reciproc, cu valoare necontestată, despre probleme legionare, la cele care mişcă azi lumea. Fiecare ceas şi fiecare zi este pentru noi un moment istoric. Aceasta ne va legitima mâine în faţa Neamului şi a umanităţii.

Toate ştirile şi întrebările se adresează pe numele meu.

Repet: conducerea ce mi-am asumat-o este provizorie şi nu contrazice mărturisirea din apel".

Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Vasile Iasinschi

REACŢIUNEA D-LUI CDT. AL B.V. ILIE GÂRNEAŢĂ

Declaraţiile D-lui Iasinschi că luarea comenzii Mişcării Legionare din partea lui era numai cu privire la cei ce colaboraseră cu Sima până în ultimul moment; că acea comandă era provizorie, etc., n'au ajuns pentru ca să-l convingă pe Dl. Gârneaţă să nu dea şi el, pe data de 19 Februarie 1954, o circulară prin care îl dezavuiază; înfiinţează în mod provizoriu Consiliul Suprem Legionar şi ordonă ca legionarii să se grupeze în jurul gradelor Căpitanului existente în locul în care se află. Conţinutul este următorul:

Camarazi,

„Cu binecuvântarea Cerului şi ocrotirea Sfântului Arhanghel Mihail, generaţia noastră reuşise să închege cea mai mândră organizaţie pusă vreodată în slujba destinului istoric al Neamului Românesc".

„De ani de zile însă o insidioasă primejdie stărue asupra Mişcării noastre: actele grave săvârşite în numele Legiunii, - dintre care unele poartă pecetea demenţei - precum şi abaterile dela cele mai elementare legi ale omeniei româneşti sunt, toate, nu numai semne de slăbire a trăirii legionare, ci şi de alunecare pe un drum care duce direct la trădare faţă de Legiune şi Căpitan. Una din aceste abateri a fost picătura care a vărsat paharul plin al atâtor amărăciuni. Ea a avut însă şi darul miraculos de a risipi vraja sub imperiul căreia mulţi dintre voi nu vedeţi că *unitatea* legionară este de mult sfărmată în bucăţi".

„Sub mirajul unei *pseudo-unităţi* şi printr'o interpretare pur formală a unor dispoziţii din Cărticica Şefului de Cuib, mulţi camarazi au nesocotit *reala unitate,* călcând astfel principiile de fond ale Mişcării".

„Prin faptele sale, Horia Sima s'a eliminat definitiv din Mişcarea Legionară. S'a înlăturat astfel, fără convulsiuni, piaza rea care impiedica rezolvarea crizei din sânul Mişcării".

„Nouă *tuturor* legionarilor ne revine acum sarcina de a purcede la o grabnică regrupare a noastră sub un *singur steag,* cel al Căpitanului. Desigur că o restabilire trainică a vechii armonii, va cere timp. Nu se poate reconstrui în câteva zile ceea ce s'a irosit în 15 ani ! Va cere timp şi sacrificii morale: în primul rând *sacrificiul total al ambiţiilor personale !"*

„Ce aspecte va căpăta această refacere, se va decide de către organele legionare, care se repun în funcţiune şi a căror principală menire este reindrumarea Mişcării pe făgaşul ei firesc dela care a fost abătută zi de zi după moartea Căpitanului. În orice caz, va trebui să se ţină seamă de învăţămintele pe care ni le oferă nenorocita experienţă făcută dela asasinarea Căpitanului şi până astăzi. *O conducere de unul singur, fie ea şi provizorie, nu se mai armonizează cu starea psicologică ce s'a creat în sufletele legionarilor".*

„În unele din aceste suflete, pe de altă parte, răbdarea legionară a atins culmi periculoase. De aceea, ca nu cumva să se producă gesturi sau fapte dăunătoare prestigiului Mişcării, care să degenereze în anarhie şi să ajute duşmanilor noştri, care vor încerca să profite de aceste momente, am simţit obligaţia, in calitatea mea de unicul membru fondator al Mişcării Legionare in libertate, şi de şef al generaţiei dela 1922, să

iau contact cu ceilalţi comandanţi ai Căpitanului, dintre care unul al Bunei Vestiri, *şi de acord cu majoritatea lor* să constitui, sau mai bine zis să reconstitui *Consiliul Suprem Legionar,* care *girează conducerea Mişcării Legionare până ce ne vom întoarce în Patrie,* pentrucă numai pe pământul strămoşesc şi în luptele duse contra celor ce astăzi încearcă să-l profaneze, se vor fi făurit elitele care să continue opera Căpitanului".

Camarazi,

„Făcându-vă cunoscute cele de mai sus, ţin să remarc reacţiunea sănătoasă şi eficace a elementelor cinstite legionare faţă de incorectitudine şi mişelie, de oriunde ar fi venit ele. Aceasta e un semn care ne îndreptăţeşte speranţa că prin ajutorul lui Dumnezeu şi prin dragostea, corectitudinea, şi dăruirea totală vom reface, odată cu atmosfera caldă de trăire legionară, şi unitatea sdruncinată, dar râvnită de toţi".

Camarazi,

„Aveţi răbdare şi nu vă agitaţi. Suntem pe drumul cel bun, dar ne despart Continente şi Oceane şi ne-au asprit frământările din ultimii ani. Luaţi contact cu Comandanţii legionari şi cu celelalte grade ale Căpitanului pe care le vedeţi pătrunse de chemarea momentului, iar pentru alte lămuriri scrieţi direct. Să facem cu toţii eforturi convergente pentru a ne regăsi, ca pe vremuri, frate cu frate şi mai mult decât cu frate" !

„În scopul acesta:

Desbrăcaţi de porniri şi patimi, să facem să înceteze orice fricţiune, de orice natură, dintre noi. Nici acuzaţii şi nici scuze. Nu e timp de aşa ceva, acum când Neamul aşteaptă ajutorul nostru.

Agenţilor provocatori, oamenilor de rea credinţă şi canaliilor nu le răspundeţi ! Excludeţi polemica !

Să ne sfătuim reciproc pentru a găsi calea cea mai bună ca munca şi jertfa comună să rodească pentru Neam.

Să ne întoarcem la principiile strict legionare şi să ne supunem legilor noastre dintru început, creind o atmosferă de dragoste, de frăţie şi de constructivă armonie care ne atrăsese pe vremuri admiraţia lumii de bună credinţă şi respectul adversarilor.

Să ne pregătim pentru zilele de luptă şi de reconstrucţie ce ne aşteaptă .

Preocuparea principală să ne fie reconstruirea organică și armonioasă a Mișcării care, prin înalta ei linie morală și printr'o activitate înțeleaptă și desinteresată, va iradia încredere în lumea românească și străină.

După toate cele întâmplate s'ar putea ca unora dintre noi să li se pară greu de realizat toate acestea, în împrejurările de față, dar tocmai aici trebue să intervină credința legionară, în fața căreia nu rezistă nici greutățile și nici obstacolele.

Să dăm dovadă că n'am uitat a fi adevărați legionari. Așa cum ne-a învățat și ne-a vrut Căpitanul ! Neînfricați, corecți, desinteresați, nobili, credincioși și biruitori !"

„Trăiască Legiunea și Căpitanul !

ss Ilie Gârneață"

Dispoziții:

1.- Pe data prezentei intră în funcțiune Consiliul Suprem Legionar. Din el fac parte de drept toți Comandanții legionari cu excepția amintită mai sus. Consiliul Suprem va fi secundat de Consiliul celorlalte grade ale Căpitanului (Cdți Ajutori și Instructori), precum și de sugestiile bune ale oricărui camarad.

2.- Legionarii de pretutindeni se grupează sub comanda gradelor, în ordine ierarhică, sau pe afinități în jurul elementelor celor mai vrednice și mai de nădejde.

3.- Să ni se trimită pe adresa din Buenos Aires, unde ne găsim cinci din cei nouă Comandanți, care intră de drept în Consiliul Suprem, rapoartele referitoare la încadrări.

4.- Legionarii să aștepte în liniște dispozițiile care le vor parveni imediat după reconstruirea Unității.

ss Ilie Gârneață - Cdt. al B.V.

În fața acestei noi probleme - neînțelegerea dintr D-nii Cdți Gârneață și Iasinschi - pe data de 20 Februarie 1954, i-am scris lui Badea Vasile, între altele, următoarele:

Dragă Băditță Vasile,

„ ..... Circulara cu răspunderea ce v'ați asumat-o, are mai multe fețe. Vă rog să credeți că vă spun complectamente cinstit părerea mea. E bună pentru masa legionară, care l-a urmat pe Sima și care încă nu e dispusă să dea mâna cu cei

ce au încetat de a-l urma de mai de mult. Mă tem însă să nu se supere D-l Gârneață și așa să se piardă posibilitatea unei regrupări a forțelor legionare. De aceea v'aș ruga, dacă vă e posibil, să stăruiți în a-i explica bine lucrurile ..... Mi-e teamă ca să nu creem cumva în loc de două, trei grupe".

ss M. Popinciuc

În scrisoarea ce i-am trimis D-lui Iasinschi pe data de 20-II-1954, am adăugat:

„După venirea scrisorii D-voastră cu luarea răspunderii, lucru de care nu l-ați înștiințat pe D-l Gârneață, Dumnealui, supărat cred eu, a dat o circulară prin care înființează Consiliul Suprem, și în care, oarecum, nu vă recunoaște răspunderea ce v'ați asumat. Ieri am fost la el și după discuții destul de lungi, am ajuns amândoi la concluzia că D-voastră, care scrieți cu mâna, nu aveți copii după scrisorile ce trimiteți, deci că ați fost sigur că l-ați pus în cunoștință de cauză de această circulară, care era adresată numai celor ce-l urmează pe Horia Sima. Cum interesul primordial este să se formeze odată unitatea Mișcării și cum aceste două circulări - adică a D-voastră, și a D-lui Gârneață - au produs în sufletul legionarilor o mare nedumerire, D-l Gârneață a admis propunerea mea ca să dați împreună o circulară, a cărei text el vi-l trimite mâine".

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

În același sens îi scrisese și Popa Niculai pe data de 11 Februarie 1954. Drept urmare, pe data de 27 Februarie 1954 ne-o trimis amândurora următorul răspuns:

Dragii mei,

„ ..... N'am înțeles să iau conducerea Mișcării, jignind astfel pe D-l Gârneață sau stânjenind unitatea Mișcării. Răspunderea mi-am luat-o numai pentru legionarii ce se desprind de Horia Sima, cari urmează să se organizeze, pentru ca din această poziție sau chiar înainte, într'o ședință, adunare sau convenire (cum vreți să-i spuneți), să facă public o declarație de desolidarizare de omul Horia Sima, rămânând cu Legiunea; iar provizoriu înseamnă o săptămână, două, o lună, până mă înțeleg cu D-l Gârneață, cum și în ce fel să lansăm apelul la unirea tuturor legionarilor sub un singur steag și-o singură conducere în asentimentul tuturor și nu numai a unei părți".

„Pentru această unitate, dacă este nevoie, sau dacă ea se

poate face fără mine, eu mă dau la o parte. Dar n'aş vrea nici într'un caz să eşueze această luptă, începută de voi doi, din pricina bănuelilor, a neîncrederii, a intrigilor ce-ar pătrunde pe nesimţite între noi, căci Horia Sima lucrează fără preget şi fără alegerea mijloacelor. I-am scris D-lui Gârneaţă împreună cu Ţâlnariu, că-l aşteptăm să vină în Europa, să stăm de vorbă şi să hotărim ceva de durată".

„Astăzi am primit ştiri din USA şi Canada; sunt cu noi. N'a fost uşor. Posteucă în scrisoarea ce-o va adresa săptămâna viitoare lui Horia Sima, ne-a întrecut pe toţi".

„Dar organizarea în Argentina o puteţi face direct sub conducerea domnului Gârneaţă".

„N'aş vrea să fiu bănuit că eu îmi fac partid sau bisericuţă în Legiune. Departe de mine gândul prozelitismului practicat de Horia Sima".

„Eu înţeleg ca toată lumea să fie în serviciul Legiunei, care stă la dispoziţia Neamului etern. Socot o crimă, pentru oricine îşi pune problema de şefie. Aceasta trebue să fie expresia unei „stări de spirit nevăzute". „Simbolul acestei stări de conştiinţă", cum spune Căpitanul".

„Toată acţiunea noastră trebue să se desvolte până la capăt şi să nu rateze. Iată de ce mă tem eu, pentrucă sunt semne, ici, colo, care pe mine mă disgustă".

„Fiţi la înălţime ! Înţelegeţi momentul actual ! Judecaţi fără pasiune şi părtinire !

„Discutaţi cu D-l Gârneaţă situaţia şi arătaţi-i cât de necesară este o înţelegere pe bază de realităţi".

„Vă rog să mă ţineţi la curent cu toată desfăşurarea lucrurilor".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul !

ss Vasile Iasinschi".

Cu tot sfatul dat de D-l Iasinschi de a face organizaţia sub comanda D-lui Gârneaţă, având în vedere „dragostea" ce avea Ioraş şi alţii, pentru Palaghiţă şi prietenii acestuia, printre care figura şi D-l Gârneaţă, datorită acuzaţiilor ce acela adusese pe nedrept în cartea sa „Garda de Fer" la adresa lor, pe data de 7 Martie 1954 se constitue grupul legionar din Argentina sub conducerea lui Ioraş, depinzând de D-l Iasinschi, îngreunând şi mai mult posibilitatea unei unităţi mai profunde. De aceea, chiar a doua zi, 8 Martie 1954, i-am scris D-lui

Iasinschi următoarele:

Dragă Bădiţă Vasile,

„Ieri, Duminecă, ne-am adunat cei mai jos iscăliţi, adică pe hârtia alăturată, şi am discutat situaţia. Ne-am constituit în grup sub conducerea lui Ioraş".

„ Eu revin însă la aceeaşi problemă: Unitatea. Sunt mulţi cari în aceşti ani scurşi, au trecut de multe ori limitele impuse de buna cuviinţă faţă de ceilalţi camarazi ai noştri cari se rupseseră de noi şi cari şi azi bucuroşi ar face prostia de a nu da mâna cu ei. Pentru ca să nu se întâmple acest lucru, V'am scris eu şi V'am rugat să daţi ordin aici ca organizarea să se facă împreună cu D-l Gârneaţă. Revin şi de data aceasta cu aceeaşi rugăminte: scrieţi lui Ioraş să procedeze in concordanţă cu D-l Gârneaţă".

„Am fost cu scrisoarea primită dela D-voastră, cea adresată mie şi lui Niculai, la D-l Gârneaţă şi am discutat cu el mult asupra problemelor ce se pun. El mi-a spus că V'a scris şi că e sigur că vă veţi înţelege. Eu i-am accentuat, şi el a recunoscut, că unitatea nu o poate face niciunul dintre D-voastră, ci numai amândoi la un loc. Sper că atunci când veţi ajunge să staţi de vorbă, vă veţi înţelege foarte repede".

„Să nu vă mire că eu sunt contra unei organizaţii separate - şi în special aici în Argentina - şi că susţin că de data aceasta ori se face unitatea Mişcării, ori Mişcarea Legionară a murit, şi în consecinţă nu mai are niciun sens oboseala noastră .....".

„Al D-voastră,

ss Mardarie Popinciuc".

Ordinul cerut a venit. De acord cu D-l Gârneaţă s'a fixat data de 17 Aprilie 1954 pentru adunarea în casa lui din strada Araoz 2361, unde să se pună bazele nouăi organizaţii legionare. În ziua aceea au venit la locul fixat aproape toţi legionarii cari mai rămăseseră în Argentina, inclusiv Emil Popa. Lipsea însă Ioraş. Întrebând, nu-mi mai aduc aminte cine, ce-i cu el, cineva a spus că a declarat că nu vine dacă D-l Gârneaţă nu-l chiamă în formă personală. Atunci a sărit Şeitan zicând:

- Ia'uzi D-le ce pretenţii ! Nici mai mult, nici mai puţin decât chemarea personală din partea Bădiei Ilie ! Dar .....

- Niciun dar, Nea Nicule, i-am răspuns eu lui Şeitan. Dacă Badea Ilie are cel mai mare interes, atunci Badea Ilie tre-

bue să facă tot ce-i stă la îndemână ca Ioraş să nu îngroaşe rândurile lui Horia Sima.

Şi Badea Ilie a făcut-o, spre surprinderea multora; s'a dus la barul unde i se spusese că se găsea Ioraş, şi peste puţin timp a apărut cu el împreună între noi.

Deşi am pledat în toate formele că eu, care ajutasem pe Popa Niculai la demascarea lui Horia Sima nu puteam fi numit, cel puţin în această perioadă de început de organizaţie nouă, în nicio funcţie, nu m'am putut scăpa. Cdt-ul Ajt. Niculai Horodniceanu a fost numit Şeful legionarilor din Argentina, Instr. Leg. Dumitru Iosifescu a fost numit Şeful Garnizoanei Buenos Aires, iar eu, ajutorul lui. Pe lângă această funcţie, aveam pe aceea de casier al Fondului Presei - creat la sugestia mea - şi pe aceea de casier al Căminului Moţa - Marin; Şeitan a fost numit Şef al Colportajului.

În acea vreme Garnizoana Buenos Aires se compunea din patru cuiburi: unul format de către Cdţii Legionari, altul în care se strânseseră Cdţii Ajt., al treilea sub conducerea lui Vasile Olteanu, în care milita D-l Prof. Găzdaru, şi al patrulea, cuibul meu. În total se încadraseră 35 de legionari.

Pe data de 26 Mai 1954, ajutat de Garnizoana Buenos Aires, Badea Ilie Gârneaţă a plecat spre Europa pentru ca acolo, împreună cu D-l Iasinschi să structureze în mod definitiv noua organizaţie a Mişcării Legionare. Badea Ilie mi-a trimis, împreună cu D-l Iasinschi, o ilustrată, anunţându-mă că a sosit în Spania cu bine şi cu mult entuziasm s'a pus pe lucru, de acord în toate cu D-l Iasinschi. Pe data de 10 Iulie 1954 le-am trimis câteva rânduri, pe care le-am început în felul următor:

„Dragă Bădiţă Ilie şi Vasile,

„Vă scriu la amândoi împreună, nu din motive de economie de timp ori hârtie, ci pentrucă am reuşit să vă am în cap şi în suflet la un loc, şi pentru nimic în lume nu aş dori să vă despart".

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

Credeam că treaba noastră, a legionarilor simpli, se terminase cu bine şi deci de acum puteam să răsuflăm mai uşor. Comunicatul din 8 Noembrie 1954, dat cu ocazia întâlnirii de la Majadahonda, unde a luat fiinţă Consliul Conducător format din D-l Gârneaţă ca „primus inter pares", D-l Iasinschi şi D-l Papanace, părea să-mi dea dreptate. Iată ce zicea comunicatul:

PENTRU REFACEREA MIŞCĂRII LEGIONARE.
HOTĂRÎRE

„Delegaţii Legionarilor din exil, convocaţi în adunare ad hoc la Erding, în zilele de 1 - 8 August a.c., luând în considerare criza de conducere, în care de ani de zile se sbate Mişcarea Legionară, au hotărît să confere sarcina Conducerii unui Consiliu de trei, compus din D-nii: Comandant al Bunei Vestiri şi fundator al Mişcării ILIE GÂRNEAŢĂ şi Comandanţii Legionari VASILE IASINSCHI şi CONSTANTIN PAPANACE, cu misiunea de a lua toate măsurile, pe care le vor crede necesare, pentru refacerea Mişcării pe linia Căpitanului, punerea în funcţie a Senatului Legionar ca organ deliberativ, sancţionarea abaterilor fostului Comandant al Mişcării, d-l Horia Sima, dela morala şi spiritualitatea legionară, restabilirea armoniei între Românii cu dragoste de Neam, spre a potenţa lupta pentru apărarea intereselor româneşti în străinătate, eliberarea şi reconstrucţia Ţării".

„Ţinând seamă de această decizie precum şi de indicaţiile rezultate din consfătuirile avute cu legionarii din diferite ţări, înainte şi după adunarea dela Erding, se hotărăşte:

1). Înfiinţarea CONSILIULUI CONDUCĂTOR AL MIŞCĂRII LEGIONARE format de cei trei Comandanţi Legionari desemnaţi mai sus.

În grup constituit, ei preiau şi exercită comanda Mişcării până când împreună cu legionarii din Ţară se va putea rezolva în mod integral problema conducerii. Consiliul va fi prezidat de D-l Comandant al Bunei Vestiri ILIE GÂRNEAŢĂ ca cel mai mare şi vechiu în grad în spiritul lui „primus inter pares".

2). Până la statuarea şi reorganizarea Senatului Legionar ca organ deliberativ, se pune în funcţiune CONSILIUL LEGIUNII cu scopul de a discuta şi da direcţii în mare Mişcării Legionare.

Toţi Comandanţii Bunei Vestiri şi Comandanţii Legionari făcuţi de Căpitan şi rămaşi fideli principiilor sale, fac parte de drept din Consiliul Legiunii.

Deasemeni fac parte de drept, pe toată durata funcţiunii

lor, toţi aceia cari îndeplinesc funcţiuni importante în Mişcare, ca secretar, casier, şefii pe ţări şi alte funcţiuni pe care Consiliul Conducător le va aprecia de acelaşi rang. În acest Consiliu vor intra prin cooptare şi elemente cu prestigiu, din toate categoriile sociale, care au dat dovada credinţei şi a constanţei.

3). Principiile de organizare fixate de Căpitan rămân valabile. Aplicarea lor se va face ţinându-se seamă de condiţiile specifice fiecărei ţări din emigraţie şi conformându-se legilor în vigoare.

4). Consiliul Conducător îşi însuşeşte rezoluţia adoptată de Adunarea dela Erding, în legătură cu abaterile fostului Comandant al Mişcării D-l Horia Sima, dela morala şi spiritualitatea legionară. În consecinţă, consideră pe acesta decăzut din orice funcţiune în cadrul Mişcării şi deci, fără drept de a vorbi în numele ei. Un Juriu de Onoare va judeca, cu riguroasă obiectivitate, faptele incriminate, dând celui în cauză posibilitatea să se apere şi eventual, să se reabiliteze prin abnegaţia şi spiritul de jertfă pe care le va dovedi în viitor, în interesul Mişcării Legionare.

5). Din respect faţă de suferinţa şi lupta ce de mai bine de un deceniu o duc camarazii din Ţară, Consiliul Conducător suspendă orice avansări în grad pentru legionarii din exil. În acest spirit, vor fi reconsiderate şi gradele conferite în toată perioada exilului. Legile pentru selecţionarea elitei fixate de Căpitan în Jurământul Moţa - Marin vor fi aplicate cu obiectivitate, pentru înlăturarea criteriilor lăturalnice şi consacrarea meritelor reale.

6). Pentru o mai bună încadrare în ordinea democratică, Consiliul Conducător îşi propune să pună în studiu reorganizarea „Partidului TOTUL PENTRU ŢARĂ", menit de Căpitan să fie expresia politică a Mişcării Legionare, care este în primul rând, o şcoală de educaţie spirituală a Naţiunii Române. La momentul oportun, se va convoca un congres general spre a statua în acest sens.

7). Măsurile de organizare enunţate mai sus sunt luate mai mult în raport cu situaţia legionarilor din exil. Ele vor putea fi revizuite sau complectate, când se va putea delibera şi cu camarazii din Ţară. Pe baza realităţilor rezultate după eliberarea Neamului de sub jugul comunist, se va adopta organizarea cea mai potrivită pentru promovarea idealurilor legionare de libertate, dreptate, omenie românească şi spiritualitate creştină".

CONSILIUL CONDUCĂTOR AL MIŞCĂRII LEGIONARE
ss Ilie Gârneaţă ss Vasile Iasinschi ss Constantin Papanace
Majadahonda, 8 Noembrie 1954.-

Abia cunoscută acea hotărîre, m'am pomenit cu o surpriză. Pe la mijlocul lunei Noembrie 1954, mă găseam într'o zi, împreună cu Iosifescu - Şeful Garnizoanei - în Araoz, unde avusese loc o şedinţă a cuibului nostru. După terminarea şedinţei, ceilalţi membri din cuib au plecat, iar eu cu Mituş am rămas, pentrucă Cdt-ul Ajt. Arnăutu şi Instr. Leg. Dumitru Tărăoiu ne-au spus că vroiau să vorbească cu noi. Vorba a fost scurtă. Ne-au cerut, pur şi simplu, să renunţăm la funcţiile ce îndeplineam, pentrucă stătusem alături de Horia Sima până în ultimul moment, deşi ştiam - după dânşii - că acela greşise, de multă vreme de mai înainte, etc.... Mituş, care primise Şefia Garnizoanei din ordin, şi nu din plăcere, le-a tras o bruftuială şi i-a anunţat că nu mai vrea să fie şeful unor legionari ca ei. A plecat trântind uşa. Când am rămas singur cu ei, m'au privit lung şi Arnăutu m'a întrebat:

- Tu ce aştepţi ?

- Eu aştept ordinul celui care m'a pus în postul pe care îl am. Voi v'aţi înşelat cu mine. Eu nu sunt obişnuit să plec pentrucă vouă nu vă vine bine să staţi sub conducerea mea. Dacă nu vă place, cereţi D-lui Gârneaţă să mă schimbe. Ştiţi bine că eu n'am vrut să fiu numit în niciun post; atunci ce vreţi, când cel ce este după voi singurul care are drept să vorbească acum în Mişcare, m'a numit ? Ori dreptul îl are numai când face ceea ce vă place vouă ? Pentru ceea ce aţi făcut acum aici, o să cer să fiţi pedepsiţi. Şi acum faceţi-mi plăcerea şi lăsaţi-mă în pace.

Nu-mi aduc aminte dacă au fost pedepsiţi ori nu; nu m'a interesat prea mult acest amănunt; ştiu că în locul lui Iosifescu a fost numit Şef al Garnizoanei, Ion Bodoc, care a primit cu condiţia ca eu să rămân în funcţia de ajutor al lui, mai departe.

Iată deci că antinomia cubani - mexicani s'a pus din nou în funcţie şi ne-a dat, ne mai dă, şi ne va mai da încă mult de lucru. Dovada am avut-o numai la vreo câteva săptămâni du-

pă cunoaşterea luării comenzii Mişcării de către noul Consiliu Conducător, când D-nii Cdţi. Lefter, Virgil Ionescu şi Şeitan, (Dragomir-Jilava nu apăruse niciodată în nicio parte), au trimis o scrisoare numitului Consiliu, anunţându-l că nu-l recunosc; apreciere ce Şeitan a desminţit la adunarea ţinută pe data de 3-VIII-955 la Araoz, în sensul că el consideră că ceea ce scrisese Consiliul Conducător era numai o cerere, un deziderat, ca D-l Gârneaţă să-şi ia singur răspunderea conducerii.

Din motivul amintit mai sus, şi altele, pe la începutul lunei Octombrie a anului 1955, fratele Bodoc a renunţat la şefia Garnizoanei; aşa că din nou, fără să fiu întrebat dacă vreau, am trebuit să iau şefia Garnizoanei.

În faţa acestei noi situaţii, pe data de 16-XI-1955 i-am scris lui Victor Apostolescu, în calitatea lui de Secretar al Mişcării, următoarele:

„Dragă Victore,

„După cum vezi a trecut cam multă vreme de când ţi-am scris şi nu mi-ai răspuns. De data asta însă, sper că răspunsul va veni mai repede, pentrucă nu se tratează de mine, ci de garnizoana de aici. Bodoc, ne mai putând aştepta răspunsul la cele cerute de el, a demisionat dela conducerea garnizoanei, predându-mi-o, eu fiind de drept numai un girant al şefiei, în calitatea ce am avut, de ajutor de şef de garnizoană".

„Cred că cel mai normal ar fi să numiţi aici un şef de grup, şi să-i permiteţi lui să-şi aleagă supuşii. În orice caz, - şi te rog să mă crezi - că nu o fac din modestie sau din ranchiună; eu nu sunt bun pentru şef de garnizoană. În primul rând pentrucă:

1.- Toţi cei ce n'au văzut încă unde şi pe unde să meargă, spun că vina este a mea şi a lui Popa Niculai că s'a ajuns la actuala stare de lucruri. Cum noi încă mai credem că e necesar să-ţi ajuţi camaradul căzut în nevoie, cred că ar fi nefolositor să servesc de obstacol, după ce am servit de punte de legătură.

2.- Nu uita că eu am avut foarte multe discuţii aproape cu toţi, şi încă destul de violente, lucruri ce mulţi nu pot să mi le ierte, pentrucă s'a dovedit că am avut dreptate.

3.- Nu mi-ar ierta-o Popa Niculai, el vroind să fie numit şef de garnizoană. Şi eu acum numai de sfadă nu am poftă.

4.- N'aş dori ca numirea mea de şef să fie speculată ca un fel de decoraţie ce mi se acordă pentru un gest pe care îl cred de datoria oricărui legionar.

5.- Sunt tot ajutor din 1952, încât a început lumea să spună că eu nu am fost numit, ci sunt născut ca să-mi bag nasul peste tot locul.

6.- Am, tată, familie mare şi remuneraţie mică, după buget, aşa că înţelegi cam cum se aranjază omul. Ba mai vreau să-mi public şi o carte, nu de amintiri, nu te speria, ci de drept; deci cred că mă puteţi decora un pic şi pe mine, numai cu ceva timp".

„Dragă Victore, ştiu că vei zice că aceste chestii nu sunt de competenţa ta; eu însă, ca unul care ştie de cât se poate face de mătăluţă în aceste chestii, sper că m'ai înţeles şi pe curând va fi numit aici şeful de garnizoană. Răspunsul la ultimele instrucţiuni îl las în seama celui ce va să vie. Amin !"

„Cu drag şi cu Tr. L. şi Căpitanul,

ss Dr. M. Popinciuc".

Răspunsul a venit pe data de 24 Ianuarie 1956, când am fost numit Şef al Legionarilor din Argentina.

DIN NOU PRIN MLAŞTINĂ

Încă pe vremea când era Şef de Garnizoană aici Instr. Leg. Iosifescu Dumitru, D-l Iasinschi a trimis prin mine legionarilor de aici, un comunicat în care le face cunoscut că Vălimăreanu a publicat în no. 45 din Vatra, din Septembre 1954, o „scrisoare din Brazilia", cu un conţinut „insinuant până la refuz", care ne privea direct pe noi cari porniserăm acţiunea de regenerare a Mişcării Legionare, cerând să ne spunem şi noi părerea asupra acelei scrisori; remarcând că a cerut „explicaţii şi luare de atitudine" D-lor Gârneaţă şi Papanace.

Pe data de 2-X-954, Şeful Garnizoanei, Iosifescu, i-a scris următoarele:

„Domnule Comandant,

„Văzând scrisoarea D-voastră din 18 Sept. 1954, adresată câtorva din camarazii noştri, Garnizoana din Argentina Vă aduce la cunoştinţă că înfierează intriga urmărită de corespondentul ocazional al „Vetrei" (No. 45, Sept. 1954)".

„Garnizoana noastră, ca unitate constituită, nu face nicio deosebire între camarazi şi socoteşte că cele scrise de d. (Francu) în sus-zisa publicaţie, este opera unui agent provocator".

„Legionarii din Argentina, consecvenţi cu hotărîrea luată la 17 Aprilie a.c., sunt convinşi că numai dragostea camaraderească va fi în stare să topească toate asperităţile inerente vremurilor grele prin care am trecut. Folosim ocazia ca să Vă asigurăm, pe toţi D-nii Cdţi Leg. de dragostea şi devotamentul nostru".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Instr. Leg. Iosifescu D-tru".

Se pare vă vântul zavistiei începuse să încurce rândurile noastre din nou. Vălimăreanu se trsnsformase într'o problemă, poate tot aşa de mare ca şi cartea lui Palaghiţă. Dl. Iasinschi cerea desavuarea amândurora şi D-nii Gârneaţă şi Papanace nu vroiau să ia nicio atitudine, căutând mereu amânarea unei soluţii. Toate aceste chestii aveau consecinţe în funcţionarea Consiliului Conducător, care, ca să nu zic că se paralizase, şchiopăta destul de vizibil. Toate aceste lucruri, şi calitatea mea de Şef al Legionarilor din Argentina m'au obligat să-i scriu pe data de 16-VIII-1955, D-lui Iasinschi, - pe care ceilalţi doi membri ai Consiliului Conducător îl acuzau că împiedică funcţionarea acestui organism, acuzaţie susţinută, în parte, şi de funcţiunile centrale, - următoarele rânduri:

„Domnule Comandant,

„ ..... De doi ani de când cea mai mare parte a legionarilor s'a desprins de Horia Sima, singurele lucruri luminoase sunt Consiliul Conducător al Mişcării Legionare şi numirea lui Apostolescu, Racoveanu şi Popa Virgil în diferite posturi.... Va să zică, după o perioadă de haos, am ajuns în una de legalitate. Dar constatăm, şi o spun cu multă durere, că Consiliul de Conducere pare a nu fi vizibil. În primul rând pentrucă deciziile lui trebuesc luate cu unanimitate absolută, lucru imposibil unde sunt trei; ştiindu-se (iertaţi-mi impertinenţa) că unde sunt trei români există patru păreri. Şi nu este viabil şi pe motiv că locuiţi în ţări diferite. Dacă ne mai gândim şi la unanimitate absolută, înseamnă că dacă unul se încăpăţînează ca să se facă tot ce vrea el, atunci înseamnă că ori se admit toate părerile lui, ori nu se face nimic. Şi se pare că aşa se întâmplă, pentrucă rezultatele practice, având în vedere că au trecut doi ani de când se tot discută, sunt aproape neînsemnate".

„Desigur, veţi zice că e uşor de criticat, dar să te văd în locul meu, şi după aceea să vorbeşti ! Pentru a mă scăpa de asemenea acuzaţie, vin cu propuneri practice: pornind dela un lucru cert, adică dela existenţa Consiliului Conducător al Mişcării Legionare, propun ca actuala Conducere să studieze următoarele soluţii:

1) Înfiinţarea unui For, Senat, ori Consiliu Superior, (numele are puţin interes), numit de actuala Conducere, din care să facă parte Cdţii B.V., Cdţii Leg. şi Cdţii Ajt. de pe vremea Căpitanului, plus personalităţile care veţi crede că merită acest lucru, şi funcţiile legionare mari. Puterea de comandă, sau suveranitatea legionară, să fie trecute asupra acestui organism. Acest organ să aleagă un Comandant al Mişcării Legionare pe termen limitat, cu drept de a-l retrage oricând, şi care să fie obligat a depune raport de activitate în faţa acestei instanţe. Asta ni se pare nouă, legionarilor, formula cea mai logică şi cea mai viabilă, pentrucă are deslegată în ea chestia durabilităţii, şi ar fi o garanţie că am avea o armă contra ifoselor oricui care, întâmplător, ar ajunge la comanda Mişcării, cât şi o pază contra neputinţei câtorva".

Face impresia unei revolte, sau a unei nesubordonări ierarhiei actuale, dar Vă rog din suflet să mă iertaţi dacă îndrăznesc să spun ceea ce toţi gândesc, şi din un motiv sau altul, nu-l spun: noi legionarii nu ne simţim deloc răspunzători de actuala situaţie în care se găseşte Mişcarea Legionară. Răspunderea este a Comandanţilor Legionari. Ei l-au ales pe Horia Sima, ei n'au ştiut să-l îndepărteze fără ca să rupă Mişcarea în grupuri, şi tot ei sunt acei cari azi nu se pot pune de acord. Nu e deci normal când legionarii cer un organism care să poată anihila aceste ambiţii ? Vă spun aceste lucruri conştient că de va dura aşa încă vreun an, toată stima şi respectul de care se bucură încă gradele legionare, nu va mai exista, şi acest lucru ar fi cea mai mare lovitură ce i s'ar fi putut da Mişcării. S'ar rupe cu unul dintre principiile fundamentale ale Mişcării, ierarhia, fără care eu nu văd posibilă Mişcarea Legionară. Şi vina nu poate fi dată pe legionari, în nicio formă.

2) Dacă nu puteţi cădea de acord asupra celor expuse mai sus, formaţi un corp numai din Comandanţii Legionari, care să delege pe unul cu conducerea, deşi cred că un asemenea corp e sortit pieirii din cauza neînţelegerii dintre componenţii lui.

3) Dacă nici aşa nu merge, declaraţi-vă D-voastră trei instanţă de control şi delegaţi pe cineva cu conducerea. Sau, delegaţi pe unul dintre D-voastră, ceilalţi doi formând instanţa de control.

5) Dacă niciuna din cele expuse nu merge, împărţiţi-vă sectoarele de activitate între D-voastră trei, numai să ieşim din impasul în care ne aflăm.

„Domnule Comandant,

„ .....e absurd să se lase în legionari credinţa că sunt mai buni decât Cdţii lor - ei desbrăcându-se de orice ambiţii, depunând grade, care în definitiv erau legale - şi Comandanţii neputând să se rupă din ambiţii personale, pentru ca să poată trăi Mişcarea Legionară„ !

„Dacă m'am lăsat dus de curent şi am spus prea mult, sau n'am ales forma în care să-l spun, Vă rog să mă scuzaţi. Am spus'o cu credinţa că Vă fac un serviciu personal D-voastră, şi indirect, celorlalţi Comandanţi ai Mişcării....."

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

La scrisoarea de mai sus D-l Iasinschi mi-a răspuns cu aceasta ce reproduc în continuare, din 14-IX-1955, din care reies cu destulă evidenţă motivele de fricţiune ce existau pe acea vreme între Comandanţii noştri:

„Dragă prietene şi camarade Popinciuc,

„Nu mi-a fost posibil să-ţi răspund de îndată la scrisoarea matale din 16-8-55. Şi nu e rău ca înainte de a-ţi scrie ce cred eu, să se mai limpezească ceaţa ce ne împiedică privirea către un orizont mai apropiat sufletului nostru".

„Din nenorocire, situaţia e staţionară şi eu aştept cu răbdare să ieşim din perioada când ne încâlcim în sforile noastre proprii. Căci noi n'am intrat într'o stare de legalitate, cum îţi place să crezi".

„Constatările şi propunerile matale vin din partea unui legionar vechi, care a dat dovada credinţei în lupte, în procese, în lagăre şi închisori, până aşa de departe, c'a fost ales să stea de pază la casa fostului şef al Legiunii. Deci mata ai un trecut frumos, la care poate eu, măcar indirect, îmi găsesc umila mea contribuţie. Şi-atunci mă bucur că te-ai hotărît săţi spui gândurile „fără ocoluri", acele ale matale ca şi ale „celorlalţi camarazi cu cari eşti în contact".

„Consiliul de conducere" este rezultatul voinţei legionarilor, aşa cum s'au manifestat aceştia în toate părţile până la Erding. Câteva glasuri izolate, de altă părere, s'au supus, sau trebuiau să se supună majorităţii. În orice împrejurare, asta e normal. Numai la noi a fost să fie pe dos".

„Mie mi-a plăcut corectitudinea; şi pe suprafaţa cât am putut să cuprind, am împrăştiat spiritul de dreptate, am întins linia de foc a adevărului, şi-am exprimat sentimentul dragostei pentru principiile Căpitanului. Dela Mişcare n'am cerut nicodată nimic; nici pe vremea Căpitanului, nici pe timpul celui ce-a fost Comandant al Mişcării. Tot ce-am avut: grad şi funcţie, mi s'a oferit. Nici aluzie măcar n'am făcut prin cineva indirect. N'am intrat în Legiune pentru aşa ceva".

„Pe Horia Sima, nu l-am cunoscut până în 1940 decât din circulara Căpitanului: o fotografie, făcută împreună cu Căpitanul la sediu, nu spune nimic. N'am stat, ca D-l Papanace, alături de el la Berlin, unde l-a putut aprecia, cine este, ca să primească, la întoarcere în Ţară, subsecretariatul dela finanţe. Nici în audienţă la palatul regal n'am fost împreună cu el, ca D-l Gârneaţă. Eu am acceptat calitatea ce-i acordaseră toţi ceilalţi, inclusiv masa, pe care-o convinsese grupul de acţiune din afară. Cine putea să se opună curentului de atunci ? Odată însă recunoaşterea făcută, nu ne putem preta la schimbări cu consecinţe necunoscute. Ceea ce-am făcut acuma, anul trecut, îşi are pricini temeinice. Dacă urmările nu sunt satisfăcătoare, precum şi mata constaţi, asta se datoreşte sau faptului că mulţi n'au priceput încă ce-i Mişcarea Legionară, sau că împrejurările, prin care am fost nevoiţi să trecem în cei 15 ani din urmă, ne-au înstrăinat de adevărul şi căldura de pe vremuri".

„De-un singur lucru trebue să ţinem socoteală: cu sentimentul de ură nu putem înainta niciun pas. Şi această stare nenorocită a fost promovată între legionari şi este întreţinută - în afară de câteva elemente disperate - de revista Vatra şi sistemul introdus în Mişcare de Vălimăreanu. Toate literele

alfabetului sunt folosite la capătul scrisorilor , din care se văd în permanență ură, dispreț, batjocură, minciună, intrigă și tot felul de atacuri, până la fel de fel de sfaturi date unuia sau altuia, Conducerii în general, sau membrilor ei, în special. Toată mocirla din mijlocul nostru îi cunoscută pe cele cinci continente".

„Cum vrei să fie viabil „Consiliul Conducător" când trăiește sub amenințarea vălimăreană, sau susținându-l ca pe un „as" legionar ? Aceasta nu e Legiune ! Nu faptul că trăim departe unul de altul, ci fiindcă suntem în situația să acceptăm această vraiște și să nu ne sezizăm de acea carte apărută, cu ani în urmă în Argentina, care prin conținutul ei, ne-a desființat. Ori refacerea Mișcării Legionare nu e posibilă fără condamnarea acelei cărți și scoaterea ei - în mod public - din literatura legionară. Am cerut acest lucru de anul trecut; și anul acesta, dăunăzi, am scris d-lor Gârneață și Papanace să ne desolidarizăm de Vatra. Altfel nu putem servi Mișcării Legionare, chiar de-am fi la un loc".

„Unirea noastră era considerată un fapt, cu toate că multe mai așteaptă să se împlinească, ca faptul să fie și realitate. Străinii chiar ne apreciau pe încetul; Posteucă, cu sufletul lui larg, adună bani pentru cartea lui Arnăutu; contribuțiile pentru Cămin s'au fost extins și la cei din grupul vechi; Libertatea era acceptată și sprijinită. Alte semne îmbucurătoare nu lipseau. Dar dintr'odată sosesc scrisorile Comandanților din Argentina prin care cer, nici mai mult, nici mai puțin, decât șefia d-lui Gârneață. Libertatea este criticată în scrisori particulare și'n Vatra. Căminul Moța - Marin este discutat și minimalizat, pentru ca donațiile să înceteze ca prin farmec. Urmează o serie de propuneri, toate împotriva esențelor Mișcării, ca ierarhizarea conducerii, etc.".

„Dacă crezi că „după o perioadă de haos am ajuns în una de *legalitate*", prin numirile doctorului Apostolescu, Țâlnariu, Racoveanu și Virgil Popa, te înșeli amarnic. Suntem mult prea departe de orice spirit de legalitate; aceasta nu există fără acea bună credință de care trebue să dăm dovadă toți, până la membrii Consiliului Conducător. Numirile de mai sus nu acoperă nici pe departe desmățul care mănâncă autoritatea ce-am presupus c'o avem. Un mai bun serviciu decât acel pe care l-au adus simiștilor cei trei Comandanți din Argentina, Comandantul Legionar Părintele Boldeanu dela - Paris, publicația Vatra dela Roma, și „Gura Lumii" din Toronto, nici că se putea; pe lângă altele, pe cari nu le mai amintesc. Avem tot dreptul să ne felicităm, că în mai puțin de un an - zic eu - am ajuns să nu ne mai recunoaștem. Aceasta e „regăsirea" ?

„Mata constați că de „doi ani" numai numirile de mai sus am făcut. Oare așa să fie ? Mai întâiu noi datăm dela 8 Noembrie 1954. Dar până atunci, și dela data asta, numai atâtea s'au făcut ? Dar toată sbaterea noastră ca să ieșim din marasm, toate bunăvoințele ca între părțile distanțate să se ajungă la o apropiere bazată pe realități, nu dorințe; trecerea peste toate piedicele; editarea Libertății și ridicarea Căminului Moța - Marin; drumurile făcute prin Europa; loviturile primite rând pe rând; acestea nu sunt nimic ? Desigur că toate sunt zadarnice, dacă nu suntem consecvenți cu o hotărîre luată după opt zile de discuții".

„Propunerile ce le faci mata mie, poți să le trimiți și D-lor Gârneață și Papanace. Eu însă le-am făcut domniilor lor alte propuneri, care n'au nicio legătură cu conducerea în felul ei de compunere și funcționare, ci cu nevoile Mișcării din acest moment. Etica Mișcării interesează valoarea ei morală, capacitatea de jertfă, recunoașterea ca forță în planul internațional. Noi trebue să venim cu hotărîri majore și să nu ne jucăm cu probleme secundare, sau cu satisfacerea preocupărilor de ordin personal".

„Îți apreciez toată inima bună ce-o pui la dispoziție prin propunerile ce le faci; ele nu sunt actuale. Noi avem o formulă și cu asta trebue să mergem înainte, sau să cădem".

„Nu cunosc toate datele și tot ce se mai vorbește, dar intrarea în ordine trebue să se facă printr'o mare înțelegere a vremii și nu prin atacuri de-o răutate neașteptată".

„Am fost cel dintâiu care v'am dat dispoziții să vă uniți cu grupul d-lui Gârneață. N'am pus nicio condiție. Dar, ca să tolerați ieșiri, ca cele petrecute: scrisori prin Vatra; că vor binevoi să citească, în cele din urmă, și Libertatea; că noi care am fost cu Sima, să mai stăm la coadă, etc.; infamii ce mi s'au adresat din Canada, din Italia, Germania, și câte se mai pun la cale pe urma „regăsirii", asta nu ! Unitatea dintre noi și respectul reciproc nu se realizează prin intrigi, și nici

prin încercări de-a mi se torpila autoritatea şi-a ne murdări cinstea, care până acuma n'a fost pusă în discuţie nici de simişti, cu cari ani de zile m'am luptat pentru principiile legionare, aşa cum le-am înţeles prin Căpitan şi mi-au fost recunoscute, că le-am priceput".

„Cu toată dragostea,

ss Vasile Iasinschi".

Mi-a fost tare greu să lupt cu un om pe care il stimam mai mult decât mi-am inchipuit, ca să-l oblig să vadă că timpurile se schimbaseră, nu mai erau ca pe vremea Căpitanului. Badea Vasile a fost obişnuit să asculte ordinul, şi la rândul lui, să ordone şi să fie ascultat. Acum noi nu mai ascultam. I-am spus, cum rezultă din scrisorile reproduse, că gradele greşiseră, şi continuau să greşească; că unele din măsurile luate nu erau actuale; că chiar dacă nu se făcea tot ce, din punct de vedere ideal ar fi trebuit să se facă, aşa cum el cerea, el nu avea dreptul să se dea de o parte, etc..... Acestea, şi încă multe altele, i le-am tot repetat în aproape toate scrisorile ce am schimbat cu el până ce l-am convins că organizarea Mişcării nu mai poate fi cea de pe vremea Căpitanului, şi a acceptat să fie numit Preşedintele Consiliului Legionar pe tot restul vieţii lui, pe data de 24-IX-1972".

Dar nu numai cu el am avut de furcă. Pe data de 5 Iulie 1956 am trimis Consiliului Conducător, pentru a fi prezentat la adunarea din München, următorul raport:

„Domnilor Comandanţi,

„Având în vedere că au trecut şase luni de când am avut deosebita onoare de a fi fost numit Şeful Legionarilor din Argentina, mă simt obligat a Vă aduce la cunoştinţă situaţia legionară de aici, cât şi câteva idei ale mele - care sunt în concordanţă cu ale celorlalţi camarazi - asupra Mişcării Legionare".

1.- Activitatea legionară de aici descreşte pe fiecare zi. Cu tot efortul ce il depun pentru a înteţi focul legionar în inimile camarazilor, rezultatul e aproape egal cu zero. Cauzele ? Sunt multe:

a) gradele înalte care s'au declarat neutrale şi care cu exemplul lor, au început să-i molipsească şi pe alţii;

b) invidii şi ambiţii personale; ranchiune din vremuri trecute nu le permit multora încă să stea cot la cot;

c) neîncredere în eficacitatea conducerii colegiale;

d) lipsa oricărui stimulent personal, din partea Mişcării, prin obligaţia ce D-voastră v'aţi impus, de a nu face niciun grad, şi de a nu acorda nicio decoraţie, până la întoarcerea acasă;

e) lipsa oricărui simptom vizibil de reîntoarcere grabnică, etc.".

„Din cele expuse mai sus eu deduc următoarele:

a) că nu stă în mâna D-voastră să faceţi din neutrali, activi, nici să faceţi inexistente invidiile şi ambiţiile altora, şi nici să grăbiţi întoarcerea acasă, de asemenea manieră încât să fie vizibilă pentru toţi. Acestea sunt lucruri pe care noi de aici, prin discuţii camaradereşti şi dela suflet la suflet, le putem, oarecum, ameliora;

b) dar ceea ce D-voastră puteţi face, şi eu susţin că e neapărat nevoie să fie făcut, e să reveniţi asupra măsurii luată cu privire la înaintări în grad şi la acordări de decoraţii, pentrucă e absolut necesară. Vă înţeleg înalta concepţie în baza căreia aţi luat acea măsură, totuşi o socot complectamente în desacord cu mersul Mişcării Legionare şi în special cu necesităţile actuale ale ei".

„Şi Căpitanul ar fi putut foarte bine să le spună legionarilor: luptaţi băieţi, sacrificaţi-vă, căci numele vostru va sta înscris cu litere de aur în cartea neamului. Şi rezultatul ar fi fost că Legiunea nu ar fi crescut aşa mare. El însă a fost prea bun psiholog pentru a face o asemenea greşală. El a gradat, a decorat, a citat; n'a fost om, care să fi ridicat un paiu pentru Mişcare, căruia el să nu-i fi arătat mulţumirea personală şi a Mişcării, în una din formele numărate mai sus. A dat grade pentru înţelegerea conceptului legionar la care ajungeau unii, a dat însă şi numai pentru munca sau pentru credinţa cu care era urmat".

„De când el nu mai este pe lumea aceasta au trecut douăzeci de ani. Majoritatea gradaţilor de el au fost omorîţi de către Călinescu. De atunci şi până acum s'au ridicat legionari cari au crescut în Mişcare; au asimilat bine şi adânc principiile legionare; au ajuns să se prepare cu mult mai bine decât mulţi din actualii Comandanţi Legionari - iertaţi-mă dacă sunt sincer şi spun ceea ce cred - şi care astăzi, de acord cu principiile legionare, n'au dreptul să se amestece în treburile

Mişcării, în contra a ceea ce fac şi susţin Comandanţii Legionari".

„Dogmatic, sunt de acord că legionarul simplu - din nenorocire aproape toţi avem numai această calitate - nu poate să-şi impună părerea faţă de comandantul lui, pentrucă atunci principiul ierarhiei, care este unul din principiile de bază ale Mişcării Legionare, nu mai este respectat. Dar, mă întreb, ce-i rămâne de făcut legionarului simplu, când vede că părerea comandantului este greşită ? (Cred că asupra acestei chestii nu mai e nevoie să insist; exemplele abundă). Să stea să privească cum se distruge Legiunea şi să-şi calce jurământul pe care cu ocazia oricărei şedinţe il depune, (Jur că nu voi trăda niciodată Legiunea şi pe Căpitan), ori să se ridice contra Comandantului şi să calce principiul ierarhiei ? Iată cum legionarul ajunge să fie frământat sufleteşte intre o problemă de conştiinţă personală şi una legionară".

„Că aproape toţi legionarii au optat pentru satisfacerea conştiinţei personale, nu e de mirare, şi e foarte explicabil. În primul rând pentrucă punându-se de acord cu propria conştiinţă se află pe drumul mare creştin, care este şi drumul Mişcării; în al doilea rând, pentrucă în acest fel speră că vor stăvili răul care se produce Mişcării; şi în al treilea rând, pentrucă e forma cea mai omenească posibilă în asemenea situaţii".

„Această problemă poate fi însă rezolvată prin facere de grade. Adică, aducându-l pe cel ce merită pe plan egal cu gradul vechi, şi aşa dându-i şi lui dreptul la discuţie pe picior de egalitate, fără înfrângerea principiilor legionare".

„Dar inaintarea in grad e necesară şi din punct de vedere al impulsului către o activitate mai mare şi mai rodnică. Nu trebue uitat că Mişcarea lucră cu oameni, şi că oamenii doresc să le fie recunoscută munca, şi, în special, să se facă deosebire intre cel ce munceşte mult, cel ce munceşte puţin, şi cel ce nu munceşte deloc pe teren legionar".

„Pe lângă toate acestea, gradele, decoraţiile, citaţiile, servesc şi ca recompensă pentru faptele legionarilor. Ori în situaţia de azi noi cerem legionarilor muncă pe gratis, sau în cazul cel mai bun, pe împrumut lung. Dar cui îi place să împrumute fără dobândă, şi pe termen lung şi nesigur, mai ales că au experienţa că lucrurile se uită ? Câtă jertfă şi câte fapte eroice nu s'au făcut în aceşti douăzeci de ani ! Şi re-

compensa ? Când vom merge în ţară .....; atunci când lucrurile s'au uitat. Nu, d-lor Comandanţi. Aşa nu mai poate mişca niciun legionar. E o lege a acestei lumi, că omului îi place să fie mare şi tare, şi mai ales, că nu e dispus să sacrifice nimic pe gratis. Riscăm pentru onoare, dar recunoscută, (grade, etc.); jertfim, dar să ni se spună mulţumesc, etc.".

„D-voastră nu vă puteţi renta, şi în special în zilele de acum, - când nu mai aveţi niciun alt mijloc de a strânge rândurile legionare, - să renunţaţi şi la cel ce e cunoscut, acceptat şi legalizat în Mişcare. Întrebuinţând privilegiul de a da grade, decoraţii, şi de a face citaţii, cu dreptate şi sgârcenie, sunt sigur că munca legionară, şi chiar coeziunea dintre legionari, se va mări mult. Şi, în acelaşi timp, cred că vor dispare şi scuzele: „mă crede lumea prost că eu fac mereu şi ceilalţi stau şi se uită"; sau, „mâne când va fi vorba la adică, vin şi eu, şi voi fi tot aşa de bun ca tine, dacă nu şi mai bun; depinde ce voi face".

„S'ar putea obiecta contra acestei măsuri că majoritatea legionarilor sunt acasă; că jertfa lor, în raport cu a noastră e aşa de colosală, încât a noastră poate fi redusă la zero; că ei nu gândesc la grade, ci la neam, şi că au în faţă groapa proprie şi torturile; că dacă e adevărat că jertfa, şi în general acţiunile legionarilor trebuesc recunoscute şi premiate, atunci tot aşa de adevărat este că trebuesc premiaţi şi cei ce fac mult, (adică cei din Ţară), dacă se premiază cei ce fac puţin, (adică cei refugiaţi). Dar cu tot adevărul acestei obiecţii, susţin că aici trebue folosit procedeul gradelor, chiar dacă prin asta se diminuiază, teoretic, valoarea gradului ca atare. Cei de acasă au neamul alăturea, văd şi suportă pe carne proprie nedreptăţile ce se comit şi „rusul", cel mai mare stimulent, e alăturea de ei. Aici ce stimulent au legionarii ? Ţipetele de durere nu se aud; masa e bună, casa e frumoasă, distracţiile la îndemâna oricui. Veţi zice poate că dispreţuesc calitatea superioară de legionar; nu cred că fac acest lucru. Mă conduc după ce văd şi constat. Şi celor din ţară va trebui să li se recunoască şi plătească tot ce au făcut. Sunteţi siguri că acolo nu se gradează şi se decorează ? Aş fi foarte de acord cu D-voastră ca să nu se facă grade dacă Horia Sima nu ar fi făcut şi nu ar mai face încă. Acum e prea târziu pentru obiecţii. Poate că serveşte de lămurire confesiunea depusă de Ionel Roşu,

pe care Horia Sima l-a făcut Comandant Legionar, într'o dis-
cuţie cu Iosifescu: „Eu mă duc cu Horia Sima. M'am săturat
de a fi soldat ras în Garda de Fer".

„S'ar mai putea obiecta că actuala conducere e provizo-
rie, şi că deci nu-şi poate aroga prea multe drepturi. Sunt
contra acestui fel de interpretare. În principiu, nimic nu e de-
finitiv pe lumea aceasta. Care Preşedinte de Stat ori Coman-
dant de oaste e definitiv? Şi totuşi, toţi decorează, gradează,
citează, etc. Întrebarea e dacă sunt legali ori nu. Eu cred că
actuala conducere e legală, poate să facă grade şi să decore-
ze. Nu sunt partizanul ideii de a renunţa cu toţii la grad, pen-
trucă asta ar fi o măsură negativă şi care n'ar soluţiona pro-
blema".

„Repet deci, că e neapărat nevoie de a reveni asupra a-
cestei decizii".

„Doresc în acelaşi timp să rămână perfect clarificat că
nu susţin această teză din motive personale, adică crezând că
aş avea dreptul la grad sau decoraţii, ci pur şi simplu din mo-
tive de necesităţi legionare pe care eu le observ pe teren. Şi
în acelaşi timp, şi pentru cazul că aţi reveni asupra măsurii
luate, Vă aduc la cunoştinţă că nu sunt dispus să primesc
niciun grad şi nicio decoraţie, pentru niciun fel de act ce am
făcut, sau ce aş mai putea face".

2.- Foarte mulţi legionari mă întreabă când se constitue
Senatul? Spun ei că, de vreme ce conducerea s'a angajat să-l
facă, ar fi timpul să-l pună odată în funcţie".

„Cât priveşte această chestie, îmi permit să supun jude-
căţii Dvs. câteva idei ale mele. După cum cu toţii ştim, omul,
sau oamenii, sunt legaţi prin însăşi existenţa lor, de timp.
Durează un număr de ani şi se termină. O organizaţie legată
de un om, sau de mai mulţi, este în pericol de a dispărea oda-
tă cu el, sau cu ei. Am văzut că Mişcarea, aşa cum a fost crea-
tă ea de Căpitan, adică de un om, deşi cu principii morale a-
tât de sănătoase, deşi cu principiul jertfei pus ca ax princi-
pal, a avut de suferit enorm când s'a pus problema noului ei
conducător. S'a consumat energie inutil, s'au rupt şi prăbu-
şit oamenii şi s'a ajuns la răci personale pe care nimeni şi ni-
mic nu le-au putut face să dispară".

„Am văzut iar, cât s'a sguduit Legiunea, câţi au căzut
pentru a nu se mai ridica, şi câtă vrajbă şi duşmănie a produs

alegerea actualei conduceri. Credeţi D-voastră că Mişcarea e
capabilă să mai reziste la o nouă izbitură de acest fel? Eu nu
cred. Cred că la o nouă încercare de acestea se prăbuşeşte fă-
ră remediu, şi pentru totdeauna. Şi acest pericol o paşte de
foarte aproape. Toată lumea a discutat şi D-voastră aţi *san-
cţionat*, că o hotărîre în numele Mişcării nu e valabilă dacă
nu e luată de către toţi trei. Mă iertaţi, Vă rog, dacă nu sunt
de acord cu această măsură, dar acum că aţi luat-o, *există*.
Dacă mâne sau poimâne unul dintre D-voastră se supără şi
dă o circulară că el nu mai face parte din conducerea Mişcă-
rii, ce se întâmplă? (Eu nu cred posibilă o asemenea năzbâ-
tie, pentrucă vă ştiu pe toţi trei oameni serioşi, de credinţă
probată şi mai ales cu cap; am pus-o doar ca ipoteză). Dar da-
că, Doamne fereşte, moare unul dintre D-voastră, - şi asta e
posibil, având în vedere vârsta, necazurile vieţii şi câte alte-
le care pot surveni - cum deslegăm problema? După cele spu-
se mai înainte, adică, „orice hotărîre ce nu e semnată de toţi
trei, nu este valabilă", am ajuns din nou la problema condu-
cerii. Începe din nou lupta între fraţi, din nou măcinare de e-
nergii, suflete, conştiinţe şi pierderi de oameni. Numai că de
data aceasta lupta va fi aşa de fără pardon, că nu vor exista
învinşi şi învingători, ci se alege praful de tot şi de toate".

"E deci neapărat nevoie, şi eu o socot ca pe cea mai ma-
re obligaţie a D-voastră, a actualei conduceri, să legiferaţi a-
ceastă problemă de asemenea manieră ca frământarea pentru
numirea noii conduceri să nu cuprindă toată masa legionară,
şi mai ales, să se facă fără multă pierdere de energie şi fără
pierderi de oameni".

„Timpul îl învinge numai organizaţia. Oamenii sunt su-
puşi lui. Pentru acest motiv este nevoie de o organizaţie. Nu-
miţi-o cum doriţi - senat, for, consiliu - numele nu importă.
Această organizaţie trebue să fie „*suveranul*" Mişcării Le-
gionare".

„Înainte de a-mi expune gândurile mai departe asupra a-
cestui corp superior, cred că e necesar să insist asupra altui
lucru. Atâta vreme cât a trăit Căpitanul, el a fost alfa şi ome-
ga pentru Mişcare. El era organul suprem. El n'a avut nevoie
să fie numit, pentrucă atunci când el a pornit la crearea Miş-
cării, a plecat, în principiu, de unul singur. A zis: „cine crede
să vină". Cu alte cuvinte, cine mă consimte şi are încredere

în mine, să vină. Nu mai e acelaşi lucru acum. Cu exemplul trist al lui Horia Sima s'a văzut că oamenii excepţionali nu se nasc unul după altul, şi că oamenii normali au nevoie să fie consiliaţi în cele ce fac, sau cele ce plănuiesc. E nevoie deci să punem locul conducerii la nivelul pe care îl poate ocupa în mod real şi nu să-l ţinem la înălţimi sterile. E nevoie să înţelegem că nu suntem Căpitanul, că de unul singur nu-l putem substitui, că deci avem nevoie de un organism întreg care să-i ia locul. E nevoie să concepem conducerea ca funcţie, şi nu ca grad. Gradul se dă pentru toată viaţa, pe când conducerea e temporală. Numai aşa vom ajunge să putem face viabilă Mişcarea. Mai e nevoie de acest lucru şi pentru faptul că orice conducere actuală are nevoie - dacă vrem ca lucrurile să meargă bine - de un *control* şi de un *judecător*. Căpitanul, omul excepţional, n'a avut nevoie nici de una şi nici de alta; noi ceilalţi, avem nevoie de amândouă. Nu ne putem baza numai pe opinia publică, pentrucă nu e cel mai bun judecător; până să constaţi sentinţa opiniei publice, te trezeşti fără organizaţie. Conducerea, e deci neapărat necesar, să fie concepută ca funcţie, să fie *controlată* şi, la nevoie, *judecată*".

„Pentru acest motiv e nevoie de un corp superior ca atribuţii şi competenţă. Acest corp trebue să fie indipendent de conducere. Eu îl concep în felul următor: să fie numit, la început, de către conducere în întregime. Numărul componenţilor, după necesitate, dar fix. Odată numit, îşi fixează singur regulamentul de activitate interioară. La moartea unui membru, complectarea se face după o listă prezentată de conducere, însă cu aprobarea componenţilor corpului, prin vot şi cu majoritate absolută. Atribuţiile acestui corp, trebue să fie:

1.- Numirea, schimbarea, cenzurarea şi judecarea conducerii.

2.- Organ de consfătuire şi de sprijin al conducerii.

Conducerea, odată numită, acţionează pe răspundere proprie şi independentă. Poate cere părerea acestui corp superior sau nu, este însă obligată a depune raport de activitate şi a da urmare hotărîrilor luate de acest organ".

Punerea în funcţie a acestui corp se poate face pe două căi:

a.- Ridicarea la gradul de Comandant Legionar pe cei ce conducerea crede că merită, ori e necesar să facă parte din a-

cest corp. În acest fel principiul ierarhiei şi al elitelor rămâne intact. E forma care se încadrează cel mai bine în conceptul legionar.

b.- Democratizând conducerea, adică numind în acest corp, fără deosebire de grad. Această formă ar fi de acord cu realitatea, şi, aş îndrăzni să susţin, ea nu e chiar aşa de străină conceptului legionar, pe cât pare. În orice caz e mai bine să se democratizeze conducerea, decât să se proletarizeze Mişcarea, lucru ce începe să se producă".

„În acest fel, cred eu, că se poate soluţiona problema. În această formă luptele inerente conducerii se mărginesc la acest corp, care le rezolvă prin vot, nu se lărgesc până la marginele Mişcării, distrugând tot. În această problemă, adică în rezolvarea pentru totdeauna a formei de cum trebue concepută şi numită conducerea, văd eu primul şi ultimul scop al actualei conduceri din punct de vedere intern. *După cum veţi şti să o rezolvaţi, veţi hotări asupra vieţii sau morţii Mişcării Legionare şi asupra mărimii D-voastră, ca legionari*".

3.- O altă problemă pe care eu o cred de mare actualitate şi în special foarte acută, e aceea de a arăta lumii cum concepem noi legionarii organizaţia statului legionar de mâne. Lumea ne crede totalitari şi dictatori. Suntem ? Eu cred că nu. Avem o mare datorie să desbatem această problemă, ca să ne *înţelegem* şi să ne facem înţeleşi în această privinţă".

4.- Vă comunic, fără comentariu, în mod oficial, că atât legionarii, cât şi prietenii noştri de aici, sunt desgustaţi de atacul D-lui Comandant Papanace contra Episcopului Trifa, publicat în Legea".

„În speranţa că veţi da acestor rânduri atenţia cuvenită şi că poate vor servi de îndemn la rezolvarea problemelor actuale, Vă transmit salutul me şi al tuturor camarazilor de aici. Dumnezeu să vă ajute ! Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

ss Leg. Dr. Mardarie Popinciuc,

Şeful Legionarilor din Argentina".

Nici Badea Ilie Gârneaţă, pe care l-am cunoscut şi apreciat ca om aici în Buenos Aires, nu s'a salvat de gura mea. Pe data de 19-III-1957 i-am trimis, prin Dr-ul Apostolescu, următoarele rânduri:

„Stimate Domnule Comandant al B.V. şi dragă Bade I-

lie,

„Cu multă, foarte multă strângere de inimă, m'am decis să Vă scriu aceste rânduri. Vă rog să le luaţi ca un punct de vedere personal, fără gând de critică ori de jignire, ci ca intenţie de îndreptare şi de bine pentru Dv. şi pentru Mişcare".

„Bade Ilie, am mai spus-o şi o repet acum: problemele noastre toate se reduc la una singură: unitatea. Această problemă, unitatea, nu are altă piedică în calea ei, decât (Vă rog mult să-mi scuzaţi îndrăzneala) ambiţia Comandanţilor Legionari. Principiul ax al Mişcării era, şi trebue să fie, *sacrificiul*. Ei bine, acest principiu s'a transformat acum în *beneficiu*, şi din acest motiv murim. În loc să se discute nevoile Mişcării şi să se lucreze la soluţionarea lor pe orice cale, se discută drepturile Comandanţilor în Mişcarea care moare. Aceste lucruri trebue să înceteze".

„Care este situaţia actuală a Comandanţilor şi a relaţiilor lor cu conducerea pe care D-voastră o reprezentaţi ? După cum o văd eu, este următoarea: Sima, Puiu Traian şi Dragomir Jilava, nici nu-i mai iau în considerare; ei sunt complect în afara sferei legionare de activitate. D-nii Lefter şi V. Ionescu, din cauza drepturilor pe care cred că le au, s'au pus în afara rândurilor. Chiar de aţi rămâne de unul singur la conducere, ei tot în afară vor rămâne. Şeitan e singurul Comandant la care principiul de sacrificiu nu s'a transformat în beneficiu, care nu are pretenţii şi care ascultă şi execută ordinele. El nu a constituit şi nu constitue o problemă pentru unitatea Mişcării. Părintele Boldeanu, după ce a învrăjbit întreg refugiul românesc pe chestia bisericii, zice-se că s'ar fi pus la ordine. Mă iertaţi, dar eu nu cred, şi timpul o va demonstra. Rămâneţi deci încă buni şi întregi pentru Mişcare, D-voastră trei care formaţi conducerea. Nenorocirea e însă că nici D-voastră trei nu vă împăcaţi".

„Bade Ilie, D-voastră personal v'aţi închinat viaţa Mişcării şi eu cred că e prea târziu - deşi ştiu că nu e acesta gândul D-voastră - ca să rectificaţi. Sunteţi, ce sunteţi, prin Mişcare, şi veţi fi şi rămâne, mare ori mic, frumos ori urît, după cum va fi Mişcarea, mare şi frumoasă, ori mică şi urîtă. Logic e deci că nu Vă pot interesa ambiţii personale de moment şi nici chiar poziţii personale, ci numai şi numai Mişcarea. Prin ea, şi numai cu ea, D-voastră veţi fi cineva, ori nimic. Deci nu

puteţi avea ambiţii care să strice Mişcării. Puteţi să muriţi ca necunoscut, să trăiţi ca uitat. Dacă Mişcarea va creşte mare şi tare, istoria va şti de mărimea D-voastră. A demonstra azi ambiţii, ar însemna cea mai teribilă greşeală. Nu încerc să zic prin asta că demonstraţi ambiţii, ci vreau numai să ne înţelegem că ambiţiile nu-şi au loc în Mişcare. Şi totuşi, singura problemă de rezolvat, sunt ambiţiile Comandanţilor".

„Cât valorează fiecare dintre Comandanţii actuali pentru noi ? Nu mă refer la o valoare intrinsecă - ar fi prea pesimist rezultatul - ci la câtă valoare li se atribue de către legionari fiecăruia dintre Comandanţii legionari. Ca să nu fac vorbă multă, cred de altfel că ştiţi şi D-voastră acest lucru; cei ce contează mai sunteţi D-voastră şi D-l Iasinschi. Defecţiunile ce le-ar putea produce ceilalţi, - defecţiuni pe care le-au şi produs - nu sunt de mare importanţă pentru Mişcare în general. E logic deci ca D-voastră şi cu D-l Iasinschi, peste oameni şi evenimente, să fiţi un trup şi un suflet. Şi nu sunteţi. De ce ?"

„Credeţi D-voastră că aveţi mai multe drepturi în Mişcare decât D-l Iasinschi ? Supun că nu gândiţi aşa. Drepturi totale asupra Mişcării au numai Căpitanul şi cei morţi pentru ea. Noi, cei vii, avem datorii, în baza principiului de sacrificiu; cu cât mai mare gradul, cu atât mai mari datoriile. Dar nu se poate interpreta că având eu datoria mai mare, eu am şi dreptul să o îndeplinesc; deci, să transform datoria în drept, şi sacrificiul în beneficiu, aşa cum se întâmplă".

„Vă încurcă D-l Iasinschi în drumul legionar ? Credeţi că fără el veţi putea lucra mai bine ? Aţi trebui în acest caz să Vă amintiţi că D-voastră sunteţi cel ce a pus pentru prima dată principiul conducerii colegiale, şi că deci, de unul singur nu mai puteţi lua conducerea, pentrucă V'aţi dezice, lucru catastrofal pentru D-voastră şi pentru Mişcare. Aţi rămâne, fără D-l Iasinschi, cu mult prea puţini oameni pentru a putea face, sau însemna ceva. Aţi da naştere la un al treilea grup. Aţi pune pe mulţi legionari cari Vă apreciază, în situaţia de a li se spune - fără posibilitate de apărare - că au devenit oamenii D-voastră. Ori noi toţi susţinem că nu suntem oamenii nimănui, şi cine spune contrariul, ne insultă. Normal este, deci, să nu mergem nici cu unul, nici cu altul, separaţi, ci cu amândoi la un loc. Eu Vă spun sincer că, în cazul retragerii,

forţate sau voluntare, a D-lui Iasinschi, cel mai bun lucru ce aţi putea face pentru Mişcare, ar fi să treceţi comanda altora mai tineri.

„Nu ştiu, şi nu cred că D-l Iasinschi este dispus să se retragă, dar după cele petrecute pe vremea lui Horia Sima, nu cred că va mai admite să suporte tot felul de lovituri fără ca D-voastră să nu faceţi nici măcar un efort aparent de apărare a lui. Nu-i posibil ca D-voastră să vă impuneţi toate ideile fără ca el să nu se resimtă. E nevoie, şi e logic, ca şi Dumnealui să mai aibă dreptate din când în când".

„Bade Ilie, observ iarăşi că nu suntem trataţi cu toată dreptatea şi seriozitatea necesară. Sistemul de pe vremea lui Sima nu a murit. Şoaptele la ureche, discreditarea morală, se întrebuinţează mai departe. Aceste sisteme de şmecheri ar trebui să dispară, odată pentru totdeauna, dintre noi. Cine a avut nenorocul să fie cândva contra D-voastră, nu trebue ostracizat, după cum nu trebue apărat cel ce a stat tot timpul lângă D-voastră când comite fapte care trebuiesc pedepsite. Rezultatul acestui sistem e că mulţi legionari buni stau pe afară pentrucă se fac lucrurile pe dos de cum ar trebui făcute".

„Ştiu că aţi ajuns cu D-l Iasinschi la un punct mort şi greu, din cauza publicării unui articol în Vatra. Puneţi-vă, vă rog, în situaţia unui legionar ce nu vă cunoaşte decât după nume, în capul căruia există încă tumultul de idei creat de către evenimentele de după moartea Căpitanului, şi în suflet toate îndoielile ce aceste evenimente au semănat, şi judecaţi pe această bază cele ce urmează. Aşa veţi înţelege ce gândesc foarte mulţi legionari".

„Vălimăreanu stă în Italia, în mod permanent, în contact cu D-l Papanace. Sunt, după câte se spune, chiar buni prieteni. D-voastră personal, înaintea apariţiei acelui articol, aţi fost prin Italia, şi aţi avut contact cu Vălimăreanu. Nu bine aţi plecat de acolo, apare articolul care atacă pe D-l Iasinschi direct, şi conducerea legionară actuală. Atacul la conducere e de asemenea manieră, că D-voastră ieşiţi câştigat cu el; se cere conducere de unul singur şi deşi nu se numeşte pe conducător, toată lumea ştie că se gândeşte la D-voastră. Ce-aţi făcut D-voastră la apariţia articolului ? Supun că nimic".

„Eu ştiu că aveţi o mare antipatie pentru scrisori, totuşi în acest caz era obligaţia D-voastră şi a D-lui Papanace să-i scrieţi imediat lui Vălimăreanu şi să-l puneţi la punct, trimiţând, în acelaşi timp, copie, de pe aceste scrisori D-lui Iasinschi, ca nu cumva să existe cea mai mică bănuială. Ori D-voastră, nu numai că n'aţi făcut acest lucru, ci V'aţi opus să se ia măsuri contra lui Vălimăreanu, aşteptând probabil ca timpul să le facă fără rost. Vă miraţi deci dacă D-l Iasinschi, după omisiunea de neiertat, şi după insistenţa lui personală zadarnică, bănueşte că nu aţi fi străin de cele întâmplate ? Lamentabil e că alt fapt vine să întărească această presupunere. Dvs. ştiţi bine cum camaradul Ghiţea şi-a permis ca să-l trateze pe D-l Iasinschi, şi sunt sigur că a omis să-şi ceară scuze. Nici D-l Papanace nu a găsit de cuviinţă să-i spue D-lui Iasinschi că el nu are nimic de a face cu cele ale lui Ghiţea. Şi cu toate acestea, D-voastră îl numiţi pe Ghiţea Şeful Legionarilor din Italia. E posibil acest lucru ? Ori şi D-voastră sunteţi de părere că Ghiţea a avut dreptate ?"

„Iată D-le Cdt. cum se ştiu şi cum se judecă părerile lui Vălimăreanu. Am fost, şi sunt de părere că rufele legionare nu se spală în public. Acesta e un lucru pe care numai ţiganii îl fac. Vălimăreanu trebue să înţeleagă odată, şi să înceteze. Soluţia acestei probleme e a D-voastră. Eu nici măcar nu încep să o schiţez, pentrucă presupune recunoaştere de greşeli, etc.; lucruri ce numai D-voastră, cu sufletul D-voastră, puteţi face".

„În ultimele dispoziţii aţi hotărît că deciziile se iau cu majoritate, şi că membrul în desacord poate să se adreseze Consiliului Legionar. Îmi pare bună măsura, dar nu complectă. Trebue să o perfecţionaţi".

„Aţi hotărît înfiinţarea unei comisii care să se ocupe de chestiile bisericeşti, şi aţi numit în ea pe părintele Boldeanu, un interesat. Bade Ilie, dacă îmi e permisă comparaţia, aţi pus lupul, păzitor de oi. Nu discut această problemă, pentrucă o face D-l Profesor Găzdaru de asemenea manieră cum eu n'aş fi putut-o face. Ţin totuşi să remarc că toată lumea e în contra acestei măsuri. Nu trebuia să amestecaţi Mişcarea în aceste chestii".

„Măsura ce aţi confirmat-o, de a nu face grade noi, cred că nu este bine redactată. În primul rând şeful legionarilor din Argentina n'a vorbit în raportul lui numai de acest lucru,

ci şi de celelalte probleme care ne frământă. Normal era deci că, dacă nu l-aţi numit unde aţi zis da, să nu-l numiţi nici unde aţi zis nu. Ş'apoi de unde, şi de când, atâta dispreţ pentru legionari ? „Ne fac un serviciu....." Ca şi cum gradul în Mişcare n'ar mai avea niciun rost şi ar fi un păcat să-l doreşti. Şi dacă e păcat, atunci de ce se pune atâta preţ pe el, şi organizarea Mişcării se face - chiar şi azi - tot pe baza lui ? Ori sunt bune, şi sunt de dorit, ori sunt rele gradele, şi atunci renunţăm la ele. Au mai fost oameni cari au vrut grade, li s'au dat şi le-au plătit. Alta trebuia să fie motivarea. După cum e redactată această dispoziţie, dă să înţeleagă că şeful Argentinei a cerut reintroducerea gradelor, pentrucă şi el ar vrea unul. V'aş fi fosrte indatorat dacă aţi lămuri acest lucru printr'o circulară şi aţi menţiona că eu ceream această măsură ca o necesitate legionară, şi că mă oblig să nu primesc niciun grad în cazul că s'ar admite cererea mea".

„Bădie Ilie, in rezumat, chestia e simplă. D-voastră trei, ori cel puţin D-voastră şi cu D-l Iasinschi, trebue să deveniţi un trup şi un suflet. În caz contrar, să vă gândiţi la cine v'ar putea inlocui. Nu vă puteţi împiedeca şi pune buna D-voastră înţelegere in joc pentru un singur om, chiamă-se el şi Vălimăreanu, ori cum s'o chema".

„Bade Ilie, am scris cu inima deschisă şi clar. M'ar durea mai mult decât vă închipuiţi, dacă aţi lua-o drept critică sau ofensă. N'a fost scrisă cu această intenţie".

„Salutări dela soţie şi copii, care vă reamintesc foarte bine. Sănătate multă şi mult succes la aranjarea tuturor lucrurilor".

„Al D-voastră, cu acelaşi drag,

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

Nu mi-a răspuns la scrisoare. În una din vizitele ce ne-a făcut mai târziu, mi-a zis că ar fi bine să nu fiu aşa de categoric in aprecieri, că nu e chiar aşa de uşor să aranjezi ceea ce se stricase de multă vreme.

D-lui Papanace nu i-am scris în mod personal, pentrucă nu-l cunoşteam mai de aproape; poate şi pentrucă nu aveam ce-i spune în privinţa unităţii, pentrucă el îşi arătase ambiţiile destul de clar, şi în mod public, că o concepea sub comanda lui, altfel nu.

În schimb, am dus o corespondenţă kilometrică cu Victor Apostolescu şi fratele Nagacevschi, aupra tuturor problemelor legionare care ne frământau în acea vreme. Cu ei puteam să pun problemele mai deschis, pentrucă nu aveam teamă că se vor supăra. Desigur că nu eram întotdeauna de acord, dar cu vremea, după cum a dovedit-o evoluţia organizării Mişcării, am reuşit să ne punem de acord. Toate aceste scrisori, şi altele care interesează Mişcarea, sper să le pot publica într'o „anexă", pentru uzul interior al Mişcării.

NEÎNŢELEGERILE DIN ARGENTINA

După cum rezultă din cele scrise până acum, la cunoaşterea formării Consiliului Conducător, D-nii Cdţi Leg. de aici, Cdt. al B. V. Mile Lefter, Cdt. Leg. Virgil Ionescu şi Cdt. Leg. Niculai Şeitan, au trimis o scrisoare numitului Consiliu, înştiinţându-i pe componenţii lui că nu-i recunosc ca organ de conducere al Mişcării Legionare, cerând ca D-l Gârneaţă să ia comanda singur. Şeitan, nu după mult timp, s'a rectificat, indicând că el a cerut, ca un desiderat, că ar fi bine ca D-l Gârneaţă să ia comanda, dar că el recunoaşte Consiliul Conducător ca noul organ de conducere al Mişcării; D-nii Lefter şi Ionescu, au rămas la poziţia lor de nerecunoaştere. Totuşi eu mi-am zis că nu era bine să întrerupem legăturile cu ei, şi de aceea urmam să-i consult în orice ocazie, ca şi cum ar fi făcut parte din organizaţie.

Din nenorocire, această situaţie n'am putut s'o ţin decât până la vreo săptămână după revoluţia din Ungaria din toamna anului 1956. Motivele rezultă din scrisoarea ce am trimis Consiliului Conducător pe data de 13 - XII - 1956, ce reproduc în continuare:

„Domnilor Comandanţi,

„După cum am avut onoarea a comunica Secretariatului Mişcării Legionare în ultima mea scrisoare, de acord cu descentrarea decretată de D-voastră, şi de comun acord cu ceilalţi camarazi de aici, ne-am gândit să utilizăm momentul psihologic creat de revoluţia ungurească şi să facem, pe teren românesc, peste partide şi crezuri politice, indipendent de orice alt organism exterior, un comitet compus din reprezentanţii tuturor fracţiunilor româneşti, pentru a putea face faţă, şi eficace nevoilor de luptă şi propagandă românească de

aici din Argentina. Dar din nenorocire, după cum puteţi constata din copia scrisorilor alăturate, pe care eu am crezut de datoria mea a le trimite D-lui Cdt. al B. V. Mile Lefter şi D-lui Cdt. Leg. Virgil Ionescu, acţiunea noastră are toate şansele de a fi torpilată de ambiţii personale, şi noi să ne vedem în situaţia de esclusivism, în care aproape tot timpul am stat, manevraţi în această direcţie de către evenimente şi duşmani, şi de cele mai multe ori, de către noi înşine".

„Pentru a nu ajunge aici, pentru a evita lupta dintre legionari, unii luând parte D-lor Lefter şi Ionescu, iar alţii partea contrară, pentru a putea totuşi ca acel comitet să se facă, am scris acele două scrisori atrăgând atenţia D-lor Cdţi amintiţi asupra pericolului, şi, în acelaşi timp, am predat, în mod provizoriu şi de comun acord cu D-l Cdt. Şeitan, şefia grupului din Argentina, camaradului Petre Mişa, până ce D-voastră veţi binevoi a hotărî definitiv asupra acestui lucru".

„Ţin de datoria mea a vă aduce la cunoştinţă că am procedat în acest fel, mânat numai de dragoste şi spirit legionar şi încredinţat că era şi este cel mai bun lucru ce puteam face. De cumva am greşit, aştept pedeapsa cuvenită".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

Conţinutul scrisorii trimisă D-lui Cdt. Virgil Ionescu, pe data de 5 - XII - 1956, este următorul:

„Stimate D-le Comandant,

„Mă văd în situaţia destul de neplăcută de a mă adresa D-voastră prin scris, în loc de a o face prin vorbă, din cauza evenimentelor ce, după umila mea părere, sunt foarte grave şi vor avea consecinţe dezastroase pentru noi legionarii de aici din Argentina, pentru răspunderea ce V'aţi luat pe umeri, de a torpila o acţiune care ar fi putut da rezultate bune pentru Neamul Românesc şi, şi pentru Mişcarea Legionară".

„Ca să fiu clar şi precis, e vorba de acel comitet de acţiune românească de aici din Argentina, născut din sufletul şi capul legionarilor, şi al cărui prim iniţiator aţi fost însuşi D-voastră, D-le Cdt".

„Într'o convorbire avută acasă la D-voastră, unde erau prezenţi D-l Cdt. al B. V. Mile Lefter, D-l Cdt. Şeitan, D-voastră, D-l Prof. Găzdaru, leg. Petre Ion şi subsemnatul, am căzut de acord ca să trecem peste orice considerente partidare,

şi bazaţi numai pe nevoile şi dragostea pentru Neam, să facem tot posibilul ca să ia fiinţă acel comitet. Tot atunci s'a stabilit că dacă o persoană sau alta ar fi impediment pentru formarea acelui comitet, să se renunţe la ea; pentrucă, după cum spuneam eu, şi aţi întărit D-voastră, noi nu am intrat în Mişcarea Legionară pentru a ne satisface ambiţiile personale, ci pentru a servi Neamului. Tot atunci, şi chiar D-voastră personal, l-aţi rugat pe D-l Prof. Găzdaru să ia contact cu ceilalţi oameni politici şi reprezentanţi români de aici din Argentina, şi să discute formarea acelui comitet pe baza celor stabilite mai sus. Adică:

1.- Noi nu intrăm în comitet ca legionari, ci ca Români.

2.- Dacă persoana cuiva nu e agreată, să se propună pe altul.

3.- Să facem toate sforţările ca acest comitet să ia fiinţă, ca să fie un exemplu pentru toată lumea românească din exil.

Mi-am permis să repet punctele stabilite, pentrucă mi se par de foarte mare importanţă".

„D-l Prof Găzdaru a luat contact cu cei în cauză şi a comunicat că formarea acelui comitet este posibilă, pe baza Bisericilor ortodoxă şi unită, şi a Cercului Unirea Română; cât şi că persoana D-lui Cdt. al B. V. Mile Lefter nu e agreată, din cauza atitudinei avută de către D-sa faţă de Vişoianu, care se prezentase aici ca reprezentant al Românilor din comitetul ţărilor de dincolo de Cortina de fer, deci în o chestie similară cu scopul actualului comitet. Ori D-voastră, D-le Cdt., care ştiaţi aceste lucruri, care aţi fost de acord că dacă nu e agreat unul, să trimitem pe altul, aţi admis şi aţi votat contra celor fixate de comun acord şi fără a ne fi prevenit şi pe noi, ca D-l Lefter să fie ales delegatul Bisericii ortodoxe, împreună cu D-voastră".

„Scuza că membrii comitetului l-au ales, că deci D-voastră nu aveţi nimic a face în acest lucru, ar fi prea jalnică ca să cred că o veţi intrebuinţa. Constat numai cu durere, că ambiţiile personale, atât ale D-voastră, cât şi ale D-lui Lefter, dau în mâna altora, arme care erau ale noastre şi care, păstrate de noi, ar fi putut servi Neamului. În situaţia de acum e sigur că d-l Cuţarida va refuza să lucreze cu D-voastră. Va face un comitet după gustul lui şi va dovedi lumii - şi pe bună drepta-

te - că cei ce nu vor să lucreze pe teren românesc, suntem noi legionarii".

„Domnule Comandant, ne-aţi adus în situaţia de a alege între D-voastră şi ceilalţi Români de aici. În situaţia de luptă, când noi vroiam cu orice chip pacea. Acum sper că nu vă veţi supăra dacă eu vă întreb: cu cine mergem D-le Cdt.? Cu D-voastră şi D-l Lefter, care nu v'aţi respectat cuvântul faţă de noi; cu ceilalţi Români cari cu siguranţă se vor aduna la un loc, realizând ideea pe care noi legionarii am pus-o pe teren, arătând astfel lumii că nici de data asta n'am ştiut să fim la inălţimea numelui de legionar; ori punând piatra jos, să zicem că nu mai mergem in nicio parte ?"

„Iată de ce, D-le Cdt., mă văd nevoit a vă scrie, şi nu a vă vorbi, pentrucă de aici, din acest act al D-voastră, se nasc răspunderi mari, şi eu, cel puţin, vreau să se ştie ale cui sunt".

„Nu m'am crezut niciodată buricul pământului, n'am vrut niciodată să fiu eu ales în acel comitet (personal, vă asigur că nici nu doresc, aşa cum i-am spus şi D-lui Lefter), după cum n'am vrut, şi nu vreau, şi nici nu m'am sfătuit cu nimeni, ca să ajung preşedinte la biserică. Mi-am văzut întotdeauna lungul nasului, şi am făcut intotdeauna ceea ce, după legile legionare, trebuia să fac. N'a fost ocazie mai importantă, când să nu mă sfătuesc cu D-voastră, Cdţii Leg., aşa cum ordonă legile noastre. Aţi făcut şi D-voastră acelaşi lucru, D-le Cdt. ? Aţi fost prezent la ordinele şefului pe care vi l-a dat Mişcarea, bun ori rău, aşa cum scriu legile legionare ?"

„Eram 35 de legionari, D-le Cdt., când s'a format noua unitate legionară dela care noi aşteptam refacerea Mişcării, şi astăzi suntem numai 10. Nu sunteţi curios să ştiţi cine este vinovat de acest lucru ? Chiar cu riscul de a fi prost crescut, - dar având în vedere răspunderile - îmi permit să v'o spun eu, şeful legionarilor din Argentina, pus în această funcţie de către Consiliul Conducător al Mişcării Legionare, Consiliu ce l-a format D-l Cdt. al B. V. Gârneaţă, cel despre care D-voastră aţi spus că e singurul în drept a conduce Mişcarea Legionară, şi despre care Consiliu, în Araoz, în casa D-lui Gârneaţă, în faţa garnizoanei legionare D-voastră aţi spus că trebue să-l ascultăm: D-VOASTRĂ, D-NII COMANDANŢI CARE DIN AMBIŢII PERSONALE V'AŢI PUS ALĂTURI CU MIŞCAREA, ÎNCURAJÂND PRIN EXEMPLUL D-VOASTRĂ PE

CEI NEMULŢUMIŢI ŞI DESCURAJÂND PE CEI CU TRAGERE DE INIMĂ".

„Dacă din acest act al D-voastră va ieşi moartea Garnizoanei Legionare de aici, şi a bisericii ortodoxe, cât şi o palmă mare peste chinuitul obraz legionar, aş dori să ştiţi, că cel puţin eu, în calitatea ce o am, de şef al legionarilor din Argentina, vă dau toată răspunderea D-voastră şi D-lui Lefter".

„Să trăiţi D-le Cdt., Trăiască Legiunea şi Căpitanul".
ss Dr. Mardarie Popinciuc, şeful Legionarilor din Argentina".

Scrisoarea trimisă, în aceeaşi zi, D-lui Lefter, are următorul conţinut:

"Stimate D-le Cdt. al B. V.,

„Vă rog să mă credeţi că mă simt foarte incomod văzându-mă forţat a vă scrie, în loc de a vă vorbi. Având însă în vedere consecinţele şi răspunderile pentru alegerea D-voastră ca reprezentant al bisericii, pentru acel comitet de acţiune românească, pe care noi legionarii l-am proiectat, mă văd obligat a lămuri lucrurile prin scris".

„D-voastră ştiţi bine că ideea acelui comitet de acţiune românească a fost şi este dorinţa tuturor legionarilor. D-voastră aţi fost prezent în casă la D-l Cdt. Virgil Ionescu când s'a discutat formarea acelui comitet; când s'a stabilit cu cine să fie făcut, şi în ce condiţii, când s'a hotărît că dacă persoana cuiva ii motiv de sminteală, să se propună altul; şi când a fost rugat D-l Prof. Găzdaru ca să ia contact cu ceilalţi ce trebuiau să facă parte din acel comitat".

„Tot aşa de bine ştiţi că acel comitet se putea face, şi că persoana D-voastră nu era, şi nu este agreată, din cauza atitudinei ce aţi avut faţă de Vişoianu, care venea pentru aceleaşi scopuri pentru care dorim să se constituiască acel comitet".

„D-voastră, în loc să acţionaţi de acord cu cele stabilite în casă la D-l Cdt. Ionescu, v'aţi lăsat ales ca reprezentant al bisericii ortodoxe şi astfel aţi torpilat facerea acelui comitet. Se prea poate ca D-l Cuţarida să-l facă fără D-voastră, mai ales că acum i-aţi dat posibilitatea. Aş dori însă să vedeţi şi situaţia în care ne-aţi pus pe noi - legionarii de aici - dela care a pornit ideea, cât şi de consecinţele actului D- voastră. În acelaşi timp vă reafirm cele spuse în casa lui Dragnea, că n'am

dorit, nu doresc şi nici nu voi dori ca să fiu eu reprezentantul bisericii, şi că n'am de gând să vă iau locul de preşedinte la biserică".

„D-voastră D-le Cdt. al B. V. ne-aţi pus pe noi legionarii de aici în situaţia, ori de a vă urma pe D-voastră şi a ne certa cu ceilalţi Români de aici, ori de a vă lăsa pe D-voastră singur şi a merge, fără a fi reprezentaţi de nimeni, cu ceilalţi Români. Ce credeţi că trebue să facem ? Care e drumul românesc şi legionar în această chestie ? Ce credeţi că vor face legionarii ?"

„D-le Cdt., eu am ştiut şi ştiu că Mişcarea românească legionară luptă pentru popor şi drepturile lui; că ambiţiile personale n'au loc în Mişcarea Legionară; că D-voastră, împreună cu ceilalţi Cdţi. Leg. l'aţi auzit pe Căpitan când a spus, în faţa sicriilor lui Moţa şi Marin că: „ideea de elită legionară înseamnă permanentă jertfire de sine....etc."; şi aţi jurat ca să trăiţi aşa. Dacă eu azi îmi permit să vă întreb unde sunt aceste lucruri, vă rog să nu vă supăraţi".

„Eram 35 de legionari când s'a format noua unitate legionară aici în Argentina, şi astăzi suntem numai 10. D-voastră eraţi primul dintre ei. Azi, unde sunteţi, D-le Cdt. ? A cui e vina că am ajuns aici ? A mea, sau a D-voastră ? Eu, după cum ordonă legile legionare, n'am făcut niciun pas fără să mă consult şi cu D-voastră, deşi după atitudinea D-voastră aş fi putut să n'o fac. Tot după acele legi D-voastră trebuia să staţi la dispoziţia şefului de garnizoană, în orice chestie. Aţi stat ? Nu ! N'aţi făcut caz de garnizoană, şi aţi fugit până şi de şedinţa legionară. De ce ? Pentrucă sunt Şefi ai Mişcării Gârneaţă, Iasinschi şi cu Papanace, şi nu D-voastră ?"

„D-le Cdt., eu prevăd ca consecinţe a actului D-voastră moartea bisericii ortodoxe şi a garnizoanei legionare. Aş dori să se ştie că eu, în calitate de şef al legionarilor din Argentina, vă fac răspunzător de aceste lucruri pe D-voastră şi pe D-l Cdt. Virgil Ionescu".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc, Şeful Legionarilor din Argentina.

Luând cunoştinţă de cele ce le-am scris D-nilor Cdţi. Lefter şi Ionescu din scrisorile trimise la centru, Victor Apostolescu m'a cam dojenit că am predat conducerea legionarilor de aici, asigurându-mă că toate lucrurile sunt pe cale de a se

aranja. Ca răspuns, pe data de 24 Ianuarie 1957 i-am scris următoarele:

„Frate Victore,

„.....zici că rău am făcut că am predat conducerea ? Mă vei ierta, cred că nu pot fi de aceeaşi părere cu tine. Uite ce gândeam eu când am predat conducerea: aici D-nii Lefter, Ionescu, Arnăutu, Nolla şi Radu, în special, nu sunt mulţumiţi cu conducerea din motive personale, ambiţii fără rost. Dacă îţi aduci aminte, tot eu am fost acel care am zis că pentru refacerea unităţii e nevoie ca toţi Cdţii să se pună de acord, şi mai ales să renunţe de a dori să conducă unul în pofida celuilalt. Vei înţelege acum că eu, după ce am fost forţat să le spun la doi domni Cdţi. că nu fac bine ceea ce fac, nu mai puteam să mă cramponez pe o poziţie care în mod natural ar trebui să o ocupe ei, şi mai ales, eram dator să le dau un exemplu de lipsă de ambiţii. După aceea nu uita împrejurările locale; eram acuzat - pe la spate, bine înţeles - de către D-l Cdt. Ionescu, că uneltesc să-i iau D-lui Lefter preşidenţia bisericii de aici; că doresc să se facă acel comitet, numai ca să pot face parte şi eu din el, când ideea de a-l face nu a fost a mea ci a lui Nolla, Olteanu şi D-l Ionescu, etc. Nu uita iarăşi, că din 1950 şi până în 1956, cu voia sau fără voia mea, am tot fost ajutorul şefului de garnizoană şi că deci am şi eu dreptul să cer respectarea principiului legionar, anume că funcţiile sunt schimbătoare. Şi mai ales, dar asta între noi, nu-mi plac şi nu pot suporta sforile politice şi minciunile. Concluzia, nu mai pot, tată, să mai rămân în funcţia ce am avut".

„Mă miră că aţi fost aşa de lipsiţi de tact faţă de Mişa. Nu crezi că, de vreme ce eu făcusem prostia - dacă vrei aşa - de a-i preda comanda lui, era bine să-l fi numit tot pe el ? Aici, tată, nimeni nu lucră de capul lui. Înainte de a face ceva aşa am ţinut-o şi cred că aşa va urma, ne consfătuim cu toţii. Deci a fi şef aici, e doar a avea un nume. Ori pe cine l-aţi pune, lucrurile ar merge la fel".

„Cât priveşte comitetul, cred că se va face. Nu în felul cum vroia D-nii Lefter şi Ionescu, adică sub preşidenţia lui Horia Grigorescu, ci aşa cum a propus D-l Găzdaru, fără preşedinte. Bine înţeles că activitatea D-lui Lefter, în special cu serbarea Crăciunului şi neinvitarea a o serie dintre ei - aşa cum se obişnuia - ne-a manevrat la o extremă din care va tre

bui să lucrăm mult ca să ieşim. Şi ceea ce e mai dureros, e că de data asta se va face cu manifesta lăsare la o parte a D-lui Lefter şi nu în mod tacit, aşa cum credeam şi pusesem la cale să se facă. În acelaşi timp aş vrea să ştii că certurile de aici nu au început pe chestia comitetului, ci pe a conducerii, şi sunt mai vechi....."

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss M. Popinciuc".

DIN NOU PROBLEMA CONDUCERII LEGIONARE

Cu toate asigurările lui Victor Apostolescu că lucrurile se vor aranja, că nu se va ajunge la o rupere a Consiliului Conducător, cu toate sforţările noastre a legionarilor, ca să oprim defecţiunea, aceasta s'a produs. Pe data de 22 Ianuarie 1958, D-l Iasinschi a trimis D-lor Gârneaţă şi Papanace următoarea scrisoare:

„Dragă Domnule Gârneaţă,

„După mai mult de trei ani de continuă suferinţă în problema vitală a Mişcării Legionare, *aceá a unităţii ei*, constat că ne găsim într'un greu impas".

„Părerea me este, că chiar dela început n'am dat dovadă suficientă, de a fi putut intui calea cea dreaptă, pe parcursul căreia trebuia să ne înţelegem pe linia luminoasă a Mişcării, să ne afirmăm ca forţă conducătoare, să determinăm un spirit de armonie la legionarii încadraţi, să ne închegăm energiile pentru a fi de folos Neamului în sclăvia lui ucigătoare şi să insuflăm respect Românilor din afara cadrului legionar. Autoritatea noastră, câtă s'a fost profilat la început, fiind atinsă îndată de aripa duhului necurat, slăbeşte an după an până la neputinţa unei reacţiuni sănătoase şi eficace - lăsându-ne în cele din urmă, depăşiţi în calitatea noastră de Consiliu Conducător. În faţa acestei situaţii triste, şi neadmisibilă din punct de vedere al eticei legionare şi al igienei sociale, ca şi în lipsa unei perspective de înţelegere între noi -, am hotărît să mă conformez concluziilor desprinse din relaţiile noastre în acest timp şi să mă retrag dela colaborarea cu D-voastră în Consiliul Conducător, a cărui activitate a ajuns să fie infructuoasă, ba chiar dăunătoare spritului ce trebue să orienteze Mişcarea Legionară, ca să rămână, în raport cu evoluţia vremilor, *ce este ea dela Căpitan*".

„Cu ce se întâmplă în cursul acestor trei ani, eu nu mă solidarizez".

„Spun totuşi, că ar fi timpul să ne respectăm reciproc, măcar de acum înainte, pentru aceea ce trebue să ne unească în acţiunea noastră românească de peste hotare. Actul iscălit la 8 - XI - 1954 îl socot căzut din vigoare prin neîmplinire, deoarece in acest interval n'am satisfăcut conţinutul în litera lui. Iar dacă actualitatea ne este potrivnică unei colaborări comune prin formula stabilită la Erding după şedinţele din zilele 1 - 8 - August 1954, devenită iluzorie, evoluţia evenimentelor legate de problema României şi a poporului ei ne reclamă să fim prezenţi şi uniţi toţi Românii, dincolo de ori ce deosebire ca simţire, gândire şi metodă de lucru, în lupta contra celui mai crâncen duşman al pământului strămoşesc, pe oriunde se află el".

Într'un târziu, ce l-aş vrea să fie cât mai apropiat, când voia lui Dumnezeu se va îndura de toţi, pribegi şi neamul încătuşat, şi când legionarii din exil şi acei din Ţară, desbrăcaţi de orice patimă, se vor întâlni pentru organizarea Mişcării pe temeliile ei şi cu totalitatea membrilor, pe care ea îi va recunoaşte, cred că sufletul răului va fi dispărut dintre noi, pentrucă într'o atmosferă curată, ca de biserică, să fim iarăşi împreună, *dând astfel principiului de unitate legionară caracterul de forţă biruitoare*".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

ss V. Iasinschi".

D-l Gârneaţă, căruia D-l Iasinschi i-a citit scrisoarea de mai sus, a acceptat-o, fără prea multe observaţii. În schimb Papanace, când a cunoscut-o, i-a trimis D-lui Iasinschi o scrisoare aşa de insultătoare că nu pot s'o reproduc; unui Comandant Legionar nu îi este permis să fie aşa de grosolan nici măcar în chestii particulare, necum în chestii legionare.

Imediat după demisia D-lui Iasinschi din Consiliul Conducător, i-am scris lui Victor Apostolescu întrebându-l care este acum poziţia lor, a funcţiilor centrale care, ca şi mulţi dintre ceilalţi legionari, stătuseră alături de Horia Sima până în ultimul moment. Pe data de 10 - IV - 1958 mi-a răspuns următoarele:

„Dragă frate Mardarie,

„Te rog să nu fii supărat pe mine că-ţi răspund deabia acum la scrisoarea din 20-3-58. Nu-mi dau răgaz belelile, tată; am cam multe pe cap şi nu ştiu cum să le fac faţă...".

„Află că în urma retragerii D-lui Cdt. Iasinschi din Consiliul Conducător, noi cei de aici - funcţii şi nefuncţii - am găsit de bine să urmăm pe cei rămaşi în acest Consiliu. Aşteptăm - în linişte şi pace - hotărîrea Consiliului Legiunei în această privinţă. Sper că pe curând (în luna Iunie) va avea loc şedinţa acestui Organ superior legionar spre a decide în mai multe probleme de ordin legionar - între care şi cea a Conducerii Mişcării".

„D-ta ca şef al grupului legionar de acolo, faci parte din acest Consiliu. Ca atare vei avea posibilitatea să-ţi spui cuvântul în toate aceste probleme. Ţi se va trimite la vreme adresa de convocare precum şi ordinea de zi a şedinţei Consiliului Legiunii".

".....Trăiască Legiunea şi Căpitanul,"

ss V. Apostolescu".

Am pus frâu nerăbdării şi am aşteptat invitaţia şi ordinea de zi pentru şedinţa Consiliului Legiunii, acel organ pentru a cărui punere in funcţie luptasem atâta înainte de a lua vreo hotărire asupra celor ce trebuia să fac de acolo înainte. Primită invitaţia, am trimis Consiliului Legiunii, pe data de 10-X-958 următorul raport:

„Domnilor Comandanţi şi dragi camarazi,

„Mărturisesc cinstit că nu aş fi dat curs invitaţiei primite, de a răspunde la adunarea dela Freiburg a Consiliului Legiunii, socotind că nu sunt cel mai în drept a-mi spune punctul de vedere faţă de problemele ce se desbat în această adunare, dacă situaţia Mişcării n'ar fi aşa de gravă, şi dacă tăcerea nu ar însemna afirmare. Vă rog deci să credeţi că nu din dorinţa de contrazicere, ori de a-mi etala talente pe care nu le am, scriu cele ce urmează:

„Aproape toţi legionarii câţi se află azi în străinătate se găsesc în aceeaşi situaţie ca mine, adică: a celui ce de 25 de ani a avut ca ocupaţie principală pe cea de legionar. Am asistat cu toţii şi la vremurile de glorie, şi la cele de mizerie ale Mişcării Legionare. Am trecut cu toţii peste muntele suferinţii, prin pădurea cu fiare sălbatice şi prin mlaştina desnădejdii. Dar regret să constat că drumul nu ne-a dus la acea minunată pentru Neamul Românesc, mai ales în aceste vremuri când are nevoie de noi toţi, ci ori am ajuns în Iad, ori n'am ieşit din mlaştină".

„Domnilor Comandanţi, răbdarea legionarilor a ajuns la limită şi se impune să se ţină cont de acest lucru, dacă nu doriţi să asistaţi la spectacolul când majoritatea dintre ei vor face uz de dreptul pe care îl au, de a nu vă mai recunoaşte ca reprezentanţi ai lor".

„Sunt multe legi de căpătâiu pentru legionari, care nu se mai respectă. Având însă în vedere că problema principală ce ne preocupă astăzi pe toţi este conducerea Mişcării, îmi permit a aminti pe două dintre ele: dragostea şi unitatea".

„Zice Căpitanul că *şeful trebue să-şi iubească oamenii **de sub comanda lui;*** şi e normal, căci pe cine nu-l iubeşti, îl nedreptăţeşti. Şi mai zice că ***şeful care nu poate păstra unitatea, trebue să plece.*** Cred că cu multă dreptate trebue aplicată această lege celui ce nici măcar nu o poate face".

„Pentru îndeplinirea acestor legi aş ruga pe domnii Cdţi. cari se gândesc să-şi asume sarcina conducerii, să se gândească bine şi să se întrebe dacă, în adevăr, iubesc pe toţi legionarii; iar dacă observă - chiar fără să aibă vreo vină personală - că nu pot face, ori menţine unitatea, să predea locul altora".

„Revenind acum la invitaţia primită, observ că în alineatul 4 spune următoarele: „Pentru eventualitatea că nu veţi putea participa, sunteţi rugaţi a delega un alt membru din Consiliul Legiunei să reprezinte la şedinţe punctul D-voastră de vedere. Altfel participarea D-voastră are caracter deliberativ". Cu alte cuvinte, cei prezenţi au dreptul de vot, pe când cei absenţi, cari au delegat pe un alt membru din Consiliu cu reprezentarea lor, au numai caracter deliberativ. În concluzie deci, Consiliul Legionar are drept de vot; hotărăşte deci asupra deciziilor ce se iau cu privire la mersul Mişcării".

„Se întâmplă însă că de acord cu dispoziţiile no. 1, prin care a fostr creat acest organ, Consiliul Legiunei a fost pus în funcţie numai până la statuarea şi reorganizarea Senatului Legionar. Fiind deci un substitut numai al unui organ fără drept de vot, mă întreb: au membrii acestui Consiliu drept de vot ?! ".

„Şi nebuloasa devine şi mai adâncă, când mă întreb:

care este autoritatea supremă a Mişcării Legionare, Consiliul Legiunii, ori Consiliul Conducător".

„Aceeaşi lipsă de precizie domneşte şi cu privire la valabilitatea sau anularea organismelor legionare existente. În o notă „precizare", apărută în numărul de pe luna Mai 1958, pag. 9, se zice că nu poate fi vorba de anularea instituţiilor create prin actul dela Majadahonda atâta vreme cât ceilalţi doi membri ai Consiliului Conducător, care constitue majoritatea, rămân fideli hotărîrilor luate atunci, şi că funcţiile centrale sunt de acord în această privinţă. Tot respectul meu pentru perseverenţa celor doi membri ai Consiliului Conducător şi pentru părerea funcţiilor centrale, dar valabilitatea sau anularea organelor create atunci, se judecă după cele hotărîte în acea ocazie şi nu după credinţă sau perseverenţă. Dispoziţiile no. 1 spun clar: „Delegaţii legionarilor din exil....au hotărît să confere sarcina conducerii unui *Consiliu de trei*". Nu adaugă nimic că dacă unul se retrage va fi înlocuit cu altul, etc. Nefiind deci trei, delegaţi atunci pe nume, nu mai există Consiliu Conducător şi nici celelalte instituţii create în baza acelei delegaţii".

„Cred că nu mi se va lua în nume de rău dacă întreb: în baza cărei legi, a cărui principiu legionar, delegaţii legionarilor dela Erding au conferit sarcina conducerii unui Consiliu de trei ? De când legionarii îşi aleg conducerea ? Şi dac'o aleg legionarii, de ce numai unii şi nu toţi ?".

„Principiul legionar este cel al ierarhiei. Dacă s'a hotărît schimbarea lui, chestia trebue spusă clar şi comunicată tuturor, pentru ca fiecare să-şi exercite dreptul ce îi revine conform cu noua situaţie de lucruri".

„Conform cu principiul ierarhic, la moartea Căpitanului puterea din Mişcarea Legionară trecuse asupra Comandanţilor B. V. şi fondatori ai Mişcării, care în mod expres şi tacit - prin primire de funcţii şi posturi - îl acceptaseră pe Horia Sima. Depus Horia Sima, puterea a revenit din nou în mâna lor. Deci dela ei trebue să vină hotărîrile".

„Felul cum văd eu rezolvarea crizei de conducere l-am expus împreună cu ceilalţi camarazi de aici într'o scrisoare comună. Insist aici numai asupra formării acelui organism suprem care sper să fie supapă de salvare a Mişcării pentru viitor".

„Numai făcând aşa cum am spus noi în acea scrisoare, cred că s'ar putea pune ordine din nou în Mişcare şi vom fi feriţi de a mai asista la spectacolul atât de trist şi degradant de a vedea cum un Comandant după altul este dat prin noroi şi făcut cu ou şi cu oţet".

„În acelaşi timp aş dori să precizez că mă desolidarizez de orice fel de insultă ce s'ar aduce cu această ocazie oricărui legionar. Spun acest lucru având în vedere scrisoarea D-lui Cdt. Papanace adresată D-lui Iasinschi cu ocazia retragerii D-sale din Consiliul Conducător. Fără să judec dacă ofensele aduse au fost pe drept sau pe nedrept - sperând că acest lucru îl veţi face D-voastră cu toată dreptatea şi echitatea necesară -, observ că ceea ce se pretinde dela orice legionar simplu: - omenie până şi cu duşmanul -, nu este ţinut în seamă de către D-nii Comandanţi".

„Semnalez că la luarea hotărîrilor trebue să se ţină seamă de sciziunile trecute şi existente în Mişcare şi între legionari, şi să se lase deschisă poarta pentru toţi, căci numai aşa vom putea realiza unitatea la care râvnim toţi".

„Atitudinea mea faţă de viitoarea conducere vă voiu aduce-o la cunoştinţă când voi şti cum este constituită, pe ce baze, şi după ce voi fi citit şi copia de pe discuţiile dela această adunare".

„Rog pe camaradul Mircea Orendovici să fie aşa de bun şi să prezinte această părere a mea în faţa adunării".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Leg. Dr. Mardarie Popinciuc".

Scrisoarea reprodusă mai sus a mers însoţită de una din partea Grupului Legionar din Argentina, a cărei conţinut transcriu în continuare:

„Grupul Legionar din Argentina, luând în considerare criza de conducere din M. L., a ajuns la următoarele concluzii:

1.- Triumviratul propus în 1954 de grupul legionarilor dela Erding s'a dovedit infructuos ca formulă de conducere. Legionarii din Argentina au decis să nu mai accepte, nici să recunoască, niciun fel de conducere plurală.

2.- Această conducere îi revine azi, prin drept şi obligaţie, D-lui Cdt. al B. V. Ilie Gârneaţă, în calitatea sa de Fundator al M. L.

3.- Pentru a fi ferită Mişcarea Legionară, în viitor, de crize de conducere, Grupul Legionar din Argentina propune ca D-l Cdt. al B. V. Ilie Gârneaţă să pună imediat în funcţie o Instituţie Supremă (Consiliu Legionar).

4.- Consiliul Legiunii se compune din:

a.- Comandanţii B. V., Comandanţii Legionari şi Cdţii Ajutori, ca membri de drept şi permanenţi.

b.- Funcţiile importante, ca membri de drept, dar temporari.

c.- Personalităţi, ca membri permanenţi, dar nu de drept, ci cooptaţi de d. Gârneaţă şi de membri de drept ai Consiliului Legiunii".

Buenos Aires, 7 Iunie 1958".

După primirea Procesului Verbal dela adunarea din Freiburg, pe data de 25 - X - 1958, i-am trimis D-lui Gârneaţă următoarea scrisoare:

„Stimate D-le Comandant al B. V. şi dragă Bade Ilie,

„Am lăsat anume timpul să treacă, pentru ca să se mai liniştească apele, să se mai potolească patimile, să se gândească cu toţii mai bine şi mai adânc asupra problemelor ce ne frământă, pentru a putea da şi eu un răspuns la cele hotărîte la Freiburg. În special am lăsat timpul ca să curgă, pentru ca să pot vedea mai bine în mine însumi. Cred că am ajuns aşa departe".

„Sâmbătă, în 6 Octombrie 1958, la şedinţa ţinută în casa D-voastră din Araoz, acolo unde am ţinut şi prima şedinţă de reconciliere, s'a discutat problema conducerii Mişcării Legionare şi poziţia ce o are fiecare în raport cu cele hotărîte la Freiburg. Rezultatul, deşi aşteptat, e trist. Pentru actuala conducere, cu numai foarte puţine rezerve formale, e numai D-l Cdt. Şeitan. Se mai pun la ordinul actualei conduceri, dar numai cu jumătate de gură şi „pentrucă nu mai e alta", camaradul Tărăoiu, Mişa şi Zamani (iunior). Restul compus din Prof. Găzdaru, Popa Emil, Aretianu, Arţăreanu, Olteanu, Petre Ion, Lipovan, Penteleciuc, Tudose şi subsemnatul, ne-am hotărît, cu foarte multă durere, a nu mai intra în actuala organizare, fără însă a renunţa la activitatea legionară; vreau să spun că atunci când o iniţiativă a actualei conduceri, ori a cui o fi, o vom socoti-o bună, vom sprijini-o, vom păstra legătura cu ceilalţi camarazi, şi stilul de viaţă în-

văţat dela Căpitan. Toţi ceilalţi nepomeniţi aici, nu vreau să ştie nimic, nici de D-voastră, şi nici de noi".

„Consecvent deci cu acest punct de vedere, vin să vă rog să binevoiţi a numi pe altcineva în locul de şef al Legionarilor din Argentina, mulţumindu-vă din suflet pentru încrederea şi cinstea ce mi-aţi acordat până acum".

„V'aş ruga să interpretaţi acest act al meu ca expresie a unei stări de suflet şi de conştiinţă, şi nu ca un act de duşmănie faţă de D-voastră, pentrucă nu acesta este gândul şi intenţia mea".

„Motivele care m'au îndemnat la acest pas, sunt multe, însă principale sunt două:

1.- Nerespectarea principiilor legionare, şi

2.- Ura care şi-a făcut loc în rândurile legionare".

„Desigur că principiile legionare se pot interpreta în fel şi chip. Nu există lucru, ori principiu omenesc, care să nu poată fi interpretat şi în altă formă, mai ales când se tratează de o organizaţie politică. Totuşi una dintre aceste forme din interpretări, este cea adevărată. Dacă a mea sau a D-voastră, rămâne ca timpul şi rezultatele să o spună. Pentru binele Mişcării, aş prefera să fie a D-voastră. Dar cum eu cred că a mea este cea adevărată, e logic şi normal să merg pe drumul meu, deşi, repet, nu în contra D-voastră".

„Mişcarea a fost, este, şi trebue să fie, ierarhică. Principiul ierarhiei, spune: Căpitanul, Fondatorii, Gradele. La moartea Căpitanului cei ce dispuneau de Mişcare au fost fondatorii. Au dispus ? Legal da, recunoscând pe Horia Sima ca Şef, primind posturi şi funcţii dela el; în fapt aş zice că nu. Când s'a terminat cu Horia Sima eraţi singurul dintre fondatori prezenţi aici şi totuşi aţi preferat să vă sprijiniţi pe voinţa legionarilor dela Erding, unde măcar nici n'au fost prezenţi toţi legionarii din exil. Am avut sute de discuţii cu D-l Cdt. al B. V. Lefter, D-l Cdt. Ionescu şi cu Cdt. Ajt. Arnăutu asupra valorii hotărîrilor luate de legionarii din Erding. În calitate de reprezentant al acelei conduceri aici, demonstram că fiind D-voastră unul dintre cei trei şefi ai conducerii, în calitate de „primus inter pares", conducerea este legală; adică a fost făcută de către D-voastră în mod tacit. Dar din păcate, Bădie dragă, ne-aţi omorît teoria, pentrucă posibilitatea de a susţine că la baza unui act există consimţământul tacit al celui

în drept, e valabilă numai până în momentul când i se cere aceluia să confirme voința lui în mod expres. N'o face, actul pierde valabilitatea. Din nenorocire noi v'am cerut acest lucru și nu numai că nu l-ați făcut, dar în mod expres s'a spus că actuala conducere se bazează pe voința legionarilor dela Erding, când era așa de simplu să faceți același lucru, dar să ziceți: Eu, Ilie Gârneață, Cdt al B. V. și fondator al M. L., hotărăsc următoarele.... etc....etc.".

„Nu știu care au fost motivele care V'au oprit să faceți acest lucru și nici nu cred că teoria D-lui Papanace, că trebue să existe o continuitate, și deci numai pe acest motiv trebuesc susținute hotăririle dela Erding, are valoare. Pentrucă atunci aș intreba și eu: cum e cu conducerile legale și cu cele de fapt ? Cum e cu perioada de conducere a lui Horia Sima, mult mai largă decât a triumviratului dela Majadahonda, pe care D-lui n'o recunoaște tocmai pe faptul legalității ?"

„În orice caz, legea a fost călcată și când noi am cerut îndreptarea greșelii, am fost luați în râs. Că atunci când principiile se calcă lucrurile ies prost, ne-o demonstrează trecutul nostru legionar, fără a mai avea nevoie a apela la alte exemple istorice. Deci, crezând dintru început că lucrurile vor ieși prost - cu toată dorința mea de-a mă înșela - cred că mă veți ierta dacă de data asta nu mai vreau să mă mai fac răspunzător de rezultate".

„D-voastră, Bade Ilie, în prima ședință ținută aici în Araoz, ați spus că elementul de legătură al nostru este dragostea. Așa au spus-o toți șefii legionari în frunte cu Căpitanul, și așa a fost practicată în Mișcarea Legionară până mai acum câtva timp. Mai puteți afirma acum că acest lucru este respectat ?".

„Eu vă scriam în acea scrisoare-răspuns,pentru adunarea dela Freiburg, că cei ce au de gând să ne conducă ar trebui să se gândească mai întâiu dacă ne iubesc pe toți, și numai după aceea să primească această sarcină. E nevoie să scot toate ofensele pe care le-a aruncat D-l Cdt. Papanace în expunerea D-sale dela Freiburg - numai pe cele publicate în Orientări, deci oficiale, fiind sigur că vorbite au fost mai multe - chiar și contra D-voastră personal ? Cred că nu. Că actuala conducere împărtășește aceste păreri în mod oficial, nu mai încape îndoială, altfel nu le publica în Orientări. Din tot buletinul oficial despre adunarea dela Freiburg se desprinde - Vă rog să-mi scuzați îndrăzneala; am fost însă învățat să spun adevărul, și numai adevărul, - că adevăratul șef este Papanace și nu D-voastră".

„Ni s'a tot spus mereu că legionarul este un om de mare curaj, drept, de mare onoare și luptător neînfricat. Și noi am crezut-o. Unde ați văzut D-voastră că oameni de curaj se lasă luați în bătaie de joc, făcuți de râs, și după aceea alineați la rând, fără a riposta, fără a cere repararea ofensei ? Cine l-a informat pe D-l Papanace că noi aici am fost prezenți 50 la discuții și că am iscălit numai 11 acea scrisoare trimisă adunării Legionare ? Și ceea ce e mai grav însă, acest lucru nici măcar nu figurează în Procesul Verbal dela ședință. E adevărat că cu această suceală politicianistă Dumnealui i-a luat valoarea morală pe care o avea acea scrisoare, dar se pare că a uitat că ne ofensa pe noi care n'am fost decât 18, și că îi vom cere socoteală pentru acest lucru. Rezultatul acestei sforării Vi l-am expus la început".

„Dacă îmi mai permiteți o întrebare, e în adevăr bine că ați hotărît să faceți o fundație Moța - Marin, fără ca în prealabil să fi vorbit cu D-l Iasinschi ? După ce construcția acelui Cămin a fost combătută, direct sau indirect de către mulți din actuala conducere, acum când e gata, vreți să-l îndepărtați pe cel ce l-a construit numai pentrucă a devenit „persona non gradita" ?! Fără a întreba pe cei ce au contribuit la facerea căminului dacă sunt de acord sau nu ? Asta e camaraderie, omenie, dragoste legionară, spirit de înțelegere ? Vă mirați de ce noi ne-am săturat de a fi părtași acestor fapte" ?

„Bade Ilie, multă vreme am sperat că veți reuși să strângeți în jurul D-voastră pe toți Cdții Leg. și să refaceți Mișcarea Legionară, fără de care nu poate exista nici activitate,nici liniște și nici mișcare. Când am văzut însă că cei dintâiu sunt înșiși prietenii D-voastră care Vă părăsesc, mi-am zis că Mișcarea Legionară ar fi posibilă numai cu trupa, fără Cdți, sperând că fiecare legionar ajunsese deja să gândească pe socoteala lui. Din păcate am socotit trupa mai bună decât ofițerii ei, lucru contrar naturii omenești. M'am înșelat. Azi văd că unitatea nu este posibilă decât cu Cdții și trupa. Dar, din păcate, cei ce nu se pot împăca, sunt Cdții și nu trupa. În consecință, până ce D-voastră nu veți găsi mijlocul de a adu-

na pe toţi Cdţii la un loc, într'un singur organism, creat de D-voastră şi nu de legionarii dela Erding, eu nu mai văd salvarea pentru Mişcarea Legionară. Se pierde, cum s'au pierdut marile imperii făcute de oameni excepţionali, ai căror urmaşi au fost slabi. Suntem slabi, Bade Ilie, şi nu atât trupa, cât Cdţii. Dacă ei ar fi buni, uniţi, trupa, cu ceva instrucţie, s'ar putea pune la punct imediat. Dar pe Cdţi cine îi mai schimbă ?".

„Iubite D-le Gârneaţă, cum activitatea legionară din ultima vreme a început să se mărginească la un schimb de înjurături reciproce, (vedeţi Vatra, scrisoarea D-lui Papanace către D-l Iasinschi, adunarea dela Freiburg, etc.), vă rog să mă înţelegeţi şi să mă credeţi că m'am săturat de asemenea activitate şi aş dori să mai treacă un timp în care să nu mă mai cert cu nimeni".

„Sper că acest gest al meu şi sinceritatea cu care am spus tot ce am pe suflet, nu mă vor face să pierd prietenia D-voastră personală. Încă odată vă rog să credeţi că nu vă scriu cu gând de reproşuri ori de ofensă, ci numai în lămurirea poziţiei mele şi a multora ce au aceeaşi situaţie ca mine. Poate trecând vremea şi lămurindu-se lucrurile, să ne întâlnim din nou în aceeaşi organizaţie, lucru ce eu cred că este doruinţa tuturor. şi din toată inima".

„Al D-voastră cu drag şi cu Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc".

ORGANIZAREA CONDUCERII LEGIONARE DUPĂ RETRAGEREA DOMNULUI VASILE IASINSCHI

La adunarea dela Freiburg din 12-18 Iulie 1958 se pune în funcţie, pentru prima dată aici în exil, Consiliul Legionar, ca organ suprem de conducere a Mişcării Legionare, cu următoarele atribuţii:

„Consiliul Legiunii este depozitarul doctrinei şi rânduelii legionare; rezolvă succesiunea la conducerea Mişcării Legionare; dă directive în mare Consiliului Conducător al Mişcării Legionare".

„În sfârşit, după atâta luptă a grupului nostru din Argentina, în frunte cu Prof. Găzdaru, reuşisem să vedem realizat cel mai important punct din deziderătele noastre. Preşedinte al Consiliului Legiunii a fost D-l Cdt. al B. V. Ilie Gârneaţă, şi în acelaşi timp membru în Consiliul Conducător, în care fusese cooptat, în locul D-lui Iasinschi, Dr. Victor Apostolescu, cu reţinerea funcţiei de Secretar General al Mişcării. Lucrul în Consiliul Conducător a fost împărţit; D-l Gârneaţă cu organizarea internă a Mişcării, D-l Papanace cu partea externă şi Dr. Apostolescu cu Secretariatul. Aşa au mers treburile, târiş-grăpiş, timp de aproape 13 ani, mai precis zis, până la moartea D-lui Gârneaţă, pe data de 28 - V - 1971".

Răspuns la scrisoarea ce i-am trimis D-lui Gârneaţă nu am primit şi, cu toate enormităţile ce îi scrisesem, şi faptul că nu mă mai consideram încadrat în noua organizaţie, n'am fost schimbat din funcţia de Şef al Legionarilor din Argentina. Cu Apostolescu şi Nagacevschi aveam aceleaşi legături, ca şi cum nimic nu s'ar fi întâmplat. Ei îmi trimeteau mereu toate ordinele şi directivele ce se dădeau, şi noi de aici, după cum promisesem, că dacă erau în favoarea Mişcării, noi le vom sprijini, aşa am făcut. Practic, grupul nostru de aici a lucrat mai departe, ca şi cum ar fi fost încadrat.

Legătura cu D-l Iasinschi s'a făcut mai liniştită, mai intimă. Continuam să discutăm despre Mişcare şi toate problemele ei; dar acum, mai liniştiţi. Între timp se închegase o corespondenţă destul de strânsă între D-nii Iasinschi şi Găzdaru, aceşti doi giganţi ai simţirii şi înţelegerii destinului Mişcării, care şi nouă, celor ce stam în legătură cu ei, directă sau prin corespondenţă, ne-a fost de mare folos.

Grija principală, a terminării clădirii căminului Moţa - Marin, despre soarta căruia începuseră să circule cele mai năstruşnice invenţii: - guvernul din Ţară o să pună mâna pe el; simiştii o să-l ocupe cu forţa şi o să-l vândă la un particular; Iasinschi l-a ipotecat în favoarea unuia sau altuia, ori că o să-l lase moştenire băiatului său, etc. - l-au obligat să-şi dedice aproape tot timpul acestei probleme. Lovitura cea mai directă i-au dat-o, cum era de aşteptat, simiştii, printr'un articol publicat în „Ţara şi Exilul", încât a trebuit să dea, drept răspuns, următoarea circulară:

„Dragă Camarade,

„Corectitudinea de orice natură este semnul ce-l însoţeşte pe legionar în drumu-i cu bucurii şi cu primejdii, cu mulţumiri şi greutăţi"

„Eu, dacă mai sunt considerat că am rămas legionar și om corect în sensul antic al cuvântului căpitănesc, rectificarea afirmației apărută în revista „Țara și Exilul", an. V, no. 7 - 8, 1 Mai - 1 Iunie 1969, la ultimul pasaj dela pag. 13, care continuă la pag. 14, este firească:".

„Răuță și Uscătescu țin în subordine Căminul „Moța - Marin, unde au investit și o sumă de bani. Pe D-l Iasinschi îl țin sub teroarea că guvernul dela București ar putea să-i ia Căminul, ceea ce în fond, aceasta e o absurditate. Căminul n'ar putea să cadă în mâna tovarășilor decât în cazul că Spania în intrgime ar cădea sub dominația comunistă. Pericolul real pentru Cămin este să nu cadă în mâna tovarășilor, și, așa cum stau lucrurile până acum, acest lucru este inevitabil".

„Răspund:

1.- Domnii Răuță și Uscătescu nu „țin în subordine" Căminul Cultural Moța - Marin; și nu l-au ținut niciodată, chiar pe vremea preșidenției domnului Răuță.

2.- Domniile lor n'au „investit" sume de bani la Căminul Moța - Marin, ci au *donat* în mai multe rânduri, ca orice legionar sau prieten, pentru care sume li s'au eliberat chitanțe iscălite de mine, ceea ce este oricând la vederea celor interesați. Au donat din propria lor voință la grele impasuri pentru Cămin, și-au încetat când n'au mai putut.

3.- Domnii Răuță și Uscătescu nu l-au ținut sub teroare pe D-l Iasinschi, niciun moment. Nimeni nu poate să-l terorizeze pe D-l Iasinschi pentru simplul motiv, că omul acesta nu se lasă terorizat. Așa a fost pe când era supus austriac, și așa a rămas în calitate de șef al Regiunei I pe vremea Căpitanului, ca și mai târziu.

4.- Este o gravă imprudență să dăm publicității presupunerea că guvernul dela București ar putea să pună mâna pe Căminul Cultural Moța - Marin. Eu încă trăiesc, juridicește sunt proprietar și pe cale de a rezolva problema legionărește pentru Legiune.

5.- Niciodată n'am sesizat în timpul legăturilor mele cu lucrarea dela Aravaca că domnii Răuță și Uscătescu ar urmări să pună mâna pe această avere legionară, puțintică în raport cu averea lor. Și apoi, cum își inchipue cineva că „acest desnodământ pare inevitabil", când aici am răspundere față

de toți donatorii cari au venit cu obolul lor, convinși că este necesară jertfă de orice fel; și cel dintâiu, care mă știu aruncat pe rugul din Aravaca, sunt eu. Dacă domnii colaboratori la „Țara și Exilul" s'ar fi apropiat un pic de Căminul Cultural Moța - Marin, ca să vadă realitatea, n'ar face afirmații nedrepte cu atâta ușurință.

6.- Problema Căminului Cultural Moța - Marin, nu poate fi resolvată decât de acei cari au contribuit pentru înălțarea lui și-au rămas credincioși fără încetare ideiei dintru început, căreia eu mi-am închinat până acum cei 20 de ani dela sfârșit de viață în mod corect și cu totul desinderesat.

„Trăiască Legiunea și Căpitanul,

1 August 1969. ss. V. Iasinschi".

DIN NOU LA NECAZURILE DIN BUENOS AIRES

La începutul activității mele pe teren românesc de aici din Buenos Aires, având în vedere educația copiilor, m'am înscris și eu la Cercul Unirea Română, unde conducerea o aveau, în acea vreme, Dr-ul Ungureanu ca președinte, cu multă trecere față de ceilalți Români vechi de aici; Câmpeanu, Consulul Virgil Constantinescu, Niculai Tudose (Tudora), ca și o serie întreagă de Români veniți de mai multă vreme în Argentina, în special cei din Banatul Iugoslav. Sâmbăta după masă eram aproape regulat la sediul Cercului din strada Chile, cu copiii, cari învățaseră dansuri și cântece românești. Vreo câțiva ani am fost Vice- Președinte al Cercului (Președinte nu am vrut să fiu), timp în care am încercat să văd dacă ar fi fost posibil să avem și noi sediul nostru.

Aveam și noi, pe acea vreme, pe D-l Comșa din Mendoza, om care avea o bodegă mare de vinuri în acel oraș, care ar fi putut să ne dăruiască nu numai unul, ci câteva sediuri. I-am scris de numele lui domnesc, de onoarea ce ar putea să-i facă numelui pe care îl purta, etc.... Omul începuse să ne trimită vin gratis la serbările Cercului, așa că aveam mare nădejde că vom avea și sediul nostru. Dar a intervenit pe fir fratele Bochiș, un negustor de aici, prieten al lui Popa Emil care era în legătură cu Legația comunistă românească de aici, și pe care îl vizita Comșa de câte ori venea prin Buenos Aires. Ce i-a spus, nu știu. Știu numai că dela o vreme n'a mai trimis vin

şi nu mi-a mai răspuns la ultimele scrisori.

În locul lui a apărut, prin 1963, cred, alt „mare" ctitor, Ştefan Ţoculescu, care avea şi el legături cu Legaţia comunistă. A promis, ca şi în chestia cu biserica de aici, că el va face un sediu cu un restaurant, casă pentru administratorul sediului, etc. A fost ales Preşedinte cu votul tuturor foştilor diplomaţi, cari, peste noapte, se îndrăgostiseră de Cerc şi se înscriseseră ca membri. Eu am luat parte la o şedinţă de comitet, unde am pus problema sediului. Ţoculescu căuta argumente pentru a amâna chestia. Atunci eu i-am propus următoarele:

- D-le Ţoculescu, eu sunt om sărac. Totuşi, din toată sărăcia mea dau 10 % din tot ce am, pentru cumpărarea unei construcţii pentru Cerc, dacă şi D-ta dai tot atât din tot ce ai.

- Dacă eu dau 10% din ceea ce am - mi-a răspuns - nu mai am nevoie de banii D-tale, pentrucă întrece cu ai mei.

- Atunci de ce nu daţi numai atâta cât avem nevoie pentru cumpărarea clădirii ? Am mai pune şi noi, ceilalţi membri ai Cercului, după puterile noastre, iar Cercul se va chema, după aceea, Cercul Unirea Română „Dr. Ştefan Ţoculescu. Ce ziceţi ?

- Zic că deocamdată nu pot să scot niciun ban din afacerile ce le am in curs. Că poate mai târziu, dacă toate lucrurile merg bine aşa cum sper eu, etc., o să cumpăr şi casa pentru Cerc; bine înţeles, după ce vom zidi biserica.

- Gândiţi-vă, D-le Ţoculescu, că nu vom mai putea sta aici, în casa aceasta andaluză, multă vreme, aşa că vrând, nevrând, va trebui să ne aranjăm intr'o formă sau alta.

- Lasă, D-le Popinciuc, că de aceste lucruri mă ocup eu.

Până la urmă a arvunit cumpărarea unei case pe strada Billinghurst, numai la câtiva paşi de capela lui dela no. 1247, pe care, din cauză că n'a putut s'o plătească, s'a pierdut împreună cu economiile şi donaţiile ce făcuseră ceilalţi membri ai Cercului.

CAPELA LUI ŢOCULESCU DIN BUENOS AIRES

Pe la mijlocul anului 1958 a venit aici Preotul Anchidim Uşeriu, prieten vechi din vremea de pe când şi eu studiam teologia, ca să ne viziteze. Aici l-a cunoscut pe Ţoculescu, cu care s'a pus de acord să vină în formă definitivă ca preot la o

biserică ce numitul zicea că va construi. Deşi noi, cei de aici, l-am avertizat că Ţoculescu nu era om serios, că avea ceva procese în curs prin Tribunalele Argentiniene pentru scufundarea unui vapor şi încercarea de a defrauda Institutul de Asigurări, că aceeaşi promisiune de a zidi o biserică i-o făcuse şi Preotului Palaghiţă, fără niciun rezultat, el a primit oferta.

În 1959, după ce aranjase chestia cu cele două biserici din Brazilia, pentru care se sfinţise preot, Uşeriu a venit aici din nou. Între timp, Ţoculescu începuse - pe terenul din strada Billinghurst 1247, despre proprietatea căruia niciodată nu s'a ştiut precis dacă este al lui, al nevestei lui, sau a uneia din societăţile pe care el le înfiinţase aici, - clădirea unei construcţii în partea din fund, compusă dintr'o sală mare, pe toată lărgimea terenului, iar sus, un apartament micuţ, pentru locuinţa preotului şi a familiei lui.

La 16 Martie 1959, cu un fast deosebit, se oficiază o slujbă de către un sobor de preoţi în cap cu Episcopul Sirian de aici, punându-se piatra fundamentală a bisericii „Sf. Niculai" din strada Billinghurst 1247, ocazie în care s'a îngropat la temelia viitoarei biserici o cruce de marmură. Eu n'am vrut să iau parte la acea ceremonie, pentrucă nu credeam că Ţoculescu va face ceva.

În schimb, împreună cu Olteanu, am încercat fel şi chip ca să-i punem de acord pe preoţii noştri de aici, Uşeriu şi Dan, ca să facă slujbele la un loc; adică să avem o singură biserică pentru ortodocşi. Uşeriu a acceptat imediat; Dan a căutat tot felul de scuze: că el e catolic, că ar avea nevoie de aprobarea Cardinalului de aici, pe care nu crede s'o poată obţine, etc., aşa că până la urmă am înţeles că nu vrea.

Până la venirea lui Uşeriu nouă ne oficia slujbele Părintele Ariciuc, Ucrainian din Judeţul Storojineţ, în strada Suipacha 842, unde Ucrainenii închiriaseră o clădire care se potrivea foarte bine pentru biserică. Preşedintele Parohiei era Ing. Sălăgeanu, pentrucă pe D-l Lefter nu-l mai aleseseră enoriaşii, de prin anul 1957, când îl înlocuise Ing. Nicolau. Eu nu făcusem parte din Comitetul Parohiei, conform cu promisiunea mea anterioară făcută D-lui Lefter că eu nu urmăresc să-i iau locul. Uşeriu a mutat sediul Parohiei la Capela lui Ţoculescu din Billinghurst şi în 1960 a fost ales un nou comitet în frunte cu Prof. Oreste Popescu, compus în întregime din

oameni din afara Mişcării Legionare. Bine înţeles că n'am avut nimic în contra; eram bucuros că reuşise să adune aproape pe toţi credincioşii ortodocşi, români şi străini căsătoriţi cu Români ori Românce.

Dar buna înţelegere dintre Preotul Uşeriu şi Ţoculescu n'a durat mult. În Buletinul Informativ al Parohiei „Sf. Înviere" de pe luna Oct. 1964, s'a consemnat toată istoria certei dintre Parohie, Pr. Uşeriu şi Ţoculescu.

În acea publicaţie se spune că: „În anul 1960, D-l Ţoculescu a deslănţuit o campanie de insulte şi de ură la adresa Parohului Anchidim Uşeriu. Comunitatea dorea pace şi împăcare şi şi-a exprimat această dorinţă răspicat prin formula d-lui Profesor D. Găzdaru, la Adunarea Generală din 10-IX-1960: „Nu avem două parohii, ci una singură, Sf. Înviere, fără biserică proprie. De curând avem la dispoziţie o capelă ctitorită de D-na şi D-l Ţoculescu. Faţă de d. Ţ. avem o singură atitudine, aceea de recunoştinţă. Faţă de preot: dragoste şi respect". (Proces Verbal No. 17). D-l Ţ. era prezent în Adunare şi s'a făcut apel la dânsul ca să înceteze campania contra Preotului şi a Parohiei".

„Dar campania a continuat. La 13 Dec. 1960, Consiliul desemnează o comisie de trei persoane (D. Câmpeanu, C. Marinescu şi C. Palade) care să stea de vorbă cu D. Ţoculescu. (Proces Verbal No. 1)."

„La 18 Dec. 1960: „Epitropul I, D-l Câmpeanu, relatează pe scurt discuţia telefonică cu d. Ţoculescu. În esenţă d. Ţ. se arată refractar în a sprijini Parohia „Învierea"... Doreşte o întâlnire cu Preşedintele Consiliului Parohial, d. Prof. Dr. Oreste Popescu". Secretarul Consiliului, d. Mişu Constantinescu, „propune ca la o întâlnire cu d. Ţ. să asiste întreg Consiliul. Propunerea este susţinută şi de d-nii Gh. Zamani şi D. Câmpeanu, pe motivul că d. Ţoculescu obişnueşte să deformeze adevărul, fapt care trebue evitat prin prezenţa mai multora şi prin facerea unui Proces Verbal chiar dacă D-sa nu-l semnează, precum îi este obiceiul". (Proces Verbal No. 3)".

„Din Procesul Verbal No. 4 (22.XII.1960): D-l Prof. Oreste Popescu a avut convorbirea telefonică cerută de d. Ţ. care „ne roagă să părăsim localul şi Capela din str. Billinghurst până cel mai târziu la sfârşitul lui Februarie 1961 şi să i se comunice până la sfârşitul lunei Ianuarie data părăsirii

localului şi a Capelei". De asemeni, Pr. Uşeriu „Informă că a primit vizita d. Ţ. care la fel i-a cerut părăsirea localului, unde actualmente locueşte, cu scopul de a instala o nouă parohie". Preşedintele propune să fie consultate câteva personalităţi din Buenos Aires, ca Prof. Găzdaru, Stan Ionescu, Horia Grigorescu, Vălimărescu, precum şi foştii preşedinţi Lefter şi Sălăgean".

„La Consiliul din 27 Dec. 1960 ia parte şi d. Sălăjan. Toţi cei prezenţi discută somaţia formulată de d. Ţoculescu şi o blamează. „D-l Câmpeanu este de părere ca să se facă mutarea cât mai repede, pentrucă d. Ţoculescu nu doreşte sub nicio formă continuarea cu Pr. Uşeriu. Având biserica siriană la dispoziţie, spune d-sa, de ce să aşteptăm data fixată de d. Ţ ? Problema este mai grea în faptul că preotul nu are casă unde să se mute". (Proces Verbal No. 5, semnat şi de fostul Preşedinte P. Sălăjan)".

„În Procesul Verbal No. 6 (7-II-1961) se reproduce rezultatul consultărilor:

„D-l Preşedinte (Oreste Popescu) a stat de vorbă cu d. Prof. Găzdaru, care este de părere ca „noi să nu părăsim sub nicio formă locuinţa preotului, nici Capela, justificând în felul următor: D-l Ţ. s'a angajat faţă de P. S. Valerian, căruia i-a cerut venirea Preotului Uşeriu aici, s'a angajat faţă de colonia română, făcându-ne să plecăm din Suipacha, unde aveam biserica cu chirie mică şi pe Pr. Ariciuc plătit foarte puţin".

„Consultat d. Avocat Stan Ionescu, a spus: „să nu plecăm sub nicio formă, fără o decizie judecătorească. Să-l lăsăm deci pe d. Ţ. să ne scoată cu justiţia, lucru ce, după părerea D-sale, nu-l va face, atâta timp cât are pe rol un proces penal (scufundarea vaporului Hibou)".

„Fostul Ministru Horia Grigorescu a răspuns următoarele: „ Eu în biserici domneşti şi în capele proprietatea cuiva nu particip la slujbe. Dacă veţi sluji la Sirieni am să particip tot aşa cum participam la Suipacha".

„Fostul Ministru C. Vălimărescu „era de părere să plecăm (în ce priveşte slujbele), dar în cazul că locuinţa preotului este greu de rezolvat, atunci desigur că nu se poate pleca".

„Consiliul parohial discută apoi şi noua ameninţare din partea lui Ţ. transmisă telefonic D-lui Dr. Mardarie Popinciuc:

„În ziua de 28 Feb. d-l Ţ. a spus că vine să închidă Capela,iar preotul să nu aştepte telegramă colaţionată, că nu-i trimite, ci va veni într'o noapte cu vreo cinci oameni şi-l pune cu lucrurile în stradă". D-l Preşedinte Oreste Popescu spune: „Să i se trimită d-lui Ţ., tot prin d-l M. Popinciuc, că exact aşa cum va proceda el, i se va răspunde". D-l Ing. C. Marinescu, Vice- Preşedinte, demonstrează că „multă lume nu vine la Capelă pentrucă este „proprietatea particulară" a d-lui Ţolescu. Totuşi d-sa este la fel de părere să nu plecăm". D-l Mihai Constantinescu emite părerea: dacă d. Ţ. ameninţă, să se stea de vorbă cu el dela aceeaşi înălţime, sau din aceeaşi pivniţă".

„Din Procesul Verbal No. 7 (2-III-1961): D-l Prof. Oreste Popescu a avut două întâlniri cu d. Ţ. Acesta s' lăsat convins să renunţe la ideea de a-l da afară pe Preotul Uşeriu şi a declarat că va căuta să se ajungă la înţelegere. Luând cuvântul, Pr. Uşeriu spune că nu poate să nu răspundă unei mâni întinse...Preotul a fost insultat şi compromis de acest om. A fost înjurat de mamă şi a fost făcut hoţ. La fel a fost defraudat în buna lui credinţă, pentrucă a fost adus de d. Ţ. din Brazilia, ca în mai puţin de un an să-l ameninţe că-l pune în stradă. Preotul nu refuză să se umilească, însă declară că nu mai crede că acest om este cinstit. În concluzie, spune Preotul, că d. Ţ. a fost înfrânt de următoarele realităţi: a) a văzut că noi nu ne lăsăm intimidaţi de ameninţări; b) l-a impresionat lista din Buletin cu cele peste 80 de semnături şi cu aproape 10.000 de pesos; c) la fel l-a impresionat atitudinea unui intelectual ca Prof. Dr. Oreste Popescu, care i-a demonstrat d-lui Ţ. că mai sunt şi alte persoane mai credincioase decât d-sa. În concluzie Preotul spune că d-l Ţ. doreşte doar să câştige timp şi că nu are nevoie de scandal public în preajma procesului penal ce-l are spre judecare".

„D-l D. Câmpeanu adaugă: nu trebue să credem spusele D-lui Ţ., care cu zece ani înainte a promis Românilor şi cămin şi biserică şi n'a făcut nimic".

„Din Procesul Verbal No. 24 (3-3-1963) : În preajma plecării preotului Uşeriu în U.S.A., d-nii Mardarie Popinciuc şi Petre Iser il rugaseră pe D-l Ţoculescu ca să permită continuarea slujbelor religioase în Capela Sf. Nicolae, cu părintele Boris Ariciuc ca paroh. Acesta a arătat că, având orariul în-

cărcat şi locuind afară de Buenos Aires, n'are cum să-şi îndeplinească obligaţiile, dacă nu i se oferă şi locuinţa pe care a avut-o predecesorul său, Pr. Uşeriu. D-l Ţoculescu n'a admis. După câteva zile însă, a acceptat. Preotul Ariciuc a prezentat atunci, prin d-nii Mardarie Popinciuc şi Petre Iser, o ciornă de contract, obligându-se a părăsi casa la termenul stabilit, în cazul aducerii unui alt preot de către d-l Ţoculescu. Acesta şi-a schimbat părerea: n'a mai acceptat ! În faţa acestui fapt, Consiliul Parohial a luat hotărîrea ca pe ziua de 6 Martie să se verifice inventarul şi să fie transportate bunurile parohiale în str. Suipacha 842, la biserica unde se vor oficia sfintele slujbe".

„Din Procesul Verbal No. 29 (13-2-1964): D-l D. Cornelly atrage atenţia d-lui Câmpeanu că era mai bine dacă nu ceda locul de preşedinte la Cercul Unirea Română în favoarea lui Ţoculescu. D-l Câmpeanu spune că a făcut-o „pentrucă D-l Ţoculescu a promis că va cumpăra o casă pe numele Cercului" şi crede că „d-l Ţoculescu îşi va îndeplini promisiunea". D-l D. Cornelly îi reproşează D-lui Câmpeanu că „urmăreşte şi pregăteşte la Parohie o viitoare alegere neconformă statutului", cu scopul de a ne subordona dorinţei lui Ţoculescu, aşa cum a procedat la Cercul Unirea Română, unde d-l Ţoculescu a fost ales preşedinte pe doi ani".

„La foarte smerita rugăciune a d-lui Ţoculescu şi pentru a se evita situaţii şi mai nepotrivite, Consiliul Parohial admisese ca preotul paroh Boris Ariciuc să oficieze în fiecare ultimă Duminică din lună şi în Capela Sfântul Nicolae. Consiliul a urmărit, în felul acesta, să dea încă o creştinească şansă d-lui Ţoculescu. Acesta a cerut apoi şi slujba de Anul Nou şi cea de Bobotează. Consiliul Parohial, din aceleaşi motive, i-a cedat slujba de Bobotează. D-l Ţoculescu a interpretat gestul ca pornit din slăbiciune şi de aceea el cedează Cercului, nu Parohiei, uzul Capelei Sf. Nicolae pe doi ani, adică numai atâta cât durează mandatul său de preşedinte la acelaşi cerc. De Sfintele Paşti 1964, d-l Ţoculescu n'a mai cerut Consiliului Parohial, ci a pretins şi decis ca sărbătoarea Sfintei Învieri, de asemenea hramul Parohiei noastre, să se oficieze în Capela sa. Apoi s'a ştiut că, pentru cazul că nu i s'ar fi făcut pe plac, deja angajase serviciile preotului Andrei Ivancenko, nedemn, după foştii săi superiori, să calce măcar pragul unei biserici, necum să oficieze Sfânta Liturghie. Faţă de noua situaţie

creată de d. Ţoculescu, Cons. Parohial a luat decizia ca pe viitor toate slujbele să se ţină numai în biserica din Suipacha. Intre timp, d. Ţ., mânat de cine ştie ce gânduri, torturat de vise urite, după cum el însuşi povesteşte, a depus din nou toate insistenţele posibile ca să se realizeze ceea ce el numea „împăcare". S'a aflat însă că avea gândul, mărturisit intre ai săi, de a desfiinţa Parohia Învierea. După spusele sale, aşa ar fi ieşit satisfăcut R. P. Dr. Ion Dan care, drept mulţumită, ar fi dispus imediat să strângă banì din mediul catolic pentru plata Casei arvunită pentru Cerc; astfel n'ar mai rămâne să plătească el singur cele două milioane, după cum promisese în mod public. Cu aceleaşi gânduri mercantile a venit la „impăcarea" din 18 Iunie şi tot cu ele, dat de sminteală, a fugit ruşinos din Adunarea Generală dela 22 August 1964". (Numitul Buletin, pag. 8-11).

Data şi felul cum am ajuns eu pe primul plan al întâmplărilor, a fost ultima adunare generală a Parohiei ţinută de către Pr. Uşeriu; destul de tragică. Membrii din fostul comitet nu vroiau să mai facă parte din cel nou, niciunul. Nu se găsea nimeni care să aibă curajul să-şi ia răspunderea administraţiei Parohiei. În acea situaţie, Uşeriu a apelat la mine, vechi prieten , etc. Toată Adunarea, inclusiv Ţoculescu, au inceput să insiste să primesc. Am primit, dar nu din motivele pe care le-au crezut toţi, ci din unul foarte simplu: eram Şeful Legionarilor din Argentina şi prima mea grijă trebuia să fie locul de rugăciune al nostru.

Imediat după Adunarea din 22 August 1964, Ţoculescu a trimis Consiliului Parohial, prin intermediul Părintelui Ariciuc, o scrisoare plină de insulte şi de acuzaţii gratuite.

Consiliul Parohial, în şedinţa din 4 Sept. 1964, a examinat scrisoarea şi a redactat un proces verbal, care a fost apoi comunicat spre luare de cunoştinţă şi Părintelui Ariciuc. Conţinutul lui este următorul:

„Sfinţiei Sale Preotului Mitrofor Boris Ariciuc.

„Prea Cucernice Părinte,

„Cu onoare Vă aducem la cunoştinţă atitudinea noastră, unica soluţie demnă cu putinţă, pe care, în unanimitate, Consiliul Parohial Sfânta Înviere a trebuit să o ia faţă de scrisoarea d-lui Ştefan Ţoculescu adresată Sfinţiei Voastre la 25 August crt. spre a ne fi comunicată. Regretând din suflet neplăcerea ce V'a fost provocată prin acest fapt, redăm în continuare şi absolut întocmai, atât scrisoarea în chestiune, cât şi hotărîrea noastră consemnată în Procesul Verbal No. 25, după o răbdare îndelung probată:

„Astăzi, 4 Septembrie 1964, a avut loc şedinţa Consiliului Parohiei Sfânta Înviere. Declarată deschisă şedinţa, D-l D. Cornelly, în calitate de secretar, anunţă că d-l Ţoculescu a trimis, prin intermediul Părintelui Ariciuc, o scrisoare al cărei text este următorul:

Dr. Ştefan Ţoculescu

S. S. Preot Boris ARICIUC
Parohia Învierea

Prea Sfinţite Părinte,

Vă rog să binevoiţi a comunica celor în drept renunţia mea definitivă dela Parohia Învierea, atât din calitate de membru cât şi cea de Preşedinte de onoare.

„Toate sforţările mele de a face din această parohie o organizaţie religioasă care, cu dragoste să înglobeze pe toţi compatrioţii ortodoxi din Argentina, s'a sdrobit de interesele meschine şi de partid a câtorva compatrioţi, cari de mult timp au reuşit să o acapareze şi să o manevreze cu alte interese decât cele pur religioase".

„Felul cum s'a preparat şi cum s'a desfăşurat alegerea generală a acestei parohii ce a avut loc sâmbătă 22 august, m'a obligat a lua această decizie irevocabilă".

„Al Prea Sfinţiei Voastre supus,

Buenos Aires, august 25 de 1964 ss. Ţoculescu".

„După un schimb destul de larg de păreri se ajunge la următoarele concluzii:

1.- Să se respingă acuzaţiile ce D-l Ţoculescu aduce Consiliului Parohial, ca neadevărate şi ofensătoare. Niciunul din membrii Consiliului nu doreşte o biserică în proprietate personală, aşa cum doreşte şi are una d-l Ţoculescu. Deci nu pot, chiar dacă aş dori, avea „interese meschine". Mai puţin poate D-l Ţoculescu să ne acuze că manovrăm Parohia „cu alte interese decât acele religioase". Consiliul Parohial nu a făcut nicio serbare lumească, nu a dat conferinţe, nu a programat şezători, „asaduri", în fine, niciun fel de act care ar putea să fie interpretat ca o abatere dela drumul religios. Singura lui

grijă este să se țină slujbele religioase regulat. Dacă acest lucru înseamnă abatere dela drumul religios, ne luăm vina asupra noastră.

2.- Date neadevărurile debitate de către D-l Țoculescu, purtarea D-sale față de Parohie și lipsa de respect cu care s'a comportat în ultimul timp față de Consiliul Parohial, Consiliul hotărăște respingerea „renunței" prezentată de către D-l Țoculescu și dispune excluderea D-sale ca nedemn de a face parte din Parohie".

Președinte, Secretar
ss Dr. Mardarie Popinciuc ss D. Cornelly".

Tot atunci, ca să termin orice legături posibile cu Țoculescu, pe data de 12-V-1964 am trimis Cercului Unirea Română, pe care el il prezida, următoarea scrisoare:

„Onorat Comitet,

„Cercul pe care D-voastră il conduceți astăzi, a fost creat de către un grup de Români inimoși, pentru ca să adune în jurul lui pe toți frații din Argentina, și prietenii României, și să lucreze pentru păstrarea limbii și culturii noastre, cunoașterea lor în Argentina, și să se ajute în mod frățesc unii pe alții. Are deci ca misiune principală, cum o indică și numele ce și-a dat, *unitatea tuturor Românilor și prietenilor României din Argentina*".

„Cu vremea, datorită faptului că poporul nostru a fost subjugat de către comuniști, la acest prim desiderat s'a adăugat un al doilea, mai important chiar decât unitatea românească, anume *lupta anticomunistă*".

„Câtă vreme am făcut parte din comitetele care au condus această asociație, am luptat, cum am putut, ca aceste două mari desiderate - unitatea Românilor și lupta anticomunistă - să fie respectate. Am incercat toată vremea ca Cercul să nu se amestece în disputele care au existat intre persoane ori între acestea și instituții, pentru ca niciun Român să nu se simtă dușmănit de Cerc. Am înțeles că ambițiile personale sau de clan, nu aveau ce căuta în această asociație, care trebue să fie a tuturor, și nu a unuia sau a altuia. În fine, am făcut tot ce mi-a stat în putere pentru ca Cercul să fie, cu adevărat, casa tuturor".

„Din păcate, actualul Comitet s'a îndepărtat dela aceste linii, chiar dacă strigă pe toate cărările că lucrează pentru

unitatea românească. Unirea nu se face strigând - veniți aici, faceți ce zicem noi și așa va fi unire -, ci ținând în seamă părerea tuturor și lăsând la o parte ambițiile personale".

„D-l Țoculescu, care înainte de a fi ales Președinte al Cercului spunea că acesta nu are nimic a face cu biserica, imediat ce a fost ales, a cedat Cercului, în uz pe doi ani - timpul cât D-sa este președinte - capela D-sale din Billinghurst, care din 1959 s'a transformat in mărul discordiei dintre Românii de aici. Și Cercul n'a avut ceva mai bun de făcut, decât să accepte. În forma aceasta Cercul a fost angajat într'o luptă contra Parohiei „Sf-ta Înviere", pe care până atunci o ducea D-l Țoculescu, de unul singur".

„Parohia n'a fost niciodată în contra lui Țoculescu sau a capelei D-sale din Billinghurst, însă n'a putut, și nu poate, să-l recunoască pe D-l Țoculescu, proprietar al ei. A plecat dela acea capelă pentrucă Părintele Ariciuc, care ne face slujbele, ne-a spus, în mod categoric, că nu ține slujba acolo. Când proprietarul capelei, mai târziu, a aranjat cu Părintele Ariciuc să facă slujba și in capela D-sale, Parohia nu s'a opus. Din contra, a decis, tocmai pentru ca să nu se producă o ruptură în unitatea românească de aici, precară, așa cum este, să nu mai țină slujbe in Suipacha, când se țineau în Billinghurst. Se pare însă că D-l Țoculescu și Cercul au valorat acest act ca o slăbiciune a Comitetului Parohiei și au venit cu pretenții și mai mari".

„Ați cerut, D-nii mei, nici mai mult nici mai puțin, după cum spunea D-l Tudora, ca Parohia să se supună la ordinele Cercului. Ați pretins ca Învierea Domnului să se facă la capela din Billinghurst, amenințând că în caz contrariu, vă duceți cu toții la Biserica Unită din Canning. În această formă ați forțat Comitetul Parohiei ca să-l roage pe Părintele Ariciuc să nu mai facă slujbe în Billinghurst. În loc să lăsați acest act ca un semnal de alarmă, în loc să judecați matur și să lăsați la o parte ambițiile personale, pentru a nu ajunge la ruperea unității românești, ați angajat imediat un alt preot și ați început să țineți slujbe pe socoteala D-voastră. Ați produs o nouă ruptură în gardul unității românești, și așa destul de prăpădit. Ați călcat una din misiunile de bază ale Cercului".

„Știți cu toții cât am luptat ca să împac lucrurile și să

salvez unitatea. Cunoaşteţi la fel şi rezultatul. Mândria D-voastră şi încăpăţânarea D-lui Ţoculescu de-a menţine în mâna D-sale o capelă care în termeni morali şi creştini ar trebui să fie a tuturor enoriaşilor, a fost mai tare decât bunăvoinţa mea, şi toate argumentele pe care le-am întrebuinţat. Din păcate, acesta este abia inceputul, şi nu sfârşitul".

„Cercul are ca membri, - pe lângă ortodocşi, - catolici, uniţi, protestanţi, pocăiţi, atei, mozaici, etc.. Îmi permit să vă întreb cum D-voastră ortodocşii, aţi permis membrilor cari nu sunt, să opineze şi să decidă asupra unei Biserici ortodoxe ? Şi cu ce drept întrebuinţaţi, D-voastră ortodocşii, banii membrilor de alte confesiuni, pentru susţinerea unei Biserici ortodoxe ? Cât timp vor mai rămâne în Cerc cei de alte confesiuni ? Şi atunci, cum stăm cu unitatea Românilor ? La fel întreb, pe cei ce nu sunt ortodocşi, de ce nu cer Cercului ca să le facă şi lor câte o biserică, cum au ortodocşii ? Şi vă întreb pe toţi: cum aţi putut domnilor să treceţi, aşa peste noapte, de sub jurisdicţia unui preot şi a unei Episcopii, la cea a altui preot şi a altei Episcopii, fără să ţineţi în seamă regulele canonice, fără să fi avut o ţinută etică, pe care o are şi cel din urmă cetăţean, anume aceea de a-l anunţa pe Prea Sfinţia Sa Episcopul Valerian că Biserica Sf. Nicolae, care stătea în comuniune canonică cu Prea Sf. Sa, îl părăseşte ?! Ce clasă de creştini sunteţi ?".

„Şi ca să umpleţi măsura, aţi angajat un preot despre care zic, cei ce îl cunosc, că a slujit Kremlinului şi că este de o morală dubioasă ! Aţi contravenit deci şi la a doua mare misiune a Cercului : lupta anticomunistă".

„Nu e deci de mirare, cred, că în asemenea condiţii mă văd în dureroasa situaţie de a nu mai putea face parte din membrii Cercului. În consecinţă, prin prezenta renunţ, în formă indeclinabilă, la calitatea de membru al Cercului Unirea Română".

„Bunul Dumnezeu să vă ajute şi lumineze".

ss Dr. M. Popinciuc".

Rezultatul a fost că Ţoculescu, Preşedintele Cercului în acea vreme, mi-a aplicat, atât mie cât şi D-lui Prof. Găzdaru şi altor membri ai Parohiei, aceeaşi soluţie ce noi îi aplicasem lui: excluderea. Nici măcar în asta n'a fost original.

Chestia cu capela lui Ţoculescu nu s'a terminat nici pâ-

nă azi - anul 1984 - când scriu aceste rânduri, deşi el a murit în anul 1973. Soţia lui continuă să subvenţioneze facerea slujbelor în acea capelă, din când în când, cu acelaşi preot ce stă sub jurisdicţia Mitropoliei din Moscova. Dar Românii de aici nu se mai ocupă demult de ea; şi nici de biserica Preotului Dan, de când acesta a făcut călătorii prin Ţară şi s'a fotografiat împreună cu Ceauşescu, la Legaţia de aici.

ALTĂ PAROHIE ÎN BUENOS AIRES

Se vede că suntem oameni păcătoşi şi că Dumnezeu ne-a trimis mereu belele pe cap. Nu scăpasem bine de Ţoculescu, şi ne pomenim cu D-l Lefter că se pregăteşte pentru a fi sfinţit preot. După o lungă conversaţie cu D-l Prof. Găzdaru, cu care am stat la un loc decând se făcuse împăcarea dintâiu între D-nii Gârneaţă şi Iasinschi, - şi chiar mai dinainte, de pe la şedinţele dela biserica unită, - şi cu care vorbeam de toate problemele noastre, cerându-i sfatul, i-am trimis vorbă prin Părintele Ariciuc şi D-na Zahariade, rugându-l să se pună sub jurisdicţia Episcopului Valerian şi să ne fie pastor sufletesc nouă, împreună cu Părintele Ariciuc. Mi-a răspuns, prin aceleaşi persoane, că el se preoţeşte pentru Românii din Canada, unde va merge imediat ce va fi sfinţit. N'am crezut, şi am avut dreptate. Odată sfinţit, - în 1966 -, a înfiinţat aici, în strada El Cano 3485, o nouă Parohie, unde ţinea şi slujbele, rupând şi el câţiva membri din Parohia noastră.

Mulţi camarazi mi-au cerut să iau atitudine publică în contra lui într'un nou Buletin Informativ al Parohiei noastre. I-am oprit, aducându-le aminte că D-l Lefter era Cdt. al B. V. şi că dacă mâne rămâne bolnav şi singur, neajutorat, va trebui să băgăm mâna în buzunar şi să-l ajutăm, ca să nu ajungă pe mâna Legaţiei comuniste de aici.

D-l Cdt. al B. V. Mile Lefter a murit pe data de 28 Iulie 1975, pe poziţia lui anticomunistă de o intransigenţă totală. Odată cu el s'a terminat şi cu Parohia întemeiată de dânsul.

Am zis atunci şi zic şi-acum: Dumnezeu să-l ierte şi să-i fie ţărâna uşoară.

MOARTEA COMANDANTULUI BUNEI VESTIRI ILIE GÂRNEAŢĂ

Moartea lui Badea Ilie la 28 Maiu 1971 ne-a sguduit pe toţi. Ultimul dintre membrii fundatori ai Legiunii Arhanghelul Mihail, care se găsea în libertate, ne părăsise. Toate îngrijirile ce i-a dat Dr-ul Apostolescu, ca medic, ca frate şi camarad, nu i-au ajuns. Îi venise vremea să se prezinte la raport în faţa Căpitanului, şi ordonat, cum a fost toată viaţa, s'a dus.

Noi, cei rămaşi, trebue să-i mulţumim că ne-a lăsat, el care avea acest drept, liniile mari de organizare pe viitor ale Mişcării Legionare, problemă care pe noi aici în Argentina ne-a preocupat enorm de mult. Toate discuţiile şi părerile noastre asupra acestei probleme, le-a sintetizat D-l Prof. Găzdaru, intr'un extras numit: „Consideraţii in problema conducerii Mişcării Legionare după dispariţia Cdt-ului B. V. Ilie Gârneaţă, care, multiplicat, a fost trimis Consilierilor Legionari şi Secretariatului Mişcării, şi al cărui conţinut este următorul:

CONSIDERAŢII ÎN PROBLEMA CONDUCERII MIŞCĂRII LEGIONARE DUPĂ DISPARIŢIA CDT-ULUI B. V. ILIE GÂRNEAŢĂ

Reflectând asupra situaţiei în care se află M. L. în urma dispariţiei Comandantului B. V. Ilie Gârneaţă, unicul fundator al ei care se mai află în viaţă în afara graniţelor Patriei, am ajuns la formularea următoarelor considerente:

1.- *Consiliul Conducător* a rămas descomplectat în aşa fel încât nu mai poate funcţiona nici legal şi nici efectiv. Legitimitatea lui se baza numai pe prezenţa, în sânul lui, a lui Ilie Gârneaţă, care avea, prin drept şi obligaţii, puteri discreţionare peste şi în afara Consiliului Legiunii căruia totuşi şi el însuşi, din excesivă modestie, şi-a subordonat aceste puteri care îi reveniseră, lui ca şi celorlalţi fundatori, după moartea Căpitanului. Ceilalţi doi componenţi (C.P. şi V.A.) reintră în cadrul *Consiliului Legiunii* de care depindeau şi până acuma.

2.- Unicul organ de conducere valabil în momentul de faţă rămâne *Consiliul Legiunii*. El va fixa atribuţiile viitoare: cele generale pentru toţi legionarii din libertate, cele specifice fiecărui grup din diferite regiuni (continente sau ţări), ca şi cele individuale.

3.- Nu-i de prisos să se reafirme, şi în această împrejurare, că nu posedă nici urmă de legitimitate gruparea unor camarazi în jurul conducerii uzurpate de H. S. Nu ne gândim că li se poate nega calitatea de legionari acestor camarazi, dintre cari unii dau dovada unui real ataşament faţă de principiile legionare, însă e bine să li se amintească, la fiecare ocazie, că nimic nu-i mai preţios ca unitatea Mişcării şi că tocmai această unitate a fost nesocotită de Uzurpator care, mai întâi, a contribuit, chiar dacă numai indirect, la asasinarea Căpitanului, prin nesocotirea dispoziţiilor emanate dela el, şi care, mai apoi, prin persistenta cramponare la conducerea uzurpată şi prin călcarea celor mai elementare reguli de etică şi de camaraderie, contribue la măcinarea însăşi a existenţii Mişcării.

4.- De asemenea e necesar să se repete că precum, după dispariţia Căpitanului, conducerea Mişcării rămânea, prin drept şi obligaţie, în sarcina exclusivă a Fundatorilor, tot aşa acuma, după dispariţia ultimului Fundator aici în exil, această conducere revine Consiliului Legiunii. Acest for a fost statutat de acest fundator cu rostul de a fi instituţia supremă a Mişcării, adică sursa de puteri şi organul de control, cu dreptul de a conferi şi retrage eventualele delegaţii la comandă sau organizare.

5.- Cum însă o convocare a Consiliului Legiunii într'un quorum legal nu-i realizabilă în momentul de faţă, acest Consiliu să se considere, pe locurile unde se află astăzi împărţiţi membrii lui, în şedinţă permanentă, precum şi în permanentă legătură, fie prin corespondenţă, fie prin trimişi aleşi de fiecare grup. Legionarii din Argentina au delegat în această funcţiune pe camaradul D. Nolla.

6.- Din aceleaşi considerente, plus şi din acelea că responsabilităţile sunt azi şi mai simţite, sugerăm să se amplieze numărul membrilor din Consiliu, cooptându-se, la propunerea fiecărui grup (după continente sau ţări) toţi acei camarazi care s'au păstrat cu demnitate ca legionari, ca Români şi creştini, care se obligă la o atitudine şi activă, nu numai contemplativă şi care menţin o poziţie de intransigenţă faţă de propaganda abilă dela Bucureşti organizată cu scopul evident de a destrăma rezistenţa exilului.

Numele care se vor propune pentru cooptare în Consiliu se vor aduce la cunoştinţa celorlalte grupe. Consiliul nu-şi

pierde forma lui legală de până acuma, dar se transformă, de fapt, într'un fel de Sfat sau Parlament al Mişcării Legionare din exil.

7.- E firesc şi convenabil ca cei delegaţi cu reprezentarea fiecărui grup să se aleagă printre elementele cele mai tinere şi de valoare. Mulţi dintre „tinerii" de acum, dacă M.L. şi-ar fi continuat existenţa ei normală, ar fi fost designaţi cu grade, sau însărcinaţi cu funcţiuni superioare multora dintre actualele grade care, din nefericire, nu toate şi-au păstrat cu suficientă demnitate şi operositate obligaţiile pe care le incumbă un grad legionar.

8.- Reprezentanţii fiecărui grup vor constitui secretariatul: şi pe cel local, pentru grupele luate separat, şi pe cel general al M. L. care ar rămâne, pe mai departe, în mâinile camaradului Dr. V. A. din Germania, dacă acestuia îi permit împrejurările în care se află. (Ne permitem în această paranteză să ne exprimăm recunoştinţa unanimă a celor din Argentina faţă de Dr. V. A. pentru admirabilul său spirit de sacrificiu şi dragostea de frate demonstrată aşa de exemplar în timpul suferinţelor lui Ilie Gârneaţă).

9.- Centralizarea, ca informaţii şi eventuale directive, să se stabilească acolo unde vor decide grupele de comun acord: preferabil în Europa sau în Statele Unite, acolo unde se activează mai mult, unde trăiesc la un loc mai mulţi membri ai Consiliului Legiunii şi unde avem Instituţii Legionare sau Creştine, mai solid şi mai efectiv organizate, în jurul cărora să se grupeze energiile legionare.

10.- Eventualele „bătălii" legionare vor avea darul de a stabili unitatea şi concordia legionară, aşa de fireşti şi de necesare. Tot ce s'a creat şi până acuma pe terenul românesc al Exilului se datoreşte legionarismului. Principalele creaţii care şi de acum înainte trebue să angajeze atenţia activă a legionarilor sunt, în primul rând, Episcopatul din Nord America, Biblioteca din Freiburg, diferitele parohii, editurile şi publicaţiile cu atitudine românească şi creştină, precum şi Căminul Moţa - Marin.

11.- Ţelul suprem al năzuinţelor noastre este liberarea Patriei şi colaborarea pe plan internaţional la stăvilirea şi eliminarea ciumei marxiste anticreştine din întreaga lume civilizată.

12.- Nu există alte tranşee mai adecvate acestui ţel suprem, decât tranşeele ideate de genialitatea Căpitanului, din care au dus lupta Moţa, un Gârneaţă, precum şi toţi eroii şi martirii noştri. Legionarii au sfânta datorie să continue lupta, chiar dacă numărul lor scade mereu şi chiar dacă această luptă se va reduce la un simbol. Multe simboale, în cursul istoriei, s'au dovedit mai eficiente şi mai periculoase pentru adversar, decât cea mai organizată realitate.

13.- Să nu desesperăm deci dacă organizarea noastră va întâmpina dificultăţi. Să ne obişnuim şi cu ideea că nu toate schemele anterioare se pot menţine sau aplica. Schemele sunt pieritoare sau superabile, ca treptele unei scări. În succesiunea de generaţii naţionaliste, Garda Căpitanului este şi ea o treaptă pe scara de valori etnice a Neamului Românesc. Urcuşul pe această scară, în veci nu termină. Garda de Fer a urcat o treaptă mai sus, decât acea cioplită de Cuza-Iorga-Şumuleanu, cari, la rândul lor, organizaseră politiceşte naţionalismul eminescian. Acesta din urmă întrecuse mişcarea dela 1848, care, la rândul ei, n'ar fi existat, fără revoluţia lui Tudor din Vladimir. Eminescu a murit, dar eminescianismul a fost continuat de codrenism. Eminescianismul trăieşte mai viu acum, decât pe vremea lui Eminescu. Corneliu Zelea Codreanu a murit, dar legionarismul ideat de genialitatea lui este unicul remediu al răvăşelii apocaliptice din întreaga lume de azi.

Buenos Aires, duminecă 11 Iulie 1971.

NOI CONSIDERAŢII ÎN PROBLEMA CONDUCERII MIŞCĂRII LEGIONARE

Consideraţiile formulate la 11 Iulie 1971 reprezintă punctul de vedere al celor patru membri ai Consiliului Legiunii cari trăiesc astăzi în Argentina. Ele au fost supuse spre meditare tuturor legionarilor din această parte a lumii care-şi simt cotul camaraderiei într'o unitate de gândire şi solidaritate, axate pe vechia tradiţie moştenită dela Căpitan. Au fost comunicate apoi celorlalţi membri ai Consiliului Legiunii, precum şi altor numeroşi camarazi cu cari s'au menţinut contacte epistolare.

Am primit unele răspunsuri, nu chiar atâtea câte am fi

aşteptat, dar suficiente ca să ne dăm seama că M. L. din exil ar fi iarăşi expusă să apuce cotituri greşite, din pricină că nu toţi posedă o informaţie justă cu privire la trecutul apropiat şi nici nu sunt familiarizaţi cu discernământul în materie de principii.

Ca unii care am avut prilejul şi, am putea zice, şi privilegiul de a fi stat în contact mai direct şi mai îndelungat, fie cu Căpitanul şi cu cei mai apropiaţi colaboratori ai lui pe vremuri, în Ţară, fie cu Cdt-ul B. V. Ilie Gârneaţă, aici în exil, şi de a fi cunoscut astfel nu numai ceea ce ei au fixat în scris, ci şi ceea ce au manifestat în cerc mai restrâns ori mai intim, ne considerăm obligaţi să împărtăşim spre meditare camarazilor şi alte reflecţii în problema deschisă prin moartea lui Ilie Gârneaţă.

Le vom numerota în continuarea celor din Iulie trecut, pentru ca într'o eventuală şi dorită discuţie între camarazi, referinţa la aceste reflecţii să se efectueze cât mai clar şi mai sistematic. Amintim deci că numărul consideraţiilor anterioare atinsese cifra 13.

14.- CONSILIUL LEGIUNII. La punctele anterioare 1 şi 2 spuneam:

„*Consiliul Conducător* a rămas descomplectat - prin moartea lui Ilie Gârneaţă - în aşa fel încât nu mai poate funcţiona nici legal şi nici eficient. Unicul organ de conducere valabil în momentul de faţă rămâne *Consiliul Legiunii*".

Din corespondenţa primită se vede că lumea noastră legionară nu are o noţiune clară despre cele două instituţii create în exil. Astfel Instr. Leg. Iancu Fleşeriu scrie din Spania:

Acum aud pentru prima dată că există un Consiliu al Legiunii. Consiliul Legiunii n'a existat şi nici nu poate exista.

Un foarte mare grad, tot din Spania, d-l V. Iasinschi, se arată adept al *Consiliului Conducător:*

O instituţie funcţională ce a luat naştere cu aprobarea şi protecţia Cdt-ului B. V. Ilie Gârneaţă, care a fost la întemeerea Legiunii Arhanghelul Mihail al treilea după Căpitan, Căci el i-a dat amprenta valabilităţii... Nu ştiu când a luat naştere Consiliul Legiunii (probabil la Congresul dela Freiburg).

Adevărat, *Consiliul Legiunii* a fost pus în funcţie întâ dată în şedinţele legionare ţinute în cadrul acestui Consili la Freiburg, în zilele de 12 - 18 Iulie 1958. În şedinţa dela 1 Iulie 1958, acest Consiliu, sub preşedinţia lui Ilie Gârneaţ adică *cu amprenta valabilităţii,* a statuat că :

Consiliul Legiunii este organul suprem de conducere Mişcării Legionare. (Proces Verbal, art. 6, al.a., pag. 28); că:

Consiliul Legiunii este depozitarul doctrinei şi rânduel legionare; rezolvă succesiunea la conducerea Mişcării Legio nare; dă directive în mare Consiliului Conducător al M. L (Proces Verbal, art. 6, al. e., pag. 29).

Deci *Consiliul Legiunii* există. A fost recunoscut la vre mea lui şi de către Instructorul Legionar din Spania, din mo ment ce acesta a acceptat chiar şi invitaţia de a-şi exprima î scris părerea sa personală, după cum rezultă din Procesu Verbal redactat cu acel prilej; (p. 2 şi 14).

Apoi, acest Consiliu al Legiunii are aceeaşi *amprentă legitimităţii* ca şi *Consiliul Conducător,* pentrucă a fost pu în fumcţie de acelaşi autorizat fundator al L. A. M., autoriza şi prin aceea că Ilie Gârneaţă - de el este vorba - era la ace vreme *Numărul 1 al M. L.,* după moartea Căpitanului şi a lu Ionel Moţa.

Mai notăm aici că, ierarhic, instituţia denumită *Consiliul Conducător,* a fost în 1958 şi continuă a fi şi azi, o instituţie în subordinea *Consiliului Legiunii.* Deci, *aici în exil, Consiliul Legiunii este forul suprem al M. L.*

Acuma, descomplectându-se, *Consiliul Conducător* nu mai are valabilitate decât dacă ar fi să fie complectat printr'o decizie a Consiliului Legiunii. Nici nu poate gira în continuare conducerea Mişcării, decât tot printr'o decizie a Consiliului Legiunii. La punerea sa în funcţie, Consiliul Legiunii a distribuit în felul următor atribuţiile celui Conducător: Ilie Gârneaţă, pentru *organizarea internă,* C. Papanace, cu *problemele externe - propagandistice,* asistaţi amândoi de Dr. Apostolescu ca *secretar.* Prin interpretarea dată în *Circulara dela 3 Iunie 1971,* conform căreia Consiliul Conducător ar putea gira până la întrunirea Consiliului Legionar, ar însemna să funcţioneze numai latura externă - propagandistică prin Papanace, în timp ce *reala* conducere, cea internă, să rămână nulă.

Afară de acest aspect, aşa zis juridic, *legal*, al problemei care ne preocupă pe toţi, mai este unul *de fapt*. Camaradul Victor Apostolescu ne scrisese cam prin ajunul morţii lui Ilie Gârneaţă, să ne gândim şi să propunem soluţii , pentrucă nici el, pentru motive personale, şi nici Papanace, pentru motive familiare, nu se vor mai putea ocupa efectiv de soarta Mişcării Legionare.

O enormă îngrijorare va frământa acum mintea camarazilor şi anume: care va fi situaţia noastră de drept şi de fapt, până ce se va întruni Consiliul Legiunii, ori până ce, prin legăturile ce putem stabili, acest Consiliu va putea decide măsurile necesare ca să ieşim din acefalie. Iată cum vedem noi situaţia:

1.- Nu există acefalie, din moment ce există Consiliul Legiunii.

2.- Cei doi membri ai Consiliului Conducător sunt şi membri ai Consiliului Legiunii. Ei reintră sub jurisdicţia acestui Consiliu.

3.- Unul din cei doi, Dr. Apostolescu, fiind totodată şi *Secretar al Consiliului Legiunii*, va exercita pe mai departe Secretariatul M. L., Până ce Consiliul Legiunii va decide ce este de făcut pe viitor. Acelaşi lucru se poate spune despre cealaltă funcţie centrală, aceea a Casieriei, exercitată de camaradul Nagacevschi.

4.- Trebue să se facă apel la Cdt. Leg. V. Iasinschi să se reincorporeze în Consiliul Legiunii, din care face parte de drept, şi în care va fi întotdeauna nevoie de înţelepciunea, devotamentul şi experienţa lui, cu atât mai mult cu cât, după Statutul Consiliului Legiunii, în caz de vacanţă a Preşedintelui, care de drept era Ilie Gârneaţă, şedinţele acestui Consiliu vor fi prezidate de gradul cel mai mare şi mai în vârstă.

5.- Consiliul Legiunii nu-i uşor să se adune într'un quorum legal în actualele împrejurări. E pericol ca provizoratul să se definitiveze. De aceea, Consiliul Legiunii să se considere în şedinţă permanentă, pe locurile unde trăiesc grupuri mai numeroase de legionari, şi să lucreze cu toţi camarazii cari s'au păstrat ca legionari, fără compromisuri morale care le-ar ştirbi calitatea şi fără legături de concubinaj cu propaganda guvernului comunist dela Bucureşti. Noi socotim chiar să atragem atenţia din nou celorlalţi membri ai Consiliului Legiu-

nii asupra consideraţiilor noastre de sub No. 5 şi 6.

În aceleaşi răspunsuri primite la „consideraţiile anterioare, se mai găsesc şi alte idei care merită atenţia noastră a tuturora. Ne vom ocupa, sub acest număr, numai de cele ce se referă la problema Consiliului Legiunii şi a celui Conducător.

Cdt. Leg. Pr. V. Boldeanu consideră că s'ar rezolva criza de conducere prin complectarea Consiliului Conducător,...; de o „complectare a Consiliului Conducător cu un tânăr dinamic" vorbeşte şi Cdt. Leg. V. Iasinschi. Noi credem că rezultă cu toată claritatea din cele expuse mai sus că acest procedeu al complectării, nu-l poate aplica, legal şi firesc, plenar, decât Consiliul Legiunii. Acest for trebue să ia în vedere soluţia propusă de Pr. Boldeanu şi să o rezolve.

Papanace, Apostolescu şi Nagacevschi propun, şi implicit, să fie cooptat camaradul Vasile Andrei şi apoi să fie însărcinat cu *şefia* efectivă. Asupra *şefiei unice*, vom spune şi noi cei de aici părerea noastră, ţinând seama de doctrină, condiţia şi de situaţia în care ne găsim actualmente. Avem impresia că aceşti trei camarazi se gândesc la o cooptare care să se efectueze în sânul însuşi al fostului Consiliu Conducător. Chiar în complectul lui de mai înainte, acest Consiliu Conducător nu avea căderea legală să efectueze o asemenea cooptare, ci numai să o propună, spre rezolvare, Consiliului Legiunii. Aşa rezultă cu toată claritatea din textul hotărîrilor din Freiburg, 18 Iulie 1958.

Nagacevschi mai face propunerea - probabil cu caracter de ipoteză - să se creeze un *Consiliu ad hoc*, iar camaradul Vasile Andrei, tot cu caracter ipotetic,ventilează ideea unui *Consiliu de opt*, adică şefii garnizoanelor din Argentina, Brasilia, Canada, U.S.A., Franţa, Spania, Germania, Italia, care să fie un fel de consiliu de ajutorare a şefului unic care s'ar numi. Am ajuns să răspundem cu o simplă întrebare: cine are căderea să dea o astfel de soluţie ? Răspundem tot noi: numai Consiliul Legiunii !

15.- ŞEFIA UNICĂ: Nu-i de mirare că în mintea camarazilor persistă ideea „*Căpităniei*". Ca orice tradiţie bine înrădăcinată, şi aceasta are mare forţă de atracţie magică. Şi nu trebue să uităm că ideea de „*Căpitănie*" unică a fost legată organic de fiinţa însăşi a Creatorului Legiunii. Un alt Căpi-

tan Mişcarea Legionară nu va mai putea avea.

Corp ar putea căpăta totuşi ideea unei *şefii unice,* ca un fel de substitut, pentru a nu zice surogat, al Căpitanului. *Şefia unică* a fost aplicabilă în situaţiile anterioare. Dar azi şi aici în exil ea nu mai e realizabilă, după dispariţia lui Ilie Gârneaţă, pentrucă o atare succesiune unică ar trebui să aibă, oarecum, aspecte de *consacrare,* de *ungere,* ca în ierarhia religioasă.

L-am avut printre noi pe Ilie Gârneaţă şi unii dintre legionari - nu este oportun să-i recriminăm - au neglijat această idee a succesiunii organice, prin legitimitate, ba chiar nesocotit-o, ori au combătut-o. Cine ar mai avea azi „harul" de a aplica o *şefie unică prin ungere ?*

Am vrea să concretizăm, adică să o facem mai intuitivă, această discuţie, printr'un scurt istoric al tribulaţiilor noastre în această materie dela moartea Căpitanului şi până azi. Dacă am fi fost pătrunşi dela început, imediat după pierderea Căpitanului, de cum trebuia să se efectueze firesc legionăreşte succesiunea la comandă, soarta ne-ar fi scutit de *rătăcirea simistă* care a pervertit în mare măsură sufletul legionărimii.

A).- Cum trebuia rezolvată succesiunea Căpitanului ?

Căpitanul n'a lăsat indicaţii exprese referitoare la conducerea M. L. după dispariţia lui. „Uzurparea" Sima a fost facilitată şi de această lipsă, deşi, dacă cineva ar fi dorit cinstit să le aibă, le găsea în existenţa Fundatorilor şi a Statului Major constituit din atâtea funcţii create în timpul vieţii Căpitanului. Astfel, succesorul Căpitanului în linia strict legionară - singura firească şi legionară - ar fi fost grupul *Fundatorilor.* Desigur că aceştia ar fi delegat cu şefia efectivă, *unică,* pe *unul* dintre ei, pe acela pe care ei l-ar fi considerat mai apt, mai vrednic, respectându-se astfel *principiul şefiei unice.* Ceilalţi l-ar fi secundat, constituindu-se intr'un organ de consultare şi control. Dacă însă aceştia, măsurându-şi puterile, le-ar fi considerat inferioare sarcinii, ar fi delegat cu conducerea provizorie pe altcineva din sânul M. L., ei rămânând sursa de puteri şi organul suprem de control, cu dreptul de a conferi şi retrage delegaţiile la comandă. *Comanda* ar fi fost o simplă funcţie, pe timp determinat, ca toate funcţiile orânduite de Căpitan. Locul Căpitanului trebuia să-l ţină acum acest

grup al Fundatorilor, care, la rândul lor ar fi prevăzut, probabil, un sfat, sau un for, ori consiliu ceva mai simplu. Norma firească era aceasta. *Unica !*

Dar circumstanţele au fost total neprielnice aplicării unor asemenea măsuri şi aşa s'a născut aventura Sima. Acesta, dacă totuşi ar fi procedat corect, legionăreşte, ar fi întrupat o comandă provizorie, a cărei prelungire trebuia să atârne de verificarea comenzii pe bază de rezultate. Acestea au fost însă, precum le ştim şi le simţim cu toţii, nefaste ! Iar Sima s'a îndulcit la comandă până ce cunoscutul act de *deviere morală* l-a descalificat până şi în ochii celor mai îngăduitori dintre noi.

B).- Ce măsuri trebuiau luate odată cu defenestrarea lui Horia Sima ?

Cele care nu s'au putut lua la moartea Căpitanului. Se găsea cu noi în exil Ilie Gârneaţă, unica persoană căreia îi revenea, prin drept şi obligaţie, comanda Mişcării. Ar fi luat-o, dar, cu imensa-i bunătate şi cu modestia care i-au încununat atâtea alte calităţi, rar întâlnite la celelalte grade, Ilie Gârneaţă n'a căutat să se impună, ci aştepta să fie *consimţit.* Şi n'a fost ! S'au opus dintr'un întâiu două mari grade. S'a adăugat apoi un grup restrâns, dar de bună credinţă, de şase legionari din Germania, care la Erding (1 - 8 August 1954) a făcut să prevaleze ideea că numai o *conducere plurală* ar fi indicată să remedieze criza. Gârneaţă s'a văzut obligat moralmente, de dragostea unităţii, să-şi asocieze la comanda M. L. pe Comandanţii Legionari Vasile Iasinschi şi Constantin Papanace, într'un triumvirat denumit *Consiliul Conducător.* Acesta totuşi nu numai că n'a reuşit să restabilească unitatea în Mişcare, ci n'a conservat măcar un minimum de armonie personală între membrii care-l compuneau. Înainte de a ajunge la destrămare, *Consiliul Conducător,* reunit la Majadahonda în ziua de 8 Noembrie 1954, a stabilit să se pună în funcţie un Consiliu al Legiunii.

Prima adunare a Consiliului Legiunii a avut loc la Freiburg în zilele de 12 - 18 Iulie 1958. Atunci s'au stabilit în detalii normele de funcţionare ale acestui organ suprem de conducere în M. L. E regretabil că ele n'au fost aduse în completul lor la cunoştinţa tuturor legionarilor, după cum tot aşa de regretabil este, dacă nu şi mai mult, faptul că nici chiar

unii din cei care au participat la acea adunare nu sunt încă pătrunşi de ideea că nu ne este permis a pune acum în discuţie valabilitatea ierarhică a acestui organ de conducere.

Notă:

a) Consideraţiile 14 şi 15 au fost redactate şi puse în discuţia grupului din Buenos Aires în ziua de vineri 26 Noembrie 1971. Au fost aprobate şi apoi trimise camarazilor din San Juan (Argentina). Nu credem că vor întâmpina vreo obiecţie de fond întrucât ele conţin in esenţă o *documentare mai amplă* a numerelor 1, 2, 4 şi 5.

b) Dacă se va simţi necesitatea de explicaţii suplementare, după ce ni se vor face cunoscute opiniile şi altor camarazi, in special ale celor cari constituiesc plenul Consiliului Legiunii, vom reveni cu eventuale consideraţii, precum şi cu propuneri concrete referitoare la amplierea Consiliului şi la activitatea noastră în viitorul apropiat.

c) Una din activităţile *imediate* ar fi editarea *Memoriilor* Cdt-ului B. V. Ilie Gârneaţă şi a unui volum de studii şi articole în memoria lui. Memoriile se află acum în păstrarea Secretarului dela Erding. Obolul camarazilor pentru realizarea tiparului să se trimită la Casieria M.L., (camaradul C. Nagacevschi).

ADUNAREA CONSILIULUI LEGIUNII DIN ERDING DIN SEPTEMBRIE 1972

Mort D-l Ilie Gârneaţă, D-l Papanace, cu consimţământul celor ce îndeplineau diferite funcţii în Consiliul Conducător şi, in acelaşi timp, membri ai Consiliului Legionar, preia preşidenţia acestui ultim Consiliu in formă provizorie şi convoacă pe Consilierii lrgionari la adunarea din 23 - 24 Septembrie 1972, la Erding, pentru alegerea noilor autorităţi şi funcţii ale M. L.

Eu, pe lângă convocarea obişnuită, am primit dela V. Apostolescu o scrisoare prin care îmi aducea la cunoştinţă că aveam la dispoziţie un bilet de drum, dus şi întors, numai să iau parte şi eu la acea adunare; pentru cazul că n'aş putea merge, eram rugat să trimit pe altcineva care să mă înlocuiască, sau să-mi spun în scris părerile.

Eram prea ocupat cu lucrul la Contenciosul Primăriei, procese particulare, etc., ca să-mi pot da luxul unei călătorii chiar de numai o săptămână. Pe deasupra sufeream, ca şi acum, de ceva presiune arterială şi nevasta nu vroia nici să audă de o călătorie. Prof. Găzdaru, care ar fi fost cel mai nimerit şi trebuincios la asemenea adunare, la fel n'a putut merge. Când mi-am îndreptat ochii spre Nea Nicu Şeitan, am avut impresia că vroia să mă hipnotizeze,aşa de fix se uita la mine. De aceea, fără să-l întreb, am zis:

- Merge Nea Nicu, chiar dacă nu vrea.

- Merg, a răspuns el grăbit, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu mă răsgândesc.

În acea adunare a fost ales Preşedinte „pe viaţă", al Consiliului Legiunii, D-l Cdt. Leg. Vasile Iasinschi. D-nii Papanace, Şeitan şi Dr. V. Andrei au fost numiţi mebri ai Consiliului Conducător. Restul funcţiilor, - Secretar, Casier, Birou Juridic, etc. - au rămas în mâna celor ce le mânuiau de mai bine de 14 ani: Dr. V. Apostolescu, Dr. Nagacevschi şi Dr. Virgil Popa. Tot atunci a fost numit Şef al Presei Legionare D-l Prof. Găzdaru, iar subsemnatul a fost numit ajutor al Şefului Biroului Juridic.

CIRCULARA EXPEDIATĂ DE D-L IASINSCHI DUPĂ NUMIREA LUI CA PREŞEDINTE AL CONSILIULUI LEGIUNII

Pe data de 13 Februarie 1973, D-l Iasinschi a trimis tuturor Consilierilor legionari următoarea scrisoare care, prin conţinutul ei defineşte un program întreg şi, după umila mea părere, înseamnă punctul începutului unităţii dintre legionarii încadraţi în noua ordine. Iată textul:

Domnilor Consilieri ai Legiunii,

„Deşi cam târziu, din pricina întâmplărilor ce mi s'au ivit în cale, ţin să vă aduc mulţumirea mea de-a fi fost ales de D-voastră preşedinte al Consiliului Legiunii, stabilit la punctul 2 din „Hotărîrea" dela Majadahonda in ziua de 8-11-1954. S'a produs această alegere la Erding in 24-9-1972, în locul rămas vacant după moartea Comandantului Bunei Vestiri, Ilie Gârneaţă".

„Am mulţumit de îndată celor prezenţi, cari deţineau şi delegaţiile celor din depărtări".

„Revin acuma în scris cu preciziunea cuvenită".

„Personal nu mă aşteptam la această onoare ce mi-aţi făcut-o, căci eu nu venisem cu plan de-a mi se acorda vreo funcţie oarecare. Am constatat însă că vacanţei mele trebue să-i pun sfârşit".

"Ceea ce-am urmărit eu cu prezenţa mea la şedinţele din 23-24 Sept. 1972 a fost pace, unitate şi acţiune, bazate pe armonie şi pe dragoste, aşa cum ni le-a indicat Căpitanul".

„Refacerea Mişcării Legionare, aceleia din exil, ce-o avem ca prim obiectiv, nu este uşoară în împrejurările de astăzi din cauza mişeliei simiste, a depărtărilor între noi şi a prejudiciilor de pe urma nevoilor fiecăruia în parte, deşi legile noastre fundamentale, principiile noastre conducătoare şi dogmele credinţei noastre sunt valabile la infinit, căci toate acestea pentru înălţarea lui Dumnezeu sunt, pentru mântuirea Neamului nostru şi'n folosul perfecţiunei noastre individuale".

„Simt deci marea datorie, ce-mi incumbă din postul ce mi l-aţi incredinţat, luând locul ce l-a deţinut un Comandant al Bunei Vestiri".

„Totdeauna am înţeles misiunile ce le-am avut altă dată, precum înţeleg şi pe aceasta ce mi-aţi acordat acuma, ca o mare răspundere la răspântie de timp".

„Voi fi deci exigent şi corect faţă de D-voastră, voi fi drept şi sincer în judecarea stării de lucruri cu privire la Mişcarea Legionară, una singură şi indisolubilă, stăruitor în afirmarea caracterului ei permanent, demn şi respectuos în relaţiile externe".

„D-voastră, Consilierii Legionari, aceştia de azi şi acei de mâine, după încetarea noastră din viaţă, aveţi obligaţia sfântă de a fi fermentul principal la menţinerea poziţiei Mişcării Legionare, de-a fi tonicul fortificării ei şi continuatorii, cu prudenţă şi înţelepciune, ai acestei „religii" a noastră, dincolo de oameni şi dincolo de timp".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul,

ss V. Iasinschi".

ÎNCEPUT DE UNITATE LEGIONARĂ

Odată cu numirea D-lui Iasinschi ca Preşedinte „pe viaţă" al Consiliului Legiunii, s'a definit, aş zice eu, „începutul sfârşitului" de despărţire a legionarilor în „mexicani" şi "cubani". Mulţi dintre cei ce fuseseră mexicani, în special şefii, şi-au dat seama că în jurul lor nu se adunaseră numai cei ce îl considerau pe Sima un adevărat inamic al M. L., ci şi o mulţime de ambiţioşi cari îl părăsiseră pentrucă nu puteau să ajungă la diverse posturi în Mişcare. Acestora li se alăturaseră şi o mulţime de aşa zişi legionari cari nu mai vedeau nicio ieşire pentru Mişcare, şi nici n'aveau curajul să plece din rânduri fără să dea socoteală nimănui; se alăturaseră celor nemulţumiţi ca să nu mai facă nimic. Acelaşi lucru s'a întâmplat şi cu o mulţime de foşti simişti, cari au utilizat ocazia defenestrării lui Sima, punându-se alăturea de Mişcare.

E drept că, pe ici şi colo, mai rămăseseră câte vreo câţiva, din o parte şi din cealaltă, cari criticau pe unii şi alţii din cei ce încă se dăruiau cu totul organizării noii conduceri şi activităţilor administrative şi politice ale Mişcării. Dar, cum nu aveau mult prestigiu în lumea legionară, n'au prea fost luaţi în seamă.

Un capitol aparte l-au format funcţiile centrale ale Mişcării din acel timp (Secretar, Casier, Şef al Biroului Juridic, etc.), cari deşi foşti simişti, au stat alăturea de şefii lor - foşti mexicani -, suportând toate împunsăturile foştilor lor camarazi, şi mai ales, lovituri nedrepte din partea a diverşi mexicani. Acestora încă nu le-a fost recunoscută toată credinţa şi toate sacrificiile făcute pentru a ţinea în picioare, aşa cum era, bună ori proastă, conducerea Mişcării. Sper, şi pentru ei, că istoria va fi mai dreaptă ca noi cei de azi. Întrebuinţarea, aproape exclusivă, în funcţiile centrale a foştilor simişti, se datora în mare parte, faptului că mexicanii nu prea vroiau să tragă la jugul legionar, şi pentrucă foştii simişti erau majoritatea care aderase la noua conducere şi deci locul de unde se putea alege.

Adevărul „adevărat" este că, depus Horia Sima din calitatea de Şef al Mişcării, noi legionarii nu mai aveam niciun motiv de ceartă, afară de Cdţii cari se certau pentru şefii. Dar şi acestora li s'a terminat, oarecum, vremea de ceartă, fiecare fiind forţat să-şi definească poziţia. Puiu Traian, rămas cu Horia Sima, a fost sechestrat şi dus în Ţară în condiţii care nici până azi încă nu au fost bine lămurite (eu primisem ime-

diat după acel sechestru două anonime care îl indicau pe Sima ca autor moral al sechestrului, dar, cum se trata de anonime, le-am pus la dosar fără a le lua în seamă). D-nii Cdţi Lefter, Virgil Ionescu şi Ghiţă Dragomir Jilava s'au dat deoparte. Şeitan s'a supus conducerii în formă incondiţională, iar Pr. Boldeanu a fost prea ocupat cu belelele dela Biserica din Paris ca să se mai ocupe şi de M. L. Am început deci să răsuflăm mai liniştiţi.

În tot acest timp de aproape 14 ani de când D-l Iasinschi se retrăsese din Consiliul Conducător, dar pe care n'a încetat nici un moment de-al sprijini ca şi noi cei ce declaraserăm că nu-l mai recunoaştem, am avut mereu legătură epistolară cu el. Acum însă scrisorile erau mai liniştite, mai calde, mai frăţeşti. Problemele legionare le discutam cu mai multă linişte. Împunsăturile dialectice le puseserăm la dosar cu speranţa de a nu le mai utiliza niciodată. După numirea lui ca Preşedinte al Consiliului Legiunii, legătura a fost şi mai armonioasă. Un exemplu îl formează scrisoarea ce mi-a trimis în 15-2-74, cu ocazia când vroia să sărbătorească în Madrid „Săptămâna Legiunii". Iată ce mi-a scris:

„Iubite frate Mardarie,

„Eu, dacă m'am gândit la o „Săptămână a Legiunii", care să aibă loc la Aravaca, am socotit şi greutăţile ce le are de întâmpinat fiecare, ca să ajungă aici, la Aravaca. Deci mata ai dreptate să socoteşti cheltuelile, ce sunt de acoperit într'un asemenea caz".

„Programul ce s'ar desfăşura la această întrunire este destul de încărcat după părerea mea şi-ar fi fost de dorit ca noi, sub egida Adunării Generale a Asociaţiei Culturale Moţa - Marin, să ne găsim la un loc cât mai mulţi. Spesele însă sunt mari chiar pentru acei din Europa".

„Dar mă gândesc că nu trebue să facem din „Săptămâna Legiunii" o mare pălălae, pentrucă nici împrejurările nu ne permit, şi apoi adversarii noştri, simişti şi comunişti, să ne urmărească în toate chipurile, pentru ca să ajungă la concluzii favorabile lor. De aceea, eu nici nu voi face un apel în calitate de „Preşedinte" al Consiliului Legiunei şi de „Director" al Căminului Cultural Moţa-Marin, cum propune D-l C. Papanace. Ci eu, după ce mă întâlnesc cu Mircea Orendovici, ca să discutăm despre Adunarea Generală a ACROMM-ului, voi

schiţa o scrisoare către un număr redus de legionari sau Consilieri ai Legiunii, anunţându-i ceva şi rugându-i ceva".

„Noi avem dureri multe, ale Legiunei, dar fiecare le oblejeşte după capul său, pentrucă noi, cele două ramuri care formăm M. L. încă n'am ajuns să ne conciliem părerile; şi asta este prima grijă ce trebue să ne preocupe. La cele două şedinţe dela Erding n'am ajuns decât la înţelegere artificială, socot eu. De aceea, pe mine mă interesează un început de viaţă legionară, deloc formală, ci profund reală, adică reimprospătarea adâncurilor noastre cu flacăra credinţei legionare, acum la bătrâneţe. Nu-i de ajuns să trăim numai din amintiri, ce sunt, fără îndoială, foarte preţioase, ci să ne aliniem gândurile, mai ales prin scris, din partea acelora cari pot să scrie, într'un rug nestins, ce să-l aprecieze şi generaţiile viitoare. Asta am urmărit eu cu întâlnirea dela Aravaca, şi urmăresc mereu, ca să văd unde ajungem".

„De aceea, rugămintea mea este, ca D-voastră, acei din Argentina care nu veniţi, sau poate este vreunul care poate veni, să ne trimiteţi, fie o pagină, două, de gânduri cu privire la ce observaţi azi şi la felul cum vedeţi evoluţia de mâne, precum şi câteva pagini la subiectul generic „Legiunea şi Căpitanul". Am pus Legiunea înainte, pentrucă noi aşa ne salutăm: „Trăiască Legiunea şi să trăieşti Căpitane". Iar astăzi, dacă a slăbit această salutare, nu-i mai puţin adevărat, că ea trăieşte în subconştientul nostru; iar datoria noastră este să o transmitem mai departe prin relevarea importanţei unui fenomen ce-ar fi fost să fie acea „Reîncreştinare a Poporului Român" despre care mi-a vorbit Căpitanul pe Rarău. Nu era nici imposibil dat fiind personalitatea Căpitanului şi-atât de necesar pentru starea de morbositate a păturii conducătoare şi aceea de disperare a ţăranilor şi muncitorilor".

„Drept aceea, in concluzie, te rog pregăteşte ceva, cum îl voi ruga şi pe profesor şi pe Şeitan şi precum, prin mata, şi pe alţii care-i aveţi pe acolo, să pregătească o disertaţie, cemi iau eu angajamentul s'o citesc, deşi nu mă ajută suficient vocea".

„Eu nu intenţionez să fac aici un congres, nici o adunare cu răsunet, ci să schiţez din câteva elemente o *datorie*, ce pentru viaţa omului de rând este un lucru de căpetenie; cu atât mai mult pentru noi. Conştiinţa datoriei împlinite este

coroana de lauri, ce îmbracă fruntea omului de caracter".

„Mata ai condei, ai trăit viaţa legionară a Căpitanului; dă-ne o pagină frumoasă în amintirea Lui".

„Intregii familii o îmbrăţişare şi matale toată dragostea.

ss V. Iasinschi".

DRUMUL SPRE CONSOLIDAREA DEFINITIVĂ A UNITĂŢII LEGIONARE

Ales Preşedinte al Consiliului Legiunii, pe lângă alte multe probleme, D-l Iasinschi s'a preocupat în mod special de partea spirituală şi morală a ei. Iată ce scrie în Circulara intitulată:

„La 24 Iunie, în fiecare an".

„Dacă până la 24 Iunie 1927 în acţiunea Căpitanului predomina elementul politic, după această dată primează cel de înaltă valoare morală, aşa cum se poate vedea din cele două capitole din „Pentru Legionari", p. 257 şi 260: „Primejdia ce pândeşte o mişcare politică" şi „Critica conducătorului".

„Legiunea „Arhanghelul Mihail" este „*o şcoală şi o oaste*". „Şcoală", în care să învăţăm cât trăim şi o „oaste", în spirit, în credinţă şi în perfecţiune. Căpitanul o concretizează, ca o necesitate a timpului, astfel: „Poporul Român, în aceste zile ale lui, nu are nevoie de un mare om politic, ci de un mare *educator şi conducător* care să biruiască puterile răului şi să zdrobească tagma celor răi. Pentru aceasta însă el va trebui să biruiască mai întâi răul din el şi din ai lui".

„Capitolul „Programul nostru", dela paginile 305-309 din „Pentru Legionari" este cheia de boltă a renaşterii poporului nostru prin *reîncreştinarea* lui, cum s'a pronunţat Căpitanul în luna Maiu 1934, la tabăra de pe muntele Rarău. Oare această reîncreştinare n'a şi început ?!".

„Ziua de 24 Iunie 1927 este temelia aşezată Legiunii de Căpitan, cu participarea lui Ion I. Moţa, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu şi Radu Mironovici, temelie pe care nici toate forţele iadului n'o vor putea dărâma. Cei ce au încercat, precum şi cei care mai fac şi vor mai face eforturi desperate s'o dărâme, nu-şi vor ajunge scopul, căci fenomenul legionar nu este de esenţă politică, trecător, ci este credinţă arzătoare că acel care se simte chemat de Legiunea „Arhanghelul Mihail" poate să devină cu timpul „mai mândru, mai înalt, mai drept, mai puternic, mai înţelept, mai muncitor şi mai viteaz". Şcoala legionară este şcoală de o viaţă, şcoală de generaţii, până ce din acestea vor răsări oameni întregi, elita legionară, dorită de Căpitan şi capabilă să-l înlocuiască oricând fizic şi spiritual".

„Dacă nenorocul nu ne-a părăsit în anii din urmă nu trebue să desperăm, ci, precum ne îndeamnă Căpitanul, să păşim înainte aşa cum putem şi să „credem nelimitat". Valurile de nelinişte, de nesiguranţă şi de primejdie, care lovesc astăzi omenirea cu neastâmpăr şi violenţă, se vor potoli, iar noi ne vom întâlni în *trăirea curată* a Legiunii pe măsura în care ne vom fi putut curăţi răul din sufletul nostru".

„La temelia Legiunii „Arhanghelul Mihail" este multă suferinţă, chiar martiriu şi moarte. Acest trecut, acest prezent, precum şi câte vor mai fi de îndurat în viitor, nu se uită. Şi nu vom uita nici că, din flacăra credinţei, din spirit de jertfă şi din faptă legionară trăieşte şi creşte Legiunea !".

„Trăiască Legiunea şi Căpitanul".

„Iunie 1974.

ss. Vasile Iasinschi".

Preşedintele Consiliului Legiunii".

O altă dovadă că pe D-l Iasinschi îl preocupa enorm de mult partea morală şi cea spirituală, mistică, a Mişcării, - de când ajunsese Şeful organului de conducere a acesteia, Consiliul Legionar, - este Circulara ce transcriu în continuare:

Martiriul Mişcării Legionare

„Ne apropiem de Săptămâna Mare, ce ne aminteşte Săptămâna Patimilor din anul 1938".

„La 16 Aprilie, cu 37 de ani în urmă, a fost arestat Căpitanul; preludiul unei prigoane grele".

„Nero din vremea din atunci şi-a luat răspunderea crimei de Lèse Naţiune. El a angajat în această fără de lege sălbatecă guvernul Ţării, făcându-l părtaş la planul făcut în alcov. Astfel, rege şi guvern i-au răpit Neamului Românesc cea mai clarvăzătoare minte din câte s'au ivit în istoria noastră după întregirea Pământului Strămoşesc".

„Această arestare a Căpitanului s'a produs nu ca să fie judecat, căci el era nevinovat ca albul crinului de primăvară, - deşi a fost şi-o judecată de formă şi arbitrară în două rân-

duri -, ci ca să fie ucis fără judecată după formula dată de maeştri în materie, pentru ca odată cu moartea lui să cadă la pământ însăşi Mişcarea Legionară în întregimea ei. Consecința acestei prigoane neroniene a fost până la capăt un adevărat dezastru, ce se resimte şi astăzi".

„Toată elita legionară a fost decimată".

„*Mişcarea Legionară a intrat pe drumul martiriului, mărturisind pe Cristos, mărturisind pe Căpitan şi Legiunea*".

„Acesta a fost prologul la martiriul de astăzi al întregei Naţiuni. Suferinţa nedreaptă a legionarilor pe tot cuprinsul Ţării a fost acceptată şi patronată de însuşi Patriarhul României, care ştia de lagărele grele ce s'au deschis pentru ei".

„Sângele morţilor din această prigoană, al barbariei dela Tâncăbeşti şi dela Râmnicul Sărat, al celor seceraţi cu mitraliera la Miercurea Ciuc, Vaslui şi Braşov, sau împuşcaţi la margine de drum în toată Ţara, cu al celor căzuţi dinainte şi din timpul prigoanelor care au urmat, după acela a lui Moţa şi Marin vărsat pe frontul Spaniei creştine, este chiagul dăinuirii la infinit a operei Căpitanului: Legiunea Arhanghelul Mihail şi învăţătura ce ne-a lăsat-o; aşa a fost şi sângele martirilor cari l'au mărturisit pe Cristos, cimentul Bisericii creştine pe fundamentul căruia ea stă şi astăzi".

„Căpitanul scriind prefaţa la „Cranii de lemn" spune că „îngenunche în faţa lui Ion I. Moţa şi-i sărută fruntea lui de viteaz şi mucenic"; iar „cuvântul înainte" la „Crez de generaţie" ne îndeamnă să „urmăm cu sfinţenie gândurile pe care ni le-a lăsat viteazul Comandant Legionar Vasile Marin, pentrucă credinţa legionară va înflori mai mândră şi mai biruitoare cu fiecare strop de sânge mai mult"....„urmând calea credinţei martirilor".

„Căpitanul afirmă, „că suntem gata până la cel din urmă pentru jertfa supremă în slujba credinţei legionare".

„Şi aşa a fost; pentrucă altfel, numai un deget de-ar fi ridicat în semn de închinare satanei, ar fi ieşit din închisoare în 24 de ore. Dar lanţul destinului a dus la acceptarea martiriului, ce călăii i-au fost pregătit zi de zi până în noaptea de 30 Noembrie 1938".

„Pentru acest sfârşit a fost arestat Căpitanul la 16 Aprilie 1938".

„În viaţa noastră de toate zilele, acesta este faptul istoric împlinit, ce n'a putut fi evitat nici printr'un concurs de împrejurări, nici cu naivitatea neastâmpăraţilor".

„*Săptămâna Mare, ce este Săptămâna Patimilor, s'o considerăm, în amintirea aceleia din 1938, începutul martiriului Mişcării Legionare* pentru mărturia credinţei noastre, care adăugată la mărturia suferinţei lui Cristos, este un simbol ca să ne transformăm cu atât mai mult în credincioşi fervenţi ai Bisericii şi'n apărători cu stăruinţă ai Legiunei Arhanghelul Mihail".

„Nu este o întâmplare obişnuită, că în vara anului 1934 Căpitanul, fiind într'un grup de legionari pe Rarău, s'a exprimat cu anticipaţie, datorită geniului său vizionar, că Poporul Român are nevoie să fie reîncreştinat, căci, cu ani mai târziu s'a putut vedea, că un Patriarh, creştin cu adevărat, n'ar fi primit colaborarea cu satana".

„Căpitanul trăia cu sfinţenie trecutul Neamului nostru; era interesat la ce se petrece în prezent şi continua să fie preocupat de educaţia legionară;dincolo de orice însă era îngrijorat permanent la ce ne poate aduce ziua de mâine".

„Lui îi sta în faţă mereu „blocul de ghiaţă", - cum îi spunea dânsul colosului dela nord est al Rusiei sovietice - gata să se prăvălească peste pământul Ţării noastre, şi judeca cazul eventualităţii sub toate raporturile. A venit vremea şi s'a prăvălit".

„Astăzi, Neamul geme sub greutatea păcatului săvârşit de acei cari au înlesnit această stare de lucruri, condamnând Naţiunea Română la supliciu şi la suferinţă sufletească".

„Însemnările Căpitanului dela Jilava până ce-a ajuns la Doftana sunt mărturia durerii şi umilinţei, care l-au însoţit, strivindu-i inima până a-şi pierde orice speranţă. Să le citim ca pe o rugăciune şi să trăim acele momente sfâşietoare, ca să fim mereu alături de el, de ultimele lui zile, când a mai putut să ne lase cuvânt viu înainte de a fi cuprins de întunerecul beznei orânduite".

„Chinul îndurat şi teroarea ce i s'a aplicat Căpitanului are perfectă asemănare cu a martirilor creştini. În genere, prigoanele de astăzi ale păgânilor moderni, nu se deosebesc mult de acele ale păgânilor din antichitate contra creştinilor, ce au durat trei secole de suferinţă când au trăit din plin generaţie după generaţie desamăgirea nedreptăţii şi a ilegali-

tății, cruzimea și bestialitatea".

„Iar acum zicem și noi ca acei de odinioară: „Doamne, dă-ne putere ca să suferim"; căci prin suferință „se va lămuri adevărata elită morală a Națiunii românești". (C.Z.C.).

3 Aprilie 1975 ss Vasile Iasinschi

Președinte al Consiliului Legionar".

Numirea D-lui Profesor Găzdaru ca Șef al Presei legionare a fost poate măsura cea mai potrivită și indispensabilă ce s'a luat la adunarea Consiliului Legiunii din 1972. Zic asta, pentrucă de când se hotărise judecarea lui Horia Sima pentru abaterile „dela morala și spiritualitatea legionară", prin „Hotărirea" din 8 Noembrie 1954 - decizie ce n'a fost executată până la data despre care scriu -, nu s'au făcut alte acte de importanță în viața Mișcării, decât să se mențină o umbră de conducere, dându-i-se câmp liber lui Sima ca să se prezinte mai departe, pe toate terenurile, ca Șef al Mișcării. Așa s'au scurs 18 ani de zile. Mare pierdere, și mare păcat pentru sărmanul nostru Neam românesc și pentru Mișcarea Legionară.

Cu numirea Profesorului Găzdaru ca Șef al Presei, lucrurile s'au schimbat. Profesorul, cu spiritul lui de cercetător științific, bazat pe: dovezile ce se evidențiază din scrierile, spusele și faptele lui Horia Sima; cele scrise de alte personalități, despre aceasta; publicații făcute de către Guvernul din București asupra activității trecute a Mișcării Legionare și a o serie de memorii și o serie de membri de ai ei, între care locul principal îl ocupă Horia Sima - publicații utilizate și de Horia Sima în ultimele sale scrieri -; cunoștinți personale de acte și fapte legionare ale Mișcării și ale lui Horia Sima, a dovedit că acesta, mai mult decât Șef al Mișcării Legionare, a fost și este *dușmanul numărul UNU* al ei, și un aliat potențial al francmasoneriei (vezi „Pământul Strămoșesc", seria nouă, no. 1 la 5, în special articolele „Responsabilitatea lui Horia Sima la asasinarea Căpitanului", „Cuscria dintre Horia Sima și Camarila din timpul Guvernului din 1940", publicate în no. 4, pag. 67-86, și „Note marginale", publicate în no. 5, pag. 195-201). Practic vorbind, l-a judecat și condamnat îndeplinind astfel hotărîrea din 1954.

ADUNAREA CONSILIULUI LEGIUNII DIN AUGUST 1977

În luna August a anului 1977 s'a întrunit din nou Consiliul Legiunii. De data aceea toate funcțiile au fost alese pe o perioadă de alți trei ani. Tot atunci s'a hotărît ca Mișcarea să participe masiv la crearea Consiliului Național Român din exil, pentru formarea căruia s'a sbătut cu toate puterile lui țărănistul Niculae Penescu, și în care am intrat aproape toți legionarii; s'au exclus simiștii, și cei ce nu mai vroiau să activeze, dar nu vroiau s'o spună deschis.

În acest răstimp, eu, care fusesem numit ajutorul lui Virgil Popa, Șeful Biroului Juridic al Mișcării Legionare, l-am tot bătut la cap pe acesta să pregătească un proiect de Statut de Organizare a acestuia, de acord cu modalitățile ce avem acum. La început, s'a opus nițel; i se părea chestia destul de îndoielnică, pentrucă Mișcarea, pe vremea Căpitanului, n'avusese niciodată așa ceva. Dar rezistența a cedat foarte repede de când a început să-și pună serios problema. El a pregătit un proiect în linii mari, și mi-a trimis o copie și mie. Eu am mai adăugat vreo câteva lucruri și i l-am înapoiat. N'a ajuns să-l prezinte la adunarea Consiliului Legionar din 1980, spunându-mi în particular, că foarte mulți frați erau contra unui Statut scris.

MOARTEA BĂDIȚEI VASILE IASINSCHI

Vineri, 3 Noembrie 1978, la orele 12 și 15 minute a murit la Aravaca, Spania, Domnul Comandant Legionar, Președinte al Consiliului Legiunii Arhanghelul Mihail, Vasile Iasinschi. Încă unul dintre stâlpii de temelie al Mișcării Legionare se ducea să dea raport Căpitanului, de cele făcute, și ce vroia să facă pentru Neamul Românesc. Despre el, aproape nu e pagină să nu fie pomenit în această lungă și grea poveste a Mișcării Legionare. Pentru mine a fost mai mult decât un frate; a fost părintele meu spiritual. În amintirea lui, și ca să rămână dovadă de cum era, redau câteva aprecieri ale Cdt-ului Leg. N. Șeitan, care i-a fost adversar dârz, ca până la urmă să-i fie frate nedespărțit. Iată ce mi-a scris, între altele, pe data de 13-XI-1978:

„Dragă Mardarie,

„Pe ziua de 3 Noembrie, vineri, la orele 12,15 și-a dat sfârșitul D-l Iasinschi. A luptat cu moartea mult timp. Doc-

torii s'au mirat de atâta rezistență... Mă aflam în bibliotecă, unde citeam câteva note despre el, când o aud pe D-na că mă chiamă... vino repede că aproape că nu mai respiră ! Într'o clipă eram la căpătâiul lui. Era calm și pe sfârșite... Liniștit. Repede o lumânare, am zis ! Acționam ca un automat. D-na plângea și nu mai știa ce făcea. Am găsit o candelă aprinsă... L-am dus în sala de festivități, o sală împodobită cu de toate, un colț de Țară".

„Și arăta D-l Iasinschi impecabil, cu trăsături regulate. Părea liniștit și gata de a înfrunta eternitatea. Părea un Arhanghel. Trăsăturile lui erau fine. Descopereau un suflet nobil, o gingășie greu de întâlnit ... o rasă de războinic ... îmi făcea impresia că îi lipsește o cască de războinic medieval, a unui cruciat. Și a rămas neschimbat tot timpul ... ! Înainte de a face slujba de către Pr. Boldeanu, Pr. Mitică Popa și Pr. Ușeriu, am deschis o ședință de cuib, cu jurământ, în jurul catafalcului.... Ședința a fost impresionantă.... A participat multă lume la înmormântare, chiar și străini".

„Dumineca ce a urmat, am făcut un parastas întru pomenirea lui, așa cum am făcut regulat pentru toți camarazii ce au decedat. Singurul lucru ce mai pot spune acum, cum am spus-o și atunci: dormi liniștit, Bade Vasile, ca omul ce și-a îndeplinit datoria cu vârf și îndesat. Dumnezeu să te aibă în seama Lui, și să fii sigur că noi nu te uităm cât vom mai avea încă obligația de a umbri această vale a plângerilor".

ADUNAREA CONSILIULUI LEGIUNII DIN 12-14 IULIE 1980.

Pe data de 12-14 Iulie 1980 s'au adunat în Madrid - Aravaca, Consilierii Legiunii și au ales ca Președinte al Consiliului Legiunii pe timp de trei ani, pe Cdt-ul Leg. Constantin Papanace. În locul acestuia, în Consiliul Conducător a fost ales Dr. Victor Apostolescu, iar în locul Dr-ului Andrei, care renunțase, a fost ales Dr. Maximilian Corbu; Cdt-ul N. Șeitan a fost confirmat ca membru al numitului Consiliu. Secretar General a fost ales Dr. A. A. Bidian, venit din țară după războiu, și ca supleant al lui, Instr. Legionar Petre Vălimăreanu. Casier, Mircea Orendovici; Șef al Partidului Social Creștin „Totul Pentru Țară", Cdt-ul Leg. Pr. Vasile Boldeanu. Prof. Găzdaru a

fost confirmat ca Șef. al Presei. În ce privește Biroul Juridic, rolurile au fost inversate: eu am fost numit Șef al acestui Birou, iar Virgil Popa ajutor.

S'a ratificat actul de participare la constituirea Consiliului Național Român din exil, s'a anunțat constituirea unui grup de lucru pentru problemele de ordin doctrinar și politic, s'a accentuat necesitatea organizării conform normelor legionare, ajutorarea noilor refugiați, extinderea posibilității de participare la adunările legionare la toți camarazii din exil, cu drept de cuvânt, dar nu de vot, și s'a cooptat ca membri ai Consiliului Legiunii D-nii: Dumitru Bacu, Nicolae Constantinescu, Ing. Cornel Crișan, Dr. Demostene Nacu, Dr. Constantin Nagacevschi, Demostene Nolla și Zahu Pană.

În noua mea calitate de Șef al Biroului Juridic Legionar, m'am apucat imediat să întocmesc un Statut al Mișcării, având ca bază proiectul elaborat de Cdt-ul Ajt. Dr. Virgil Popa. Pe data de 8 Aprilie 1981 i-am trimis Secretarului General Dr. Bidian, însoțit de o scrisoare de prezentatre, următorul proiect:

Dr. Mardarie Popinciuc
Șef al Serviciului Juridic
către
Dr. Augustin Bidian
Secretar General al Mișcării Legionare

Stimate camarade Bidian,

Încă de pe vremea când eram ajutorul Cdt-ului Ajt. Virgil Popa la Serviciul Juridic al Mișcării, m'a preocupat mereu noua ei organizare. De aceea am tot insistat pe lângă el ca să înjghebeze un statut pentruca legionarii în general, în special cei ce stau de o parte, și lumea cealaltă să știe cine suntem, care ne sunt obiectivele și cum ne conducem. Tot mereu ni se svârle în față că suntem o mișcare totalitară condusă arbitrar de șeful ei, etc... Aceste năzbâtii vor dispare abia când vom avea și noi un statut din care să se vadă contrariul. De altfel cred absolut necesar dictarea unui statut pentru ca mâine să nu ne pomenim cu un nou Sima în fruntea Mișcării.

Virgil Popa mi-a trimis către sfârșitul anului trecut un proiect pe care n'a ajuns să-l facă cunoscut. Ajuns eu la conducerea Serviciului Juridic, mi-am luat rolul în serios și am redactat proiectul alăturat. Te rog deci să-l faci cunoscut celor

în drept. Ideea mea este că ar fi bine să fie multiplicat și trimis tuturor Consilierilor, ca să-și dea opinia lor. Odată adunate opiniile, am putea să-i dăm formă definitivă și prin același procedeu, să fie votat și pus imediat în vigoare. Consilierii de aici, cari sunt activi - Prof. Găzdaru, Arnăutu, Mișa și Nolla - sunt de acord cu proiectul.

Te rog comunică-mi primirea și fă-l să circule. E de prisos să spun că dacă Conducerea nu-l face cunoscut Consilierilor, îl voi face eu, ca să nu fiu acuzat de neoperativitate.

Cu drag și cu Trăiască Legiunea și Căpitanul,

ss Dr. Mardarie Popinciuc

PROIECT
STATUTUL MIȘCĂRII LEGIONARE

A.- Normele de funcționare.

Art. 1.- Mișcarea Legionară, înființată la data de 24 Iunie 1927 sub denumirea de „Legiunea Arhanghelul Mihail", este structurată și va fi condusă în viitor de conformitate cu cele stabilite în prezentul statut.

Art. 2.- În raporturile cu terțe persoane se va servi de denumirea „Mișcarea Legionară".

B.- Principiile de bază și țelul Mișcării Legionare.

Art. 3.- Credința creștină cuprinsă în textele Sfintei Scripturi și ideea că Neamul Românesc are dreptul să trăiască liber în granițele lui istorice, formează izvorul de viață și firul călăuzitor în activitatea social - politică a Mișcării Legionare.

Art. 4.- Mișcarea Legionară pleacă dela axioma că o bună funcționare a vieții publice este condiționată de concretizarea noțiunii de „OM"; de dragostea, cinstea, corectitudinea și respectul față de semenii lui. Ea tinde la realizarea unei societăți care să întruchipeze învățătura creștină de dreptate socială, în care orice persoană să poată trăi în libertate și sub răspundere proprie, și'n care se năzuește la prosperitatea tuturor conlocuitorilor fără deosebire de credință religioasă,

origine etnică, sau grupare socială.

C.- Membrii organizației.

Art. 5.- Calitatea de membru se dobândește prin înscrierea într'un cuib și după o perioadă de activitate de trei ani dela data înscrierii.

Art.- 6.- Această calitate o poate dobândi orice persoană care subscrie scopul și principiile de bază ale Mișcării și care a împlinit vârsta de 16 ani.-

Art.- 7.- Încălcarea sau neîndeplinirea dispozițiilor din art. 6, duce la pierderea calității de membru.

D.- Organizarea.

Art.- 8.- Organizația de bază a Mișcării Legionare este CUIBUL. El se compune din minimum trei și maximum treisprezece persoane. Mai multe cuiburi alcătuesc o FAMILIE. Modul de organizare și funcționare a Cuibului este stabilit în „Cărticica Șefului de Cuib", care va fi complectată de un Regulament.

Art. 9.- Conducerea Mișcării Legionare se compune din Consiliul Legionar, organul deliberativ; Consiliul Conducător, organul executiv și reprezentativ; și Partidul Social - Creștin „Totul Pentru Țară", organul politic.

E.- Consiliul Legiunei".

Art.10.- Consiliul Legiunei este deținătorul patrimoniului spiritual și material al Mișcării Legionare. El se compune din minimum douăzeci și cinci (25) și maximum o sută (100) de membri, cifre ce pot fi modificate de către Adunarea Generală, în cazul când împrejurările așa o vor cere. Hotărîrile deliberate se iau cu majoritate absolută de voturi. Votul poate fi secret și pe față; Adunarea va hotărî dela caz la caz.

Art.11.- Calitatea de membru al Consiliului Legiunei se obține prin cooptare de către actualul Consiliu, dintre acei membri ai Mișcării Legionare cari au împlinit vârsta de 21 de ani și corespund în cel mai inalt grad le-

gământului şi spiritualităţii legionare.

Art.12.- Competenţa Consiliului Legiunei este:

a) programarea activităţii Mişcării Legionare în toate sectoarele vieţii naţionale şi sociale, dând directivele necesare şi urmărind executarea lor;

b) cooptarea de noi membri;

c) alegerea, pe timp determinat, a componenţilor Consiliului Conducător;

d) avizarea, în mod preventiv, şi controlul, regresiv, a activităţii Consiliului Conducător;

e) numirea Secretarului General al Mişcării Legionare, supleanţii acestuia, şi Şefii de Servicii propuşi de Consiliul Conducător cu asentimentul Secretarului General;

f) luarea de hotărîri definitive în toate lucrările de ordin financiar, încărcând şi descărcând pe cei ce poartă răspunderea;

g) eliminarea din sânul lui a celor socotiţi decăzuţi din această funcţie, sau cei prin eroare cooptaţi; prin Regulament se va stabili procedura de urmat;

h) numirea Preşedintelui şi a doi Vice-Preşedinţi ai Partidului Totul Pentru Ţară şi controlarea activităţii acestuia, de acord cu cele stabilite la punctul d) a acestui articol.

Art.13.- Consiliului Legiunei îi cade în competenţă luarea tuturor măsurilor în materii care încă n'au fost stabilite în prezentul Statut sau prin Regulament.

Art.14.- Pentru buna funcţionare a Consiliului Legiunei acesta va alege dintre membrii săi un Preşedinte şi doi Vice-Preşedinţi. Aceştia din urmă vor suplini pe Preşedintele absent, in ordinea in care au fost aleşi.

Art.15.- Preşedintele, ajutat de Secretarul General, sau un supleant al acestuia, va lua toate măsurile necesare pentru transmiterea rezoluţiilor adunării organelor sau persoanelor competente, sau chemate să le execute.

Art.16.- Adunările Consiliului Legiunei se vor ţine în şedinţe ordinare sau extraordinare. Cele ordinare se vor ţine odată pe an, sau la termenul hotărît de Adunarea Generală. Şedinţele extraordinare se vor ţine atunci când Preşedintele, sau Consiliul Conducător vor cere de necesar. De asemenea, Adunarea Generală extraordinară va fi convocată atunci când zece Consilieri vor cere Preşedintelui convocarea ei în scris.

Art.17.- Orice convocare trebue făcută în termen de minimum o lună de zile înainte de data şedinţei. Ea va cuprinde ordinea de zi, care va putea fi complectată sau redusă de către Adunarea Generală. Convocarea va fi semnată de către Preşedintele Consiliului Legionar şi de Secretarul General sau un supleant al acestuia.

Art.18.- Hotăririle Consiliului Legiunii vor fi luate cu majoritate absolută de voturi. Acestea vor fi trecute într'un Proces-Verbal, care va fi considerat definitiv, după ce a fost aprobat de Adunare. Procesul-Verbal trebue să fie înregistrat de către Preşedintele Adunării şi scris de mână de Secretarul Adunării. Caseta va fi reţinută de Preşedintele Consiliului Legionar. Manuscriptul redactat de Secretarul Adunării va fi consemnat Preşedintelui Consiliului Legionar, care, după ce l-a confruntat cu înregistrarea şi găsit corect, il semnează, împreună cu Secretarul General şi dispune distribuirea lui Consilierilor Legionari.

F.- CONSILIUL CONDUCĂTOR

Art.19.- Consiliul Conducător este ales de către Consiliul Legiunei dintre membrii acestuia, pe o perioadă determinată: trei ani. El se compune din una până la trei persoane. Primul ales va îndeplini funcţia de Şef al Consiliului Conducător. În caz de descomplectare, Consiliul Legiunii va hotărî cum va funcţiona, ori va alege un nou Consiliu Conducător.

Art.20.- Membrii Consiliului Conducător sunt descărcaţi de mandatul pe care il au, la îndeplinirea perioadei pentru care au fost aleşi. Dacă Consiliul Legiunei nu se poate aduna la termenul fixat, perioada de funcţionare se va prelungi în mod automat până la adunarea acestuia, care este organul în faţa căruia trebue să-şi depună mandatul.

Art.21.- Obligaţiile Consiliului Conducător sunt:

a) executarea hotărîrilor luate de Consiliul Legiunei;
b) reprezentarea Mişcării şi rezolvarea tuturor problemelor de organizare şi activitate în litera şi spiritul acestui Statut şi a tradiţiei legionare;
c) participarea la adunările Consiliului Legiunei cu toţi membrii, sau cel puţin prin unul, ca reprezentant;
d) este obligat să răspundă, verbal sau prin scris, la toate interpelările venite din partea membrilor Consiliului Legiunei adunaţi în şedinţă de lucru, ordinară ori extraordinară.-

G.- PARTIDUL
SOCIAL CREŞTIN TOTUL PENTRU ŢARĂ

Art.22.- Partidul Social Creştin Totul Pentru Ţară este condus de un Preşedinte şi doi Vice-Preşedinţi, numiţi pe termen limitat de către Consiliul Legiunei. Ei reprezintă Mişcarea pe teren politic. Preşedintele Partidului trebue să coordoneze activitatea acestuia cu membrii Consiliului Conducător. Obligaţiile lui sunt egale cu cele expuse pentru Consiliul Conducător în Art. 21 din acest Statut. Organizarea şi funcţionarea partidului, ca şi aceea a grupurilor speciale - Frăţiile de Cruce, Grupul Studenţesc, Corpul Muncitoresc, Prietenii Legiunii, etc. - va fi stabilită prin Regulamente speciale pentru fiecare din aceste grupări.

H.- SECRETARIATUL MIŞCĂRII

Art.23.- Serviciul de Secretariat este condus de către Secretarul General. Acesta va fi numit de către Consiliul Legiunei pentru aceeaşi perioadă pentru care a fost ales Consiliul Conducător.
Art.24.- Secretariatul dispune de următoarele Servicii:
a) Serviciul administrativ
b) Serviciul financiar
c) Serviciul social
d) Serviciul cultural şi de presă
e) Serviciul Juridic
f) Serviciul documentar

Art.25.- Şefii de servicii sunt numiţi de către Consiliul Legiunei, la propunerea Consiliului Conducător, cu asentimentul previu al Secretarului General.
Art.26.- Obligaţiile Secretariatului sunt:
a) a pregăti şi încheia lucrările Consiliului Legiunii
b) a seconda pe Preşedintele Consiliului Legiunii şi Consiliului Conducător în toate lucrările lor;
c) a pune în aplicare hotărîrile organelor de conducere şi a elabora lucrările care din partea acestora se cer;
d) este depozitarul tuturor hotărîrilor care se iau de către organele de conducere, care trebuesc păstrate în Arhiva Mişcării.

I.- DISPOZIŢII GENERALE

Art.27.- Secretariatul Mişcării va lua măsurile necesare pentru redactarea unui Regulament General, complementar al acestui Statut, după punerea în vigoare a acestuia, de acord cu experienţa de toate zilele, şi-l va prezenta Consiliului Legiunei pentru aprobare. Numitul Regulament nu va putea conţine dispoziţii contrarie celor cuprinse în prezentul Statut.
Art. 28.- Acceptarea oricărei funcţii în cadrul de conducere al Mişcării Legionare implică respectarea acestui Statut.
Art. 29.- Adunarea Generală nu este obligată a ocupa cu persoane diferite toate posturile prevăzute în acest Regulament, afară de cel de Preşedinte al Consiliului Legionar şi cel de Secretar General. Postul Consiliului Conducător poate fi girat de către Preşedintele Consiliului Legionar şi celelalte, de către Secretarul General.
Buenos Aires, 7-IV-1981

ss Dr. Mardarie Popinciuc
Şeful Serviciului Juridic
al Mişcării Legionare.

Dr Bidian mi-a comunicat imediat primirea proiectului, pe care l-a multiplicat şi trimis tuturor Consilierilor Legionari, aşa cum propusesem eu. M'a anunţat că se constituise o Comisie care să-l examineze, etc.

Virgil Popa, pe data de 4 - 5 - 1981, mi-a scris, între alte-

le, următoarele:

„Lucrul întreprins este admirabil; şi dacă din el, în forma care este, nu va rămâne decât motivarea pe care o faci în scrisoarea însoţitoare adresată Secretarului General, este foarte mult. Mă refer desigur la fraza - măciucă: „De altfel cred absolut necesar dictarea unui statut pentru ca să nu ne pomenim mâine cu un nou Horia Sima în fruntea Mişcării".

„Cu aceste spuse, înţelegi deci că-ţi confirm primirea proiectului de statut pe care mi l-ai expediat direct şi că o fotocopie de pe el şi scrisoare, am primit dela Cam. Bidian".

„El îmi scrie că „ .... ideea unui statut este cât se poate de binevenită". Apoi, că Consiliul Conducător şi Grupul de lucru pentru problemele de doctrină „ar trebui să definitiveze în cel mai scurt timp posibil Statutul, spre a fi trimis spre aprobare".

Şeitan, pe data de 8-6-81 mi-a zis: „Te felicit pentru ce ai reuşit să faci".

Au trecut de atunci aproape trei ani, fără să fi auzit că s'ar fi făcut observaţii serioase asupra proiectului. Totuşi acela nu a fost încă aprobat. Nici la Adunarea Generală din luna August a anului în curs - 1983 - n'a fost aprobat, pentrucă Consilierii Legionari noi numiţi „nu-l cunoşteau". Se vede că Şefilor noştri nu le convine să fie înregimentaţi într'o ordine perfect stabilită. Rog pe bunul Dumnezeu să ne ferească de ceea ce Virgil Popa a numit „frază - măciucă"; un nou Horia Sima în fruntea Mişcării, din neglijenţa conducătorilor de astăzi.

ADUNAREA CONSILIULUI LEGIUNII DIN AUGUST 1983

La Adunarea Consiliului Legiunii din luna August 1983, ţinută la Căminul Moţa - Marin din Aravacá, Spania, s'a confirmat în funcţia de Preşedinte al Consiliului Legiunii, pe D-l Cdt. Leg. Constantin Papanace pe alţi trei ani; pe Cdt. Leg. Şeitan şi Dr. Corbu, în Consiliul Conducător; şi pe Dr. A.A. Bidian ca Secretar General. A fost ales ca membru al Consiliului Conducător, în locul lui Victor Apostolescu, - retras -, Petre Indrieş; Casier, în locul lui Mircea Orendovici, a fost ales Dr. Spânache.

Cu această ocazie Consiliul Legiunii a dat o circulară ce

transcriu în continuare, intitulată:

DECLARAŢIA DELA MADRID

„Consiliul Legiunii întrunit la Madrid în sesiune ordinară, în zilele de 25 - 27 August 1983, proclamă credinţă faţă de următoarele Principii legionare de bază:

– libertatea poporului român în frontierele naţionale aşa cum au fost stabilite prin tratatele Internaţionale şi cum se aflau la 31 Decembrie 1939;

– dreptul Naţiunii Române de a valorifica patrimoniul naţional şi de a benificia de produsul muncii sale;

– păstrarea esenţelor permanente ale tradiţiei româneşti;

– credinţa în religia lui Hristos şi în spiritul bisericilor creştine;

– respectul faţă de persoana umană, fără deosebire de rasă, religie sau convingeri politice;

– excluderea oricărei forme de violenţă în acţiuni;

– desvoltarea culturii româneşti în relaţie cu marile culturi universale;

– răspândirea culturii populare;

– orientarea Neamului Românesc în spirit naţional şi creştin;

– asigurarea progresului şi justiţiei sociale prin egalitatea tuturor în drepturi;

– menţinerea relaţiilor de prietenie cu popoarele vecine libere care sunt însufleţite de aceleaşi idealuri creştine;

– sprijinirea unităţii Europei în libertate deplină.

„Consiliul Legiunii proclamă primatul luptei contra comunismului internaţional ateu şi asupritor de popoare".

„Consiliul Legiunii sprijină instaurarea unui regim de democraţie sănătoasă pluralistă în România Liberă, care să stimuleze progresul Naţiunii Române caracterizat de congeniala lui omenie, „căci este, - cum spune Căpitanul - poate singurul popor din lume, care, în toată istoria sa, n'a săvârşit păcatul robirii, încălcării sau nedreptăţirii altor popoare".

Madrid 27 August 1983 ss Constantin Papanace
Preşedintele Legiunii

REZUMAT DUREROS

Acum, când toţi am ajuns în iarna vieţii, situaţia noastră din Argentina e destul de amară, privită retrospectiv.

Când eu sosisem, în Argentina se găseau vreo 80 de legionari, cum rezultă din lista dela pag. 120 - 123. Veneau fraţii din toate părţile, pentrucă pe de-o parte, Horia Sima ne trimetea aici ca să-i facă lui Costin o garnizoană frumoasă, şi poate aşa, ispitit de postul de „Şef" al acesteia, să nu dea în vileag chestia cu copilul; iar pe de altă parte, pentrucă guvernul peronist din acele vremuri ne da certificate de intrare liberă în ţara asta, fără niciun fel de greutate.

Când s'a produs ruptura de Horia Sima, 24 de camarazi au plecat de aici în toate părţile lumii; cei mai mulţi s'au întors în Europa. În aceşti treizeci şi trei şi ceva de ani de când sunt aici, au murit 22 dintre camarazii noştri stabiliţi aici. Vreo 17 nu mai merg nici cu Sima şi nici cu noua organizaţie legionară; stau „pe cracă", cum zic ei. Vreo cinci zic că sunt simişti, dar nu se înţeleg între ei. Alţi vreo cinci sunt în contact cu Legaţia comunistă de aici, aşa că sunt izolaţi. Activi, atât cât se mai poate la vârsta în jurul a 70 de ani, sunt: Prof. Găzdaru, Arnăutu, Horodniceanu, Mişa, Nolla, Zamani junior, Ţeru, Iser şi subsemnatul. Aceştia ţin slujbele la biserică, fac parte din Consiliul Naţional Român din exil, adună bani când avem câte o nevoie, etc.; şi, partea cea mai dureroasă, fac parastase pentru cei morţi. Aceasta ne este acum viaţa, şi ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute s'o terminăm frumos.

Suntem însă mândri, că aşa cum am fost, mulţi ori puţini, noi am aprins prima lumânare care ne-a arătat drumul spre unire şi mărire a Mişcării Legionare, aşa cum am cunoscut-o dela Căpitan. A fost greu, dureros, dar viitorul pare sigur. Mişcarea nu va muri în veci !

Trăiască Legiunea şi Căpitanul !

Buenos Aires, Decembrie 1983

Dr. Mardarie Popinciuc

****

EPILOG

Dela trimiterea manuscrisului volumului II spre publicare şi până acum, (Septembrie 1989), a trecut multă apă pe râurile lumii şi au avut loc destule evenimente care privesc Mişcarea Legionară, pe care, coerent cu etica legionară, nu le pot trece sub tăcere.

Cu această lucrare urmăresc:

— anihilarea minciunilor adversarilor, arma lor preferită, cărora adevărul cuprins în ea, nu le mai lasă spaţiu.

— informarea viitoarelor generaţii legionare, cărora le amintesc învăţătura Căpitanului, demostrându-le că fără adevăr, ierarhie, disciplină, moralitate, ordine, Legiunea nu poate supravieţui şi nu poate realiza unitatea, acel principiu atât de drag Căpitanului.

— avertizrarea întregului Exil aupra pericolului de comunistizare.

Exilul, dela începutul lui a fost compus din:

a.- refugiaţi politici fugiţi din Ţară din cauza persecuţiilor regimului comunist instaurat în România de Ruşi;

b.- agenţi comunişti infiltraţi.

De masa delincvenţilor eliberaţi din închisori cu condiţia de a pleca în Occident, şi a aventurierilor care au urmărit poziţii materiale, nicidecum angajarea în lupta de eliberare a Neamului, nu mă voi ocupa acum.

În prima fază a exilului Românii anticomunişti erau numeroşi şi tari. Rolul agenţilor era acela de a submina, a identifica elementele care vor putea fi achiziţionate şi a informa Securitatea.

Imprevedibil de lung, rândurile exilaţilor politici s'au rărit mult, anii s'au adăogat, bătrâneţea a sosit punctual şi fatala moarte i-a însoţit în faţa Tribunalului Suprem al lui Dumnezeu.

Deci, pentru Guvernul comunist român a ajuns momentul ofensivei pe toate fronturile.

Dar, între timp s'au rărit şi rândurile agenţilor infiltraţi. Ceauşescu le-a populat cu o serie de agenţi din noua generaţie marxistă: tineri, prezentabili, instruiţi, (cultură şi educaţie marxistă străină de cele tradiţionale româneşti). Mulţi dintre aceştia au venit cu paşapoarte în regulă, unii chiar cu burse de studii. Spilcuiţi, bine hrăniţi, cu parale. Noi vechii refugiaţi, am trăit în mizerie mulţi ani şi după o jumătate de secol de muncă, tot prăpădiţi am rămas.

Unii dintre aceşti domni au avut chiar obrăznicia să declare că ei tot comunişti au rămas, dar că au venit în străinătate pentru a propovădui marxismul adevărat, pentrucă Ceauşescu..... nu-l aplică bine (sic !).

Ei bine, aceşti monştri concubini (masculini) ai guvernelor comuniste care în timp ce ei preaslăveau pe Ceauşescu şi erau îndestulaţi de mila lui, Românii erau persecutaţi şi schingiuiţi în puşcării. Acum merg la braţ cu mulţi exilaţi, nu sunt huliţi, cum ar merita; datorită şi acestora, şi-au întins tentaculele peste toate instituţiile româneşti din exil, găsesc găzduire în presa exilului, până când şi la Cuvântul Românesc.Tot aici, într'un somptuos salon de două pagini, vom găsi pe Aurel Răuţă, colaborator în afaceri al fostului simpatizant legionar simist Drăgan, şi acum paj la curtea lui Ceauşescu.

Nu ştiu dacă avertismentul meu va avea efectul de a deştepta creerele adormite; personal însă simt a fi îndeplinit un act de datorie faţă de Patrie şi de Mişcare.

În lucrarea de faţă denunţ multe fapte dureroase pentru noi, dar nimeni nu trebue să uite că adevărul şi justiţia sunt obiective principale ale Mişcării Legionare. Adevărul stă la baza justiţiei, el are valoare absolută, nu trebuie spus numai când convine, iar în ceea ce ne priveşte, trebuie aplicat cu mai multă severitate în judecarea faptelor noastre.

Evenimentele care ne-au implicat şi pentru a căror lămurire Domnul Cdt. Leg. Nicolae Şeitan, Preşedintele Consiliului Legionar m'a însărcinat, sunt:

1.- Ofensiva împotriva Consiliului Naţional Român.

2.- Sabotarea Tipografiei Coresi.

3.- Trecerea Institutului Român de Cercetări - Biblioteca Română din Freiburg sub preşedenţia unui element cu educaţie şi cultură comunistă.

4.- Tentativa de dizolvare a Mişcării Legionare prin prelucrarea câtorva elemente, prezentarea acestora în mod exclusiv la Adunarea Generală, realizând astfel o majoritate preconstituită, cu care să se obţină deci fraudulos, funcţii de comandă.

Preconizatorii acestor acţiuni de coroziune sunt: Mihail Fotin Enescu, Constantin Nagacevschi, Al. Aug. Bidian, fratele dânsului, Iancu Ioan Bidian şi George Bălaşu.

Acţiunea lor a început de mult. În Mişcare au cucerit poziţie după poziţie. M. F. Enescu ajunsese Şeful Comisiei Partidului Totul Pentru Ţară, Preşedintele Cercului Cultural Social Creştin, membru în Biroul Executiv Central (BEC) al Consiliului Naţional Român (CNR); Aug. Al. Bidian, Secretar al Mişcării Legionare, Membru în Bir. Ex. Central al CNR-ului, Şeful Secţiei CNR din Germania, membru în Consiliul Conducător al Mişcării, „Senator" al CMR-ului, (Congresul Mondial Românesc); Constantin Nagacevschi este Vicepreşedintele Bibliotecii Române din Freiburg, face parte din Consiliul Căminului Moţa - Marin, membru în Consiliul Bisericii ortodoxe a preotului Dumitru Popa, Senator (!!! sic) în Congresul Mondial Românesc; Iancu Bidian, este Directorul Bibliotecii Române; Presa oficioasă a grupului este asigurată de atotputernicul George Bălaşu, Directorul „Cuvântului Românesc".

Căţărarea lor a fost înlesnită de rărirea rândurilor legionare prin moarte, dar deteriorarea Mişcării au început-o după ce a murit şi Comandantul Legionar Constantin Papanace. (7 Aprilie 1985). Sărăcia de personalităţi legionare a slăbit mult autoritatea Mişcării. După moartea D-lor Cdţi. al Bunei Vestiri Ilie Gârneaţă, Cdt. Vasile Iasinschi şi Cdt. C. Papanace, au mai rămas activi numai D-nii C-dţi Nicolae Şeitan, Ajt. Cdt. Nicolae Arnăutu, Ajt. Cdt. Victor Apostolescu şi Ajt. Cdt. N. Horodniceanu. Ceilalţi gradaţi făcuţi de Căpitan au uitat de mult jurământul !

De acord, cumulul de funcţii conferite celor de mai sus este justificat de penuria de elemente. Acest fenomen de sigur se va mai întâmpla în viitor. Eu nu contest conferirea funcţiilor. Totul ar fi fost în regulă, dacă înfăptuirile lor ar fi fost

constructive, nu distructive. Avertizaţi de mai multe ori, nu s'au supus nici sfaturilor şi nici dispoziţiilor ce le-au fost comunicate de organele superioare, iar când au fost suspendaţi, au refuzat să se retragă, ba, au reacţionat prin scrisori insultătoare şi mincinoase.

Nu voi putea, in spaţiul restrâns al acestui Epilog, să public imensa cantitate de material pe care il posed, care dovedeşte vinovăţia complotului Enescu, cum este just să fie numit grupul de mai sus, pentrucă toţi au fost discipolii lui. Voi încerca, la fiecare capitol, să spicuiesc câte ceva din acte, care să poată da o idee de gravitatea situaţiei care m'a determinat, cu strângere de inimă, să scriu aceste rânduri.

Voi comenta fiecare capitol în parte, uneori trimiţându-vă, ca să nu mă repet, la paginile în care au fost publicate deja unele documente.

OFENSIVA ÎMPOTRIVA CONSILIULUI NAŢIONAL ROMÂN

Răposatul Nicolae Penescu a realizat, ceea ce niciunui om politic din acest Exil nu i-a reuşit: colaborarea, în cadrul Consiliului Naţional Român a tuturor partidelor politice: naţional ţărănesc, liberal, monarhic, social democrat şi, ceea ce mulţi nu se aşteptau, legionari, excluşi simiştii. O realizare de mare însemnătate istorică, de lăudabilă maturitate politică, siglată de Regele Mihai.

Mă voi ocupa în aceste pagini numai de manevrele lui M. F. Enescu şi Aug. Bidian.

La Adunarea Generală dela Aravaca din August 1983 s'a constituit o Comisie care să trateze problemele politice ale Partidului Totul Pentru Ţară, în cadrul CNR-ului. Era formată din P. Vălimăreanu, M. F. Enescu şi N. Constantinescu. Presa oficială a CNR-ului o reprezenta Lupta Română, o revistă voluminoasă redactată şi tipărită gratis în condiţii impecabile, cu un tiraj de până la 1200 exemplare, de N. Constantinescu la tipografia sa „Coresi".

Programul Comisiei cuprindea şi:

– colaborarea in mod exclusiv cu CNR-ul;

– renunţarea la polemică cu regele Mihai, dacă şi până când se va angaja şi realiza in lupta pentru eliberarea Neamului şi nu va fi ostil Mişcării;

– tactica de a avea o majoritate formată din legionari şi simpatizanţi verificaţi evitând ostentaţia.

Curând după Adunarea Generală au avut loc şi alegerile pentru Biroul Executiv Central (BEC) al CNR-ului, compus de 15 membri.

În ordinea voturilor obţinute, (în paranteză), au fost aleşi:

N. Constantinescu (108)	Emil Vicaş (105)
H. Comaniciu (100)	C. Ioniţoiu (92)
N. Guguianu (91)	P. Vălimăreanu (85)
Zahu Pană (83)	Lia Constantinescu (78)
M. F. Enescu (75)	Paul Morcov (72)
Ghilezan Emil (70)	Ion Borcea (70)
I. Făget Teodorescu (70)	N. Evolceanu 61

Aug. Bidian (60)

Încă din timpul activităţii BEC-ului precedent, D-na Lia Constantinescu, D-ra A. M. Tudury şi N. Guguianu, contestau pe M. F. Enescu pentru manifestările lui antimonarhice prin scris şi graiu, iar pe Aug. Bidian pentru funcţia dânsului de Secretar al Mişcării Legionare, spunând că prin el se dădea un colorit politic legionar prea evident, fiind şi şeful Secţiei CNR-ului din Germania.

Cei trei nu erau mulţumiţi de rezultatul alegerilor, deşi se efectuaseră în baza celor mai democratice precepte, controlate şi verificate şi cu participarea dânşilor; insistau a cere demisia lui Aug. Bidian şi numirea D-rei A. M. Tudury, care obţinuse 59 voturi, numai unul mai puţin decât Bidian.

P. Vălimăreanu şi N. Constantinescu, au încercat să aplaneze conflictul. Constantinescu a avut un colocviu de 3 ore cu D-na Lia Constantinescu, iar împreună cu P. Vălimăreanu au discutat 6 ore cu D-l N. Guguianu, fără a reuşi să-i urnească din hotărîrea de a demisiona din CNR, împreună cu alţi 16 membri. Contactată telefonic de N. Constantinescu, D-ra A. M. Tudury a pronunţat aceeaşi hotărîre.

În seara aceleaşi zile Vălimăreanu şi Constantinescu s'au dus în casa d-lui C. Ioniţoiu unde se mai aflau şi D-nii Comaniciu, Enescu, Morcov, Bidian, Evolceanu şi I. Balog. (Aci au aflat că D-l Aug. Bidian fusese avertizat şi de P. Indrieş, care ştiuse pe altă cale de pericolul demisiilor în masă). S'au ape-

lat conştiinţii şi simţului politic al D-lui Bidian, relevând a-vantajele demisiei dânsului în favoarea D-rei Tudury.

Vălimăreanu şi Constantinescu îşi dădeau perfect seama de pretenţiile absurde ale celor trei colegi, antistatutare şi mai ales în conflict cu democraţia tradiţională, exponenţii căreia D-na Constantinescu, D-ra Tudury şi D-l Guguianu pretindeau a fi. Considerau şi ipoteza unui pretext a dânşilor, care putea avea mai multe interpretări, toate negative, dar dânşii se găsea în faţa unei situaţii în care trebuiau să aleagă între a ceda, sau:

– neîndeplinirea angajamentelor luate în Adunarea Generală dela Aravaca, mai sus enunţate;

– retragerea monarhicilor şi liberarilor din CNR;

– înscrierea în analele CNR-ului a faptului că legionarii au sacrificat unitatea CNR-ului, încăpăţânundu-se să susţină un legionar a cărui înlocuire nu dăuna Mişcarea Legionară, (acuzată pe nedrept de dominarea conducerii CNR-ului), ci dimpotrivă dădeau un exemplu de prevalare a principiilor idealiste, de interes naţional, care o caracterizează.

N. Constantinescu a mai propus noi tratative, încercând să obţină introducerea în BEC a D-rei Tudury prin demisia dânsului, sau prin ridicarea numărului membrilor BEC-ului cu două unităţi (17), soluţie condiţionată de rămânerea în BEC a D-lui Aug. Bidian.

Această propunere a fost respinsă de M. Enescu, îndrumătorul politic al D-lui Bidian şi pentru a convinge şi pe cei prezenţi, a recurs la arma uzată în toate împrejurările în care nu reuşea să-şi domolească psihoza vanităţii: minciuna. A afirmat că pe dânsul nu-l interesează acele demisii, chiar se bucură, pentrucă dânsul are în rezervă o mare surpriză, care va îmbunătăţi calitativ CNR-ul, pe care ne-o va împărtăşi curând. Făcut atent de Constantinescu că se afla în prezenţa D-lui Vălimăreanu şi a sa, cei doi membri din Comisia Partidului Totul pentru Ţară din care făcea parte şi dânsul, şi în prezenţa altor membri ai BEC-ului, este politicos să desvălue secretul, de care toţi să se poată bucura. A cedat. Care era surpriza ? Încadrarea în CNR a grupului de sctiitori din Madrid (Vintilă Horia, Enescu, Răuţă) şi foarte probabil a D-lui Câmpeanu Şeful liberalilor dela Paris.

Informându-se direct la D-l Răuţă, Constantinescu a

primit o desminţire categorică şi ironică.

D-na Lia Constantinescu, D-ra Tudury şi D-l Guguianu au demisionat după scurt timp din CNR împreună cu alţi înscrişi. CNR-ul rămânea format numai din legionari şi naţional ţărăniştii credinciosului Cicerone Ioniţoiu.

BEC-ul a fost completat cu D-nii Vasile Florea şi Sava Gârleanu, respectându-se ordinea numerică a voturilor

Aceasta a fost prima lovitură dată CNR-ului de binomul M.F.Enescu – Aug. Bidian.

Nu mă contrariază Bidian, crescut şi instruit sub regimul comunist. Dânsul nu a putut face şcoală legionară, nu a putut avea trăire legionară. La moartea Căpitanului să fi avut vreo 9 ani. Au început apoi prigoanele, a venit răsboiul. Tatăl lui, Comandant Legionar, pe timpul scurtei guvernări I. Antonescu - H. Sima, era în conflict cu ultimul. Chinuit prin închisori, nu a avut timp să se ocupe de el; după cum s'a comportat cu noi se vede că nu a înţeles îndrumarea tatălui. Ajuns în Exil, nu a ascultat nici sfaturile D-lui Cdt. N. Şeitan, D-lui Ajt. Cdt. V. Apostolescu, nici ale camarazilor legionari cu mai multă trăire legionară.

Cu M.F.Enescu însă lucrurile se schimbă, pentrucă era un om cu lungă şi vastă experienţă politică, ziarist talentat, cultură superioară. Prăpădurile provocate Mişcării Legionare nu i se pot considera greşeli. Greşala este o acţiune voluntară sau involuntară. Dacă este involuntară cel ce greşeşte are obligaţia morală să o repare. Eu nu-mi amintesc că Enescu a recunoscut vreodată vreuna din multele sale erori, şi dacă cineva îmi poate dovedi contrariul, îl rog să mă informeze. Deci, greşelile lui Enescu au fost mereu voluntare şi au pricinuit grave prejudicii Mişcării. Concluzia logică este că Enescu nu a greşit involuntar. Atunci, în serviciul cui a fost în ultimul timp ? Când l-a adus pe Sima la Roma, se ştie că a colaborat cu un agent englez. Indubitabil, agenţii occidentali n'ar mai fi cheltuit o para, cu el.

BEC-ul de mai sus va rămâne în istoria CNR-ului ca cel mai activ. Cicerone Ioniţoiu, N. Constantinescu, H. Comaniciu, erau motorul lui. S'au constituit noi secţii, s'au ţinut conferinţe cu multe prezenţe de Români, s'a dat îmbrăcăminte refugiaţilor, toate Secţiile erau active: America, Australia, Franţa, Austria, Germania, Italia, Argentina, Elveţia, sărbă-

toreau toate evenimentele naționale importante. CNR-ul era cea mai activă și numeroasă organizație românească. Tipografia Coresi tipărea însemnate lucrări și broșuri de propagandă politică și culturală, redactate în cea mai mare parte de Cicerone Ionițoiu; materialele documentare au fost înmânate la senatori americani de Grigore Caraza, președintele secției USA, care a zăcut peste două decenii în temnița Aiudului; delegați ai CNR-ului le-au depus la toate bibliotecile și forurile internaționale: America, Anglia, Franța, Germania, Italia, Elveția, Parlamentul European, ONU. Prin Lupta Română care a inceput cu 600 și ajunsese la 1200 de exemplare trimestrial, Secțiile și Centrul informau Exilul românesc de cele mai importante evenimente din lume. Secția din Italia, prin Nicolae Bujin, cu ajutorul lui Vasile Florea și N. Constantinescu se ocupau de refugiații din lagărul dela Latina, le rezolvau practicile de expatriere pe lângă autoritățile și ministerele din Roma, iar neobositul și generosul Nicolae Bujin îi mai aproviziona și cu țigări. La Roma s'a ținut o frumoasă conferință la care au participat și mulți refugiați aduși cu un autobuz dela Latina. Episcopii Uniți Crișan, Cristea și Monseniorul Cârnațiu au pus la dispoziție pe cheltuială proprie sala și un copios bufet. Tot dânșii au înlesnit și o audiență la Papa Ion Paul al doilea la care au participat câțiva membri ai CNR-ului. În Austria D-l Bidian, (înainte de schimbarea la față), ajuta cu îmbrăcăminte pe harnica legionară Dorina Gabor, care se ocupă de refugiații de acolo.

O altă manifestare bine reușită a avut loc la Paris la 12 Aprilie 1986. Erau în sală peste 120 de Români. A participat și D-l Ion Rațiu, (cel care în timpul răsboiului îndemna dela postul de radio Londra pe soldații români cari se luptau împotriva năvălitorilor ruși, să arunce armele și să dezerteze), cu un grup restrâns de înscriși la Organizația dânsului. Fără să respecte calitatea de oaspete (invitat de nu știu cine), reprezentantul său dela Londra a atacat pe legionari. Prezenți în sală și D-nii Enescu și Bidian, au tăcut chitic. L-a apostrofat N. Constantinescu, atrăgându-i atenția că anticomunismul în România s'a manifestat prima dată în pădurea Dobrina încă din 1919 cu Corneliu Zelea Codreanu. Legionarii au luptat împotriva comuniștilor în ultimul răsboi și sunt prezenți în prima linie și în Exil. Toate celelalte partide politice

au dorit aleanța cu Stalin, care după victorie i-au răsplă[illegible]u moartea și pușcăria, unde au întâlnit pe legionari, cari i-au iertat și tratat prietenește. (S'o fi căit vreunul, care acuza pe legionari a fi teroriști ?). Dar nu au învățat lecția. Să fie atenți, pentrucă istoria este capricioasă și uneori se repetă.S'ar putea să aibă nevoie din nou de clemența legionarilor.

În apărarea legionarilor au răsunat în sală două glasuri: al D-lui Ion Pantazi și al D-lui Dan Martinescu, cari au cerut un minut de reculegere, în picioare, „în memoria Patrioților Corneliu Zelea Codreanu, Iuliu Maniu și Mareșalul Ion Antonescu". S'au ridicat toți în picioare imediat, numai D-l Ion Rațiu, se uita în jur, încurcat, și șovăielnic s'a ridicat și dânsul. În numărul ce a urmat al ziarului său, probabil mustrat de tovarăși, s'a scris că ...... nu auzise bine despre ce era vorba, ... deși glasurile erau tari și clare, iar sala mică. Și oameni de această specie sunt acceptați de unii să conducă Exilul și mâine ar putea să pretindă să conducă și un Stat ca România, clădit pe osemintele vitejilor noștri strămoși !

Comisia P.T.p.Ț. se întrunea adesea la Freiburg. La început activitatea era intensă, se programau inițiative cu consimțimânt unanim. Apoi Enescu nu mai comunica inițiativele sale, multe concordate cu Aug. Bidian. Urmăreau desagregarea CNR-ului. Era evidentă ținta lui M. F. Enescu : conducerea C.N.R.-ului. Planul lui era de a înlătura pe Comaniciu, pe Ionițoiu, pe Constantinescu și Lupta Română. Iată de ce:

— I-a cerut lui Comaniciu demisia. Acesta, surprins, - pentrucă Enescu susținuse alegerea sa la Președenția CNR-ului, - a telefonat lui Constantinescu indignat, pentrcă credea că hotărîrea demisiei fusese luată de Comisia P.T.p.Ț. I s'a răspuns că Enescu nu avizaze membrii Comisiei de inițiativa dânsului.

— La a doua vizită la Comaniciu, a încercat să tulbure bunele raporturi existente atunci cu Constantinescu. A fost respins cu indignare.

— A declanșat apoi atacul împotriva lui C. Ionițoiu, cu același sistem al calomniilor.

— Cu revista Lupta Română a trebuit să se chinuiască mult. A încercat să o compromită, - cum a făcut cu Vatra și Cuvântul Românesc - cu trei articole: unul împotriva Biroului Executiv al CNR-ului, al doilea de critică a lui Iuliu Ma-

niu şi al treilea împotriva lui C. Papanace. Toate trei, i-au fost respinse de Constantinescu. Nu s'a lăsat. A găsit alţi doi aleaţi: pe acolitul AL Bidian şi pe D-l Paul Morcov. (Mai târziu, D-l Morcov a recunoscut că a fost influenţat de Enescu.) La o întrunire dela Paris, Enescu, Bidian şi Morcov au criticat Lupta Română cu argumente atât de absurde, că singurul diagnostic logic este demenţa: este prea voluminoasă, hârtia prea de lux, avea prea multe fotografii. În alte cuvinte: era prea frumoasă. Întrebaţi cât o plăteşte CNR-ul, dacă sunt abonaţi la revistă, sau dacă plătesc măcar exemplarele pe care le primesc, nu au răspuns, deoarece Constantinescu o făcea gratuit. El a încetat tipărirea revistei din această cauză, nu pentrucă sănătatea îi era şubredă, cum au încercat apoi să acopere infamia dânşilor. De atunci (pare că era pe la sfârşitul anului 1985) şi până azi, (1989) s'au scos trei numere. Una dintre principalele cauze ale crizei în care se află azi CNR-ul, este absenţa unei reviste de informare a membrilor şi de convingere a altor români pentru a se înscrie.

Enescu şi Bidian, erau interesaţi să provoace încetarea apariţiei Luptei Române, pentrucă Enescu vroia să o înlocuiască cu revista sa „Azi spre mâine", şi Bidian, cu „In die Zukunft" o copie redusă, a redusei reviste Azi spre mâine, cum se vede din titlu.

Crezând că-i poate da lovitura de graţie lui Constantinescu, Bidian a scris Şefului Consiliului Legionar şi Conducător al Consiliului Conducător N. Şeitan că N. Constantinescu este intrigant. Aşa considera dl. Bidian rapoartele de datoria dânsului ca responsabil al Comisiei politice, rapoarte care i se trimeteau în copie şi d-lui Bidian şi care se pot citi şi în acest Epilog, care azi se dovedesc a fi prevăzut catastrofa produsă în Mişcare de Enescu şi Bidian. (Vezi Circulara din 1-2-1988 a lui Popinciuc, către Consilierii legionari).

De ce atâta ură împotriva lui Constantinescu ?

Alte motive vor fi explicate într'un capitol următor. În capitolul prezent, mă limitez a releva succint unele:

Enescu, împiedecat de Constantinescu să desfiinţeze Mişcarea; să ducă o politică personală în desacord cu cea stabilită de Consiliul Legionar; refuzat, (după trei numere) să i se mai publice gratuit revista Azi spre mâine; refuzat să-i editeze (tot gratuit) o carte în care făcea apologia violenţei şi

lansa o versiune mincinoasă a cauzei uciderii Căpitanului; refuzat să-l mai finanţeze, după ce i-a dat în două rânduri câte 1500 de DM pentru două conferinţe culturale falimentare, i-a telefonat spunându-i ameninţător: „Domnule Constantinescu, în viaţa mea am avut, ca orice om, şi prieteni şi duşmani. Pe prieteni i-am ajutat să-şi facă o poziţie de invidiat, pe duşmani i-am distrus". La atâta tupeu, Constantinescu i-a răspuns cu cuvintele Căpitanului: „Legionarul nu este nici prost, nici de vânzare".

Aşa a început calomnierea lui Constantinescu de către Enescu.

Tot timpul prezenţei dânsului în CNR Enescu nu a realizat nimic pozitiv, numai a tramat, provocat conflicte şi zădărnicit tot ce se crea de elementele active.

Pentru a putea continua nestingherit politica în numele CNR-ului fără riscul tragerii la răspundere, a recurs la trucul demisiei. A spus dr-ului Maximilian Corbu că demisionează, dar nu a înaintat niciodată Şefului Consiliului Legionar, Cdt. N. Şeitan o demisie oficială, scrisă. De fapt, când a fost suspendat (vezi Circulara mea din 1-2-1988), a pretextat că nu putea fi suspendat dintr'o funcţie pe care nu o mai ocupa. Enescu era maestru în a construi minciunii o logică. Cu această tehnică a reuşit să-şi construiască o personalitate şi să înşele bunăcredinţa multora.

Pe timp de două legislaturi, Preşedintele Biroului Executiv Central a fost ales D-l Horaţiu Comaniciu. Colaborarea sa în Ţară în timpuri grele atât cu naţional ţărăniştii cât şi cu legionarii, prezenţa sa în primele rânduri a luptei pentru Patrie (vezi cartea sa „În lupta Neamului", editura Coresi), bunele relaţii cu monarhicii şi liberalii, i-au format un înalt plafon politic. Manierat, bogată cultură, bun orator. În prima parte a preşedenţiei dânsului, ajutat de dinamismul lui Cicerone Ioniţoiu, de bogatul material propagandistic politic şi istoric condensat de el în vreo zece lucrări publicate de „Editura Coresi", sprijinul revistei Lupta Română, colaborarea intensă cu N. Constantinescu, activitatea şi entusiasmul Secţiilor, au situat CNR-ul pe prima poziţie a Exilului.

Cu a doua legislatură, iniţiată în Decembrie 1986, a început coborişul. D-l Comaniciu are ambiţia să realizeze unirea Exilului. Numai că greşeşte tactica: în loc să concentreze

[…]CNR organizațiile Exilului, încurajează formarea unui alt grup, Congresul Mondial Românesc (CMR), nu știu a câta organizație în Exil. A participat la ospățul constituirii CMR-ului din Iunie 1988 dela Paris, a fost invitat și a participat și la ospățul din Canada și America, pe cheltuiala Cuvântului Românesc. Îmbătat cu nectarul Unirii, D-l Comaniciu a luat hotărîri care nu erau numai de competența dânsului ci a unei Adunări Generale. Dânsul s'a abătut grav dela linia CNR-ului, aceea de a se încadra într'o etică politică deosebită, care pretinde verifica morală și politică nu numai a colaboratorilor interni, dar și a celor externi. Modul arbitrar de a conduce a provocat retrageri din CNR. A fost abandonat de cel mai intim și valoros colaborator al dânsului, Cicerone Ionițoiu, care reprezintă o componență esențială a CNR-ului și o garanție pentru legionari, pe cari i-a apărat și cu cari a colaborat în mod cinstit, necorespuns de unii legionari. Alunecat pe panta compromisurilor, CNR-ul a devenit foarte vulnerabil pentru noile organizații.

Primul curtezan al D-lui Comaniciu a fost Ion Rațiu, care avea nevoie de oxigen. Dându-și seama că D-l Comaniciu încă nu a priceput că organizația lui, UMR-ul, la care nu s'a gândit s'o înființeze decât după constituirea CNR-ului, cu vădit scop de a-l torpila, a fost găzduit acasă de D-l Comaniciu nu știu câte zile. Constantinescu, când a aflat, l-a făcut atent că Rațiu este legionarofob, că în Statutul organizației lui există un articol camuflat, împotriva legionarilor; i-a răspuns că „Iancu" nu este împotriva legionarilor ..... dar că nu-i poate accepta, pentrucă nu-i vor cancelariile occidentale. Și „camaradul" Comaniciu, ... s'a închinat în fața exigențelor istoriei ..... și a rămas bun prieten cu tovarășul „Iancu".

Este prea lungă istoria Congresului Mondial Românesc (CMR) pentru a o nara aci. Registrez numai înființarea lui în Iunie 1988, cu inițiale confundabile cu CNR (CMR), cu un program (oficial) identic cu al CNR-ului; se deosebește numai de conținutul uman, moral și politic: se pot înscrie și comuniștii (stânga), și legionarii, (dreapta). Inițiativa a fost a D-lui Ion Pantazi. Văzând că și CMR-ul vrea Unirea, d-l Comaniciu a dat buzna și aici (l-au făcut Senator). Ce este în realitate CMR-ul ? Un conglomerat de organizații (unele de câte 2-3

persoane). Statisticile Exilului au înregistrat între 200 - 300 de acestea. Cel mai numeros contribut l-a dat tot CNR-ul nostru. Nicio îndoială de buna intenție a D-lui Ion Pantazi. Eu mă întreb însă, de ce s'a mai înființat o nouă organizație? De ce nu s'a continuat Unirea prin CNR ? Este o șaradă greu de rezolvat. Oricum este o anomalie: unii CNR-iști s'au înscris la CMR și alți CMR-iști s'au înscris în CNR ! Dar este numai o anomalie ? Nu și-a dat seama D-l Comaniciu că la alegerile viitoare BEC-ul CNR-ului va fi înlocuit de CMR-iști, și va însemna dispariția CNR-ului ? Nu se întreabă D-l Comaniciu ce caută în CMR oameni compromiși cu masoneria, cu regimul ceaușist, ba unii s'au mai dus și prin România bolșevică ?

Datoria D-lui Comaniciu era să apere integritatea CNR-ului, să-l amplifice, nu să-l disperseze.

Îmi pare rău că legionarismul D-lui Comaniciu s'a dus pe gârlă. Odată D-l Comaniciu se văita de prea puțină atenție din partea legionarilor, dorea să participe și la Consiliile Legionare. Ce scrie azi (8-8-89) D-l Comaniciu ? ..... „De aceia trebuiesc însumate toate valorile, ce fac parte din același naționalism, *ce de ia ușor alte forme, adaptate timpului, nu se depărtează de isvorul esențial*".

Depinde, D-le Comaniciu de „naționalismul" la care d-ta te-ai gândit. Nu de sigur la naționalismul legionar, pentrucă trecând grăbit prin Mișcarea Legionară, poate ați auzit că el nu va lua „*ușor alte forme*" și nici nu vor putea fi „*adaptate timpului*", cum spui d-ta, pentrucă naționalismul legionar izvorăște dela creștinism cu „*Poruncile*" lui, ori. „*Poruncile*" nu se pot schimba, ci numai renega, cu consecința anatemei. Legionarii se bat nu pentru a adapta credința, timpului, ci pentru a o propovădui și adapta timpul, credinței. Contactul cu Enescu, Bidian și Nagacevschi, v'a vătămat, ei aveau ambiția să fie precursorii adaptării Mișcării Legionare Arhanghelul Mihail, dar Arhanghelul a inspirat pe unii să-i zădărnicească. Tot cu ei ați apucat cărarea întunecoasă spre mlaștina politică a compromesurilor, a vanităților, a titlurilor bombastice. Nu de „Senatori" au nevoie frații noștri din țară, ci de soldați umili, de luptători ca ei. Și ați mai depus și jurământ, blagosloviți de un popă, popa Dumitru Popa !

Prietenul „Iancu" v'a păcălit. V'a împins spre păcat, dar el a rămas acasă.

Printre îndrumătorii influenţi în căutare de glorie ai D-lui Comaniciu au fost şi Enescu, Nagacevschi şi A. Bidian. Greşeala îndrumătorilor a fost mai gravă, pentrucă dânşii se obligaseră, într'un Consiliu Legionar, care se deschide cu un jurământ, să se angajeze politic numai în cadrul CNR-ului. Actul dânşilor este un sperjur şi o încălcare de disciplină, pentrucă nu au avut autorizaţia Consiliului Legiunii.

Pentrucă sunt la Capitolul politic, înregistrez următorul program promulgat de Consiliul Legiunii dela Aravaca - Madrid în luna August 1983, care fixează linea politică viitoare a Mişcării legionare Arhanghelul Mihail

DECLARAŢIA DELA MADRID

Consiliul Legiunii, întrunit la Madrid în sesiune ordinară în zilele de 25 - 27 August 1983, proclamă credinţă faţă de următoarele Principii Legionare de bază:

– Libertatea Poporului Român în frontierele sale naţionale, aşa cum au fost stabilite prin tratatele internaţionale şi cum se aflau la 31 Decembrie 1939.

– Dreptul Naţiunii Române de a-şi valorifica patrimoniul naţional şi de a beneficia de produsul muncii sale.

– Credinţa în religia lui Isus Cristos şi trăirea în spiritul Bisericii Creştine, cu aplicarea principiilor ei morale în viaţa politică românească.

– Păstrarea esenţelor permanente ale tradiţiei româneşti.

– Desvoltarea culturii româneşti în relaţie cu marile culturi universale.

– Răspândirea culturii populare.

– Respectul faţă de persoana umană, fără deosebire de neam, rasă, religie, sau convingeri politice.

– Respectarea drepturilor minorităţilor naţionale la propria lor cultură şi limbă, în orice ţară s'ar afla ele.

– Asigurarea progresului şi a justiţiei sociale, prin egalitatea în drepturi şi datorii a tuturor cetăţenilor români.

– Combaterea oricărui fel de exploatare a omului de către om.

– Protecţia naturii contra abuzului de exploatare a florei, faunei şi subsolului, cât şi contra alterării mediului de către excesele civilizaţiei moderne.

– Excluderea oricărei forme de violenţă în acţiuni, pe orice tărâm.

– Respingerea totalitarismului în exercitarea puterii în Stat, ca nepotrivit cu firea Poporului Român.

– Garantarea proprietăţii şi a iniţiativei private în cadrul şi în serviciul Comunităţii naţionale.

– Stabilirea şi desvoltarea relaţiilor de prietenie cu toate popoarele libere care sunt însufleţite de aceleaşi idealuri umanitare.

– Sprijinirea unităţii Europei în libertate deplină.

– Sprijinirea eforturilor de reunificare a Bisericii Creştine.

– Primatul luptei contra comunismului de orice specie, ateu şi asupritor de popoare.

– Instaurarea unui regim de democraţie sănătoasă şi pluralistă în România liberă, caracterizat de congenitala lui omenie, care să stimuleze progresul Naţiunii Române, căci este, - cum spunea Căpitanul - „poate singurul popor din lume, care în toată istoria sa n'a săvârşit păcatul robirii, încălcării sau nedreptăţirii altor popoare".

– În lumina acestor principii, Consiliul Legiunii preconizează elaborarea unei Constituţii care să oglindească năzuinţele Poporului Român în lumea modernă şi să-i garanteze Independenţa, Suveranitatea şi dreptul la Creaţie, asigurându-i un loc de cinste între celelalte popoare libere.

Madrid, 27 August 1983

Preşedintele Consiliului Legiunii
Constantin Papanace

SABOTAREA TIPOGRAFIEI CORESI

Ca şi în Consiliul Naţional Român, promotorii sabotajului sunt: M. F. Enescu, Aug. Al. Bidian, C. Nagacevschi.

La Adunarea Generală a Consiliului Legionar din luna August 1983, camaradul Nicolae Constantinescu a anunţat înfiinţarea „Editurii Coresi". Vestea a fost mare şi sgomotos aplaudată. Preotul D. Em. Popa s'a angajat să conducă tipografia şi s'o înscrie ca aparţinând Parohiei Ortodoxe Române din Germania, ca să nu plătească taxe.

Scopul acestei noi instituţii legionare în Exil a fost procurarea de fonduri pentru autofinanţarea luptei de eliberare a Ţării, prin vânzarea cărţilor editate. Editura a fost pusă la dispoziţia nu numai a publicaţiilor legionare, ci a tuturor exilaţilor cari se angajau în lupta Neamului, cu precedenţa subiectelor referitoare la trecutul, prezentul şi viitorul Mişcării Legionare, precum şi a lucrărilor istorice şi politice referitoare la evenimentele petrecute dela primul Răsboi Mondial şi până în zilele noastre.

Entusiasmul de a scrie ne apucase pe toţi. Amintirile celor ce suferiseră şi fuseseră schingiuiţi prin închisorile şi lagărele guvernelor aşa zise „democrate" cât şi mai recent a celor comuniste, începuseră să apară ca ciupercile după ploaie.

Fondurile pentru funcţionarea Tipografiei au fost puse la dispoziţie în întregime de camaradul N.Constantinescu.Tipografia era echipată cu toate maşinile, noi, cu care se puteau efectua toate operaţiile de editarea oricărei cărţi, dela culegerea textului, la tipărirea şi legarea cărţii cu respectiva copertă.

Începutul a fost promiţător. Constantinescu era entuziasmat; îşi vedea îndeplinit visul pentru realizarea căruia 40 de ani de muncă a pus banii de o parte: o Tipografie al cărei

profit să fie destinat publicaţiilor necesare luptei pentru eliberarea Neamului de caracatiţa comunistă, informării lumei politice occidentale, a exilaţilor, şi depunerea cărţilor în cât mai multe biblioteci, pentru a servi nu numai studioşilor de azi, dar şi generaţiilor viitoare.

Soseau maldăre de manuscrise ţinute prin sertare de autori, pentrucă nu aveau bani să le publice. Tipografia Coresi a început să le publice cu speranţa că 300 de exemplare, câte se tipăreau in prima ediţie şi cu care se acopereau cheltuielile se vor putea vinde sutelor de mii de Români răspândiţi în lumea democratică. Câştigul se spera să se realizeze cu a doua ediţie.

Constantinescu a convocat la o consfătuire pe: Părintele Dumitru Popa, M. F. Enescu, Petre Vălimăreanu, C. Spanachi, C. Nagacevschi şi le-a expus situaţia: el trebuia să se ocupe de prăvălia ce avea in Italia, nu putea să lucreze la tipografie, deci, existenţa ei depindea de dânşii. I-a rugat să reflecteze serios şi să se angajeze conştiincios la această întreprindere care dacă nu reuşea, nu numai că ameninţa situaţia lui economică la o etate la care nu putea risca pierderea substanţelor rezervate bătrâneţii, dar priva Mişcarea Legionară de un venit care asigura procurarea fondurilor necesare împlinirii multor realizări orgolioase.

L'au asigurat toţi solemn că vor depune orice efort pentru funcţionarea perfectă a tipografiei Coresi.

Părintele Dumitru Popa şi-a luat sarcina să administreze tipografia. A reuşit să o inscrie in activitatea bisericii din Freiburg, realizare de importanţă capitală, pentrucă era scutită de impozite. A găsit localul, l-a amenajat frumos, a găsit personalul necesar, cu ajutorul preţios al preotesii, iar la maşina la care se compunea textul, lucra Rodica, fata dânsului. Când s'a început lucrul, funcţiona totul bine.

Rolul lui Constantinescu rămăsese numai acela de a programa apariţia cărţilor şi trimiterea banilor pe cari ii cerea Părintele prin telefon. Încrederea în dânsul era neţărmurită. Trecutul şi misiunea de preot credea că erau o garanţie suficientă pentru a nu controla registrul contabil. Călătorea la Freiburg aproape lunar, se consfătuia cu Părintele, Enescu, Vălimăreanu, Nagacevschi, când venea la Bibliotecă, şi cu toţi colaboratorii tipografiei. Uneori il găsea şi pe Spanachi,

care ii confirma că peste doi ani, când ieşea la pensie, se transfera la Freiburg, unde avea o casă, ca să îl ajute pe popa D. Popa.

Dar, ... cărţile întârziau să apară, producţia era foarte redusă. Se ştie, că reuşita unei întreprinderi depinde de mai mulţi factori, însă vitali sunt producţia, calitatea, furnizarea mărfii la timp, propaganda şi organizarea pentru desfacerea produsului.